

အွန်စောတို့ဌာနေ

ကိုယ်တွေ့ကိုရိုးယားခရီးသွားဆောင်းပါးများ

ကိုကို(စက်မှုတာက္ကသိုလ်)

Flower News ကုမ္ပဏီတွင် အခန်းဆက်အဖြစ်ဖော်ပြခဲ့သည်
တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ လှပစရာ၊ စီးပွားစရာ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ နိုင်ငံရေးသမိုင်းကြောင်းနောက်ခံတွင်
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပုံစံများအကြောင်း ရေးခြစ်ခြယ်နှုန်းထားချက်များကို စုစည်းထားသည်။

GENIUS

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

- ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- တိုင်းရင်းသားစည်းလုံး ညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပအဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး။
- အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး။
- ခိုင်မာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး။
- ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ်တည်ဆောက်ရေး။

စီးပွားရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာဖြစ်ပေါ်လာရေး။
- ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- နိုင်ငံတော် စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး။

လူမှုရေးဦးတည်ချက်(၄)ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့်အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားရေး။
- အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး။
- မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး။
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး။

လှိုင်ဘွားစီစဉ်သည်

အွန်စောတိုဌာနေ

ကိုယ်တွေ့ကိုရိုးယားခရီးသွားဆောင်းပါးများ

ကိုကို(စက်မှုတက္ကသိုလ်)

GENIUS စာပေတိုက်

စာအုပ်အမှတ်စဉ် (၂)

စီစဉ်သူ

လှိုင်ဘွား

စာပေတိုက်

GENIUS

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၄၀၁၂၇၃၁၁၀၈

မျက်နှာပုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်

၄၀၁၁၆၉၁၁၀၈

ပထမအကြိမ်

၂၀၀၈၊ ဒီဇင်ဘာလ

မျက်နှာပုံးနှင့် အတွင်းဒီဇိုင်း

ရဲကျော်ထွဋ်(ဝဿန်ပျို)

ဖလင်

EAGLE

စာအုပ်ချုပ်

ကိုမျိုးသန့်

အုပ်ရေ

၁၀၀၀

တန်ဖိုး

၃၅၀၀

ထုတ်ဝေသူ

ဦးကိုကို၊ မှတ်ပုံတင်အမှတ်(၀၄၂၀၈)

အမှတ်(၃၅၀/၃၅၄)၊ အခန်း ၄(တ/ထပ်)၊ အနော်ရထာလမ်း၊ လမ်းမတော်။

မျက်နှာပုံးနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်သူ

ဒေါ်မိုးမိုးအိ၊ ယာယီမှတ်ပုံတင်အမှတ်(၁၂၁၁)၊ သုဝဏ္ဏသိင်္ဂီအေ့ဖ်စက်

အမှတ်(၂၁)၊ ပဒုမ္မာလမ်း၊ စမ်းချောင်း။

မာတိကာ

- မောင်ဆုရှင်၏ အမှာစာ	က
- စာရေးသူ၏ နိဒါန်းစာ	ဂ
- စီစဉ်သူ၏ ကျေးဇူးတင်လွှာ	စ
၁။ လာပြန်ပြီလား ကိုရီးယား	၁
၂။ မင်္ဂလာဒုံမှသည် ဒွန်မောင်းသို့	၇
၃။ ဒွန်မောင်းမှ အင်ချီယွန်သို့	၁၅
၄။ ဝှတ်ဒ်မောနင်းဆိုးလ်	၂၅
၅။ ကြိုနေမှာလား အွန်စော	၃၅
၆။ စကားပြောနေသော ဆိုးလ်ဘူတာရုံများ	၄၃
၇။ မာကက်တင်းကိုရီးယား	၅၁
၈။ ယဉ်ကျေးမှု ပေါင်းကူးကလေးများ	၅၉
၉။ ကင်မ်ချီစားကြမလား	၆၇
၁၀။ ဂျောင်ဘောက်ဝွန်းမှသည် ရတနာပုံဆီသို့	၇၇
၁၁။ အနာဂတ်သို့ အလည်ခရီး	၈၉
၁၂။ ဒိုင်းနမစ်ကိုရီးယား	၉၉
၁၃။ ငွေချူတတ်သော ကိုရီးယား	၁၀၇
၁၄။ ဟန်မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းက အမ်ဘီစီ	၁၁၇

၁၅။ အမ်ဘီစီက တီဗီဒရာမာစတူဒီယို	၁၂၇
၁၆။ အွန်စော၊ ဂျွန်စောတို့၏ ကေဘီအက်စ်	၁၃၇
၁၇။ ဝယ်လက်များနေသော ဒရာမာပို့ကုန်များ	၁၄၇
၁၈။ ကေဘီအက်စ်မှ ကေဘီအိုင်သို့	၁၅၅
၁၉။ ဦးဖိုးကျား၏ ဘိလပ်ပြန်၊ ကာလသမီးပျိုနှင့် ဆိုးလ်၏ မြူဗွန်များ	၁၆၃
၂၀။ ဈေးကြီးသော ဆိုးလ်နှင့် ရေသန့်ဘူးသင်ခန်းစာ	၁၇၁
၂၁။ လေဆိပ်ထဲက မာရသွန်ပွဲ	၁၇၉
၂၂။ ကင်မီလီယာ၏ ချစ်ခြင်းဒဏ္ဍာရီများ	၁၈၇
၂၃။ ဟိုးလား၊ ဟိုးလား၊ ယိုဆူးမှာစား	၁၉၇
၂၄။ သံသေသော ပေါ်စကိုနှင့် တစ်ပြည်ဝသော ကိုရီးယား	၂၀၅
၂၅။ နန်ကန်ကပြောပြသော သမိုင်းရေးသည့် ပုံပြင်တစ်ပုဒ်	၂၁၃
၂၆။ နန်ကန်ကပြောပြသော သမိုင်းရေးသည့် ပုံပြင်တစ်ပုဒ် (၂)	၂၂၅
၂၇။ ဆောင်ဝန်ဆာ (သို့မဟုတ်) သံဃာ့ရတနာ	၂၃၅
၂၈။ နန်းတွင်းရတနာကို တူးဖော်ကြည့်ခြင်း	၂၄၅
၂၉။ နန်းတွင်းရတနာကို တူးဖော်ကြည့်ခြင်း (၂)	၂၅၇
၃၀။ အနုဈေးခင်းသာသလေ့	၂၆၇
၃၁။ နန်တာ (သို့မဟုတ်) ဆိုးလ်၏ မော်ဒန်အော်ပရာ	၂၇၅
၃၂။ ကမ္ဘာကိုဖောက် ပေါက်နေသော ကိုရီးယားရုပ်ရှင်များ	၂၈၃
၃၃။ ပြန်လာပါဦးမည် အွန်စောတို့ဆီ	၂၉၁

မောင်ဆုရှင်၏ အမှာစာ ခရီးသွား သတင်းသမား

သူသည် ခရီးတစ်ခုကိုသွားသည်။ ပြည်ပခရီးတစ်ခုဖြစ်၏။
ထိုခရီးသည် သတင်းသမားတစ်ဦး၏ ခရီးပင်ဖြစ်လေသည်။
ရောက်ရှိသောအရပ်မှာ “နံနက်ခင်း တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်ခြင်း
နိုင်ငံ”(Land of the Morning Calm) ဟု သူတို့လူမျိုးကိုယ်တိုင်
တင်စားထားကြသော တိုင်းပြည်ဖြစ်သည်။

ခရီးသွားတို့၌ မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ထိတွေ့ဆက်ဆံ
ခြင်းတို့ ရှိကြမြဲ။ ထိုသို့ရှိစေရန် ခရီးသွား၌ မျက်စိ၊ နား၊
အာရုံတို့ကို ဖွင့်တတ်မြဲ၊ စွင့်တတ်မြဲ၊ သတိမူတတ်မြဲ ဖြစ်လေ့ရှိ
သည်။ အထူးသဖြင့် သတင်းသမားခေါ် စာနယ်ဇင်းသမားတို့မှာ ထိုအာရုံတို့ ထက်မြက်ဖို့
အတွက် လိုအပ်မြဲဖြစ်နေသည်။ ယင်းအာရုံတို့ကို စေတနာ စေတသိက်တို့ဖြင့် ပေါင်းစပ်၍
ဖောက်သည်ချဆင့်ပွားရန် တာဝန်လည်း သူတို့၌ အလိုအလျောက်ပါရလေသည်။

သို့သော်လည်း ထိုခရီးမျိုးသည် အေးအေးလူလူ စိမ်ပြေနေပြေ သွားကြရလေ့ရှိ
သည်မဟုတ်။ သတင်းလုပ်ငန်း၏ ဇာတိ၊ ခေတ်ကာလ၏ စရိုက်တို့ကြောင့် ဖုတ်ပူမီးတိုက်
သဘောပါလေသည်။ ထိုသဘောကိုယူ၍ စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်းကို ဖုတ်ပူမီးတိုက်စာပေ
(Literature Under Pressure) ဟု တင်စားကြသည်မဟုတ်လော။ ဤခရီးမျိုးကိုပင်
တရုတ်လူမျိုးတို့က သူတို့နိုင်ငံကို ကိုယ်စားပြုသည့်ဒေသကို ဧည့်သည်များအား လိုက်လံ
ပြသရင်း “မြင်းကုန်းနှီးပေါ်မှ ရှုခင်းကို အပြေးအလွှားကြည့်သွားခြင်း (Sightseeing on
the Horseback) ဟု ကင်ပွန်းတပ်လေ့ရှိကြသည် မဟုတ်လော။

ကိုကို(စက်မှုတက္ကသိုလ်)သည် ဤစာအုပ်တွင် ထိုခရီး၏နိမိတ်အာရုံတို့ကို စိတ်နှင့်
ရောစက်သဘောနှင့်ပါပုံဖမ်း၍ တင်ပြထားသည်။ သူ၏ “အွန်စောတို့ဌာနေ” သည် သူထိတွေ့
သော ရှုထောင့်မှပုံရိပ်များဖြစ်သည်။ ထိုကောက်ကြောင်းသည် မြန်ဆန်သွက်လက်မှုရှိသည်ကို
လည်း တွေ့ရသည်။ ဤစာအုပ်၌ မြန်မာပရိသတ်တို့ စွဲလမ်းနှစ်သက်ကြရသည့် စီးပွားရေးအရ
အောင်မြင်ပြီး သရုပ်ဆောင်အနုပညာကို ဖြန့်ကျက်နေသော ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ ခေတ်ပြိုင်ခေတ်
နောင်း အသစ်အဟောင်းသမိုင်းတို့ကိုပါ ဆွဲစပ်လျက် တင်ပြထားသည်။

သတင်းသမားသည် ကိုရီးယား၌ သူ့စာအုပ်တွင် တင်စားထားသော မင်းသမီးအွန်
စောကို မတွေ့ခဲ့ပါ။ သို့သော် အွန်စောတို့ဌာနေ၏ ခေတ်မီအနေအထိုင်ကို တွေ့ရသည်။
လူနေမှုစရိုက်ကို တွေ့ရသည်။ လူမျိုး၏ ဓလေ့ဘာသာကို တွေ့သည်။ အစားအသောက်ကို
မြည်းစမ်းရသည်။ သမိုင်းနောက်ခံကို ပြတိုက်ထဲ၊ စာအုပ်ထဲ၌ တွေ့သည်။

သူသည် တဒင်္ဂကိုရီးယားခရီး၌ ရှေးဆန်ခြင်းနှင့် ခေတ်မီခြင်းတို့ကို ခရီးသွားဟန်
လွှဲ နှိုင်းယှဉ်ခွင့်ရသည်။ ရုံးခုံခြင်းနှင့် အောင်မြင်ခြင်းတို့ကိုလည်း ဆက်စပ်ကြည့်ခွင့်ရ
သည်။ ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြအကြားတွင် ကူးလူးရသည်။ ကိုရီးယားတို့၏ သဏ္ဍာန်တွင်
အစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လိုသော စိတ်ထားနှင့် ခေတ်မီအောင်ဖြန့်ကျက်လို
သော စိတ်ထားတို့ အလိုလိုအားပြိုင်နေခြင်းကိုလည်း ရိပ်စားမိရသည်။

ဤခရီးကို မြင်းတစ်ပြေးဟု တင်စားသည်ထား၊ လျှပ်တစ်ပြက်ဟုပင်လည်း
တင်စားသည်ထား၊ ခရီးသည်သတင်းသမား၏ ရင်၌ဖြစ်သော စိတ်ဓာတ်ကား သူ့ရုပ်မြေ
ကိုယ့်ရုပ်မြေအရေးကိစ္စနှင့်ယှဉ်လျက် အားကျတက်ကြွမိသော ပုံရိပ်များပါဝင်သည်။ ကဗျာ
ဆရာမကြီးငွေတာရီ၏ “အလှူရီရာ” ကဗျာထဲမှ စကားနှင့်ဆိုရလျှင် “သူ့ရွာသူ့ပြည်၊
သာလှသည်တည်း။ စည်ပင်ချမ်းမြေ့၊ ဝပြောစွ...” ဟု ဆိုထားသော်လည်း “မိခင်မြေမြေ၊
သာလေစွဟု၊ နှုတ်ကဖန်ဖန် ...” ဆိုနိုင်ရန်အတွက် သူ့မှာအတွေးပေါ်မိသည့် စေတနာကို
လည်း ဖတ်ရှုရသည်။

ထိုစေတနာမျိုးသည် မြန်မာတို့၏ ရင်၌ ဖြစ်ပွားပေါ်ပွားခဲ့ကြလေပြီ။ ကုန်းဘောင်ခေတ်
၁၉ရာစုအကုန်ပိုင်းက လန်ဒန်၊ ပဲရစ်မြို့များသို့(၁၈၇၂)သွားသော မြန်မာသံတမန် ကင်းဝန်မင်းကြီး
၏စိတ်၌လည်းကောင်း၊ ၁၈၇၅ခုနှစ်၌ အီတလီသို့သွားရောက်သော မြောင်လှမြို့စားဦးခြိမ့်၏
စိတ်၌လည်းကောင်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့မည်မှာ သေချာသည်ကို မှတ်တမ်းများ၌ တွေ့ရသည်။

ကိုကို(စက်မှုတက္ကသိုလ်)သည် “သူ့ရွာသူ့ပြည်၊ သာလှသည်တည်း။ စည်ပင်ချမ်း
မြေ့၊ ဝပြောစွဟု” ဆိုရုံမက ကိုရီးယားတို့၏ဝိညာဉ်ကို သတင်းသမားတစ်ဦး၏ ဉာဉ်ဖြင့်
လက်လှမ်းမီသလိုဖမ်းဆုပ်ထားသော လက်ရာဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သူ့ကို
လည်း ချစ်ကြည်ရေးတမန်ဟု ဆိုထိုက်မည်ထင်သည်။

“အွန်စောတို့ဌာနေ” ကို ဖတ်မိရင်းက “အညောဟပ်ဆေးယော-ကိုရီးယား” ဟု
စာရေးသူနှင့်အတူ အာလုပ်ပြု၍ မိတ်ဆက်လိုက်ရပါသည်။

မောင်ဆုရှင်

စာရေးသူ၏ နိဒါန်းစာ

အွန်စောတို့ဌာနေ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်မွေးဌာနီ

ကျွန်တော့်အဖြစ်က စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်။ ပြည်တွင်းဂျာနယ်နှစ်စောင်ကို တည်းဖြတ်ထုတ်ဝေသူအပြင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ယိုမိယူရီရှင်ဘွန်းသတင်းစာကြီး၏ မြန်မာပြည် ဌာနေသတင်းထောက်အလုပ်ကိုပါ တွဲလုပ်သည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ခါတရံကိုယ့်ကိုကိုယ် ပြည်တွင်းပြည်ပသတင်းစာဆရာဆိုတာ ကျွန်တော့်ကိုပြောတာပါဟု မိတ်ဆွေများနှင့်တွေ့လျှင် ရယ်မောပြောဖြစ်သည်။ ဂျပန်သတင်းထောက်လုပ်သဖြင့် ဂျပန်ကိုခရီးထွက်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ထင်ခဲ့သည်။ သို့သော် တကယ်တမ်း နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်အဖြစ် ပထမဆုံးရွေးချယ်ခံရ သည်မှာ တောင်ကိုရီးယားခရီးစဉ်ဖြစ်သည်။

သို့သော် ထိုခရီးမှာ ကိုရီးယားတို့တက်မှ ပေါ်လစီပြောင်းလိုက်သဖြင့် နောက်ဆုံးအချိန် မှာ ကျွန်တော်ကျန်နေခဲ့သည်။ ကိုရီးယားခရီးတော့ ပြီးပြီဟုထင်စဉ်မှာ တစ်နှစ်အကြာထပ် အရွေးခံရသည်။ ယခုအခါတွင်မူ နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်အဖြစ်မဟုတ်တော့။ ရန်ကုန် မီဒီယာဂရု(ပ်)၏ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ်အနေဖြင့် ရန်ကုန်ရှိတောင်ကိုရီးယားသံရုံးက ကျွန်တော့်ကိုရွေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

သို့နှင့်ပင် ၂၀၀၆ခုနှစ် ဇွန် ၁၂ရက်မှ ၂၁ရက်အထိ ၁၀ရက်ကြာ မီဒီယာလေ့လာရေးခရီး တွင် ပါသွားသည်။ စစ်ကြီးနှင့်လည်းကြုံခဲ့၊ နိုင်ငံရေးစနစ်မျိုးစုံနှင့်လည်းတွေ့ခဲ့၊ ဆင်းရဲမွဲတေ မှုမှာလည်း နစ်မြုပ်ခဲ့ဖူးသော တောင်ကိုရီးယားသည် ယနေ့အခါတွင် ချမ်းသာပြီး ခေတ်မီတိုး တက်သော အာရှနိုင်ငံများထဲက ထိပ်တန်းနိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်နေပေပြီ။ ထို့အပြင် ကိုရီးယားရုပ် မြင်ဒရာမာများကလည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင်သာမက တစ်ကမ္ဘာလုံးအနှံ့ကျော်ကြားနေသည်။ အားလုံးစွဲမက်နေကြသည်။

ကိုရီးယားတွေဘာကြောင့် သည်လိုအောင်မြင်ကြီးပွားလာကြသနည်း။ ကျွန်တော် သိချင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ၁၀ရက်တာ တောင်ကိုရီးယားမှာ ကျွန်တော်မြင်သမျှ၊ မေးမြန်း မိသမျှ၊ ခံစားရသမျှတို့ကို ခရီးကပြန်အရောက်မှာ ထိတို့ရေးသားမိခဲ့သည်။ ထိုဆောင်းပါး တွေကို ရန်ကုန်မီဒီယာဂရု(ပ်)ကထုတ်ဝေသည့် ဖလားဝါးနယူးစ်ဂျာနယ်တွင်(အတွဲ ၂၊ အမှတ် ၂၆)မှ (အတွဲ ၃၊ အမှတ် ၂၄)အထိ (၃၃)ပတ်ဆက်တိုက် ဖော်ပြပေးခဲ့သည်။

အွန်စောတို့ဌာနေဆောင်းပါးတွေ ရေးလက်စမဆုံးခင်မှာပင် ကျွန်တော့်စာဖတ်ပရိ

သတ်တွေက စာဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဂျာနယ်တိုက်သို့ ဖုန်းဆက်ပြီးသော်လည်းကောင်း၊ တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်း ပြန်ထုတ်ဝေပါရန် အကြံပေးကြသည်။ ကျွန်တော်က ထုတ်ဖြစ် မှာပါဟု ပြန်ပြောဖြစ်ခဲ့သည်။ တကယ်လည်း လုံးချင်းပြန်ထုတ်ဖို့ ကျွန်တော်ရည်ရွယ်ထား ခဲ့သည်။

သို့သော် တကယ်တမ်းဆောင်းပါးတွေ အဆုံးသတ်သွားပြီး လများစွာကြာသည့် တိုင် ကျွန်တော်မထုတ်နိုင်။ ဂျာနယ်နှစ်စောင်နှင့် ချာလည်ယမ်း၊ သည်ကြားထဲ နိုင်ငံခြား သတင်းထောက်အလုပ်ကလည်း အပိုဆောင်းဆိုတော့ အွန်စောကလေးကို ကျွန်တော်ပြန် လည်ခဲ့စောင်း၍ပင် မကြည့်အားတော့ပါ။ ဒီတစ်သက်တော့ အွန်စောကို လုံးချင်းစာအုပ် အသွင် ပြန်မြင်မည်မဟုတ်တော့ဟုပင် လက်လျှော့ထားလိုက်မိပါသည်။

သို့နှင့်ပင် ၂၀၀၈ခုနှစ်၏ စက်တင်ဘာနှောင်းပိုင်းတစ်ရက်မှာ ဂျိုးနီးယပ်စ်စာအုပ် တိုက်တည်ထောင်ကာ စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း အစပျိုးလုပ်ကိုင်နေသော ကျွန်တော် တပည့်ကျော်လည်းဖြစ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းမိဂျာနယ် ၏ ဒုတိယအယ်ဒီတာချုပ်လည်းဖြစ်သော ကိုလှိုင်ဘွားက အွန်စောကို စိတ်ဝင်စားသည်ဟု ပြောလာသည်။ ကျွန်တော်ဝမ်းသာသွား သည်။ ခင်ဗျားတကယ်ပြောတာလားဟု ကျွန်တော်မေးလိုက်သည်။ သူခေါင်းညိတ်သည်။ ထုတ်ရင်တော့ ကောင်းကောင်းနဲ့သားသားနားနားတော့ ထုတ်ပါဗျာဟု ကျွန်တော်က တောင်းဆိုလိုက်သည်။ သူက စိတ်ချပါဆရာဟု အာမခံသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အလုပ်မအား၊ အချိန်မအားသဖြင့် လှည့်မကြည့်ဖြစ်သော အွန်စောကလေးမှာ ကျွန်တော်အခန်းထဲ ပြန် လည်သက်ဝင်လှုပ်ရှားလာသည်။ ယခုမူ ကျွန်တော်၏အွန်စောသည် ဂျာနယ်မင်းသမီး ကလေးအဖြစ်မှ လုံးချင်းစာအုပ်ထုထုထဲ လှလှပပရောက်သွားလေပြီ။ ထို့အတွက် အကျိုး အမြတ်မကြည့်ဘဲ လေးစားကြည့်ညှိစိတ်ဖြင့် စာအုပ်ထုတ်ပေးသော ကိုလှိုင်ဘွားကို ကျေးဇူး တင်ရပါသည်။

သို့သော် လုံးချင်းထဲကအွန်စောသည် ဖလားဝါးနယူးစ်ကအွန်စောထက် အသက် နှစ်နှစ်မျှ ပိုကြီးသွားပေပြီ။ ထို့ကြောင့် ယခုလုံးချင်းစာအုပ်တွင်ပါသော အကြောင်းအချက် အချို့မှာ ယခုအခြေအနေနှင့်ယှဉ်လျှင် အချက်အလက်များ ဟောင်းနွမ်းသွားခြင်းမျိုးတွေ ရှိနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ထိုအချက်အလက်များကို ကျွန်တော်က ပြန်မပြင်လိုတော့ပါ။ သူ့အချိန်၊ သူ့အခါ၊ သူ့နေရာ၊ သူ့ခံစားချက်နှင့်မို့ အွန်စောကို မူရင်းအတိုင်းသာ ထုတ်ဝေ လိုက်ခဲ့ပါသည်။ မည်သို့ဆိုစေ တိုးတက်သောတောင်ကိုရီးယားနှင့် တောင်ကိုရီးယားတို့၏ လူမှုဘဝအခြေအနေများကို လျှပ်တစ်ပြက်ထိတို့ထားသည်ကို ဖတ်ရှုရင်း၊ ကျွန်တော်တို့

နိုင်ငံကိုလည်း သူတို့လိုတိုးတက်စေချင်သည့် စိတ်၊ ကိုယ့်လူမျိုးတွေ ကြီးပွားစေချင်သည့် စိတ်၊ လောဘစိတ်၊ အားမလိုအားမရစိတ်၊ အားကျမခံစိတ်သည်တို့ကို ခံစားရပါလျှင် ကျွန်တော့်ရည်ရွယ်ချက်မြောက်ပါပြီ။

ကျွန်တော့်ဆီမှာ ဝင်ကြားသောစိတ်တွေ၊ တက်ကြွသော အားမာန်တွေ ပြည့်လျှမ်းလာသောတစ်နေ့တွင် အွန်စောတို့ဌာနေသို့ တစ်ခေါက်ပြန်လာဖြစ်အောင် လာပါဦးမည်ဟု နိဂုံးတွင် ကျွန်တော်ရေးခဲ့သည်။ အဆိုတော် သန်းထွန်းလေးသီဆိုခဲ့သည့် နာမည်ကျော်သီချင်းဟောင်းတစ်ပုဒ်ခေါင်းစဉ်ကို ကျွန်တော်အမှတ်ပြန်ရလာသည်။ ကျွန်တော့်မွေးဌာနီဖြစ်ပါသည်။ တစ်ချိန်ချိန်မှာ အွန်စောတို့ဆီ အလည်ပြန်သွားဖြစ်လျှင် အွန်စောတို့ကိုလည်း ကျွန်တော့်မွေးဌာနီသို့ အလည်လာရောက်ကြဖို့ ခပ်ကြားကြားကလေး ကျွန်တော်ဖိတ်မန္တက ပြုချင်ပါသေးသည်။

လေးစားစွာ
ကိုကို(စက်မှုတက္ကသိုလ်)
၁၄နိုဝင်ဘာ ၂၀၀၈

စီစဉ်သူ၏ ကျေးဇူးတင်လွှာ

GENIUS စာပေတိုက်၏ ဒုတိယမြောက်စာအုပ်ထုတ်ဝေမှုအဖြစ် ကိုကို(စက်မှု တက္ကသိုလ်)၏ အွန်စောတို့ဌာန ကိုယ်တွေ့ကိုရီးယားခရီးသွားဆောင်းပါးများစာအုပ်ကို စီစဉ်ထုတ်ဝေရာတွင် မေတ္တာဖြင့်ထုတ်ဝေခွင့်ပြုခဲ့သည့် ကျွန်တော်ဆရာ ဦးကိုကို (ကိုကို- စက်မှုတက္ကသိုလ်)၊ Flower News ဂျာနယ်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် ယင်းဆောင်းပါးများကို အမေအဆုံးတိုင် foreverspace.com.mm မှ download ကူးယူရှာဖွေပေးခဲ့သည့် ဆရာ ဦးမျိုးမြတ်သူ (MRTV-4) နှင့် အမှာစာရေးသားချီးမြှင့်ပေးခဲ့သည့် ဆရာကြီးမောင်ဆုရှင်တို့ အား ကျေးဇူးဥပကာရတင်ရှိကြောင်းနှင့် ယင်းဆရာများ၏ ကျေးဇူးပြုမှုများသာ မပါရှိပါ လျှင် ယခုလို စီစဉ်ထုတ်ဝေနိုင်ခြင်းရှိမည်မဟုတ်ပါကြောင်း အလေးအနက်မှတ်တမ်းတင် ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

လှိုင်ဘွား
စီစဉ်သူ
(၁၁-၁၁-၀၈)

လာပြန်ပြီလား ကိုရိုးယား

ဂျီအက်စ်အမ်ဖုန်းကမြည်လာသည်။ ပေါ်လာသောနံပါတ်ကိုကြည့်မိတော့ သိပ်မရင်းနှီးသော နံပါတ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ဖုန်းကိုထူးလိုက်တော့ တစ်ဖက်က “ဆရာဦးကိုကိုပါလား ခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော်စောသီဟပါ” ဟု ပြောသည်။

သည်နာမည်ကိုတော့ သိနေသည်။ ဘယ်ကလဲဆိုသည်ကို စဉ်းစားနေခိုက်မှာပင် ‘ကျွန်တော်ပါဆရာရဲ့။ ကိုရိုးယားသံရုံးကပါဟု တစ်ဖက်ကအသံရှင်က ဆက်ပြောသည်။ အဲသည်တော့မှ ကျွန်တော်အားနာသွားသည်။ ကိုစောသီဟသည် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာကိုရိုးယားသံမှူးမစ္စတာချိုင်းနှင့်အတူ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်လခန့်က ကျွန်တော့်ရုံးခန်းလာရောက်လည်ပတ်ဖူးသည်ကို ကျွန်တော်ပြန်သတိရလာသည်။

အဲသည်တုန်းက မစ္စတာချိုင်းက မြန်မာနိုင်ငံတွင်ထုတ်ဝေနေသော ပုဂ္ဂလိက ဖလားဝါးနယူးစ်နှင့် ရန်ကုန်တိုင်းမိဂျာနယ်တိုက်များတည်ရှိရာ ဆိပ်ကမ်းသားလမ်းရုံးခန်းသို့ ရောက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

‘ဆရာ မနက်ဖြန်အားမလား။ ကျွန်တော့်ဆရာမစ္စတာချိုင်းက ဆရာ့ကို တွေ့ချင်လို့ပါ။ အားမယံဆိုရင် မနက်ဖြန်မနက်ပိုင်း မစ္စတာချိုင်းရုံးခန်းကို လာခဲ့ပေးပါဆရာ’

ကိုစောသီဟက တယ်လီဖုန်းထဲကချိန်းဆိုနေသည်။ ကျွန်တော်မနက်ဖြန်အစီအစဉ်တွေကို ကပျာကယာစဉ်းစားလိုက်သည်။ တော်သေးသည်။ နံနက်ပိုင်းမှာ ချိန်းထားတာတွေမရှိ။ ထို့ကြောင့် ကိုစောသီဟကို ‘အေးဗျာလာခဲ့ပါမယ်’ ဟု ပြောလိုက်သည်။

သို့နှင့်ပင် မစ္စတာချိုင်းနှင့်ချိန်းဆိုထားသည့် နောက်တစ်နေ့မနက်မှာ တက္ကသိုလ် ရိပ်သာလမ်းရှိ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ(တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ)သံရုံးသို့ ကျွန်တော်ရောက်သွားသည်။ ကိုစောသီဟက ကျွန်တော့်ကို သံရုံးတံခါးမကြီးအတွင်း ကြိုစောင့်နေသည်။ သူက ကျွန်တော့်ကို သံမှူးကြီးမစ္စတာချိုင်းရုံးခန်းသို့ ခေါ်သွားသည်။

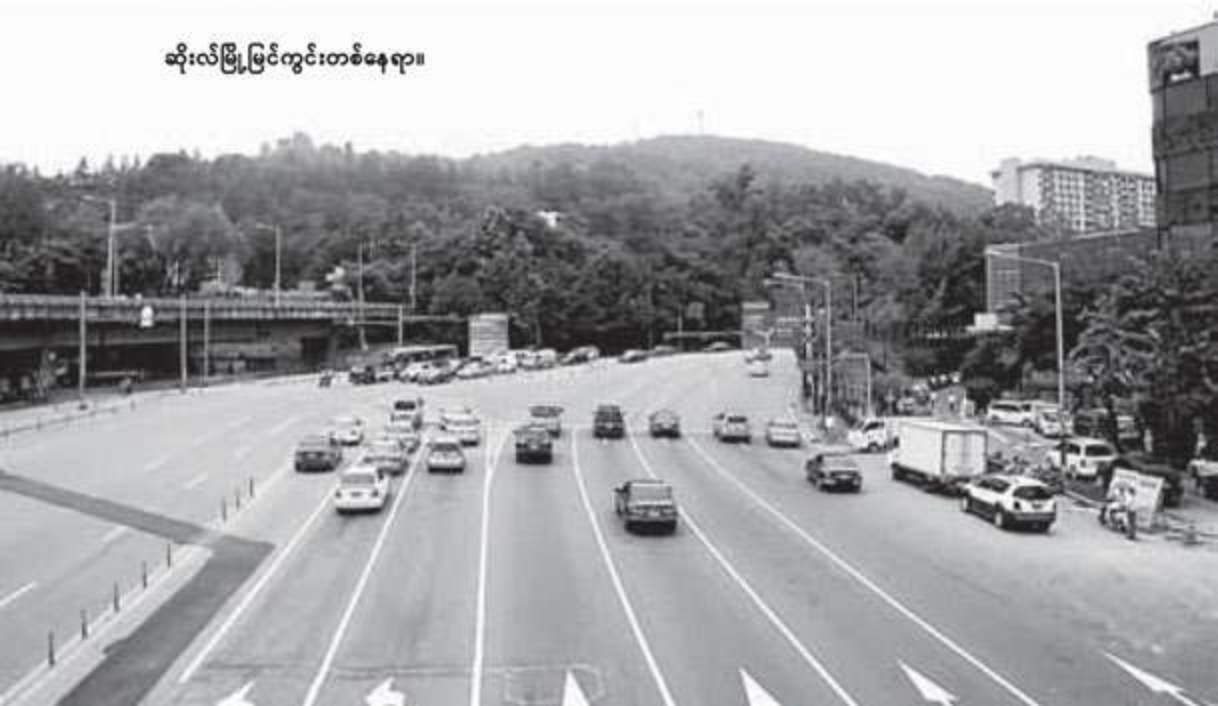
ကျွန်တော်က သံမှူးကြီး၏ ရုံးကို ခမ်းခမ်းနားနားတွေ့ရလိမ့်မည်ဟု ထင်ထားခဲ့သည်။ သို့သော် သူ့ရုံးခန်းဝရောက်သောအခါ ကျွန်တော့်အထင်လွဲသွားမှန်း သိလိုက်ရသည်။ သူ့စားပွဲသည် ကျွန်တော်တို့မြင်တွေ့နေကျ စီအီးအိုကဲ့သို့သော အရာရှိကြီးမျိုး၏ စားပွဲမဟုတ်။ အံ့ဆွဲမျှပင်မပါသော အစိမ်းရောင်စားပွဲတစ်ခုမျှသာဖြစ်လေသည်။ ကုလားထိုင်ကိုကြည့်လိုက်တော့လည်း ခေတ်မီဒီဇိုင်းမဟုတ်။ ရှေးပုံစံဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော်အကဲခတ်သည်ကို သူရိပ်မိသွားပုံရသည်။

‘ဒါက ကျွန်တော်တို့ကိုရီးယားရုံးရာ ပရိဘောဂတွေလေဗျာ’

သူနှင့်ကျွန်တော်က အသက်ချင်းမတိမ်းမယိမ်းမို့ မစ္စတာချိုင်းက ရင်းရင်းနှီးနှီးပင် ပြောသည်။

သူ့စားပွဲနောက်နံရံပေါ်တွင် အသက်ကြီးကြီးအဘိုးကြီးတစ်ဦး၏ဓာတ်ပုံကို တွေ့ရသည်။ မစ္စတာချိုင်းက ‘ဒါ...ကျွန်တော့်ဖေဖေဓာတ်ပုံ’ဟု ကျွန်တော်လှမ်းအကြည့်တွင် ရှင်းပြသည်။

ဆိုးလ်မြို့မြင်ကွင်းတစ်နေရာ။

ဆိုးလ်မြို့တစ်နေရာမှ အထိမ်းအမှတ်ကျောက်တိုင်တစ်ခု။

ကျွန်တော်အံ့အားသင့်သွားသည်။ ကိုရီးယားသံရုံး၏ အဆောက်အုံထဲရောက်ရုံမျှ နှင့် ကိုရီးယား၏ အငွေ့အသက်ကိုခံစားရအောင် သူတို့လုပ်ထားသည်လား၊ ဒါမှမဟုတ် ကိုရီးယားတို့၏ ရိုးရာဓလေ့ထိန်းသိမ်းတန်ဖိုးထားတတ်မှုကို ပြသလိုက်သည်လား။ မည်သို့ဆိုစေ သူတို့နိုင်ငံရောက်သွားသည့်အလားခံစားရအောင် အသွင်အပြင်ဆင်ယင်ထားသည်ကိုတော့ လေးစားမိရသည်မှာ အမှန်ပင်။

ထိုင်ဗျာ။ ခရီးရောက်မဆိုက်ဘဲ ခင်ဗျားကိုပြောရဦးမယ်။ ကျွန်တော်တွေ့ချင်တာက တခြားမဟုတ်ပါဘူး။ ကိုရီးယားကိုအလည်ဖိတ်မလို့ပါ။ ခင်ဗျား သွားနိုင်မယ်မဟုတ်လား' လာပြန်ပြီကိုရီးယား။ ကျွန်တော် သူမသိအောင်ပြုံးလိုက်မိပါသည်။ ပြုံးရသည်မှာ အကြောင်းရှိပါသည်။

မနှစ်က နိုဝင်ဘာလလောက်မှာ တောင်ကိုရီးယားလေ့လားရေးအစီအစဉ်တစ်ခု အတွက် ကျွန်တော်ရွေးချယ်ခံခဲ့ရသည်။ ထိုစဉ်က တောင်ကိုရီးယားနှင့် အာဆီယံနိုင်ငံများ၏

သတင်းစာဆရာများ အပြန်အလှန်လေ့လာလည်ပတ်ရေးအစီအစဉ်ဖြစ်ရာ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ကြေးမုံသတင်းစာတိုက်၊ စာတည်းမှူးဆရာဦးမြင့်ဆွေနှင့် ပြင်ပပုဂ္ဂလိကအဖြစ် ကျွန်တော့်ကိုရွေးခဲ့သည်။ ကျွန်တော်က ပြည်တွင်းမီဒီယာဂရု(ပ်)တစ်ခု၏ အမှုဆောင်အရာရှိတာဝန်အပြင် ကိုယ်ဝါသနာပါရာ သတင်းထောက်အလုပ်ဖြစ်သည့် ဂျပန်နိုင်ငံယိုမီယူရီရှင်ဘွန်းသတင်းစာကြီး၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာဌာနသတင်းစဉ်တွင် ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်တစ်ဦးအဖြစ် ရွေးချယ်ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် သွားခါနီးပတ်စပို့စဉ်ကြသည့် တစ်ပတ်ခန့် အလိုမှာ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အရာရှိဦးလှရီက ကျွန်တော့်ထံဖုန်းဆက်သည်။ ကျွန်တော့်ကို တောင်ကိုရီးယားဘက်ကကန့်ကွက်သဖြင့် ကျွန်တော့်နေရာတွင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ သတင်းစာဆရာတစ်ဦးကို အစားထိုးလိုက်ရကြောင်း စိတ်မကောင်းစွာအကြောင်းကြားခြင်းဖြစ်လေသည်။ ဦးလှရီက တယ်လီဖုန်းထဲမှာ အတော်ကိုအားနာနေသည်။ ကျွန်တော့်အတွက် စိတ်မကောင်းမဖြစ်ပါနဲ့ဟုပင် ပြန်ပြောယူရသည်။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ရုံးကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်လာလျှင် မည်သူ့ကိုမဆို စေတနာထားကူညီတတ်သော ဦးလှရီတစ်ယောက် မကြာသေးမီက နှလုံးရောဂါဖြင့် ဆုံးပါးရှာပြီဖြစ်သည်။ စိတ်နှလုံးကောင်းသော ဦးလှရီတစ်ယောက် ကောင်းရာမွန်ရာဘုံဘဝသို့ ရောက်ရှိပါစေဟုသာ ကျွန်တော်ဆုတောင်းရပါသည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော့်ကို ဘာကြောင့်ပယ်ပစ်လိုက်မှန်း ကျွန်တော်မသိခဲ့ရ။ ဘယ်သူမှလည်းမေးလို့မရ။ အကြောင်းရင်းကို တစ်ယောက်မျှလည်းကောင်းကောင်းမသိ။ သို့သော် ကျွန်တော့်ရုံးခန်းသို့ မစွတာချိုင်းလာလည်တော့မှ အားလုံးဇာတ်ရည်လည်တော့သည်။

‘ဟင်.. ခင်ဗျားက ယိုမီယူရီအတွက်ပါ လုပ်နေတာလား’

‘ဟုတ်တယ်လေ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဗျာ’ သူကရယ်သည်။ ‘ခင်ဗျားကို ကိုရီးယားခရီးပယ်လိုက်တာ ကျွန်တော်ပဲဗျ။ စောစောကသာသိခဲ့ရင် ခင်ဗျားကိုဖလားဝါးနယူးစ်အနေနဲ့ ပြောင်းထည့်ပေးပြီး လွှတ်တာပေါ့ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့က နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်တွေမလိုချင်ဘူး။ ပြည်တွင်းသတင်းစာဆရာပဲ လိုချင်တာ’

သူကရှင်းပြသည်။ ကျွန်တော်က ဘာဖြစ်လို့လဲဟု ထပ်မေးရာ ...

‘ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကို ဖိတ်ခေါ်တဲ့ရည်ရွယ်ချက်က ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးအပေါ် သတင်းစာဆရာတွေရဲ့အမြင်ကို မြန်မာပြည်တွင်းက စာဖတ်ပရိတ်သတ်တွေဖတ်ဖို့ ရေးကြစေချင်တယ်။ နိုင်ငံတကာအတွက်ပဲ။ ပြည်တွင်းအတွက်မှ မဟုတ်တာလေဗျာ’

အခုမှပဲရှင်းသွားတော့သည်။ ယင်းအတွက်ကြောင့် ကိုရီးယားဆိုသည်နှင့် ကျွန်တော်က ပြုံးမိရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မစ္စတာချိုင်းက 'အကြွေးပြန်ဆပ်တာလေ။ မနှစ်တုန်းက ရီဂျက်လုပ်လိုက်မိတဲ့ အကြွေးဗျ။ ကျေပြီနော်' ဟု နောက်လေသည်။ သူက စာရွက်တစ်ရွက်ထုတ်ပေးသည်။ ကြည့်လိုက်တော့ ကျွန်တော်သွားရမည့်ခရီးစဉ်အတွက် အကြမ်းဖျဉ်းအစီအစဉ်များ။

'ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းရဲ့အစီအစဉ်နဲ့ ခင်ဗျားသွားရမှာ။ ဖလားဝါးနယူးစ်နဲ့ ရန်ကုန်တိုင်းမိအနေနဲ့နော်၊ ယိုမီယူရီမဟုတ်ဘူး'

သူကရယ်မောပြောဆိုနေသည်။ ကျွန်တော်သေသေချာချာဖတ်လိုက်သည်။ အစီအစဉ်က ဇွန် ၁၂ရက်မှ ၂၃ရက်အထိဖြစ်သည်။ ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်း၏ နိုင်ငံတကာ ပညာရှင်များလဲလှယ်ရေးအစီအစဉ် (Intellectual Exchange) ၏အောက်တွင် သွားရမည့်ခရီးဖြစ်သည်။ မြန်မာအပါအဝင် နိုင်ငံပေါင်းခြောက်နိုင်ငံမှ သတင်းနှင့်ပြန်ကြားရေးဆိုင်ရာ လက်တွေ့လုပ်ကိုင်နေကြသူများ ပါဝင်ကြမည်။ အာဆီယံနိုင်ငံများထဲတွင် မြန်မာ၊ ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ ဗီယက်နမ်၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ ငါးနိုင်ငံနှင့် မွန်ဂိုလီးယားကိုယ်စားလှယ်များ စုစုပေါင်း(၁၂)ဦးတိတိ တောင်ကိုရီးယားတွင် လေ့လာကြမည်ဖြစ်လေသည်။

သံမှူးကြီးကိုနှုတ်ဆက်ပြီး ကျွန်တော်ပြန်လာခဲ့ပါသည်။ တောင်ကိုရီးယားကို သည်တစ်ခေါက် တကယ်သွားရတော့မှာလား။ ကျွန်တော်ကတော့ တစ်ခါပျက်ဖူးသဖြင့် သည်ခရီးအပေါ် သိပ်ပြီးအာရုံမဝင်စားချင်။ သွားဖြစ်ခါမှသွားရောဟုသာ သဘောထားလိုက်သည်။ သို့နှင့်ပင် သွားရမည့်ရက်ကကပ်လာသည်။ သူတို့ဆီက ဘာမျှမကြားရ။ ခရီးစဉ်အတွက် တစ်ခါသာတွေ့ရသေးသည်။ အဲသည်တုန်းက ပတ်စ်ပို့အဆင်သင့်ဖြစ်အောင်လုပ်ထားဖို့ လောက်သာ သူတို့မှာသည်။

သည်တစ်ကြိမ်လည်း ပျက်ပြန်ပြီဟုထင်ခါစမှာပင် ကိုစောသီဟဆီက ဖုန်းဝင်လာသည်။ သူက 'ဆရာရေ။ လေယာဉ်လက်မှတ်ရပြီ။ မနက်ဖြန်တီဂျီရုံးမှာ သွားယူပါ' ဟုပြောသည်။ ဪ... ဆိုးလဲကို တကယ်ရောက်ရတော့မှာပါလား။

သွားရမည့်ရက်နှင့် ပြည်တွင်းသတင်းစာဆရာများ လေ့လာရေးခရီးစဉ်တစ်ခုနှင့်က ကပ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပြည်တွင်းခရီးစဉ်မသွားမီ ဗီဇကီစွနှင့် တောင်ကိုရီးယားသံရုံးသို့ နောက်တစ်ခေါက်ထပ်ရောက်ရသည်။

'ခင်ဗျားအားလား။ နေ့လယ်စာစားကြရအောင်' သူကနာရီကြည့်ပြီး ကျွန်တော်ကို မေးသည်။ ကျွန်တော်က ဇနီးဖြစ်သူမှာ အပြင်တွင် ကားထဲ၌စောင့်နေကြောင်းပြောရာ

သူက ဇနီးကိုပါခေါ်လာပါ ပြဿနာမရှိဟုဆိုလေသည်။

သို့နှင့် ကျွန်တော်၊ ဇနီး၊ ကိုရီးယားခရီးဖော်ကိုမင်းနိုင်စိုးနှင့် မစ္စတာချွင်းတို့ ဆီဒိုးနားဟိုတယ်ဝန်းကျင်ရှိ အိတာလျံစားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် နေ့လယ်စာအတူ စားသုံးကြသည်။

‘ခင်ဗျား ... ကိုရီးယားကပြန်လာရင် အတွေ့အကြုံဆောင်းပါးတွေ ရေးမှာမဟုတ်လား’ သူက နိမိတ်ပြမေးခွန်းမေးသည်။ ကျွန်တော်က ပျက်သွားခဲ့သော ပထမခရီးမှာ ကတည်းက စာအုပ်တစ်အုပ်စာလောက် အခန်းဆက်ဆောင်းပါးတွေရေးဖို့ စဉ်းစားထားသည်။ သူမပြောလည်း ကျွန်တော်ကရေးမည့်သူဖြစ်လေသည်။ တောင်ကိုရီးယားဒရာမာကားများကြောင့် ကျွန်တော်တို့မြန်မာတွေ စိတ်ဝင်စားလာသည်။ အဲသည်အထဲ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပင်ပါခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် တောင်ကိုရီးယားခရီးစဉ်တစ်လျှောက်မှာ မြင်ရတွေ့ရသမျှတွေက ကျွန်တော့်အတွက် ရေးစရာကုန်ကြမ်းများဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် ကြိုတင်မျှော်လင့်ထားခဲ့သည်။

ကျွန်တော်က သူ့အမေးကိုခေါင်းညိတ်ပြီး တုံ့ပြန်လိုက်ရာ သူက ...

‘ခင်ဗျားကြိုက်တာရေးနော် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးအားလုံး ခင်ဗျားမြင်သလိုသာရေး၊ ခင်ဗျားရဲ့ကိုရီးယားခရီးစဉ်က ကိုရီးယားကောင်းကြောင်း အလှူခြယ်ပေးဖို့ မဟုတ်ဘူး။ မကြိုက်တာတွေ့ရင် ဝေဖန်ရေးပါဗျာ’

သူ့စကားကို ကျွန်တော်သဘောကျသွားသည်။ ဆိုးလ်မြို့တော်ကြီးကို ကျွန်တော် သွားပါမည်။ မြန်မာတွေစိတ်ဝင်စားသော တောင်ကိုရီးယားပြည်သူများ၏ မျက်မှောက်ဘဝ အခြေအနေတွေကို လျှပ်တပြက်လောက်တော့ ကျွန်တော်မြင်တွေ့ခွင့်ရပါတော့မည်။ အခုမှ ကျွန်တော့်ရင်တွေ ခုန်လာသည်။

* * *

မင်္ဂလာဒုံမှသည် ဒွန်မောင်းသို့

လေယာဉ်က ညနေငါးနာရီလေးဆယ့်ငါးမိနစ်တွင်ထွက်မည်။ ထုံးစံအတိုင်း ကျွန်တော်တို့က လေဆိပ်ချက်အင် (Check In) နေရာသို့ နှစ်နာရီစောပြီးရောက်ရမည်။ ခက်သည်က ဆိုးလ်သို့သယ်သွားရမည့် အထုပ်တွေက အများကြီး။

နှမမိသားစုက ဆိုးလ်တွင်ရှိနေကြသည်။ ယောက်ဖတော်ကိုရဲ့လွင်က ဆိုးလ်ရှိမြန်မာသံရုံးတွင် ပထမအတွင်းဝန်။ ထို့ကြောင့် သူတို့မိသားစုအတွက် အိမ်ကထည့်ပေးလိုက်သော စားစရာအပြင် တခြားသံရုံးမိသားစုတွေက လူကြုံပါးလိုက်သော ပစ္စည်းတွေကလည်း

ပါသေးသည်။ လေဆိပ်မှာပေါင်ပိုထိမှာ ပူရသည်။ အတူခရီးသွားမည့်ကိုမင်းနိုင်ဖိုးကို ပစ္စည်းတွေအတူပေါင်းချိန်ဖို့ ဇနီးကကြိုမှာထားသည်။

ဗန်ကောက်မြို့ပေါ်မှာ
လေယာဉ်ဝဲချိန်မှာ
ညနေဆည်းဆာဖြစ်သည်။
အမှောင်လွှမ်းခြုံစ
ဗန်ကောက်မြို့ကြီးသည်
ထိန်ထိန်ညီးသော လျှပ်စစ်မီး
ပြုံးပြုံးပြက်ပြက်များဖြင့်
လှချင်တိုင်းလှနေသည်။

ဇွန် ၁၂ ရက် ထိုနေ့ မွန်းလွဲ(၁)နာရီမှာ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးရုံးဟောင်းရှိ အစည်းအဝေးခန်းမမှာ စာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းညီလာခံအတွက် ဖလားဝါးနယူးစံဂျာနယ်တိုက်၏ အလှူငွေကို သွားလှူဖို့အလုပ်ကလည်း ရှိနေသေးသည်။ ငွေလှူပွဲကို အပြေးအလွှားတက်သုတ်ရိုက်တက်ရသည်။ အခမ်းအနားမပြီးခင်မှာ တာဝန်ရှိလူကြီး

ရန်ကုန်လေဆိပ် (ယခင်အဆောက်အအုံဟောင်းနေရာ)။

တွေကိုတောင်းပန်ပြီး အိမ်ကိုအမြန်ပြေးရသည်။ လေဆိပ်သွားဖို့အချိန်က ကပ်နေပြီ။

အိမ်ရောက်တော့ ထည့်ဖို့ကျန်သည့် လက်ကျန်အထုပ်တွေကို ကဗျာကယာထည့်ရသည်။ ဇနီးကမျက်စောင်းထိုးချင်နေပြီ။ ‘ရှင့်မလဲ၊ လုပ်ချင်တာတွေက အများကြီးပါလား’ဟု မိန်းမတို့ထုံးစံအတိုင်း မြည်တွန်တောက်တီးသည်။

သူ့စကားကို ပြန်မချေပချင်။ သွားခါနီးလာခါနီး စိတ်အနှောက်အယှက်ထပ်မဖြစ်စေချင်တော့။

ရန်ကုန်နိုင်ငံတကာလေဆိပ် ထွက်ခွာခန်းမသည် ပြည်တွင်းသွားအဆောက်အအုံငယ်ကလေးတွင်ရှိသည်။ ကားဆိုက်တော့ လေယာဉ်လက်မှတ်တွင် တီဂျီဟုရေးထားသည်ကို တွေ့ရသည့်အတွက် ကျွန်တော်က ထိုင်းလေကြောင်းလိုင်းကောင်တာကို သွားရှာနေသည်။ အထုပ်တွေကို လိုက်သယ်ပေးသော လေဆိပ်ဝန်ထမ်းတစ်ဦးက ‘ဆရာလေယာဉ်က ဘယ်အချိန်ထွက်မှာလဲ’ဟုမေးရာ ကျွန်တော်က ငါးလေးဆယ့်ငါးဟု ပြန်ဖြေလိုက်သည်။

‘ဒါဆို တီဂျီမဟုတ်ဘူးဆရာကြီး။ အမ်အေအိုင်’

ကျွန်တော်မဖြစ်နိုင်ဟု တွေးထင်လိုက်သည်။ လက်မှတ်ပေါ်က ဖလိုက်နံပါတ် တွင် တီဂျီဟုသေသေချာချာရေးထားသည်။ ၈၀၈၀၁၂ဖြစ်သွားသဖြင့် ထွက်ခွာအချိန်ပြ အီလက်ထရွန်းနစ်ဘုတ်ငယ်ကလေးကို မော့ကြည့်လိုက်သည်။ သူပြောသည်မှာ ဟုတ်နေ သည်။ ငါးနာရီလေးဆယ့်ငါးမှာထွက်မည့်လေယာဉ်က အမ်အေအိုင်(မြန်မာအပြည်ပြည် ဆိုင်ရာလေကြောင်းလိုင်း)ဖြစ်နေသည်။

‘သေလိုက်ပါတော့’

ကိုယ့်နဖူးကို ကိုယ့်လက်နှင့်ရိုက်ချင်စိတ်ပေါက်သွားသည်။ တီဂျီနှင့်အမ်အေအိုင် တို့ ကုတ်ဒ်ရှယ်ယင်းခေါ်သည့် လေကြောင်းသင်္ကေတမျှသုံးစနစ်ကို ကျင့်သုံးထားသည်ကို အခုမှပြန်သတိရသွားသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

ကုတ်ဒ်ရှယ်ယင်း (Code Sharing) ဆိုသည်မှာ လွယ်လွယ်ပြောရလျှင် လေ ကြောင်းလိုင်းများအချင်းချင်း ဈေးကွက်မျှယူကြသည့် သဘောဖြစ်သည်။ လေယာဉ်ခရီးစဉ် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ လမ်းကြောင်းတူပျံသန်းနေသော လေ ကြောင်းလိုင်းများ ပျံသန်းကြိမ်တိုးမြှင့်နိုင်ရန်လည်းကောင်း ကုတ်ဒ်ရှယ်ယင်းလုပ်တတ်ကြလေ သည်။ ဥပမာ-တီဂျီနှင့်အမ်အေအိုင်တို့ ကုတ်ဒ်ရှယ်ယင်းလုပ်ကြခြင်းဖြင့် ရန်ကုန်နှင့်ဗန် ကောက်ကြား ပျံသန်းကြိမ်တိုးနိုင်သည့်အပြင် ဗန်ကောက်မှတစ်ဆင့် တခြားနိုင်ငံသို့ ခရီး ဆက်မည့်သူများသည် ရန်ကုန်မှအမ်အေအိုင်ဖြင့်လာ။ ဗန်ကောက်ရောက်လျှင် တီဂျီသို့ မဟုတ် တီဂျီနှင့်ကုတ်ဒ်ရှယ်ယင်းလုပ်ထားသော တခြားလေကြောင်းလိုင်းများသုံးကာ လွယ်ကူ သက်သာစွာ ခရီးဆက်နိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ယခုလည်း ကျွန်တော်တကယ်စီးရမည်က အမ်အေအိုင်။ သို့သော် လေယာဉ်လက်မှတ်တွင် တီဂျီကုတ်ဒ်ကို သုံးထားခြင်းဖြစ်လေသည်။

ကောင်တာတွင်ပေါင်ချိန်တော့ ပေါင်ပိုကအနည်းငယ်ပြသည်။ သို့သော် ကယ် တင်ရှင်တစ်ဦးပေါ်လာသဖြင့် အဆင်ပြေသွားသည်။ ထိုစဉ်မှာ ‘ဦးကိုကိုလား’ ဟု လူငယ် တစ်ဦးက အနောက်ကမေးသည်။ ကျွန်တော်ကခေါင်းညိတ်ပြရာ ‘သံအမတ်ကြီးကတော်က တော့ အတွင်းခန်းထဲရောက်နေပါပြီ။ အဲဒီမှာတွေ့ပါလိမ့်မယ်’ ဟု ပြောသည်။

ဆိုးလ်ကိုလာမည်သေချာသွားတော့ ဆိုးလ်ကနုမဖြစ်သူက ကျွန်တော့်အိမ်ဖုန်း လှမ်းဆက်ထားသည်။ သူတို့သံအမတ်ကြီးကတော် မြန်မာပြည်လူကြိုသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ နှင့်အတူလိုက်မည့်အကြောင်း၊ လမ်းတွင်လိုအပ်သည်များကို ကူညီပါရန်ဖြစ်လေသည်။ အစ်မကြီးဆူဇန်သည် ကျွန်တော့်ဇနီးနှင့် အစိုးရဌာနတစ်ခုတည်းတွင် အတူတူလုပ်ခဲ့ဖူး

သည့် အင်ဂျင်နီယာအရာရှိတစ်ဦးဟု ကျွန်တော်ကသိထားသည်။ အစ်မကြီးဆူဇန်က ဆိုးလ်ကို နှစ်ကြိမ်လောက်သွားဖူးပြီးသားဟု ထင်သည်။

ကျွန်တော်က လုံးဝမရောက်ဖူးသည့်သူ။ သို့သော် ကိစ္စမရှိ။ မြန်မာတွေအချင်းချင်း ခရီးရှည်အတူသွားရတော့ အားရှိသလို ကျွန်တော်တို့အတွက်လည်း အားရှိမည်မှာသေချာသည်။

ဂျာနယ်ထဲသတင်းထည့်ဖို့ ကျော်ဆုမွန်က ဓာတ်ပုံရိုက်သည်။ ဓာတ်ပုံရိုက်အပြီးမှာ နာရီကိုကြည့်တော့ အချိန်ကအတော်ကပ်နေပြီ။ မိသားစုကိုနှုတ်ဆက်ပြီး လေဆိပ်အတွင်းစောင့်ဆိုင်းခန်းထဲဝင်လိုက်သည်။

အထဲမှာ အစ်မကြီးဆူဇန်နှင့်တွေ့ရသည်။ အစ်မကြီးကို ယခုမှကျွန်တော်မြင်ဖူးခြင်းဖြစ်သည်။ သူနှင့်စကားတစ်ခွန်းနှစ်ခွန်းလောက်ပြောပြီးချိန်မှာပင် လေယာဉ်ပေါ်တက်ဖို့ကားတွေရောက်လာသည်။ ထိုင်ခုံနံပါတ်များဖြင့်ခေါ်ရာ လေယာဉ်အရှေ့ပိုင်းကျသော ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်က ပထမအသုတ်မှာမပါ။ ဒုတိယပြန်လာကျော့သောကားနှင့်လိုက်ရသည်။

လေယာဉ်ပေါ်မှာ ပစ္စည်းတွေနေသားတကျထည့်ပြီးချိန်မှာ ပြတင်းပေါက်ဘေးကျသော ကျွန်တော့်ထိုင်ခုံမှာထိုင်ရင်း လေယာဉ်ပြတင်းပေါက်မှ အပြင်သို့ငေးကြည့်လိုက်

အပေါ်စီးမှ မြင်ရသော ဆိုးလ်မြို့မြင်ကွင်း။

အင်ချီယွန်လေဆိပ် မြင်ကွင်းတစ်နေရာ။

သည်။ လေယာဉ်စီးသည့်အခါ တချို့ကအောက်ကိုမကြည့်ရဲ။ ကျွန်တော်က အမြင့်ကြောက်တတ်သော်လည်း ဘာကြောင့်ရယ်မသိ။ လေယာဉ်ဆင်းချိန်တက်ချိန်၊ ပျံသန်းချိန်တွေမှာ ကျွန်တော်က ဝေးကျန်ခဲ့သော၊ နီးလာသော မြေပြင်ရှုခင်းတွေ၊ ရွှေ့လျားနေသော တိမ်တိုက်ကြီးတွေကို ကြည့်ရသည်ကို အလွန်သဘောကျသည်။ ထို့ကြောင့် ဝင်းဒိုးဆိ(တ်) Window Seat ပေးပါဟု လေယာဉ်လက်မှတ်နံပါတ်ယူတိုင်း ကျွန်တော်ကတောင်းနေကျဖြစ်လေသည်။

ယခုလည်း ကျွန်တော်က အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမြန်မာ့လေကြောင်းလေယာဉ်ကြီး၏ ပြတင်းမှတစ်ဆင့်မြင်ရသော ရန်ကုန်နိုင်ငံတကာလေဆိပ်ရုံခင်းကို ကြည့်နေမိသည်။

လေဆိပ်အဆောက်အအုံသစ်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းခွင်ကြီးကို ကျွန်တော်လှမ်းမြင်နေရသည်။ ကရိန်းကြီးများ၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းသုံး ထရပ်ကားကြီးများဖြင့် လှုပ်ရှားသက်ဝင်နေသော မြင်ကွင်းဖြစ်လေသည်။ ရန်ကုန်နိုင်ငံတကာလေဆိပ်ကြီးကို ခေတ်မီ

လေဆိပ်တစ်ခုအဖြစ် ကျွန်တော်တို့မကြာမီတွေ့မြင်ကြရတော့မည်။ ယခုနှစ်ဆန်းပိုင်းက သတင်းတာဝန်ဖြင့် အထက်မြန်မာပြည်သို့ ခရီးဆန်ခဲ့အပြီး ရန်ကုန်ကိုပြန်မှာ မန္တလေးရှိ တံတားဦးအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်ကြီး၏ ခမ်းနားမှုကို မြင်တွေ့ရပြီး ရန်ကုန်တွင်လည်း သည်လိုလေဆိပ်မျိုးကြီး အမြန်ဆုံးပေါ်ထွန်းစေချင်သည့် အာသီသပြင်ပြုခဲ့သည်။ အာယုံကြောင့်ဆိုသော် လက်ရှိရန်ကုန်လေဆိပ်ကြီးမှာ သက်တမ်းကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်ရာ ခေတ်မီလေဆိပ်သစ်ကြီးလိုအပ်နေပြီဖြစ်လေသည်။

တစ်ချိန်တခါက အရှေ့တောင်အာရှတွင် အကောင်းဆုံးလေဆိပ်တစ်ခုဟုသိခဲ့ကြသော ရန်ကုန်လေဆိပ်ကြီး၏ သက်တမ်းမှာ နှစ်ပေါင်း ၆၀မျှရှိလေပြီ။ ယခင်က မင်္ဂလာဒုံ လေဆိပ်ဟုလူသိများသော လေဆိပ်ကြီးကို ကာလကတ္တားမြို့ပြလေဆိပ်များ အာဏာပိုင်အဖွဲ့ Calcutta Metropolitan Airports Authority က ၁၉၄၇ခုနှစ်တွင် တည်ဆောက်ခဲ့ကြောင်း သမိုင်းမှတ်တမ်းများအရ သိရသည်။

အသစ်တည်ဆောက်နေသည့် လေဆိပ်ခန်းမကြီးမှာ Boarding Bridge ဟုခေါ်သော လေယာဉ်ပေါ်တိုက်ရိုက်တက်ဆင်းစင်ကြီးများ တပ်ဆင်မည်ဆိုသည်။ ဘိုးအင်း ၇၄၇ ကဲ့သို့သော ဧရာမလေယာဉ်ကြီးတွေ ဆင်းသက်နိုင်အောင်လည်း ပြေးလမ်းတွေချဲ့နေသည်။ ကြိုခိုင်ရေးတွေလုပ်နေသည်။ ခန်းမသစ်ကြီးပြီးပါက နိုင်ငံတကာလေကြောင်းပျံသန်းမှုများ ပိုမိုတိုးတက်လာမည်မှာ သေချာနေသည်။

ကျွန်တော်က လေဆိပ်အဆောက်အအုံအသစ်ကြီးကို ကြည့်နေဆဲမှာပင် လေယာဉ်ကြီးက ပြေးလမ်းဆီသို့ ဦးတည်ရွေ့လျားစပြုနေသည်။ ခဏအကြာတွင် လေယာဉ်သည် ကောင်းကင်ယံ၌ဝဲကာ ထိုင်းနိုင်ငံဗန်ကောက်မြို့တော် ဒွန်မောင်းလေဆိပ်သို့ ဦးတည်ပျံသန်းနေလေပြီ။ ရန်ကုန်နှင့် ဗန်ကောက်လေယာဉ်ပျံသန်းချိန်က ဆင်းချိန်၊ တက်ချိန်ပေါင်းပါမှ လေးဆယ့်ငါးမိနစ်မျှသာရှိသည်။ ပြည်ပခရီးစဉ်ဖြစ်သော်လည်း ခရီးအကွာအဝေးမှာ ပြည်တွင်းခရီးစဉ်တချို့ထက်ပင် နီးနေသေးသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဗန်ကောက်နှင့်ရန်ကုန်အကြား လေကြောင်းပျံသန်းမှုတွေကို ပိုမိုတိုးချဲ့နေရခြင်းဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာမှလာသော ခရီးသည်အများစုသည် ဗန်ကောက်မှတစ်ဆင့် ရန်ကုန်သို့လာတတ်ကြရာ တီဂျီလေကြောင်းသည် ယင်းနှင့်အလုပ်ဖြစ်နေသည်။ ယခု တီဂျီနှင့်အမ်အေအိုင်တို့ ကုတ်ဒ်ရုံယင်းလုပ်နေပြီဖြစ်ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမြန်မာ့လေကြောင်းသည်လည်း ရန်ကုန်နှင့်ဗန်ကောက်ခရီးစဉ်တွင် ယခင်ထက်ပိုပြီး ဝင်ငွေကောင်းလာမည်ဟု ကျွန်တော်တွေ့မိသည်။

ရန်ကုန်နှင့်ဗန်ကောက်လေယာဉ်စီးသည့်အခါ လေယာဉ်ပေါ်တွင် ငိုက်မြည်းချိန်မျှ

ပင်မရ။ လေယာဉ်မယ်ကလေးတွေလာချပေးသော စားစရာသောက်စရာတွေသုံးဆောင်ရင်း သတင်းစာတစ်စောင်က သတင်းတစ်ပုဒ်နှစ်ပုဒ်လောက်ဖတ်ပြီးသည်နှင့် 'မကြာမီ လေယာဉ်ဟာ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်သို့ ဆင်းသက်ပါတော့မယ်' ဟူသော ကြေညာသံကြားရစမြဲပင်ဖြစ်လေသည်။

ယခုလည်း လေယာဉ်တက်ပြီးဘာမျှမကြာသေး။ ကြေညာသံကြားရပြီ။ ဗန်ကောက်မြို့ပေါ်မှာ လေယာဉ်ဝဲချိန်မှာ ညနေဆည်းဆာဖြစ်သည်။ အမှောင်လွှမ်းခြုံစ ဗန်ကောက်မြို့ကြီးသည် ထိန်ထိန်ညီးသော လျှပ်စစ်မီးပြုံးပြုံးပြက်ပြက်များဖြင့် လှချင်တိုင်းလှနေသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆည်းဆာဗန်ကောက်၏ ရွှေအိုရောင်ဆမ်းအလှပန်းချီအား လေယာဉ်ပြတင်းငယ်ကလေးမှကျော်ကာ ငှက်မျက်စိမြင်ကွင်းဟု အင်္ဂလိပ်လိုသုံးကြသည့် အပေါ်စီးမြင်ကွင်းမှ မြင်နေရသည်။ ကြည့်လို့ကောင်းသေးတော့။

သိပ်မကြာတော့ ...။ လေယာဉ်က ဒွန်မောင်းလေယာဉ်ကွင်းကြီးထဲဆင်းသက်ရန် တအိအိနိနိဆင်းနေလေပြီ။ ဒွန်မောင်းလေဆိပ်ကြီးကား ဗန်ကောက်မြို့မြောက်ဘက် ၂၄ ကီလိုမီတာ(၁၅ မိုင်) အကွာခန့်တွင်ရှိပြီး ၁၉၁၄ ခုနှစ် မတ်လ ၂၇ ရက်တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ရာ သက်တမ်းရှည်လေဆိပ်ကြီးတစ်ခုဟု ပြောနိုင်သည်။ ဒွန်မောင်းလေဆိပ်ကြီးသည် အာရှ၏

ဒွန်မောင်းလေဆိပ် ဆိုက်ရောက်ခန်းမတစ်နေရာ။

လေကြောင်းဗဟိုချက်မတစ်ခုသဖွယ်ဖြစ်နေသည်။ လေကြောင်းလိုင်းပေါင်း(၈၀)ခန့် ဆင်းသက်နေပြီး တစ်နှစ်လျှင် ခရီးသည်သန်း ၃၀ကျော်၊ ခရီးစဉ်တစ်သိန်းခြောက်သောင်းကျော်နှင့် ဝန်စည်ပေါင်းတန်ခုနှစ်သိန်းခန့် သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးနေကြောင်း တရားဝင်သတင်းအချက်အလက်များအရ သိရသည်။ လေဆိပ်ခန်းမ (Terminal) ပေါင်း(၃)ခုရှိသည်။ ၂၀၀၄ခုနှစ်ကိန်းဂဏန်းများအရ ခရီးသည်အရေအတွက်အရပြောရပါက ဗန်ကောက်လေဆိပ်ကြီးသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အလုပ်အများဆုံးလေဆိပ်များစာရင်း၌ နံပါတ် ၁၄ချိတ်လေသည်။

သို့သော် ထိုင်းတို့က လေကြောင်းစီးပွားကို သည့်ထက်တိုးချဲ့လိုပုံရသည်။ ဒုတိယမြောက်နိုင်ငံတကာလေဆိပ်ကြီးကို ဗန်ကောက်မြို့အရှေ့ဘက် ၂၅ကီလိုမီတာအကွာအဝေးခန့်တွင် တည်ဆောက်လျက်ရှိရာ မကြာခင်ဖွင့်လှစ်တော့မည်ဟုဆိုသည်။ ထိုလေဆိပ်သစ်ကြီးကို ထိုင်းဘုရင်မင်းမြတ်ဘူမိဘောက 'သုဝဏ္ဏဘူမိ Suvana Bhumi' ဟု အမည်ပေးထားသည်။ အင်ဒိုချိုင်းနားကျွန်းဆွယ်ကြီးကို ကိုယ်စားပြုမည့်ခေါ်ထားခြင်းဟု သိရသည်။ သုဝဏ္ဏဘူမိနိုင်ငံတကာလေဆိပ်အဆောက်အအုံကြီးသည် ၅၆၃၀၀၀စတုရန်းမီတာ (စတုရန်းမီတာပေါင်း)ကျယ်ဝန်းရာ လေဆိပ်အဆောက်အအုံတစ်လုံးချင်း အကျယ်အဝန်းနှင့် ပြောပါက ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးဆုံးလေဆိပ်အဆောက်အအုံကြီးဖြစ်လာမည်ဟုလည်း သိရသည်။ ထိုလေဆိပ်ကြီးဖွင့်လှစ်သည့်အခါတွင် နိုင်ငံတကာနှင့် ပြည်တွင်းလေကြောင်းလိုင်းကြီးများအားလုံး ထိုနေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ဆင်းသက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ယခု ကျွန်တော်လှမ်းမြင်နေရသည့် ဒွန်မောင်းလေဆိပ်ကြီးကတော့ ဈေးနှုန်းချိုလေကြောင်းလိုင်းများနှင့် စင်းလုံးငှားချာတာဖလိုက်ခရီးစဉ်များ အတွက်မျှသာ သုံးတော့မည်ဟု သတင်းများထွက်ပေါ်နေသည်။

လေယာဉ်ကြီးက ဒွန်မောင်းလေဆိပ်တွင် ဆင်းသက်လေပြီ။ လေဆိပ်ကြီးထဲ ကျွန်တော်အနည်းဆုံးသုံးနာရီလောက်တော့ နေရဦးမည်။ ဆိုးလ်သို့ထွက်မည့်လေယာဉ်က ညဆယ်နာရီခွဲကျမှထွက်မည်။ ခက်သည်က ကျွန်တော်တွင် ကွန်ပျူတာနုတ်ဘုတ်အိတ်နှစ်လုံးက တစ်လုံးပုခုံးမှာလွယ်၊ တစ်လုံးကိုလက်မှာဆွဲပြီး ဒွန်မောင်းလေဆိပ်ခန်းမကြီးထဲ ဘယ်လိုအချိန်ဖြုန်းရမည်ကို လေယာဉ်ပေါင်းကူးစင်္ကြံပေါ်လျှောက်နေရင်း ကျွန်တော်ဦးနှောက်ခြောက်ခံစဉ်းစားနေမိလေသည်။

ဒွန်မောင်းမှ အင်ဒိုယွန်သို့

လောလောဆယ်နားဖို့ထက် ပြောင်းစီးမည့်လေယာဉ်ကိစ္စအဆင်ပြေအောင် အရင်လုပ်ဖို့ လိုမည်။ ထို့ကြောင့် ဒွန်မောင်းလေဆိပ်ကြီးထဲမှာ လေယာဉ်ပြောင်းကောင်တာ (ထရန်စဖာ ကောင်တာ)ကို ရှာရမည်။

ထရန်စဖာကောင်တာသည် လေယာဉ်ပြောင်းစီးကြမည့်ခရီးသည်များ နောက်တက် မည့်လေယာဉ်တွင် ချက်အင်လုပ်ကြရသည့်ကောင်တာဟု ခပ်လွယ်လွယ်ပြောနိုင်သည်။ ထိုကောင်တာတွင် မိမိပါလာသော လေယာဉ်လက်မှတ်နှင့် ပတ်စ်ပို့အပါအဝင် ခရီးသွား အထောက်အထားများ ပြုကြရသည်။ ကောင်တာရှိသက်ဆိုင်ရာလေကြောင်းလိုင်းတာဝန်ခံက စစ်ဆေးကြည့်ရှုပြီး ထိုင်ခုံနံပါတ်ပါလေယာဉ်လက်မှတ် (Boarding Pass)ကို ထုတ် ပေးသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က ဆိုက်ရောက်ခန်းမကြီးထဲလျှောက်ရင်း လမ်းညွှန်အိ လက်ထရွန်းနစ်ဘုတ်ကြီးတွေကို ဖတ်လိုက်သည်။ ဘယ်မှာလဲ ထရန်စဖာကောင်တာ။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမြန်မာ့လေကြောင်းက တာမင်နယ်(၁)တွင်ဆိုက်သည်။ ကျွန်တော် ပြောင်းစီးရမည့် ကိုရီးယား၏ အေရှားနားအဲယားလိုင်းကလည်း တာမင်နယ်(၁)မှာပင်ရှိ သည်။ တာမင်နယ်(၁)အတွက် ထရန်စဖာကောင်တာကို လမ်းညွှန်ဘုတ်မှာ ကျွန်တော် တွေ့ပါပြီ။ အစ်မကြီးဆွန်ကတော့ ဆိုက်ရောက်ခန်းမတစ်နေရာရှိ စာအုပ်ဆိုင်ရှေ့ခုံတန်းမှာ ဗန်ကောက်ကလာကြိုသော အဖော်တွေနှင့် စကားလက်ဆုံကျရင်းကျန်ခဲ့သည်။ ထရန်စဖော်

မာကောင်တာက နည်းနည်းလှမ်းသည်။ လေဆိပ်ကြီးကကြီးတော့ တစ်နေရာမှတစ်နေရာ သွားရသည်မှာပင် လမ်းအတော်လျှောက်ရသည်။

အခန်းကလေးတစ်ခုမှာ လေယာဉ်ပြောင်းမည့်သူများအတွက် ထရန်စဖာကောင် တာကိုတွေ့သည်။ ကျွန်တော်က လေကြောင်းလိုင်းအမှတ်တံဆိပ်များ ချိတ်ဆွဲထားသည် များကိုကြည့်ရင်း ကျွန်တော်တို့စီးမည့် အေးရှားနားအဲယားလိုင်း Asiana Air-Lines အမှတ်တံဆိပ်ကိုထပ်ရှာသည်။ အေးရှားနားကောင်တာခွဲမှာ တီဂျီဝတ်စုံနှင့် ထိုင်းအမျိုးသမီး ငယ်တစ်ဦးကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်က သူ့အနီးလျှောက်သွားလိုက်ကာ လေယာဉ် လက်မှတ်များနှင့် ပတ်စ်ပို့များကို ထုတ်ပေးလိုက်ပါသည်။

‘ဆိုးလ်ကိုသွားမှာပါ’

ကလေးမလေးက မော့အကြည့်မှာ ကျွန်တော်က ခရီးကိုပြောလိုက်သည်။ သူ ကလေးက ကျွန်တော်ပေးလိုက်သည့် အထောက်အထားများကို ကွန်ပျူတာဖြင့်စစ်ဆေးကြည့် နေသည်။ ကျွန်တော်က သိပ်မကြာဟုထင်သဖြင့် ကောင်တာတွင်ရပ်စောင့်နေရာ သူက အခန်းထောင့် ထိုင်ခုံတန်းတစ်ခုကို လက်ညှိုးထိုးရင်း ‘အဲဒီမှာထိုင်စောင့်ပါ။ ပြီးရင်ခေါ် လိုက်မယ်’ဟု ပြောလေသည်။

ကျွန်တော်က ထိုင်ခုံအလွတ်တစ်နေရာတွင်ထိုင်ရင်း ကောင်တာကို လှမ်းအကဲ ခတ်လိုက်သည်။ လေဆိပ်ဝတ်စုံနှင့် သက်လတ်အရွယ်အမျိုးသားတစ်ဦးက ကောင်တာသို့ လာကာ ပတ်စ်ပို့နှင့်လေယာဉ်လက်မှတ် တစ်ထပ်ကြီးယူသွားသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

တောင်ကိုရီးယားတိုးတက်မှု၏ ပြယုဂ်ဖြစ်သော ဆိုးလ်မြို့တော်ကြီး။

ကျွန်တော်နှင့်မလှမ်းမကမ်းမှာ ကျွန်တော်တို့ လိုပင် အေးရှားနားလေကြောင်း လိုင်းပြောင်း စီးဖို့ လက်မှတ်လာဖြတ်ကြသည့် တခြား ခရီးသည်တွေကို တွေ့နေရသည်။

အချိန်က ထင်ထားသည်ထက်ပို ကြာလာသည်။ ကောင်တာက ကျွန်တော်တို့ ကိုခေါ်မည့် အရိပ်အယောင်မျှပင်မတွေ့။ တချို့ခရီးသည်တွေက စိတ်မရှည်တော့သည့် ပုံဖြစ်လာသည်။

ထိုင်လိုက်၊ ထ လိုက်၊ လမ်း လျှောက်လိုက်နှင့် ဂနာမငြိမ်ဖြစ်လာ ကြသည်။ ကျွန် တော်က နာရီကို ကြည့် လိုက် သည်။ မိနစ်နှစ် ဆယ် မျှပင် ရှိ တော့မည်။ ကျွန် တော်မနေနိုင်

တော့။ ထိုင်ရာမှထကာ ကောင်တာသို့သွား လိုက်သည်။ ကလေးမလေးက ဒေါသရိပ် သန်းနေသော ကျွန်တော့်မျက်နှာကို ခပ်ရွံ့ရွံ့ လှမ်းကြည့်သည်။

‘ဘယ်လိုလဲ။ ကြာလှချည်လား။ မရသေးဘူးလား’

တမင်လေသံမာကာ ကျွန်တော် မေးလိုက်သည်။

‘စာရွက်စာတမ်းတွေ စစ်နေလို့ပါ ရှင်’

‘မင်းဆီမှာ ကွန်ပျူတာရှိနေတာပဲ။ ကွန်ပျူတာနဲ့စစ်တာ ဒီလောက်တောင်ကြာ ရသလား’

‘အခုက ဒီမှာစစ်တာမဟုတ်ပါဘူး ရှင်။ ပိုပြီးသေချာအောင် ခုနကရုံးမှာ သွား စစ်တာပါ’

ဘာရုံးလဲကျွန် တော်မမေးမိ။

ကျွန်တော့်စိတ် ယုံမှာတော့ဆတ် မိနေသည့်သည် ခေတ်၊ ခေတ်မီ နည်းပညာတွေ သုံးနေသည် သည်လို့လေ ဆိပ်၊ သည်လို့ လေကြောင်းမျိုး မှာသည်မျှကြာ

ကျွန်မတောင်းပန်ပါတယ်ရှင်။ အခုဟာကတော့ သာမန်စစ်တာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုရီးယားဝင်ခွင့်ဗီဇာ ပို သေချာအောင် စစ်နေတာမို့ပါ။ အဲသလို မှမစစ်ရင် ဟိုရောက်မှ ပြန်ပို့ခံရတဲ့အခါ ဒီလေကြောင်းလိုင်းက အခမဲ့ ပြန်ပြန် သယ်ပေးနေခဲ့ရလို့ပါ . . .

ရသည်ကို ခွင့်မလွှတ်ချင်သည့်စိတ်က လွှမ်း မိုးနေသည်။

‘ကျုပ်လဲ လေယာဉ်ပျံတွေ မကြာ ခဏစီးဖူးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလောက် ကြာအောင် ဝန်ဆောင်မှုညံ့တာမျိုး တစ်ခါ မှမတွေ့ဘူးသေးဘူး’

ကျွန်တော်က ခပ်ပြတ်ပြတ်ပြော လိုက်သည်။ ကျွန်တော်နှင့်အတူပါလာသော

Millennium Seoul Hilton

မီလီနီယံဆိုးလ်ဟီလ်တန်ဟိုတယ်ရှေ့တွင် စာရေးသူနှင့် နှမမိသားစုအမှတ်တရ

ဗန်ကောက်သံရုံးမှကလေးမလေးက ကျွန်တော့်လေသံကြားပြီး မျက်လုံးကလေးပြူးကာ လှမ်းကြည့်သည်။

‘ကျွန်မတောင်းပန်ပါတယ်ရှင်။ အခုဟာကတော့ သာမန်စစ်တာတစ်မျိုးမဟုတ် ပါဘူး။ ကိုရီးယားဝင်ခွင့်ဗီဇာပိုသေချာအောင် စစ်နေတာမို့ပါ။ အဲသလိုမှမစစ်ရင် ဟိုရောက်မှ ပြန်ပို့ခံရတဲ့အခါ ဒီလေကြောင်းလိုင်းက အခမဲ့ပြန်ပြန်သယ်ပေးနေခဲ့ရလို့ပါ’

ကလေးမလေးက ရှင်းပြနေသည်။ ကျွန်တော်က သတင်းသမားပီပီ ထပ်စပ်စုမိ ပြန်သည်။

‘ဒီလိုမျိုးစစ်တာ လေကြောင်းအားလုံးလား။ ဒီအေးရှားနားလေကြောင်းလိုင်းတစ် လိုင်းတည်းက လုပ်နေတာလား’

‘အားလုံးမဟုတ်ပါဘူး။ အေးရှားနားတစ်ခုတည်းပါ။ ကျွန်မကလည်း အေးရှား နားကမဟုတ်ပါဘူး။ တီဂျီကပါ’

‘အေးလေ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်။ ဒီလိုဝန်ဆောင်မှုမကောင်းရင်တော့ နောင်အေးရှားနား မစီးတော့ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ’

အင်နိုယွန်သို့ထွက်ခွာမည့် အေးရှားနားလေကြောင်းလိုင်းပိုင် ဘိုအင်း ၇၄၇လေယာဉ်ကြီးပေါ်က မြင်ကွင်း။

ကျွန်တော်က စိတ်တိုတိုနှင့်ပြောလိုက်မိခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်မှာပဲ စောစောကပတ်စပို့စာအုပ်တွေယူသွားသော မျက်နှာကြောတင်းတင်းနှင့်သူက ပြန်ရောက်လာသည်။ သူက ကျွန်တော်တို့ပြောပုံဆိုနေပုံကို လှစ်ခနဲအကဲခတ်လိုက်သည်ကို ကျွန်တော်ကမြင်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့ရှေ့မှာ ပြီးဟန်ဆောင်ဒေါသထွက်ပြလိုက်သည်။

ပတ်စပို့တွေကို ထိုသူယူလာသော အထုပ်တွေကြားထဲက ရှာပြီးပေးသည်။

‘ဦးကတယ်ဟော့ပါလား’ ဗန်ကောက်မြန်မာ

သံရုံးက ကလေးမလေးက ကျွန်တော့်ကိုပြုံးပြုံးပြောသည်။ ကျွန်တော်ကရယ်လိုက်ရင်း ‘တမင်ဒေါသထွက်ပြလိုက်တာ။ ဒီလိုနေရာမျိုးမှာကြာလို့ အံအားသင့်တာပါ။ တခြားနေရာဆို မပြောပါဘူး’

အစ်မကြီးဆူဇန်ကတော့ စိတ်ပူစွာဖြင့် စောင့်နေရှာရောမည်။ ကျွန်တော်ကလမ်းလျှောက်လာရင်း ကိုယ့်အတွေးနှင့်ကိုယ် ပြုံးလိုက်မိသည်။

ကျွန်တော့်အဖြစ်က အခွင့်အရေးအပြတ်ယူလိုက်သည့်သူတစ်ဦးနှင့် တူနေသည်။ သည်လိုနေရာမျိုးမှာ စားသုံးသူအခွင့်အရေးရသည်ကို ကျွန်တော်သိထားသောကြောင့်သာ သည်လိုပြောရဲဆိုရဲခြင်းလား။ ဒေါသထွက်နိုင်ခြင်းလား ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပြန်မေးခွန်းထုတ်လိုက်မိသည့်အတွက် ပြုံးမိလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သည့်ထက်ကြာသည့်နေရာတွေ၊ သည့်ထက်ဆိုသည့် ဝန်

ဆောင်မှုတွေကို ကြိုတင် မှီတင်သည်းညည်းခံခဲ့သည့်အဖြစ်များကို သတိရသွားသောကြောင့် ပြုံးလိုက်မိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သိပ်မကြာ။

သည်လိုနေရာမျိုးမှာ စားသုံးသူအခွင့်အရေးရသည်ကို ကျွန်တော်သိထားသောကြောင့်သာ သည်လိုပြောရဲဆိုရဲခြင်းလား။ ဒေါသထွက်နိုင်ခြင်းလား။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပြန်မေးခွန်းထုတ်မိလိုက်မိသည်အတွက် ပြုံးမိလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဆိုးလ်ခရီးစဉ်အတွက် ချက်အင်လုပ်ရမည့်အချိန်က ကပ်လာသည်။ ဆိုးလ်မြို့တော်တွင် လေဆိပ်အများအပြားရှိရာ ကျွန်တော်စီးမည့်လေယာဉ်က အဓိကနိုင်ငံတကာလေဆိပ်ကြီးဖြစ်သော အင်ချီယွန်လေဆိပ်တွင်ဆင်းမည်။ စိတ်ထဲတွင်တော့ စောစောကထရန်စဖာကောင်တာတွင်ကြာခဲ့သည်ကိုပဲ ကျေးဇူးတင်ရမလိုဖြစ်သွားသည်။ သို့မဟုတ်ပါက အမ်အေအိုင်ပေါ်ကဆင်းဆင်းခွင်း

ကျွန်တော်အကြံအစိုက်ရသလို ဒွန်မောင်းလေဆိပ်ကြီးထဲအချိန်ဖြုန်းဖို့က ကြံရဖန်ရဦးမည် မဟုတ်ပါလား။

အချိန်ရသဖြင့် အေးရှားနားလေယာဉ်ဆိုက်ကပ်ထားသည့်ဂိတ်သို့ ခပ်အေးအေး ပင်လျှောက်သွားလိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့စီးရမည့်လေယာဉ်က ဘိုအင်း ၇၄၇ဖြစ်သည်။ ထုံးစံအတိုင်း လိုအပ်သောစာရွက်စာတမ်းစစ်ဆေးမှုများနှင့် လုံခြုံရေးစစ်ဆေးမှုများခံယူ အပြီးမှာ အေးရှားနားလေယာဉ်ကြီးပေါ် ကျွန်တော်တို့နေရာယူလိုက်ကြပါပြီ။

ထုံးစံအတိုင်း ကျွန်တော်က လေယာဉ်ပြတင်းနှင့် ကပ်လျက်ထိုင်ခုံမှာရသည်။ အစ်မကြီးကို နေရာချင်းလဲပါမည်ဟုပြောတော့ သူက လျှောက်လမ်းဘေးက သူ့ခုံမှာထိုင် မည်ဟု ပြောသည်။ တောင်ကိုရီးယားသူ အေးရှားနားလေယာဉ်မယ်လေးတွေကလှသည်။ ကျွန်တော့်မျက်စိထဲမှာတော့ ကိုရီးယားဒရမ်မာဇာတ်လမ်းတွေထဲက သရုပ်ဆောင်မိန်း ကလေးတွေကို ချက်ချင်းပြေးသတိရသွားသည်။ လေယာဉ်ကနစ်ထပ်ဖြစ်ရာ ကျွန်တော်တို့ ထိုင်ခုံက လှေကားရင်းနှင့်နီးသည်။ ညခရီးစဉ်ဖြစ်သဖြင့် မြို့စောင်နှင့်ခေါင်းအုံးတွေကိုပေး သည်။ သီချင်းနားထောင်ဖို့ နားကြပ်တွေဝေနေရာ ကျွန်တော်ကစာဖတ်သွားမည့်သူဖြစ် သဖြင့် မယူလိုက်။ ယူထားလိုက်လျှင် ထားမည့်နေရာရှာရဦးမည်။

ကျွန်တော်က လေယာဉ်ဝင်ပေါက်ဝ သတင်းစာစင်ကလေးပေါ်ကယူလာသော ကိုရီးယားတိုင်းမိစ်နှင့် ကိုရီးယားဟာရက်သတင်းစာကြီးနှစ်စောင်ကို ဖြန့်လိုက်သည်။ သတင်းစာဆရာတစ်ဦးအဖို့ နိုင်ငံရပ်ခြားခရီးတိုင်းတွင် ဒေသဆိုင်ရာသတင်းစာကြီးတွေ လေ့လာဖတ်ရှုရသည်ကို ကျွန်တော်အလွန်သဘောကျပါသည်။ ကိုရီးယားသတင်းစာကြီး နှစ်စောင်ကို ရန်ကုန်မှာကတည်းက ကျွန်တော်ဖတ်ဖူးခဲ့သည်။ ပုံနှိပ်သတင်းစာအဖြစ် မဟုတ်။ အင်တာနက်ပေါ်တွင် အီလက်ထရွန်းနစ်ပုံစံဖြင့် ဖတ်ခဲ့ရခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။

ကိုရီးယားတိုင်းမိစ်နှင့် ဟာရက်တို့သည် စင်ကာပူကနားမည်ကြီးစထရိတ်တိုင်းမိစ် တို့လိုမထူ။ ခပ်ပါးပါးမျှသာဖြစ်သည်။ ကိုရီးယားဟာရက်က စီးပွားရေးအသားပေးသည်။ တိုင်းမိစ်က နိုင်ငံရေးအထွေထွေအလေးပေးသည်။ ကျွန်တော်ခရီးသွားသည့်ကာလက ကမ္ဘာ့ဖလားပွဲစကန်နေသည့်အချိန်ဖြစ်ရာ သတင်းစာကြီးတွေမှာ ထိုသတင်းတွေကို နေရာ တော်တော်ကလေးပေးကာ ဖော်ပြနေကြသည်။

ဘိုအင်း ၇၄၇ဂျမ်ဘိုဂျက်လေယာဉ်ကြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း ထိုင်ရသည်မှာ လေ ယာဉ်ငယ်များနှင့်မတူ သက်တောင့်သက်သာရှိလှသည်။ သို့သော် အဲယားဘတ်စ်တွေက ဘိုအင်းထက် ထိုင်ခုံနေရာပိုကျယ်နေသည်ဟုတော့ ကျွန်တော်ထင်သည်။

အေးရှားနားလေကြောင်းလိုင်းကို အရင်က ကျွန်တော်မကြားဖူးခဲ့။ တောင်ကိုရီးယားကိုသွားရမည်ဆိုတော့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ကိုရီးယားလေကြောင်းနှင့် သွားရမည်ဟု ထင်ခဲ့သည်။ ဆူးလေဘုရားလမ်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်းထောင့်က ဆာကူရာတာဝါရှိ တီကီရုံးမှာ လက်မှတ်ယူတော့ ဗန်ကောက်-ဆိုးလ်ခရီးစဉ်ကို အိုဇက်အမှတ်အသားဖြင့် ရေးသားထားသည်။ အင်တာနက်တွင်စစ်ကြည့်တော့ အိုဇက်သည် အေးရှားနားလေကြောင်းလိုင်းကိုယ်စားပြု သင်္ကေတမှန်းသိရသည်။

ယခုတော့ စိတ်ထဲကပင်မရင်းနှီးဖူးခဲ့သော အေးရှားနားလေကြောင်းလိုင်းလေယာဉ်ကြီးပေါ် ကျွန်တော်ရောက်နေပေပြီ။ ထို့အပြင် ထရန်စဖာကောင်တာတွင် စစ်ဆေးမှုကြာခဲ့သည့် အဖြစ်အပျက်တွေကြောင့်လည်း အေးရှားနားသည် ကျွန်တော်တို့အတွက် ပိုပြီးမှတ်မှတ်ရရဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ထိုအတွက်ကြောင့်လည်း အေးရှားနားလေကြောင်းလိုင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်တွေကို ကျွန်တော်ရှာဖွေမှတ်သားမိပြန်ပါသည်။

တောင်ကိုရီးယားတွင် အဓိကလေကြောင်းလိုင်းကြီးနှစ်ခုရှိသည်။ တစ်ခုက

ကိုရီးယားသို့ ပြေးဆွဲလျက်ရှိသည့် အေးရှားနားလေကြောင်းလိုင်းပိုင် လေယာဉ်တစ်စီး။

ကိုရီးယားအဲယား၊ တစ်ခုကအေးရှားနား။ ကိုရီးယားအဲယားက အေးရှားနားထက်သက်တမ်း အရရော အရွယ်အစားအရပါပိုကြီးသည်။ တောင်ကိုရီးယားအစိုးရ၏ အမျိုးသားလေ ကြောင်းလိုင်းများ တိုးချဲ့ရေးမူဝါဒအရ အေးရှားနားလေကြောင်းလိုင်းကို ၁၉၈၈ခု ဖေဖော် ဝါရီ ၁၇ရက်တွင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ထိုနှစ်ဒီဇင်ဘာတွင် ဗန်ကောက်သို့စတင်ပျံသန်းခြင်းဖြင့် လေကြောင်းလိုင်းဖွင့်ခဲ့သည်။ ကမ်ဟိုအေးရှားနားအုပ်စု Kumho Asiana Group က တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး တောင်ကိုရီးယားအစိုးရက ကနဦးတွင် နိုင်ငံရပ်ခြားပိုင်ဆိုင် ခွင့် ၂၀ရာခိုင်နှုန်းပေးခဲ့ရာမှ နောက်ပိုင်းတွင် ၅၀ရာခိုင်နှုန်းအထိ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်တိုးပေးခဲ့ကာ လေကြောင်းလိုင်း၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို တိုးချဲ့ခဲ့ကြောင်းသိရသည်။ ၂၀၀၅ခုနှစ် ကိန်းဂဏန်း များအရ အေးရှားနားလေကြောင်းကို ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများက ၃၀.၅၃ရာခိုင် နှုန်း ကမ်ဟိုစက်မှုလုပ်ငန်းက ၂၉.၅၂ရာခိုင်နှုန်း၊ ကမ်ဟိုရေနံဓာတုလုပ်ငန်းက ၁၅.၀၅ရာခိုင်နှုန်း၊ နိုင်ငံရပ်ခြားမှ ၁၁.၉ရာခိုင်နှုန်း၊ ကိုရီးယားဖွံ့ဖြိုးမှုဘဏ်က ၇.၁၈ရာခိုင်နှုန်းနှင့် တခြားရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများက ၅.၈၃ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်ဟု ဆိုလေသည်။

ယခုအခါ နေရာပေါင်း(၆၆)နေရာသို့ ဘိုအင်းနှင့်အဲယားဘတ်စ်လေယာဉ်ကြီးများ အပါအဝင် လေယာဉ်ပေါင်း(၆၃)စင်းဖြင့်ပျံသန်းကာ အောင်မြင်မှုရနေပြီဖြစ်သည်။ ထို့ အပြင် ဝန်ထမ်းပေါင်း ၆၄၀၀ကျော်ခန့်ထား အလုပ်လုပ်နေသည့် မဟာစီးပွားရေးအင်အားစု ကြီးအဖြစ်လည်း ရပ်တည်နေနိုင်လေပြီ။ အေးရှားနားသည် လေကြောင်းလိုင်း ၁၃လိုင်းခန့်နှင့် ကုတ်ဒ်ရုံယင်းလုပ်ထားပြီးဖြစ်ရာ ယင်းတို့ထဲတွင် ကျွန်တော်စီးလာသည့် အမ်အေအိုင်နှင့် ကုတ်ဒ်ရုံယင်းလုပ်ထားသည့် ထိုင်းလေကြောင်းတီဂျီလည်း ပါဝင်ပေသည်။ ထို့အတွက် ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်သည် အမ်အေအိုင်စီးပြီးတော့ အေးရှားနားကို ပြောင်းစီးရခြင်းဖြစ် မည်ဟု တွေးမိလိုက်လေသည်။

ယောင်ပျန်းတံတားကြီးကို ဝေဟင်မှမြင်ရပုံ။

ဂွတ်ဒ်မောနင်းဆိုးလ်

ဗန်ကောက်ကအတက်တွင်သာ လျှပ်စစ်မီးထိန်ထိန်ညီးသော မြို့ကြီးကိုမြင်ရသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် လေယာဉ်ကြီးသည် တောင်တရုတ်ပင်လယ်ပေါ် ဖြတ်ကျော်ပျံသန်းလေပြီ။ အောက်ကိုငုံကြည့်သည့်အခါ အမှောင်ထုကလွဲပြီး ဘာမျှမမြင်ရတော့။ လေယာဉ်ကလည်း အမြင့်ပေးလေးသောင်းခန့်ကပျံနေခြင်းဖြစ်ရာ ပင်လယ်ထဲခုတ်မောင်းနေသော သင်္ဘောကြီးများကိုပင်လျှင် မီးပွင့်ကလေးတစ်ပွင့်စာမျှသာ မြင်တွေ့ရတော့သည်။

ကျွန်တော့်ရှေ့တည့်တည့်က နံရံအကန့်ပိတ်ကားပေါ်မှာ ဟောလိဝုဒ်ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကားပြနေသည်။ ဘာဇာတ်ကားမှန်းကျွန်တော်မသိပါ။ လေယာဉ်ဖြင့်ခရီးသွားသည့်အခါတိုင်းမှာ လေထဲမှာပြသောရုပ်ရှင်ကားတွေကို ကျွန်တော်ကြည့်ခဲ့သည်။ စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ အခုခရီးက ဗန်ကောက်မှဆိုးလ်အထိ ငါးနာရီခန့်ပျံသန်းချိန်ရှိသည်။ လေထဲမှာ ကျွန်တော်တို့အကြာကြီးနေရဦးမည်။

လေကြောင်းခရီးတွေ၊ ရေကြောင်းခရီးတွေသွားတိုင်း ကျွန်တော့်ဦးနှောက်ထဲကို စာတစ်ကြောင်းက အမြဲဝင်လာလေ့ရှိပါသည်။ တခြားမဟုတ်။ လူသည်ကုန်းနေသတ္တဝါဖြစ်သည်ဟူသော ငယ်ငယ်ကသင်ခဲ့ဖူးသည့် စာတစ်ကြောင်းပဲဖြစ်ပါသည်။ ထိုအဆိုကို သိပ်မှန်ပါလားဟု ကျွန်တော်ထောက်ခံတွေးအမြဲတွေးမိသည်။ ခြေထောက်နှစ်ချောင်းမြေကြီးနှင့်ကင်းလွတ်ပြီး လေထဲရောက်သွားချိန်၊ ရေပေါ်ခရီးသွားချိန်များတွင် ကျွန်တော်တို့ကိုယ့်ကိုကိုယ်ယုံကြည်မှုတွေကျသွားသည်။ ကျွန်တော်က သည်အတွေးမျိုးကို ကျွန်တော်

တစ်ယောက်တည်းတွေးမိမည်ဟု အရင်ကထင်ထားသော်လည်း တခြားခရီးသွားမိတ်ဆွေများကို မေးကြည့်မိသည့်အခါတိုင်း သူတို့ကလည်း သည်လိုစိတ်မျိုးဖြစ်ရသည်ဟု ဝန်ခံကြလေသည်။

ခဏအကြာမှာ လေယာဉ်မယ်ကလေးက ညစာဗန်းလာပို့သည်။ ကျွန်တော်က ခပ်မြန်မြန်ပင်စားပစ်လိုက်သည်။ လေယာဉ်ပေါ်မှာအစားစားရခြင်းမှာ ဖိမ်မကျဆုံးဖြစ်လေသည်။ နေရာကျဉ်းကျဉ်းကလေးမှာ စားစရာတွေက ဟိုတို့တိ၊ သည်တို့တိအစုံ။ စားရသည်မှာ ကတ်သီးကတ်သတ်နိုင်လွန်းသည်။ ထိုကြောင့် ခပ်မြန်မြန်စားပြီးတော့ လေယာဉ်မယ်ကလေးကို ပစ္စည်းတွေအမြန်သိမ်းခိုင်းလိုက်သည်က နေထိုင်ရပိုလွတ်လပ်သည်ဟု ကျွန်တော်ထင်သည်။

အင်ချီယွန်လေဆိပ် ဆိုက်ရောက်ခန်းမကြီး။

စားသောက်အပြီးမှာ ထိုင်ခုံကျောမှိုကိုနောက်လှန်ပြီး ကျွန်တော်ခေါင်းမှိုလိုက်သည်။ အိပ်ပျော်ပျော်မပျော်ပျော် မျက်လုံးကလေးမှေးပြီးလိုက်သွားသည်က အကောင်းဆုံးဖြစ်မည်။ မှေးခနဲဖြစ်သွားလိုက်၊ ပြန်နိုးလာလိုက်၊ ပိတ်ကားပေါ်မှာပြနေသော ရုပ်ရှင်ကားကို တစ်ချက်ကြည့်လိုက်နှင့်ပင် လေယာဉ်ပြတင်းတွင် ရောင်နီပို့လာသည်ကို မြင်ရလေသည်။

အချိန်ကိုကြည့်လိုက်တော့ နံနက်(၄)နာရီရှိပြီ။ ကျွန်တော်သည် ပြတင်းကိုကျော်ကာ မြေပြင်ကိုငုံ့ကြည့်လိုက်မိသည်။ ပင်လယ်ပြင်ကြီးနှင့်အတူ ကျွန်းစုတွေကို ကျွန်တော်မြင်ရသည်။ ပိတ်ကားပေါ်တွင်ပေါ်လာသော လေယာဉ်တည်ရာပြသတင်းအချက်အလက်တွေကို ကျွန်တော်ဖတ်ကြည့်သည်။ အင်ချီယွန်သို့ လေယာဉ်ဆိုက်ရန် လေးဆယ့်ငါးမိနစ်ခန့် သာကျန်တော့သည်။ ဗီဒီယိုမြင်ကွင်းတွင်ပေါ်လာသော မြေပုံကြီးနှင့် ကျွန်တော်တို့လေ

ယာဉ်ကြီးရောက်ရာနေရာကို ကြည့်လိုက်သည့်အခါ ကျွန်တော်တို့ ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်ကြီး ပေါ်ရောက်နေပြီကို သိလိုက်ရသည်။ ကျွန်တော်တွေ့နေရသည့် ကျွန်းစုတွေမှာ ကိုရီးယားပင်နီ ဇွဲလာကြီးဖြစ်နေသည်။ ယခု ကျွန်တော်တို့လေယာဉ်က ကိုရီးယားတောင်စွန်းကို စဖြတ်နေပြီ။

တောင်ကိုရီးယားကျွန်းမကြီးသို့မရောက်မီမှာ ကျွန်းငယ်တွေအများကြီးကို အရင် ဖြတ်ရသည်။ ကျွန်တော်သည် ထိုကျွန်းစုတွေမှာ မျှော်စင်လိုလိုတိုင်ကြီးတွေကို မြင်နေရသည်။ မြူမှန်တွေကြားမှာ သိပ်မသဲကွဲ။ ကမ်းလွန်ရေနံတွင်းတူးစင်တွေဖြစ်ဖို့များသည်။ လေယာဉ် ပေါ်မှာ လူတွေလှုပ်လှုပ်ရွရွဖြစ်လာသည်။ အိပ်မောကျသူတွေ အိပ်ရာထကြပြီ။ ပြင်ကြဆင် ကြပြီ။ မကြာမီ ဆိုးလ်မြို့တော် အင်ချီယွန်လေဆိပ်ကြီးသို့ ရောက်တော့မည်။

အင်ချီယွန်လေဆိပ်ကြီးပေါ်သို့ လေယာဉ်ပျံဝဲချိန်မှာ ဆိုးလ်စံတော်ချိန် နံနက် ၅နာရီခန့်တွင်ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်နာရီက နံနက် ၂နာရီခွဲသာပြသေးသည်။ ရန်ကုန်နှင့် ဆိုးလ်က စံတော်ချိန်ချင်းနှစ်နာရီခွဲကွာခြားသည်။ ဆိုးလ်က အရှေ့ဘက်ပိုကျတော့ ရန်ကုန် ထက်စာလျှင် နေကိုစောစောမြင်ရခြင်းဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်က အိပ်မောကျနေသော ကိုမင်းနိုင်စိုးကိုနိုးရသည်။ ဘာပဲပြောပြော အသက်အရွယ်က စကားတော့ပြောလေသည်။

သူကစိတ်ချလက်ချအိပ်ပျော်နိုင်သလောက် ကျွန်တော်ကတော့ လေယာဉ်ပေါ်မှာ တစ်ညလုံးကောင်းကောင်းမအိပ်စက်ခဲ့ရ။ အတွေးတွေနှင့်၊ စိတ်ကူးတွေနှင့် အစီအစဉ်တွေ နှင့် စိတ်အလုပ်များခဲ့သည်။

လေယာဉ်တံခါးပေါက်ဖွင့်ပြီ။ ခရီးသည်အားလုံးက တိုးဝှေ့ခြင်းမပြုဘဲ ရှေ့နောက် အစီအစဉ်တကျထွက်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်လည်း ကိုယ့်အလှည့်မှာ လေ ယာဉ်တံခါးပေါက်မှ ပေါင်းကူးစင်္ကြံပေါ်ရောက်သည်။ ရောက်ရောက်ချင်းလှမ်းမြင်လိုက်ရ သည်မှာ ယောက်ဖတော်ကိုရဲလွင်ပင်ဖြစ်သည်။ သူက ကျွန်တော့်ကိုဝမ်းသာအားရ လက် လှမ်းပြသည်။ သူ့ဘေးမှာ အစ်မကြီးဆူဇန်ကိုလာကြိုနေသော သံအမတ်ကြီးကိုပါ တွေ့ ရသည်။ ကိုရဲလွင်က သူ့သံအမတ်ကြီးနှင့်ကျွန်တော့်ကို လမ်းလျှောက်လာရင်းမှပင် မိတ် ဆက်ပေးသည်။

‘ဦးချစ်စံဝင်းတို့နဲ့ အတူတူပဲလား’

သံအမတ်ကြီးက လှမ်းမေးသည်။

‘သူတို့ကိုလည်း ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းက ဖိတ်တယ်လို့တော့ သိပါတယ်။’

ပရိုဂရမ်ချင်းတူမယ်ထင်ပါဘူး ခင်ဗျာ’

ကျွန်တော်ကဖြေလိုက်ပါသည်။

‘မင်းတူနဲ့တူမကတော့ အပြင်မှာစောင့်နေတယ်ကွ၊ သူတို့ကလာကြဖို့ တစ်ညလုံး တောင်မအိပ်ကြဘူး’

ကိုရဲလွင်ကပြောသည်။ ကျွန်တော်က ‘ကလေးတွေသနားပါတယ် ဝဏ္ဏရာ’ဟု ပြန်ပြောလိုက်သည်။ ကျွန်တော်ကယောက်ဖကို ငယ်နာမည်ဖြစ်သော ‘ဝဏ္ဏ’ဟုသာခေါ်သည်။ သူနှင့်ကျွန်တော်က စိန်ဂျွန်း(ယခုလမ်းမတော် အထက-၁)မှာကတည်းက ကျောင်းတက်ဖော်ငယ်သူငယ်ချင်းတွေဖြစ်ခဲ့သည်။ သူငယ်ချင်းဖြစ်ပြီးမှ ယောက်ဖတော်ရခြင်းဖြစ်ရာ ငယ်သူငယ်ချင်းသံယောဇဉ်က နှစ်ဦးကြားမှာ ပိုတွယ်သည်။

အစ်မကြီးဆုဇန်က ကျွန်တော်ကူညီပေးနေသည့် အမ်အာရ်တီစီဖိုးရပ်သံလိုင်း အကြောင်းကို ခင်ပွန်းဖြစ်သူသံအမတ်ကြီးအား ပြောပြနေသည်။ သံအမတ်ကြီးဦးမျိုးလွင်သည် အသက်သိပ်မကြီးသေး။ ဖော်ရွေသောမျက်နှာ၊ နှစ်လိုဖွယ်အပြုံး ရှိသည်။ ကိုရဲလွင်က လေဆိပ်လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးကောင်တာနှင့် အကောက်ခွန်ကောင်တာတို့တွင် ပြသရမည့်စာ ရွက်စာတမ်းအချို့ကို ဖြည့်ပေးနေသည်။ ထိုစဉ်မှာ တစ်ဦးကသူ့ကို ကိုရီးယားဘာသာနှင့် လှမ်းမေးသည်။ သူက ပြုံးရင်းခေါင်းခါပြသည်။ ‘ငါ့ကို သူတို့က လိုကယ်လ်(ကိုရီးယားလူမျိုး)လို့ ခဏခဏ မှားကြတယ်’ဟု ယောက်ဖက ရယ်မောပြောလေသည်။

ပိုမိုကောင်းမွန်သည်
အနာဂတ်
တည်ဆောက်ရေး
မျှော်လင့်ချက်၊
ယုံကြည်ချက်တို့ဖြင့်
ရောက်လာတတ်ကြသည့်
လူငယ်များသည်
အလုပ်ပွဲစားတို့၏
အလိမ်အညာ
အလှည့်အဖျား
များကြားတွင်
မျှော်လင့်ချက်
ပျက်ခဲ့ကြရသည်၊
ယုံကြည်ချက်
ကင်းမဲ့ခဲ့ကြရသည်၊
ယခုလည်း . . .

ကျွန်တော်က အင်ချီယွန်လေဆိပ်ကြီးကို ဝေဝေကြည့်ရှုလိုက်သည်။ ဒွန်မောင်းလေဆိပ်နှင့် ယှဉ်လျှင် အရွယ်အစားသေးသည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ သို့သော် အင်ချီယွန်သည် အာရှလေဆိပ်များထဲတွင် အကြီးဆုံးလေဆိပ်များစာရင်းထဲဝင်သည်။ ၂၀၀၂ခုနှစ် တောင်ကိုရီးယားကမ္ဘာ့ဖလားပွဲအမိ ၂၀၀၁စောစောပိုင်းမှာဖွင့်ခဲ့ရာ လေဆိပ်ကြီးသက်တမ်းမှာ ငါးနှစ်မျှသာရှိသေးသည်။ အရင်က ဆိုးလ်မြို့တော်နှင့်ပိုနီးသော ကင်ပိုနိုင်ငံတကာလေဆိပ်ကြီး Kimpo International Airport ရှိခဲ့သည်။ အင်ချီယွန်ဖွင့်ပြီး မှာ

ဝေဟင်မှမြင်ရသော ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်ကြီး။

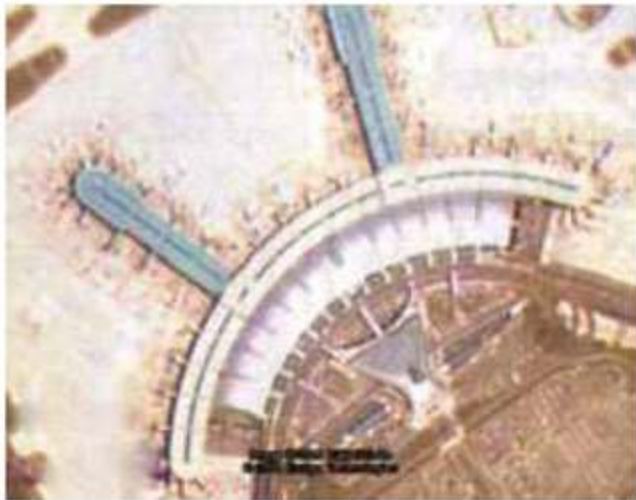
ယင်းကိုဂင်ပို Gimpo လေဆိပ်အဖြစ်ပြောင်းပြီး ပြည်တွင်းခရီးစဉ်များအတွက်သာ အသုံးပြုတော့သည်။ ဂင်ပိုတွင် ဆင်းသက်ပျံသန်းသော နိုင်ငံတကာလေကြောင်းလိုင်းဆို၍ တိုကျိုမြို့၊ ဟန်နိုဒါးလေဆိပ်ခရီးစဉ်သာရှိသည်။

နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှုအန္တရာယ်များ ကြီးထွားနေချိန်တွင် တည်ဆောက်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် အင်ချီယွန်သည် လေဆိပ်လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ နောက်ဆုံးပေါ်နည်းပညာသစ်များကို ကောင်းကောင်းကြီးသုံးထားသော ခေတ်မီလေဆိပ်ကြီးတစ်ခုဟု သတ်မှတ်ခံထားရသည်။ နိုင်ငံတကာလေကြောင်းပျံသန်းရေးအဖွဲ့ကြီး(အိုင်အေတီအေ)က အင်ချီယွန်ကို ဝန်ဆောင်မှုနှင့် အရည်အသွေးပိုင်းဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံးလေဆိပ်ကြီးအဖြစ် မကြာသေးမီက သတ်မှတ်ပေးခဲ့ကြောင်းလည်း သိရ သည်။ အင်ချီယွန်သည် အာရှတွင် အလုပ်အများဆုံးလေဆိပ်စာရင်း၌ နံပါတ်(၇)နေရာ တွင်ရှိနေသည်။ တိုကျိုနိုင်ငံတကာလေဆိပ်က အာရှ၏အလုပ်အများဆုံး လေဆိပ်နံပါတ် (၁)ဖြစ်ပြီး၊ ကျွန်တော်ထွက်ခွာလာခဲ့သည့် ဒွန်မောင်းလေဆိပ်ကြီးက နံပါတ်(၄)၊ စင်ကာပူ ချန်ဂီလေဆိပ်က နံပါတ်(၅)နေရာ

တွင် အသီးသီးချိတ်ထားကြလေသည်။

စကားတပြောပြောနှင့်ပင် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးကောင်တာသို့ ရောက်လာသည်။ 'မင်းဝင်လိုက်'ဟု ကိုရဲလွင်ကပြောပြီး သူက ကောင်တာကိုကျော်ကာ အပြင်မှကျွန်တော့်ကို ကြိုစောင့်နေလိုက်သည်။ ကောင်တာသို့တစ်ဦးချင်းမဝင်မီ တန်းစီနေရာတွင် အရှေ့ဆုံးသူက တားထားသည့်မျဉ်းကြောင်းလိုင်းအတိုင်း ရပ်ရသည်။ ပိုထွက်ရပ်လျှင် တာဝန်ရှိသူတွေက နောက်ပြန်ဆုတ်ဖို့ ချက်ချင်းပြောသည်။ ကျွန်တော်ကတစ်လိုင်း၊ ကိုမင်းနိုင်စိုးကတစ်လိုင်းစီ ကြသည်။

ထိုကောင်တာတွေနှင့်မလှမ်းမကမ်းမှာ အခန်းတစ်ခုကိုတွေ့ရသည်။ ထိုအခန်းထဲ မှာ ခရီးသည်တွေတော်တော်များများတွေ့ရသည်။ များသောအားဖြင့် လူငယ်အမျိုးသားများ ဖြစ်ကြသည်။ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးကောင်တာက အဝင်ဗီဇာတုံးမထုမီ သံသယရှိသူများကို ထပ်မံစစ်ဆေးသည့်အခန်းဆိုသည်ကို ကြည့်ရုံနှင့်ကျွန်တော်သိလိုက်သည်။ ကျွန်တော် သည် ချက်ချင်းပင် ဒွန်မောင်းလေဆိပ် ထရန်စဖာကောင်တာက ဝန်ထမ်းအမျိုးသမီးငယ် ရှင်းပြသော စကားတွေကို ပြေးသတိရသွားသည်။ လေဆိပ်လူဝင်မှုရုံးက ငြင်းပယ်သဖြင့် ပြန်ပို့ခံရသော နိုင်ငံခြားသားတွေ အထူးသဖြင့် အလုပ်လာလုပ်ကြမည့်သူတွေ တစ်နေ့တစ်နေ့ ဘယ်လောက်များရှိနေမည်လဲ။ လေကြောင်းလိုင်းတွေက သူတို့ကိုဘယ်လိုပြန်ပို့ပေး နေရသလဲ၊ ကျွန်တော်စဉ်းစားမိသည်။

ဝေဟင်မှမြင်ရသော အင်ချီယွန်လေဆိပ်ကြီး

စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသော နိုင်ငံကြီးများတွင် ရင်ဆိုင်နေရသော မျက်မှောက်ပြဿနာတစ်ခုမှာ တရားမဝင်အလုပ်သမားများ အရေးအရာပုံဖြစ်ပါသည်။ ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အနာဂတ်တည်ဆောက်ရေးမျှော်လင့်ချက်၊ ယုံကြည်ချက်တို့ဖြင့် ရောက်လာတတ်ကြသည့် လူငယ်များသည် အလုပ်ပွဲစားတို့၏ အလိမ်အညာ၊ အလှည့်အဖျားများကြားတွင် မျှော်လင့်ချက်ပျက်ခဲ့ကြရသည်။ ယုံကြည်ချက်ကင်းမဲ့ခဲ့ကြရသည်။ ယခုလည်း ကျွန်တော်သည် အခန်းကလေးထဲတွင် လူငယ်လေးတွေ၏ ကြောက်ရွံ့ညှိုးငယ်နေသော မျက်နှာများ၊ သိမ်ငယ်ကျိုးနွံနေသော အသွင်အပြင်များကို တန်းစီရင်းမြင်နေရသည်။ သူတို့ကလေးတွေထဲက ဘယ်သူတွေပြန်ကြရမည်လဲ။ အိုနေသော သူတို့မျက်နှာများတွင် ပြုတော့မည့် သူတို့၏ အနာဂတ်ကမ္ဘာများကို ကျွန်တော်ရှာတွေ့နေရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

လူတို့သည် ရေကြည်ရာမြက်နုရာအရပ်များသို့ လှည့်လည်သွားလာနေထိုင်တတ်ကြသည်မှာ ကမ္ဘာဦးခေတ်ကာလကတည်းက အလေ့အထဖြစ်ပါသည်။ အဟောင်းဆုံးအလေ့အထကြီးသည် ယခုတိုင်သစ်လွင်နေဆဲဖြစ် သည်။ ရေကြည်မည်၊ မြက်နုမည်ဟုစိတ်ကူးရှိထားခဲ့သော ထိုအရပ်များဆီသို့ ရောက်လှရောက်ခင်မှာပင် ရေကြည်လည်းမသောက်ရ၊ မြက်နုလည်းမထိတွေ့ ရသည့်အဖြစ်များနှင့် ကြုံကြရရာသူတွေ ဘယ်လောက်များရှိကြမည်လဲ။

ကမ္ဘာကြီး၏ သဘာဝကိုက စောင်းနေ၍လားမသိ။ တချို့နေရာတွေမှာ ရေကြီးနေချိန်၊ တစ်ချို့နေရာတွေမှာ ရွှေ့မလို၊ ငွေ့မလို၊ ရေသာလိုသည်ဆိုပြီး ရေကိုငတ်မွတ်တောင့်တနေကြရသည်။ တချို့နေရာတွေမှာ လူတွေကခုန်ကမြူးထူးနေကြချိန်မှာ တချို့နေရာတွေမှာ လူတွေငိုကြွေးပူဆွေးနေကြရသည်။ တချို့နေရာတွေမှာ ငွေတွေကို ကြံချသလိုသုံးနေကြချိန်မှာ တချို့နေရာတွေမှာ ငွေစက္ကူတစ်ချပ်ကလေးရဖို့အရေး ချွေးဒီးဒီးကျနေကြသည်။ ကမ္ဘာ့နေရာတစ်ချို့က ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်းများ၏ အနှစ်သာရကို ပြည့်စုံကုံလုံခံစားနေကြချိန်မှာ ကမ္ဘာ့နေရာတချို့မှာ ဆင်းရဲမွဲတေခြင်း စာမဲ့ပန်းချီများ ရေးသီမဆုံးဖြစ်နေကြရသည်။

ကောင်တာမှ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးအရာရှိက လှမ်းခေါ်လိုက်သည်ကိုမြင်မှ ကျွန်တော့်အတွေးတွေကို ပြန်ရုပ်လိုက်ရသည်။ ကျွန်တော်က ကောင်တာကြားလမ်းထဲဝင်လိုက်သည်။ လေယာဉ်လက်မှတ်၊ လူဝင်မှုစာရွက်(ဖောင်)နှင့် ပတ်စ်ပို့တို့ကို ကောင်တာပေါ်တင်ပေးလိုက်သည်။ ကိုယ်တော်ချောက ဝိဇာတုံးကိုချက်ချင်းထုမပေးသေးဘဲ ပတ်စ်ပို့ကိုကြည့်ကာ အသေးစိတ်ကိုစစ်နေသည်။ ကျွန်တော်က 'တောင်ကိုရီးယားအစိုးရစီအစဉ်ဖြင့် လာသည့်ဧည့်သည် ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂလိပ်လိုရှင်းပြလိုက်တော့သူက ကွန်ပျူတာထဲက

အချက်အလက်တချို့ကို လှမ်းကြည့်သည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

ကျွန်တော်က သိပ်တော့စိတ်မပူ။ ရန်ကုန်ကမထွက်ခင်ကတည်းက တောင်ကိုရီးယားသံရုံးက သူတို့လေဆိပ်လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာနသို့ပို့ရန် ဖောင်တွင်ဖြည့်မည့် ကျွန်တော့်ကိုယ်ရေးအချက်အလက်တွေကို ကြိုတောင်းပြီးဖြစ်လေသည်။ စစ်ချင်သလိုသာစစ်ပေတော့ကိုယ့်လူရေ။ ကျွန်တော်ကစိတ်ထဲမှ ပြောနေမိစဉ်မှာပင် သူကကျွန်တော့်ပတ်စ်ပို့မှာ တုံးတစ်တုံးကို ဒုန်းခနဲထုလိုက်သည်။ ကျွန်တော်ဝင်ခွင့်ရပေပြီ။

‘ဥတ်ဒ်မောနင်းပါ ဆိုးလ်’

အခုမှပဲ ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှ ဆိုးလ်မြို့တော်ကြီးကို စိတ်ချလက်ချ နှုတ်ဆက်လိုက်ရပါတော့သည်။

* * *

ဆိုးလ်မြို့ကို အလယ်ကပြတ်စီးနေသာ ဟန်ဖြစ်။

ကြိုနေမှာလား အွန်စော

လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးကောင်တာကိုကျော်ကာ ဆိုက်ရောက်ခန်းမနဲ့ညှိကြီးနေရာသို့ ကျွန်တော် တို့ရောက်လာသည်။ ကျွန်တော့်တူကြီးကောင်းကောင်းနှင့် တူမလေးယမင်းတို့က ကျွန်တော့် ကိုမြင်သော် 'ဘဘ' ဟု ဝမ်းသာအားရအော်ပြီး အပြေးလာကာပွေ့ဖက်ကြသည်။ နိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ထမ်းသားသမီးများဖြစ်ကြသည့်အလျောက် သူတို့နှစ်ယောက်သည် ရန်ကုန်မှာခဏနေလိုက်၊ နိုင်ငံခြားပြန်ထွက်လိုက်ကြနှင့်ပင် တဖြည်းဖြည်းလူလားမြောက်ကြ လေပြီ။ ရန်ကုန်ကထွက်တုန်းက သူတို့အခုလောက်မထွားကြ။ ယခုမူ ကောင်းကောင်းမှာ

မိဒီယာလေ့လာရေးအဖွဲ့နှင့်အတူ
 စရီးတစ်လျှောက်လိုက်ပါလာသည့်
 စကားပြန်ကိုရီးယားသူလေးများဖြစ်ကြသော
 ကယ်လီ(ဝဲ)နှင့် ဗစ်ကီ(ယာ)။

ကျွန်တော့်ထက်ပင် အရပ်မြင့်ကာ
 လူထွားကြီးတစ်ဦးဖြစ်နေလေပြီ။
 'ဖောင်ဒေးရှင်းက လာ
 မကြိုဘူးလား' ကိုရဲလွင်ကမေး
 သည်။

'လာကြိုမယ်ထင်တာ
 ပဲ။ ငါတို့လိုက်ရှာကြရအောင်'
 ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ဆိုက်
 ရောက်ခန်းမဆုံတွေ့ရာနေရာတစ်
 ဝိုက် လှည့်လည်ကာ ဆိုင်းဘုတ်

ကိုင်ထားသူများကို လိုက် ကြည့်ကြသည်။ ဘယ်သူများ ကျွန်တော်တို့နာမည်ရေးထားသည့် ဘုတ်ကလေးများကို ကိုင်ထားကြမည်လဲ။ နာမည်တွေကို လိုက်ဖတ်ကြသော်လည်း ကျွန်တော့်နာမည်။ ကိုမင်းနိုင်စိုးနာမည် နှစ်ခုစလုံးကိုမတွေ့။

ကျွန်တော်က လှည့်ထွက်မည်ပြုစဉ် ...

‘ဒီမှာတွေ့ပြီဟေ့’ ကိုရဲလွင်ပြောသံကြောင့် နောက်သို့လှည့်ကြည့်မိရာ အသက် ၂၀အရွယ်ခန့်ရှိမည်ဟုထင်ရသော ကိုရိုးယားသူလိုလို မိန်းကလေးတစ်ဦးကို တွေ့ရသည်။

‘မင်းကိုရှာနေတာကွ။ သူတို့က ဆိုင်းဘုတ်မှာ မင်းနာမည်ကို အတွင်းထဲထားပြီး ထောင်ထားမိနေတာ’ ကျွန်တော်ကပြုံးလိုက်သည်။

‘မစ္စတာယူကိုကိုနော်’ များသောအားဖြင့် နိုင်ငံခြားသားများသည် ကျွန်တော်တို့က ဦး’ဟုအသံထွက်သော အင်္ဂလိပ်အက္ခရာ ‘ယူ’ကို ယူဟုသာ အသံထွက်ဖတ်တတ်ကြသည်။ ကျွန်တော်က ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်ပါသည်။

‘ကျွန်မတို့ စောင့်နေကြတာ’

အင်ချီယွန်လေဆိပ် ထွက်ခွာခန်းမကြီး(ဝဲ)နှင့် လေဆိပ်အဝင်ဝမြင်ကွင်း(ယာ)။

‘ကျွန်တော်လဲ လာကြိုမယ့်အဖွဲ့ကို လိုက်ရှာနေတာပဲ’
ကောင်မလေးက ကျွန်တော်တို့ကိုအနီးအနားရှိ စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်ထဲခေါ်
သွားသည်။ ဆိုင်ထဲမှာ တခြားသူလေးငါးဦးခန့်ကိုပါ တွေ့ရသည်။

‘ကျွန်မနာမည်က ဗစ်ကီဂျိုးပါ သူကကယ်လီပါ’ ကလေးမလေးက ဆိုင်ထဲကတစ်
ဦးနှင့် ထပ်မိတ်ဆက်ပေးသည်။ ဗစ်ကီက မျက်နှာသေးသေးသွယ်သွယ်၊ ကယ်လီက
မျက်နှာပြားပြားကြီးကြီး၊ ကယ်လီက ပိုအသက်ကြီးမည့်ပုံပေါ်သည်။

‘ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းက ကျွန်မတို့ကို ခရီးစဉ်တစ်ခုလုံးအတွက် စကားပြန်
အဖြစ် တာဝန်ပေးထားပါတယ်။ အခု မွန်ဂိုလီးယားနဲ့ ထိုင်းတို့ကမိတ်ဆွေတွေ ရောက်နေ
ကြပြီ။ ကျွန်မက ထပ်ရောက်လာမယ့်သူတွေကြိုဖို့ ဒီမှာနေခဲ့ပါမယ်။ ကယ်လီက ရှင်တို့
တည်းမယ့်ဟိုတယ်ကို လိုက်ပို့ပေးပါလိမ့်မယ်’

ကယ်လီက စက္ကူအိတ်တစ်အိတ်ကိုပေးသည်။ အထဲတွင် ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်း
တံဆိပ်ဖြင့် စက္ကူဖြိုင်တွဲကိုတွေ့ရသည်။ ဖွင့်ကြည့်လိုက်ရာ ကျွန်တော်တို့ခရီးစဉ်တစ်ခုလုံး၏

ဆိုးလ်မြို့မြင်ကွင်း တစ်နေရာ။

အသေးစိတ်အစီအစဉ်များကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်ရေးထားသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

ကျွန်တော်တို့တည်းရမည့်ဟိုတယ်က ဆိုးလ်မြို့လယ်တွင်ရှိသော မီလီနီယံဆိုးလ် ဟိလ်တန်ဟိုတယ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က ဗစ်ကီတို့ကို အနားရောက်လာသော ကိုရဲလွင် တို့မိသားစုနှင့် မိတ်ဆက်ပေးလိုက်သည်။

‘ငါ သူတို့အဖွဲ့ကားနဲ့ပဲ လိုက်သွားမယ်။ မင်းတို့မိသားစု ဟိလ်တန်ဟိုတယ်ကို လိုက်ခဲ့ကြကွာ။ ဟိုတယ်မှာပြန်ဆိုကြတာပေါ့။ ဟိုရောက်မှပဲ ရန်ကုန်ကပေးလိုက်တဲ့အိတ်တွေ ယူပေါ့ကွာ’

အထုပ်များကိုဆွဲပြီး လေဆိပ်အပြင်ထွက်လိုက်သည်။ မိနီဘတ်စ်ကားတစ်စီးက စောင့်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့မြန်မာနှစ်ဦး၊ ထိုင်းနှင့်မွန်ဂိုလီးယားကနှစ်ဦးစီ စုစုပေါင်း ခြောက်ဦး ကားပေါ်တက်ထိုင်လိုက်ကြသည်။ ကယ်လီက ကျွန်တော်တို့ဘေးနားတွင် ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။

‘မြို့ထဲကို အနည်းဆုံးတစ်နာရီလောက်မောင်းရမယ်’

ကယ်လီက ကားစထွက်ထွက်ချင်းပြောသည်။

ကားကလေးက အမြန်လမ်းမကြီးအတိုင်းပြေးလွှားနေသည်။ တစ်ခဏအကြာတွင် ကားလေးသည် တံတားကြီးတစ်စင်းပေါ် စတင်ဖြတ်သန်းတော့သည်။ တံတားကြီးက အတော့ကိုရှည်သည်။ မြစ်ကူးတံတားမျှမဟုတ်ဘဲ ပင်လယ်ကိုဖြတ်ကာ ဖောက်ထားသော ပင်လယ်ကူးတံတားကြီးဖြစ်နေသည်။

အင်ချီယွန်သည် Yeongjiong Island ယောင်ဂျွန်းကျွန်းပေါ်တွင် တည်ရှိသည်။ ယခုကျွန်တော်တို့ဖြတ်သန်းနေသည့် ပင်လယ်အစပ်မှာ Yellow Sea ဟုခေါ်သော ပင်လယ်ဝါကြီးဖြစ်သည်။ ယောင်ဂျွန်းကျွန်းသည် အင်ချီယွန်မြို့၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ပြီး ဆိုးလ်၏ အနောက်ဘက်တွင် တည်ရှိသည်။ ပင်လယ်ဝါကို ကိုရီးယားလို Huang Hai ဟုလည်းခေါ်သည်။ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာလက်တက်ဖြစ်ပြီး တရုတ်နှင့်ကိုရီးယားအကြားတည်ရှိသည်ဟု သိရသည်။ ယခုကျွန်တော်တို့ဖြတ်နေသော တံတားကြီးမှာ ယောင်ဂျွန်းတံတားကြီးဖြစ်လေသည်။ တံတားကြီးသည် မီတာ ၄၄၂၀ (ပေ ၁၃၀၀၀၀ခန့်) ရှည်လျားသည့် တံတားကြီးဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့အံ့ဖွယ်တံတားများထဲတွင် ယခုတံတားသည် တစ်ခုပါဝင်ကြောင်းလည်း သိရသည်။

၁၃၀အမြန်လမ်းမကြီး Freeway ပေ ၁၃၀သည် ဤတံတားကြီးကိုဖြတ်ကာ အင်ချီယွန်လေဆိပ်နှင့် ဆိုးလ်မြို့တော်ကို ဆက်သွယ်ဖောက်လုပ်ပေးထားသည်။ ကျွန်တော်တို့ကားလေးက ယခု ၁၃၀အမြန်လမ်းမကြီးပေါ် ဖြတ်သန်းပြေးလွှားနေခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၃၀အမြန်လမ်းမကြီးကို အင်ချီယွန်နိုင်ငံတကာလေဆိပ် အမြန်လမ်းမကြီးဟုလည်း သိထားကြသည်။

ဆိုးလ်မြို့မြင်ကွင်း တစ်နေရာ။

ကားပေါ်တွင် ကျွန်တော်တို့ဘေးနားမှာပါလာသည့်နှစ်ဦးမှာ အသက် ၂၀ကျော် ဝန်းကျင်သာရှိပြီးမည့် ထိုင်းလူငယ်သတင်းစာဆရာလေးနှင့် ဆရာမလေးဖြစ်သည်။ သူတို့က သည်နေ့ရှင်းရပ်မြင်သံကြားတွင် တစ်ဦးကထုတ်လုပ်ရေးမှူး။ တစ်ဦးကရုပ်မြင်သတင်းထောက်လုပ်ကြသည်။ သူတို့နှစ်ဦးနှင့်ကျွန်တော်တို့ ခဏကလေးမှာရင်းနှီးသွားကြသည်။ မြန်မာနှင့်ထိုင်းတို့သည် အလွန်နီးကပ်သော ကူးလူးဆက်ဆံမှုများရှိသည့် အိမ်နီးချင်းများ ဖြစ်ကြသည်ဟူသောအသိက ရင်းနှီးမှုကို ပိုပြီးမြန်ဆန်သွားစေလေသည်။

ကျွန်တော်တို့က အလွယ်တကူကိုရီးယားဟုခေါ်နေသောတိုင်းပြည်မှာ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးတွင် စစ်အေးတိုက်ပွဲများ၏ အမွေဆိုးကြီးအဖြစ် ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်ကြီး နှစ်ခြမ်းကွဲသွားခဲ့ရသည်။ မြောက်အခြမ်းသည် မြောက်ကိုရီးယား၊ တောင်ခြမ်းသည် တောင်ကိုရီးယားဟူ၍ နှစ်နိုင်ငံကွဲသွားသည်။ လက်ဝဲနှင့် လက်ယာအားပြိုင်မှုများကြားတွင် နိုင်ငံတော်တော်များများသည် အရှေ့ခြမ်း၊ အနောက်ခြမ်းကွဲခဲ့ကြရသည်။ ကိုရီးယားတွင် အနောက်အုပ်စုနှင့် ကွန်မြူနစ်အုပ်စုတို့က တတိယနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအား လက်ရည်စမ်းပွဲကစားခဲ့သော Proxy War အသုံးချခံပြည်တွင်းစစ်မီးကြီးပင် ဟုန်းဟုန်းတောက်ခဲ့ရသည်။ ကိုရီးယားစစ်ပွဲကြီးသည် ၁၉၅၀မှ ၅၃အထိ သုံးနှစ်တာမျှ ကြာညောင်းခဲ့ပေသည်။ ထိုစစ်ပွဲကြီး၏ ရလဒ်ကား ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်ကြီးကို အလယ်က ၁၅၅မိုင်နယ်ခြားမျဉ်းအပိုင်းခံလိုက်ရကာ မြောက်ပိုင်းနှင့်တောင်ပိုင်း နှစ်နိုင်ငံပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်လေသည်။

ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်ကြီးသည် မြောက်ပိုင်း(မြောက်ကိုရီးယား)တွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ရှုရှားနိုင်ငံတို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်းဆက်စပ်နေသည်။ မြောက်နှင့်တောင်ခြားသော်လည်း လူမျိုးကတစ်မျိုးတည်း၊ ဘာသာစကားကလည်း တစ်မျိုးတည်းသာဖြစ်ပေသည်။ ကိုရီးယားလူမျိုးတို့သည် မွန်ဂိုမျိုးနွယ်စုများ ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်သို့ ရောက်ရှိအခြေချရာမှ ဆင်းသက်လာခဲ့ခြင်းဟု ယူဆထားကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏အစီအစဉ်ဖြင့် ၁၉၄၈ခု မေလ ၁၀ရက်နေ့တွင် ၃၈မျဉ်းပြိုင်၏တောင်ဘက်ခြမ်းတွင် ရွေးကောက်ပွဲပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထို ၃၈မျဉ်းပြိုင်သည်ပင်လျှင် နောင်တွင်နှစ်နိုင်ငံပိုင်းခြားရာမျဉ်းဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။ အဆိုပါရွေးကောက်ပွဲကြောင့် တောင်ကိုရီးယား(ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ)၏ ပထမဦးဆုံးသမ္မတကြီးအဖြစ် ဆင်မန်ရီး Syngman Rhee ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံခဲ့ရကြောင်း သမိုင်းအရသိရသည်။ ယင်းနှစ်ဇူလိုင်လ ၁၇ရက်တွင် တောင်ကိုရီးယား၏ ပထမဆုံးသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ အခြေအနေအကြောင်းကြောင်းကြောင့်

တောင်ကိုရီးယားသည် ယင်း၏အခြေခံဥပဒေကို ကိုးကြိမ်တိုင်တိုင်ပြင်ဆင်ပေးခဲ့ရသည်။
နောက်ဆုံးအကြိမ်မှာ ၁၉၈၇ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၉ရက်တွင်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ကျွန်တော်သည် ကားစီးလာရင်း ကိုရီးယား၏သမိုင်းအကြောင်းကို ပြန်စဉ်းစားမိ
သည့်အခါ ဆရာမြတ်ထန်ရေးခဲ့သော 'တိုင်းပြည်က နုနု၊ မုန်တိုင်းကထန်ထန်'ဟူသော
ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်၏အမည်ကို ပြေးသတိရလိုက်မိသည်။ ကိုရီးယားတို့သည်လည်း တောင်ကိုရီး
ယားနိုင်ငံကိုတည်ဆောက်ရာတွင် ကြမ်းတမ်းခက်ထန်လှသော နိုင်ငံရေးနှင့်စစ်ရေးမုန်တိုင်း
ကြီးများကို ကျော်ဖြတ်တည်ဆောက်ခဲ့ရပုံကို ကျွန်တော့်မျက်စိထဲ မြင်ယောင်လာသော
ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုကျွန်တော်မြင်လိုက်ရသော ဆိုးလ်မြို့တော်ကြီးနှင့် တောင်ကိုရီး
ယားက တစ်ချိန်က စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်ခံခဲ့ရခြင်း၊ မုန်တိုင်းထန်ထန်ကြားဖြတ်သန်းခဲ့ရခြင်း
များရှိခဲ့သည်မှဟုတ်ရဲ့လားဟု သံသယဝင်လောက်အောင် တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းနေပေပြီ။
ကျွန်တော်က အခုမှ တောင်ကိုရီးယားကို အခြေချရုံရှိသေးရာ ကောက်ချက်ချလိုက်သည်မှာ
စောများသွားလေသလား။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ရသည့်အချိန်တစ်ပတ်အတွင်းမှာတော့ လေ့လာရ
သလောက် သုံးသပ်ရမည်။ အနည်းဆုံးတော့ လျှပ်တပြက်ကိုရီးယားလောက်တော့ဖြစ်မည်။

ကိုရီးယားဟု မြန်မာတွေမှတ်မှတ်ထင်ထင်ဖြစ်သွားခဲ့ရသည်မှာ ကိုရီးယားဒရာမာ
ဇာတ်ကားဖြစ်သော 'ဆောင်းဦးရွက်ကြောချစ်သက်သေ' ကြောင့် ဖြစ်လိမ့်မည်ထင်သည်။
ထိုကားသည် အလွမ်းဒရာမာဖြစ်ရာ အလွမ်းကြိုက်သောမြန်မာတွေ အသည်းခိုက်သွားခဲ့ရ
သည်။ ထိုကားနှင့်အတူ မြန်မာတွေက ဂျွန်စောနှင့်အွန်စောဆိုသော ဇာတ်ကောင်နှစ်ဦးကိုပါ
အသည်းစွဲသွားကြသည်။ ဆောင်းဦးရွက်ကြောသည် ကေဘီအက်စ်က ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်တွင်
ထုတ်လုပ်သော Autumn in My Heart အမည်ရှိကားဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ထိုကား
တွင်ပါသော ကလေးမလေးအွန်စောကို မြန်မာတို့ချစ်ကြသည်။ နုနယ်ပျိုပျစ်ချစ်စဖွယ်
မျက်နှာလေးနှင့် ကိုရီးယားမင်းသမီးလေးဆွန်ဟေကိုကို မြန်မာတို့က အွန်စောကလေး
အွန်စောကလေးဟုသာ ခေါ်ကြတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့သည် လမ်းဘေးဝဲယာတစ်လျှောက်ရှုမျှော်ခင်းများကို ငေးကြည့်
လိုက်၊ စကားပြောလိုက်နှင့်ပင် ဆိုးလ်မြို့ထဲကားကဝင်လာပေပြီ။ ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့ချင်
သော ကိုရီးယားသို့ရောက်လေပြီ။ ဆိုးလ်သို့ရောက်လေပြီ။ အွန်စောတို့ဌာနေက ကျွန်
တော့်ကိုအအေးဓာတ်များကြားတွင် အေးချမ်းစွာကြိုနေပေပြီ။

* * *

စကားပြောနေသော ဆိုးလ်ဘူတာရုံများ

ကျွန်တော်တို့မိဒီယာအဖွဲ့တည်းခိုရမည့် မီလီနီယံဆိုးလ်ဟီလ်တန်ဟိုတယ်ကြီးကား ဆိုးလ် မြို့တော်မြောက်ပိုင်းတွင် တည်ရှိသည်။ ဆိုးလ်မြို့မြောက်ပိုင်းသည် တောင်ကုန်းများ၊ လျှိုများဖြင့်ပြည့်နေသည်။ ကားလမ်းက မြင့်တက်လာလိုက်၊ နိမ့်ဆင်းသွားလိုက်နှင့် ကြည့်ရသည်မှာ ရှမ်းပြည်နယ်ဘက်က ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့ဖူးသော ကျိုင်းတုံမြို့ကလေးနှင့်ပင် တူနေသေးတော့။ ဟိုတယ်သည်ပင်လျှင် နမ်ဆန်တောင်ခြေရင်းတွင် တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်နေရမည့်အခန်းက ၁၄၁၃ဖြစ်ရာ အထပ်(၁၄)တွင်ရှိသည်။ ဆိုးလ်ဟီလ်တန်ဟိုတယ်ကြီးသည် စုစုပေါင်း(၂၂)ထပ်ရှိကာ အခန်းပေါင်း(၆၈၄)ခန်းရှိသည့် အဆင့်မြင့်ဟိုတယ်ကြီးဖြစ်လေသည်။ နာမည်ကျော်နန်းဒေးမွန်းဈေးဝယ်ကုန်တိုက်ကြီးရှိရာ နန်းဒေးမွန်းအရပ်တွင် တည်ရှိလေသည်။ အင်ချီယွန်လေဆိပ်နှင့် တစ်နာရီခွဲမျှကားမောင်းရသော အကွာအဝေးတွင်ရှိသည်။

ကျွန်တော်ကအခန်းထဲတွင် ပစ္စည်းများနေသားတကျချရုံရှိသေး အခန်းတံခါးခေါက်သံကြားရသည်။ ဖွင့်ပေးလိုက်ရာ လေဆိပ်မှသူတို့ကားနှင့်သူတို့ လိုက်လာကြသော ကိုရဲလွင်နှင့်နှမမိသားစုဖြစ်နေကြသည်။ ကျွန်တော်က ရန်ကုန်ကပေးလိုက်သော လူကြိုအိတ်များကိုရွေးကာ နှမဖြစ်သူကိုပေးလိုက်သည်။

‘မင်း ဒီနေ့ဘာအစီအစဉ်ရှိလဲ’

‘လေ့လာရေးအစီအစဉ်တွေက မနက်ဖြန်မှစမှာ၊ ဒီနေ့တော့ သူတို့ပေးထားတဲ့စာရွက်အတိုင်းဆိုရင်တော့ ဘာမျှမရှိဘူးကွ။ ကိုယ်ပိုင်အချိန်ပဲထင်တယ်’

ကိုရဲလွင်အမေးကို ကျွန်တော်ကပြန်ဖြေလိုက်ပါသည်။

နှမနှင့် တူမယမင်းက ကျွန်တော့်ကို သူတို့နှင့်အတူတစ်ပါတည်း အိမ်လိုက်လည်ဖို့ခေါ်သည်။ အမှန်ပြောရလျှင် ညကတစ်ညလုံးလေယာဉ်ပေါ်တွင် ကောင်းကောင်းမအိပ်စက်ခဲ့ရရာ ကျွန်တော်တစ်မှေးလောက်အိပ်ပြီး နားချင်သေးသည်။ သို့သော် သူတို့အိမ်သည်နေ့မှမလိုက်လျှင်လည်း နောက်ရက်တွေမှာသွားနိုင်ဖို့ သိပ်မမြင်။ ထို့ကြောင့် သူတို့ကိုခေါင်းညိတ်ပြလိုက်ပါသည်။

သူတို့အိမ်က မြန်မာသံရုံးနှင့်ကပ်နေသည်။ များသောအားဖြင့် မြန်မာသံရုံးဝန်ထမ်းအိမ်များကို သံရုံးနှင့်နီးနီးထားကြသည်ကများသည်။ သံရုံးက ယောင်ဆန်ကူအရပ်တွင် တည်ရှိသည်။ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသိပ်မဝေးသော်လည်း ဆိုးလ်၏ ထုံးစံအတိုင်း တောင်တွေကွေ့ကောက်မောင်းရသဖြင့် ဆယ့်ငါးမိနစ်လောက်တော့ မောင်းလိုက်ရသည်ထင်သည်။

သံရုံးကိုကျော်ပြီး လမ်းကြားထဲလှမ်းဝင်ရုံမျှနှင့် သူတို့အိမ်ရောက်သည်။ အိမ်က မြေအောက်အိမ်ဖြစ်ရာ လှေကားဖြင့် အောက်သို့ဆင်းမှရောက်သည်။ ရောက်ပြီးမျက်နှာသစ်ကိုယ်လက်သန့်စင်ရေးအရင်လုပ်ရသည်။ နှမဖြစ်သူဖျော်ပေးသော ရန်ကုန်စတိုင်လက်ဖက်ရည်ကို အားပါးတရသောက်ပြီး အပြင်ထွက်ဖို့ ကျွန်တော်ပြင်ရသည်။

ကိုရီးယားရောက်တုန်းမှာ ကျွန်တော်ဝင်ကူညီပေးနေသည့် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဖော်အဲဗားတို့ပူးပေါင်းစီစဉ်သည့် အမ်အာရ်တီဗီ-၄ (မြန်မာ့ရုပ်သံ လိုင်းခွဲ-၄)အတွက် ခရီးသွားသတင်းကားကလေးတစ်ကားလောက်တော့ လုပ်သွားချင်သည်။ ရန်ကုန်မှာအချိန်မရသဖြင့် မဝယ်ဖြစ်ခဲ့သော အလွယ်ရိုက်ရုပ်သံကင်မရာတစ်လုံးကို ဆိုးလ်မှာဝယ်ဖို့စဉ်းစားထားသည်။ မနက်ဖြန်လေ့လာရေးအစီအစဉ်တွေမစခင် ကျွန်တော့်မှာရှိနေဖို့ အရေးကြီးသည်။ သည်အကြောင်းကို သူတို့ဇနီးမောင်နှံနှင့် ကျွန်တော်တိုင်ပင်ရသည်။

‘လွယ်ပါတယ်ကွာ။ မင်းတူကြီးကောင်းကောင်းကို လိုက်ပို့ခိုင်း။ သူက ဆိုးလ်ကို ငါတို့ထက်ကျွမ်းကျင်တယ်။ ကောင်းကောင်း မင်းဘဘကို အီလက်ထ ရွန်းနစ်မားကက်တစ်ခုခုလိုက်ပို့လိုက်၊ ဟုတ်ပလား’

ကိုရဲလွင်က ရုံးတက်ဖို့ပြင်ရင်း သူ့သားတော်မောင်ကိုမှာသည်။

သို့နှင့်ပင် တူတော်မောင်ကောင်းကောင်းကို ဆရာတင်ကာ ကျွန်တော် ရုပ်သံကင်မရာ အဝယ်ထွက်ခဲ့ပါသည်။

‘ဘာဘ၊ သားတို့ မက်ထရိုစီးသွားကြမယ်’

မက်ထရိုဆိုသည်မှာ မြေအောက်ရထားကို အလွယ်ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကောင်းကောင်းက ဆိုးလ်ရောက်သည်မှာ တစ်နှစ်မျှပင်ရှိသေးသည်။ အတော်လူရည်လည်နေပြီ။ ဆိုးလ်ကိုအတော်ကျွမ်းနေပြီ။ သံရုံးရှေ့လမ်းကူးတံတားကြီးကိုကျော်ကာ အနီးဆုံးမြေအောက်ဘူတာရုံသို့ ဆယ်မိနစ်မျှလမ်းလျှောက်လိုက်ရသည်။

ဆိုးလ်မြေအောက်ရထားဘူတာများက နိုင်ငံတကာတွင်မြင်ရသော ဘူတာမျိုးပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် စင်ကာပူက မြေအောက်ရထားကို အမ်အာရ်တီဟုသုံးနှုန်းသည်။ အင်္ဂလိပ်လို Mass Rapid Transit ကို အတိုကောက်ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်နေရာမှတစ်နေရာသို့ လူအများအပြားကို ခပ်သွက်သွက်ပို့ဆောင်ပေးသည့် သဘောကိုဆောင်သည်။ ထူးခြားသည်မှာ ကိုရီးယားတွင် လမ်းညွှန်ဆိုင်းဘုတ်တော်တော်များများကို သူတို့မိခင်ဘာသာကိုရီးယားစာဖြင့် ရေးသားထားရာ အင်္ဂလိပ်လိုရေးထားသော ဆိုင်းဘုတ်များကို မနည်းရှာရသည်။

ကျွန်တော့်မှာ ကိုရီးယားငွေဝမ် Won မလဲရသေးဘဲ အမေရိကန်ဒေါ်လာများ

ဆိုးလ်မြို့တော်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံသံရုံး။

လက်ထဲတွင်ရှိနေရာ တူတော်မောင်က သူ့ပိုက်ဆံဖြင့်ရထားလက်မှတ်ဖြတ်ပေးရသည်။ လက်မှတ်ခက ကျွန်တော်တို့သွားမည့်နေရာအတွက် ဝမ်း ၉၅၀ခန့်ရှိရာ တစ်ဒေါ်လာနီးပါးမျှဟု ပြောနိုင်သည်။ အလိုအလျောက်လက်မှတ်ဝယ်သည့်စက်ကလည်း စင်ကာပူတုန်းကနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ မတူသည်မှာ ကိုရီးယားလက်မှတ်က စင်ကာပူကပလပ်စတစ်လက် မှတ်လောက်မကောင်း။

လမ်းဘူတာတစ်ခုမှာ ရထားပြောင်းစီးရသည်။ မည်သည့်ဘူတာဟု ကောင်းကောင်းမမှတ်မိတော့။ ကျွန်တော်ကတော့ မြေအောက်ရထားစီးရင်း စင်ကာပူတွင် မိသားစု နေထိုင်ခဲ့သည့်ကာလတွေကို ပြန်ပြောင်းသတိရလာသည်။ စင်ကာပူတွင် အမ်အာရ်တီသည် အလွန်အသုံးတည့်သည့် အများသုံးပို့ဆောင်ရေးစနစ်ကြီးဖြစ်သည်။ ဘယ်သွားသွား အမ် အာရ်တီစီးလျှင် ရောက်သည်ကများသည်။ အထူးသဖြင့် စင်ကာပူမြို့ထဲ ရုံးပိတ်ရက်ဈေး ဝယ်ထွက်သည့်အခါများတွင် ကျွန်တော်တို့မိသားစု အမ်အာရ်တီစီးကြသည်။ အဲသည်တုန်းက သမီးလေးက (၂)နှစ်သမီးမျှသာ ရှိသေးသည်။

ရထားပေါ်မှာ နို့ဘူးကလေးစို့ရင်း အိပ်ငိုက်လိုက်တတ်သောသမီးသည် အခုတော့ အထက်တန်းကျောင်းသူကြီး အပျိုဖော်ဝင်စပင်ဖြစ်နေပေပြီ။

ဆိုးလ်မြေအောက်ဘူတာရုံတစ်ခုကို တွေ့ရစဉ်။

ဆိုးလ်ဘူတာရုံမြင်ကွင်း တစ်နေရာ။

ဆိုးလ်မြေအောက်ရထားစနစ်သည် တောင်ကိုရီးယား၏ အများပြည်သူသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတွင် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်ဟုသိရသည်။ တစ်ရက်လျှင် ခရီးသည် ၅၅သန်းကို သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးနေသည်။ ၁၉၇၄ခုနှစ်တွင် မြေအောက်လိုင်းအမှတ်(၁)ဖြင့် စတင်ခဲ့ရာ ယခုနှစ်ပေါင်း(၃၂)နှစ်အတွင်း စုစုပေါင်း(၈)လိုင်းရှိနေပြီဖြစ်သည်။ လိုင်း(၉)လိုင်းမှာ တည်ဆောက်ဆဲဟုဆိုသည်။ ဆိုးလ်မြို့တော်တွင်သာမက တခြားသောမြို့ကြီးငါးမြို့ဖြစ်သည့် ဘူဆန်း၊ ဒဲဂူး၊ ကွမ်းဂျူး၊ အင်ချီယွန်နှင့် တေဂျွန်တို့တွင်လည်း မြေအောက်ရထားစနစ်များ တည်ဆောက်ထားလေသည်။ ထိုမြို့များတွင်လည်း မြေအောက်ရထားလိုင်းသစ်များ ထပ်မံတိုးချဲ့လျက်ရှိနေသည်။

‘ဘဘ ရှေ့ဘူတာမှာဆင်းမယ်’

ကောင်းကောင်းကပြောသည်။ ကျွန်တော်က ဆိုးလ်၏တောသားကြီးဖြစ်သွားပေပြီ။ ဟိုယောင်ယောင်သည်ယောင်ယောင်နှင့်ပင် တူတော်မောင့်နောက်က လိုက်ရသည်။

ကားလမ်းမပေါ်ပြန်ရောက်လာသည်။ ဆိုးလ်စတေးရှင်းဟု ကမ္ဘည်းထိုးထားသည့် အဆောက်အအုံကြီးကို လှမ်းမြင်ရသည်။

‘အဲဒီဘေးက အိုင်ပတ်ခ်မောလ် (I Park Mall)ကို သွားမယ် ဘဘ။ အဲဒီမှာ

အီလက်ထရွန်းနစ်ပစ္စည်းတွေ စုံတယ်’

‘ကောင်းပါပြီ ခင်ဗျာ’

ကျွန်တော်က ရယ်မောပြောဆိုလိုက်သည်။

အိုင်ပတ်စ်ဟုနာမည်နှင့်လိုက်အောင်ပင် အထဲမှာ အီလက်ထရွန်းနစ်ဆိုင်ရာတွေကို တစုတဝေးတည်း တွေ့ရသည်။ ဝင်ဝင်ချင်းဆိုင်တစ်ဆိုင်ကို အရင်ဆုံးဝင်ကြည့်ကြသည်။

ကျွန်တော်စိတ်ကြိုက်မတွေ့၊ ခန်းမအလယ်ရှိသော နောက်ထပ်ဆိုင်တစ်ဆိုင်ကို ထပ်ဝင်သည်။ အရောင်းချာတိတ်က မျက်နှာချိုလှသည်။ ပြီးတော့ သူ့ပုံကကိုရီးယားဒရာ မာကားတွေထဲက မင်းသားချောချောလေးတစ်ဦးနှင့်ပင် တူနေပြန်သည်။

အိုင်ပေါ့တ်၊ အမ်ပီသရီး၊ ရုပ်သေကင်မရာ၊ ဝီဒီယိုကင်မရာစသည်ဖြင့် အမယ်က သွားရည်ယိုစရာကောင်းလောက်အောင်စုံလှသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တစ်ခုတော့ အံအား သင့်သွားသည်။ ကျွန်တော်ကဆမ်ဆောင်း၊ အယ်လ်ဂျီကဲ့သို့သော ကိုရီးယားထုတ်အီလက် ထရွန်းနစ်ပစ္စည်းတွေကိုသာ အများဆုံးတွေ့ရမည်ဟု ထင်ထားသော်လည်း အိုင်ပတ်စ်တွင်မူ ဆိုနို၊ ဟီတာချီစသော ဂျပန်အမှတ်တံဆိပ်တွေက ပိုပြီးကြီးစိုးနေသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

အစကတော့ ကျွန်တော်က တိပ်အသေးကလေးနှင့်ရိုက်သော ကမ်ကော့ဒါဟုခေါ်

ဆိုလ်ဘူတာသစ်ကြီးနှင့် ဘူတာဟောင်းတို့က တောင်ကိုရီးယား၏ စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို သက်သေထူနေသည်။

သည့် အလွယ်သုံးရုပ်သံကင်မရာလေးကို ဝယ်မည်စိတ်ကူးသည်။ သို့သော် အရောင်းချာ
တိတ်က နောက်ဆုံးပေါ်ဒီဇီကမ်ရုပ်သံကင်မရာလေးကိုညွှန်းကာ စိတ်ရှည်လက်ရှည်ရှင်းပြ
သဖြင့် စိတ်ပြောင်းသွားသည်။ သူက ကျွန်တော်မှန်းတာထက် ဘတ်ဂျက်နှင့်ကိုက်သည့်
နောက်ဆုံးပေါ်ဟီတာချီဒီဇီကမ်ကိုဝယ်ဖို့ အကြံပေးသည်။ ထိုကင်မရာ၏ကောင်းကွက်တွေ
ကို ရှင်းပြသည်။ သူ့အင်္ဂလိပ်စကားပြောက သိပ်မကောင်းလှ။ သူ့ဘာဆိုလို့သည်ကို
မနည်းနားလည်ယူရသည်။ အဲသည်ဆိုင်မှာတင် ဆယ့်ငါးမိနစ်လောက်ကြာလာတော့
ကောင်းကောင်းက ကျွန်တော်တခြားဆိုင်ပြောင်းရှာမှာ စိုးနေသည်။ တူတော်မောင်က
သူ့ဗီအေတိုင်း အားနာနေပြန်သည်။

‘ဝယ်လိုက်ပါ ဘာရာ၊ တန်ပါတယ်’

ကျွန်တော်ပြုံးလိုက်သည်။ ထိုဆိုင်မှာပင် ချာတိတ်ပြောသည့်အတိုင်း ဝယ်လိုက်ပါ
သည်။ ကင်မရာ၊ သုံးချောင်းထောက်၊ ဒီဇီဒီဇီခါတ်ပြားအလွတ်အပိုတစ်ချပ်၊ ဘက်ထရီအပို
တစ်ခု စုစုပေါင်းဒေါ်လာရှစ်ရာလောက်ထိသွားသည်။ ကျွန်တော်က စမ်းသပ်သည့်အနေနှင့်
ထိုကင်မရာကိုယူကာ ဆိုင်ရှေ့မှာပင် ဟိုသည်လိုက်ရိုက်လိုက်သည်။ ကောင်းကောင်းနှင့်
အရောင်းချာတိတ်တို့ စကားပြောနေပုံကို မှတ်တမ်းတင်သည်။

တောင်ကိုရီးယားသည် အီလက်ထရွန်းနစ်ဈေးကွက်၌ ဂျပန်ကိုအမှီ လိုက်ဖို့ကြိုးစားနေသော်လည်း ကိုရီးယားတွင်ပင် ဂျပန်ပစ္စည်းတွေက မျက်နှာပန်းလှနေသေးပါလား။ ၁၉၆၀နှောင်းပိုင်းနှင့် ၁၉၇၀ပြည့်နှစ်များအစောပိုင်းအထိ ကိုရီးယား၏ စက်မှုလုပ်ငန်းများသည် လုပ်အားအခြေပြုလုပ်ငန်းများသာဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခုအခါတွင်မူ ကိုရီးယားအီလက်ထရွန်းနစ်ပို့ကုန်သည် တစ်နိုင်ငံလုံး၏ ပို့ကုန်တန်ဖိုးစုစုပေါင်း၏ သုံးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းမျှအထိရှိလာပြီဟု ဆိုလေသည်။

ဟုတ်မည်။ ကျွန်တော်တို့ဆီတွင် ၁၉၈၈နောက်ပိုင်းဈေးကွက်စီးပွားရေးကျင့်သုံးသည့်အခါတွင် ဒေဂူး၊ အယ်လ်ဂျီ၊ ဆမ်ဆောင်းစသော ကိုရီးယားအီလက်ထရွန်းနစ်လူသုံးပစ္စည်းများက ဈေးကွက်ကို အရင်ဝင်ဦးခဲ့သည်ကို ကျွန်တော်မှတ်မိနေပါသေးသည်။ ယခုကျွန်တော့်ခရီးတွင် ဆမ်ဆောင်းရောက်လျှင်တော့ တောင်ကိုရီးယား၏ အီလက်ထရွန်းနစ်စီးပွားရေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမှုကို ကျွန်တော်ပို၍သိရမည်။

ကောင်းကောင်းက ပလေးစတေးရှင်းဂိမ်းခွေဝယ်ချင်သေးသည်ဆိုပြန်ရာ သူခေါ်ရာနောက်ထပ်လိုက်ရပြန်သည်။ နောက်တစ်နေရာသို့အကူးတွင် စကြိုပေါင်းကူးတံတားတစ်ခုကိုဖြတ်ရသည်။ ထိုပေါင်းကူးပေါ်မှကြည့်လိုက်ရာ ရထားဘူတာရုံကြီးကိုမြင်ရသည်။ ကျွန်တော်စောစောကလှမ်းမြင်ခဲ့ရသည့် ဆိုးလ်ဘူတာရုံကြီးဖြစ်လေသည်။ ဆိုးလ်ဘူတာရုံကြီးသည် ဆိုးလ်မြို့တော်မှ တောင်ကိုရီးယား၏ အခြားမြို့ကြီးများသို့ မြန်နှုန်းမြင့်ခေတ်မီရထားများပြေးဆွဲပေးရာ မြို့တော်၏ အထင်ကရနေရာတစ်ခုဖြစ်လေသည်။

တိုကျိုဘူတာရုံနှင့် ပုံစံဆင်ဆင်တည်ဆောက်ခဲ့သော အုတ်နီနီဆိုးလ်ဘူတာရုံဟောင်းသည် တိုကျိုဘုရင့်တက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခဆူကာမိုတိုယာရှူရှိက ဒီဇိုင်းရေးဆွဲပေးကာ ၁၉၂၅တွင်ပြီးစီးခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က Keijo ဘူတာရုံဟု အမည်ပြောင်းပေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ကိုရီးယားစစ်ပွဲလွန်ကာလများတစ်လျှောက် ဆိုးလ်ဘူတာရုံကြီးကို တိုးချဲ့မှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ခုနှစ်တွင် ကျည်ဆန်ရထားများပြေးဆွဲရန်အတွက် ဆိုးလ်ဘူတာဟောင်းကြီးတွင် ဘူတာရုံအသစ်တစ်ခု ထပ်မံဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။

ကျွန်တော်သည် ကားလမ်းတစ်ဖက်မှနေ၍ ကပ်လျက်တည်ရှိနေသော ဆိုးလ်ဘူတာဟောင်းကြီးနှင့် ဘူတာသစ်တို့ကိုကြည့်လိုက်သည်။ ဟောင်းနွမ်းခေတ်မီတော့ခြင်းနှင့် သစ်လွင်ခေတ်မီခြင်းတို့ကို ဒွန်တွဲမြင်ရသည်။ ထိုမျှမက ဆယ်စုနှစ်သုံးစုမျှအတွင်း ကိုရီးယားတို့၏ တစ်ဟုန်ထိုးစီးပွားတိုးတက်ခြင်းများကိုပါ ထိုဘူတာရုံနှစ်ရုံက သက်သေထုလိုက်သလို ဖြစ်နေပေတော့သည်။

မာကက်တင်းကိုရီးယား

နာရီနှိုးစက်မြည်သံကြောင့် အိပ်ရာမှကျွန်တော်နိုးသွားသည်။ အချိန်ကိုကြည့်တော့ နံနက် ၇နာရီခွဲ။ ဟိုတယ်ခန်းဆီးကိုဖွင့်လိုက်ရာ နေခြည်နုက အခန်းထဲဝင်လာသည်။ ဟိုတယ် ရှေ့တောင်ကုန်းပေါ်မှာ ဆိုးလ်ဆက်သွယ်ရေးမျှော်စင်ကြီးကို လှမ်းမြင်ရသည်။ သည်နေ့ ဇွန်လ(၁၄)ရက်။ ကျွန်တော်တို့ လေ့လာရေးခရီးစဉ်တွေစပြီ။

ခုတင်ဘေးက တယ်လီဖုန်းမြည်လာသည်။ တစ်ဖက်ကဖုန်းဆက်သူမှာ ခရီးဖော် ကိုမင်းနိုင်စိုး။ သူကအောက်ဆင်းပြီး နံနက်စာစောစောစားဖို့ ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

‘ခင်ဗျားဆင်းနှင့်တော့။ ကျွန်တော်အခုမှ အိပ်ရာထတာ။ အောက်မှာဆုံကြ တာပေါ့’

နံနက်တိုင်းပြုနေကျအတိုင်း ဘုရားရှိခိုး၊ ပုတီးကိုးပတ်စိပ်ပြီးနောက် အဝတ်အစား လဲကာ ဟိုတယ်အောက်ဆုံးထပ်စားသောက်ဆိုင်သို့ ကျွန်တော်ဆင်းလာလိုက်သည်။ ကို မင်းနိုင်စိုးကတော့ စားသောက်ပြီး၍ ပြန်တောင်ပြန်တော့မည်။ ကျွန်တော်စားသောက်နေ စဉ်မှာပင် ဆိုင်ထဲသို့ ကျန်သောအဖွဲ့တွေ တစ်ဦးပြီးတစ်ဦးရောက်လာကြသည်။

ဟိုတယ်ဧည့်ခန်းဆောင်မှာ ဗစ်ကီနှင့်ကယ်လီတို့လည်း ရောက်နေကြပြီ။ ကျွန် တော်က သူတို့နှစ်ဦးကိုနှုတ်ဆက်လိုက်သည်။

‘မနေ့ညက ညစာ မင်းလာမစားဘူးနော်’

ကယ်လီကပြောသည်။ ကျွန်တော်က ခေါင်းညိတ်ပြလိုက်သည်။ ဟုတ်သည်။

“ဂျွန်းအန်းသည်
 ကိုရီးယား၏
 အကြီးဆုံး
 သတင်းစာကြီး
 သုံးစောင်ထဲက
 တစ်စောင်
 ဖြစ်ကြောင်း
 မှတ်သားရသည်။
 ၂၀၀၄ခုနှစ်
 စာရင်းအရ
 ဂျွန်းအန်းသည်
 နေ့စဉ်ထုတ်စောင်ရေ
 ၁၅၀၀၀၀ကျော်ရှိသည်။
 ကိုရီးယား၊ အင်္ဂလိပ်
 ဘာသာနှစ်မျိုးဖြင့်
 ထုတ်ဝေသည်။
 အင်တာနေရှင်နယ်
 ဟာရက်ထရီဗျူး
 နိုင်ငံတကာ
 သတင်းစာကြီးနှင့်
 မဟာမိတ်ဖွဲ့ထားကာ
 တောင်ကိုရီးယားတွင်
 ဟာရက်ထရီဗျူးကို
 ဖြန့်ချိပေးနေသည်။”

မနေ့ညက ကျွန်တော်တို့မီဒီယာလေ့လာရေးအဖွဲ့ဝင်တချို့နှင့်
 သူတို့နှစ်ဦးညစာစားကြသည်ဟု သိရသည်။ ကျွန်တော်က
 သူတို့နှင့်မပေါင်းဖြစ်လိုက်။ ယောက်ဖနှင့်နှမက ကိုရီးယား
 အစားအစာကျွေးချင်သည်ဆိုသဖြင့် သူတို့မိသားစုနှင့် ညစာ
 လိုက်စားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

‘ကားတော့ရောက်နေပြီ။ တို့အားလုံးစုံရင် ခရီးစကြ
 တာပေါ့’

သူတို့နှစ်ဦးအနက် ကယ်လီကခေါင်းဆောင်ဖြစ်ပုံ
 ရသည်။ အငယ်မလေးဗစ်ကီက ကယ်လီခိုင်းသမျှ လုပ်ပေး
 နေရပုံပေါ်သည်။

မိနီဘတ်စ်ကားတစ်စီး ဟိုတယ်ဝင်ပေါက်ရှေ့ဆိုက်
 လာသည်ကို မြင်လိုက်ရသည်။ ‘ကားပေါ်တက်ကြစို့’ဟု
 ဗစ်ကီကဆော်သြသည်။

ကျွန်တော်က ဘတ်စ်ကားနောက်ဆုံးပိုင်း ထိုင်ခုံ
 တစ်ခုံမှာဝင်ထိုင်လိုက်သည်။ အိတ်ထဲမှာ ခရီးစဉ်စာရွက်ကို
 တစ်ခါပြန်ထုတ်ဖတ်လိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့၏ ဗွေဆော်
 ဦးလေ့လာရေးက ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းယဉ်ကျေးမှုဌာန
 ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကားလေးသည် ဟိုတယ်ရှေ့မှ
 ညာသို့ချိုးကာ ကုန်းလျှောအတိုင်းမောင်းဆင်းလာသည်။
 ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းယဉ်ကျေးမှုဌာနသည် ဆိုးလ်မြို့
 အတွင်းတွင် တည်ရှိသည်။

လမ်းဘေးတစ်လျှောက်မှာ တိုက်ပုဂံကလေးများ၊ ဆိုင်
 ခန်းကျဉ်းကျဉ်းကလေးများစွာတွေ့ရသည်။ ကိုရီးယားဘာ
 သာဖြင့်ရေးထားသည့် ဆိုင်းဘုတ်တွေကလည်း မြို့တစ်မြို့
 လုံးပြည့်ကျပ်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကားလေးက အဆောက်
 အအုံကြီးတစ်ခု၏ ရှေ့တွင် ရပ်လိုက်သည်။ ကျွန်တော်က
 အဆောက်အအုံကြီး၏ အမည်ကို ဖတ်ကြည့်လိုက်ရာ
 Joong Ang Ilbo Building ဟု သိလိုက်ရသည်။ ကျွန်

တော်က ဂျန်းအန်းဆိုသည့်အမည်ကို ရန်ကုန်မှာကတည်းက ရင်းနှီးနေသည်။ ကျွန်တော်သိထားသည်က ကိုရီးယားသတင်းစာတစ်စောင်၏ အမည်ဖြစ်လေသည်။

‘ဒီဂျန်းအန်းဆိုတာက ကိုရီးယားသတင်းစာမဟုတ်လား’

သေချာအောင် ကျွန်တော်ကမေးလိုက်ရာ ကယ်လီကဟုတ်ပါတယ်ဟု ပြန်ဖြေသည်။ ကျွန်တော်က ကိုရီးယားဘာသာမတတ်။ သူတို့အသံထွက်ကိုပင် မနည်းမှန်အောင် ကြိုးစားပြောရသည်။ Ilbo အီဘိုဆိုသည့်စကားလုံးကို သတင်းစာအမည်များနောက်တွင် အမြဲတွေ့ရရာ ယင်းသည် နေ့စဉ် (အင်္ဂလိပ်လို Daily)ဖြစ်မည်ဟု ဆက်စပ်တွေးလိုက်သည်။ ဂျပန်ဘာသာ Shimbun ရှင်ဘွန်းနှင့် အတူတူဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ဂျပန်သတင်းစာတွေကလည်း ယူမီယူရီရှင်ဘွန်း၊ အဆာဟီရှင်ဘွန်းစသည်ဖြင့် အမည်ပေးထားကြလေသည်။

ဂျန်းအန်းသည် ကိုရီးယား၏ အကြီးဆုံးသတင်းစာကြီးသုံးစောင်ထဲက တစ်စောင်ဖြစ်ကြောင်း မှတ်သားရသည်။ ၂၀၀၄ခုနှစ်စာရင်းအရ ဂျန်းအန်းသည် နေ့စဉ်ထုတ်စောင်ရေ ၁၃သမဠာသန်းရှိသည်။ ကိုရီးယား၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဘာသာနှစ်မျိုးဖြင့် ထုတ်ဝေသည်။ အင်တာနေရှင်နယ်ဟာရက်ထရီဗျူး နိုင်ငံတကာသတင်းစာကြီးနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ထားကာ တောင်ကိုရီးယားတွင် ဟာရက်ထရီဗျူးကို ဖြန့်ချိပေးနေသည်။

တောင်ကိုရီးယားတွင် နေ့စဉ်ထုတ်သတင်းစာပေါင်း ၁၈၃စောင်အထိရှိလာပြီး သတင်းစာလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေပေပြီ။

ဂျပန်အနီးကို ၁၉၆၅ခု စက်တင်ဘာ(၂၂)ရက်တွင် စတင်ထုတ်ဝေခဲ့သည်ဟု သိရရာ နှစ်ပေါင်း(၄၁)နှစ်သက်တမ်းရှိပေပြီ။ တည်ထောင်သူမှာ နာမည်ကျော်ဆမ်ဆောင်း စီးပွားရေးအုပ်စုကြီးကို တည်ထောင်ခဲ့သည့် လီဗျန်ချူ Lee Byung Chul ပင်ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်က သတင်းစာဆရာတစ်ဦးဖြစ်ရာ ကိုရီးယားရောက်ခိုက် သတင်းစာ တိုက်ကြီးများကို လေ့လာချင်သည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့လေ့လာရေးခရီးစဉ်များမှာ သတင်းစာတိုက်များမပါ။ ယခုအစီအစဉ်တွင်ပါသော မီဒီယာသမားအများစုမှာ ရုပ်မြင်သံ ကြားငြာနည်းကဖြစ်ပြီး ပုံနှိပ်မီဒီယာကဆို၍ မြန်မာနှင့်ကမ္ဘောဒီးယားတို့သာပါလေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့လေ့လာရမည့် နေရာအများစုမှာ ရုပ်မြင်သံကြားလုပ်ငန်းများသာ ဖြစ်နေသည်။ ကိစ္စတော့မရှိပါ။ အဘယ်ကြောင့်မူ ယနေ့ခေတ်တွင် ပုံနှိပ်မီဒီယာ၊ အသံလွှင့် မီဒီယာ၊ အီလက်ထရွန်းနစ်မီဒီယာဆိုပြီး တစ်သီးတခြား၊ တစ်ကဏ္ဍလုပ်နေ၍မရတော့။ မီဒီယာတွေက တစ်ခုနှင့်တစ်ခုချိတ်ဆက်နေသည်။ မီဒီယာသမားတစ်ဦးသည် မိမိကျင် လည်ရာနယ်ပယ်သာမက တခြားဆက်စပ်နယ်ပယ်များကိုပါ သိနားလည်ဖို့ လိုအပ်လာပေ ပြီ။ ခေတ်သစ်သတင်းစာအတတ်ပညာတွင်လည်း ထိုသို့ပင်ဆိုထားသည်ကို ဖတ်ခဲ့မှတ် သားခဲ့ဖူးပါသည်။

ကိုရီးယားသတင်းစာများသည် ခေတ်အမျိုးမျိုးကို ဖြတ်သန်းခဲ့ကြရသည်။ အုပ် ချုပ်မှုပုံစံအမျိုးမျိုးကြားတွင်လည်း ရှင်သန်ခဲ့ကြရသည်။ ကိုရီးယား၏ သတင်းစာသမိုင်း သည် အတော်အသင့်ရင့်ကျက်မှုရှိနေကြပြီဟု ပြောနိုင်သည်။ ကိုရီးယား၏ ပထမဆုံးခေတ် မီသတင်းစာကြီးကို ဒေါက်တာဆောင်ဂျေဖီလီ Dr. Seo Jae-pill က ၁၈၉၆တွင် ထုတ် ဝေခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ သတင်းစာ၏ အမည်မှာ Dongnip Sinmun ဖြစ်ရာ မြန်မာလို လွတ်လပ်ရေးသတင်းစာဟု ခပ်လွယ်လွယ်နားလည်နိုင်သည်။

ကျွန်တော်က ကျွန်တော်တို့၏ ပထမဆုံးသတင်းစာကို ပြန်သတိရလိုက်သည်။ မြန်မာတို့၏ ပထမဆုံးသတင်းစာမှာ ကိုရီးယားတို့ထက်စောခဲ့သည်။ ၁၈၇၄ခုနှစ် မတ်လ (၉)ရက်နေ့တွင် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးက ရတနာပုံနေပြည်တော်အမည်ဖြင့် ပထမဆုံးမြန် မာသတင်းစာထုတ်ဝေခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ နောက်ပိုင်းတွင်မူ မော်လမြိုင်ခရိုင်နီကယ်ကဲ့ သို့သော သတင်းစာများ ဆက်တိုက်ထွက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာပြည်၏ ပထမဆုံး သတင်းစာတိုက်ပိုင်ရှင်နှင့် ထုတ်ဝေသူမှာ မင်းတုန်းမင်းဟုပင် ဆိုနိုင်ပေသည်။

ကိုရီးယားသတင်းစာများသည် ၁၉၁၀မှ ၁၉၄၅ခုနှစ်အတွင်း ဂျပန်ကို လိုနီခေတ် တွင် လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှု၌ အရေးပါသောအခန်းကဏ္ဍများမှ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်ဟုလည်း

သိရသည်။ ထိုသတင်းစာများထဲတွင် ချိုဆွန်နေ့စဉ် Chosun Ilbo နှင့် ဒေါင်အာနေ့စဉ် Dong-A Ilbo တို့မှာ ပိုထူးခြားခဲ့သည်။ ထိုသတင်းစာနှစ်စောင်သည် မတ်လပထမဆုံး လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုနှင့်အတူ ၁၉၂၀တွင် မွေးဖွားလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသတင်းစာများ၏ ခေါင်းကြီးများက သူတို့၏လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို ထင်ဟပ်သည်။ ပြီးတော့ လူထုအပေါ်တွင် အလွန်သြဇာညောင်းလာသည်။ သူတို့က လွတ်လပ်သောကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံတည်ထောင်ရေးအပေါ် တစ်စိုက်မတ်မတ်ရှိခဲ့ကြသည်။ ကိုရီးယားသတင်းစာများသည် ကိုရီးယားလူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ပြောင်းလဲမှုများတွင် ရှေ့တန်းနေရာက ပါဝင်ခဲ့ကြလေသည်။

ကိုရီးယား၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာပင် သတင်းစာလုပ်ငန်းသည်လည်း တစ်ဟုန်ထိုးတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာခဲ့ပေသည်။ ၂၀၀၆ခုနှစ် မတ်လအထိပြုစုထားသော သတင်းအချက်အလက်များအရ ယခုအခါတွင် တောင်ကိုရီးယား၌ နေ့စဉ်ထုတ်သတင်းစာပေါင်း ၁၈၃စောင်အထိ ထုတ်ဝေလျက်ရှိနေပြီဟု သိရသည်။ ထို ၁၈၃စောင်တွင် သတင်းစာကြီး ၄၀မှာ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနှင့် ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်ပြီး ကျန် ၁၄၃စောင်မှာ သူ့ဒေသအလိုက်၊ မြို့အလိုက်ထုတ်ဝေနေသော သတင်းစာငယ်များဖြစ်ကြသည်။ ယင်းတို့ထဲတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် သတင်းစာဖြောက်စောင်၊ တရုတ်ဘာသာဖြင့် လေးစောင်ရှိလေသည်။

ထို့အပြင် သတင်းစာစောင်ရေများကလည်း တစ်နေ့တခြားတိုးလျက်ရှိနေကြောင်း သိရပြီး အမျိုးသားစာရင်းအင်းဌာန၏ တွက်ချက်ထားမှုအရ လူတစ်ထောင်တွင် သတင်းစာ ၃၉၄စောင်အထိရှိနေပြီဟု သိကြရသည်။ ကိုရီးယားတွင် နေ့စဉ်ထုတ်သတင်းစာများသာ

ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်း ယဉ်ကျေးမှုဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူး Ms. Yoon Keum-Jin(ယော)နှင့် အာဆီယံနှင့် မွန်ဂိုလီးယားမီဒီယာလေ့လာရေးအဖွဲ့ဝင်များ(ဝဲ)။

မက အဓိကသတင်းအေဂျင်စီနှစ်ခုလည်း ရှိသေးသည်။ ယင်းတို့မှာ Yonhap News နှင့် Newsis တို့ဖြစ်ကြသည်။

‘မစ္စတာကိုကို၊ ကျွန်တော်တို့ ပထမထပ်တက်ကြမယ်’

အတူပါ မလေးရှားသတင်းစာဆရာဆာအတ်က ကျွန်တော့်ကိုပြောမှ ကိုရီးယား တို့၏ သတင်းစာသမိုင်းဆိုင်ရာကျွန်တော့်အတွေးတွေကို ပြန်ရတ်လိုက်ရသည်။

‘ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုဌာနက ပထမထပ်မှာရှိတယ်’
ဗစ်ကီကပြောသည်။

ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းကဖိတ်၍သာ သည်ကိုကျွန်တော်တို့ရောက်လာကြသည်။ ဖောင်ဒေးရှင်းအကြောင်း ဘယ်သူမျှသိပ်မသိကြသေး။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်တို့၏ ကိုရီးယားလေ့လာရေးပထမဆုံးခရီးစဉ်အဖြစ် ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်း၏ ယဉ်ကျေးမှုဌာန ကို မိတ်ဆက်အစီအစဉ်ရေးဆွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေမည်။

ရုံးခန်းအဝမှာ ကျွန်တော်တို့ကို သက်လတ်ပိုင်းအရွယ်အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ကြို နေသည်။ ဝန်ထမ်းအမျိုးသမီးတစ်ဦးက ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကို ယဉ်ကျေးမှုဌာန၏ စာကြည့် တိုက်ထဲသို့ခေါ်သွင်းကာ စာအုပ်များကို ပြသရှင်းလင်းသည်။ ငါးမိနစ်မျှသာဖြစ်သည်။

ထို့နောက်ခန်းမငယ်တစ်ခုအတွင်းကို ခေါ်သွားသည်။ ကျွန်တော်တို့က ထိုင်ခုံများ တွင် နေရာယူနေစဉ်မှာပင် စောစောကကြိုခဲ့သော အမျိုးသမီးကြီးက ခန်းမထဲဝင်လာသည်။ သူက သူ့ကိုယ်သူမိတ်ဆက်ပေးမှ ယဉ်ကျေးမှုဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ကိုယ်လုံးပုပြတ်ပြတ်၊ ဆံပင်ကောက်ကောက်နှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူး၏အမည်မှာ မစ်ယွန်ကင်ဂျင်း Ms. Yoon Keum-Jin ဖြစ်သည်။ မစ်ယွန်က ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်း နှင့် ယဉ်ကျေးမှုဌာနတို့အကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့အား အတိုချုပ်ရှင်းလင်းလေသည်။

ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်း၏ သက်တမ်းမှာ တကယ်တော့ (၁၅)နှစ်မျှသာရှိသေး သည်ကို သိလိုက်ရသည်။ တောင်ကိုရီးယား၏ပုံရိပ်ကို ကမ္ဘာတစ်လွှားတွင် မြှင့်တင်ရန်နှင့် နိုင်ငံများအကြား ပညာရပ်များနှင့်ယဉ်ကျေးမှုများဖလှယ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တောင်ကိုရီး ယားအမျိုးသားလွတ်တော်က ၁၉၉၁တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုရီး ယားတို့က ဂျပန်ဖောင်ဒေးရှင်း၏ အောင်မြင်မှုကို အတုယူတည်ထောင်ခဲ့ပုံရလေသည်။

ဂျပန်ဖောင်ဒေးရှင်းမှာမူ နိုင်ငံတကာယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေးရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ၁၉၇၂တွင် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ဂျပန်ဖောင်ဒေးရှင်းသည် သီးခြားလွတ်

လပ်သော အဖွဲ့ကြီးအဆင့်ကိုမူ ၂၀၀၃ခု အောက်တိုဘာ (၁)ရက်တွင်မှ ရရှိခဲ့ကြောင်းလည်း မှတ်သားရလေသည်။

ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းသည် ယင်း၏လုပ်ငန်းများကို အကြမ်းအားဖြင့် ကဏ္ဍ လေးခုခွဲခြား ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေသည်။ ယင်းတို့မှာ ပင်လယ်ရပ်ခြားတွင် ကိုရီးယား ဘာသာသင်ကြားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေး၊ အမှုထမ်းချင်းဖလှယ်ရေးနှင့် စာအုပ်စာ တမ်းများ ရေးသားထုတ်ဝေခြင်းတို့ဖြစ်ကြောင်း သိရလေသည်။ ယခု ကျွန်တော်ရောက်နေ သောနေရာမှာ ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အဓိကဆောင်ရွက်နေသော ယဉ် ကျေးမှုစင်တာဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က ယဉ်ကျေးမှုဌာနကို သည့်ထက်ပိုပြီးခမ်းနားကြီး

ဆိုင်းဘုတ်မြို့တော် ဆိုလ်ရှိ ကြော်ငြာဆိုင်းဘုတ်များမှာ မိခင်ဘာသာကိုရီးယားဖြင့်သာ ရေးသားထားလေရာ . . .

ကျယ်လိမ့်မည်ဟု ထင်ထားခဲ့သော်လည်း တကယ့်အမြင်မှာ သာမန်ရုံးခန်းတစ်ခန်း၏ အသွင်သဏ္ဍာန်မျိုးပေါက်နေပေသည်။

သို့သော် ထိုသာမန်ရုံးခန်းလိုနေရာမျိုးမှာ လုပ်ဆောင်နေသည့် အလုပ်တွေကား များလှသည်။ ကျွန်တော်တို့လို လေ့လာရေးအစီအစဉ်တွေကလည်း အမြဲလိုလိုရှိနေရာ အလုပ်များသောနေရာဟု ပြောနိုင်ပေသည်။ ကိုရီးယား၏ ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေးလုပ်ငန်း များကား အောင်မြင်လှသည်ဟုဆိုရပေမည်။ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများသာမက ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှာ ကိုရီးယားတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု၊ ကိုရီးယားစတိုင်တွေက ခေတ်စားနေလေပြီ။ ထိုသို့အောင်မြင် ရသည်မှာ ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုဌာနတစ်ခုတည်း၏ လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် တော့ မဟုတ်ပါ။ ကိုရီးယားရပ်ရှင်ကားများ၊ ကိုရီးယားတီဗီဇာတ်လမ်းရှည်ကြီးများ၏ အောင်မြင်မှုများသည် ကိုရီးယားအား တစ်ကမ္ဘာလုံးက အာရုံစိုက်လာစေပေသည်။

ကျွန်တော်သည် မစ်ယွန်ကင်ဂျင်းရှင်းပြနေသည်ကိုနားထောင်ရင်း စီးပွားရေးနယ် ပယ်တွင် ဝေါဟာရတစ်ခုကို ပြေးသတိရလိုက်သည်။ တခြားမဟုတ်။ မားကက်တင်းဆို သော စကားပင်ဖြစ်ပါသည်။ မားကက်တင်း(Marketing)ကို ကျွန်တော်တို့က ဈေးကွက် ဟု အကြမ်းဖျဉ်းမြန်မာမှုပြုထားသော်လည်း မူရင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ ယင်းထက်ပင် ပိုမိုကျယ် ပြန့်နေပေသည်။ အတွေးအခေါ်များနှင့် စံနစ်များပြောင်းလဲမှုမြန်ဆန်နေသော မျက်မှောက်ခေတ် ကြီးတွင် မားကက်တင်း၏ အနက်မှာ ပို၍ပင်ကျယ်ပြန့်လာနေသည့် သဘောရှိပေသည်။

မားကက်တင်းဟုဆိုသည်နှင့် တော်တော်များများက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကိုသာ ပြေးမြင်ကြသည်။ ယခုအခါတွင် မားကက်တင်းသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းမျှသာမကတော့ ဘဲ လူမှုရေးနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများအထိပါ သုံးလာကြရသည်။ မိမိအဖွဲ့ အစည်း၏ ပုံရိပ်ရွှန်းလက်တောက်ပြောင်စေရန်မျှသာမကဘဲ မိမိနိုင်ငံ၏ပုံရိပ်ကို နိုင်ငံ တကာအသိုက်အဝန်းတွင် တောက်ပစေရန် မြှင့်တင်ကြိုးပမ်းလာကြရသည်။ မားကက် တင်းကောင်းသောနိုင်ငံများသည် ကမ္ဘာ့အသိုက်အဝန်းတွင် ပိုဝင်ဆန့်လာကြသည်။ ကျွန် တော်သည် ကိုရီးယားတို့၏ မားကက်တင်းပုံစံကို စိတ်ဝင်စားလာရလေပြီ။

ယဉ်ကျေးမှုပေါင်းကူးကလေးများ

ကျွန်တော်သည် ယဉ်ကျေးမှုဌာနညွှန်ကြားရေးမှူးကြီး၏ ရှင်းလင်းပြောကြားနေပုံများကို အသစ်စက်စက်ဒီဗီကမ်ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်နေလိုက်သည်။ မလေးရှားအဖွဲ့က လုပ်ငန်းသုံး ဗီဒီယိုကင်မရာဖြင့် ရိုက်နေသည်။ ကမ္ဘောဒီးယားနှင့်ထိုင်းအဖွဲ့ကလည်း ကျွန်တော်လိုပင် အပျော်တမ်းအလွယ်ရိုက် ဗီဒီယိုကင်မရာကလေးတွေကိုယ်စီနှင့် ဖြစ်ကြသည်။

‘ဒုတိယထပ်မှာကြည့်ရင် နိုင်ငံတကာယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာပြပွဲတွေ ခင်းကျင်းပြသ ထားတာ တွေ့ကြမယ်ထင်ပါတယ်။ မနက်ဖြန်ဆိုရင် ဆာဘီးယားဂရပ်ဖစ်ပြပွဲစပြပါမယ်။ ပေါ်တူဂီရုပ်ရှင်ပွဲတော်လည်း ပြသနေပါတယ်။ ရှင်တို့အားလုံး ကြေငြာဘန်နာတွေ မြင်ကြ မှာပေါ့။ ဇန်နဝါရီမှာဆိုရင်လည်း အိန္ဒိယဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုပန်းချီပြပွဲလုပ်မယ်’

မစ်ယွန်ကင်ဂျင်းက ရှင်းပြနေသည်။ ဟုတ်သည်။ ကျွန်တော်သည် သူတို့ပေးထား သော လက်ကမ်းစာစောင်ကလေးကို လှန်လှောဖတ်လိုက်သည်။ ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုဌာနသည် တစ်နှစ်ပတ်လုံးမှာ ပန်းချီပြပွဲ၊ ရုပ်ရှင်ပွဲတော်တွေ၊ ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ် ရေးအစီစဉ်တွေ စသည်စသည်နှင့် ပြည့်နှက်နေလေသည်။ အလုပ်များလှသော ယဉ်ကျေးမှု ဌာနကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် တောင်ကိုရီးယားအစိုးရသည် မာကက်တင်းအတွက် ငွေတွေဒလ ဟောသုံးနေပါလားဟု နားလည်သဘောပေါက်ရသည်။

ကိုရီးယား၏ မာကက်တင်းဌာနများထဲတွင် ပင်မဌာနကြီးသဖွယ်ဖြစ်သော ကိုရီး ယားဖောင်ဒေးရှင်းသည် နိုင်ငံခြားရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းထားသည်။

ကိုရီးယားက နိုင်ငံခြားရေးနှင့်ကုန်သွယ်ရေးကိုပေါင်းကာ ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုတည်းလုပ်ထားသည်။ ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းသည် အများပြည်သူထည့်ဝင်ရန်ပုံငွေဖြင့် ထူထောင်ထားသော အမြတ်အစွန်းမယူသည့် အဖွဲ့အစည်းလည်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့သည် သံတမန်စင်တာအဆောက်အအုံကြီးဆယ်ထပ်တွင် ဖွင့်လှစ်ထားသော ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းသို့မရောက်လိုက်။ ရက်ကနည်းနည်း၊ လေ့လာမည့်နေရာတွေက များများဖြစ်နေသောကြောင့်လား။

ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းသည် အဓိကအစီအစဉ်ကြီး(ပရိုဂရမ်)ခြောက်ခုကို ကဏ္ဍခွဲခြားလုပ်ဆောင်နေသည်ဟုသာ သိလိုက်ရသည်။ ကိုရီးယားနှင့် နီးနွယ်သော သင်တန်းများနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများကို ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းတက္ကသိုလ်ကြီးများတွင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရန်ပုံငွေမတည်ပေးသော ကိုရီးယားလေ့လာရေးအထောက်အကူအစီအစဉ် Korea Studies Support Program ၊ နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် ကိုရီးယားဘာသာစကားများသင်ယူရေးဌာနများ တည်ထောင်ရေးအတွက်လိုအပ်သော သင်ကြားရေးဆရာများနှင့် သင်တန်းများကို ထောက်ပံ့သော ကိုရီးယားဘာသာစကားအထောက်အကူအစီအစဉ် Korea Language Support Program၊ ကိုရီးယားနှင့်နီးနွယ်သော ဘာသာရပ်များကို လေ့လာသုတေသနပြုလိုသူများ ကျောင်းသားကျောင်းသူများနှင့် ပညာသင်များအတွက် ဖဲလိုရစ်အစီအစဉ် Fellowship Program၊ နိုင်ငံရပ်ခြားမိတ်ဖက်များ၊ ဖောင်ဒေးရှင်းများနှင့်ဆက်စပ်သည့် ဆွေးနွေးပွဲများ၊ ကွန်ဖရင့်ကြီးများပြုလုပ်ခြင်း၊ နိုင်ငံရပ်ခြားတိုင်းပြည်များမှ ထင်ရှားသောသူများကို ကိုရီးယားသို့ဖိတ်ခေါ်ကာ ကိုရီးယားအကြောင်းလေ့လာစေခြင်းအစီအစဉ် Interlectual Exchange Program၊ ကမ္ဘာ့အနှံ့တွင် ကိုရီးယားတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖလှယ်ရေးအစီအစဉ် Culture and Arts Program နှင့် ကိုရီးယားနှင့်နီးနွယ်သည့် စာအုပ်စာတမ်းများကို ဘာသာစကားမျိုးစုံဖြင့် ထုတ်ဝေသည့်အစီအစဉ် Media Program တို့ဖြစ်ကြလေသည်။

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့က ထိုအစီအစဉ်ကြီးခြောက်ခုထဲမှ Intellectual Exchange Program ဖြင့် ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။ ထိုအစီအစဉ်ကလည်း တစ်နှစ်တစ်နှစ်မှာ ခေါင်းစဉ်အမျိုးအမျိုးဖြင့်ရှိနေသည်။ ကျွန်တော်တို့က Next Generation Leaders ခေါင်းစဉ်အောက်မှာ ဖိတ်ကြားခံရခြင်းဖြစ်သည်။

မကြာခင်မှာပဲ ထိုင်းရုပ်ရှင်ရက်သတ္တပတ်ကို ဒီမှာလုပ်ဦးမယ်။ ကျွန်မတို့ဟာ ဆိုးလ်မှာရှိတဲ့ နိုင်ငံခြားသံရုံးတွေနဲ့ပူးပေါင်းပြီး သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံအလိုက် ရုပ်ရှင်ပွဲတော်လုပ်

နေတာပါ။ ကျွန်မတို့ ကိုရီးယားပြည်သူတွေဟာ တခြားနိုင်ငံရဲ့ အာရှရဲ့ယဉ်ကျေးမှုတွေကို ဒီလိုပွဲမျိုးတွေကတစ်ဆင့် သိနိုင်အောင်ပါ' ဟု ညွှန်ကြားရေးမှူးက ဆက်ရှင်းပြပြန်သည်။

ကျွန်တော်သည် ဆိုးလ်သို့ထွက်မလာခင်ဖတ်ခဲ့ရသော ပြည်တွင်းသတင်းတစ်ချို့ကို ဖျတ်ခနဲပြန်သတိရလာသည်။ တခြားမဟုတ်၊ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့်ကြိုးစားကြရာတွင် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များ၌ ရုပ်ရှင်ပွဲတော်များပြုလုပ်ခြင်းနည်းလမ်းကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နေကြသည့် သတင်းများဖြစ်လေသည်။ မနှစ်က မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းတွင် မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး အစည်းအဝေးလုပ်သည်။ ညွှန်ကြားရေးမှူးများဖြစ်ကြသော ဦးသိန်းထွန်းအောင် (ယခုခေတ္တဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး)နှင့် ဦးမြင့်သိန်းဖေတို့ကဖိတ်သဖြင့် ကျွန်တော်ရောက်သွားသည်။ ထိုအစည်းအဝေးမှာ မြန်မာနိုင်ငံရုပ်ရှင်အစည်းအရုံးအမှုဆောင်သစ်များကို ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်ကျော်ဆန်းက တွေ့ဆုံစကားပြောကြားခဲ့သည်။

ထိုနေ့က မြန်မာ့ရုပ်ရှင်တိုးတက်ရေးအချက်ပေါင်းများစွာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်ကို

ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်း ယဉ်ကျေးမှုဌာန။

ပြန်အမှတ်ရလာသည်။ ကျွန်တော်သည် ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းယဉ်ကျေးမှုဌာနနှင့် မြန်မာ့ ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်း၊ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်အစည်းအရုံးတို့ မည်သို့မည်ပုံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည်လဲ စဉ်းစားနေမိသည်။ ကိုရီးယားယဉ်ကျေးမှုဌာနမှာ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ရက်သတ္တပတ်ပွဲတော် လုပ် နိုင်ကြလျှင် မည်မျှကောင်းလိုက်မည်လဲ စိတ်ကူးယဉ်မိလိုက်လေသည်။

‘ကျွန်မတို့စင်တာအနေနဲ့ အာရှယဉ်ကျေးမှုတွေကို ပိုပြီးပြသချင်တယ်။ အထူး သဖြင့် အခုရောက်လာကြတဲ့အဖွဲ့တွေရဲ့ မိခင်နိုင်ငံတွေပေါ့။ အခုဆိုဗီယက်နမ်ယဉ်ကျေးမှုပွဲ တော်ပြီးပြီ။ ထိုင်းလာမယ်။ ပြီးတော့အိန္ဒိယ ...’

ဟော . . . . . မစ်ယွန်ကင်ဂျင်းက ရုပ်ရှင်ပွဲတော်မျှမက ယဉ်ကျေးမှုရက်သတ္တပတ် ပွဲတော်အထိ ပြောလာနေပြီ။ ကျွန်တော်တို့က ကိုရီးယား၏ယဉ်ကျေးမှု၊ လူမှုစီးပွား၊ နိုင်ငံ ရေးတို့ကိုသိရဖို့ ဆိုးလ်ကိုရောက်လာခဲ့ကြပြီ။ နောက်တစ်ခါလာဖို့ အခွင့်ကြုံလျှင်တော့ ကျွန်တော်တို့မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ချစ်စရာလေ့စရိုက်များ၊ မြတ်နိုးစရာယဉ်ကျေးမှုအမွေ အနှစ်များကို မိတ်ဆွေကိုရီးယားတွေ သိရှိလေ့လာနိုင်အောင် ဆောင်ကြဉ်းယူလာချင်သည်။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင်မကြုံသည်ထားဦး။ တခြားမြန်မာတွေတော့ဖြင့် ထိုအလှည့်ကြုံစေ ချင်ပါသည်။

မြန်မာကို အိမ်နီးချင်းတို့သိအောင်၊ မြန်မာကို အာရှကသိအောင်၊ မြန်မာကိုကမ္ဘာ ကသိအောင် သည်လို အခွင့်အရေးမျိုးတွေကို ကျွန်တော်တို့ အမိအရဖမ်းဆုပ်စေချင်သည်။ ကျွန်တော်က ကိုယ့်နိုင်ငံအကြောင်း စဉ်းစားမိလိုက်၊ အတွေးတွေကိုပြန်ရုတ်ပြီး မစ်ယွန်ကင် ကျင်း၏ ရှင်းလင်းပြောကြားချက်များကို နားထောင်လိုက်နှင့်စိတ်တွေက ကိုရီးယားနှင့်မြန်မာ နိုင်ငံကို လေယာဉ်ပျံမစီးဘဲ ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန်ကူးလူးနေတော့သည်။

‘ကျွန်မတို့စင်တာဟာ လုပ်ငန်းခွဲသုံးခုခွဲခြားလုပ်ဆောင်နေတာပါ။ အဲဒါတွေက တော့ အနုပညာရေးရာ၊ ဆက်သွယ်ရေးရာနဲ့ စာကြည့်တိုက်တို့ပါပဲ’

အနုပညာရေးရာဌာနခွဲတွင် ပန်းချီပြပွဲများကဲ့သို့ပြပွဲတွေ ခင်းကျင်းပြသပေးသည်။ ရုပ်ရှင်တွေပြသည်။ ပါဖောင်းမင့်စ်ဟုခေါ်သော စင်တင်အနုပညာတွေပြသည်။ ဆက်သွယ် ရေးဆိုသည်မှာ ကွန်မြူနစ်ကေးရှင်းကို ပြောခြင်းဖြစ်လေသည်။ ဆက်သွယ်ရေးဌာနခွဲက ဟောပြောပွဲများ၊ ဆွေးနွေးပွဲများလုပ်ပေးသည်။ ကိုရီးယားဘာသာစကားသင်တန်းဖွင့်သည်။ စာကြည့်တိုက်ဌာနခွဲတွင် ကိုရီးယားဘာသာစကားဆိုင်ရာပြဌာန်းစာအုပ်များနှင့် အဘိဓာန် စာအုပ်များ ၅၂၀ခန့်၊ ကိုရီးယားယဉ်ကျေးမှုနှင့်ဆက်သွယ်သည့် စာအုပ်ပေါင်း ၆၅၀၀ကျော်၊ ကိုရီးယားရှိနိုင်ငံခြားသံရုံးများက လှူဒါန်းထားသော သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံအလိုက်စာအုပ်တွေ

၂၃၀၀ခန့်၊ နိုင်ငံတကာဖလှယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းတွေက ပုံမှန်ထုတ်ဝေသော စာနယ်ဇင်းပေါင်း ၇၀ခန့်ထားရှိသည်။

ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်း၏ လုပ်ငန်းများတွင် လုပ်အားပေးလိုသူများအတွက် လုပ်အားပေးကွန်ရက်ကြီးတစ်ခုကို တည်ထောင်ထားပြီးဖြစ်ရာ ယခုအခါထိုကွန်ရက်အုပ်စုကြီးတွင် လုပ်အားပေးနှစ်ထောင်ခန့် လုပ်အားပေးနေကြပြီဟုဆိုလေသည်။

ဒီမှာ ထူးခြားတာတစ်ခုရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ကိုရီးယားဘာသာစကား အခမဲ့သင်တန်းပါ။ သင်တန်းမှာ ကျွန်မတို့ရဲ့ဖောင်ဒေးရှင်း လုပ်အားပေးကွန်ရက်အဖွဲ့ဝင်တွေက သင်ကြားပေးပါတယ်။ အပတ်စဉ် တနင်္လာ၊ ဗုဒ္ဓဟူးနဲ့ သောကြာနေ့တိုင်း ၂၃ နာရီကနေ ၉နာရီအထိ သင်ပေးနေပါတယ်။ ကိုရီးယားဘာသာစကားသင်ယူလိုသူ ဘယ်သူ့ကိုမဆို ကြိုဆိုပါတယ်။ တက်နိုင်ကြပါတယ်ရှင် ဟု ညွှန်ကြားရေးမှူးကြီးကပြောသည်။ ရန်ကုန်မှာတုန်းက နှမဖြစ်သူမှာ ညဘက်ကိုရီးယားဘာသာသင်တန်းတက်နေသည်ဟု ပြောသံကြားခဲ့ဖူးသည်။ သူတက်နေသည်မှာ သည်သင်တန်းပဲဖြစ်နေမလား။ မပြန်ခင်ထပ်တွေ့လျှင် မေးကြည့်ဦးမည်။ ကျွန်တော်ရောက်ရောက်ချင်းနေ့မှာ သူတို့မိသားစုက ညစာလိုက်

ကိုရီးယားဘာသာစကားနှင့် အက္ခရာများ။

Consonants

Vowels

ㄱ	ㄴ	ㄷ	ㄹ	ㅁ	ㅂ	ㅅ
g, k	n	d, t	r, l	m	b, p	s
ㅇ	ㅈ	ㅊ	ㅋ	ㅌ	ㅍ	ㅎ
ng	j	ch	k	t	p	h
ㅏ	ㅑ	ㅓ	ㅕ	ㅗ	ㅛ	ㅜ
a	ya	eo	yeo	o	yo	u
						ㅠ
						yu
						ㅡ
						eu
						ㅣ
						i

안녕하세요 (How do you do?)
an nyeong ha se yo

ကျွေးသည့်အခါ နှမဖြစ်သူက ဆိုင်ရှင်ကိုရိုးယားလင်မယားကို ကိုရိုးယားလိုမတောက်တခေါက်မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သည်ကို ကျွန်တော်သတိရလာသည်။ ကိုရိုးယားတွင်နေကြသည့် နိုင်ငံခြားသားများ ကိုရိုးယားလိုတတ်ဖို့ ပိုလိုလိမ့်မည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားကို ခေတ်ပညာတတ်အလွှာတစ်ခုလောက်သာသုံးကြပြီး ကျန်နေရာတိုင်းမှာ ကိုရိုးယားလိုသာ ပြောကြဆိုကြသည်က များသည်။

ကိုရိုးယားစကားသည် တူရကီ၊ မန်ချူးနှင့် မွန်ဂိုတို့ပါဝင်သော အာရှဥရောပစကားအုပ်စုကြီး 'အော်တိုတ်' မှ ဆင်းသက်လာသည်ဟု ဘာသာဗေဒပညာရှင်တော်တော်များများက ယူဆထားခဲ့ကြသည်။ သို့သော် တချို့ပညာရှင်များကမူ သီးခြားဖြစ်တည်လာသော ဘာသာစကားဖြစ်သည်ဟု လက်ခံထားကြသည်။ သို့သော် ကိုရိုးယားဝေါဟာရတော်တော်များများမှာ တရုတ်တို့ထံမှ မွေးစားယူထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ တချို့ကျတော့လည်း ကိုရိုးယားနှင့်ဂျပန်ဘာသာစကားတို့ ဆက်စပ်နေသည်ဟုပြောကြပြန်သည်။ တချို့ကမဟုတ်ဟု ငြင်းကြပြန်သည်။ သို့သော် ကိုရိုးယားနှင့်ဂျပန်တို့အတိတ်သမိုင်းအကြောင်းအရ ရှုပ်ထွေးသောဆက်ဆံရေးများ ရှိခဲ့ခြင်းကိုကြည့်လျှင်တော့ ထိုအဆိုကို ထောက်ခံရမလိုဖြစ်နေပြန်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကိုရိုးယားတို့၏ ဘာသာစကားဆင်းသက်ရာ မူလနှင့်ပတ်

ဆိုးလိမြို့မြင်ကွင်းတစ်နေရာ။

**ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်း ယဉ်ကျေးမှုဌာနတွင် စာရေးသူနှင့်
ဗီယက်နမ်နိုင်ငံမီဒီယာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်နှစ်ဦးတို့ အမှတ်တရ။**

သက်ပြီး သဘောထားအမျိုးအမျိုးကွဲပြားနေသည် ဆိုသည်ကိုတော့ ထိုအချက်များက သက်သေခံနေပေသည်။

ကိုရီးယားဘာသာစကားသည် ဒေသသုံးစကားပုံစံကွဲ အမျိုးမျိုးရှိကြသော်လည်း များသောအားဖြင့် ထိုဒေသကွဲစကားအချင်းချင်းမှာ တူညီမှုများစွာရှိသည်။ တစ်ဦးပြော စကားကို တစ်ဦးက ကောင်းစွာနားလည်နိုင်သည်။ စံအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသောစကားမှာ ဆိုးလ်မြို့တော်နှင့် အနီးတစ်ဝိုက်တွင်သုံးသော စကားဖြစ်သည်ဟုဆိုကြသည်။ သို့သော် ဂျူးကျွန်း Jeju Island သုံးစကားကမူ ကွဲပြားနေသည်ဟု ဘာသာဗေဒပညာရှင်တို့က သုံးသပ်ထားသည်။ ဂျူးကျွန်းကို မီးတောင်ကျွန်းဟုလည်းသိကြသည်။ ပြောစကားခြင်း အဓိကကွာခြားသည်မှာ အဖိအဖော့ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဆိုးလ်တွင်ပြောသော ကိုရီးယားစကားက အဖိအဖော့ပြေပြစ်သည်။ ခပ်ပေါ့ပေါ့ပြောသည်။ ကိုရီးယားအရှေ့တောင်ဘက်ရှိ Gyeongsang ပြည်နယ်တွင်ပြောသောစကားဆိုလျှင် အဖိအဖော့များသည် ဥရောပစကားနှင့်ပင် ပုံစံဆင်သည်ဟု အနောက်တိုင်းသားတို့က ခံစားကြသည်။

မြောက်ကိုရီးယားနှင့် တောင်ကိုရီးယားသည် ဘာသာစကားတစ်မျိုးတည်းဟု ယေဘုယျဆိုသော်လည်း တကယ်တမ်းမူ ကွဲပြားမှုကလေးတွေ အနည်းအကျဉ်းရှိနေသည်။ ဝေါဟာရအပိုင်း၊ သဒ္ဒါအပိုင်းနှင့် အသံထွက်အပိုင်းများတွင် တချို့တလေကွဲနေသည်ဟု သိခဲ့ရသည်။

ကျွန်တော်သည် ဘာသာဗေဒကျွမ်းကျင်သူမဟုတ်သဖြင့် စာဖတ်သူများနားလည်အောင်ရှင်းပြရန် ကျွန်တော့်အတွက်ခက်ခဲပါသည်။ ထို့အပြင် သူတို့ရှင်းပြသည်ကိုပင် ကျွန်တော့်မှာ အတော်နားလည်ယူရပါသည်။ ဥပမာ ကိုရီးယားစာသည် ကတ္တား၊ ကံ၊ ကြိယာ သုံးခုအစဉ်လိုက်ရေးသော ပုံစံဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ အင်္ဂလိပ်လို SOV ဟု အတိုကောက်မှတ်သည်။ Subject-Object-Verb ဆိုသည့် သဘောဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့မြန်မာစာကလည်း 'ကျွန်တော် သူ့ကိုမေးသည်' ဟုရေးရာ သဘောအတူတူပင်ဖြစ်လိမ့်မည်ထင်သည်။ ဂျပန်စကားသည်လည်း ထိုနည်းနှင့်နှင်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဂျပန်စကားသင်ယူနေသူများက မြန်မာစာနှင့် သဒ္ဒါဆင်သည်ဟုပြောသည်ကို ကျွန်တော်ကြားဖူးသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ်အပါအဝင် ပြင်ပဖွင့်လှစ်သော ဘာသာစကားသင်တန်းများတွင် ယခုနောက်ပိုင်း ကိုရီးယားဘာသာသင်သူတွေ တိုးလာနေသည်ဟု နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတစ်ဦးက ကျွန်တော့်ကိုပြောခဲ့ဖူးသည်။ တချို့ကလည်း ကိုရီးယားစကားသင်ရသည်မှာ လွယ်သည်ဟုဆိုသည်။

ဘယ်သူတွေ ဘယ်လောက်လွယ်လွယ်၊ ဘာသာစကားနှင့်ပတ်သက်လျှင်တော့ ကျွန်တော့်မှာ ပါရမီနည်းလှသည်။ မလေးဘာသာစကားအပြောများသော နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် နေခဲ့စဉ်ကပင် အများစုက သင်ရအလွန်လွယ်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် မလေးစကားကိုပင် ကျွန်တော်ကောင်းကောင်းမပြောတတ်ခဲ့။ ဆရာဆိုသည်မှာ ကျွန်တော်၊ ကျွန်မ၊ ဂျပန်ဆိုသည်မှာလမ်း၊ မာကန်းဆိုသည်မှာ စားတယ်ဆိုတာလောက်ပဲ ကျွန်တော်သိခဲ့သည်။ အခုကိုရီးယားရောက်ပြန်ပြီ 'ကျေးဇူးတင်ပါတယ်'၊ 'မင်္ဂလာပါ' လောက်တော့ ကျွန်တော်သိထားဖို့တော့ လိုမည်ထင်သည်။ ဘာသာစကားတတ်ကျွမ်းခြင်းသည် ချစ်ကြည်ရေးကို ဆောင်ကြဉ်းနိုင်သည်မဟုတ်ပါလား။

ကင်မ်ချီစားကြမလား

ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းက ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကိုပြသသော သတင်းကားတိုကလေးမှာ ကိုရီးယားအနုပညာနှင့် ဘဝနေဟန်များအပိုင်း(၁) (Korean Arts & Life style 1) အမည် ပေးထားသည့် သတင်းကားတိုဖြစ်လေသည်။ သတင်းကားကို နာရီဝက်ခန့်ကြည့်ရသည်။ ကိုရီးယားတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုမြစ်ဖျားခံရာမှသည် ခေတ်ပြိုင်ယဉ်ကျေးမှုများအထိ လိုရင်း အချက်များကို ရိုက်ကူးတင်ပြသွားသည်။ ထို့အပြင် ကိုရီးယားလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ဗုဒ္ဓ ဘာသာထွန်းကားခဲ့ပုံ၊ ထိုဘာသာတရားသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းသာမက ကိုရီးယားတို့၏ ဗိသုကာဟန်ပန်များအထိ လွှမ်းမိုးခဲ့ပုံများကိုလည်း ဗီဒီယိုတွင်ကြည့်ကြရသည်။ ကိုရီးယား တို့က တိုးတက်နေသော မျက်မှောက်လူ့အဖွဲ့အစည်းထိရောက်အောင် မျိုးဆက်အဆင့်ဆင့် လက်ကမ်းခဲ့ကြပုံ၊ မိမိနိုင်ငံနှင့်လူမျိုးကိုချစ်မြတ်နိုးသော ဗဟုချစ်ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံကိုတည် ဆောက်ခဲ့ပုံများကိုလည်း တင်ပြထားသည်။

ရုပ်ရှင်ပြသအပြီးမှာ ကျွန်တော်က မြန်မာနိုင်ငံမှယူလာသော ကျောက်စိပ်နန်းချီကား ချပ်တစ်ခုကို ယဉ်ကျေးမှုဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးကြီးကို လက်ဆောင်ပေးလိုက်ပါသည်။ သူ့အံ့အားသင့်သွားပြီး ချက်ချင်းပင် ကျေးဇူးသိပ်တင်ပါတယ်ဟု ကျွန်တော့်ကိုပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့တွင်ပါသော မည်သည့်နိုင်ငံကိုယ်စားလှယ်ကမျှ ထိုကဲ့သို့အမှတ်တရ လက်ဆောင်မပေးကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က ကျောက်စိပ်နန်းချီကားကလေးကို ပြပြီး ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတွင် အဖိုးတန်ရတနာများပေါကြွယ်ဝပါကြောင်း၊ အချိန်အားရပါက

လာရောက်လည်ပတ်ပါရန် ဖိတ်ခေါ်ပါကြောင်း ချစ်ကြည်ရေးစကားပြောလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့က မိမိအစီအစဉ်ဖြင့်လာကြသော သာမန်ခရီးသွားများမဟုတ်ဘဲ ကိုရီးယားနှင့် မိတ်ဆွေနိုင်ငံများအကြား ယဉ်ကျေးမှုနှင့်ကူးလူးဆက်ဆံရေးတိုးမြှင့်နိုင်စေရန် ရည်ရွယ်ချက် များဖြင့် ရောက်နေကြသော သူတို့အစိုးရ၏ ဧည့်သည်တော်များဖြစ်နေသောကြောင့် သည် စကားကိုပြောရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အချိန်က နေ့လယ်စာစားချိန်ကပ်လာသည်။ ကျွန်တော်တို့ခရီးဆက်ကြရဦးမည်။ ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းက အမှုဆောင်ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကြီး မစ္စတာကင်မ်ဆန်အီ Mr. Kim Seung-eui က ရိုးရာစားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကို နေ့လယ်စာဖြင့် တည်ခင်းဧည့်ခံမည်ဟု သိထားသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့အားလုံးကိုနှုတ်ဆက်ကာ ကျွန်တော်တို့မိနီဘတ်စ်ဖြင့် ဆိုးလ်မြို့တော်တစ်နေရာသို့ ဆက်ထွက်ခဲ့ကြပါသည်။

စားသောက်ဆိုင်ရောက်တော့ လေဆိပ်မှာလာကြိုသည့်အထဲပါသည့် ကိုရီးယား ဖောင်ဒေးရှင်းမှ ဝန်ထမ်းအမျိုးသမီးငယ်က ကြိုရောက်နှင့်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

ကိုရီးယားတို့ အမြတ်တနိုးထားကြသော အမျိုးသားအစားအစာ ကင်မ်ချီ။

ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကြီးက စားပွဲရှည်ကြီးမှာ နေရာပင်ယူထားပေပြီ။ ကျွန်တော်တို့က အပြန်အလှန် မိတ်ဆက်ကြ၊ ကတ်ပြားတွေပေးကြသည်။ မစ္စတာကင်မ်သည် အရပ်ရှည်ရှည်၊ ပိန်ပိန်ပါး ပါးနှင့်ဖြစ်သည်။ မျက်နှာကပြုံးနေသည်။

‘အားလုံး ကြားပြီးကြပြီထင်ပါတယ်။ မနက်ကကန်တဲ့ ဘောလုံးပွဲမှာ ကျွန်တော် တို့ကိုရိုးယားအသင်းက နိုင်တယ်လေ’

ကျွန်တော်အံ့အားသင့်သွားသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ မိတ်ဆက်စကားအဖြစ် ကိုရိုးယားလို မင်္ဂလာပါ ဘာညာ၊ ကိုရိုးယားက ကြိုဆိုပါတယ် ဘာညာစသည်ဖြင့် နိဒါန်း ပျိုးပြောမည်ထင်ထားခဲ့သည်။ သို့သော် ဦးလေးကြီးက ကိုရိုးယားဘောလုံးအသင်းနိုင်သည့် သတင်းကို ဆိုင်းမဆင့်မဆင့်ဘဲ နိဒါန်းပျိုးပစ်လိုက်လေသည်။ ဟုတ်သည်။ ကိုရိုးယား အသင်းသည် အုပ်စုပွဲတွင် ပွဲဦးထွက်အဖြစ် တိုက်အသင်းကို နှစ်ရိုး-တစ်ရိုးဖြင့် နိုင်သွားသည် ကို ကျွန်တော်သိထားသည်။

နံနက်အိပ်ရာထကတည်းက ကိုရိုးယားအသင်း၏ ပွဲဦးထွက်အောင်ပွဲကို ဟိုတယ် ကိုရိုးယားဖောင်ဒေးရှင်း ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကြီး မစ္စတာကင်မ်နှင့်အတူ နေ့လည်စာစားသုံးကြစဉ် အမှတ်တရ။

အခန်းထဲရှိ ကိုရီးယားရုပ်မြင်သံကြားလိုင်းအားလုံးက တောက်လျှောက်ထုတ်လွှင့်နေသည်ကို ကျွန်တော်ကြည့်ခဲ့ရသည်။ ကိုရီးယားတစ်နိုင်ငံလုံးသည် ဘောလုံးပွဲနိုင်သည့်သတင်းကြောင့် ပျော်ရွှင်မြူးထူးနေကြပေသည်။ ယင်းကြောင့်လည်း မစ္စတာကင်မ်တစ်ယောက် ပြုံးပြုံးကြီးဖြစ်နေခဲ့ခြင်းဖြစ်မည်ဟု ကျွန်တော်က တွေးမိလိုက်သည်။

စားပွဲတွင် အမည်နှင့်နိုင်ငံရေးထားသည့် ကတ်ပြားကလေးများချထားပေးသည့် အတိုင်းထိုင်ရရာ ကျွန်တော်က ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌကြီးဘေးတွင် နေရာယူရပါသည်။ စားပွဲပေါ်မှာ ကိုရီးယားရိုးရာဟင်းအမယ်မျိုးစုံကို ချထားပေးသည်။ ဘာတွေမှန်းကျွန်တော်မသိ။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေ၊ ချဉ်ဖတ်လိုအမယ်မျိုးတွေ၊ အသားစိမ်းတွေကိုသာ တွေ့နေရသည်။ ပြီးတော့ တစ်ဦးချင်းစီရှေ့မှာ ဖန်ခွက်သေးသေးကလေးထဲထည့်ထားသော ကိုရီးယားရိုးရာအရက်။ ဆန်ဖြင့်ချက်ထားသောအရက်ဟု နောက်တော့သိရသည်။

‘ကိုင်း။ အားလုံးတွေဆုံခြင်းအထိမ်းအမှတ်၊ ပြီးတော့အောင်ပွဲရ ကိုရီးယားအသင်းအတွက် အမှတ်တရ’

မစ္စတာကင်မ်က အရက်ခွက်ကလေးကိုကိုင်ကာ မြှောက်လိုက်သည်။ ချီးယားလုပ်လိုက်သည်။ ပြီးတော့ ဖန်ခွက်ချင်းလိုက်ထိကြကာ သူ့လိုဆုတောင်းပေးကြသည်။ ထို့နောက် ဆန်အရက်ကို ပြိုင်တူမော့သောက်လိုက်ကြပါသည်။

ကျွန်တော့်ရင်ထဲပူသွားသည်။ ခါးသက်သက်အရသာကြီးကို မနည်းအောင့်အည်းကာ မျိုချလိုက်ရသည်။ ကျွန်တော်က အရက်မသောက်တတ်။ ကျန်းမာရေး၊ ဘာသာရေးဆိုတာဓဏထား။ အရက်ကို ဘယ်လိုမှအရသာမခံတတ်သောကြောင့် မသောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အခု အရက်သောက်ရကိန်းဆိုက်လာသည်။ ငြင်းလို့မရ။ ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် အများကြီးမော့ချလိုက်သလိုဟန်လုပ်ပြီး တကယ်တမ်းတော့ အာဆွတ်ရုံမျှသာပါးစပ်ထဲသွင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒါတောင် အတော်အခံရခက်သွားသည်။

‘ဒါက ကင်မ်ချီ၊ ဟောဟိုဟာက ဝါတာကင်မ်ချီ၊ အရသာချင်းမတူဘူး’

မစ္စတာကင်မ်က ကျွန်တော့်ဘက်လှည့်ရင်းပြောသည်။

ကိုရီးယားမရောက်ခင်ကတည်းက ကင်မ်ချီဆိုသောဝေါဟာရကို ကျွန်တော်ရင်းနှီးနေခဲ့သည်။ ကိုရီးယားချဉ်ဖတ်လေဟု ကိုရီးယားရောက်ဖူးသူက အလွယ်ရှင်းပြခဲ့သည်။ အခု ကျွန်တော့်ရှေ့မှာ ကင်မ်ချီမျိုးစုံကို တွေ့နေရပြီ။

ကိုရီးယားသည် ရှေးပဝေသဏီက စိုက်ပျိုးရေးအခြေခံနိုင်ငံဖြစ်ခဲ့သည်။ ကိုရီးယားတို့သည် ထိုစဉ်က ဆန်ကိုအဓိကစားသုံးခဲ့ကြသည်။ ယခုအခါတွင်မူ ကိုရီးယားအစားအစာ

များသည် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များသာ မကတော့ဘဲ အသားများနှင့် ငါးအမယ်များပါ ရောနှောပါဝင်လာသည်ဟုဆိုသည်။ ထိုအစားအစာများစွာထဲတွင် ချဉ်ဖတ်များက ပိုပြီးထင်ရှားသည်။ ယင်းတို့မှာ မုန့်ညှင်းကိုအချဉ်ဖောက်ထားသောကင်မ်ချီ Kimchi ပင်လယ်စာများကို ဆားနယ်အချဉ်ဖောက်ထားသော ဂျီအိုဂဲလ် Jeotgal နှင့် ပဲပြားအချဉ်ဖောက်ထားသော ဒိုဂျင်း doenjang တို့ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသုံးမျိုးထဲတွင် ကမ္ဘာအထိ အကျော်ကြားဆုံးမှာတော့ ကင်မ်ချီဟုခေါ်သည့် မုန့်ညှင်းချဉ်ဖတ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ကင်မ်ချီသည် ကိုရီးယားသာမက ဂျပန်နှင့်တရုတ်တို့တွင်လည်း ထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် ကင်မ်ချီ၏မူလဇစ်မြစ်မှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းလှသည်။ ကင်မ်ချီတွင် အဓိကပါသော ပန်းငရုတ်မျိုးကို ကိုရီးယားတွင် ၁၆ရာစုအရှေ့ပိုင်းကာလထိတိုင်အောင် မတွေ့ခဲ့ကြရသေးဟုဆိုသည်။ ကိုရီးယားတို့၏အဆိုအရ ၁၆ရာစုတွင် ပေါ်တူဂီကုန်သည်တို့ ဂျပန်နိုင်ငံမှ ကိုရီးယားသို့ရောက်ရှိလာပြီးနောက်ပိုင်းတွင်မှ ပန်းငရုတ်ကို မြင်ဖူးကြသည်။ ထိုစဉ်က ဆောင်းတွင်း၌ ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိမ်းရှားလှသည်။ ထို့အတွက် ဆောင်းတွင်းတွင်စား

ကင်မ်ချီလုပ်နည်းအဆင့်ဆင့်။

သုံးရန် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကို ချဉ်ဖတ်လုပ်ပြီး အိုးတွင်ထည့်ကာ မြေမြှုပ်ပြီးထားကြသည်။ ထိုအလေ့အထမှ ကင်မိချီဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်လေသည်။

ယင်းအယူအဆအရဆိုလျှင် ပန်းငရုတ်မျိုးရောက်လာမှ ချဉ်ဖတ်လုပ်တတ်လာပြီး ကင်မိချီဖြစ်လာသလား။ ပေါ်တူဂီတို့က ဂျပန်ကပဲ ကင်မိချီကိုယူလာသလား ကျွန်တော် ခွဲခြားရခက်နေသည်။ မည်သို့ဆိုစေ ကိုရီးယားတို့ကတော့ ကင်မိချီကို သူတို့၏အမျိုးသားအစားအစာတစ်ခုအဖြစ် ဂုဏ်ယူနေကြသည်။ ဂုဏ်တင်နေကြသည်။

ကင်မိချီတွင်ပါဝင်သော အမယ်များမှာ စုံလှသည်။ တရုတ်မုန်ညှင်း၊ မုန်လာဥဖြူ၊ ကြက်သွန်ဖြူ၊ ပန်းငရုတ်ပွများ၊ ကြက်သွန်မြိတ်၊ ပြည်ကြီးငါး၊ ချင်း(ဂျင်း)၊ ဆားနှင့် သကြားတို့ဖြစ်ကြသည်။ အမယ်တွေရောပုံကိုမူတည်ပြီး ကင်မိချီတွေက အမျိုးမျိုးထပ်ကွဲပြန်သည်။ ဆိုးလ်မြို့တော်ရှိ ကင်မိချီနယ်ပယ်ပြတိုက်တွင် မှတ်တမ်းပြုထားချက်အရ လက်ရှိတွင် ကင်မိချီမျိုးကွဲပေါင်း ၁၈၇မျိုးရှိသည်ဟု သိရသည်။ ထိုမျှများပြားလှသော ကင်မိချီတွေကြားထဲတွင်မှ မြင်တွေ့ရအများဆုံးမှာ တရုတ်မုန်ညှင်းဖြင့်ပြုလုပ်သော baechu ဘောချူကင်မိချီဖြစ်လေသည်။ ဟုတ်မည်။ ယခု ကျွန်တော်တို့စားပွဲတွင် ပြင်ဆင်ထားသော

ကင်မိချီလုပ်နည်းအဆင့်ဆင့်။

ကင်မ်ချီများမှာ မုန်ညှင်းချဉ်ဖတ်များဖြစ်နေကြသည်။ ကိုရီးယားတို့က တရုတ်မုန်ညှင်းကိုသာ သုံးလေ့သုံးထရှိကြပြီး မဖြစ်နိုင်လွန်းမှသာ အနောက်နိုင်ငံများကတင်သွင်းသော မုန်ညှင်းများကို သုံးကြသည်ဟုလည်းဆိုသည်။

ကျွန်တော်က ကင်မ်ချီအစပ်ကိုမြည်းလိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ့ရိုးရာချဉ်ဖတ်နှင့်တော့ ခပ်ဆင်ဆင်တူသည်။ ကင်မ်ချီက အငန်ပေါ့သည်။ မြန်မာ့ခံတွင်းနှင့်တော့ အဆင်ပြေမည်ထင်သည်။ ကျွန်တော်က ကင်မ်ချီကို ဘယ်လိုလုပ်ရသည်ကို သိချင်လာသည်။ အတူပါလာသော ဗစ်ကီကိုမေးတော့ သူက ခပ်တိုတိုရှင်းပြသည်။ သူ့အဘွားက လုပ်နည်းသင်ပေးသည်ဟု ပြောသည်။

‘တရုတ်မုန်ညှင်းကို ရေစင်အောင်ဆေး၊ ပြီးရင်အရွက်တွေချည်းပဲ ဓားနဲ့လှီးပြီး အပိုင်းပိုင်းဖြတ်ယူရတယ်။ အဲဒီမုန်ညှင်းရွက်အပြတ်တွေကို ပလပ်စတစ်အိတ်ကြီးတစ်လုံးထဲ ထည့်ပြီး အလွှာတိုင်းရောက်အောင် ဆားဖြူးရတယ်။ အရွက်တိုင်းဆားဝင်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ အရွက်တစ်ရွက်ချင်းစီကို လက်နဲ့ဖိညှစ်ကြည့်ပြီး ရေတွေထွက်နိုင်သလောက်ထွက်အောင် ထပ်လုပ်ရတယ်။ အဲဒါတွေပြီးရင်တော့ ပလတ်စတစ်အိတ်ကို အလုံပိတ်လိုက်ပေတော့’

ကင်မ်ချီလုပ်နည်းအဆင့်ဆင့်။

ဗစ်ကီက ရှင်းပြသည်။ 'ဘယ်လောက်ကြာကြာ ပိတ်ထားဖို့လိုမလဲ'ဟု ကျွန်တော်က ထပ်မံစပ်စုလိုက်ရာ သူက ....

'ငါးနာရီ၊ ခြောက်နာရီလောက်ထားပေးရတာပေါ့။ သုံးနာရီလောက်ထားပြီးရင် တော့ သေချာအောင်ပြန်စစ်ဖို့တော့ကောင်းတယ်။ လိုအပ်ရင် ထပ်မွှေးပေးနိုင်အောင်လို့ပေါ့။ အချိန်စေ့ရင် အဲဒီဆားနယ်ထားတဲ့မုန့်ညှင်းကို ပလတ်စတစ်အိတ်ထဲကထုတ်လိုက်။ ပျော့အိသွားပြီဆိုတာ တွေ့ရမယ်။ အရွက်ထဲကရေကိုထပ်ညှစ်။ ပြီးရင် အလုံပိတ်လို့ရတဲ့ ပလတ်စတစ်ဘူးထဲထည့်။ ကြက်သွန်မြိတ်ကို ပါးပါးလှီးပြီးထပ်ထည့်။ ကြက်သွန်ဖြူနဲ့ချင်းကို ရောပြီး ချေထည့်ရတယ်။ ပြီးတော့ ကြက်သွန်နီဥဝက်လောက်ကို ပါးပါးလှီးပြီးရောမွှေ' ကျွန်တော်က ရုပ်မြင်သံကြားတွေကလာလာနေသော အချက်အပြတ်အစီအစဉ်များကို ပြေးသတိရလိုက်သည်။ အချိန်ရလျှင် ကင်မိချီလုပ်နည်းကို ရိုက်သွားဖို့ကောင်းသေးတော့။

'ဪ ကျန်သေးတယ်။ ပိုကောင်းချင်ရင်တော့ ကင်မိချီဆော့တိုက်ကိုထည့်ရတယ်။ အဲဒါကို ကိုရီးယားကုန်စုံဆိုင်ကြီးတွေမှာပဲ ရတတ်တယ်။ ကင်မိချီဆော့တိုက်ဆိုတာ ငါးနဲ့ပင်လယ်အစားအစာတွေကနေ လုပ်ထားတဲ့ဟာကိုခေါ်တာ'

ကျွန်တော်တို့သုံးသော ငံပြာရည်လို ဆော့တိုက်ဖြစ်လိမ့်မည်ထင်သည်။

'အဲဒါတွေအားလုံးပြီးရင် ငရုတ်သီးမှုန့်နဲ့သကြားကိုဖြူး၊ တချို့ကတော့ ပန်းငရုတ်ပွကို လှီးထည့်ကြတယ်။ ငရုတ်သီးမှုန့်ထည့်ရင်လဲ တကယ့်ကို ရဲရဲနီတဲ့အမှုန့်ရွေးဖို့လိုတယ်။ ပြီးရင်တော့ ဆားနဲ့နယ်တုန်းကလိုပဲ ငရုတ်သီးမှုန့်နဲ့သကြား သမသွားအောင်ထပ်နယ်ပေးရတယ်။ ဘူးကိုအလုံပိတ်ပြီးတော့ အေးမြတဲ့နေရာမှာ သုံးလေးရက်ထားပြီးရင် ရေခဲသေတ္တာထဲထည့် သုံးဆောင်လို့ရပါပြီရှင်။ အဲဒါ ကျွန်မတို့ရဲ့ ကိုရီးယားကင်မိချီပါပဲ'

ကျွန်တော်စိတ်ကူးဖြင့်ရိုက်နေသည့် ကင်မိချီလုပ်နည်းအစီအစဉ်ပြီးလေပြီ။ ကျွန်တော်က သင့်ခံယူဟု ဗစ်ကီကို ကျေးဇူးတင်စကားပြောလိုက်ရာ ဗစ်ကီကလည်း အားကျမခံယူဝဲလဲကမ်းပြန်လုပ်သည်။

'ခင်ဗျားတို့မြန်မာနိုင်ငံက မကြာသေးခင်ကပြောင်းသွားတဲ့ ကိုရီးယားသံအမတ်ကြီးက ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းဗျ။ ထိုင်းမှာတော့ အကြာကြီးနေဖူးတယ်။ ခင်ဗျားတို့မြန်မာနိုင်ငံကိုတော့ မရောက်ဖူးသေးဘူး'

ဒုဥက္ကဋ္ဌကြီးမစ္စတာကင်မိက ကျွန်တော့်ဘက်လှည့်ရင်း စကားပြောသည်။ ကျွန်တော်က "အလည်လာကြည့်ပါ။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ သိပ်လှပတဲ့နိုင်ငံပါ'ဟု ပြောလိုက်ပါ

သည်။ ရှေ့တွင်ထိုင်နေသော ဗီယက်နမ်မိတ်ဆွေက ကျွန်တော့်စကားကို 'ဟုတ်တယ်' ဟု ထောက်ခံရင်း ဗီယက်နမ်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီးလာရောက် ခဲ့သည့်နှစ်ကြိမ်မှာ မြန်မာပြည်သို့ သူရောက်ဖူးကြောင်း၊ မြန်မာလူမျိုးများ အင်မတန်နည်း ဝတ်ကျေတတ်ကြကြောင်း၊ အများရှေ့တွင်ချီးမွမ်းရာ ကိုယ့်နိုင်ငံနှင့်ကိုယ့်လူမျိုးကို အာဆီယံ မိတ်ဆွေတစ်ဦးက အများရှေ့၌ ယခုလိုပြောဆိုလိုက်ခြင်းကြောင့် ဖော်မပြတတ်နိုင်အောင် ဝမ်းသာကြည်နူးပီတိဖြစ်ရပါသည်။

'ကင်မ်ချီက ကမ္ဘာကျော်တဲ့ ကိုရီးယားအစားအစာပါ။ တလောက သတင်းတစ်ပုဒ် ထဲမှာ ဆားရုံရောဂါကိုတောင် ကာကွယ်နိုင်စွမ်းရှိတယ်လို့ရေးထားတာ ဖတ်လိုက်ရပါတယ်။ ပြီးတော့ ကမ္ဘာပေါ်မှာကျန်းမာရေးနဲ့အညီညွတ်ဆုံး ထိပ်တန်းအစားအစာဆယ်ခုမှာ တစ်ခု အပါအဝင်လို့လဲ ကြားဖူးပါတယ်' ဟု မီဒီယာအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက ကြားဖြတ်ဝင်ပြောလိုက်ရာ အားလုံးက ကင်မ်ချီဆီအာရုံပြန်ရောက်သွားကြလေသည်။ တောင်ကိုရီးယားကမ္ဘာ့ဖလားဝင် သူတို့ဘောလုံးအသင်း၊ ပြီးတော့ ကင်မ်ချီ၊ ကျွန်တော့်ခရီးစဉ်ပထမနေ့မှာ ဘောလုံးနှင့် ကင်မ်ချီတို့ စိုးမိုးနေကြပါလား။

ဂျောင်ဘောက်ဂွန်းမှသည် ရတနာပုံဆီသို့

အပြင်မှာ မိုးကသဲသဲမဲမဲရွာကောင်းတုန်းဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ပင်လျှင် မိနီဘတ်စ်ထဲ မနည်းပြန်တက်ယူရသည်။

‘တကယ်ကတော့ ကျွန်မတို့ Gyeongbokgung Palace ဂျောင်ဘောက်ဂွန်းနန်းတော်ကြီးကို ဆက်ပြီးလေ့လာအလည်အပတ်သွားဖို့ပါ။ ဒါပေမယ့် အားလုံးမြင်ကြတဲ့အတိုင်းပါပဲ။ မိုးကအရမ်းသည်းနေတယ်။ နန်းတော်ကြီးက အောက်ဒိုးလေ့လာရမှာဆိုတော့ မိုးနဲ့လေနဲ့မဖြစ်လို့ ဒီအစီအစဉ်ကို ကျွန်မတို့ကျော်လိုက်ကြမယ်။ နေ့လယ်စာစားချိန်ကလဲကြာသွားတော့ နောက်အစီအစဉ်တစ်ခုကို ဆက်သွားကြမယ်’

ကယ်လီက မိုးသံလေသံများကြားမှာ အားလုံးကြားအောင် ကားခေါင်းခန်းမမှ အော်ပြောနေသည်။ ကယ်လီနှင့် ဗစ်ကီတို့က စကားပြန်တာဝန်မျှသာမက ခရီးစဉ်အားလုံးအတွက်ပါ စီစဉ်ညှိနှိုင်းပေးသူများအဖြစ် တာဝန်ယူထားကြသည်။ တစ်ချက်ခုတ်နှစ်ချက်ပြတ်။ ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းက ကျွန်တော်တို့အတွက် သီးခြားအရာရှိငယ်တစ်ဦးဦး၊ ဖောင်ဒေးရှင်း၏ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဦး ထည့်ထားမပေးဘဲ စကားပြန်မိန်းကလေးတွေကို အုပ်ချုပ်သူသဘောမျိုး တွဲထားပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်က မနက်ဟိုတယ်မှထွက်မလာခင်ကတည်းက သည်နေ့သွားမည့်နေရာတွေကို ကြိုကြည့်ထားခဲ့သည်။ ဂျောင်ဘောက်ဂွန်းနန်းတော်ကြီးကို ကျွန်တော်ရောက်ဖူးခဲ့ချင်သည်။ ကိုရီးယားတို့၏ ဘုရင်ခေတ်ယဉ်ကျေးမှုကို လေ့လာသွားချင်သည်။ ယခု

တော့ မိုးဖျက်သဖြင့် သည်အစီအစဉ်ပျက်ရလေပြီ။ မတတ်နိုင်။ ကျွန်တော်တို့ ဘတ်စ်ကားက နန်းတော်ကြီးကိုကျော်ပြီး မောင်းသွားသည်။ ကျွန်တော်သည် နန်းတော်ကြီး၏ မုခ်ဦးကိုသာ မိုးစက်တွေကြားထဲမှာ မပီဝိုးဝါးမြင်လိုက်ရတော့သည်။

ကျောင်ဘောက်ဝွန်းနန်းတော်ကြီးသည် ဂျီဆွန်းမင်းဆက်ခေတ်တွင် အဓိကနန်းတော်ကြီးဖြစ်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ ဂျီဆွန်းခေတ်သည် ၁၃၉၂မှ ၁၉၁၀အထိ နှစ်ပေါင်း ၅၁၈နှစ်မျှကြာမြင့်ခဲ့သည်။ ရှည်လျားလှသော ကာလကြီးဟုဆိုရမည်။ ဆိုးလ်မြို့တော်တွင် ရှိသော နန်းတော်ကြီးငါးခုအနက် တစ်ခုဖြစ်သည်။ ၁၃၉၅ခုနှစ်တွင် ဂျီဆွန်းမင်းဆက်တစ်ပါးဖြစ်သော လီရှောင်ကျီဘုရင်ကြီးသည် ဂျီဆွန်းမြို့မှ ဆိုးလ်သို့ ပြောင်းရွှေ့နန်းစိုက်ရာတွင် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဟုသိရသည်။

ဆိုးလ်မြို့တော်၏ မြောက်ဘက်တွင်တည်ရှိသော အဆိုပါနန်းတော်ဟောင်းကြီးမှာ စတုရန်းပေသန်းပေါင်း ၅၃၁မဌာနရှိပြီး လေးထောင့်စပ်စပ်သဏ္ဍာန်ရှိသည်။ အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက် အရပ်လေးမျက်နှာတွင် မုခ်ဦးလေးခုတည်ဆောက်ထားသည်။ သူတို့၏ သမိုင်းစာများတွင် မှတ်တမ်းတင်ထားသည်များကို ဖတ်ကြည့်သည့်အခါ ကျောင်ဘောက်ဝွန်းနန်းတော်ကြီးသည် ကိုရီးယားတို့ အမြတ်တနိုးရှိလှသော ယဉ်ကျေးမှုအမွေ

ကျောင်ဘောက်ဝွန်းနန်းတော်ကြီးအတွင်းက ခူချင်စဖွယ်မြင်ကွင်းတစ်ခု။

အနှစ်တစ်ပါးဖြစ်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရလေသည်။

သို့သော် စိတ်မကောင်းဖြစ်စရာတစ်ခုကိုပါ မှတ်သားရသည်။ တခြားမဟုတ်။ ၁၉၁၀ပြည့်နှစ်တွင် ကိုရီးယား-ဂျပန်တို့ သဘောတူစာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးသည့်နောက် ဂျပန်တို့က ထိုနန်းတော်ကြီး၏ တောင်ဘက်ပိုင်းရှိ နန်းတွင်းအဆောက်အအုံများကို ဖြိုချကာ သူတို့၏စစ်တိုင်းဌာနချုပ်ကို တည်ဆောက်လိုက်ကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ တွင်မူ ထိုဂျပန်စစ်ဌာနချုပ်အဆောက်အအုံကြီးကို ကိုရီးယားတို့က ပြန်ဖြိုချလိုက်ပြီး နန်းတွင်းအဆောက်အအုံများကို ရှေးမူမပျက် ပြန်လည်တည်ဆောက်လျက်ရှိကြောင်း သိရလေသည်။

ကျွန်တော်သည် ထိုသမိုင်းကြောင်းကိုဖတ်နေရင်း ဆရာမြသန်းတင့်၏ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ပြန်သတိရလာသည်။ 'တောင်သမန်ရွှေအင်းက လေညှင်းဆော်တော့' အမည်ရှိ စာအုပ်ဖြစ်လေသည်။ ထိုစာအုပ်ထဲတွင် ရေးထားသည့်စာပိုဒ်အချို့ကို ကျွန်တော်ပြန်ရေးရွတ်

ကျောင်ဘောက်ဂွန်း
နန်းတော်ကြီးအတွင်း
အစောင့်တပ်သားများ
တာဝန်လဲ
အခမ်းအနားတစ်ခုကို
သရုပ်ပြနေပုံ။

ရှေးခေတ်ဂျောင်ဘောက်ဂွန်နန်းတော်ကြီးမြင်ကွင်း။

လိုက်မိပြန်လေသည်။

‘... ညီလာခံခန်းမကြီးသည် မြို့စောင့်တပ်၏ ဘုရားရှိခိုးခန်းမအဖြစ် များစွာ အသုံးတည်နေပါသည်။ ချက်ချင်းပင် ထိုခန်းဆောင်သည် ဘုရားဝတ်ပြုခန်းမဖြစ်လာခဲ့ကာ တရားပလ္လင်ကို သီဟာသနပလ္လင်ရှေ့တွင် ပြင်ဆင်ထားလိုက်ပါသည်။ .... ထို့ပြင် တပ်ဗိုလ်တပ်သားများဖို့ ကလပ်တစ်ခုလည်း လိုနေပါသေးသည်။ သီပေါဘုရင် နောက်ဆုံး သူ့ကိုယ်သူ့အပ်နှင်းခဲ့သည့် နွေရာသီစံနန်းထက် သင့်လျော်သည့်နေရာရှိပါဦးမည်လော။ ... ပိုးသားကဲ့သို့ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းသည့် ရွှေနန်းသူတို့ ရယ်မောရာ၊ ချစ်တင်းစကားဆိုကြရာနေရာတွင် မျက်မှန်တပ်ထားသည့် အိန္ဒိယဘာဘူကြီးများသည် လယ်ဂျာများ၊ ဖိုင်တွဲများကို လှန်လှောနေကြပါသည်။ ညစ်ပတ်နေသော ကြော်ငြာစာရွက်များ၊ တပ်တွင်းစည်းကမ်းကို ထုတ်ပြန်သည့် စာရွက်များသည် ယွန်းနံရံပေါ်တွင် ကြည့်ရှုမလှသော အဆင်အယင်များဖြစ်နေကြပါသည်။ အနုပညာပစ္စည်းတို့ကို လုယက်ခိုးဝှက်မှုများသည် နန်းမြို့ထဲတွင် သောင်းကျန်းနေကြပါသည်’

သီပေါမင်းပါတော်မူပြီးနောက် အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်များက မြန်မာဘုရင်၏ ရွှေနန်းတော်ကြီးကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ကာ မြန်မာတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များကို သေးသိမ်စေအောင်၊ တန်ဖိုးမဲ့စေအောင် ပြုမှုနေထိုင်ကြပုံကို ဖွဲ့နွဲ့ထားသည်။ မူရင်းစာရေးဆရာ၊ အီးစီစီ ဖူးကားရေးသားထားသော ‘ရွှေမန္တလေး’ဆိုသည့် စာအုပ်ထဲမှာ ဆရာမြသန်းတင်က ကောက်နုတ်ဘာသာပြန်ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ‘တောင်သမန်ရွှေအင်း..’ စာအုပ်ထဲတွင် ပင် ဆရာက ယခုလိုသူ့ခံစားချက်ကို ဖွဲ့နွဲ့ခဲ့ပြန်ပါသည်။

‘.. နန်းမြို့ရိုးထဲတွင် အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်များသည် နန်းတော်ဆောင်၊ လွှတ်၊ ရုံးတော်တို့မှ ကုလားထိုင်များ၊ စားပွဲများကို ချိုးဖျက်ကာ ထင်းဆိုက်နေကြလိမ့်မည်။ အင်္ဂလိပ်တပ်ဗိုလ်တစ်ဦးသည် ‘ကျွန်ုပ်ပြုခံရသူများကို အလိုဖြစ်ရန်မှာ လူဖြူတို့၏ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးပါ’ ဆိုသည့် ရဒီယိုကွန်စာစာပေလင်၏ ကဗျာကို သီချင်းလုပ်၍ လေချွန်နေပေလိမ့်မည်။

နန်းတော်ပိဋကတ်တိုက်ထဲရှိ ပေပုရပိုက်တို့သည် စစ်ဖိနပ်တွေဖြင့် နင်းထားကြသဖြင့် ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် အပိုင်းပိုင်းအပြတ်ပြတ် ကြေမှုနေပေလိမ့်မည်။ အင်္ဂလိပ်တပ်သားတစ်ဦးသည် ဆင်းတုတော်တစ်ဆူရှိ မဏိကော်မှ စိန်ကြီးတစ်လုံးကို ဖြုတ်ယူနေပေလိမ့်မည်..’

ကျွန်တော်သည် ဆရာမြ၏ ထိုစာအုပ်ကို ပြန်ပြန်ဖတ်တိုင်း ဝမ်းနည်းကြေကွဲရသည်။ ဆင်ခြင်စရာတွေ အများကြီးရသည်။ သမိုင်းသင်ခန်းစာတွေ တစ်ပုံတစ်ပင်ကြီး

ပေးစွမ်းသည်။ ထို့အပြင် ကိုလိုနီစနစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုစနစ်ကို ဖန်တီးခဲ့ကြသည် နယ်ချဲ့များကိုလည်းကောင်း၊ ကိုလိုနီအပြုခံရသည့် နိုင်ငံတွေ၏ တော်လှန်ရေးသမိုင်းများ ကိုလည်းကောင်း ဆက်စပ်တွေးတောမိပြန်လေသည်။

ယခုလည်း ဂျောင်ဘောက်ဂွန်းနန်းတော်ကြီးထဲမှ နန်းတွင်းအဆောက်အအုံကြီး များ ဖြိုချဖျက်ဆီးခံခဲ့ရသည် သမိုင်းဖြစ်ရပ်ကို ဖတ်ရှုမိခဲ့ရာမှ သီပေါမင်းပါတော်မူပြီး စကားလ ရတနာပုံနန်းတော်ကြီး၏ မြင်ကွင်းများကို နှိုင်းယှဉ်သတိရမိလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါ သည်။

ကိုလိုနီတို့သည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ပြီးတိုင်း ထိုနိုင်ငံ၏ယဉ် ကျေးမှု အမွေအနှစ်များကို ဖျက်ဆီးပစ်တတ်ကြသည်ကို သတိရမိလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သူတို့အဘယ်ကြောင့် သည်လိုလုပ်တတ်ကြသနည်း။ ရှင်းပါသည်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များသည် ထိုနိုင်ငံသားတို့၏ မျိုးချစ်စိတ်ကို ထက်သန်အောင် လှုံ့ဆော်နိုင်စွမ်းရှိသည်ကို သူတို့ကောင်းကောင်းသဘော ပေါက်ခဲ့ကြသောကြောင့်ဖြစ်လေ သည်။ နန်းတော်ရာကြီးတွေ၊ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်လက်ရာတွေကို မြင်ကြရလျှင် ကိုလိုနီ အပြုခံရသူတို့ အမျိုးကိုချစ်သောစိတ်၊ နိုင်ငံကိုနှမြောသောစိတ်တွေ ဝင်လာကြမည်။ ထိုစိတ် တွေဖြင့် အောင်မြင်သောတော်လှန်ရေးတစ်ရပ်ကို ဆင်နွှဲနိုင်လိမ့်မည်ဟု သူတို့ကျိန်းသေ တွက်ဆထားသောကြောင့်သာ ယင်းတို့ကို စနစ်တကျ၊ အစီအစဉ်ရှိရှိဖြင့်ပင် ဖျက်ဆီးခဲ့ကြ ခြင်းဖြစ်မည်ဟု ကျွန်တော်တွေးမိလိုက်ပါသည်။

‘ရောက်ပြီ၊ ဆင်းကြရအောင်’ ဘယ်သူကအော်ပြောလိုက်သည်မသိ။ ကျွန်တော့် အတွေးက ထိုအသံကြောင့် တုံ့ခနဲရပ်သွားသည်။ ကားပြတင်းကိုကျော်ကာ ကြည့်လိုက် တော့ ဝင်းကြီးတစ်ခုထဲရောက်နေပြီကို သိလိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့လေ့လာရမည့် အိုင်တီ နှင့်ပတ်သက်သော ပြခန်းတစ်ခန်းဟုတော့ အကြမ်းဖျဉ်းသိထားသည်။ Ubiquitous Dream ဟူသော အင်္ဂလိပ်လိုရေးထားသည့် ဆိုင်းဘုတ်ကြီးတစ်ခုကို အဆောက်အအုံကြီး ၏ ဝင်ပေါက်ဝတွင် ချိတ်ထားသည်ကို မြင်လိုက်ရသည်။ ယူဘစ်ကွစ်တပ်စ်ဒရင်းမိတဲ့။ ဒရင်းမိကတော့ရှင်းသည်။ အိပ်မက်။ ယူဘစ်ကွစ်တပ်စ်ကို အဘိဓာန်မှာကြည့်မိတော့ တစ်ချိန်တည်းမှာ နေရာအားလုံးကိုရောက်သည့်သဘော။ ဘာကိုပြောချင်ပါလိမ့်။ ခေါင်း ရှုပ်ရှုပ်နှင့်ပင် ကျွန်တော်အဆောက်အအုံထဲ အားလုံးနှင့်ရောဝင်လိုက်ရပါသည်။

အသက် ၂၀ကျော်မျှရှိခဲ့မည့် ကိုရီးယားသူပျိုဖြူတစ်ဦးက ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကို ကြိုပါသည်။ ပြီးတော့ ချက်ချင်းပင် အခန်းငယ်ကလေးတစ်ခန်းထဲ ခေါ်သွားသည်။ ရှေ့

တွင်ပိတ်ကားတစ်ကားရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို မျက်မှန်ကလေးတွေပေးသည်။ သရိုးဒီရပ် ရှင်ကားကို ပြမည်ဖြစ်သောကြောင့် မျက်မှန်တပ်ကြည့်ဖို့ပါ ရှင်းပြသည်။ ကျွန်တော်က မှတ်တမ်းတင်ရန် ရုပ်သေနှင့်ဗီဒီယိုကင်မရာတို့ကို ပြင်ဆင်ရုံမျှရှိသေး၊ ကလေးမလေးက လာတားသည်။ 'ဓာတ်ပုံနှင့် ဗီဒီယိုရိုက်ကူးခွင့်မပြုပါ'တဲ့။

သုံးဖက်မြင် ရုပ်လုံးကြွဗီဒီယိုကားစပြုလေပြီ။ သရိုးဒီဖြစ်သည့်အတိုင်း ပိတ်ကား ပေါ်ကအရုပ်တွေ၊ လှုပ်ရှားမှုတွေက ကိုယ့်ဆီကိုတန်းဝင်လာသလို ခံစားရသည်။ ရုပ်ရှင် ကားတို့ပြအပြီးမှာ ကျွန်တော်တို့ကို ကပ်လျက်အခန်းတစ်ခန်းထဲ ခေါ်သွားသည်။

'အခုကြည့်ကြရမယ့် အစီအစဉ်တွေအတွက် လူကြီးမင်းတို့အထဲက အိမ်ရှင်အဖြစ် ခဏလုပ်ပေးမယ့် သူတစ်ဦးလိုပါတယ်။ တစ်ယောက်ကူညီပါ'

ကလေးမကပြောသည်။ အားလုံးက 'မစ္စတာကိုကို လုပ်ပေးပါ'ဟု အော်ကြသည်။

ခက်ကရောပဲ။ ကျွန်တော့်နာမည်က ခေါ်ရလွယ်တော့ အားလုံးက ခဏလေးအတွင်းမှာ မှတ်မိသွားကြသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ညီညီညာညာနှင့် ကျွန်တော့်နာမည်ဝိုင်းအော်လိုက်ကြ ခြင်းဖြစ်မည်။

ကျွန်တော်က ရှေ့သို့ထွက်လိုက်သည်။ ကလေးမလေးက 'ယူအာနောင်း ဟောက်စ်အုန်နာ'ဟုပြောသည်။ ကျွန်တော် အိမ်ရှင်ဖြစ်သွားပေပြီ။ ရိုးရိုးအိမ်တစ်အိမ်၏ အိမ်ရှင်မျှမဟုတ်။ သူတို့ပြောသော စမတ်ဟုမ်း(အသိဉာဏ်ရှိအိမ်)၏ အိမ်ရှင်ဖြစ်ရလေပြီ။

'ဒီလက်ပတ်နာရီကလေးကို အရင်ပတ်ပေးပါ'

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့်ပင် ကျွန်တော့်လက်ပေါ်မှာ နာရီကလေးတစ်လုံး လာပတ် သည်။

ဒီနာရီက ရိုးရိုးသာမန်မြင်တွေ့နေကျ လက်ပတ်နာရီမျိုးမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီနာရီမှာ

မိုက်ခရိုကွန်ပျူတာမြှုပ်ထားပါတယ်။ အခုဆက်မြင်တွေ့ကြရမယ်၊ အသုံးအဆောင်တွေ အားလုံးကို ဒီမိုက်ခရိုကွန်ပျူတာကတစ်ဆင့် ဗြိုက်စ်ကွန်မင်းနဲ့ ထိန်းချုပ်အလုပ်လုပ်စေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဗြိုက်စ်ကွန်မင်း (Voice Command) နှင့်ဆိုင်ရာ ကွန်ပျူတာကို အသံဖြင့်စကား ပြောကာ ခိုင်းခြင်းဖြစ်သည်ဟုတော့ ကျွန်တော်လွယ်လွယ်နားလည်ထားပါသည်။ ကျွန်တော်တို့လေ့လာရမည့်က စမတ်ဟုမ်းဖြစ်သည်။ အရာရာကို ကွန်ပျူတာထိန်းချုပ်ဆောင်ရွက်နိုင်သော အိမ်တစ်လုံးဟု အများနားလည်အောင် ပြောနိုင်သည်။ စမတ်ဟုမ်းအကြောင်းကို လွန်ခဲ့သည့်လေးငါးနှစ်ခန့်ကတည်းက အိုင်တီနှင့်ပတ်သက်သော နိုင်ငံတကာစာနယ်ဇင်းတွေမှာ ကျွန်တော်ဖတ်ခဲ့ဖူးသည်။ ယခု ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်ကြုံရလေပြီ။

ကိုရီးယားသည် အီလက်ထရွန်းနစ်နှင့် အိုင်တီနည်းပညာတွင် ဂျပန်နှင့်ယှဉ်ပါက နောက်ကျပြီးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသော်လည်း ယခုအခါတွင်မူ ဂျပန်နှင့်မျှသာမကဘဲ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံကြီးတစ်ချို့နှင့်ပင် ရင်ပေါင်တန်းလာအောင် ကြိုးစားအားထုတ်လာသည်ကို မြင်တွေ့နေကြရသည်။ ကိုရီးယားတွင် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးအတွက် အစိုးရ

ယူဘစ်ကွမ်တပ်စ်ဒရင်းမိပြုပွဲခန်းမသို့အဝင်။

သည် ကိုရီးယားသိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာနတို့ကို ၁၉၆၆နှင့် ၁၉၆၇ခုနှစ်များတွင် ဆက်တိုက်တည်ထောင်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အစပိုင်းတွင် နိုင်ငံရပ်ခြားနည်းပညာများကို အသုံးချရေးမျှလောက် လုပ်ခဲ့သော်လည်း ၁၉၈၀ပြည့်လွန်နှစ်များအရောက်တွင်မူ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုကို သည်မျှလောက်နှင့်မရတော့ဘဲ အဆင်တစ်ဆင်တက်ရန်လိုလာပြီဟု သုံးသပ်မိလာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ကိုရီးယားအစိုးရသည် R & D ဟု သိကြသည် သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ငွေကြေးများစွာသုံးစွဲဆောင်ရွက်လာလေသည်။ ယင်းသည်ပင်လျှင် ကိုရီးယား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် စလမ်းလိုက်သော မှန်ကန်သည့် ခြေလှမ်းတစ်လှမ်းပင်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်ယုံကြည်လိုက်ပါသည်။

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် နယ်ပယ်အသီးသီး၊ ကဏ္ဍအစုံစုံတွင် သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်လုပ်ပေးကြရပါမည်။ ယင်းတို့အတွက် ငွေကြေးအကုန်အကျခံကြရပါမည်။ R & D သည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကဲ့သို့ ချက်ချင်းလက်ငင်းကြီး ငွေကြေးအမြတ်ထွက်သည့် လုပ်ငန်းမျိုးမဟုတ်သော်လည်း ယင်းတွင် မမြင်ရသည့် အကျိုးအမြတ်များ၊ အဖိုးမမြတ်နိုင်သည့် နည်းပညာသစ်များ စသည်တို့ကို ရရှိစေပါသည်။ သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးများမှ ရေတိုအကျိုးမရသော်လည်း ရေရှည်အကျိုး၊ တစ်သက်တာအကျိုးများရရှိစေပြီး ဖွံ့ဖြိုးမှုပဒေသာပင်ကြီး၏ မျိုးစေ့များစွာကို ဖြစ်ထွန်းရှင်သန်စေကြောင်း တိုးတက်နေသောနိုင်ငံများက သက်သေတွေထူနေကြပါပြီ။

* * *

အနာဂတ်သို့ အလည်ခရီး

‘မစွတာ . . . ဒီဘက်ကိုကြွပါရှင်’

ကိုရီးယားပျိုဖြူချောက ကျွန်တော့်ကို လက်ကလေးနှစ်ဖက်ဖြင့် နေရာပြကာ ပြုံးရင်းပြောသည်။ Ubiquitous Dream ခန်းမကြီးထဲမှာ ကျွန်တော်တော့ သူပြုသမျှနုရ တော့မည့် ကိန်းဆိုက်ပြီဟုတွေးမိသောအခါ တစ်ကိုယ်တည်းကျိတ်ပြုံးပြုံးရသည်။ အခန်း တွေက တစ်ခန်းနှင့်တစ်ခန်းဆက်နေသည်။ အခုဝင်လိုက်ရသည့်အခန်းမှာ အိမ်တစ်လုံးနှင့် ဆင်တူနေသည်။ ပရိဘောဂတွေ၊ အိမ်သုံးအိလက်ထရွန်းနစ်အသုံးအဆောင်တွေကို ခင်း ကျင်းထားသည်။

ဖယ်မလီရွမ်းဟုအမည်ပေးထားသော မိသားစုအခန်းကို ကျွန်တော်တို့ရောက်ကြ သည်။ အခန်းထဲမှာ တီဗီကြီးတစ်လုံးချိတ်ဆွဲထားသည်။ ထိုတီဗီကြီး၏ မြင်ကွင်းပြင်ပေါ်မှာ ပေါ်နေသည့်အညွန့်များကို ကျွန်တော်တို့က အသံဖြင့်ရွေးချယ်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပမာ သတင်းစာကြည့်လိုလျှင် ပါးစပ်က ‘နယူးစ်ပေပါ’ဟုအော်လိုက်သည်နှင့် သတင်းစာတစ် စောင်ပေါ်လာကာ ဖတ်ရှုနိုင်ကြလေသည်။

တီဗီဖန်သားပြင်ပေါ်မှာ ရွေးချယ်စရာစာကြောင်းတွေက အမျိုးမျိုးပေါ်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကွန်ပျူတာတွင်ပေါ်သော Icon များလိုဖြစ်သည်။ ကွန်ပျူတာက မောက်စံ သို့မဟုတ် ကီးဘုတ်ကိုသုံးကာ ကိုယ်လိုချင်သည်ကို စေ့ခိုင်းရသည်။ အမိန့်ပေးရသည်။ ကျွန်တော့်ရှေ့က တီဗီပေါ်ကအကြောင်းအရာတွေကတော့ အသံဖြင့်ပြောကာ စေ့ခိုင်းရ

အနာဂတ်၏ နည်းပညာသစ်များပြသရာ ယူဘစ်ကွမ်တပ်စ်ဒရင်းမ်ပြခန်းတာဝန်ခံ ကိုရီးယားပျိုဖြူသည်။ အမိန့်ပေးရသည်။

သို့သော် အခန်းထဲရှိလူတိုင်းက အော်ပြီးခိုင်းလို့မရ။ မိုက်ခရိုကွန်ပျူတာမြှုပ်ထားသော လက်ပတ်နာရီတပ်ထားသည်၊ မြန်မာပြည်သား ကျွန်တော်တစ်ဦးတည်းကသာ နှုတ်ဖြင့်အမိန့်ပေးစေခိုင်းနိုင်ခြင်းဖြစ်လေသည်။ ဒါမှ ဒို့မြန်မာဟု ဘဝင်မြင်လိုက်ဖို့သာ ကောင်းသေးတော့။

ထိုတီဗီကြီးကို ကိုရီးယားတို့က တယ်လီဗေးရှင်း ၂၀၁၅ဟုအမည်ပေးထားသည်။ ၂၀၁၅ခုနှစ်အရောက်တွင် သုံးကြရတော့မည့် ရုပ်မြင်သံကြားပုံစံဟုသဘောရလေသည်။ ၂၀၁၅ရုပ်မြင်သံကြားတို့တွင် အကွာအဝေးသည် အဓိပ္ပာယ်မဲ့ပြီဟုဆိုကြသည်။ ဘယ်လောက်ဝေးဝေး၊ ဘယ်လောက်ကွာကွာ အနီးကလေးမှာရှိနေသလို ခံစားရတော့မည်ဟု ကလေးမလေးက ရှင်းပြသည်။

‘လူကြီးမင်းကြိုက်တဲ့ စာကြောင်းကိုရွေးပြီး နှုတ်ကရွတ်လိုက်ပါ’
ကလေးမလေးက ကျွန်တော့်ကိုပြောသည်။ ကျွန်တော်က တီဗီ ၂၀၁၅ ဖန်သားပြင်

ပေါ်တွင် စာကြောင်းတစ်ကြောင်းကို ဖတ်လိုက်သည်။ သေသေချာချာ မမှတ်မိတော့သော်လည်း ကျွန်တော်ဖတ်လိုက်သောစာကြောင်းမှာ 'ဗီဒီယိုဖုန်းဖြစ်လိမ့်မည်ထင်သည်။ ဖန်သားပြင်ပေါ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတစ်နေရာတွင် နေထိုင်သော ဆွေမျိုးသားချင်းတစ်ဦး၏ ရုပ်ပုံနှင့်စကားသံပေါ်လာသည်။ ကျွန်တော်တို့ကွန်ပျူတာပေါ်တွင် ယခုသုံးနေသည့် ဗီဒီယိုချက် (Video Chat) ပုံစံပဲဖြစ်ပါသည်။

'ဒီစနစ်ကိုသုံးပြီး ဥပမာ ဆစ်ဒနီမှာကျောင်းတက်နေတဲ့ ကျောင်းသူတစ်ဦးအနေနဲ့ နံရံမှာတပ်ထားတဲ့ ရုပ်မြင်ဖန်သားမှာပေါ်လာတဲ့ အကူအညီကိုယူပြီး အိမ်စာတွေလုပ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ တစ်ဖက်ကလှမ်းခေါ်တာနဲ့ တခြားတစ်ဖက်က ချက်ချင်းပြန်လည်တဲ့ ပြန်နိုင်ပါတယ်'

မိန်းကလေးက ဆက်ရှင်းပြသည်။ ကိုရီးယားတို့သည် အီလက်ထရွန်းနစ်နည်းပညာတွင် ကမ္ဘာ့ရှေ့ဆောင်နိုင်ငံများထဲတွင် ပါဝင်လျက်ရှိနေပြီကို ယခုကျွန်တော်ကြည့်နေရသောမြင်ကွင်းတို့က သက်သေထူနေကြပေပြီ။ တိုးတက်သောနိုင်ငံတော်တော်များများကို လေ့လာကြည့်သည်အခါ စက်မှုထွက်ကုန်များ အထူးသဖြင့် အီလက်ထရွန်းနစ်ပို့ကုန်တို့မှ တိုင်းပြည်ဘဏ္ဍာအိတ်ကြီးထဲ ငွေတွေကောင်းကောင်းနှင့် ဖောင်းဖောင်းဝင်နေကြသည်ကို တွေ့ကြရမည်ဖြစ်လေသည်။

ယူဘစ်ကွမ်တပ်စ်ဒရင်းမိပြခန်းအတွင်းတစ်နေရာ။

ကျွန်တော်သည် စိတ်ဝင်စားလာသဖြင့် ဆန်တစ်အိတ်၏ပို့ကုန်တန်ဖိုးကို အင်တာနက်ပေါ်တွင်ကြည့်ရာ အကောင်းဆုံးဟုဆိုကြမည့် ဂျက်ဆမင်းဆန်မွေးမက်ထရစ်တစ်တန်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅၀၀ပင်မရချင်သည့်အချိန်၌ ရုပ်မြင်သံကြားတစ်လုံး၏တန်ဖိုးသည် ထိုမျှနီးပါးရှိကြောင်း သိလိုက်ရသည်။ ဆန်တစ်တန်တင်ပို့နိုင်ဖို့ စပါးတွေအများကြီးစိုက်ကြရသည်။ မြေတွေအများကြီး ရင်းကြရသည်။ ရုပ်မြင်သံကြားစက်များသည် အလုံးသောင်းနှင့်သိန်းနှင့်ချီပြီး စက်ရုံကြီးတစ်ရုံတည်းက တစ်လအတွင်းထုတ်နေကြသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်မှာ ပြည်တွင်းစားသုံးရေးအတွက် အဓိကဖြစ်လာပြီး ပြည်ပပို့ကုန်စီးပွားအတွက် စက်မှုနှင့်အီလက်ထရွန်းနစ်များ၊ နောက်ဆုံးပေါ် နည်းပညာသုံးထုတ်ကုန်များပေါ် အခြေပြုလာကြရသည်။ ယင်းတို့က ငွေရလွယ်၊ ငွေရများသည် မဟုတ်ပါလား။

ကျွန်တော်တို့ကို သည်ပြခန်းထဲသို့ခေါ်လာကြခြင်းမှာ ကိုရီးယားတို့၏ နောက်ဆုံးနည်းသစ်သုံး အနာဂတ်၏အသုံးအဆောင်များ (State of the Art) ကို ဂုဏ်ယူစွာပြသလို၍ဖြစ်မည်ဟု ကျွန်တော်ကခန့်မှန်းလိုက်ပါသည်။

သည်ပြခန်းကို သူတို့ ၂၀၀၄ခုနှစ် မတ်လ(၁၈)ရက်နေ့ကမှ ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သက်တမ်းမှာ (၂)နှစ်သာသာမျှရှိသေးသည်။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၊ ပြန်ကြားရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်ဟုသိရသည်။ အကျယ်အဝန်းအားဖြင့် ၉၃၀၀စတုရန်းပေရှိသော ပြခန်းကြီးဖွင့်လှစ်ခြင်းမှာ ကိုရီးယားပြည်တွင်း အီလက်ထရွန်းနစ်နှင့် အိုင်တီကုမ္ပဏီတို့၏ နည်းပညာသစ်များတိုးတက်စေရန် ရည်ရွယ်ပေးသည်။ အထပ်နှစ်ထပ်ရှိပြီး ပထမထပ်တွင် ရုပ်ရှင်ပြသခန်း၊ တယ်လီမက်သစ်၊ ခေတ်သစ်ရုံးနှင့် ခေတ်သစ်ကဗေးတို့ ပြသထားသည်။ ဒုတိယထပ်မှာ ပီစီကွန်ပျူတာဇုန်၊ အွန်လိုင်းဂိမ်း၊ အိမ်တွင်းရုပ်ရှင်ရုံတပ်ဆင်ပြသခြင်း စသည်တို့ပါသည့် ဖျော်ဖြေရေးခန်းမကြီးဖြစ်သည်။

ကိုရီးယားတယ်လီကွမ်း(ကေတီ)၊ ဆမ်ဆောင်းအီလက်ထရွန်းနစ်၊ အယ်လ်ဂျီအီလက်ထရွန်းနစ်၊ အက်စ်ကေတယ်လီကွမ်း၊ ကေတီအက်မ်၊ အယ်လ်ဂျီတယ်လီကွမ်းဟူသည့် ကိုရီးယားတို့၏ ထိပ်တန်းကုမ္ပဏီကြီးများက သူတို့တီထွင်ထားသော ခေတ်သစ်နည်းပညာများကို ပြသထားလေသည်။

လေ့လာလိုသူများအတွက် နာရီဝက်တစ်ကြိမ် အုပ်စုလိုက်လေ့လာခွင့်ပေးသည်။ တစ်အုပ်စုတွင် လူနှစ်ဆယ်ဦး ခွင့်ပြုပြီး၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဂျပန်နှင့် တရုတ်စကားပြန်များကိုပါ ငှားနိုင်သည်ဟု သိရသည်။

‘စဉ်ခန်းနဲ့မီးဖိုချောင်မှာရှိတဲ့ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတွေအားလုံးကို လျှပ်စစ်ဝါယာကြိုးတွေကနေ အိမ်တွင်းကွန်ရက်တပ်ဆင်ထားပါတယ်ရှင်’

တစ်နေ့တာလုပ်ရမည့် အချိန်ဇယားတွေကို 'schedule' ဟု ဆိုလိုက်သည်နှင့် ဖန်သားပြင်ပေါ်တွင် တွေ့ကြရသည်။ ဘယ်အချိန်တွင် ဘယ်သူနှင့် ဘယ်နေရာတွင်ချိန်းထားသည်။ ဘယ်အချိန်မှာ အစည်းအဝေးတက်ရမည် စသည်ဖြင့် အနုစိတ်ထားသည်။ ကျွန်တော်တို့ လက်ရှိသုံးနေကြသော အော်ဂဲနစ်ဓာတ်ဟုခေါ်သည့် ဂဏန်းပေါင်းစက်အရွယ် အီလက်ထရွန်းနစ်ပစ္စည်းပုံစံပင်ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့က မီးဖိုချောင်ထဲဝင်လိုက်သည်။ ကလေးမလေးက ရေခဲသေတ္တာတစ်လုံးရှေ့တွင် ရပ်လိုက်သည်။ ကျွန်တော်က သူ့ရှင်းမပြခင်ကတည်းက ဖတ်ခဲ့ဖူးသည့် စမတ်ရီဖရယ်ဂျရစ်တာပင်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု တွေးထင်လိုက်သည်။ ထင်သည့်အတိုင်းလည်း ဟုတ်နေသည်။

‘ဒီရေခဲသေတ္တာထဲမှာ ထည့်ထားတဲ့ပစ္စည်းတွေအားလုံးကို ကွန်ပျူတာက အလိုလို စားစရာတွေကုန်နေပြီလား၊ ရက်လွန်နေပြီလား အနာဂတ်ရေခဲသေတ္တာလေးက ပြောပြနေသည်။’

မှတ်မိနေတယ်။ အပြင်ထုတ်သုံးတာတွေ၊ အသစ်ရောက်လာတာတွေအားလုံးကို သူကအလိုလိုမှတ်သားပေးထားတယ်’

အသိဉာဏ်ကြွယ်သော ရေခဲသေတ္တာဆိုသည့်အတိုင်း ဥပမာ အထဲတွင်ထည့်ထားသည့် နို့ဘူးသက်တမ်းလွန်နေပြီဆိုသည်မျိုး၊ အအေးဘူးက တစ်ဝက်သာကျန်တော့သည်ဆိုသည်မျိုးကို ရေခဲသေတ္တာမျက်နှာပြင်ရှိ မော်နီတာမြင်ကွင်းတွင် သတင်းအချက်အလက်တွေပေးလေသည်။ ထိုပြင် ထိုရေခဲသေတ္တာထဲရှိ အစားအစာတစ်ခုခုကုန်သွားလျှင်လည်း အနီးအနားရှိ ကုန်စုံဆိုင်တစ်ဆိုင်ဆိုင်သို့ အွန်လိုင်းသုံးကာ လှမ်းဝယ်နိုင်သေးသည်။

‘ဒီဘက်ကို လာကြပါရှင်’

စတိုးဆိုင်ကလေးတစ်ဆိုင်အသွင် ခင်းကျင်းထားသည့် နောက်တစ်ခန်းသို့ ရောက်ကြပြန်သည်။

‘ဒါဟာ အနာဂတ်စတိုးဆိုင်တစ်ဆိုင်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ အရာရာကို သူ့အလိုအလျောက် စီမံထားတာမို့ အော်တိုမေးရှင်းမားကက်လိုတောင် ခေါ်နိုင်ပါတယ်။ လူကြီးမင်း ဒီဘက်ကြွပါရှင်’

ကျွန်တော်ကို ထပ်ခေါ်ပြန်ပြီ၊ ပြီးတော့ ကလေးမခိုင်းသည့်အတိုင်း ကျွန်တော်က သရုပ်ပြလိုက်လုပ်ရသည်။ သည်လိုမြင်ကွင်းမျိုးကို ကျွန်တော်တို့က ဂျိမ်းစ်ဘွန်းကားတွေ၊ သိပ္ပံဆန်းကြယ်ဇာတ်ကားတွေမှာပဲ ကြည့်ဖူးခဲ့သည်။ အဲသည်တုန်းကတော့ စိတ်ကူးယဉ်လွန်းသည်ထင်ခဲ့သည်။ ယခု တကယ်ဖြစ်လာခဲ့လေပြီ။ ထို့ကြောင့်လည်း ယခုနောက်ပိုင်းရိုက်သော ဂျိမ်းစ်ဘွန်းကားတွေ အရင်ကလို လူကြိုက်မများတော့ခြင်းဖြစ်သည်။ နည်းပညာတိုးတက်မှုအရှိန်အဟုန်နည်းသေးသော ကာလများက ဂျိမ်းစ်ဘွန်းကားတွေမှာပါသည့် အသုံးအဆောင်အသစ်အဆန်းတွေက လူတွေကို ဖမ်းစားနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအချက်မျှနှင့်ပင် မီးရိုးမီးရိုးဆဲဗင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခုခေတ်တွင်မူ ဂျိမ်းစ်ဘွန်းသုံးသော ပစ္စည်းတွေက ကာလပေါ်စကား အငှားသုံးပြောရလျှင် ‘ပျင်းတောင်ပျင်းသေးတယ်’ ဖြစ်လာသည်။ လူတွေကို ရင်မခုန်စေတော့။

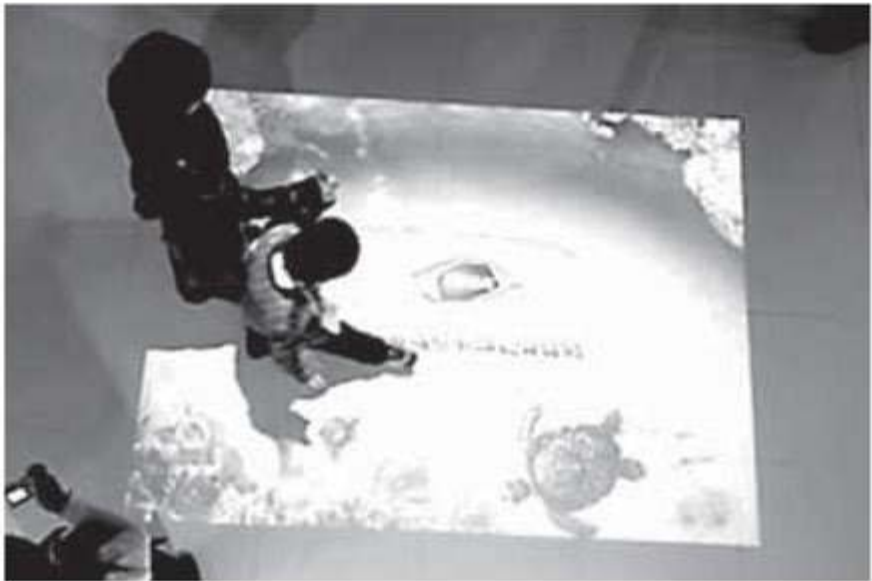
စတိုးဆိုင်ထဲမှာဝယ်လိုက်သော ပစ္စည်းတွေက အလိုအလျောက်ပင် ငွေရှင်းကောင်တာဆီ စာရင်းရောက်သွားသည်။ ငွေရှင်းသည့်အခါတွင် ယခုခေတ်လို ပစ္စည်းတစ်ခုချင်း ဈေးနှုန်းမှတ်စရာမလို။ ကိုယ်ရောက်သွားသည်နှင့် ရှင်းရမည့်ငွေပမာဏကို ပေါင်းပြီးဖြစ်နေမည်။ ငွေရှင်းရာတွင်လည်း ပိုက်ဆံတွေအထပ်လိုက်ထုတ်ပြီး ရှင်းဖို့မလို။ ကလေးမလေးက မိုဘိုင်းလ်ဖုန်းတစ်လုံး လက်ထဲလာထည့်သည်။

‘မိုးဘိုင်းလ်ဖုန်းကိုသုံးပြီး အွန်လိုင်းငွေရှင်းလိုက်ရုံပါပဲ။ လူကြီးမင်းရဲ့ ဘဏ်စာရင်းကနေ သူ့အလိုလိုနှုတ်ယူသွားပါလိမ့်မယ်။ မိုးဘိုင်းလ်ဖုန်းအစား ပီဒီအေကိုသုံးပြီး ငွေရှင်းလို့လဲ ရလာမှာပါ’

ဈေးလည်းဝယ်ပြီးပြီ၊ ဘာထပ်လုပ်ရဦးမည်လဲ။ နောက်ဆုံးပေါ် ပြိုင်ကားပုံကားသစ်တစ်စီးကို တွေ့ရပြန်သည်။ ကလေးမလေးက ပြုံးပြီးကျွန်တော့်ကို ကားထဲဝင်ဖို့ တံခါးဖွင့်ပေးသည်။ ကျွန်တော်တို့အထဲမှတစ်ဦးက လှမ်းနောက်သံကြားရသည်။ မည်သူမှန်းတော့ မသိလိုက်။ ‘မစ္စတာကိုကို၊ မြန်မာပြည်ပြန်ရင် လက်ဆောင်ယူသွားတဲ့။ ကားကမောင်းလို့တော့မရ။ အခန်းကျဉ်းကလေးမှာ ဖြစ်နေသောကြောင့်လား။ ဒါမှမဟုတ် သရုပ်ပြကားသက်သက်မျှသာလားတော့ ကျွန်တော်မမေးမိလိုက်။ ကားရှေ့ခန်းဒက်ရှ်ဘုတ်မှာ မော်နီတာလိုမြင်ကွင်းပြားလေးတွေ တွေ့ရသည်။ ဒက်ရှ်ဘုတ်မော်နီတာတစ်လုံးမှ အသံတစ်သံထွက်လာသည်။

‘လူကြီးမင်းရဲ့ အိမ်မေးတစ်စောင်ဝင်နေပါတယ်။ ဖတ်မလားခင်ဗျာ’
ရက်စက်ဟုပြောပါဟု ကလေးမလေးကပြောသည်။ ကျွန်တော်က ‘အင်း’ဟု ဖြေ

ယူဘစ်ကွစ်တပ်စ်ဒရင်းမိပြခန်းတစ်နေရာ။

လိုက်ပါသည်။

‘အိုး...လူကြီးမင်းက ကားမောင်းနေတာကိုး။ အီးမေးလ်ကို ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ဗွိုက်စ်မေးလ်အဖြစ် ပြောင်းလဲပေးပါမယ်။ နားထောင်ပါခင်ဗျာ’

ကွန်ပျူတာက စာကြောင်းသုံးပို့စာကို အသံထွက်ပို့စာအဖြစ် အလိုလိုပြောင်းပေး မည်ဆိုပါလား။ ကားမောင်းနေရင်း ကျန်တာတချို့ထပ်လုပ်သေးသည်။ သို့သော် ကျွန် တော်ကောင်းကောင်းမမှတ်မိချင်တော့။

ပြခန်းကြီးထဲမှာ ကျွန်တော်တို့က စက်ရုပ်ကလေးနှင့်လည်း တွေ့ရသေးသည်။ စက်ရုပ်ကလေးက တီဗီကြည့်မလားခင်ဗျာဟု မေးသည့်အခါ ‘အင်း’ဟုဖြေလိုက်ပါက လိုအပ်သည့်အစီအစဉ်တွေကို သူကကူရှာပေးလိမ့်မည်။ ‘ဟင့်အင်း’ဟုဖြေလျှင် နံရံပေါ်မှာ ပေါ်လာမည့် အီလက်ထရွန်းနစ်ပန်းချီကားမျိုးစုံထဲက ကြိုက်ရာပန်းချီကားကို ရွေးခိုင်းပေ လိမ့်မည်။ ကဖေးဆိုင်ထဲဝင်လိုက်လျှင် ဆိုင်ကိုအရင်လာဖူးသည့် ဖောက်သည်ဆိုလျှင် အလိုလိုမှတ်မိနေသည်။ ‘အရင်တုန်းကမှာဖူးတဲ့ လက်ဖက်ရည်ပေါ့ကျပဲလားခင်ဗျာ’ဟု အမေးခံရပေလိမ့်မည်။

အဆုံးသတ်ပြခန်းတွင်မူ နောက်ဆုံးပေါ်မိုဘိုင်းလ်ဖုန်းမျိုးစုံကို ပြသထားသည်။ တချို့ဈေးကွက်စတင်နေပြီ။ အချို့က တီထွင်ပြီးခါစ။ ဒီအမ်ဘီဖုန်းဆိုလျှင် ဂြိုဟ်တုကလာ သော ရုပ်သံလိုင်းတွေကိုပင် ဖမ်းယူကြည့်ရှုနိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။

‘ဒီကွန်ရက်ကြီးတစ်ခုလုံးမှာ အာရ်အက်မ်အိုင်ဒီလို့ခေါ်တဲ့ ရေဒီယိုလိုင်းသညာပြု

အီးမေးလ်ဖတ်သည့် ကဖေးဆိုင်အမှုထမ်းစက်ရုပ်ကလေး(ယာ)နှင့် အနာဂတ်ကား(ဝဲ)

နည်းပညာ (Radio Frequency Identification Technology) ကို သုံးထားတာပါ။ ပစ္စည်းတွေမှာ ရေဒီယိုချစ်ပ်မြှုပ်ထားပြီး ရေဒီယိုလှိုင်းတွေ ထုတ်လွှင့်ဆက်သွယ်စေတာဖြစ်ပါတယ်။ ဟု ကိုရီးယားပျိုဖြူချောက အဆုံးသတ်ရှင်းပြလေသည်။

ခန်းမကြီးထဲမှ ကျွန်တော်တို့အပြင်ကို ရောက်လာကြသည်။ မိုးကစွေကောင်းတုန်းဖြစ်လေသည်။ တကယ့်အပြင်လောကကြီးနှင့် ပြန်လည်ထိတွေ့လိုက်ရသည့်အခါ ကျွန်တော်တို့ အိပ်မက်မှလန့်နိုးခဲ့ကြရသူများလို ခံစားကြရသည်။ ကျွန်တော်တို့ကအနာဂတ်ကို တစ်နာရီမျှလောက် အလည်သွားလိုက်ကြသည့် ခရီးသည်များသာ မဟုတ်ပါလား။

* * *

ဒိုင်းနမစ်ကိုရီးယား

ကျွန်တော်တို့ကားကလေးသည် ဆိုးလ်မြို့တော်၏ လမ်းများပေါ်တွင် ဖြတ်သန်းမောင်းနှင် နေခိုက် ကျွန်တော်သည် လမ်းဘေးဝဲယာတစ်လျှောက်ရှိ ရှုခင်းများကိုငေးကြည့်ရင်း လိုက် ပါလာခဲ့သည်။ လမ်းတစ်လျှောက်ရှိ အဆောက်အအုံများ၏ နံရံများပေါ်တွင် နာမည်ကြီး အဆိုကျော်ရိုန်း၏ ရုပ်ပုံကြီးများကို မြင်ရသည်။ အမှတ်တမဲ့ကြည့်လျှင် အဆိုတော်ရိုန်း၏ တေးစီးရီးကြော်ငြာများလား ထင်မှတ်ကောင်းထင်မှတ်ကြပေမည်။ သို့သော် တေးကြော်ငြာ မဟုတ်ဘဲ ကမ္ဘာ့ဖလားပွဲရောက် တောင်ကိုရီးယားအမျိုးသားဘောလုံးအသင်းအား ချီးကျူး ဂုဏ်ပြုအားပေးထားသော ကြော်ငြာဘုတ်ကြီးများဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

ယင်းကြော်ငြာဘုတ်ကြီးများနှင့်အပြိုင် ဒိုင်းနမစ်ကိုရီးယား Dynamic Korea ဟူသော စာကြောင်းများကိုပါ နေရာအနှံ့တွေ့နေရပေသည်။ ဘာကိုဆိုလိုသည်ကို ကျွန် တော်စဉ်းစားနေမိခိုက်မှာပင် ထိုစကားလုံးကို ယခု အခန်းထဲမှာ ထပ်တွေ့နေရပြန်ပါပြီ။

‘အခုရောက်နေတဲ့နေရာက ကေအိုအိုင်အက်စ်ဌာနပါ’

ဗစ်ကီကရှင်းပြသည်။ ကေအိုအိုင်အက်စ်ဆိုသည်မှာ အင်္ဂလိပ်စာလုံး KOIS အတိုကောက်ဖြစ်ပြီး အပြည်အစုံမှာ Korea Overseas Information Service ဖြစ်လေ သည်။ ကိုရီးယားပင်လယ်ရပ်ခြား ပြန်ကြားရေးဌာနဟု ဘာသာပြန်ရမည်ထင်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ အစည်းအဝေးခန်းကလေးတစ်ခန်းထဲသို့ ဝင်လိုက်သည်။ တစ်ခဏ အကြာမှာ ပြုံးချိုသောမျက်နှာထားနှင့် အသက်(၅၀)ကျော်အရွယ်ခန့် ကိုရီးယား

အမျိုးသားတစ်ဦး အခန်းထဲဝင်လာပြီး သူ့ကိုယ်သူမိတ်ဆက်သည်။

‘ကျွန်တော်က လီယမ်ပါ’ လျှောက်လာပြီး အမည်ကတ်ပြားပေးသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော့် ကတ်နှင့်လဲလိုက်ပါသည်။ သူ့ရာထူးကို သူပေးသည်ကတ်ပေါ်တွင် ဖတ်ကြည့်လိုက်ရာ Overseas Publicity Policy-maker ဟု သိလိုက်ရသည်။ ပင်လယ်ရပ်ခြားဒေသများကလူအများ ကိုရီးယားအကြောင်း သိရှိစေရေးအတွက် သူသည် မူ ဝါ ဒ ရေး ဆွဲ ရေး မှု ။ တာဝန် ယူထားသူဖြစ်နေသည်။

တောင်ကိုရီးယားသမ္မတကြီးမစ္စတာရို(ယခင်)။

‘ကျွန်တော်မှာ အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စရှိနေလို့ ခွင့်ပြုပါ။ ကျွန်တော့်ကိုယ်စား မစ္စတာ ဆွန်ရေးဟန်က ကေအိုအိုင်အက်စ်အကြောင်း ရှင်းပြပါလိမ့်မယ်။ ညစာစားပွဲကျရင် ကျွန်တော် တို့ပြန်ဆုံကြတာပေါ့။’

သူက အားတုံအားနာခွင့်တောင်းရင်း နှုတ်ဆက်သည်။ မစ္စတာဟန်သည် နိုင်ငံခြားမီဒီယာဆက်ဆံရေးအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူကကေအိုအိုင်အက်စ်အကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့အား ရှင်းပြပါသည်။

ကေအိုအိုင်အက်စ်ကို Overseas Information Center အမည်ဖြင့် ၁၉၇၁ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ(၃၁)ရက်တွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးအဆင့်အုပ်ချုပ်သော ဌာနတစ်ခုအဖြစ် ယဉ်ကျေးမှုနှင့်ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်၌ စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်တွင် ထိုဝန်ကြီးဌာနကို ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနဟူ၍ (၂)ဌာနခွဲထုတ်လိုက်ရာ အိုအိုင်စီသည် ပြန်ကြားရေးအောက်ရောက်သွားသည်။ ထို့နောက် ၁၉၉၈တွင် Korea Overseas Culture and Information Service အမည်သစ်ဖြင့် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာနလက်အောက် ရောက်သွားပြန်သည်။ ၁၉၉၉ခုနှစ် မေ(၂၄)ရက်တွင် ဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်မှထုတ်ကာ အစိုးရ၏ ပြန်ကြားရေးအေဂျင်စီ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် ယခုအမည်သစ် ကေအိုအိုင်အက်စ်ဖြင့် ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၂၀၀၅ခု ဩဂုတ်

(၁)ရက်နေ့တွင် ဌာနလက်အောက်ရှိဌာနခွဲများ Divisions ကို အဖွဲ့အုပ်စုများ Teams အဖြစ် ပြောင်းလဲမှည့်ခေါ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

‘ကျွန်တော်တို့ဌာနရဲ့ အဓိကဆောင်ရွက်နေတဲ့လုပ်ငန်းတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ကိုရီးယားနိုင်ငံရဲ့ မူဝါဒရေးရာတွေ၊ ယဉ်ကျေးမှုရေးရာတွေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွေကို အများ သိအောင်လုပ်ဖို့ ပင်လယ်ရပ်ခြားပြန်ကြားရေးအရာရှိတွေစေလွှတ်ပြီး အဲဒီရုံးတွေကို လိုအပ် တာကူညီဖို့၊ ကိုရီးယားအစိုးရရဲ့ အင်တာနက်ဝက်ဘ်ဆိုက် ကိုရီးယားဒေါ်တံနက်ကို တာဝန် ယူလွှတ်တင်ဖို့ . . .’

မစ္စတာဟန်က လုပ်ငန်းစဉ်တွေကို သေသေချာချာရှင်းပြနေသည်။ ကျွန်တော်က ကေအိုအိုင်အက်စ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်များထဲတွင် ထူးခြားသောအချက်တချို့ကို တွေ့ လိုက်ရသည်။ ယင်းတို့မှာ ကိုရီးယားတွင်ရှိနေသော နိုင်ငံခြားမီဒီယာများ သတင်းရယူကြ ရာတွင် လိုအပ်သည်များကိုကူညီရန်၊ နိုင်ငံရပ်ခြားတိုင်းပြည်များနှင့် သတင်းစာဆရာများ၊ ပညာရှင်များ အပြန်အလှန်စေလွှတ်ရန်နှင့် ကိုရီးယားနှင့်ပတ်သက်သော သတင်းမှားများကို အမှန်သို့ ပြန်လည်ဖြေရှင်းပေးရန် စသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

ဌာန၏ညွှန်ကြားရေးမှူးသည် လက်ထောက်ဝန်ကြီးအဆင့်ဖြစ်ပြီး ညွှန်မှူးလက်

ကေအိုအိုင်အက်စ်ဌာနတွင် မီဒီယာလေ့လာရေးအဖွဲ့ကို ရှင်းပြနေသော မစ္စတာဟန်။

အောက်တွင် မူဝါဒရေးဆွဲရေးမှူးနှင့် အမျိုးသားပုံရိပ်မြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့၊ National Image Team ရှိလေသည်။ ယင်းတို့အောက်တွင်မှ မဟာဗျူဟာစီမံရေးရာအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာပြန်ကြားရေးအဖွဲ့၊ မီဒီယာအကြောင်းအရာအဖွဲ့၊ နိုင်ငံခြားမီဒီယာများ ဆက်ဆံရေးအဖွဲ့၊ ဟူ၍ အုပ်စုအဖွဲ့လေးဖွဲ့ ထပ်မံဖွဲ့စည်းထားကြောင်း မစ္စတာဟန်က ကျွန်တော်တို့ကို ရှင်းပြနေသည်။ ကိုရီးယားတို့၏ နောက်ထပ်မားကက်တင်းဌာနကြီးတစ်ခုဟု ကျွန်တော်က ယေဘုယျနားလည်လိုက်ပါသည်။ ကိုရီးယားဖောင်းဒေးရှင်းသည်လည်း ထိုတာဝန်မျိုးယူထားသည်။ ယခု ကေအိုအိုင်အက်စ်ကလည်း ကိုရီးယားကို Branding လုပ်နေသည်။ အမှတ်တံဆိပ်ထူထောင်နေသည်။ သူတို့က ဆောင်ပုဒ်တစ်ခုရေးကာ ဘရန်းဒင်းလုပ်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။ တခြားဆောင်ပုဒ်မဟုတ်။ ကိုရီးယားတစ်နိုင်ငံလုံးကို လွှမ်းခြုံထားသည့် ဒိုင်းနမစ်ကိုရီးယား Dynamic Korea ဖျတ်လတ်တက်ကြွကိုရီးယားဟူသည့် စာလုံးများပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဒိုင်းနမစ်ကိုရီးယားသည်တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားအမှတ်တံဆိပ်တစ်ခုအဖြစ် ယခုအခါထင်ရှားနေလေပြီ။ ၂၀၀၂ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ဖလားဘောလုံးပြိုင်ပွဲကို တောင်ကိုရီးယားတွင် ကျင်းပခဲ့စဉ်က တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသားများသာမက နိုင်ငံခြားသားများ၊ ပညာရှင်များအပါအဝင် အများစုကြီးက တောင်ကိုရီးယားအကြောင်း ကမ္ဘာကသိစေရန်အတွက် ထိုအမှတ်တံဆိပ်ကို အကောင်းဆုံးအဖြစ် ရွေးချယ်ပေးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်လေသည်။ သူတို့ပြည်သူများစုကလည်း ဒိုင်းနမစ်ကိုရီးယားသည် မျက်မှောက်ခေတ်ကိုရီးယားပြည်သူတို့၏ တက်ကြွထက်သန် အားမာန်ပြည်နေကြသောပုံရိပ်ကို ထင်ဟပ်သည်ဟု သဘောတူကြသည်။

သို့သော် ကိုရီးယားပြည်တွင်းထုတ် သတင်းစာတစ်စောင်ဖြစ်သော Joong-Ang Ilbo ဂျွန်းအန်းနေ့စဉ်သတင်းစာကြီးတွင် ဆိုးလ်အမျိုးသားတက္ကသိုလ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်လေ့လာရေးဌာနမှ လူမှုရေးပါမောက္ခ Jun Sang-in ကဒိုင်းနမစ်ကိုရီးယားသည် ကိုရီးယားလူမျိုးတို့၏ မူလဇာစ်မြစ်၊ ဒဿနိကအခြေခံသည်တို့ကို မဖော်ကျူးနိုင်ကြောင်း၊ ၂၁ရာစုအတွက် ယင်းအမှတ်တံဆိပ်သည် အဆင့်သိပ်နိမ့်လွန်းနေကြောင်း ထင်မြင်ချက်ရေးသားခဲ့သည်။

ပါမောက္ခကြီး၏ ရေးသားချက်ကို ကေအိုအိုင်အက်စ်ညွှန်ကြားရေးမှူးမစ္စတာ Yoo Jae-woong က ပြန်လည်ချေပရေးသားခဲ့သည်။ မစ္စတာဂျေဝေါင်းက ကိုရီးယားကုန်သွယ်ရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတိုးမြှင့်ရေးအေဂျင်စီ (KOTRA) ကို နိုင်ငံရပ်ခြားတိုင်းပြည် (၇၀)တွင် စစ်တမ်းကောက်ကြည့်ရာ ၆၃ဒသမ၄ရာခိုင်နှုန်းက အသင့်တော်ဆုံးအမှတ်တံ

ဆိပ်ဟု တုံ့ပြန်ကြကြောင်း၊ ၂၀၀၅ခုနှစ် သြဂုတ်လတွင်လည်း ပုဂ္ဂလိကသုတေသနကုမ္ပဏီ တစ်ခုက ကိုရီးယားများနှင့် နိုင်ငံခြားသား(၁၀၀၀)ကို စစ်တမ်းကောက်ခံရာ နိုင်ငံခြားသား ၇၅ရာခိုင်နှုန်းကျော်က အသင့်တော်ဆုံးအမှတ်တံဆိပ်ဟု ဖြေခံကြကြောင်း ပြန်လည်ရှင်း လင်းခဲ့သည်။

ကျွန်တော်ကတော့ ကိုရီးယားလူ့အဖွဲ့အစည်းသည် ခေတ်သစ်တစ်ခုဆိုသို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်နေသည် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်ဟုမြင်နေသည်။ ထိုခေတ်သစ်ဆိုသို့ လျှောက်လှမ်းရာတွင် ကိုရီးယားလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ပိုမိုနီးကြားတက်ကြွသော အဟုန် သာမက ပိုမိုလွတ်လပ်ပွင့်လင်းသော လူမှုဝန်းကျင်များပါ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းနေပေသည်။ ပါမောက္ခကြီး၏ မိမိအယူအဆကို လွတ်လပ်စွာတင်ပြနိုင်ခြင်းများ၊ ကေအိုအိုင်အက်စ်ညွှန် ကြားရေးမှူး၏ ပြန်လည်တုံ့ပြန်ချက်များ၊ ယင်းတို့ကို ကိုရီးယားအစိုးရ၏အာဘော် အင်တာ နက်ဝက်ဘ်ဆိုက်၊ ကိုရီးယားဒေါ်တန်ကပ်၌ ဖော်ပြပေးခြင်းများက လွတ်လပ်ပွင့်လင်းသော ဒိုင်းနမစ်ကိုရီးယားကို ဖော်ကျူးပေးသလိုဖြစ်နေသည်ဟု ကျွန်တော်က ခံစားမိလေသည်။

ဆိုးလ်မြို့လယ်က
အဆိုကျော်ရိန်း၏
ဘောလုံးအသင်း
အောင်နိုင်ရေး
ပိုစတာကြီး။

တောင်ကိုရီးယားဘောလုံးအသင်းအောင်ပွဲများက ဒိုင်းနမစ်ကိုရီးယားအမှတ်တံဆိပ်ကို အရောင်တင်ပေးသလိုဖြစ်နေသည်။

အခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ သတင်းစာတွေဟာ အတော်ကလေးဝေဖန်ရေး သားတာမျိုးတွေ ကျင့်သားရနေကြပါပြီ။ သူတို့ရေးသားတာတွေဟာ အချက်အလက်မမှန် ဘူးဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့က တရားဝင်ကန့်ကွက်စာပို့ပါတယ်။ ပြီးတော့သတင်းမှန် ပြန်ပြင်တင်ပြပေးပါတယ်ဟု မစ္စတာဟန်ကရှင်းပြသည်။

ဟုတ်မည်။ ကျွန်တော်သည် မစ္စတာဟန်ပေးသည့် အင်တာနက်ဝက်ဆိုက်ကိုရီးယားဒေါ့တံနက်ကိုဝင်ကြည့်ရာ သတင်းအမှန်ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်းဟူသော ခေါင်းစဉ် အောက်၌ ကိုရီးယားနှင့်ပတ်သက်သော နိုင်ငံတကာနှင့် ပြည်တွင်းသတင်းအချို့ကို re-correction လုပ်ပေးထားသည်များကို ဖတ်လိုက်ရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သမ္မတကြီးက အချိန်တိုင်းလိုလို အွန်လိုင်းပေါ်မှာရှိနေတတ်ပါတယ်။ သူ့ဆီကိုလာတဲ့ အီးမေးလ်တွေကိုဖတ်တယ်။ ပြီးတော့ လေးလေးစားစားစာပြန်ပါတယ်။

မစ္စတာဟန်က ဆက်ပြောနေသည်။ သမ္မတကြီးသည် မကြာသေးမီကမှ နိုင်ငံခြား သတင်းဌာနတစ်ခု၏ အင်တာဗျူးမေးခွန်းများကို သူ၏အင်တာနက်အပေါ်အမြင်၊ ဒီမိုကရေစီနှင့်ပတ်သက်သည့်သဘောထား စသည်တို့ကို အီးမေးလ်ဖြင့် ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့

သည်ကို ကျွန်တော်အွန်လိုင်းပေါ်တွင် ဖတ်လိုက်ရသည်။

တောင်ကိုရီးယားသည် သမ္မတအုပ်ချုပ်သောနိုင်ငံဖြစ်ပြီး လက်ရှိသမ္မတမှာ မစ္စတာ Roh Moohyun ဖြစ်သည်။ (မှတ်ချက်။ ။ယခုအခါတွင် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ သမ္မတမှာ လီမြောင်ဘက်ဖြစ်သည်။) မစ္စတာရိုသည် အသက်(၆၀)အရွယ်ရှိပြီး ၂၀၀၃ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ(၂၅)ရက်တွင် သမ္မတတာဝန်ကို စတင်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ သမ္မတမဖြစ်ခင်က သူသည် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ရှေ့နေကြီးတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သည်ဟုလည်း သိရသည်။ သူ၏ ဒေသစွဲဆန့်ကျင်ရေးအယူအဆ၊ ပျော့ပျောင်းသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလိုလားသူ၊ ပြီးတော့ အမေရိကန်ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတို့က သူ့ကိုတောင်ကိုရီးယားသမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် အောင်စေခဲ့သော အချက်များဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်သူများကပြောကြသည်။ ငယ်စဉ်က ဆင်းဆင်းရဲရဲနေခဲ့ရသောသူသည် ယခုအခါ ကမ္ဘာ့သူကြွယ်နိုင်ငံများတွင် နံပါတ်(၁၀)ချိတ် လာကာ လူဦးရေ ၄၈သန်းခန့်ရှိသည့် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ်ကြီး ဖြစ်လာခဲ့ပေပြီ။

တောင်ကိုရီးယား၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေအရ သမ္မတတစ်ဦးသည် (၅)နှစ်သက်တမ်းတစ်ခုသာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခွင့်ရှိလေသည်။ သမ္မတကို တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် လျှို့ဝှက်မဲစနစ်ဖြင့် ရွေးချယ်ရသည်။ သမ္မတသည် အဖွဲ့ဝင်(၁၅)ဦးမှ (၃၀)ဦးအထိပါဝင်သော နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ ဥက္ကဋ္ဌလည်းဖြစ်သည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ကို သမ္မတကခန့်အပ်ရပြီး အမျိုးသားလွှတ်တော်က အတည်ပြုပေးရသည်။ သမ္မတသည် အကြောင်းကြောင်းကြောင့် သမ္မတတာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်တော့လျှင် ဝန်ကြီးချုပ်သို့မဟုတ်

နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်တစ်ဦးဦးက ယာယီသမ္မတအဖြစ် တာဝန်ယူရသည်။

တောင်ကိုရီးယားသမ္မတသည် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲလည်းဖြစ်ပြီး အစိုးရယန္တရားနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးများ နှစ်ခုစလုံးပါဝင်သော တစ်နိုင်ငံလုံးကို သင်္ကေတထားကိုယ်စားပြုလေသည်။ ထို့ပြင် တောင်ကိုရီးယားသမ္မတသည် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအားလုံး၏ အကြီးအမှူး(စစ်ဦးစီးချုပ်)လည်းဖြစ်ပြီး စစ်ကြေညာခြင်းအပါအဝင် စစ်ရေးဆိုင်ရာမူဝါဒများကို ကိုင်တွယ်သုံးစွဲခွင့်အာဏာကိုပါ ပေးအပ်ခံရသည်ဟုသိရသည်။

သီလို့သည်များကိုမေးဖို့ မစ္စတာဟန်ကပြောရာ ကျွန်တော်တို့အားလုံးမှာ မီဒီယာများမှဖြစ်ကြသဖြင့် တောင်ကိုရီးယား၏ သတင်းမီဒီယာတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာပုံများနှင့် လက်ရှိအနေအထားတို့ကို မေးမြန်းကြသည်။ မစ္စတာဟန်ကလည်း တောင်ကိုရီးယားသတင်းမီဒီယာများ တွေ့ကြုံဖြတ်သန်းခဲ့ရသည် အခက်အခဲများ၊ လက်ရှိအနေအထားသို့ ရရှိအောင် အဆင့်ဆင့်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရပုံများ၊ လက်ရှိတောင်ကိုရီးယားအစိုးရ၏ သတင်းမီဒီယာများအပေါ် သဘောထားများကို အကျဉ်းချုံးရှင်းပြသွားခဲ့သည်။

ကေအိုအိုင်အက်စ်ဌာနမှ ကျွန်တော်တို့ထွက်လာတော့ ညနေငါးနာရီခန့်ရှိပြီ။ ညစာစားပွဲကိုဆက်ကြရဦးမည်။ ဆိုးလ်၏ လမ်းမများပေါ်မှာတော့ အနီရောင်တီရှပ်တွေနှင့် ရဲရဲနီနီနေသည်။ အနီရောင်တီရှပ်တွေက ပုံစံတူတွေဖြစ်သည်။ ရင်ဘတ်မှာ ဒိုင်းနမစ်ကိုရီးယားအမှတ်တံဆိပ်ကို ရိုက်နှိပ်ထားသည်။ သူတို့က ပထမပွဲနိုင်ပြီး၍ နောက်တစ်ပွဲပြင်သစ်နှင့် ထပ်နှံဦးမည် သူတို့အမျိုးသားဘောလုံးအသင်းအောင်နိုင်ရေးတီရှပ်များ ဝတ်ဆင်ထားကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဒိုင်းနမစ်ကိုရီးယား တီရှပ်နီနီရဲရဲများဖြင့် သူတို့သည် တက်ကြွလှုပ်ရှားနေကြသည်။ ကိုရီးယားအစိုးရသည် အမျိုးသားဘောလုံးအသင်း၏ အောင်မြင်မှုကို အခြေတည်ကာ ဒိုင်းနမစ်ကိုရီးယားဝတ်စုံများဖြင့် စုစည်းသောစိတ်ဓာတ်များကို ခါတော်မီမြှင့်တင်နေပေပြီ။

ဒိုင်းနမစ်သည် အောင်မြင်မှုကိုရယူပေးမည့် ထက်သန်တက်ကြွလှုပ်ရှားခြင်းဖြစ်သည်။ ဒိုင်းနမစ်ကို ချက်ချင်းတည်ဆောက်၍မရ။ ဒိုင်းနမစ်ကို ယူနိုတီဟုခေါ်သော စုစည်းမှုမှသာ ထပ်ဆင့်တည်ဆောက်နိုင်ကြပေမည်။ ကျွန်တော်သည် ဆိုးလ်မြို့သားတို့၏ ယူနိုတီကို မျက်ဝါးထင်ထင်တွေ့မြင်လိုက်ရပေပြီ။

ငွေချူတတ်သော ကိုရီးယား

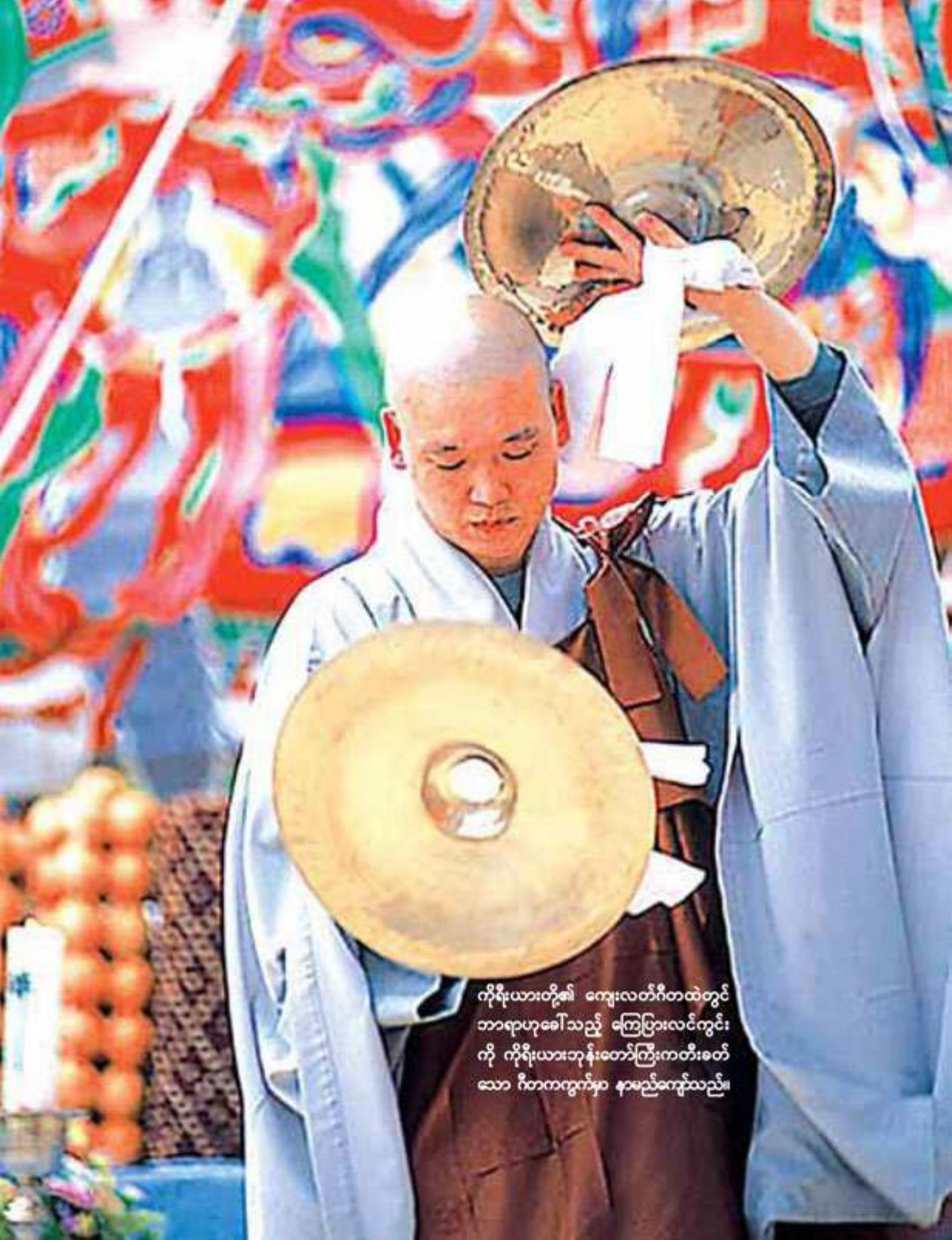
ဆိုးလ်မြို့ကို ကျွန်တော်ရောက်ကတည်းက ရွာလိုက်သည့်မိုးသည် ယခုထိတိုင် မတိတ်ချင်သေး။ ကျွန်တော်တို့ စီးလာသော မိနီဘတ်စ်ကားက မြို့တွင်းရှိလမ်းတစ်လမ်း၏ ထိပ်တွင် ရပ်လိုက်သည်။ ကိုရီးယားပင်လယ်ရပ်ခြား သတင်းပြန်ကြားရေးလုပ်ငန်း (ကေအိုအိုင်အက်စ်)မှ ပင်လယ်ရပ်ခြားလူသိရှင်ကြားဖြစ်ရေးမူဝါဒများ မစွတာလီက ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကို ညစာဖြင့်ဧည့်ခံမည်။

‘ဆိုင်က ဒီလမ်းထဲမှာပါ။ ကားဝင်လို့မရဘူး။ ကျွန်မတို့လမ်းလျှောက်ကြရမယ်’ ဗစ်ကီကပြောသည်။ ဆိုင်သို့ဝင်သည့်လမ်းကလေးက တကယ့်ကိုကျဉ်းကျဉ်းကလေးဖြစ်သည်။ လမ်းတစ်ဖက်တစ်ချက်မှာ တိုက်အိုတိုက်ဟောင်းတွေက ပြည့်နေသည်။ ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာက ဆိုးလ်မြို့ဟောင်းတစ်နေရာသို့ ရောက်သွားသလိုခံစားရသည်။ လမ်းကလေးက ခပ်တိုတိုပဲဖြစ်သည်။ ကိုရီးယားဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းပုံစံ အဆောက်အအုံ တွဲတစ်ခုကို ကျွန်တော်တို့လှမ်းမြင်နေရသည်။

‘ကျွန်မတို့ညစာစားမှာ အဲဒီနေရာမှာပဲ။ ဆန်ချွန်းစားသောက်ဆိုင်ပါ။ ဆိုးလ်မှာ တော့ နိုင်ငံခြားသားတွေအကြိုက်တွေ့တဲ့ နေရာတစ်နေရာပါ’

ကယ်လီကပဲ ပြောလိုက်သလား။ ဗစ်ကီကပဲ ပြောလိုက်သလား။ ကျွန်တော်ကောင်းကောင်းမမှတ်မိချင်တော့။

ဆိုင်ပေါက်ဝမှာ ကိုးရီးယားအဖိုးကြီးတစ်ဦးက ဆီးကြိုသည်။ ဆိုင်တွင်းသို့မဝင်မီ

ကိုရီးယားတို့၏ ကျေးလက်ဂီတထဲတွင်
ဘာရာဟုခေါ်သည့် ကြေပြားလင်ကွင်း
ကို ကိုရီးယားဘုန်းတော်ကြီးကတီးခတ်
သော ဂီတကဏ္ဍကံ့မှာ နာမည်ကျော်သည်။

ကျွန်တော်တို့ ဖိနပ်တွေချွတ်ကြရသည်။ ဆိုင်အတွင်းခန်းကလည်း ခေတ်မီစားသောက်ဆိုင်များ၏ အခင်းအကျင်းမျိုးမဟုတ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတိုက်တစ်တိုက်၏ အသွင်အပြင်မျိုးဖြစ်နေသည်။ အလင်းရောင်မှန်ပျံ့အောက်တွင် ရှည်မျောမျောစားပွဲပုများကို ခင်းထားသည်။ မစ္စတာလီက အထဲတွင်ရောက်နှင့်ပြီး ကျွန်တော်တို့ကိုကြိုနေသည်။ မြန်မာ့ကျေးလက်များတွင် ဝိုင်းဖွဲ့စားရသလိုမျိုး ကြမ်းပြင်တွင်ထိုင်ကာ စားသောက်ရသည်ပုံဖြစ်သည်။

ဆိုင်ထဲမှာ ကိုရီးယားဒေသခံများနှင့်အတူ နိုင်ငံခြားသားတချို့ကို တွေ့နေရပေသည်။ ကျွန်တော့်ဘေးမှာ ထုံးစံအတိုင်း မစ္စတာလီကထိုင်သည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့်မျက်နှာချင်းဆိုင်မှာ မွန်ဂိုလီးယားရုပ်မြင်သံကြားဌာနမှ မိတ်ဆွေနှစ်ဦးထိုင်ကြသည်။ သူက ကျွန်တော့်ကို မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်းမေးသည်။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူမှုဟန်ပန်များအကြောင်းမေး

ကိုရီးယားဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ရိုးရာအစားအစာများ တည်ခင်းထားပုံ။

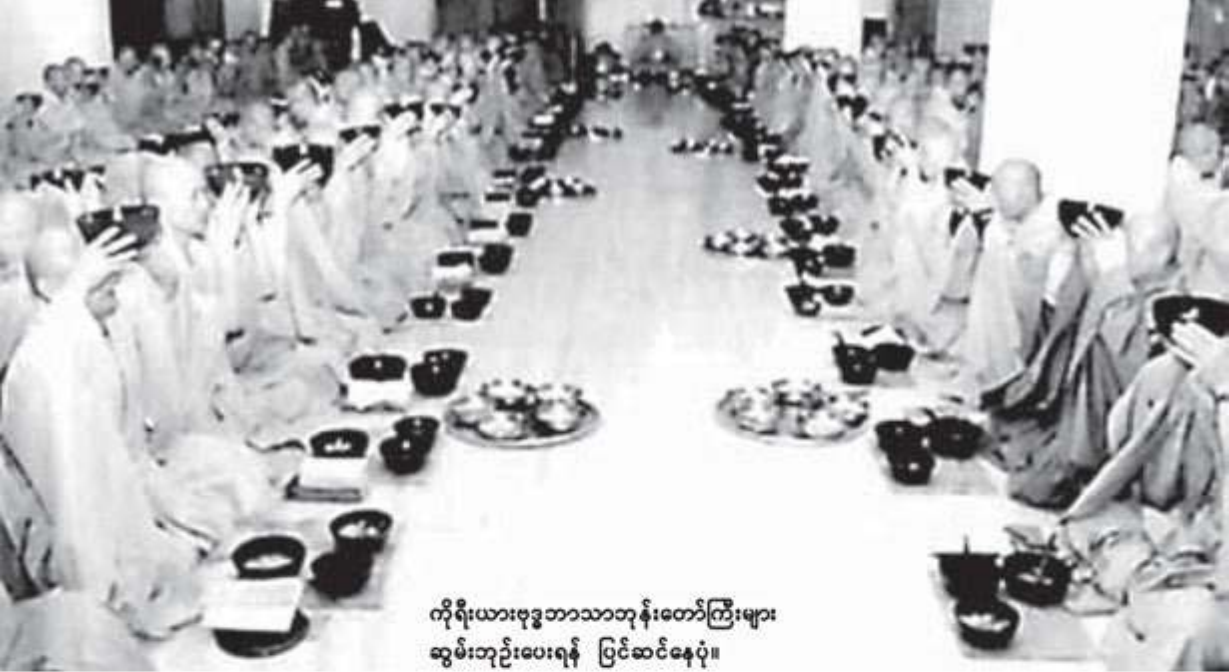

သည်။ 'ကျွန်တော်မရောက်ဖူးသေးဘူးဗျာ' ဟုလည်း ပြောသည်။

တောင်ကိုရီးယားနှင့် မြန်မာတို့၏ ကူးလူးဆက်ဆံရေးများက ယခုနှစ်ပိုင်းကာလ များအတွင်းမှာ ပိုပြီးစိပ်လာ၊ ပိုနီးကပ်လာသော်လည်း ကျွန်တော်နှင့်မိတ်ဆက်သိကျွမ်းလာရ သည့် ကိုရီးယားအစိုးရအရာရှိကြီးများမှာ ထိုင်းနှင့်ဗီယက်နမ်တို့ကိုသာ ရောက်ဖူးကြသူများ သာဖြစ်ကြပြီး မြန်မာပြည်သို့ရောက်ဖူးကြသူ မရှိသလောက်ဖြစ်နေသည်။ ထူးခြားသည်မှာ သူတို့သည် ကျွန်တော်တို့အရှေ့တောင်အာရှနှင့် ကူးလူးဆက်ဆံမှုနည်းသည် မွန်ဂိုလီးယား ကိုမူ အတော်ကလေးရင်းနှီးနေကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်ဘေးကမစွတာလီ တစ်ယောက် မွန်ဂိုလီးယားမီဒီယာသမားနှစ်ဦးနှင့် လေပေးဖြောင့်နေခြင်းပင်ဖြစ်ပေမည်။ တောင်ကိုရီးယားနှင့် မွန်ဂိုလီးယားတို့ ၁၉၉၁ခုနှစ်ရောက်မှ နှစ်နိုင်ငံကြားသံတမန်ဆက်သွယ် မှု စတင်တည်ထောင်နိုင်ခဲ့သော်လည်း နိုင်ငံရေးပထဝီအနေအထားအရ မွန်ဂိုလီးယားနှင့် ပိုမိုနီးနီးကပ်ကပ်ဆက်ဆံနေခြင်းဖြစ်မည်ဟု ကျွန်တော်ကတွေးလိုက်သည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီ

ကမ္ဘာလှည့်တွေ့ဆုံက ငွေကောင်းကောင်းရရှိနိုင်သော ဆန်ချွန်ရိုးရာစားသောက်ဆိုင်။

ကိုရီးယားဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်ကြီးများ
ဆွမ်းတုဦးပေးရန် ပြင်ဆင်နေပုံ။

ယံပြီလဲပြီးနောက်ပိုင်းမှ မွန်ဂိုလီးယားသည် လွတ်လပ်သောနိုင်ငံဖြစ်လာပြီး ယင်းတို့၏နိုင်ငံ တကာဆက်ဆံရေးလက်များကို ပြင်ပသို့ဆန့်တန်းနိုင်ခဲ့သည်။

‘ကျွန်တော်တို့က ရုရှားစကားကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်ပြောကြတယ်။ နောက်ပိုင်း မွေးလာတဲ့သူတွေကတော့ တစ်မျိုးပေါ့။ အခု ကျွန်တော်တို့ရုပ်မြင်သံကြားအပါအဝင် မီဒီယာတွေဟာ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရှိလာကြပါပြီ’

မွန်ဂိုလီးယားမိတ်ဆွေ မစ္စတာတီအက်စ်မန်ခ်သာ (Mr. T.S Munkhtur) ကပြော သည်။ သူသည် မွန်ဂိုလီးယားအမျိုးသားပြည်သူ့ရုပ်မြင်သံကြားဌာနမှ အကြီးတန်းအယ်ဒီ တာဖြစ်၏။ သူနှင့်အတူပါလာသူနောက်တစ်ဦးမှာ နေးရှင်းအသံလွှင့်ကော်ပိုရေးရှင်းမှ ထုတ် လုပ်ရေးမှူး မစ္စတာခန်ချစ်လာဒ်ယူထိုင်းဖြစ်လေသည်။ မစ္စတာမန်ခ်သာသည် တောင်ကိုးရီး ယားသို့ ယခုတစ်ကြိမ်ပါနှင့်ဆိုလျှင် ခြောက်ကြိမ်ရှိပြီဟုဆိုရာ သူသည် ဆိုးလ်မြို့ကို ကျွန်တော်တို့ထက် အများကြီးနဲ့စပ်ကျွမ်းကျင်စွာ သိနေလေသည်။ မွန်ဂိုလီးယားနှစ်ဦးစလုံး တုတ်တုတ်ခိုင်ခိုင်ခန္ဓာကိုယ်ပိုင်ရှင်များဖြစ်ကြပြီး မန်ခ်သာက ခန်ချစ်လာဒ်ယူထိုင်းနှင့်စာလျှင် အင်္ဂလိပ်လိုအများကြီးပြောနိုင်သည်။

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ စကားကောင်းနေစဉ်မှာပင် အစားအသောက်တွေက တစ်ပွဲပြီး တစ်ပွဲ စားပွဲပေါ်ရောက်လာသည်။ ကိုရီးယားဆန်အရက်ခွက်သေးသေးကလေးတွေ အပါ အဝင်ဖြစ်သည်။ အေးသောနိုင်ငံများတွင် နေသူများဖြစ်၍လားမသိ။ မွန်ဂိုမိတ်ဆွေကြီးနှစ်

ဆန်ချွန်း
အစားအစာ
များသည်
များသောအားဖြင့်
သက်သတ်လွတ်
အစားအစာများ
ဖြစ်သည်။
ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဘုန်းတော်ကြီး
ကျောင်းများ
အထူးသဖြင့်
တောရကျောင်း
များတွင်
ချက်ပြုတ်သော
အစားအစာ
များဖြစ်ရာ
တောတွင်းမှ
ရသော
ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊
သစ်ဥသစ်ဖု
များကို
အခြေခံ
ချက်ပြုတ်
ထားသည်

ဦးမှာ အတော်သောက်နိုင်ကြသည်။ ကျွန်တော်ကတော့
ရုရှားတွေအရက်ကြိုက်သည်ဆို သည်ကို ပိုပြီးယုံချင်သွားသည်။
သူတို့ကိုကြည့်ပြီး ရုရှားတို့၏ အရက်ဟာသပုံပြင်များကိုပါ
သတိရလာရတော့သည်။

ဒီဆိုင် ကိုရီးယားဘုန်းကြီးကျောင်းပုံစံလုပ်ထားပြီး အခု
တည်ခင်းထားတဲ့ အစားအစာတွေကလဲ ကိုရီးယားဘုန်းကြီး
ကျောင်းတွေမှာ ချက်ပြုတ်တဲ့အစားအစာတွေ Temple food
အတိုင်းပါပဲ’

တစ်ဦးက ရှင်းပြသည်။

ဆန်ချွန်းအစားအစာများသည် များသောအားဖြင့် သက်
သတ်လွတ်အစားအစာများဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းတော်ကြီး
ကျောင်းများ အထူးသဖြင့် တောရကျောင်းများတွင် ချက်ပြုတ်သော
အစားအစာများဖြစ်ရာ တောတွင်းမှရသော ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊
သစ်ဥသစ်ဖုများကို အခြေခံချက်ပြုတ်ထားသည်ဟု သိရလေသည်။
ထို့ကြောင့် အစားအစာများတွင် အဓိကအမယ်များ၏အရသာကို
သာ ပေါ်လွင်အောင်ချက်ပြုတ်ထားရာ ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်များ
မသုံးသလောက်ဖြစ်လေသည်။

ဤရိုးရာစားသောက်ဆိုင်ကို တည်ထောင်သူမှာ ဗုဒ္ဓဘာ
သာဘုန်းတော်ကြီးလူထွက် မစ္စတာကင်မ်ရွန်ဆစ်ဆိုသူဖြစ်ကြီး
သူသည် အသက် ၁၅နှစ်အရွယ်တွင် ဘုန်းကြီးကျောင်းစရောက်
ကတည်းက ထိုစားသောက်ဖွယ်ရာချက်နည်းမျိုးစုံကို နှစ်ပေါင်း
၃၀အတွင်း လေ့လာသင်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိလိုက်ရသည်။
ဘုန်းကြီးလူထွက်ပြီးသောအခါ သူသည် သက်သတ်လွတ်ဟင်း
လျာများချက်ပြုတ်ရာတွင် ဆရာကြီးတစ်ဆူဖြစ်လာသည်။ ဟင်း
အမယ်တွေကလည်း ရာသီပေါ်မူတည်ပြီး ပြောင်းသွားသည်။ ဘယ်
ရာသီတွင် ဘယ်ဟင်းသီးဟင်းရွက်က အရည်အသွေးအကောင်း
ဆုံးဖြစ်သည်ကို သူက ကောင်းကောင်းလေ့လာထားသောကြောင့်
ဖြစ်လေသည်။

အစားအသောက်တွေက စားပွဲရှည်ကြီးနှင့်အပြည့်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာအစားအစာတွေနှင့်တော့ သိပ်မတူလှ။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပြုတ်လိုဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့က အနည်းဆုံးတော့ ဆီပူကလေးနှင့်လိုမ့်လိုက်မှ ခံတွင်းတွေကြသူများဖြစ်ရာ ကျွန်တော့်အနေဖြင့်တော့ သိပ်မကြိုက်လှ။ သို့သော် နိုင်ငံရပ်ခြားဗဟုသုတတစ်ခုအနေဖြင့်တော့ ကြိုးစားပြီးစားကြည့်ပါသည်။ တကယ်ပြောကြစတမ်းဆိုလျှင်တော့ ခံတွင်းတွေသည် မတွေ့သည်အပထား၊ ယခုစားနေရသော အစားအစာတွေကတော့ ဆီမရှိ၊ အငန်မကဲသည့် ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော အစားအစာများဖြစ်သည်ကိုတော့ လက်ခံလိုက်ပါသည်။

ဆန်ရွှန်း
စားသောက်ဆိုင်ထဲက
ကျေးလက်ဂီတ
ကဇာသည်၏
ရိုးရာအက။

ကုမ္ပဏီအရာရှိများအပါအဝင် ကိုရီးယားနိုင်ငံသားတော်တော်များများက ယခု အခါတွင် ထိုကဲ့သို့သော ဘုန်းကြီးကျောင်းအစာများကို နှစ်ခြိုက်စွာသုံးဆောင်လာရာ ဆန်ချွန်းအပါအဝင် ထိုအစာများရောင်းသော စားသောက်ဆိုင်ပေါင်း ၁၀ဆိုင်ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ဆန်ချွန်းဟင်းမည်တွေက စုစုပေါင်း ၁၆မျိုးရှိကြောင်း သိရသည်။ ထိုအထဲတွင် တည်ခင်းသောလက်ဖက်ရည်မှာ ဆေးပင်ငါးမျိုးကိုပေါင်းစပ်ပြီး ကျိုချက်ထားကြောင်းလည်း လေ့လာခဲ့ရပါသည်။

စကားပြောလိုက် စားလိုက်နှင့် နာရီကိုကြည့်လိုက်တော့ ည ၈နာရီခန့်ရှိပေပြီ။ စားသောက်ခန်းတစ်ခန်းလုံး မှောင်ကျသွားပြီးနောက် မီးမောင်းတွေကလင်းလာသည်။ စကားပြောနေသောအသံတွေ တိတ်သွားစဉ်မှာ ကိုရီးယားဗုံကြီးတီးသံမြည်လာသည်။

‘ရိုးရာကပွဲ စတော့မယ်နဲ့တူရဲ့’

ကယ်လီကလှမ်းပြောသည်။ ဟုတ်မည်။ ခဏအကြာတွင် ကိုရီးယားကျေးလက် ဝတ်စုံတွေရုံထားသော အမျိုးသမီးငယ်တွေ ခန်းမထဲတီးကွက်နှင့်အတူ စည်းချက်ညီညီဝင်လာကြသည်ကို ကျွန်တော်တို့မြင်ကြရတော့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် မေးကြည့်ရာ ဆန်ချွန်းစားသောက်ဆိုင်က နေ့စဉ်ည ၈နာရီမှ ၈နာရီလေးဆယ့်ငါးမိနစ်အထိ ကျေးလက်ရိုးရာအဆိုအကများကို တင်ဆက်ပေးသည်ဟု သိခဲ့ရလေသည်။

အဆိုနှင့်အကတွေက တစ်ပုဒ်ပြီးတစ်ပုဒ်၊ တစ်ကွက်ပြီးတစ်ကွက်၊ ကျေးလက်ရိုးရာအကဆိုသော်လည်း ထိုကကွက်များတွင် ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အဋ္ဌအသက်များပါလွှမ်းခြုံနေသည်ဟု ကျွန်တော်ခံစားနေရသည်။ တိတိပပတော့ ပြန်မပြောတတ်။ ရိုးရာကချေသည်တွေက စင်ပေါ်တွင် ကခုန်တင်ဆက်ကြခြင်းမဟုတ်ဘဲ စားသောက်ခုံများအကြား ဆိုင်အလယ်ရှိ ကွက်လပ်ကလေးတွင် ကျွန်တော်တို့ကြည့်ဖူးသည့် မြေဝိုင်းအကဆန်ဆန် တင်ဆက်ပေးခြင်းမျိုးဖြစ်ရာ ထူးခြားနေသည်။

ကိုရီးယားကျေးလက်ဂီတသည် ကျေးလက်နေပြည်သူတို့၏ လူမှုဘဝဟန်ပန်များကို ထင်ဟပ်ခဲ့ရာ မည်သူက မည်သည့်အချိန်တွင် စတင်ဖန်တီးခဲ့သည်ကို မသိကြရသော်လည်း မျိုးဆက်တစ်ခုပြီးတစ်ခု လက်ဆင့်ကမ်းခဲ့ကြသဖြင့် ယခုခေတ်တိုင် တည်မြဲနေခြင်းဖြစ်လေသည်။ မည်သည့်လူမျိုးပင်မဆို သူတို့၏ယဉ်ကျေးမှုနှင့် သမိုင်းကြောင်းတို့သည် သူတို့၏ကျေးလက်ဂီတများတွင် ထင်ဟပ်နေသည်။ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ပျော်ပျော်နေတတ်ကြပုံ၊ အချင်းချင်းကျီစယ်ချစ်ကြည်တတ်ကြပုံများကို မြန်မာတို့၏ ကျေးလက်ဂီတများတွင် တွေ့နိုင်သလိုမျိုးဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်တော်တို့ကိုဖျော်ဖြေနေသော ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုကျေးလက်ဂီတ ကကွက်တစ်
ကွက်မှာ Seungmu ဟုခေါ်သော ကကွက်ဖြစ်လေသည်။ ထိုကကွက်တွင် ထူးခြားသော
ကိုရီးယားဘုန်းကြီးဝတ်ရုံရှည် အဖြူကြီးဝတ်ထားသည့် ကချေသည်က ပျော်ရွှင်ခြင်း၊
ဝမ်းနည်းခြင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်း၊ ကြည်နူးခြင်းစသည့် ဆန့်ကျင်ဘက်ခံစားမှုများအား ဗုံသံ၏
အနိမ့်အမြင့်၊ အပြင်းအပျော့ဖြင့် ကချက်ညီညီကခုန်သည်ကို တွေ့မြင်ကြရသည်။ နောက်
ကကွက်တစ်ခုမှာ ဆောင်မူးနှင့်အမြဲတွဲနေသည့် ဘာရာချွန် Barachun အကပဲဖြစ်ပါတယ်။
မြန်မာ့ကျေးလက်ဂီတတွင် မပါမဖြစ်သော လင်ကွင်းနှင့်ဆင်တူသည့် ကြေးပြားကြီးနှစ်ခုကို
ခတ်ကာခတ်ကာ တီးရင်းကရသည်။ သူတို့က ထိုတူရိယာကို ဘာရာ Bara ဟု ခေါ်ကြ
သည်။ ကကွက်၏အဓိပ္ပာယ်မှာ မကောင်းဆိုးရွားများကိုငြင်းဆန်ပြီး လူတို့၏စိတ်ကို
အေးငြိမ်းစေသည့် သရုပ်ဖော်မှုမျိုးဖြစ်သည်ဟု ဆိုလေသည်။ ကျွန်တော်သည် လင်ကွင်းသံ
တချွင်ချွင်ကြားတွင် ဝတ်ရုံဖြူကြီးဖိုးရိုးဖားရားနှင့် ကနေကြသော သူတို့၏ကွက်ကိုကြည့်ပြီး
မဆီမဆိုင်မြန်မာ့အသံကလာဖူးသော အသံလွင့်ဇာတ်လမ်းဟောင်းတစ်ပုဒ်ကို ပြေးသတိရ
လိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့ငယ်စဉ်က လူကြီးတွေနားအတင်းတိုးတိုးရှေ့ဝင်ကာ မျက်စိမဖွင့်ရဘဲ
နားထောင်စွဲလမ်းခဲ့ရသော ကိုးပွင့်ဖူးစာဇာတ်လမ်းဖြစ်ပါသည်။ ရင်သိမ့်ဖိုရသချင်းတူသွား
သောကြောင့် လားတော့မသိ။

ဂီတဖျော်ဖြေမှု၏ နောက်ဆုံးကကွက်မှာ အုပ်စုအကပုံစံဖြစ်ရာ ကချေသည်ကိုရီး
ယားပျိုဖြူချောတွေက ဧည့်ပရိသတ်တွေထဲမှရွေးကာ သူတို့နှင့်အတူ ကခုန်ရန်ခေါ်လေ
သည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့မှ ကိုမင်းနိုင်စိုးမှာ စားပွဲစွန်းတွင်ထိုင်နေသောကြောင့်လား၊ သို့
တည်းမဟုတ် မြန်မာကိုလူချောကို ကိုရီးယားပျိုချောတွေက မျက်စိကျသွားသောကြောင့်
လားမသိ။ ကလေးမလေးတွေ၏ လက်ဆွဲအခေါ်ခံရလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ကချေသည်များနှင့်အတူ ကခုန်နေကြသော ကိုမင်းနိုင်စိုးအပါ
အဝင် တခြားသောနိုင်ငံခြားသားဧည့်သည်များကို စည်းချက်ညီညီလက်ခုပ်တီးပြီး အားပေး
ကြရသည်။ ကချေသည်တွေလည်းပျော်၊ တွဲကသူတွေလည်းပျော်၊ လက်ခုပ်တီးပြီး အားပေး
ကြရသူတွေလည်း ပျော်ရသော အစီအစဉ်ကောင်းတစ်ခုဖြစ်လေသည်။ ကပွဲပြီးလေပြီ။
စားပွဲပေါ်တွင် စားဖွယ်ရာတွေလည်း ပြောင်ပြောင်စင်လှပေပြီ။

မစ္စတာလီကိုနှုတ်ဆက်ကာ ကျွန်တော်တို့ဆန်ချွန်းမှ ပြန်ထွက်လာကြသည်။
လမ်းကလေးက ရှေးဆန်လှရာ ဖိလစ်ပိုင်နှင့်မလေးရှားမှမိတ်ဆွေက မိုးသည်းသည်းကြားက
ပင် လမ်းကြားလေးထဲမှာ အမှတ်တရဓာတ်ပုံတွေကို အပြန်အလှန်ရိုက်နေကြပြန်သည်။

မိဒီယာသမားဟူသည် တခြားသူများကိုသာ မှတ်တမ်းတင်ပေးရလေ့ရှိရာ သည်ခရီးမှာတော့ ကိုယ်ဘာသာကိုယ်မှတ်တမ်းတင်နိုင်ဖို့ အပြန်အလှန်ကူညီပေးနေကြရသည်။

လမ်းထိပ်တွင်ရပ်ထားသော ကားဆီလျှောက်လာရင်းမှ ကျွန်တော်က ရိုးရာကပွဲ အကြောင်း ပြန်စဉ်းစားမိသည်။ စင်ပေါ်မှာကလျှင် သည်လောက်စိတ်ဝင်စားဖို့ ပျော်ဖို့ ကောင်းချင်မှကောင်းမည်။ ရိုးရိုးကလေးနှင့် ငွေရှာသွားခြင်းဖြစ်သည်။ လူတစ်ဦးစာအတွက် ညစာတန်ဖိုးမှာ ကိုရိုးယားဝမ်ငွေသုံးသောင်းကျော်ဖြစ်ရာ အမေရိကန်ဒေါ်လာနှင့် ဆိုလျှင် ဒေါ်လာလေးဆယ်နီးပါးမျှရှိပေသည်။ ဈေးကသိပ်မသေးလှ။ သို့သော် ထိုဆိုင်ကလေးမှာ ကမ္ဘာလှည့်တွေအတွက် စိတ်ဝင်စားစရာနေရာတစ်ခုဖြစ်နေပေပြီ။

ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားစီးပွားမှာ အတွေ့အကြုံရင့်ကျက်နေပြီဖြစ်သော ကိုရိုးယား တွေ ကမ္ဘာလှည့်တွေဆီက ကောင်းကောင်းကြီးငွေချူတတ်နေပြီဟု ကျွန်တော်တွေးမိပြီး ပြုံးမိရလေသည်။

ဟန်မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းက အမ်ဘီစီ

နေခြည်ကဟိုတယ်အခန်းမှန်နံရံကိုကာထားသော ခန်းဆီးကိုပင် ဖောက်ထွင်းကာ အခန်းထဲသို့ ဖြာကျလာသည်။ ကျွန်တော်အိပ်ရာကထလိုက်ပြီး ခန်းဆီးကိုဖွင့်လိုက်သည်။ ယမန်နေ့တစ်နေ့လုံးရွာခဲ့သောခိုးကား တိတ်သွားပေပြီ။ နံနက်ခင်းဆိုးလ်သည် နေခြည်နုနုများနှင့်လှပနေသည်။ သည်နေ့သွားရမည့် အစီအစဉ်များအတွက် ရန်ကုန်မှာ ကြိုညီခဲ့ရကတည်းက ကြိုတင်စိတ်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ တောင်ကိုရီးယားရောက်လျှင် ကျွန်တော်အရောက်ချင်ဆုံးနေရာများဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကိုရီးယားဒရာမာကားရှည်ကြီးများ ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ရာတွင် မြန်မာပြည်သာမက ကမ္ဘာအထိကျော်ကြားသော အမ်ဘီစီနှင့်ကေဘီအက်စ်ကုမ္ပဏီကြီးနှစ်ခုကို ကျွန်တော်တို့မီဒီယာအဖွဲ့ သည်နေ့လေ့လာရမည်။

အမ်ဘီစီသည် ဆိုးလ်၏တောင်ဘက်တွင်ရှိသည်။ ဆိုးလ်မြို့ကို နာမည်ကျော်ဟန်မြစ်က မြောက်နှင့်တောင်နှစ်ခြမ်းပိုင်းထားသည်။ ဟန်မြစ်သည် တောင်ဟန်မြစ်နှင့် မြောက်ဟန်မြစ်တို့ဆုံစည်းရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ တောင်ဟန်မြစ်သည် ဒဲဒတ်တောင် Mount Daedeok ကို မြစ်ဖျားခံစီးဆင်းခဲ့ကာ မြောက်ဟန်မြစ်သည် ဂျန်ဂန်းတောင် Mount Geumgang မှ မြစ်ဖျားခံစီးဆင်းနေသည်။ ထို့နောက် ဟန်မြစ်ကြီးသည် ပင်လယ်ဝါထဲသို့ စီးဝင်သည်။ မြစ်သည် ၅၁၄ကီလိုမီတာမျှသာ ရှည်လျားသော်လည်း ယင်း၏ အလျားနှင့်ယှဉ်လျှင် မြစ်ပြင်ကြီးက အတော့်ကိုကျယ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဟန်မြစ်ကိုဖြတ်ကာ ဆိုးလ်မြောက်ပိုင်းနှင့်တောင်ပိုင်းကိုဆက်သွယ်သည့် တံတားပေါင်း(၂၅)စင်းအထိ တည်

ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဟန်မြစ်သည် ၁၉၂၀ပြည့်နှစ်ကျော်ဝန်းကျင်က ခပ်ကျဉ်းကျဉ်းမြစ်ကလေးသာဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် မြစ်ဘေးကမ်းတစ်လျှောက်မှာ ရေလွှမ်းမိုးမှုအန္တရာယ်ကို မကြာခဏကြုံခဲ့ရပြီး လူ့အသက်ဆုံးရှုံးမှုများ၊ စီးပွားပျက်စီးမှုများဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်အလွန်များမှာ ကိုရီးယားတို့စီးပွားတက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ တစ်မဟုတ်ချင်းတိုးတက်လာသည်။ တိုးတက်လာသော ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် သဲနှင့်ကျောက်စရစ်တို့ အမြောက်အမြားလိုလာသည်။ ဟန်မြစ်ကမ်းတစ်လျှောက်တွင် သဲနှင့်ကျောက်တူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများ အရှိန်မြင့်မားစွာအလုပ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုမှစကာ မြစ်ကလည်း ယခင်ကထက်ပိုပြီးကျယ်လာသည်။ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၈၅ခုနှစ်အတွင်း ဆိုးလ်တွင်တည်ဆောက်ခဲ့သော အဆောက်အအုံအားလုံးသည် ဟန်မြစ်ကရသော သဲနှင့်ကျောက်များဖြင့် တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းများသာဖြစ်သည်ဟု ကိုရီးယားတိုင်းမစ်သတင်းစာကြီးတွင် ဆောင်းပါးရှင်အင်ဒရေးလန်ကော့ဖ်က ရေးသားခဲ့သည်။

ကျွန်တော်တို့ကားလေးက ဟန်မြစ်ကိုဖြတ်ကျော်ကာ ဆိုးလ်တောင်ပိုင်းသို့ ဝင်လာခဲ့ပေပြီ။ အမ်ဘီစီ (MBC) အဆောက်အအုံကြီးကိုမူ အဝေးကပင် လှမ်းမြင်နေရသည်။ ဆိုးလ်တောင်ဘက်ခြမ်းကား ကျွန်တော်တို့တည်းသည့်ဟိုတယ်ရှိရာ မြောက်ပိုင်းနှင့် အတော်ကွာသည်။ မြောက်ပိုင်းက တောင်ကြားတွေလျှိုတွေများသည်။ တောင်ပိုင်းက ပြန့်ပြူးသည်။ မြောက်ပိုင်းက ရှေးဆန်သောအဆောက်အအုံသေးသေးကလေးတွေနှင့် ပြည့်ကျပ်နေသည်။ တောင်ပိုင်းက ခေတ်မီအထပ်မြင့်မြှောင်စင်ကြီးတွေနှင့် ပိုပြီးစနစ်တကျရှိလှသည်။ မြောက်ပိုင်းက ဆိုးလ်မြို့ဟောင်းဖြစ်ပြီး တောင်ပိုင်းက ဆိုးလ်မြို့သစ်အသွင် တည်ရှိနေလေသည်။

ကျွန်တော်တို့ကားက အမ်ဘီစီဟုကမ္ဘာ့ထိုးထားသည့် အဆောက်အအုံကြီးရှေ့မှာ ရပ်လိုက်သည်။ ကလေးမလေးနှစ်ဦးဖြစ်သော ဗစ်ကီနှင့်ကယ်လီတို့က ကားပေါ်မှဆင်းသွားကြကာ လုံခြုံရေးဂိတ်ကို သွားမေးကြသည်။

‘ဒီနေရာမဟုတ်ဘူးတဲ့။ ဟိုဘက်မှာတဲ့’

ကယ်လီကပြောသည်။ ကျွန်တော်က ရယ်ချင်သွားသည်။ ဆိုးလ်သူတွေမို့ သူတို့ကိုအားကိုးတကြီးနှင့် လိုက်လာခဲ့သည်။ သူတို့နှစ်ဦးက ယောင်လည်လည်လုပ်ပြနေပြီ။ ခက်ကရောပဲ။ ကျွန်တော်တို့ အာဆီယံသတင်းစာဆရာကြီးတွေအားလုံး ကိုရီးယားချာတိတ်မလေးနှစ်ယောက်ကို ဆရာတင်လာတာမှားပြီလား။ ကိစ္စတော့မရှိ။ ဆိုးလ်အကြောင်းဘာမျှမသိသော ကျွန်တော်တို့ထက်စာလျှင် သူတို့ကသာနေမှာတော့ သေချာသည်ဟု

ကျွန်တော် စိတ်ထဲကတွေးလိုက်ရပါသည်။

သူတို့က ကားလမ်းတစ်ဖက်ကိုကူးလိုက်ရာ ကျွန်တော်တို့က သူတို့နောက်လိုက်ကြရသည်။ ဟုတ်သားပဲ။ သည်ဘက်မှာလည်း အမ်ဘီစီအမှတ်တံဆိပ်ကြီးနှင့် မိုးမျှော်တိုက်ကြီးတစ်တိုက်ပါလား။ ကြည့်ရသည်မှာ လုပ်ငန်းအလိုက် နေရာတွေခွဲထားပုံရလေသည်။ သည်တစ်ခါတော့ သေချာသွားပြီထင်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ထိုအဆောက်အအုံထဲဝင်လိုက်ကြသည်။ ဧည့်စောင့်ခန်းမကျယ်ကြီးထဲမှာ ရုပ်မြင်သံကြားစက်တွေတပ်ထားသည်။ မြင်ကွင်းတွေမှာ အမ်ဘီစီကရိုက်သော ကိုရီးယားဒရာမာကားတွေကို ပြနေသည်။

ဧည့်စောင့်ခန်းထဲမှာ ခဏမျှစောင့်ဆိုင်းအပြီးမှာ အသက် ၂၅နှစ်ကျော်ခန့်အရွယ်ရှိသည့် ဒီဂရီမျက်မှန်တပ်ထားသော လူငယ်တစ်ဦးဝင်လာသည်။ သူကချာတိတ်မနစ်ယောက်နှင့် စကားပြောနေသည်။ ခေါင်းတညိတ်ညိတ်လုပ်နေကြသည်။

‘အပေါ်တက်ကြမယ်။ အပေါ်မှာလေ့လာကြတဲ့အခါ စတူဒီယိုထဲမှာ ဓာတ်ပုံရိုက်ခွင့်၊ ဗီဒီယိုရိုက်ခွင့်မပေးပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ခွင့်ပြုတဲ့နေရာမှာတော့ ဓာတ်ပုံရိုက်နိုင်ပါတယ်’

လေ့လာရေးအဖွဲ့ကို လိုက်လံရှင်းပြနေသာ အမ်ဘီစီရုပ်သံကော်ပိုရေးရှင်းကြီးမှ အရာရှိငယ်။

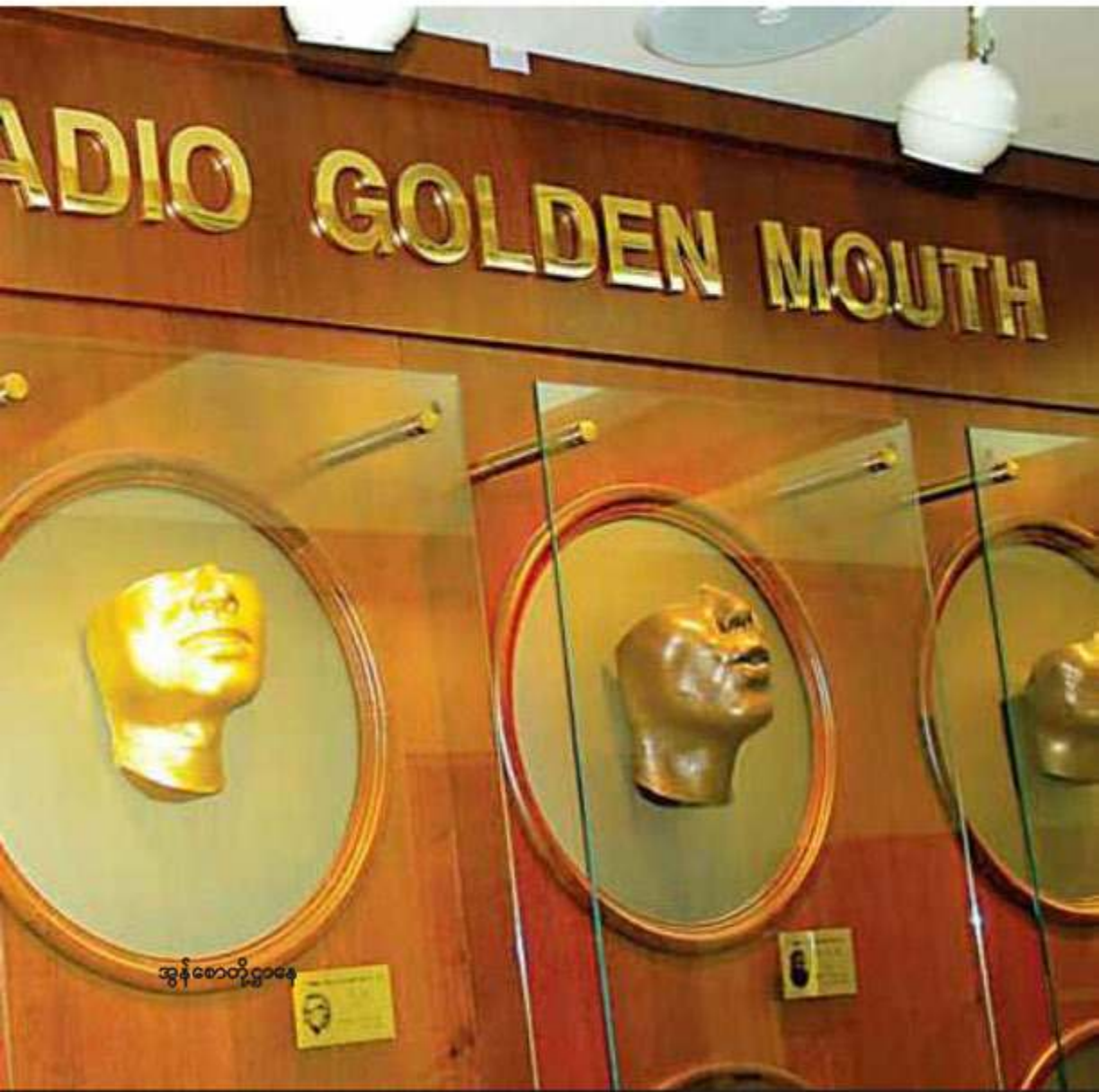
ထိုအရာရှိငယ်က ရှင်းပြသည်။ အထပ်တစ်ထပ်သို့ရောက်ရောက်ချင်း စတွေ့ရသည်မှာ နံရံပေါ်တွင်ချိတ်ဆွဲထားသော နှုတ်ခမ်းနှင့်မျက်နှာတစ်ခြမ်းပါသည့် လူဦးခေါင်းရုပ်များပဲဖြစ်ပါသည်။ မော်ဒန်ပန်းပုတွေများလားဟု မြင်မြင်ချင်းစိတ်ထဲထင်လိုက်သော်လည်း အနီးကပ်ကြည့်လိုက်သောအခါတွင် စာတန်းတစ်ခုကိုပါ တွေ့လိုက်ရပါသည်။

အမ်ဘီစီရေဒီယို၏ လုပ်သက်ရှည်အသံအကျော်အမော်များ ရွှေပါးစပ်ပိုင်ရှင်များဟု မော်ကွန်းတင်ထားပုံ။

MBC Radio Golden Mouth ဟု အင်္ဂလိပ်လိုရေးထားပါသည်။ အမ်ဘီစီ၏ ရွှေပါးစပ်
ပိုင်ရှင်များဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

‘အမ်ဘီစီရေဒီယိုမှာ ကျော်ကြားတဲ့အသံရှင်တွေကို မှတ်တမ်းတင်ဂုဏ်ပြုထား
တာပါ။ ဒီခလုတ်ကလေးကို နှိပ်ကြည့်လိုက်ပါလား’

မျက်နှာအရုပ်တစ်ခုချင်းစီကို စက်ဝိုင်းပုံဘောင်ဖြင့်ထည့်ကာ ချိတ်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး မျက်နှာတစ်ခုချင်းစီ၏ အောက်တွင်လည်း အလားတူစက်ဝိုင်းများကို ထပ်ချိတ်ထားသည်။ ရှင်းပြသည့်လူငယ်က ထိုအောက်စက်ဝိုင်းအလယ်ရှိ ခလုတ်ကလေးကိုညွှန်ပြရင်း ပြောခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့အထဲမှတစ်ယောက်က နှိပ်ပြလိုက်သည်။ ရေဒီယိုအသံရှင် တစ်ဦး၏ အသံထွက်လာသည်။

‘သက်ဆိုင်ရာ ခလုတ်ကလေးတွေကိုနှိပ်တာနဲ့ အဲဒီအပေါ်က မျက်နှာရှင်ရဲ့ တကယ့်အသံထွက်ပေါ်လာအောင် လုပ်ထားတာပါ’

အမ်ဘီစီရေဒီယို ရွှေပါးစပ်ပိုင်ရှင်များ ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းတင်ခြင်းအစီအစဉ်ကို ၁၉၉၆ခုနှစ်မှစတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ အနှစ်(၂၀)နှင့်အထက် လုပ်သက်ရှိအသံ ရှင်များကို ရွှေပါးစပ်ပိုင်ရှင်များအဖြစ် ဂုဏ်ပြုထားပြီး လုပ်သက်(၁၀)နှစ်နှင့်အထက်များ ကိုမူ ကြေးပါးစပ်ပိုင်ရှင်များ Bronze Mouth ဟူ၍ မှတ်တမ်းတင်ထားလေသည်။

သူတို့တီထွင်ထားပုံကလေးကို ကျွန်တော်သဘောကျသွားသည်။ ပြီးတော့ ကျွန် တော်တို့ငယ်ငယ်က နှစ်ခြိုက်စွဲလမ်းခဲ့သည့် မြန်မာ့အသံရေဒီယိုအသံရှင်ကြီးများကိုပါ ပြေးသတိရလာပါသည်။ ယင်းနှင့်ဆက်စပ်ပြီး မြန်မာ့အသံရွှေခေတ်တစ်ခေတ်ကိုလည်း လွမ်းဆွတ်လာမိသည်။ အဲသည်တုန်းက ရုပ်မြင်သံကြားတို့၊ အင်တာနက်တို့၊ ဂြိုဟ်တုရုပ် သံတို့မရှိသေး၊ မထွန်းကားသေးရာ ကျွန်တော်တို့အားလုံးသည် မြန်မာ့အသံအစီအစဉ်များ ကို ယခုတီဗီကြည့်ကြသလိုပင် စောင့်ကြည့်ကြရသည်။

အထူးသဖြင့် ဇာတ်လမ်းပမာနားဆင်စရာ၊ ဘဝကြေးမုံဇာတ်လမ်းစုံဟူသော အမည်နှစ်မျိုးဖြင့် ထုတ်လွှင့်သည့် ဇာတ်လမ်းတိုများ၊ စနေညတွင်ထုတ်လွှင့်သည့် အသံလွှင့် ဇာတ်လမ်းများ၊ တနင်္ဂနွေနေ့တွင်ထုတ်လွှင့်သည့် မောင်နှမလေးတို့ရေအစချီသည့် ပုံပြင် လက်ဆောင်ကဏ္ဍ၊ ပြီးတော့ သီချင်းပဟေဠိအစီအစဉ်များကို ပရိသတ်တို့စွဲခဲ့ကြသည်။ ထိုအစီအစဉ်ကောင်းများနှင့်အတူ ထင်ရှားကျော်ကြားသော အသံရှင်ကြီးများပါ ပေါ်ထွန်း လာသည်။ ကျွန်တော်မိသလောက်ပြောရလျှင် စန္ဒယား(ဦး)အောင်ခင်၊ မြန်မာ့အသံဦးဇော် ဝင်း၊ ဒေါ်သန်းနှစ်၊ ဒေါ်တင်တင်မြစသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော့်ထက် ပိုနှံ့စပ်သူ များအနေဖြင့် နာမည်တွေအများကြီး ရွတ်ပြနိုင်ပါဦးမည်။ ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာ အမ်ဘီစီက သူတို့၏ ရေဒီယိုအသံရှင်များကို သမိုင်းတင်ဂုဏ်ပြုလိုက်သလို မြန်မာ့ရေဒီယိုအသံရှင်ကြီး များကိုလည်း အလားတူဂုဏ်ပြုနိုင်က ကောင်းလေစွချဉ်ခြင်းကြီးစွာဖြစ်ရပါသည်။ ဆရာ ဦးအောင်ခင်မျက်နှာရုပ်တုအောက်က အသံခလုတ်ကလေးကိုနှိပ်လိုက်လျှင် ဆရာ၏ကျော်

ကြားခဲ့သော ဘိန်းစားဘသော်ထဲက အသံသရုပ်ဆောင်မှုကို ကျွန်တော်တို့ကြားကြရမည်။
ဘယ်လောက်ကောင်းလိုက်ပါမည်လဲ။

‘ပထမဆုံးအနေနဲ့ ဒရာမာရိုက်နေတာကို မလေ့လာခင်မှာ သတင်းတွေ၊ အင်ဒိုး
အစီအစဉ်တွေထုတ်လွှင့်တဲ့ စတူဒီယိုတွေကို အရင်ဆုံးလေ့လာကြရအောင်’

ကျွန်တော်က အရုပ်များကိုငေးကြည့်နေစဉ်မှာ အရာရှိငယ်လေး၏ ပြောစကားကို
ကြားလိုက်ရလေသည်။ အခန်းတစ်ခန်းသို့ ဝင်လိုက်ကြသည်။ တော့ခံရိုးဟုခေါ်သော
စကားပြောဆွေးနွေးခန်းများရိုက်ကူးသည့် အခန်းဖြစ်မည်ကို နောက်ခံအခမ်းအနားဆက်
တင်များကို တွေ့လိုက်ရုံနှင့် သိလိုက်ရသည်။ တောင်ကိုရီးယားတွေ ကမ္ဘာ့ဖလားအဖျား
တက်နေချိန်ဖြစ်ရာ တော့ခံရိုး၏ နောက်ခံဆက်တင်မှာ ကိုရီးယားဘောလုံးသမားအကျော်
အမော်တို့၏ ပန်းချီပုံတူများ ရေးဆွဲထားလေသည်။

ထို့နောက် ကျွန်တော်တို့သည် အမ်ဘီစီသတင်းများရိုက်ကူးရာ စတူဒီယိုများကို
ဆက်လက်လေ့လာခွင့်ရခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်က သူတို့အသုံးပြုသော စားပွဲနှင့်ကုလား

**တော့ခံရိုးနောက်ခံဆက်တင်ကို ကိုရီးယားဘောလုံးသမားအကျော်အမော်တို့၏
ပန်းချီပုံတူများဖြင့် ပြင်ဆင်ထားပုံ။**

အွန်စောစာပေဌာန

အမ်ဘီစီစတူဒီယိုတွင် စာရေးသူ၏ အမှတ်တရဓာတ်ပုံ။

ထိုင်ဒီဇိုင်းတွေကို အတော်စိတ်ဝင်စားသွားသည်။ ကင်မရာရှုထောင့်များနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေရန် အထူးဒီဇိုင်းလုပ်ထားသော ပရိဘောဂများဖြစ်ကြလေသည်။ မီဒီယာအဖွဲ့သားတွေက ထိုဆက်တင်များတွင်ထိုင်ကာ တစ်ဦးချင်း အပြန်အလှန်ဓာတ်ပုံရိုက်ကြသည်။ သတင်းကြေညာနေသည့်ပုံမျိုး အိုက်တင်ပေးကြသည်။ ကျွန်တော်လည်းစိတ်ပါလာကာ သူတို့လိုပင် ဟန်ထုတ်ကာ တစ်ပုံအရိုက်ခံလိုက်ပါသည်။

အခန်းတစ်ခန်းထဲတွင်ပင် သူတို့က ပတ်ပတ်လည်ဆက်တင်များလုပ်ထားသည်။ သတင်းကြေညာသည့်ဆက်တင်၊ အားကစားအစီအစဉ်များတင်ဆက်သည့် ဆက်တင်၊ တော့ခံရှိုးဆက်တင်များစသည်ဖြင့် နောက်ခံပန်းချီအမျိုးမျိုး၊ ပရိဘောဂ ဒီဇိုင်းဆန်းဆန်း အသွယ်သွယ်နှင့် ဖန်တီးထားခြင်းဖြစ်လေသည်။ ဓာတ်ပုံရိုက်ခွင့်ရထားတုန်းမှာ ကျွန်တော်တို့တစ်ဖွဲ့လုံး ခပ်သွက်သွက်မှတ်တမ်းတင်နေကြသည်။ ကျွန်တော်က အမှတ်တရဓာတ်ပုံများအပြင် ပရိဘောဂဒီဇိုင်းများနှင့် နောက်ခံဆက်တင်အမျိုးမျိုးတို့ကိုပါ တစ်ကွက်ချင်းရိုက်ကူးထားလိုက်ပါသည်။ ရန်ကုန်မှာ ကျွန်တော်ဝင်ကူညီပေးနေသည့် အမ်အာရ်တီဗီဖိုးက

မိတ်ဆွေတွေကို သတိရလိုက်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်အခုမှတ်တမ်းတင်နေသော ပုံတွေက သူတို့အတွက် အထောက်အကူဖြစ်ကောင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်က သူတို့ရိုက်ကူးသော ကင်မရာကြီးတွေကိုကြည့်လိုက်ရာ ခေတ်မီဒစ်ဂျစ်တယ်ကင်မရာတွေ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရပါသည်။ ဖူဂျီနွန်ကထုတ်လုပ်သော ဒီဂျီပါဝါတွမ်တီးဆစ်စ် (Digi Power 26) ဆိုသော ကင်မရာကြီးများဖြစ်ကြသည်။ ထိုကင်မရာများမှာ နောက်ဆုံးပေါ်ဟုမပြောနိုင်သော်လည်း ၁၉၉၉ခုနှစ်ကမှ စတင်ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်ဟုတော့ သိရသည်။ အိတ်ချ်ဒီဟုခေါ်သော ရုပ်ထွက်အရည်အသွေးမြင့် ကင်မရာမှန်ဘီလူးကို တပ်ထားသည်။ ပုံရိပ်ချိန်ရာတွင် ပိုပြီးကြည်လင်ပြတ်သားမှုရှိသည့် နည်းပညာများလည်း ပေါင်းစပ်ထားလေသည်။

တစ်နေရာတွင်မူ ထိုင်ခုံအဖြူပုကလေးငါးလုံး၏ ထူးခြားသစ်လွင်သော ဒီဇိုင်းများကို တွေ့ရသည်။ ကြွေအဖြူရောင်ပြောင်လက်နေသော ထိုထိုင်ခုံများသည် ရိုးရိုးကုလားထိုင်များနှင့်မတူဘဲ ထိုင်ရန်နေရာအတွက်သာ ခွက်ပုံစံလုပ်ထားသည်။ ခွက်ကလေးတစ်ခွက်ကို ဒေါက်တစ်ဒေါက်ဖြင့် တင်ထားသလိုဖြစ်သည်။ ကြည့်ရသည်မှာ ပဟေဠိအစီအစဉ်လိုမျိုး

မီဒီယာလေ့လာရေးမိတ်ဆွေများအချင်းချင်း အမှတ်တရမှတ်တမ်းတင်နေကြပုံ။

အတွက် ဖန်တီးထားဟန်တူလေသည်။ နောက်စားပွဲတစ်ခုမှာ အီလစ်ပုံစံရှိပြီး လူလေးငါးယောက်ဝိုင်းဖွဲ့ ဆွေးနွေးစကားပြောနိုင်အောင် ဒီဇိုင်းလုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်ကတော့ ဒီဇိုင်းတစ်ခုချင်းစီကို ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းတင်နေလိုက်သည်။

သတင်းမှတ်တမ်းအစီအစဉ်များဆိုင်ရာ စတူဒီယိုများကို လေ့လာနေရင်း ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲကို နည်းပညာနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုဆိုသော ဝေါဟာရက ဖျတ်ခနဲဝင်လာသည်။ အရည်အသွေးမြင့်မားမှုသည် နည်းပညာနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုနှစ်ခုစလုံးအပေါ် တိုက်ရိုက်မှီခိုနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကိုရီးယားရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းများသည် အရည်အသွေးဆီသို့ ပြောင်းလဲနေသည်။ ထိုသို့ပြောင်းလဲရာတွင် ခေတ်မီနည်းပညာများအသုံးပြုခြင်း၊ ထိုနည်းပညာများကိုကိုင်တွယ်သည့် ကျွမ်းကျင်သူများမွေးထုတ်နိုင်ခြင်း စသည့်အချက်များကို ကျွန်တော်က လျှပ်တစ်ပြက်တွေ့လိုက်ရသည်။ တိုးတက်ပြောင်းလဲနေသော ကမ္ဘာ့ဖြစ်စဉ်အလျဉ်းကြီးမှာ ပါရာဒိုင်းဟုခေါ်သော စနစ်ပုံစံသစ်များ၊ နည်းပညာအသုံးချပုံစံသစ်များ၊ စိတ်ကူးတွေးခေါ်မှုပုံစံသစ်များကိုပါ လိုက်ပြောင်းနေသည်။ လိုက်ရွေ့နေသည်။ အခုပို၍ပင် ပါရာဒိုင်းအရွေ့အပြောင်းတွေက ပိုမြန်လာသည်။

ခေတ်မီတိုးတက်မှုကို ရယူကြရာတွင် ပါရာဒိုင်းကိုပါရာဒိုင်းမှန်း အရင်သိဖို့လိုသလို ထိုပါရာဒိုင်းအသစ်များ ရွေ့လျားမှုနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်မည့် စည်းချက်ညီညီ ဟာမိနီဖြစ်မည့် ဖြစ်ထွန်းမှုများကို လက်ဦးမူရယူကာ ဆောင်ရွက်တတ်ကြခြင်းသည် ထိပ်တန်းအရည်အချင်းတစ်ခုပါလားဟု ကျွန်တော်စဉ်းစားခန်းဝင်မိနေလေတော့သည်။

* * *

အမ်ဘီစီက တီဗီဒရာမာစတူဒီယို

‘ကဲ .... ကျွန်တော်တို့ သတင်းအစီအစဉ်တွေထုတ်လွှင့်တဲ့နေရာကို လေ့လာပြီး ရင်တော့ ဒရာမာဌာနကို ဆက်လေ့လာကြရအောင်’

အရာရှိငယ်ကလေးကပြောသည်။ မြန်မာပြည်သာမက ကမ္ဘာ့အထိထိုးဖောက်နေသည့် အမ်ဘီစီ၏ တီဗီဒရာမာ စတူဒီယိုရိုက်ကွင်းများဆီသို့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ ဆက်သွားကြမည်။

‘အထဲမှာ ရိုက်ကူးရေးရှိနေပါတယ်။ စကားမပြောကြပါနဲ့၊ ပြီးတော့ ဓာတ်ပုံ၊ ဗီဒီယိုရိုက်ကူးခွင့် လုံးဝမရှိပါဘူးဆိုတာ ကြိုတင်ပြောလိုပါတယ်’

စိတ်ထဲတော့ နည်းနည်းညစ်သွားသည်။ စကားမပြောရတာကတော့ ထားပါတော့။ မှတ်တမ်းမတင်ရတာကတော့ ဆိုးသည်။ အိမ်ရှင်ပြောသည့် စည်းကမ်းအတိုင်းတော့ လိုက်နာရပေမည်။

ဒရာမာဌာနဆို၍ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ခြံဝင်းကျယ်ကြီးတစ်ခုခုသို့ သွားရမည် ထင်ခဲ့သည်။ သို့သော်မဟုတ်။ ကျွန်တော်တို့ရောက်နေသည့် အမ်ဘီစီရုံးကြီး၏ အထပ်ကြီးတစ်ထပ်တွင်သာဖြစ်လေသည်။ သူတို့က အဆောက်အအုံကြီး၏ တစ်လွှာလုံးလုံးကို အင်ဒိုးစတူဒီယိုကြီးအဖြစ် ဖန်တီးထားသည်ဟု ထင်ပါသည်။ ထိုအထပ်၏ စင်္ကြံတစ်လျှောက်မှာ သူတို့ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ပြီးသော တီဗီဒရာမာပိုစတာကြီးများကို သပ်ရပ်စွာချိတ်ဆွဲပြသထားသည်ကို တွေ့လိုက်ရ သည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ သံမဏိတံခါးကြီးတစ်ချပ်ပိတ်ထားသော

www.mbc.co.kr

အမ်ဘီစီအဆောက်အအုံ
ကြီးထဲ ဝင်ရောက်လေ့လာ
နေသော မီဒီယာအဖွဲ့။

ဝင်ပေါက်ဝသို့ရောက်လာကြသည်။ စကားမပြောကြဖို့ သူတို့ကထပ်သတိပေးပြန်ပါသည်။ အမ်ဘီစီကချာတိတ်က ကျွန်တော်တို့ကို မူကြိုကျောင်းက လေ့လာရေးလာသည့်သူတွေနှင့် တစ်တန်းတည်းထားနေပါလားဟုတွေးမိတော့ ကျွဲမြီးနည်းနည်းတိုချင်သွားသည်။

အခန်းထဲသို့ဝင်ဝင်ချင်း သတိထားမိလိုက်သည်မှာ မျက်နှာကျက်ပေါ်တွင် တပ်ဆင်ထားသော မီးမောင်းများပဲဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မြင်ဖူးခဲ့သည့် စတူဒီယိုများတွင်သုံးသော မျက်နှာကျက်မီးများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက နှစ်ဆသုံးဆမျှများနေသည်။ သူတို့ဗီဒီယိုတွေ ရုပ်ထွက်ကောင်းခြင်းတွင် မီးကိုနိုင်နိုင်သုံးနိုင်ခြင်းသည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်ကမှန်းဆမိလိုက်ပါသည်။ စတူဒီယိုထဲတွင် ဆက်တင်တွေကစုံလှသည်။ အခန်းကလေးတွေကလည်း သူ့အကန့်နှင့်သူရှိနေသည်။ တချို့အခန်းကလေးတွေက အိပ်ခန်းဆက်တင်ဖြစ်သည်။ တစ်ခန်းကတော့ ဧည့်ခန်းပုံစံ၊ နောက်ဆက်တင်တစ်ခုက မိနီမားကက်တစ်ခုပုံစံ စသည်ဖြင့်အမျိုးမျိုးစုံလှသည်။

‘ကျွန်တော်တို့က ဒရာမာကားတစ်ကားရိုက်ပြီဆိုရင် အဲဒီကားတစ်ကားလုံးရဲ့ လိုအပ်တဲ့ဇာတ်ဝင်ခန်းတွေအားလုံးကို ဆက်တင်ဒီမှာဆင်ပြီးရိုက်တာပါ’ဟု အရာရှိကလေး

အမ်ဘီစီဒရာမာများရိုက်ကူးရာ စတူဒီယိုကြီးရှိ ဆက်တင်တစ်ခုကို တွေ့ရစဉ်။

ကရှင်းပြသည်။ တယ်အဆင်ပြေပါလား။ ကျွန်တော်တို့ သည် စတုဒီယိုကြီးထဲဝင်လာတော့
စောစောက ဝင်ပေါက်သံမဏိတံခါးမကြီးကို ပြန်ပြီးပိတ်လိုက်သည်ကို မြင်လိုက်သည်။
သူတို့က အခန်းထဲမှာတံခါးပိတ်ပြီး ဒရာမာတွေကို စိတ်တိုင်းကျရိုက်နေကြခြင်းဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့က ဆက်တင်တွေကို တစ်ခုပြီးတစ်ခုကြည့်ရင်း အတွင်းထဲဝင်လာ
သည်။ ဝင်လာရင်း ကိုယ်တော်ချောကို ဓာတ်ပုံလေးတော့ပေးရိုက်ဖို့ ကယ်လီတို့မှတစ်ဆင့်
ကျွန်တော်တို့ဈေးဆစ်ကြသည်။ သတင်းသမားတွေပဲ သည်လိုဈေးဆစ်တာမျိုးက ကျင့်သား
ရနေပြီဖြစ်သည်။ မရေးပါနှင့်ဟုပြောသောသူကို ဒါလေးတော့ပေးရေးပါနော် ဟုဈေးဆစ်
တတ်သလို၊ မရိုက်ပါနှင့်ဟုပြောသော သူတွေကိုလည်း တစ်ပုံ၊ နှစ်ပုံတည်းပါဗျာဟု
ငါးမရလည်း ရေချိုးတော့ပြန်မှထုံးကို နှလုံးမူတတ်ကြသူတွေမို့ အရာရှိလေးက ခေါင်းကို
ကုတ်ကာ ရယ်ကျဲကျဲဖြင့် ခေါင်းညိတ်ပြုရှာတော့သည်။ သို့သော် သိပ်တော့မရိုက်နဲ့နော်တဲ့။
ကျွန်တော်တို့ကလည်း ပြောနေကျအတိုင်းစိတ်ချ၊ စိတ်ချဟုသာ တုံ့ပြန်လိုက်ပါသည်။

တစ်နေရာအရောက်မှာ တစ်ဦးက လက်ညှိုးကိုနှုတ်ခမ်းတွင်ကပ်ရင်း ရှူးဟုသတိ
ပေးသည်။ တိတ်တိတ်နေသဘော။ ကြည့်လိုက်တော့ ဒရာမာဇာတ်လမ်းတစ်ခု၏ ဇာတ်
ဝင်ခန်းတစ်ခန်းကို ရိုက်ကူးနေသည်ကိုတွေ့လိုက်ရသည်။ ဇာတ်ဝင်ခန်းမှာ အိပ်ခန်းအတွင်း
စကားပြောခန်း ဇာတ်ကွက်ဖြစ်နေသည်။ ဒါရိုက်တာဖြစ်သူမှာ ဇာတ်ကားရိုက်ဖို့ပြင်နေရင်း
ကျွန်တော်တို့အုပ်စုကိုလှမ်းကြည့်ပြီး တာဝန်ခံကိုမေးနေသည်။ သူသည် အသက် ၃၀ဝန်း
ကျင်ခန့်သာရှိသေးသည့် လူငယ်ဒါရိုက်တာတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူ့ကြည့်ရသည်မှာ ကျွန်
တော်တို့အဖွဲ့ကို သူ့အလုပ်လုပ်နေသည်ကို လာနောက်ယုက်မည့်သူများဟု ထင်လိုက်
သလားမသိပါ။ မျက်နှာက မကျေမချမ်းနှင့်ဖြစ်သည်။

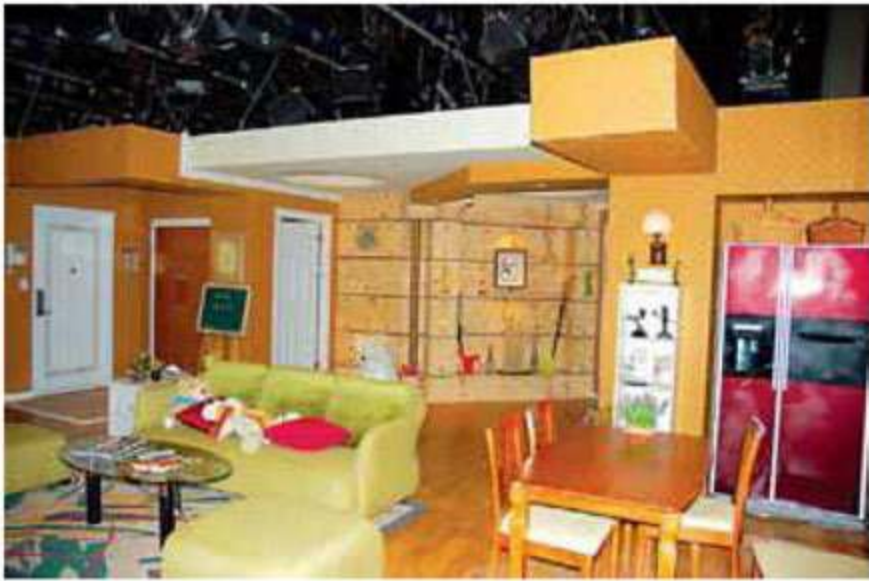
အရာရှိကလေးက ရှင်းပြလိုက်ပုံရသည်။ သူက ခေါင်းညိတ်သည်။ ပြီးတော့
သူရိုက်ကူးရေးအဖွဲ့ကို စတင်ညွှန်ကြားတော့သည်။ သူတို့က ထိုအခန်းကလေးတစ်ခန်းထဲ
ကို ကင်မရာလေးလုံးလောက်နှင့် ရှုထောင့်အစုံက တစ်ပြိုင်နက်ရိုက်ကူးခြင်းဖြစ်လေသည်။
သူက စိတ်ကြိုက်မရမချင်းပြန်ရိုက်နေသည်။ သုံးမိနစ်မျှသာရှိသည့် ဇာတ်ဝင်ခန်းကို အဝေး
မှကင်မရာတစ်လုံး၊ အနီးကပ်တစ်လုံး၊ အနိမ့်ထောင့်ကတစ်လုံး စသည်ဖြင့်သေသေချာချာ
ချိန်ရိုက်နေလေသည်။ စက်မှုပစ္စည်းတွေက သူတို့မှာပြည့်စုံလှသည်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့
ထိုကဲ့သို့သော ဇာတ်ဝင်ခန်းမျိုးကို အမူအရာမကြိုက်သောကြောင့် ပြန်ရိုက်တာကတစ်မျိုး၊
ကင်မရာတစ်လုံးတည်းရှိသဖြင့် ကင်မရာရှုထောင့်ပြောင်းရိုက်ရသဖြင့် အမူအရာပြန်လုပ်
ကာ ပြန်ရိုက်ရသည်က တစ်ဖုံရှိသည်။

သူတို့ရိုက်ကွင်းတွင် ကျွန်တော်တို့ ဧည့်သည်တွေရှိနေသောကြောင့်သာ လူများ ခြင်းဖြစ်သည်။ တကယ်တမ်းဆိုလျှင် သရုပ်ဆောင်တွေ၊ စက်အဖွဲ့တွေ အားလုံးပေါင်းမှ လူ ၁၀ယောက်ကျော်လောက်သာ ကျွန်တော်တွေရသည်။ သူတို့က စတူဒီယိုတံခါးမကြီးကို ပိတ်ကာ အပြင်လူဘယ်သူမှအဝင်မခံဘဲ စိတ်ကြိုက်ရိုက်နေကြ၊ ရိုက်နိုင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ သရုပ်ဆောင်များသည် ပတ်ဝန်းကျင်၏ အနှောင့်အယှက်မရှိဘဲ စိတ်တိုင်းကျသရုပ်ဆောင် နိုင်ကြသည်။ ကျွန်တော်သည် မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စတူဒီယို ကြီးများလိုအပ်နေကြောင်းပြောဆိုသည့် မြန်မာဒါရိုက်တာကြီးတစ်ဦးကို ပြေးသတိရလိုက် ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်တုန်းက ကြည့်ခဲ့ရသည့် မြန်မာရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားတော် တော်များများမှာ စတူဒီယိုကြီးများတွင် ရိုက်ခဲ့ကြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အဝမ်းစတူဒီယိုလို ခြံဝင်းကျယ်ကျယ်ကြီးများတွင် ဆက်တင်တည်ဆောက်ကာ ရိုက်ကူးခဲ့ကြသဖြင့် အရပ်ပိုင်း၊ အသံပိုင်း၊ သရုပ်ဆောင်ပိုင်းအလွန်ကောင်းခဲ့သည်။ အဖြူအမည်းရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားများဆို

မီဒီယာအဖွဲ့နှင့်တွေ့ဆုံနေသော အမ်ဘီစီအမှုဆောင်အရာရှိများ။

အမ်ဘီစီဒရာမာဇာတ်လမ်းများရိုက်ကူးရာ စတူဒီယိုကြီးရှိ ဆက်တင်တစ်ခုကို တွေ့ရစဉ်။

သော်လည်း မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြားမှ ပြန်ထုတ်လွှင့်တိုင်း ကြည့်လို့ကောင်းတုန်းဖြစ်လေသည်။ အဆင့်မီတုန်းဖြစ်လေသည်။

ဒီက ကိုရီးယားသရုပ်ဆောင်ထက် ကျွန်တော်တို့မြန်မာသရုပ်ဆောင်တွေက ပိုတော်တယ်ဗျ။ ဒီမှာကြည့်လေ။ သူတို့က အခုလိုအခန်းထဲမှာပိတ်ပြီး သရုပ်ဆောင်ရိုက်ကြတာ။ ကျွန်တော်တို့သရုပ်ဆောင်တွေက တကယ့်လူမြင်ကွင်းမှာ လူတွေအများကြီးဝိုင်းကြည့်ကြ။ အမျိုးမျိုးစိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ကြရတဲ့ ကြားထဲကနေ သဏ္ဍာန်လုပ်သရုပ်တူလုပ်ကြရတာ။ ကိုရီးယားသရုပ်ဆောင်တွေကို အဲဒီလိုရိုက်ခိုင်းရင် အိုက်တင်တောင်ကောင်းကောင်းလုပ်တတ်ကြပါ့မလား။

ကျွန်တော်က အနားမှကိုမင်းနိုင်စိုးကို ခပ်တိုးတိုးကပ်ပြောမိလိုက်သည်။ ပြီးတော့ ကိုရီးယားဒရာမာတွေ ဘာကြောင့်ကောင်းသည်ကိုပါ ခပ်ရေးရေးသဘောပေါက်လာသည်။ မီးမောင်းတွေ၊ ကင်မရာတွေကအစ စက်ကိရိယာတွေ ကောင်းကောင်းသုံးနိုင်သည်။ စတူဒီယိုကောင်းသည်။ ပညာသည်တွေက သူ့အလုပ်ကိုသူကျွမ်းကျင်ကြသည်။ ကြိုးစားကြသည်။ ကိုရီးယားရုပ်ရှင်တွေ၊ တီဗီဒရာမာတွေကောင်းသည်မှာ အဲသည်အကြောင်းတွေ

လည်း ပါလိမ့်မည်ဟုထင်သည်။

ကျွန်တော်တို့ စတူဒီယိုထဲကအထွက်မှာ ဆက်တင်ပညာရှင်တချို့ဆက်တင် အသစ်တွေ ဖန်တီးနေကြသည်ကိုလည်း မြင်လိုက်ရသည်။ ကျွန်တော်တို့က ကိုရီးယား သရုပ်ဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံစကားပြောခဲ့ရလျှင် သူတို့ဘာကြောင့်အောင်မြင်နေသည်ကို သည့်ထက်ပိုပြီး ကျွန်တော်တို့သုံးသပ်နိုင်မည်။ ရဲရဲရေးနိုင်မည်။ ဒရာမာဌာနလေ့လာပြီး သည့်အခါ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့က အမ်ဘီစီ၏အမှုဆောင်အရာရှိကြီးများနှင့် တွေ့ဆုံစကား ပြောကြရဦးမည်ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့တွေ့ရမည့်နေရာက သည်အဆောက်အအုံမဟုတ်ဘဲ နောက်တစ်နေ့ ရာဖြစ်လေသည်။ သိပ်မဝေးသဖြင့် လမ်းလျှောက်သွားကြရမည်ဖြစ်ရာ ဝင်းပေါက်ဝတွင် အမ်ဘီစီရုပ်သံတစ်ဖွဲ့က ရယ်စရာဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ရိုက်ကူးနေသည်။ ကျွန်တော်တို့ မီဒီယာအဖွဲ့က ပါသမျှရုပ်သေ၊ ရုပ်ရှင်ကင်မရာများဖြင့် ခပ်သွက်သွက်မှတ်တမ်းတင်လိုက်ပါ သည်။ ဗစ်ကီက ထိုအမျိုးသားသရုပ်ဆောင်သည် ကိုရီးယားတွင်နာမည်ကျော်သော လူရွှင် တော်တစ်ဦးဖြစ်သည်ဟု လှမ်းပြောသည်။ အလာတုန်းကလည်းလမ်းမှာ ရုပ်သံတစ်ဖွဲ့ကား ကြီးတစ်စင်းပေါ် ကားလေးတင်ကာ ကားမောင်းစကားပြောခန်းရိုက်နေကြသည်ကို တွေ့ခဲ့ ရသည်။ လမ်းသွားလမ်းလာတွေက အသွားအလာမပျက် ရပ်ကြည့်သူတစ်ယောက်စနစ်

အမ်ဘီစီအဆောက်အအုံအဝင်ဝတွင် လက်တွေ့ရိုက်ကူးမှု တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို တွေ့ရစဉ်။

ယောက်စမျှပင်မရှိ။ ကိုရီးယားတစ်နိုင်ငံလုံး ဒရာမာဇာတ်လမ်းများဖြင့် စီးပွားရှာနေကြပြီ လားဟုပင် ကျွန်တော်တွေးမိလိုက်ပါသည်။

အမ်ဘီစီမှ အမှုဆောင်မန်နေဂျင်းဒါရိုက်တာ မစ္စတာချိုဘောက်ဟန်း၊ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးညွှန်ကြားရေးမှူး မစ္စတာဆွန်ဝေါင်ဂွန်း၊ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးအကြီးတန်းအရာရှိ မစ္စတာဟေယောင်ဂျွန်းနှင့် နိုင်ငံတကာသတင်းအယ်ဒီတာ မစ္စတာဆန်ဝန်ကင်မ်တို့က သူတို့၏ အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျွန်တော်တို့ကို ရင်းနှီးနှေးထွေးစွာ တွေ့ဆုံပါသည်။ အမ်ဘီစီအကြောင်းကို သတင်းကားပြသပြီးရှင်းလင်းသည်။ ကျွန်တော်တို့သိလိုသည်များကို သူတို့ကဖြေကြသည်။

အမ်ဘီစီ (MBC) ၏ အမည်အပြည့်အစုံမှာ မန်ဟွာအသံလွှင့်ကော်ပိုရေးရှင်း Munwha Broadcasting Corporation ဖြစ်ပြီး အများပိုင်ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်သည်။ ရှယ်ယာအများစု ၇၀ရာနှုန်းကို အစိုးရအထောက်အပံ့ပြုအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော အသံလွှင့်ယဉ်ကျေးမှုဖောင်ဒေးရှင်း Foundation of Broadcast culture က ထည့်ဝင်ထားသည်။ ကျန်ရှယ်ယာကိုမူ ချွန်ဆူးစကောလားရှစ်ဖောင်ဒေးရှင်းက ထည့်ဝင်သည်။ ၁၉၆၁ခုနှစ်က စတင်တည်ထောင်ခဲ့သောအမ်ဘီစီသည် စတည်ထောင်စဉ်က တိုက်ပုကလေးတစ်လုံးတွင် ရုံးခန်းဖွင့်လုပ်ခဲ့သော်လည်း နှစ်ပေါင်း ၄၅နှစ်အတွင်းမှာ အသံလွှင့်လုပ်ငန်းပေါင်းစုံပိုင်ဆိုင်ပြီး ဆိုးလ်ဂျင်ပင် မိုးမျှော်အဆောက်အအုံကြီးနှစ်လုံး၊ ယန်းဂျူးရှိ နန်းတွင်းရတနာရိုက်ကွင်းရွာတို့ကို ပိုင်ဆိုင်နေပေပြီ။ ၂၀၀၇ခုနှစ်တွင် အိဆန်ဂျီ ထုတ်လုပ်ရေးစင်တာကြီးတစ်ခု ထပ်မံဖွင့်လှစ်ဦးမည်ဟုလည်း သိခဲ့ရသည်။

အမ်ဘီစီသည် ဒရာမာဇာတ်လမ်းများထုတ်လုပ်မှုအပြင် တီဗီအစီအစဉ်၊ အေအမ်ရေဒီယို၊ အက်မ်အမ်ရေဒီယို၊ စတန်းဒတ်အက်မ်အမ်ရေဒီယို၊ ကေဘယ်လ်ချယ်နယ်လေးလိုင်းနှင့် ဂြိုဟ်တုချယ်နယ်လ်သုံးလိုင်း ထုတ်လွှင့်ပေးနေသည်။ ဝန်ထမ်းအင်အား ၄၃၀၀ ကျော်ရှိပြီး ၂၀၀၅ခုနှစ် တစ်နှစ်တည်းမှာပင် ဝင်ငွေစုစုပေါင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၃၈ ဘီလျှံအထိရရှိနေသည့် အောင်မြင်လှသော လုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုဖြစ်နေပေပြီ။ နှစ်စဉ်ရရှိသော အမြတ်ငွေများထဲမှ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၄သန်းကို ရှယ်ယာရှင်ဖြစ်သော ချွန်ဆူးစကောလားရှစ်ဖောင်ဒေးရှင်းသို့ ပြန်လှူသည်။ ဖောင်ဒေးရှင်းက ယင်းငွေများကိုသုံးကာ ကျောင်းသားပေါင်းသုံးသောင်းအထိ ပညာသင်ဆုများ ချီးမြှင့်ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်ဟု သိရလေသည်။ ထို့အပြင် ကလေးများအတွက် ဘဝသစ်အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်နေပြီး ထိုအစီအစဉ်အရ နှလုံးရောဂါခံစားနေရသော ကလေးသူငယ် ၆၁၀၀ဦးအတွက် ခွဲစိတ်ကုသမှု

စရိတ်များ အကုန်အကျခံပေးခဲ့ပြန်သည်။ အများပိုင်ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးသည် အများအကျိုး အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးနေသော အတုယူအပ်သည့် ကုသိုလ်ရေးလုပ်ငန်းများဟု ကျွန်တော်က ခံစားမိပါသည်။

မလေးရှား၊ ဗီယက်နမ်နှင့် ကျွန်တော်တို့မြန်မာအဖွဲ့ သိလိုသည်များကိုမေးရာ အမှုဆောင်အရာရှိကြီးတွေက ပြန်ဖြေကြပါသည်။ တောင်ကိုရီးယားဒရာမာများသည် မေတ္တာနှင့်မိသားစုသံယောဇဉ်များကို အခြေခံပြီးလူမှုတန်ဖိုးများကို ညွှန်းဆိုရိုက်ကူးကြောင်း၊ အာရှ၏ရန်ကို ထုံသင်းစေကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်ပင် ကိုရီးယားဒရာမာများကို တစ်ကမ္ဘာလုံးက နှစ်မြိုက်စွာအားပေးကြခြင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟုထင်ပါကြောင်း သူတို့က ပြောကြားကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ဆီတွင် ပြသနေသော ကိုရီးယားဒရာမာတော်တော်များများကို အမ်ဘီစီမှထုတ်လုပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် မြဝတီရုပ်သံတွင်ပြသခဲ့သော 'နန်းတွင်းရတနာ' ဆိုလျှင် အမ်ဘီစီ၏ အောင်မြင်မှုမှတ်တိုင်တစ်ခုဟုပင် ပြောနိုင်သည်။

'နန်းတွင်းရတနာ'ကို တစ်ကမ္ဘာလုံးက ကြိုက်ကြတာပါ။ ကျွန်တော်တို့ကလဲ ငွေကုန်ကြေးကျခံထုတ်လုပ်ခဲ့တာပါ ဟု သူတို့ကပြောသည်။ ထို့နောက်ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကိုယ်စား ကျေးဇူးတင်စကားပြောကြားဖို့ရှိလာရာ အားလုံးက ကျွန်တော်တို့ကို မစ္စတာကိုကိုပြောပေးပါ ဟု ရွေးချယ်ပေးကြသည်။ ကျွန်တော်က အခုလိုကိုရီးယားနှင့် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံများအကြား ယဉ်ကျေးမှုဖလှယ်ရေး၊ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးရေးအတွက် လာရောက်ရသည်ကို ဝမ်းသာကြောင်း၊ ပိုပြီးဝမ်းသာရသည်မှာ ကျွန်တော်တို့ရောက်နေသည့်အခိုက်နှင့် တောင်ကိုရီးယားဘောလုံးအသင်း ကမ္ဘာ့ဖလားဘောလုံးပြိုင်ပွဲမှာ ပွဲဦးထွက်အနိုင်ရသည် အချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်သွားသောကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကိုရီးယားအသင်း၏ အောင်မြင်မှုကို တောင်ကိုရီးယားတစ်နိုင်ငံတည်း၏ အောင်မြင်မှုဟု ကျွန်တော်မမှတ်ယူပါကြောင်း၊ အာရှ၏အောင်မြင်မှု၊ အာရှသားများဖြစ်ကြသော ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင်၏ အောင်မြင်မှုများဟု ခံယူပါကြောင်း ပြောကြားလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော့စကားအဆုံးမှာ သူတို့လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးကြသည်။ ဘောလုံးအဖျားတက်နေကြချိန်မှာ ကျွန်တော်ကဘောလုံးစကားပြောကြားလိုက်ခြင်းကြောင့် သူတို့ပျော်သွားကြသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ သည်အချိန်မှာ သည်စကားကို ကျွန်တော်တို့ပြောရပေမည်။ ကျွန်တော်တို့က ချစ်ကြည်ရေးခရီးသည်များ မဟုတ်ပါလား။

ကောသီအက်ဂျင့်များအထောက်အပံ့ရှေ့တွင်
မိမိယာအဖွဲ့ဝင်များ အမှတ်တရ။

အွန်စော၊ ဂျွန်စောတို့၏ ကေဘီအက်စ်

မနက်ပိုင်းတစ်မနက်လုံးမှာ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ နာမည်ကျော်အမ်ဘီစီရုပ်သံကုမ္ပဏီကြီးကို လေ့လာခဲ့ပြီးပြီ။ ယခုညနေပိုင်းမှာတော့ အမ်ဘီစီနှင့်အပြိုင် ရုပ်သံကုမ္ပဏီကြီးဖြစ်သော ကေဘီအက်စ်(KBS)ကို ထပ်မံလေ့လာရဦးမည်ဖြစ်သည်။ ကေဘီအက်စ်၏ အမည် အပြည့်အစုံမှာ ကိုရီးယားအသံလွှင့်စနစ် (Korea Broadcasting System) ဖြစ်ပြီး တောင် ကိုရီးယား၏ ဦးဆောင်ရုပ်သံကုမ္ပဏီကြီးများထဲက တစ်ခုဟုဆိုရမည်။ တောင်ကိုရီးယား တွင် အကြီးဆုံးရုပ်သံကုမ္ပဏီကြီးသုံးခုရှိရာ ကေဘီအက်စ်ပြီးလျှင် ကျန်နှစ်ခုမှာ ကျွန်တော် မနက်ကလေးလားခဲသည့် အမ်ဘီစီနှင့် လေ့လာရေးထဲတွင်မပါသည့် အက်စ်ဘီအက်စ် (SBS)တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ကေဘီအက်စ်အဆောက်အုံကြီးကား ခုံညားလှချေသည်။ ဗိသုကာဟန်ကိုက ထုနှင့်ထည်နှင့်၊ ကျယ်ပြန့်သောလှေကားထစ်များအဆုံး ဆင်ဝင်အောက်၌ တိုင်ထုကြီးတွေ က ထိုးထောင်ပင့်တင်ထားသည်။ အနီးစပ်ဆုံးပြုရလျှင် ကျွန်တော်စက်မှုအင်ဂျင်နီယာပညာ ဆည်းပူးခဲ့ဖူးသည့် အမိစွယ်တော်မြေ၊ စက်မှုတက္ကသိုလ်ကြီး၏ ဗိသုကာပုံစံမျိုးဖြစ်ရာ ကျောင်းတော်ကြီးကိုပင် ပြေး၍သတိရလိုက်မိသေးသည်။ အဆောက်အုံကြီး၏ တိုင်များ ပေါ်တွင် ကြော်ငြာပိုစတာကြီးများကို ကပ်ထားသည်။ ကိုရီးယားအလံနှင့် ကေဘီအက်စ် အလံတို့က လေမှာလွင့်မြူးနေသည်။

ထုံးစံအတိုင်းပင် ကျွန်တော်တို့ကို ကေဘီအက်စ်၏ အစည်းအဝေးခန်းမ၌ အမှု

ဆောင်အရာရှိများက လက်ခံတွေ့ဆုံပါသည်။ သည်တစ်ခါဦးဆောင်တွေ့ဆုံသူမှာ သက်
လတ်အရွယ် အမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြစ်ပြီး မစ်ကင်မ်ဟေရန်ဟု ခေါ်ပါသည်။ မစ်ကင်မ်သည်
ကေဘီအက်စ်၏ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးအဖွဲ့က မန်နေဂျာဖြစ်ပါသည်။ ကေဘီအက်စ်နှင့်
ပတ်သက်သော ဗီဒီယိုသတင်းကားတိုက်လေးကို ဦးစွာကြည့်ကြရပြီး ကေဘီအက်စ်လေ့
လာရေးခရီးကို ကျေနပ်လိမ့်မည်ဟုယုံကြည်ပါကြောင်း စကားတိုတိုပဲပြောသည်။ ထို့နောက်
ကျွန်တော်တို့ကို မေးလိုရာမေးပါဟု ဆိုလေသည်။

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ထဲမှ ဗီယက်နမ်ကိုယ်စားလှယ်က ကိုရီးယားဒရာမာ ဘယ်နှမျိုး
လောက်ထုတ်လုပ်နေသည်ကိုမေးရာ မစ်ကင်မ်က . . .

‘ကျွန်မတို့မှာ ဒရာမာတွေကို အချိန်လိုက်ထုတ်လွှင့်ပေးနေပါတယ်။ ကိုရီးယား
တွေက ဒရာမာကိုကြိုက်ကြတယ်။ ဆိုပါစို့ . . . မနက်ပိုင်းမှာ အိမ်ရှင်မတွေအတွက်
ဒရာမာ၊ ပြီးတော့ ညကိုးနာရီသတင်းမတိုင်ခင် ဒရာမာတစ်ကား၊ ဆယ်နာရီမှာတစ်ကား
စသည်ဖြင့်ပေါ့။ တစ်ပတ်တစ်ပတ်ဆိုရင်တော့ ဒရာမာဆယ်ကား ဆယ်ပတ်တစ်ကားလောက်ပြ

ကေဘီအက်စ်မှ ရိုက်ကူးထုတ်လွှင့်ခဲ့သော ဒရာမာဇာတ်ကားများကို တွေ့မြင်ရစဉ်။

မြန်မာတို့ရင်နှင့်အောင် လွမ်းခဲ့ကြသည့် ကေဘီအက်စ်ဒရာမာဆောင်းဦးရွက်ကြွ
ချစ်သက်သေမှ စာတံဆောင် ဂျွန်စောနှင့်အွန်စော။

ပေးနေရပါတယ်ဟု ဖြေလေသည်။

မလေးရှား တီဗီ-၃မှ ထုတ်လုပ်ရေးမှူးမစ်မာရီနီကလည်း အာရှနှင့်ကေဘီအက်စ်
ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုအပိုင်းမေးသည်။ သူက အာရှနှင့်ပူးပေါင်းဆက်သွယ်မှု ပိုမိုတိုး
တက်လာပါကြောင်း၊ ဥပမာ-ဗီယက်နမ်၊ မြန်မာစသည်ဖြင့်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဂျပန်မှ အင်န်အိတ်ချ်
ကေရုပ်သံနှင့်လည်း ဆက်ဆံရေးအထူးကောင်းမွန်ပါကြောင်း၊ တရုတ်နှင့်လည်း အစီအစဉ်
တချို့လုပ်နေကြောင်း၊ လာမည့်နှစ်မှစပြီး အာရှနိုင်ငံများနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုတိုး
တက်လာမည်ထင်ပါကြောင်း ပြောကြားသွားသည်။

သူတို့နှစ်ယောက်မေးအပြီးမှာ ကျွန်တော်ကလည်း သိလိုသည့်အချက်တချို့ရှိလာ
သဖြင့် မေးမြန်းသည်။ ပထမမေးခွန်းမှာ ကိုရီးယားဒရာမာတွေ ကမ္ဘာပေါ်မှာ သည်မျှလူ
ကြိုက်များအောင်မြင်နေရခြင်းအပေါ် မစ်ကင်မ်၏ ထင်မြင်ချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်
မေးခွန်းအဆုံးမှာ သူကရယ်သည်။

‘ကျွန်မကိုယ်ပိုင်ယူဆချက်ပြောရရင် ကိုရီးယားဒရာမာတွေမှာ မင်းသား၊ မင်းသမီး

ကေဘီအက်စ်အဆောက်အအုံတွင် ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းက ဗီဒီယိုသတင်းမှတ်တမ်းအဖြစ် စာရေးသူအား တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းပြုလုပ်စဉ်။

တွေ သိပ်ကောင်းတယ်၊ ဒါရိုက်တာကောင်းတယ်၊ ပြီးတော့ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်ကောင်းတယ်။ အရင်တုန်းကတော့ ဂျပန်ဒရာမာကားတွေကို အာရှကကြိုက်ကြတယ်။ အခုဂျပန်ဒရာမာတွေက ဈေးသိပ်ကြီးလာတယ်။ ကိုရီးယားဒရာမာတွေက အရည်အသွေးကောင်းပြီး ဈေးမှာတော့ သင့်တင့်မျှတတဲ့အတွက် ရုပ်သံလွှင့်သူတွေက ကိုရီးယားဒရာမာတွေကို တင်သွင်းထုတ်လွှင့်လာကြတယ် ထင်ပါတယ်’

ကျွန်တော်က . . .

’ကိုရီးယားဒရာမာတွေဟာ ကိုရီးယားတွေရဲ့ရိုးရာဓလေ့ကို ဖော်ကျူးကြတာများတယ်။ အခုကျွန်တော် ဆိုးလ်ကိုရောက်တဲ့အခိုက် လူမှုဟန်ပန်တွေကို အကဲခတ်ကြည့်တဲ့အခါမှာ မျိုးဆက်သစ်ကိုရီးယားတွေဟာ အနောက်တိုင်းဆန်လာကြတယ်။ အားတော့နာပါတယ်။ ကျွန်တော်ထင်တာက ကိုရီးယားဒရာမာတွေဟာ မျက်မှောက်လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ သဘာဝနဲ့ ကင်းလွတ်နေတယ်လို့ မထင်ဘူးလား’

သူ့ဘေးကကယ်လီက ကျွန်တော်မေးခွန်းကို ခေါင်းတဆတ်ဆတ်ညှိတ်ရင်း ပြုံးပြီးနားထောင်နေသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆိုးလ်၏ညဘဝများကို မရောက်သေးသော်

လည်း ဆိုးလ်မြို့သူမြို့သားတွေ သွားလာလှုပ်ရှားနေကြပုံတွေ၊ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံတွေကို ကြည့်ပြီး ကိုရီးယားတွေ အနောက်တိုင်းဆန်လာသည်ဟုထင်သောကြောင့် မေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

‘ဒါက ဒီလိုရှိပါတယ်။ ကျွန်မတို့က ဒရာမာအမျိုးမျိုးထုတ်နေတာပါ။ ရိုးရာဖော် ဆောင်တဲ့ ဒရာမာတွေရှိသလို၊ ခေတ်သစ်ဖော်ကျူးတဲ့ ဒရာမာတွေလဲရှိနေပါတယ်’ဟု ဖြေကြားသွားလေသည်။ ထို့အပြင် မစ်ကင်မ်က ကိုရီးယားဒရာမာများ အာရှနိုင်ငံများသို့ သွားသည့်နည်းတူ အာရှနိုင်ငံများမှ ဒရာမာများကို ကိုရီးယားတွင် တင်သွင်းပြုဖို့ရာမှ အခက်အခဲရှိနိုင်ကြောင်း၊ သို့သော် ထိုနိုင်ငံများမှ သတင်းကားများပြသပြီး ကိုရီးယားရုပ်သံ ပရိတ်သတ်များကို စတင်မိတ်ဆက်နိုင်ကြောင်း၊ ပြီးမှသာ ဒရာမာများပြသနိုင်မည်ထင် ကြောင်း၊ အဆင့်ဆင့်လုပ်ဖို့လိုကြောင်း ပြောလေသည်။

ကေဘီအက်စ်မှထုတ်လုပ်သော ဒရာမာတော်တော်များများကို ကျွန်တော်တို့ဆီ တွင် ပြသနေသည်။ မှတ်မှတ်ရရအရှိဆုံးမှာ မြန်မာတို့ချစ်ခဲ့သော အွန်စောနှင့်ညွှန်စောတို့၏

ကေဘီအက်စ်စတူဒီယိုကြီးအတွင်းမှ ခေတ်မီကင်မ်ရာများကို လေ့လာနေကြစဉ်။

ကေဘီအက်စ်မု
ထုတ်လုပ်သော
'Winter Sonata'
သည် ကမ္ဘာအနှံ့
အထူးသဖြင့်
မင်းသား
ဘေယောင်ဂျွန်းကို
ဂျပန်သူမများ
အသည်းစိုက်
သွားခဲ့သော
ဒရာမာဖြစ်သည်။

နုသက်သောမေတ္တာဖွဲ့ 'ဆောင်းဦးရွက်ကြွေချစ်သက်သေ'သည် ကေဘီအက်စ်မု မှတ်တိုင် တစ်ခုဖြစ်လေသည်။ အမ်ဘီစီ၏ “နန်းတွင်းရတနာ”နှင့် ကေဘီအက်စ်မု၏ ‘ဆောင်းဦးရွက် ကြွေ’တို့ကို ကျွန်တော်တို့အသည်းစွဲခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်သည်ပင် ကိုရီးယားကိုသွားရ မည်ဆိုကတည်းက ဆောင်းဦးရွက်ကြွေထဲက အွန်စောလေး၏ တိုင်းပြည်ပါလားဟုပင် ပြေးမြင်လိုက်အောင် ထိုဒရာမာကားက ကျွန်တော်တို့နှလုံးသည်းပွတ်ကို ဆုပ်ကိုင်လှုပ်ရှမ်း သွားနိုင်ခဲ့သည်ပဲ။ သို့သော် သည်တစ်ခေါက်တော့ အွန်စောတို့ကို မွေးထုတ်လိုက်သည့် ကေဘီအက်စ်ကိုရောက်ခဲ့ရသော်လည်း ကရုဏာမျက်နှာထားနှင့် ကလေးမအွန်စောကိုမူ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ခွင့်ရလိုက်မည်မထင်ချေ။

ကေဘီအက်စ်သည် ပိုက်ဆံတတ်နိုင်သောနိုင်ငံများကိုမူ သူတို့ထုတ်လုပ်သော ဒရာမာကားများကို အပြတ်ရောင်းပြီး ငွေကြေးသိပ်မတတ်နိုင်သော နိုင်ငံများကိုမူ နှစ်ဖက် အဆင်ပြေနိုင်သည့် နည်းလမ်းရှာကာ တင်ပို့ပေးနေသည်ဟုလည်း မစ်ကင်မ်ကရှင်းပြ သည်။ ဟုတ်မည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကိုရီးယားဒရာမာများသည် အာရှတစ်ခွင်၊ ကမ္ဘာအနှံ့၊ ဆင်းရဲချမ်းသာနိုင်ငံမရွေး ပျံ့နှံ့ ရောက်ရှိနေခြင်းဖြစ်မည်။

ကျွန်တော်ရှေ့ပိုင်းဆောင်းပါးတွေမှာရေးခဲ့သလို ကိုရီးယားတို့က မားကက်တင်းကို အမျိုးမျိုးလုပ်နေသည်။ သူ့နိုင်ငံ၏ ပုံရိပ်၊ သူ့နိုင်ငံ၏ ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို နိုင်ငံတကာ၌

မြင့်တင်ရာတွင် ကိုရီးယားဒရာမာများ ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိရေးသည်ပင် နည်းလမ်းတစ်လမ်းဖြစ် လိမ့်မည်ထင်သည်။ မစ်ကင်မ်၏ ရှင်းပြချက်အရဆိုလျှင် သူတို့သည် ဒရာမာကားများတင် ပို့ရာတွင် စီးပွားရေးသိပ်မဆန်သည့် သဘောတွေ့ရသည်။ ပိုက်ဆံထက်ပျံ့နှံ့ရေးက ပို အရေးကြီးသည်ဟု သူတို့လက်ခံထားကြသည်။ သူတို့အောင်မြင်ပါသည်။ ကိုရီးယားဒရာ မာကားများသည် ယခုအခါ သားရွှေအိုးထမ်းသည့် ကိန်းဆိုက်သွားပေပြီ။ ဝင်ငွေလည်း ကောင်းလာသည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံး ကိုရီးယားမှကိုရီးယားဖြစ်အောင် မားကက်တင်းလည်း အစွမ်းပြနိုင်လေပြီ။

ကျွန်တော်တို့မီဒီယာအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက ကိုရီးယားဒရာမာများနှင့်ပရိသတ်များ မည်သို့အပြန်အလှန်ဆက်သွယ်မှုရှိနေကြသည်ကိုမေးရာ သူ့ရှင်းပြချက်မှာ အတော်စိတ်ဝင် စားစရာကောင်းသည်။

‘ဆိုပါစို့ .....။ ကိုရီးယားဒရာမာကားတစ်ကားကို ရုပ်မြင်သံကြားမှာစလွင့် ကတည်းက အဲဒီဇာတ်ကားအကြောင်း၊ ဇာတ်ကောင်တွေအကြောင်းကို ပရိသတ်တွေက အင်တာနက်ကနေတစ်ဆင့် ထင်မြင်ချက်တွေရေးကြတယ်။ အထူးသဖြင့် ဇာတ်သိမ်းတော့

ကေဘီအက်စတူဒီယိုအတွင်း လေ့လာကြစဉ်။

မယ်ဆိုရင် ကျွန်မတို့က ပရိသတ်တွေဆီက အကြံဉာဏ်တောင်းခံတယ်။ သူတို့က 'မင်း သမီး ကလေးကို မသတ်ပါနဲ့နော်'လို့ ရေးတာမျိုးပေါ့။ အဲဒီအခါ တစ်ခါတစ်ခါကျရင် ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်ကို ပြောင်းပေးလိုက်ရတာရှိတယ်။ ဇာတ်သိမ်းဆိုရင်လဲ ဒီအတိုင်းပဲ။ ပရိသတ်အများစုဖြစ်စေချင်သလို လုပ်ပေးရတယ်။ အဲဒါကြောင့် ထုတ်လုပ်သူတွေနဲ့ ကြည့် ရှုသူတွေအကြားမှာ ဆက်ဆံရေးအဲဒီလောက်ကို ကောင်းတာပါ'

နံနက်ပိုင်းက အမ်ဘီစီမှအမှုဆောင်အရာရှိတွေနှင့် နေ့လယ်စာစားရင်းပေါ့ပေါ့ပါး ပါးစကားလက်ဆုံကျတုန်းကလည်း သူတို့က အလားတူပြောဖူးသည်။ နာမည်ကြီးဒရာမာ တွေဆိုလျှင် ဇာတ်သိမ်းနှစ်မျိုး၊ သုံးမျိုးလောက်လုပ်ထားရပြီး ပရိသတ်က ဘယ်လိုသိမ်းစေ ချင်သနည်း။ သူတို့အကြိုက် လိုက်သိမ်းပေးရသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုရီးယား ဒရာမာထုတ်လုပ်သူများ၊ ဖန်တီးသောအနုပညာရှင်များကို ပရိသတ်အကြိုက်လိုက်လွန်း သည်။ အနုပညာရှင်မပီသဟု ကဲ့ရဲ့ပြောဆိုကြမည်လား။ ကျွန်တော်သည် ကိုယ့်ကိုကိုယ် အနုပညာသမားစစ်စစ်ဟု ကြွေးကြော်ကာ ထင်ရာလုပ်ရင်း ပြည်သူနှင့်ဝေးကာ၊ စာဖတ် ပရိသတ်နှင့် ဝေးဝေးသွားကာ ကျဆုံးသွားရရှာသည့် အရည်အချင်းရှိလှသော အနု ပညာရှင်တချို့ကို သတိရသွားပြီး နှမြောတသစိတ်ပင် ဖြစ်လိုက်ပါသေးသည်။

ကေဘီအက်စ်တွင် ဒရာမာဇာတ်ကားရိုက်ကူးသည်ကို လေ့လာဖို့မရှိ၊ အကြောင်း မတိုက်ဆိုင်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့သတင်းထုတ်လွှင့်မှုများကိုသာ လေ့လာရမည်ဟု ဗစ်ကီနှင့် ကယ်လီတို့ကပြောရာ အွန်စောတို့နှင့်လွဲမည်မှာ သေချာပြီဟု ကျွန်တော်မှတ်ယူလိုက်ရပါ တော့သည်။ သတင်းထုတ်လွှင့်စတူဒီယိုများသည် ယခုအဆောက်အအုံတွင်မရှိ။ အမ်ဘီစီ မှာကဲ့သို့ပင် ကျွန်တော်တို့နောက်ထပ်တစ်နေရာသွားရဦးမည်။ ကိုရီးယားတွင် ရုပ်သံလွှင့် လုပ်ငန်းများ အောင်မြင်ကြီးပွားနေကြသည်မှာ မျက်ဝါးထင်ထင်တွေ့ရပေပြီ။ အဆောက် အအုံတွေက ဟိုတစ်လုံး၊ သည်တစ်လုံး။ သေးသေးလေးတွေလည်းမဟုတ်။ မိုးမျှော်တိုက် ကြီးတွေ၊ ဧရာမကြီးတွေနှင့် ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်သည် ကိုရီးယားရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်း တိုးတက်လာပုံကို စိတ်ဝင်စားလာ သဖြင့် အချက်အလက်တချို့ရှာဖွေမိသည်။ ကိုရီးယားတွင် ရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းသည် ၁၉၅၆ခုနှစ်တွင်မှ စတင်ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ရုပ်သံလွှင့်စတူဒီယို တစ်ခု အဖြစ် ဆိုးလ်တွင်စတင်တည်ထောင်ခဲ့သော်လည်း ၁၉၅၉ခုတွင် မီးလောင်ပျက်စီး သွားခဲ့သည်။ ၁၉၆၁ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ကိုရီးယား၏ ရုပ်သံလွှင့်ရုံတစ်ခုအဖြစ် စတင် ပေါ်ပေါက်လာသည်မှာ ကေဘီအက်စ်တီဗီဖြစ်လေသည်။ အစိုးရပိုင်လုပ်ငန်းကြီးတစ်ခု

အဖြစ် တည်ထောင်လိုက်သောကောဘီအက်ခ်သည် ယခုအခါ ၄၅နှစ်သက်တမ်းရှိလေပြီ။

ထို့နောက် ၁၉၆၄ခုနှစ်တွင် တီဘီစီ-တီဗီထပ်ပေါ်လာသည်။ ၁၉၆၉ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် တတိယမြောက်အဖြစ် အမ်ဘီစီ-တီဗီကိုတည်ထောင်ပြန်သည်။ ၁၉၈၀ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် လုပ်ငန်းတူများပေါင်းကြသည့် ကာလဖြစ်ရာ တီဘီစီကို ကောဘီအက်ခ်-၂ အဖြစ် ကောဘီအက်ခ်ကလွဲယူလိုက်သည်။ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်တွင် ကိုရီးယားပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းအသစ်တစ်ခု ထပ်မံပေါ်ပေါက်လာပြီး ယင်းကို အီးဘီအက်ခ် (ပညာရေးဆိုင်ရာရုပ်သံလွှင့်စနစ်)ဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သော ရုပ်သံလွှင့်ဥပဒေအသစ်အရ အီးဘီအက်ခ်သည် အများပိုင်ကုမ္ပဏီဖြစ်သွားသည်။

ကိုရီးယား၏ တတိယမြောက်အကြီးဆုံး ရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းဖြစ်လာမည့် အက်ခ်ဘီအက်ခ်ကိုမူ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်မှ တည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်။ တခြားသော ပုဂ္ဂလိကပိုင်ရုပ်သံ

ကောဘီအက်ခ်
သတင်းစာဒီယိုကြီးမှအထွက်
အွန်စောတို့ဌာနေ

လွှင့်လုပ်ငန်းများရှိသော်လည်း ယင်းတို့ထဲက အများစုမှာ ပြည်တွင်းအတွက်သာဖြစ်ကြသည်။ တချို့မှာ လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်းကုန်ပြီး တချို့မှာ အမည်ပြောင်းဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ကေဘီအက်စ်၊ အမ်ဘီစီ၊ အက်စ်ဘီအက်စ်နှင့် အီးဘီအက်စ်ရုပ်သံလိုင်းလေးလိုင်းသည် ၂၀၀၁ခုနှစ် နှစ်လယ်ပိုင်းတွင် ဆိုးလ်မြို့တော်တစ်ခုလုံးသို့ ဒစ်ဂျစ်တယ်ရုပ်သံလွှင့်စနစ်ဖြင့် ပြောင်းလဲထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့သည်။ ယခု ရန်ကုန်တွင် အမ်အာရ်တီဗီ-၄ ကထုတ်လွှင့်နေသော စနစ်မျိုးဖြစ်မည်ထင်သည်။ ရုပ်သံလွှင့်ရုံများစွာရှိသော်လည်း ၂၀၀၀ပြည့်နှစ် ရုပ်သံလွှင့်ဥပဒေအရ ကေဘီအက်စ်သည် တောင်ကိုရီးယား၏ ပင်မရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းဖြစ်လာသည်ဟု သိရသည်။

ကေဘီအက်စ်သည် ပြည်တွင်းတွင် ကေဘီအက်စ်-၁နှင့် ကေဘီအက်စ် ၂ချယ်နယ်လ်များ၊ ဂြိုဟ်တုရုပ်သံလိုင်းများအဖြစ် ကေဘီအက်စ်ကိုရီးယား KBS Korea နှင့် ကေဘီအက်စ်ကမ္ဘာ့ KBS World တီဗီများကို ထုတ်လွှင့်ပေးနေသည်။ ကေဘီအက်စ်သည် ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာရေးရာထုတ်လွှင့်မှုတွင်လည်း ဦးဆောင်ရုပ်သံရုံကြီးဖြစ်နေသည်။ ကေဘီအက်စ်ဆင်ဖိုနီသံစုံတီးဝိုင်းကြီးဟူ၍ သံစုံတီးဝိုင်းကြီးနှစ်ခုကို တည်ထောင်ထားကာ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာရေးရာမြှင့်တင်ရေးများကို ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိလိုက်ရသည်။

ရှေ့ခရီးမဆက်မီ မစ်ကင်ကို ကျွန်တော်တို့နှုတ်ဆက်စကားပြောကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ကေဘီအက်စ်၏ စတူဒီယိုများကို ဆက်လေ့လာကြရဦးမည်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က ကေဘီအက်စ်၏ကနဦးကာလနှင့် မျက်မှောက်ခေတ်ဖြတ်သန်းနေမှုများကို နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်နေမိသည်။ ကေဘီအက်စ်သည် ကိုရီးယား၏နိုင်ငံရေးမုန်တိုင်းများကြားတွင် လူးလွန့်ရှင်သန်ခဲ့ရသည်။ ခေတ်အမျိုးမျိုး၊ ပုံစံအမျိုးမျိုးကြားမှာ ထိုပေါ်ပေါက်ခဲ့သောခေတ်၊ စနစ်တို့နှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ ရုန်းကန်ရှင်သန်ခဲ့ရပေလိမ့်မည်။ မျက်မှောက်ကေဘီအက်စ်ကိုတော့ အရှိန်အဟုန်ကောင်းကောင်းနှင့် ဝေဟင်တွင်ပျံသန်းသော လွတ်လပ်ငှက်တစ်ကောင်လို မြင်နေရပေသည်။ ဖျော်ဖြေရေးအပြင်အသံနှင့် အတွေးအခေါ်တို့ကိုပါ ပေးစွမ်းနေသော မီဒီယာတွေ၏ တာဝန်များ၊ ရုပ်တည်ရှင်သန်မှုများ၊ မျှော်မှန်းချက်များ၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲနေမှုများစသည်တို့ကို ကျွန်တော်သည် ကေဘီအက်စ်စတူဒီယိုသို့ ဦးတည်မောင်းနှင်နေသည့် မီနီဘတ်စ်ကားပေါ်တွင် လိုက်ပါရင်း တသိကြီးစဉ်းစားခန်းဝင်နေမိလေတော့သည်။

ဝယ်လက်များနေသော ဒရာမာပို့ကုန်များ

ကားက ကေဘီအက်စ်စတူဒီယို အဆောက်အအုံဝင်းထဲသို့ဝင်ကာ ရုပ်လိုက်သည်။ နောက်ထပ်စတူဒီယိုတစ်ခုကို ကျွန်တော်တို့လေ့လာရပေဦးမည်။ ဝင်ဝင်ချင်းမှာ ကျွန်တော်တို့တွေ့လိုက်ရသည်က ကေဘီအက်စ်နယူးမီဒီယာလုပ်ငန်း New Media Service ဟူသည့် စာတန်းရေးချိတ်ထားသည့် ခန်းမကျယ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ထိုခန်းမထဲတွင် ရုပ်မြင်သံကြားစက်များကို နံရံတစ်လျှောက်တပ်ဆင်ထားပြီး ကေဘီအက်စ်၏ရုပ်သံလှိုင်းစုံက ထုတ်လွှင့်နေမှုများကို ပြသထားသည်။

ကျွန်တော်တို့ကိုခေါ်လာသူမှာ ကေဘီအက်စ်ရုံးချုပ်မှ အရာရှိငယ်လူငယ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူနှင့်ကယ်လီတို့ စကားပြောနေကြသည်။ ခဏအကြာမှာ ဗစ်ကီက ကျွန်တော့အနားရောက်လာပြီး . . .

'အခု ကေဘီအက်စ်က ရှင်တို့အဖွဲ့ထဲကနှစ်ဦးနှင့် အင်တာဗျူးအစီအစဉ်ရိုက်ချင်တယ်။ ဘယ်သူ့ကို ရွေးရင်ကောင်းမလဲ' ဟု လာတိုင်ပင်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ထဲမှာ အင်္ဂလိပ်စကားကို ကောင်းကောင်းပြောနိုင်သူများမှာ ဗီယမ်နမ်မှ မစ္စတာသမ်နှင့် မလေးရှားမှ မာရီနီနှင့်ဆာအတ်၊ ပြီးတော့ ထိုင်းက သတင်းစာဆရာကလေးနှစ်ဦးရှိသည်။ ထိုင်းကကလေးမလေးနှင့် ကောင်လေးကတော့ ငယ်လွန်းသည်။

'မာရီနီနဲ့ မစ္စတာသမ်ဆို မကောင်းဘူးလား'

ကျွန်တော်က အကြံပေးလိုက်သည်။ သူတို့က ကောင်းသားပဲဟုဖြေသည်။ ကျွန်

တော်သည် သူတို့၏ တိုင်ပင်ဖော်တိုင်ပင်ဖက် ဖြစ်မှန်းမသိဖြစ်လာရပြီ။ မာရီနိုက မလေးရှားနိုင်ငံရှိ နာမည်ကျော်တီဗီသရီးမှ အစီအစဉ်တင်ဆက်သူဖြစ်ပြီး မော်ဒယ်မလေးတစ်ဦးလို သွယ်လျလှပသည်။ မစ္စတာသမ်ကတော့ ဗီယမ်နမ်တီဗီမှ လေ့လာသူအမျိုးသမီးအတွက် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ် လိုက်ပါလာသူဖြစ်ပြီး သူသည်မီဒီယာလုပ်ငန်းမှမဟုတ်ဘဲ ဗီယမ်နမ်အစိုးရ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် သူသည် ဗီယမ်နမ်အစိုးရခေါင်းဆောင်ကြီးများ မြန်မာပြည်သို့လာရောက်သော ချစ်ကြည်ရေးခရီးများတွင် ပါလာခဲ့ပြီး မြန်မာပြည်ကို နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်မျှ ရောက်ဖူးနေခဲ့လေသည်။

‘မစ္စတာသမ်နဲ့ မာရီနိုတို့ကို ကေဘီအက်စ်ရုပ်မြင်သံကြားစတူဒီယိုမှာ မီဒီယာလေ့လာရေးခရီးစဉ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အားလုံးကိုယ်စား အင်တာဗျူးရိုက်ကူးထုတ်လွှင့်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီတော့ သူတို့နှစ်ယောက်က စတူဒီယိုထဲမှာ အင်တာဗျူးရိုက်ကြတုန်းမှာ ကျွန်မတို့နဲ့ ကျွန်တို့သူတွေအားလုံးက ရုပ်သံသတင်းစတူဒီယိုထဲ လေ့လာကြပါမယ်။ သွားကြရအောင်’

ကယ်လီကပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် အဆောက်အအုံအတွင်းခန်းသို့ ဝင်လိုက်ကြသည်။ မာရီနိုနှင့်သမ်တို့ကတော့ ကေဘီအက်စ်အရာရှိကလေးနှင့်အတူပါသွားသည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့က စကြိုလမ်းကလေးအတိုင်း လျှောက်သွားရာ စကြိုလမ်းတစ်ဖက်တစ်ချက်မှာ သတင်းအခန်း News Room များကို မြင်ရသည်။ သတင်းထောက်များ၊ အယ်ဒီတာများသည် သတင်းအခန်းများထုံးစံအတိုင်း လှုပ်ရှားသက်ဝင်နေသည်။ ဟိုမှသည် လူးလာခေါက်တုံ့သွားလာနေကြသည်။ သတင်းအခန်းများကိုလွန်မှ သတင်းများ၊ တွေ့ဆုံခန်းများရိုက်ကူးရာ စတူဒီယိုအခန်းကြီးတစ်ခုအတွင်းသို့ ရောက်ကြသည်။

‘ဒီအခန်းက လောလောဆယ်မသုံးတော့ပါဘူး။ အဲဒီတော့ ကြိုက်သလိုလေ့လာနိုင်ပါတယ်။ ဓာတ်ပုံရိုက်ချင် ရိုက်နိုင်ပါတယ်၊ ဗီဒီယိုရိုက်ချင်လဲ ရိုက်နိုင်ပါတယ်’ ဟု တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောလေသည်။ သည်တစ်ခါတော့ နံနက်တုန်းက အမ်ဘီစီနှင့်မတူ၊ တယ်သဘောကောင်းပါလားဟု ကျွန်တော့်စိတ်ထဲကတွေးပြီး ပြုံးမိရသေးသည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့သားတွေကလည်း ခွင့်ပြုချက်ကလေးရလိုက်သည်နှင့် ဓာတ်ပုံတွေရိုက်လိုက်ကြ၊ ဗီဒီယိုတွေမှတ်တမ်းတင်လိုက်ကြနှင့် အလုပ်ရှုပ်ကုန်ကြတော့သည်။

အမ်ဘီစီမှာတုန်းကလိုပင် သတင်းကြေညာသောဆက်တင်တွေမှာထိုင်ပြီး ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံကြ၊ အပြန်အလှန်ပေးကြနှင့် တချို့ကလည်း ကင်မရာကြီးတွေကိုချိန်နှင့် ပျော်နေကြသည်။ ကျွန်တော်က ကင်မရာကြီးတစ်လုံးပေါ်တွင် ပေါ်လာသောမြင်ကွင်းကိုကြည့်လိုက်ရာ နောက်ခံဆက်တင်တစ်ခုနှင့်ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ အမှန်မှာ နောက်ခံ

တွင် ဘာဆက်တင်မျှမရှိ။ နောက်ခံပိတ်သား အပြာရောင်ချည်းသာရှိလေသည်။ သူတို့က ခရိုမာဖောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်က ခရိုမာနည်းပညာကို ရန်ကုန်မှာ အမ်အာရ်တီဗီဖိုးရိုက်ကတည်းက သိထားခဲ့သည်။ သို့သော် ရန်ကုန်မှာက ခရိုမာကို ကွန်ပျူတာနှင့်သာဖောက်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး ယခုမြင်နေရသည့် ခရိုမာမှာ ကင်မရာမှာပင် တစ်ခါတည်းဖောက်ထားခြင်းဖြစ်လေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကင်မရာအတွင်းမှာပင် လိုချင်သည့်နောက်ခံဆက်တင်ကိုပြောင်းပြီး ဖောက် ထည့်နိုင်သည့် ကွန်ပျူတာပါတစ်ပါတည်း တပ်ဆင်ထားပုံရလေသည်။

ခရိုမာကို မရင်းနှီးသေးသောသူများအတွက် နားလည်လွယ်အောင်အနည်းငယ် ရှင်းပြလိုပါသည်။ ခရိုမာနည်းပညာကို ခရိုမာကီး chroma key ဟု ရုပ်မြင်သံကြားလုပ်ငန်းများတွင် သုံးလေ့ရှိကြပြီး ဘလူးစကရင် (အပြာရောင် နောက်ခံကား) Blue - Screen ဟုလည်း အလွယ်ပြောတတ်ကြသည်။ သို့သော် ဘလူးစကရင်ဆို၍ အပြာရောင်နောက်ခံ ကာထားကာ အမြဲတမ်းရိုက်ခြင်းမဟုတ်။ တစ်ခါတစ်ရံ အစိမ်းရောင်နောက်ခံကား (ဂရင်း

ကောဘီအက်စ်သတင်းကြေညာခန်းတွင် စာရေးသူနှင့် ဗီယက်နမ်မှ လေ့လာသူတို့ အမှတ်တရ။

အွန်ဖောတိုဂ္ဂါနေ

စကရင်) ကိုလည်း သုံးတတ်ကြသည်။ ကျွန်တော်မြင်နေရသော ကေဘီအက်စ်ခရိုမာမှာ ဘလူးစကရင်ခရိုမာဖြစ်လေသည်။ ခရိုမာကီးမပေါ်ခင်က ရုပ်သံများရိုက်ကူးထုတ်လွှင့်သည့်အခါ တကယ့်ဆက်တင်များကို နောက်ခံထားတပ်ဆင်ရိုက်ကူးရသည်။ ခရိုမာပေါ်လာသောအခါ နောက်ခံဆက်တင်များ တကယ်ထည့်ရိုက်စရာမလိုတော့။ အပြောရောင်သို့မဟုတ် အစိမ်းရောင်နောက်ခံပိတ်ကားသားခံထားရပြီး လိုချင်သည့်ဆက်တင်ကို ကွန်ပျူတာတွင်ရွေးချယ်ကာ ပေါင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်လေသည်။ အမ်အာရ်တီဗီဖိုးတွင် ကျွန်တော်တို့ရိုက်နေသည့် Sunday Talk အစီအစဉ်၏ နောက်ခံဆက်တင်များမှာ တစ်ပတ်နှင့်တစ်ပတ်မတူအောင် အပြာခရိုမာဖောက်ပြီး ရိုက်ကူးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ခရိုမာနည်းပညာကို ကမ္ဘာပေါ်တွင် ပထမဆုံးစတင်သုံးခဲ့သည့် ရုပ်ရှင်ကားမှာ ဆရာကြီးအားနက်ဟ်မင်းဝေး၏ ကမ္ဘာကျော်ဝတ္ထုကြီးကို အသက်သွင်းထားသည့် ပင်လယ်ပြာနှင့်တံငါအို The Old Man and the Sea ရုပ်ရှင်ဖြစ်ပြီး ၁၉၅၅တွင် ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ ဝါနာဘရားသားရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီ၏ ဝန်ထမ်းနှင့် ကိုဒတ်သုတေသနမှူးဟောင်း အာသာဝစ်ဒ်မာက တီထွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟုလည်း မှတ်သားရသည်။ ရုပ်ရှင်တွင်ပါသော နောက်ခံရှုခင်းများကို သီးခြားရိုက်၊ သရုပ်ဆောင်များက အပြောရောင်နောက်ခံကားပေါ်တွင် ဇာတ်ဝင်ခန်းများသီးခြားရိုက်ကာ ခရိုမာဖြင့် ထိုရိုက်ချက်များကို ပြန်လည်ပေါင်းစပ်လိုက်သည့်အခါ သရုပ်ဆောင်များက တကယ့်နေရာများတွင် သရုပ်ဆောင်နေသကဲ့သို့မြင်ရတော့သည်။

အနာလော့ခ်ခေတ်မှ အစပျိုးခဲ့သော ဘလူးစကရင်နည်းပညာသည် ယခုဒီဂျစ်တယ်ခေတ်ရောက်သည့်အခါ ပိုကျယ်ပြန့်လာသည်။ ကွန်ပျူတာသုံးပုံရိပ်နည်းပညာဟု အလွယ်နားလည်နိုင်သည့် စီဂျီအိုင်တက္ကနိုလိုဂျီ (CGI: Computer-Generated Image) ပေါ်လာသည့်အခါ ပိုပြီးသပ်သပ်ရပ်ရပ်ဖြစ်လာသည့်အပြင် ယင်းကိုချည်း သီးခြားသုံးကာ ရိုက်ကူးသည့် ဆင်းမ်မြို့တော် Sim City ကဲ့သို့သော ဇာတ်ကားကြီးမျိုးကိုပင် ဟောလိဝုဒ်က ထုတ်လုပ်လာတော့သည်။

ကျွန်တော်က ခရိုမာနည်းပညာသုံးကင်မရာကြီးများကိုလေ့လာရင်း ထိုနည်းပညာအကြောင်း စိတ်ကရောက်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ကေဘီအက်စ်သည် တောင်ကိုရီးယား၏ ဦးဆောင်ရုပ်သံလုပ်ငန်းကြီးဖြစ်သည့်အလျောက် ယင်း၏ လုပ်ငန်းများက များပြားလှသည်။ ပုံမှန်ရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းများအပြင် နှစ်အလိုက်အထူးပရောဂျက်တွေလည်း အစီအစဉ်ချလုပ်ဆောင်နေကြောင်း သိရသည်။ ယခု ၂၀၀၆ခုနှစ်အတွက်လည်း အထူးအစီအစဉ်ပရောဂျက်

များရှိရာ အာရှအထူးအစီအစဉ်တွေလည်း ယင်းတို့အထဲပါဝင်လေသည်။

ကော်အက်စ်တီဗွီ-၁ နှင့် တီဗွီ-၂ နှစ်လိုင်းစလုံးသည် ယဉ်ကျေးမှုအကြောင်း အရာများကို ပိုမိုမြင့်တင်ထုတ်လွှင့်ပေးလျက်ရှိနေသည်ကို ၂၀၀၅ခုနှစ်အတွင်း သူတို့ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည့် ကိန်းဂဏန်းများအရ သိလိုက်ရသည်။ ရုပ်သံအမှတ်(၁)သည် ယဉ်ကျေးမှု ၄၉ရာ ခိုင်နှုန်း၊ သတင်း ၂၉.၇ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ဖျော်ဖြေရေး ၂၁.၃ရာခိုင်နှုန်း အချိုးအစားဖြင့် ထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့သည်။ ရုပ်သံလိုင်း-၂သည် ယဉ်ကျေးမှု ၄၄.၅ရာခိုင်နှုန်း၊ ဖျော်ဖြေရေး ၃၉ရာခိုင်နှုန်း နှင့် သတင်း ၁၆.၄ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီးထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့သည်။

ထူးခြားသည်မှာ သတင်းအစီအစဉ်များကို သမားရိုးကျပုံစံများမှ ခွဲထွက်ကာ လွှင့်ထုတ်လာခြင်းဖြစ်ပြီး ထိုကဲ့သို့သော ပုံစံသစ်သတင်းတင်ဆက်မှုများကို ပရိတ်သတ်များက အထူးနှစ်ခြိုက်လာကြသည်ဟု ဆိုလေသည်။ ဥပမာပြရလျှင် တီဗွီလိုင်း-၁တွင် နံနက်ခင်းသတင်းကို သတင်းပလာဇာ News Plaza ဟူ၍ အမည်တပ်ထုတ်လွှင့်ပုံမျိုး၊ တီဗီလိုင်း-၂တွင် နယူးစ်တိုင်းမ်၊ ဆန်းဒေးနယူးစ်တိုင်းမ်ဟု သတင်းထုတ်လွှင့်ပုံမျိုးဖြစ်လေသည်။ သတင်းများကို တည်တည်ကြီးကြေညာတင်ဆက်မနေတော့ဘဲ ရုပ်သံကြည့်ပရိတ်သတ်နှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခင်မင်စွာ ပြောဆိုတင်ပြသည် ပုံစံမျိုးကို ရုပ်သံကြည့်သူတွေ

ကော်အက်စ်တီဗွီအတွင်း လေ့လာကြစဉ်။

က သဘောကျလာသည်ဟု သိရသည်။ သတင်းခေတ်ကြီးမှာ ဟိုကလည်းသတင်း၊ သည်ကလည်းသတင်းဖြစ်နေပေရာ ပုံစံခွက်များ၊ မည်းပြာပုဆိုးကြားထဲမှာ ဆန်းသစ်တီထွင်ဖောက်ထွက်လာနိုင်ဖို့လိုလာပြီလား ကျွန်တော်စဉ်းစားမိလိုက်သည်။ သို့ဆိုလျှင် သည်ကနေ့နိုင်ငံတကာတွင်ထုတ်နေသော သတင်းစာများသည်လည်း ဟိုအရင်သတင်းစာများနှင့်မတူအောင် လုပ်လာရပြီး သတင်းရေးသားပုံ၊ တင်ဆက်ပုံ၊ စာမျက်နှာဖွဲ့စည်းပုံတွေက အစ ထူးခြားသစ်လွင်အောင် အပြိုင်အဆိုင်ကြိုးစားလာကြရခြင်းဖြစ်ပေမည်။

ကေဘီအက်စ်ဒရာမာဌာနခွဲသည်လည်း ၂၀၀၅ခုနှစ်အတွင်းမှာ ဆက်တိုက်ထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့သည်။ မျက်မှောက်ခေတ် ကိုရီးယားရှိအမျိုးသမီးများ၏ နေ့စဉ်လှုပ်ရှားရုန်းကန်ဘဝကို ဖွဲ့နွဲ့သော My Rose Life သည် ဒရာမာပရိတ်သတ်များ၏ အားပေးမှုများစွာရရှိခဲ့သည်။ မိသားစုတွင်းနွေးထွေးမေတ္တာတရားကို ဖော်ကျူးသောစနေ၊ တနင်္ဂနွေပြ ဒရာမာဇာတ်လမ်းရှည်ကြီးနှစ်ခုဖြစ်သည့် Precious family နှင့် A Farewell to Sorrow သည်လည်း အောင်မြင်ခဲ့ပြန်သည်။ အမ်ဘီစီက နန်းတွင်းရတနာ ရာဇဝင်နောက်ခံဒရာမာကြီးဖြင့် သရဖူဆောင်းလိုက်ရာ ယခုကေဘီအက်စ်ကလည်း အားကျမခံ အလားတူရာဇဝင်ဒရာမာကြီးကို ရိုက်ကူးထုတ်လွှင့်နေပေပြီ။ Emperor of The Sea ဟုအမည်ရဒရာမာသည်လည်း ရုပ်သံကြည့်သူများ အသက်ရွယ်မရွေး သဘောကျကြည့်ရှုနေကြကြောင်း သိလိုက်ရသည်။

ပင်လယ်၏ အရှင်သခင်ဟု မြန်မာလိုပြန်ဆိုနိုင်မည့် ယင်းဒရာမာသည် ဂျီဆန်မင်းဆက်ခေတ်က နာမည်ကျော်ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရီရှန်ရှင်းအကြောင်း ရိုက်ကူးထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုဒရာမာသည် ၂၀၀၅ပထမနှစ်ဝက်အတွင်း အကောင်းဆုံးဒရာမာအဖြစ် ထင်ရှားခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့ဆီတွင်လည်း မကြာမီကြည့်ရှုနိုင်လိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းရပါသည်။ ကေဘီအက်စ်သည် ဦးဆောင်ရုပ်သံထုတ်လုပ်သည့် ကုမ္ပဏီကြီးဖြစ်သည့် အလျောက် နိုင်ငံရပ်ခြားသို့ ကိုရီးယားရုပ်သံအစီအစဉ်များတင်ပို့ရာတွင်လည်း ထိပ်ဆုံးမှာ ရှိနေခဲ့သည်။ ၂၀၀၅ခုနှစ် တစ်နှစ်တည်းမှာပင် ရုပ်သံအစီအစဉ်များတင်ပို့ခြင်းမှ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၄သန်းရရှိခဲ့ရာ တခြားကုမ္ပဏီများနှင့်ယှဉ်လျှင် အများဆုံးအဖြစ်ခံချိန်ချိုးခဲ့ကြောင်းလည်း မှတ်သားလိုက်ရသည်။

သတင်းစတူဒီယိုလေ့လာရေးပြီးဆုံးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ဝင်ပေါက်ဝ နယူးမီဒီယာအခန်းကျယ်ကြီးသို့ ပြန်ရောက်လာကြသည်။ ကျွန်တော်က ပါလာသည် ဒီဗီဒီကမ်ကင်မရာလေးဖြင့် အခန်းတစ်လျှောက်မြင်တွေ့ရသည်များကို မှတ်တမ်းတင်နေခိုက် ဗစ်ကီနှင့်ကယ်

လီတို့ ကျွန်တော့်အနားရောက်လာပြန်သည်။ နှစ်ဦးစလုံးက ရယ်ကျဲကျဲမျက်နှာလေးတွေနှင့် ကျွန်တော့်ကိုကြည့်ကာ . . .

‘အခုလေ့လာရေးခရီးစဉ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းက ရှင့်ကိုအင်တာဗျူးချင်လို့’

ကြည့်လိုက်တော့ သူတို့နှင့်အတူ ကင်မရာအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ဒုက္ခပဲ။ စောစောတုန်းက ကေဘီအက်စ်အင်တာဗျူးမှာ ကျွန်တော်က ဝီယက်နမ်သားသမ်နှင့် မလေးရှားသူမာရီနာတို့ကို ချွန်ပေးလိုက်သည်။ ယခု ကျွန်တော့်ဆီတည်တည်ဝင်ဝင်လာသည်။ ဝဋ်ကတော့ချက်ချင်းလည်ပြီ ထင်လေသည်။ ‘ရပါတယ်၊ လုပ်လိုက်ပါ၊ အင်္ဂလိပ်

အမ်ဘီစီမှ
ထုတ်လုပ်သော
ကိုရီးယား
ဒရာမာစာတိုကား
တစ်ကား။

လိုပြောရမှာမို့ပါ' ဟု သူတို့ကတောင်းပန်နေသည်။ ရိုက်ရမှာ ကျွန်တော့အတွက်တော့ သိပ်အခက်အခဲမရှိနိုင်ဟု ထင်သည်။ ရန်ကုန်မှာ အပတ်စဉ်ဆန်းဒေးတော့ခရီးရိုက်နေရသည် အတွေ့အကြုံတွေရှိပြီးသားပဲဟု ကိုယ့်ကိုကိုယ်အားတင်းလိုက်ပါသည်။

အခန်းထဲမှာ ထိုင်ခုံကလေးတွေရှိရာ သူတို့ကထိုင်ခုံနှစ်ခုံစီစဉ်သည်။ မေးမည်သူ ကြည့်လိုက်တော့ ပြီးစေ့စေ့နှင့်ကလေးမဗစ်ကီ။ 'သူတို့က ကျွန်မကိုမေးခိုင်းလို့' ဟု မမေးရဘဲပြောသည်။ ကင်မရာတွေချိန်သည်။ မိုက်ခရိုဖုန်းနှင့် အသံစမ်းသည်။ အသံစမ်းနေခိုက် 'ဒီအင်တာဗျူးက ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းရဲ့ သတင်းမှတ်တမ်းပါ။ နောင်လေ့လာရေးအဖွဲ့တွေလာရင် ပြဖို့ပါ' ဟု ကယ်လီက လှမ်းရှင်းပြနေသေးသည်။

အင်တာဗျူးစပါပြီ။ ထုံးစံအတိုင်း ဒီခရီးအပေါ် အမြင်၊ ကိုရီးယားအပေါ်အမြင်တို့ကို မေးခြင်းဖြစ်သည်။

'ဒီလိုအစီအစဉ်မျိုးဟာ အာရှနိုင်ငံအချင်းချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုရရှိစေတဲ့အပြင် ကိုရီးယားရဲ့ယဉ်ကျေးမှု၊ မျက်မှောက်အခြေအနေ၊ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းမှုတွေကို လေ့လာသိခွင့်ရလို့ သိပ်ကောင်းတဲ့အစီအစဉ်ပါ' ဟု ကျွန်တော်က အစချီကာပြောလိုက်သည်။ ထို့အပြင် ကိုရီးယားဘောလုံးအသင်း၏ အောင်မြင်မှုကြောင့် တက်ကြွလှုပ်ရှားခိုင်းနမစ် ကိုရီးယားကိုပါ တွေ့လိုက်ရကြောင်း၊ တောင်ကိုရီးယားဘောလုံးအသင်း ကမ္ဘာ့ဖလားတွင် ပွဲဦးထွက်နိုင်လိုက်ခြင်း အပေါ် အာရှသားတစ်ဦးအနေဖြင့် ဂုဏ်ယူပါကြောင်း စသည်ဖြင့် ဖြေပေးလိုက်ပါသည်။

သူများတွေကိုသာဗျူးခဲသောကျွန်တော် ဆိုးလ်ရောက်မှ ရေရေလည်လည်ဝဋ်လည်လေပြီ။

ကေဘီအက်စ်မှ ကေဘီအိုင်သို့

ကျွန်တော့်ကို သူတို့အင်တာဗျူးရိုက်ကူးရေးအပြီးမှာ ကေဘီအက်စ်ရုပ်သံမှာ အင်တာဗျူးအရိုက်ခံခဲ့ကြသည့် မစ္စတာသမ်နှင့် မာရီနီတို့လည်း အောက်ထပ်သို့ ပြန်ဆင်းလာကြသည်။ ကေဘီအက်စ်လေ့လာရေး သည်မှာပင်အဆုံးသတ်ကြရမည်။ နောက်တစ်နေရာသို့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ ခရီးဆက်ကြရဦးမည်။ အချိန်က အတော်ပင်နှောင်းချင်နေပြီ။

ဆက်သွားရဦးမည့်နေရာမှာ ကေဘီအိုင်ဟုခေါ်သော ကိုရီးယားရုပ်သံလွှင့်သိပ္ပံ Korea Broadcasting Institute ဖြစ်လေသည်။ ကေဘီအိုင်သို့ သွားရာလမ်းတစ်လျှောက် ရှုခင်းများကိုကြည့်ရှင်းလိုက်လာရာ တစ်နေရာအရောက်တွင် အားကစားရုံတစ်ခုကို လက်ညှိုးထိုးပြသည်။

“အဲဒါ ၂၀၀၂ ကမ္ဘာ့ဖလားပွဲတုန်းက သုံးခဲ့တဲ့ဘောလုံးကွင်းလေ”

ကျွန်တော်ကြည့်လိုက်သည်။ အုပ်စုတွင်းပွဲစဉ်မျှလောက်ကစားခဲ့သည့် ကွင်းဖြစ်ဖို့ များသည်။ ဘောလုံးကွင်းကိုလွန်သော် ကလေးတို့ဆော့ကစားနေသည့် ပန်းခြံတစ်ခုကိုဖြတ်ပြီးနောက် လူငယ်တစ်ချို့ကစားနေကြသည့် ဘတ်စကက်ဘောကွင်းကလေးကို တွေ့ပြန်သည်။ ကိုရီးယားတွေက ဘောလုံးအပြင် ဘတ်စကက်ဘောကိုပါ နှစ်သက်နေကြသည် ထင်သည်။

ကေဘီအိုင်သို့ ရောက်သောအခါ အမှုဆောင်အရာရှိသုံးဦးက ကျွန်တော့်တို့ကို ရှင်းလင်းခန်းမတွင် စောင့်နေကြသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ကေဘီအိုင်၏ သတင်းအသိ

ပညာဌာန အမှုဆောင်ဒါရိုက်တာမစ်တွန်မီနို၊ သင်တန်းကျောင်းမန်နေဂျင်းဒါရိုက်တာ မစ္စတာယွန်ကွန်နှင့် သုတေသနအရာရှိ ယောင်ဒတ်ကင်မ်တို့က ကျွန်တော်တို့ကို ကေဘီ အိုင်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ရှင်းလင်းတင်ပြကြသည်။

ကေဘီအိုင်သည် ကိုးရီးယားအစိုးရယဉ်ကျေးမှုနှင့် ခရီးသွားဝန်ကြီးဌာနအောက် တွင် ဖွဲ့စည်းထားသော နိုင်ငံပိုင်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ကြောင်း အရင်ဆုံးသိလိုက်ရသည်။ ကေဘီ အိုင်တွင် ရည်ရွယ်ချက်နှစ်ရပ်ထားရှိသည်။ ရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံတကာဖလှယ် ရေးသည် ပထမရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်ပြီး ဒုတိယမှာ ပြည်တွင်းရှိရုပ်သံလွှင့်ဌာနလုပ်ငန်းများ အတွက် သုတေသနလုပ်ငန်းများ၊ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ မီဒီယာ လုပ်ငန်းများ ကျယ်ပြန့်အောင်ချဲ့ထွင်ရေးများတွင် ထောက်ပံ့ကူညီမှုပေးနိုင်ရန် ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ယခင်ရက်များက ကေအိုအိုင်အက်စ်ခေါ် ကိုရီးယားပင်လယ် ရပ်ခြားပြန်ကြားရေးဌာနသို့ ရောက်ပြီးပြီ။ ကိုးရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းကိုလည်း လေ့လာပြီးပြီ၊ ဌာနတွေအားလုံးက နိုင်ငံတကာတွင် ကိုးရီးယားပုံရိပ်ကို မြှင့်တင်ရာ၌ ပါဝင်ပတ်သက်နေ ကြသော ဌာနများဖြစ်ကြသည်။ ယခုလည်း ကိုးရီးယားရုပ်သံလွှင့်သံပို့ကို ကျွန်တော်တို့လေ့ လာရပြန်ပြီ။ သူတို့ကလည်း ရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းကြီးကို နိုင်ငံတကာနှင့် အတွေ့အကြုံချင်း၊ အတတ်ပညာချင်း၊ အနုပညာအရည်အသွေးချင်းဖလှယ်နေကြသည်။ တောင်ကိုရီးယား သည် နိုင်ငံတကာတွင် အဆင့်တစ်ခုရှိရပ်တည်နိုင်အောင် ဘက်ပေါင်းစုံ၊ အဖွဲ့အစည်း ပေါင်းစုံဖြင့် ကြိုးပမ်းနေသည်။ ပြင်းပြင်းထန်ထန် အလုပ်လုပ်နေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ယခုအခါတွင် တောင်ကိုရီးယားကိုယ်စားလှယ်သည် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်း ရေးမှူးချုပ်အဖြစ် ရွေးချယ်ခံရသည်အထိ သူတို့ကြိုးစားသမျှအရာထင်ခဲ့ပြီဟု ကျွန်တော်က သုံးသပ်မိလိုက်ပါသည်။

ကေဘီအိုင်ကို ၁၉၈၉ခုနှစ် ဧပြီလတွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့ရာ ယခုဆို သက် တမ်း(၁၇)နှစ်မျှရှိလေပြီ။ သူတို့က ကိုးရီးယားကထုတ်လုပ်သော ရုပ်သံအရည်အသွေးကို နိုင်ငံတကာစံချိန်မီရုံမျှမကဘဲ ဒစ်ဂျစ်တယ်ခေတ်တွင် ကမ္ဘာဦးဆောင်အထိ ဖြစ်လာအောင် ရည်မှန်းချက်ကြီးကြီးထားနေကြသည်။ မာလ်တီမီဒီယာသို့ ပြောင်းလဲနေသော မျက်မှောက် ခေတ်ကြီးတွင် ရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းကြီးသည်လည်း သမားရိုးကျပုံစံဖြင့်မပြောင်းလဲဘဲ ဆက် လက်ရပ်တည်၍မရတော့၊ ယင်းကိုလည်း သတင်ပြန်ကြားရေးနှင့် အခြားကဏ္ဍစုံဖြင့် မာလ် တီမီဒီယာပုံစံ တိုးချဲ့ပြောင်းလဲရမည်ဟု ကေဘီအိုင်၏ဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာယွန်ကွန်က သူ၏အမှာ တွင် ဖော်ပြထားသည်ကို ဖတ်ရှုလိုက်ရပါသည်။

ကေဘီအိုင်ဥက္ကဋ္ဌကြီးပြောသည်မှာ သိပ်မှန်နေသည်။ ရုပ်သံလွှင့်ပုံစံများသည် လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်နှင့်နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင်ပင် နိုင်ငံတကာတွင် အတော်ကလေးပြောင်း လဲခဲ့ပြီကို တွေ့မြင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ရက်က ရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းကြီးကြပ်ပေးနေသော မိတ်ဆွေတစ်ဦးနှင့်စကားပြောဖြစ်ရာ သူက ရုပ်သံအစီအစဉ်များထုတ်လွှင့်ပုံများမှာ နိုင်ငံ တကာတွင် ပြောင်းလဲနေကြောင်း၊ ဥပမာ သီချင်းအစီအစဉ်ဆိုပြီး သီချင်းကြီးသတ်သတ် ထုတ်လွှင့်ပုံမျိုးကိုပင် မတွေ့ရတော့ကြောင်း ကျွန်တော့်ကိုပြောပြပါသည်။ ပြုလုပ်တုကတ ဆင့် ကျွန်တော်တို့ကြည့်နေရသော နိုင်ငံတကာရုပ်သံလိုင်းများ ၊ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ၏ ရုပ်သံလိုင်းများကို ကျွန်တော်လည်းကြည့်ဖူးသည်။ သတင်းစာဆရာ ထိုမိတ်ဆွေစကားကို ကျွန်တော်ကပါ ထောက်ခံချင်သည်။

အမှုဆောင်ဒါရိုက်တာမစ်ဘွန်မိနိုကကေဘီအိုင်အကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့အား အတိုချုပ်ရှင်းပြပါသည်။ ထို့နောက်မီဒီယာအဖွဲ့ဝင်များက သိလိုသည်များကို မေးမြန်ကြရာ မစ်ဘွန်ကဖြေကြားသည်။ ကေဘီအိုင်သည် ရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့

ကေဘီအိုင်တွင် မီဒီယာလေ့လာရေးအဖွဲ့ဝင်များနှင့် အမှုဆောင်အရာရှိကြီးများ တွေ့ဆုံကြစဉ်။

ကေဘီအိုင်က ငွေကြေးစိုက်ထုတ် ထုတ်လုပ်ပေးသော ကိုရီးယားဒရာမာနှင့် ရုပ်ရှင်ကားများ။

သဘောမျိုးဖြစ်လိမ့်မည်ထင်သည်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတွင် ယခုအခါ မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် အသံလွှင့်ဌာနသာရှိသေးသည်။ အနာဂတ်တစ်ချိန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း နိုင်ငံပိုင်ရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းများသာမက ပုဂ္ဂလိကရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းများပါ ကျယ်ပြန့်လာမည်ဖြစ်ရာ ကေဘီအိုင်ကဲ့သို့သော ရုပ်သံလွှင့်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် လိုအပ်မည်လားဟု ကျွန်တော်က ဆက်စပ်တွေးတောနေမိပြန်သည်။

ကေဘီအိုင်သည် ပြည်တွင်းရုပ်သံလုပ်ငန်းများ ပြည်ပအထိထိုးဖောက်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သော ကူညီပံ့ပိုးမှုများကိုပေးနေရာ များသောအားဖြင့် ကိုရီးယားဒရာမာများ၊ သတင်းကားများအတွက် ငွေကြေးရင်းနှီးစိုက်ထုတ်ပေးမှုမျိုးကိုပါ လုပ်ပေးနေကြောင်းလည်း သိခဲ့ရသည်။ ကေဘီအိုင်သည် လုပ်ငန်းကြီး(၄)ရပ်ကို ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေရာ ယင်းတို့မှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာဈေးကွက်ရှာဖွေခြင်း၊ အစီအစဉ်များတီထွင်ဖန်တီးခြင်း၊ ဟောလိဝုဒ်အဆင့်နှင့်ညီသော အရည်အသွေးရှိရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ မွေးထုတ်ပျိုးထောင်ခြင်းနှင့် သုတေသနနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဟူ၍ဖြစ်ကြလေသည်။

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာဈေးကွက်ထိုးဖောက်ရေးအတွက် ကေဘီအိုင်၏ လက်ကိုင်ဆောင်ပုဒ်တစ်ခုကို ကျွန်တော်ဖတ်ခဲ့ရသည်။ ယင်းမှာ ကမ္ဘာတစ်လွှားရှိအိမ်တိုင်း၏ ဧည့်ခန်းဆောင်များတွင် ကိုရီးယားရုပ်သံများရှိရေးပဲဖြစ်သည်။ အာရှကိုကျော်ကာ ကမ္ဘာမည်သည့်နေရာမဆို ကိုရီးယားလှိုင်းကြီး ကျယ်ပြန့်ရောက်ရှိရေးဟုလည်း ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မတည်ရင်းနှီးငွေဒေါ်လာသန်း(၃၀)ဖြင့် တည်ထောင်ထားသော ကေဘီအိုင်သည် ၂၀၀၆ခုနှစ်တွင် ဘတ်ဂျက်ဒေါ်လာ(၄၇)သန်းလျာထားကာ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်ပေမည်။ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပိုမိုသုံးစွဲလာသော ငွေကြေးများကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် ကိုရီးယားလှိုင်းတွေ ကမ္ဘာအနှားသတ်အထိ တဖျတ်ဖျတ်ရိုက်ခတ်နေပြီလားဟုပင် ကျွန်တော်တွေး

မိလိုက်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်မူ ၂၀၀၄တွင် ဒေါ်လာသန်း(၃၀)သုံးရာမှ ၂၀၀၅တွင် ဒေါ်လာသန်း(၄၀)ထိ တိုးသုံးလာခဲ့ခြင်းက သက်သေခံနေသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

သည်မျှများပြားသောငွေတွေကို ဘယ်ကရယူသနည်းဆိုသည်မှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်။ ကေဘီအိုင်သည် ငွေကြေးအမြတ်အစွန်းမယူသောအဖွဲ့ဟုဆိုထားရာ ယင်းသည် အာဏာပိုင်ပုံစံသာမကဘဲ အင်န်ဂျီအိုသဘောပါ သက်ဝင်နေလေသည်။ ရန်ပုံငွေကို အမျိုးသားဘဏ္ဍာမှလည်းကောင်း၊ ရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေမှလည်းကောင်း၊ ကုမ္ပဏီပိုင်ငွေကြေးမှလည်းကောင်း ကျခံသုံးစွဲသည်ဟု ကေဘီအိုင်အရာရှိများက ရှင်းပြကြသည်။

ကျွန်တော်တို့က သူတို့ရှင်းပြသည့်အထဲမှ နိုင်ငံတကာနှင့် ဆက်ဆံဆောင်ရွက်သည့်အပိုင်းကို ပိုပြီးစိတ်ဝင်စားကြသည်။ ကေဘီအိုင်သည် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များရှိ တခြားသောရုပ်သံလွှင့်အဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ တိုးမြှင့်လျက်ရှိနေပေသည်။ ရုပ်သံလွှင့်အဖွဲ့များနှင့် ထင်ရှားသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမှာ ၂၀၀၅ခုနှစ်တွင် ရှန်ဟဲဒရာမာ ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုဖြစ်သော အီးအင်န်ဘီစတားစ် E&B Stars နှင့် ပူးပေါင်း ထုတ်လုပ်မှုတစ်ခုဖြစ်လေသည်။ စူလိုင်နံနက်ခင်းအမည်ရှိ ဒရာမာကားကိုထုတ်လုပ်ရန် ကေဘီအိုင်သည် ကိုရီးယားဝမ်ငွေဒေါ်လာသန်း ၆၀၀ခန့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့သည်။

ထူးခြားသည်မှာ ကေဘီအိုင်သည် လာမည့် ၂၀၀၈၌ တရုတ်နိုင်ငံ၊ ရှန်ဟဲမြို့တွင် ကျင်းပမည့် အိုလံပစ်အားကစားပွဲတော်ကြီးအတွက် စီမံချက်တစ်ခုကို အိုလံပစ်ကော်မတီသို့ ရေးဆွဲတင်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကေဘီအိုင်သည် အိုရှင်းဝေးနှင့်ပူးပေါင်းကာ အိုလံပစ်ပွဲတော်ဖွင့်ပွဲနှင့်ပိတ်ပွဲအတွက် အသံပိုင်းဆိုင်ရာဒီဇိုင်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်ဟု သိရသည်။

ကေဘီအိုင်က ငွေကြေးစိုက်ထုတ် ထုတ်လုပ်သောသတင်းကားများမှာ များသော

အားဖြင့် ကိုရီးယားတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု၊ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်းများကို အခြေတည်ကြသည်က များသည်။ ထိုအထဲတွင်မှ နိုင်ငံရပ်ခြားအလုပ်သမားများကို ရိုက်ကူးထားသော သတင်း ကားက တစ်မျိုးတစ်ဘာသာကွဲထွက်လာသည်။ CEM TV က ထုတ်လုပ်သော အဆိုပါ သတင်းကားတွင် ကိုရီးယားရောက်နိုင်ငံခြားသားအလုပ်သမားများ၏ ဘဝကို ဖော်ကျူးထား ပြီး ၄၈မိနစ်ကြာမျှ ပြသချိန်ရှိကြောင်းလည်း သိလိုက်ရပါသည်။ ထိုကားတွင် နိုင်ငံခြားသား လူစိမ်းများက ကိုရီးယားကိုမရောက်ဖူးခင်မှာ ကိုရီးယားနိုင်ငံနှင့် လူမျိုးများအပေါ် မကောင်း အမြင်ရှိခဲ့ပုံ၊ ရောက်လာသည့်အခါ အထင်နှင့်အမြင် တက်တက်စင်အောင်လွဲရပုံ၊ ထို့ကြောင့် သတင်းကား၏ ခေါင်းစီးကိုပင် 'ကိုရီးယားကို ကျွန်တော်တို့ပြန်သွားချင်ပါတယ်' ဟု အမည်ပေးထားလေသည်။

လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် တခြားနိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နေကြောင်း အမှုဆောင်ဒါရိုက်တာမမက ကျွန်တော်တို့ကိုဆက်လက်ရှင်းပြ သည်။ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်တွင် ဂျပန်ရှိအင်န်အိတ်ချ်ကေရပ်သံလွင့်ကုမ္ပဏီကြီးနှင့် အပြန်အလှန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နားလည်မှုစာချွန်လွှာ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ ၂၀၀၄နှင့် ၂၀၀၅ ခုနှစ်များတွင် တရုတ်ရုပ်သံလွင့်လုပ်ငန်းကျောင်းကြီးနှင့် ပူးတွဲသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပို့ချရေး လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကိုရီးယားကော်ဘီအိုင်သည် ဂျပန်နိုင်ငံ၊ တရုတ်နိုင်ငံ တို့နှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေသည်ကို ပြသနေသည်။

ထုံးစံအတိုင်း လေ့လာရေးအဖွဲ့ကိုယ်စား ကျေးဇူးတင်စကား ပြန်လည်ပြောကြားဖို့ ရှိလာပြန်ရာ ဗစ်ကီနှင့် ကယ်လီတို့က ကျွန်တော့်ကိုပင် ရွေးချယ်ထားကြောင်းပြောသည်။ ကျွန်တော်သည် တဖြည်းဖြည်းနှင့် မီဒီယာလေ့လာရေးမိတ်ဆွေတွေကပင် ကျွန်တော့်ကို Group Leader ဟုခေါ်လာကြရာ ဗီယက်နမ်မှ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေကြီး မစ္စတာသမ်က အခေါ်ဆုံးသူဖြစ်လာသည်။

'မီဒီယာလေ့လာရေးအဖွဲ့ကိုယ်စား ယခုလိုဖိတ်ကြားခြင်းခံရတဲ့အတွက် ကော်ဘီ အိုင်က လူကြီးမင်းများအားလုံးကို ကျေးဇူးဥပကာရအထူးတင်ရှိပါတယ်။ ပြီးတော့ ဒီလိုခရီး စဉ်တွေကိုစိစဉ်ပေးတဲ့ ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်းကိုလဲ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကိုရီးယားနဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတွေအကြား ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုပေါင်းကူးပေးတဲ့ ဒီခရီးဟာ အဖိုးတန်လှပါတယ်'

ကျွန်တော်က ကိုရီးယားဘောလုံးအသင်း ကမ္ဘာ့ဖလားဖိုင်နယ်ပွဲအထိ တက်လှမ်း နိုင်ဖို့ ကျွန်တော်တို့က နှစ်ထောင်းအားရဆုမွန်ကောင်းတောင်းပါကြောင်းဖြင့် အဆုံးသတ်

လိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ရောက်သွားသည့်ကာလက ကိုရီးယားကသူတွေ တခြား စကားမပြော၊ ဘောလုံးစကားပဲပြောကြသော အချိန်ဖြစ်ပေရာ ကျွန်တော်သည် ယင်းအခြေ အနေနှင့် လိုက်လျောအညီညွတ်ဆုံးဖြစ်မည့် အကြောင်းအရာကို တမင်တကာထည့်ပြော ခြင်းလည်းဖြစ်ပေသည်။

ရှင်းလင်းပွဲအပြီးမှာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကတ်ပြားများအပြန်အလှန်လဲလှယ်ရင်း မိတ်ဆက်စကားဆိုကြရာ ကျွန်တော်ကမစ်ဘွန်ကို နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အခြေအနေများ မေးဖြစ်ပါသည်။

'ရှင်တို့မြန်မာပြည်က သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ တရားဝင်ချိတ်ဆက်မိတာ တော့ မရှိသေးဘူး'ဟု သူကဖြေသည်။ ကျွန်တော်က မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ရုပ်သံလွှင့်လုပ် ငန်းများကို တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းရန် အားယူနေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ရုပ်သံလွှင့်လုပ်ငန်း များအတွက် လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ်ပြုရပျိုးထောင်ရေး လိုအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောလိုက် ပါသည်။

အမှုဆောင်
ဒါရိုက်တာ
မစွဘွန်မိနို။

ယခုခရီးမှာ ကျွန်တော်သည် ဖလားဝါးနယူးစ်၏ သတင်းစာဆရာတစ်ဦးအဖြစ် နှင့် လိုက်ပါခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပပုဂ္ဂလိကသတင်းစာဆရာတစ်ဦးသာဖြစ်ပြီး ကျွန်တော်သည် ပြန်ကြားရေးဆိုင်ရာဝန်ထမ်းလည်းမဟုတ်ပါ။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေလိုသော စေတနာအရင်းခံဖြင့်သာ ရရှိနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများကို မေးခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ မီဒီယာများဖွံ့ဖြိုးခြင်းသည် တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးမှု၏ သင်္ကေတတစ်ခု၊ ညွှန်းကိန်းတစ်ခု မဟုတ်ပါလား။

* * *

ဦးဖိုးကျား၏ဘိလပ်ပြန်၊ ကလသမီးပျိုနှင့် ဆိုးလ်၏မြူမှုန်များ

ကိုရီးယားယဉ်ကျေးမှုနှင့် ခရီးသွားမှုဝါဒသိပ္ပံပုဂ္ဂိုလ်တို့ မစွတာဆွန်ဂျေးဟိုက ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့ကို သည်ကနေ ဇွန်(၁၅)ရက်ညမှာ ညစာစားပွဲဖြင့်စဉ်ခံမည်ဟု အစပိုင်းမှာသိထားသည်။ သို့သော် ကေဘီအိုင်သို့အသွားမှာ ထိုအစီအစဉ်မဖြစ်ဟုသိရရာ ဗစ်ကီက 'ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ' ဟု အားလုံး၏သဘောထားကို ကားပေါ်တွင်မေးသည်။ အားလုံးက 'ကိုယ်ပိုင်အစီအစဉ်ဖြင့်သာ ညစာစားကြမည်။ ကေဘီအိုင်အစီအစဉ်ပြီးလျှင် တည်းခိုရာဟိလ်တန်ဟိုတယ်သို့ တန်းပြန်ကြမည်ဟု တစ်လေသံတည်းထွက်ကြသည်။

ညစာစားမည့်အစီအစဉ်ပျက်သွားခြင်းအတွက် အားလုံးကစိတ်မပျက်ဘဲပျော်သွားကြသည်။ အကြောင်းရှိပါသည်။ မနက်ဖြန်မနက်စောစောမှာ ကျွန်တော်တို့ ဆိုးလ်မြို့တော်မှထွက်ကာ ယိုဆူးမြို့သို့ ခရီးဆက်ကြရမည်ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အားလုံးက ညစာစောစောစားကာ ဟိုတယ်အခန်းထဲမှာပဲ ပြန်နားချင်နေကြသည်။

ကေဘီအိုင်မှ ပြန်အထွက်တွင် ကယ်လီ၏တယ်လီဖုန်းကမြည်လာသည်။ ကယ်လီက ကိုရီးယားလိုပြန်ပြောနေသည်။ ဖုန်းပိတ်ပြီးပြီးချင်းမှာ ကယ်လီက . . .

'ဆောရီးပဲ။ ကျွန်မတို့စောစောက အမှတ်မှားသွားလို့၊ ညစာစားပွဲလုပ်ဖြစ်တယ်တဲ့။ ရှင့်တို့ ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ'

အားလုံးက တစ်ယောက်မျက်နှာတစ်ယောက်ကြည့်ကြသည်။ ပုံစံတွေက သိပ်တက်တက်ကြွကြွမရှိလှ။

ကယ်လီက သည်နေရာမှာတော့ အကင်းပါးပုံရသည်။

‘အားလုံးက မသွားချင်ဘူးဆိုရင်လည်း ကျွန်မတို့ညစာအစီအစဉ်ကို ဖျက်လိုက်လို့ရတယ်’

‘ကောင်းပါတယ်။ ဟိုတယ်ပဲပြန်မယ်’

မလေးရှားသားဆာအတ်ကပြောသည်။ ကျန်သူများက ‘သဘောတူတယ်’ဟုခိုင်းအော်ကြသည်။ သို့နှင့်ပင် ကားကဟိုတယ်ရှိရာသို့ ဦးတည်လေသည်။

ဟိုတယ်မှာ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကိုချပေးပြီးနောက် ကိုရီးယားသူကလေးမနှစ်ယောက်လည်း ဆီးယူတူမောရီးကို ခပ်သွက်သွက်လုပ်ကာ ပြန်ကြတော့သည်။ သူတို့လည်း ကျွန်တော်တို့လိုပင် နားချင်ပြီထင်သည်။

ကျွန်တော်က နှမဖြစ်သူကိုဖုန်းလှမ်းဆက်လိုက်ရာ တူတော်မောင်က ဖုန်းလာကိုင်သည်။ သူတို့အိမ်လိုက်သွားပြီး ညစာထမင်းစားသည်။ ထို့နောက် ဟိုတယ်သို့ ည(၁၀)နာရီလောက်မှာ ပြန်လာကာစောစောအိပ်ရာဝင်ဖို့ပြင်သည်။ စောစောအိပ်ဖို့ ကြိုးစားကာမှ မျက်လုံးကကြောင်နေသည်။ အိပ်လို့မရ။ ထို့ကြောင့် အိပ်ရာဘေးစားပွဲပုကလေးမှာ မနေ့က တင်ထားခဲ့သည့် ကိုရီးယားခရီးသွားဆိုင်ရာစာရွက်စာတမ်းအချို့ကို ကောက်ယူဖတ်ရှုနေလိုက်မိပါသည်။

ကိုရီးယားသည် ခရီးသွားလုပ်ငန်းအားကောင်းလာသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ်သို့ တရွေ့ရွေ့တက်လှမ်းလာနေသည်ကို ကျွန်တော်မြင်တွေ့နေရသည်။ ကိုရီးယားနိုင်ငံယဉ်ကျေးမှုနှင့် ခရီးသွားဝန်ကြီးဌာနအောက်တွင် ကိုရီးယားခရီးသွားလုပ်ငန်းအဖွဲ့ကြီးကို စနစ်တကျတည်ထောင်ကာ ကိုရီးယား၏ခရီးသွားလုပ်ငန်းကို မြှင့်တင်ပေးနေသည်။ ကိုရီးယား၏ ခရီးသွားလုပ်ငန်းအဖွဲ့ Korea National Tourism Organization(KNTO)ကို ၁၉၆၂ ခုနှစ် ဇွန်လ(၂၆)ရက်နေ့တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့ရာ နှစ်ပေါင်း(၂၄)နှစ်သက်တမ်းအထိ ရင့်ကျက်ကာ အတွေ့အကြုံများစွာရနေပေပြီ။ ကေအင်န်တီအိုသည် ရည်ရွယ်ချက်(၃)ရပ်ချမှတ်လုပ်ဆောင်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်းသိရပြီး ယင်းတို့မှာ ကိုရီးယားခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ခရီးသွားအရင်းအမြစ်များဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများ ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရေးတို့ဖြစ်ကြောင်းလည်း သိရသည်။

ကေအင်န်တီအိုသည် ဂျပန်နိုင်ငံမပါသေးဘဲ အာရှတွင်နိုင်ငံ(၅)နိုင်ငံ၌ ပင်လယ်ရပ်ခြားရုံးခွဲများ ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ယင်းတို့မှာ ဟောင်ကောင်၊ စင်ကာပူ၊ တိုင်ပေ၊ ဗန်ကောက်၊ ဘေဂျင်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ ကိုရီးယားသည် ဂျပန်ခရီးသွားများကို ပိုမျှော်လင့်အား

ထားပုံရသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့ကဂျပန်တစ်နိုင်ငံတည်းမှာပင် တိုက်ပွဲ၊ အိုဆာကာ၊ ဖူကူအိုကာ၊ နာဂိုယာနှင့် စန်ဒိုင်းမြို့ကြီး(၅)မြို့တွင် ရုံးခွဲ(၅)ခုတိတိ ဖွင့်လှစ်ထားသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

ကေအင်န်တီအိုသည် တိုးရ်တူကိုရီးယားဟူသော ကိုရီးယားခရီးသွားသတင်းအချက်အလက်ဝက်ဘ်ဆိုက်ကြီးတစ်ခုကို အင်တာနက်ပေါ်တင်ထားပြီးနောက်ဆုံးပေါ်သတင်းအချက်အလက်များကို ထုတ်ပြန်ပေးနေသည်။ ထိုဝက်ဘ်ဆိုက်တွင်ကိုရီးယားကို ဝင်ရောက်ဖို့လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကအစ လည်ပတ်စရာနေရာများအလယ်၊ စားသောက်ဖွယ်ရာများအဆုံး စုံစုံလင်လင်ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံတော်တော်များများနှင့် အပြန်အလှန်ဗီဇကင်းလွတ်ခွင့်များပြုလုပ်ထားရာ အာရှနှင့်အိုးရှင်းနားနိုင်ငံ(၂၇)နိုင်ငံနှင့် ဗီဇကင်းလွတ်ခွင့်သဘောတူထားသည်။ စင်ကာပူ၊ မလေးရှား၊ ထိုင်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ပါကစ္စတန်၊ အစ္စရေး၊ တူရကီနှင့် နယူးဇီလန်နိုင်ငံသားများသည် ကိုရီးယားသို့ ရက်ပေါင်း(၉၀)တိတိ ဗီဇမလိုဘဲ လာရောက်နိုင်ကြသည်။ ဘရူနိုင်း၊ ဟောင်ကောင်၊ ဂျပန်၊ ကူဝိတ်၊ မကာအို၊ အိုမန်၊ ကာတာ၊

ဆယ်ရက်တာလုံးလုံး ဒီကားလေးပေါ်မှာ အတူတူခရီးသွားခဲ့ကြသည်။

ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ တရုတ်(တိုင်ပေ)၊ ယူအေအီး၊ ရီမင်၊ ဩစတေးလျ၊ ဖိဂျီ၊ ဂူအမ်၊ ကီရီဘာတီ၊ မာရှယ်အိုင်းစံလန်း၊ ပလာအို၊ နယူးဂျာဆီ၊ နယူးကာလီဒိုးနီးယား နိုင်ငံများကဗီဇာကင်းလွတ်ခွင့် ရက်(၃၀)ရထားကြသည်။

ဗီဇာများတွင် ခရီးသွားနှင့် စီးပွားဗီဇာ၊ အလုပ်ဗီဇာဟူ၍ခွဲခြားထားပြီး တစ်ကြိမ်ဝင် ဗီဇာကြေးများမှာ ရက်ပေါင်း(၉၀)အထိ အမေရိကန်ဒေါ်လာ(၃၀)၊ ရက် ၉၀ကျော်အတွက် ဒေါ်လာ ၅၀၊ အကြိမ်ကြိမ်ဝင်ဗီဇာကြေး ဒေါ်လာ ၈၀သတ်မှတ်ထားသည်။ ကိုရီးယားသို့ဝင် လျှင် လက်ထဲ၌ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀၀၀၀အထက်ပါလာပါက ကြေညာထားဖို့လိုမည် ဖြစ်ပြီး ပြန်အထွက်တွင်လည်း နိုင်ငံခြားသားများအဖို့ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀၀၀၀နှင့် အထက် ပြန်သယ်သွားလိုပါကလည်း ဘဏ်သို့မဟုတ် အကောက်အခွန်ဌာန၏ ခွင့်ပြုချက် ပါရမည်ဟု ကိုရီးယားက ယင်း၏နိုင်ငံခြားငွေကြေးဆိုင်ရာဥပဒေများတွင် သတ်မှတ်ထား သည်ကိုလည်း ခရီးသွားများသိထားဖို့လိုမည်ထင်သည်။

ကိုရီးယားသို့လာမည့်သူများအတွက် မရှိမဖြစ်သိအပ်သော သတင်းအချက် အလက်များကိုလည်း ကျွန်တော်ပြန်လည်ဖောက်သည်ချလိုပါသည်။ ကိုရီးယား၏နိုင်ငံသုံး ငွေကြေးမှာ ဝမ်ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်လို won ဟုရေးသည်။ အမေရိကန်ဒေါ်လာ တစ်ဒေါ် လာသည် ဝမ်ငွေ ၉၅၀ခန့်နှင့်ညီမျှသည်။ ဝမ်ငွေတွင်အကြီးဆုံးငွေစက္ကူသည် ဝမ်တစ် သောင်းတန်အရွက်ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ဝမ် ၅၀၀၀နှင့် ဝမ် ၁၀၀၀ဟူ၍ ငွေစက္ကူနှစ်မျိုး ထပ်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငွေစက္ကူသုံးမျိုးသာထုတ်သည်။ ဝမ် ၅၀၀၊ ဝမ် ၁၀၀၊ ဝမ် ၅၀၊ ဝမ် ၁၀ဟူ၍ ငွေအကြွေလေးမျိုးထပ်ထုတ်သည်။ တကယ်တမ်းမူ ဝမ် ၅၀၊ ဝမ် ၁၀အကြွေ များသည် အသုံးအတော်နည်းသည်။ အသုံးနည်းသည်ဆိုခြင်းမှာ ကိုရီးယားသို့ ကျွန်တော် ရောက်နေသည့် သုံးလေးရက်အတွင်းမှာ အဲသည်လောက်ပိုက်ဆံနှင့် ရေတစ်ခွက်ပင် သောက်လို့မရသည်ကို ကျွန်တော်သိလိုက်သောကြောင့်ပြောခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကိုရီးယား၏ ကုန်ဈေးနှုန်းအကြောင်း နောက်ပိုင်းတွင် အလျဉ်းသင့်သည့်အခါ ကျွန်တော်ရေးပါဦးမည်။

ကိုရီးယားသည် တခြားခေတ်မီနိုင်ငံကြီးများကဲ့သို့ပင် တန်ဖိုးဆင့်အခွန် (VAT; Value Added Tax) ၁၀ရာခိုင်နှုန်းအဖြစ် ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများတွင် ကောက်ခံသည်။ ဟိုတယ်ကြီးများ၊ စားသောက်ဆိုင်ကြီးများတွင် ဝန်ဆောင်ခွန်(၁၀)ရာခိုင် နှုန်းပေါင်းကောက်ပြီးဖြစ်ရာ မုန့်ဖိုးပေးခြင်း Tipping သည် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော အရာ မဟုတ်ဟု ခရီးသွားဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များတွင် ဖော်ပြထားသည်ကိုလည်း ကျွန်တော်ဖတ်လိုက်ရ သည်။

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသုံး ဝမ်ငွေကြေးများကို တွေ့မြင်ရစဉ်။

ကျွန်တော်သည် စာဖတ်နေရင်းဖွင့်ထားသော ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်းများကို တစ်ချက်တစ်ချက်လှမ်းကြည့်ဖြစ်သည်။ ကိုရီးယားကေဘီအက်စ်နှင့် အမ်ဘီစီအေမဲလိုင်းများဖြစ်ကြသည်။ အခမဲ့လိုင်းများဖြစ်သောကြောင့်လားမသိ အစီအစဉ်များမှာ ကျွန်တော်တို့ကြိုက်သော စီးရီးများ၊ ရုပ်ရှင်များသိပ်မတွေ့ရဘဲ တော့ခရီးဟုခေါ်သည့် စကားဝိုင်းဆွေးနွေးခန်းလိုမျိုး၊ တစ်ခန်းရုပ်ဟာသလိုမျိုးတွေဖြစ်နေသည်။

ကျွန်တော်သည် လဲလျောင်းရာမှထကာ ဟိုတယ်အခန်းခန်းဆီးကိုဖွင့်လိုက်သည်။ ဆိုးလ်မြို့၏ ညအလှက ကားမီးရောင်စုံတို့ဖြင့် ပြုံးပြုံးလက်နေလေသည်။ လှမ်းမြင်နေရသော တောင်ကုန်းမြင့်က ဆက်သွယ်ရေးမျှော်စင်တစ်ခုကိုမှာ မြူတွေဆိုင်းနေသည်။ လမ်းသွားလမ်းလာတို့ပါးစပြုနေပြီ။ အအေးဓာတ်က ပတ်ဝန်းကျင်အား လွှမ်းမိုးစပြုလာနေပြီကို ကျွန်တော်ခံစားမိလိုက်သည်။

ကျွန်တော် ရောက်နေသည့်ဇွန်လသည် ကိုရီးယား၏ နွေရာသီပထမလဖြစ်သည်။ သို့သော် ရာသီဥတုကထင်သလောက်မပူ၊ စောစောက ဟိုတယ်ကိုနှုမမိသားစုနှင့်အတူပြန်

လာတုန်း လမ်းမှာစိမ့်ခနဲအေးသွား၍ 'နင်တို့ကိုရိုးယားနွေဆိုတာကလဲ ငါတို့ရန်ကုန်ဆောင်း ထက်တောင် အေးချင်ပါလား'ဟု ပြောမိသေးသည်။ ယောက်ဖက 'တကယ်ဆောင်းတွင်း ကြီးမင်းရောက်လာရင် ဘယ်ခံနိုင်မလဲ'ဟု ကားမောင်းနေရင်း ကျွန်တော်ကိုပြန်ပြောသည်။

ကျွန်တော်တို့က နွေမိုးဆောင်းသုံးရာသီသာရှိသည်။ သည်မှာက နွေဦးရာသီ၊ နွေရာသီ၊ ဆောင်းဦးရာသီ၊ ဆောင်းရာသီဆိုပြီး လေးမျိုးရှိသည်။ မိုးရာသီမရှိ။ သို့သော် ကျွန်တော်ရောက်နေသည့် နွေရာသီပင်မိုးရွာနေသည်။ မိုးက ရာသီမရွေးရွာနေလေသလား။ မတ်လမှမေလအထိမှာ ပန်းပေါင်းစုံဖူးပွင့်၍ အလွန်လှပသာယာသော နွေဦးရာသီ၊ ဇွန်လမှ စက်တင်ဘာလဆန်းပိုင်းအထိ ပူအိုက်စွတ်စိုသောနွေရာသီ၊ စက်တင်ဘာလလယ်မှာနိုဝင် ဘာထိ(သူတို့အပြောအရ) အအေးပေါ့သော ဆောင်းဦးရာသီ၊ ဒီဇင်ဘာမှမတ်လလယ်အထိ ခိုက်ခိုက်တုန်သောဆောင်းရာသီဟု ခွဲခြားထားကြောင်း လေ့လာသိရှိခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော် သည် သူတို့မှတ်တမ်းတင်ထားသော ရာသီဥတုသတင်းအချက်အလက်များကို လေ့လာ ကြည့်ပြန်ရာ ဇန်နဝါရီနှင့် ဖေဖော်ဝါရီလများသည် အအေးဆုံးလများဖြစ်ပြီး အပူချိန်မှာ အနှုတ်ဘက်ပင်ဆင်းသွားတတ်သည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ထို့အပြင် တခြားမြို့ကြီးများ နှင့် ယှဉ်ကြည့်လျှင်ပင် ဆိုးလ်ကအအေးဆုံးဖြစ်နေလေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင်ဖြစ်မည်။ ကိုရိုးယားတို့သည် ရာသီနှင့်လိုက်ဖက်အောင် ဝတ်စားဆင် ယင်ကြသည်။ ဆိုးလ်၏လမ်းများပေါ်တွင် နွေရာသီဝတ်စုံ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးများဖြင့် လူတွေ သွားလာနေကြသည်။ နှမဖြစ်သူက 'နွေရာသီဆိုတော့ ဆောင်းလိုထူထူထဲထဲမဝတ်ကြဘူး၊ ပါးပါးလျှလျတွေ၊ မပေါ့တပေါ့တွေဝတ်ကြတယ်။ ကိုရိုးယားမလေးတွေ သိပ်ဟော့တံတဲ့ အချိန်ပေါ့'ဟု လမ်းလျှောက်နေသော ဆိုးလ်မြို့သူကလေးတွေကို လက်ညှိုးညွှန်ပြရင်း ပြုံးစစနှင့် ပြောခဲ့သည်ကို ကျွန်တော်သတိရလာသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ကိုရိုးယားခရီးသွားအဖွဲ့အစည်းကြီးက အဝတ်အစားနှင့်ပတ် သက်ပြီး သတင်းအချက်အလက်ပေးရာတွင် နွေဦးရာသီမှာ လက်ရှည်အင်္ကျီ၊ ဂျာကင် ကလေးရုံ၊ နွေရာသီမှာ လက်ပြတ်အင်္ကျီပေါ့ပေါ့ပါးပါးနှင့် ဘောင်းဘီတို၊ ဆောင်းဦးရာသီ မှာ အအေးအတွက်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပြီး နည်းနည်းထူထူစေတယ်၊ ဆောင်းရာသီမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ကိုရိုးယားဒရာမာတွေမှာ မင်းသားနှင့်မင်းသမီးနှင့်ထူထူကြားထဲ ချစ်လွမ်း ခန်းရိုက်ရာမှာ ဝတ်သလို ထူထူထဲထဲ၊ လက်အိတ်ကြီးတွေစွပ်၊ လည်စီးတွေတပ်ပေတော့။

ကျွန်တော်သည် ကိုရိုးယား၏ ရာသီအလိုက်ဝတ်စုံတွေ ဝတ်စားပုံကို စိတ်ဝင် တစားလေ့လာရင်း ရန်ကုန်က ကာလသား၊ ကာလသမီးတချို့ကို ပြေးမြင်မိပြီးပြေးရသေး

သည်။ သူတို့က ကိုရီးယားဒရာမာတွေကြည့်ပြီး အဲသည်ထဲက မင်းသား၊ မင်းသမီးဝတ်သလို လိုက်ဝတ်ကြသည်။ တစ်ခါတုန်းက ရန်ကုန်မြို့ထဲ ကားမောင်းလာစဉ်မှာ ကားမှတ်တိုင်တစ်ခုမှာ ခေတ်၏ သမီးပျိုကလေးတစ်ဦး ဘတ်စ်ကားစောင့်နေသည်ကို ကျွန်တော်မြင်လိုက်သည်။ ထိုစဉ်က နွေရာသီဖြစ်ရာ ကျွန်တော့်ကားထဲမှာပင် ကားဘေးမှန်တွေ အားလုံး ဖွင့်ပြီး စီးရသည့်ကာလဖြစ်သည်။ ကလေးမလေးက သူ့ကိုယ်သူ ကိုရီးယားမင်းသမီးပုံဖမ်းထားသည်။ ကိုရီးယားစတိုင်လုပ်ထားသည်။ ခက်သည်က ဟိုမှာ ဆောင်းဦးမှာဝတ်တတ်သည့် ဝတ်စုံပုံစံအတိုင်း အိုဗာကုတ်နှင့် စကတ်ရှည်နှင့်ဖြစ်ရာ သူ့ခမျာ နေပူပူအောက်မှာ ချွေးဒီးဒီးကျနေရရာသည့်အဖြစ်ကို ကျွန်တော်က မြင်ဖြစ်အောင်မြင်လိုက်သည်။

တိုးတက်သည့်နိုင်ငံကလူတွေကို တုကြရာမှာ ကျွန်တော်တို့က သူတို့၏အလုပ်စွမ်းရည်၊ ကြိုးစားအားထုတ်မှု၊ အပင်ပန်းခံမှု၊ စည်းကမ်းရှိမှုစသည့် တိုးတက်ရာတိုးတက်ကြောင်းများဖြစ်စေသည့် အပြုအမူအလုပ်အကိုင်များကို အတုခိုးဖို့ထက် အပေါ်ယံကြောစတိုင်တွေ၊ ဟန်တွေကိုသာ အတုခိုးနေကြသလိုဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆရာဦးဖိုးကျား၏ ဘီလပ်ပြန်ဝတ္ထုထဲမှာ အို ကျွန်ုပ်၏ ချစ်လှစွာသော ညီမကလေးက၊ ကျွန်ုပ်

မျက်မှောက်ကိုရီးယားလူငယ်များ၏ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုကို တွေ့ရစဉ်။

အား ရေချမ်းချမ်းတစ်ခွက်ပေးပါဆိုသော ဘိလပ်ပြန်လေး၏ တလွဲအတုယူလာပုံကို ပြေး
မြင်မိပြန်သေးသည်။

ကျွန်တော်သည် မြူမှုန်တွေဝေနေသော ဆိုးလ်၏ ညကလေးတစ်ညကို ဟိုတယ်
ပြတင်းမှကြည့်ရင်း အတွေးတွေက ရန်ကုန်လမ်းမပေါ်က ခေတ်၏ သမီးပျိုကလေးအထိ၊
ဘိလပ်ပြန်ဇာတ်လိုက်အထိ ပျံ့လွင့်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ စားပွဲပေါ်က ဒစ်ဂျစ်တယ်နာရီလေး
ကိုကြည့်လိုက်တော့ ညဉ့်နက်လှပြီကို သိလိုက်ရသည်။ အိပ်ရာဝင်မှဖြစ်မည်။ အိပ်ပျော်
အောင်အိပ်လိုက်မှဖြစ်မည်။ မနက်စောစောမှာ ကျွန်တော်တို့တစ်ဖွဲ့လုံး ဂင်ပိုလေဆိပ်သို့
ဆင်းကြရမည်။ ဆိုးလ်ကိုခေတ္တခွာကာ နယ်ခရီးထွက်ရမည်။ ရေးစရာတွေ ထပ်ရဦးမည်။
ရေးစရာနှင့်အတူ တွေးစရာတွေကပါ ထုံးစံအတိုင်းကပ်ပါလာပေဦးတော့မည်။

* * *

ဈေးကြီးသောဆိုးလ်နှင့် ရေသန့်ဘူးသင်ခန်းစာ

ဂင်ပိုလေဆိပ်ကို နံနက်စောစောဆင်းရမည်ဆိုသဖြင့် ကျွန်တော်တို့တစ်ဖွဲ့လုံး နံနက်စာကို ခပ်သုတ်သုတ်စားကြရသည်။ မြန်မြန်လုပ်ကြ၊ နောက်ကျတော့မည်ဟု ထုံးစံအတိုင်း ဗစ်ကီက ပြောရင်း ပျာနေသည်။ ခရီးမှာသုံးဖို့ အိတ်အသေးကလေးတစ်လုံးကိုသာ ကျွန်တော်ယူလာ ပြီး ကျန်ခရီးသွားအိတ်ကြီးနှစ်လုံးကို ဟိုတယ်ပစ္စည်းအပ်ကောင်တာတွင် ကျွန်တော်အပ် လိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့က ဆိုးလ်ကို သန်ဘက်ခါမှ ပြန်ရောက်မည်။ သည်ဟိုတယ်မှာပဲ ပြန်တည်းရမည်ဖြစ်သည်။

‘ရှင်တို့အားလုံး ဟိုတယ်ကချက်အောက် Check out လုပ်ကြရမယ်’ဟု အကြီးမ ကယ်လီက ဆော်ဩရာ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ဟိုတယ်ကောင်တာတွင် စုကြရပြန်သည်။

‘အခန်းထဲမှာ ကိုယ်ပိုင်သုံးတာတွေကိုတော့ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်ကျခံရပါမယ်။ အခန်းခကိုတော့ ကျွန်မတို့ရှင်းပါ့မယ်’

ကယ်လီက ပြောလေသည်။ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်အခန်း၏ ကတ်သေ့ကို ကောင်တာတွင် ပြန်အပ်လိုက်သည်။ ခေတ်မီဟိုတယ်ကြီးများ၏ ထုံးစံအတိုင်း ကွန်ပျူတာ ကုတ်သုံး ပလတ်စတစ်ကတ်ပြားလေးများကို အခန်းတံခါးရှိ အံကလေးထဲ လျှော့ပွတ်ကာ ဖွင့်ရသဖြင့် ကျွန်တော်က အလွယ်တကူကတ်သေ့ဟု သုံးနှုန်းလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကောင်တာဝန်ထမ်းကိုရိုးယားသူက ကျွန်တော့်ကတ်သေ့ကိုလှမ်းယူကာ ကွန်ပျူ တာကီးဘုတ်ခလုတ်ကလေးများနှိပ်ပြီး အချက်အလက်များစစ်ဆေးနေသည်။ တဖြောက်

အင်ဆဒေါင်းလမ်းသည်
ကိုရီးယားရိုးရာ
အနုပညာပစ္စည်းများ
ခင်ကျင်းရောင်းချခြင်းကြောင့်
ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားများ
သဘောကျသော
နေရာတစ်နေရာဖြစ်သည်။

ဖြောက် ခလုတ်သံများအကြားမှာ ကလေးမက ကျွန်တော့်ကို 'အခန်းထဲက မိနီဘားမှာ ဘာယူစားထားသလဲ' လှမ်းမေးသည်။ ကျွန်တော်က နိုးဟုဖြေလိုက်သည်။ ကလေးမလေးက ခေါင်းခါသည်။

'မဟုတ်ဘူး။ လူကြီးမင်းသုံးထားတာ ရှိပါတယ်'

ကျွန်တော်က အံ့အားသင့်နေခိုက် သူက 'ရေသန့်သုံးပုလင်းသောက်ထားတယ် မဟုတ်လား' ဟု မေးလေသည်။

ကျွန်တော် ပါးစပ်ဟောင်းလောင်းပင်ဖြစ်သွားရပါသည်။ ကျွန်တော်သည် မိနီဘား(ရေခဲသေတ္တာကလေး)အတွင်းရှိသော ရေသန့်ပုလင်းအသေးကလေးများကို ယူသောက်ခဲ့သည်။ ဒါကလည်း ရှင်းပါသည်။ အခန်းထဲမှာ သည်အထဲက ရေမသောက်လို့ ဘယ်ကရေကို သောက်ရမလဲ။

ကောင်မလေးက စာရွက်အပိုင်းကလေးတစ်ရွက်ကို ပရင်တာထဲကထုတ်ပေးသည်။ ကျွန်တော်ယူဖတ်ကြည့်လိုက်တော့ ဒေါ်လာ(၁၈)ဒေါ်လာ။ ရေသန့်ဘူးသုံးဘူးအတွက် တစ်ဘူးကိုခြောက်ဒေါ်လာ။ ကျွန်တော့်မျက်လုံးကိုပင် ကျွန်တော်မယုံချင်။ သူတို့ဟိုတယ်က အခန်းထဲမှာထားသည့် ရေသန့်ဘူးကိုပင် ပိုက်ဆံပေးခိုင်းနေပါလား။

အမှန်ပြောရလျှင် ကျွန်တော်သည် ရေသန့်ဘူးတစ်ဘူးလောက်တော့ အခမဲ့ထားပေးလေ့ရှိသည်ကို ကျွန်တော်သိခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံတကာမပြောနှင့် ကျွန်တော်တို့မြန်မာပြည်တွင်းက ဟိုတယ်များသည်ပင် ယင်းအလေ့အထရှိ ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်အခန်းထဲရှိရေသန့်ဘူးများကို သောက်မိခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုတောင်ကိုရီးယား ဆိုးလ်မြို့တော်ကြီးက တစ်ရက်လျှင် ဒေါ်လာ ၁၀၀နီးပါးယူထားသည့် ဟိုတယ်ကြီးမှာ ရေသန့်ဘူးကလေးတစ်ဘူးမျှကိုပင် အလကားမပေးဆိုတော့ နည်းနည်းတော့လွန်လွန်းပြီဟု ကျွန်တော်တွေးမိလိုက်ပါသည်။

ကိုင်း။ ပေးရတယ်ထားပါဦး။ ဘူးက တစ်လီတာဝင်ဘူးပင်မဟုတ်။ အသေးကလေးဖြစ်သည်။ ထိုတစ်ဘူးကို ခြောက်ဒေါ်လာမျှဆိုတော့ မြန်မာတို့ထုံးစံအတိုင်း ခေါင်းထဲမှာ မြန်မာဌာယလောက်ဖြစ်မည်ကို အပြေးအလွှားတွက်ချက်ကြည့်လိုက်မိမှ ပိုပြီးစိတ်တိုသွားရပြန်သည်။ ဈေးကြီးလှသော ဆိုးလ်ပါတကား။ ဈေးကြီးလှသော ကိုရီးယားပါလား။ ဘေးနားလှည့်ကြည့်လိုက်တော့ မလေးရှားကဆာအတ်လည်း ကျွန်တော့်လိုပင်

ပေါချောင်ကောင်းရှာသူများ ဈေးဝယ်ထွက်ရာ ဒေါင်ဒေးမွန်းဈေးကြီး။

မျက်နှာကြီးက မအိမလည်မျက်နှာပေးနှင့်ဖြစ်နေသည်။

‘ရေသန့်ဘူးဖိုးတဲ့ဗျာ။ ပေးလိုက်ရပြန်ပြီ။ ဘဲရိုးအိတ်ပင်းနံဆစ်ခဲ’

ဆာအိတ်ကပြောသည်။ ကျွန်တော်က အတူတူပဲဗျာဟုပြောကာ အောင့်သီး အောင့်သက်ရယ်လိုက်ရသည်။

ပိုက်ဆံရှင်းလိုက်ရင်း ကျွန်တော်ကရောက်ခါကစညာကို ပြန်သတိရလာပြန်သည်။ ညအိပ်ရာဝင်ချိန်မှာ တီဗီအစီအစဉ်ကလေး ဟိုရွှေ့သည်ရွှေ့လုပ်ပြီးမှ အိပ်တတ်သောကျွန်တော်အကျင့်ကြောင့် ဆိုးလ်၏ပထမညတွင် ကျွန်တော်သည် ဟိုတယ်အိပ်ရာထဲမှနေပြီး ရုပ်မြင်သံကြားအစီအစဉ်များကို ချယ်နယ်လ်တွင် ပြောင်းကြည့်နေမိသည်။

လိုင်းတွေက သိပ်မကောင်း။ ရုပ်ရှင်လိုင်းတွေဘာတွေမရှိ။ သို့သော် ရုပ်ရှင်လိုင်းများနှင့် တခြားသောလိုင်းများအတွက် တီဗီရီမုတ်ကိုလျှောက်နှိပ်ရင်း မိနူးတစ်ခုပေါ်လာသည်။ ချယ်နယ်လ်အသစ်နာမည်တွေ အများကြီးဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မှာကြည့်ခဲ့သည့် နှစ်ပေကတ်လိုင်းများမှာ အများစုဖြစ်သည်။ ဒီလိုတော့လည်း ဘယ်ဆိုးလိုလဲဆိုကာ ကျွန်တော်သည် ဟောလိဝုဒ်ရုပ်ရှင်ချယ်နယ်လ်လိုင်းတစ်လိုင်းကို ရွေးလိုက်သည်။ ထိုအခါ စာတန်းတစ်တန်းပေါ်လာသည်။ စာတန်းက ဆက်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် တစ်ကားကိုဘယ်မျှ ဟူသော သတိပေးစာကြောင်းဖြစ်သည်။ နှုန်းကိုကြည့်တော့ ဈေးမသေးလှ။ သူတို့က ဇာတ်ကားတစ်ကားစာနှင့်ယူခြင်းဖြစ်သည်။ တချို့နေရာတွေမှာ လူကြီးကြိုက်ရုပ်ရှင်များကို ဟိုတယ်တွင် ပိုက်ဆံပေးကြည့်ရသည်ကိုတော့ သိထားသည်။ သို့သော် ယခုတောင်းနေသော ချယ်နယ်လ်တွေက စတားလိုင်းတို့၊ အိတ်ချ်ဘီအိုတို့လို မိသားစုကြည့် ဖျော်ဖြေရေးလိုင်းတွေဖြစ်နေသည်။

ကျွန်တော်တို့ဆီက နိုင်ငံတကာဟိုတယ်ကြီးများမှာ သည်လိုလိုင်းမျိုးတွေကို ကြိုက်သလောက်ကြည့်၊ အလကားဖွင့်ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဟီလ်တန်ဟိုတယ်ကြီးကတော့ ဝန်ဆောင်မှုအပိုမှန်သမျှ ပိုက်ဆံပေးဝယ်ယူရသလို လုပ်ထားပါလားဟု ကျွန်တော် စဉ်းစားမိလိုက်ပါသည်။ ထိုသို့ စဉ်းစားမိခိုက်မှာပင် မိတ်ဆွေတစ်ဦး နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်များ ပြောပြခဲ့ပုံကို ပြန်ကြားယောင်လာသည်။

‘ကျွန်တော်က ဟိုတယ်ရောက်သွားတော့ ညဘက်တီဗီဖွင့်တဲ့အခါ သူတို့က ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကားကို ကြည့်ခဿလောက်ဆိုပြီး သတိပေးစာတန်းပေါ်လာရော။ ကျွန်တော်ကစမ်းသပ်ချင်တာနဲ့ ပထမတစ်ကားဖွင့်ကြည့်တယ်။ စကြည့်တာနဲ့မကြိုက်ဘူး။ အဲဒါနဲ့နောက်တစ်ကားပြောင်းလိုက်တယ်။ မကြိုက်လို့နောက်တစ်ကားထပ်ပြောင်း။ သည်

မှာ တီဗီချယ်နယ်လ်တွေ ဟိုပြောင်းသည်ပြောင်းပြောင်းသလို ဖျတ်ခနဲဖျတ်ခနဲလောက်ပါ။ ဒါပေမယ့် ချက်အောက်လုပ်တော့ ငွေရှင်းတဲ့အခါ ငါးကားစာဒေါ်လာ(၅၀)ကျော် ပေးလိုက်ရတယ်’

စာတ်ကားကို အစအဆုံးကြည့်ကြည့် မကြည့်ကြည့်၊ ဖွင့်ပြီဆိုသည်နှင့် တစ်ကားစာ ကွန်ပျူတာက အလိုအလျောက်မှတ်တမ်းတင်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပေမည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ထိုမိတ်ဆွေသည် တစ်ကားမျှ မည်မည်ရရမကြည့်လိုက်ရဘဲနှင့် ဒေါ်လာ(၅၀)ကျော်ထိ သွားခြင်းဖြစ်မည်။ ခြောက် . . . နိုင်ငံခြားအတွေ့အကြုံဆိုသည်မှာ ယူလို့ပင်မကုန်နိုင်ပါလား။

‘ဒီဟိုတယ်ကြီးတွေက ဒီလိုပဲ။ မင်းကားလမ်းတစ်ဖက်ကူးသွား။ စတိုးဆိုင်ကလေး တစ်ဆိုင်တွေ့လိမ့်မယ်။ အဲဒီမှာ လီတာဝက်ရေသန့်ဘူးတစ်ဘူးမှ ဝမ် ၆၀၀လောက်ပဲရှိတာ’ ဟု အနီးမှ တခြားမီဒီယာမိတ်ဆွေက ကျွန်တော့်ကို အကြံပေးသည်။

ကိုရီးယားကိုမလာခင်ကတည်းက မိတ်ဆွေတွေက ကျွန်တော့်ကို ကြိုသတိပေးထားသည်။ ကိုရီးယားတွင် ဈေးအလွန်ကြီးသည်တဲ့။ ဆိုးလ်သိုရောက်နေသော နှမနှင့် ယောက်ဖတော်တို့ကလည်း သူတို့ဆီမှာ လူနေမှုစရိတ်အလွန်ကြီးလှသည်ဟု ပြောနေသည်။ ယုတ်စွအဆုံး ရန်ကုန်ရောက် တောင်ကိုရီးယားသံတမန်များကပင် သူတို့နိုင်ငံတွင် လူနေမှုစရိတ်မြင့်မားလှကြောင်း ကျွန်တော့်ကိုပြောဖူးကြသည်။ ယခု ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်

တစ်ချိန်က နိုင်ငံတကာလေဆိပ်ကြီးဖြစ်ပြီး ယခုအခါ ပြည်တွင်းခရီးစဉ်များအတွက်သာ အများဆုံးအသုံးပြုနေသည့် ဂင်ပိုလေဆိပ်ကြီး။

အွန်စောတို့ဌာနေ

ကြံ့ရပြီ။

ကျွန်တော်က တခြားကုန်ဈေးနှုန်းများကို ဆက်ပြီးစပ်စုကြည့်သည်။ ဆိုးလ်တွင် ပန်းသီးတစ်လုံးသည် ဝမ်တစ်ထောင်ခန့်(တစ်ဒေါ်လာကျော်ခန့်)၊ သမီးတို့စားနေသော အာလူးကြော်အိတ်အသေးတစ်အိတ်ကို ဝမ် ၅၀၀၊ ပီဇာမုန့်တစ်ချပ်ကို ဝမ်တစ်သောင်းခန့်၊ တေးစီဒီတစ်ချပ်ကို ဝမ်တစ်သောင်းခွဲ၊ စီးကရက်တစ်ဘူး ဝမ် ၂၅၀၀ခန့်ရှိသည်ဟု သိလိုက် ရပါသည်။ တိုးတက်သောနိုင်ငံများတွင် တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ လူနေမှုစရိတ်များမြင့် တက်လာသည်မှာ သဘာဝတစ်ခုဟုပင် ပြောရမည်လားမသိ။ တလောက နိုင်ငံခြားစာ စောင်တစ်စောင်တွင် တရုတ်နိုင်ငံ၌ ရင်းနှီးမြုပ်နှံနေသော ဖိလစ်ပိုင်ကုမ္ပဏီကြီးမှ အကြီးတန်း အရာရှိကြီးတစ်ဦးက တရုတ်သည် ဈေးကြီးလာနေပြီဟု ပြောဆိုသည်းညူညံကို ဖတ်လိုက် ရသည်။

ကျွန်တော်တို့စီးလာသောကားလေးက ဂင်ပိုလေဆိပ်သို့ ဦးတည်ပြေးလွှားနေ သေးသည်။ ကားပေါ်မှာ ကျွန်တော်က သတင်းသမားပီပီ ဗစ်ကီကို ထပ်ပြီးစပ်စုလိုက်ပါသည်။ သည်တစ်ခါတော့ ကျွန်တော်က ကိုရီးယား၏ လူနေမှုစရိတ်များအကြောင်း မေးချင်သော ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

‘ဟုတ်တယ်။ ကျွန်မတို့ဆီမှာ ဈေးကြီးတယ်လို့ပြောတယ်။ ဒါပေမယ့် ဂျပန်က ပိုပြီးတောင်ဈေးကြီးသေးတယ်’ဟု ဗစ်ကီကပြောသည်။ သို့သော် မြင့်တက်နေသော လူနေ မှုစရိတ်နှင့်ကာမိစေရန် သူတို့ဆီတွင် သူတို့နိုင်ငံသားများအတွက် လုပ်ခတွေကလည်း ကောင်းလှသည်။ ဗစ်ကီအပြောအရဆိုလျှင် သူသည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး ယခုအလုပ်ကို အချိန်ပိုင်းလုပ်နေခြင်းဖြစ်သော်လည်း တစ်လဝင်ငွေသည် ဝမ်ငါးသောင်း ကျော်ပျမ်းမျှရှိသည်။ ဒေါ်လာနှင့်တွက်ကြည့်ပါက ဝမ်ငါးသောင်းသည် ဒေါ်လာငါးထောင် ကျော်ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် သူဝင်ငွေနှင့် သူ့ကုန်ဈေးနှုန်း အချိုးညီနေရာ ကိုရီးယား သားတွေအဖို့ ပီဇာမုန့်တစ်ချပ်ဝမ်တစ်သောင်းခွဲလောက်ကို ဒါလေးများဟု သဘောထား နိုင်ကြလေသည်။

တောင်ကိုရီးယား၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာညွှန်းကိန်းများကို လေ့လာကြည့်သည့်အခါ တွင် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းသည် ၂ .၆ရာခိုင်နှုန်းဝန်းကျင်တွင် ဖြစ်ပေါ်နေသည်ကို တွေ့ကြ ရသည်။ စီပီအိုင်ဟုခေါ်သည့် လူနေမှုစရိတ်ညွှန်းကိန်းကိုကြည့်လျှင် ၁၉၉၃ခုနှစ်တွင် ၇၄ .၂ရှိရာမှ ၂၀၀၅တွင် ၁၁၇ .၈အထိ တိုးတက်လာသည်။ ယင်းက လူနေမှုစရိတ်များ မြင့်တက်လာမှုကို ပြသနေသည်။ သို့သော် တစ်ဖက်တွင်လည်း ဂျီအင်န်အိုင်ခေါ် အမျိုး

သားတစ်ဦးချင်းဝင်ငွေများသည်လည်း တိုးတက်လာနေသည်။ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်တွင် တစ်ဦးချင်းပျမ်းမျှဝင်ငွေသည် ဒေါ်လာ ၆၁၄၉၁၁၅ရှိခဲ့ရာမှ ယခုအခါတွင် ၂၀၀၅ခုနှစ် နောက်ဆုံးကိန်းဂဏန်းအရ ဒေါ်လာ ၁၆၂၉၁အထိ မြင့်မားလာသည်ကို ကျွန်တော်လေ့လာခဲ့ရပါသည်။

“သူတို့နိုင်ငံသား၊ သူတို့ဝင်ငွေနှင့် သူတို့ကုန်ဈေးနှုန်းကတော့ ဟုတ်နေတာပေါ့ကွာ၊ ဒါပေမယ့် နိုင်ငံခြားကလာအလုပ်လုပ်ကြတဲ့ ကော်လာပြာအလုပ်သမားတွေကတော့ လစာနည်းကြတယ်ကွ။ သူတို့တစ်တွေအဖို့တော့ ကိုရီးယားမှာ အတော်ကလေး ခြစ်ခြစ်ခြုတ်ခြုတ်နေရပြီး ငွေစုရတာပေါ့ကွာ။ ဟိုဟာမြင်မဝယ်နိုင်၊ သည်ဟာမြင်မစားနိုင်၊ ဟိုမသွားနိုင်၊ သည်မလည်ပတ်နိုင်ဘဲ ဝမ်းနဲ့ နေကြရတယ်”

သူငယ်ချင်းတစ်ဦးက တောင်ကိုရီးယားရောက် အလုပ်သမားများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော့်ကို ထိုသို့ပြောဖူးလေသည်။

လူနေမှုစရိတ်များမြင့်မားလာခြင်းကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ဝင်ငွေများ တိုးတက်ရရှိရန် အရေးကြီးလာပေသည်။ လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ဝင်ငွေများ တိုးတက်ရရှိရေးဆိုရာတွင်လည်း ထိုနိုင်ငံ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများတိုးတက်မှုသာ အမှန်ဝင်ငွေတိုးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများ အမှန်တကယ်မတိုးတက်ဘဲ လူမှုစရိတ်များမြင့်မားလာလျှင် အင်ဖလေးရှင်းဟုခေါ်သော ငွေဖောင်းပွမှုများနှင့် ကြုံတွေ့ကြရတတ်သည်ဟူသော ဘောဂဗေဒဆိုင်ရာအခြေခံတစ်ခုကို ကျွန်တော်မှတ်မိလာသည်။ ကျွန်တော်သည် ဘောဂဗေဒပညာရှင်တစ်ဦးမဟုတ်သဖြင့် သည်မျှလောက်ပဲသိပါသည်။ ပညာရှင်များကတော့ ကျွန်တော့်ထက် အဆပေါင်းများစွာ၊ ခေါင်းစဉ်ပေါင်းများစွာ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာတတ်မည်ထင်ပါသည်။

ဗစ်ကီနှင့် ဟိုမေးသည်မေးလုပ်လာရင်း ကားကလေးဆိပ်ကြီးတစ်ခုထဲသို့ ဝင်လာသည်ကို သတိပြုမိသည်။ ဂင်ပိုလေးဆိပ် (Gimpo) ဟူသော ဆိုင်းဘုတ်ကြီးကို လှမ်းဖတ်လိုက်ရသည်။ ‘ရှင်သီချင်တာတွေရှိရင် နောက်တော့ထပ်မေးပေါ့’ ဟု ဗစ်ကီကပြောသည်။ ကားတစ်စီးလုံး လှုပ်လှုပ်ရွရွဖြစ်သွားသည်။ ကားပြတင်းကိုကျော်ကာ ဓာတ်ပုံရိုက်သူက ရိုက်သည်။ ဗီဒီယိုမှတ်တမ်းတင်သူက တင်သည်။ သတင်းသမားတွေမှာ နားချိန်ဆိုတာမရှိ၊ မြင်သမျှသတင်း၊ တွေ့သမျှမှတ်တမ်းတွေချည်းပါပဲလားဟု သူတို့လိုပင် ကင်မရာထုတ်ကာ ချိန်ရင်း ကျွန်တော်တွေ့လိုက်မိသေးတော့သည်။

လေဆိပ်ထဲက မာရသွန်ပွဲ

ဂင်ပိုလေဆိပ်ထဲရောက်တော့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကို တစ်နေရာမှာစုနေခိုင်းပြီး ကယ်လီနှင့် ဗစ်ကီတို့ လေယာဉ်လက်မှတ်ကိစ္စ သုတ်ခြေတင်လေသည်။ သူတို့က လေဆိပ်ရောက်မှ လေယာဉ်လက်မှတ်ဝယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ပြည်တွင်းခရီးစဉ်အတွက် ကြိုတင်ဘွတ်ကင်လုပ်၍မရ၊ တစ်ခါတည်းလက်မှတ်ဝယ်ကြရသည်။ ကျွန်တော်ထိုင်နေရာမှကြည့်လျှင် ကယ်လီ လေယာဉ်လက်မှတ်ယူနေသည်ကို လှမ်းမြင်နေရသည်။ သူ့ကြည့်ရသည်မှာ ဘာတွေစိတ် ရှုပ်နေသည်မသိ။ ကောင်တာတစ်ဖက်ကသူနှင့် စကားအချီအချပြောနေရပုံရသည်။

ကျွန်တော်တွေ့သည်မှာ မှန်သွားသည်။ ကယ်လီက ကျွန်တော့်ထံပြန်လာသည်။

‘ရှင်တို့ပတ်စ်ပို့တွေ ကျွန်မကိုခဏပေးဦး။ သူတို့ပြခိုင်းနေလို့’

ကျွန်တော်တို့က ပတ်စ်ပို့တွေ သူ့လက်ထဲထည့်ပေးလိုက်သည်။ ဆယ်မိနစ်မျှ အကြာတွင် သူပြန်ရောက်လာသည်။

‘မစ္စတာကိုကို၊ ရှင်နဲ့မစ္စတာသမ်နှစ်ဦးအတွက်တော့ ဂုဏ်ထူးတန်းထိုင်ခုံလက်မှတ် Prestige Class ယူလာတယ်။ ကျွန်မတို့အပါအဝင် ကျန်သူတွေအားလုံးကတော့ ရိုးရိုး ထိုင်ခုံတန်းကပဲ လိုက်ကြမယ်’

ကယ်လီက ပြောပြောဆိုဆိုပင် လက်ထဲလက်မှတ်လာထည့်သည်။ ကျွန်တော်က ဂင်ပိုလေဆိပ်ကြီးကို ဝေ့ဝိုက်ကြည့်ရှုလိုက်သည်။ ဂင်ပိုသည် ယခင်က တောင်ကိုရီးယား၏ နိုင်ငံတကာလေဆိပ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ အင်ချီယွန်လေဆိပ်ဖွင့်လှစ်ပြီးသည့်အခါ ဂင်ပို

ပင်လယ်အစားအစာများကို ရောင်းချနေသော ဟိုဆူးဒေသခံကိုရီးယားသူလေး။

သည် ပြည်တွင်းခရီးသွားလေဆိပ်အဆင့် လျော့ကျသွားခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာလေဆိပ်ကြီး ဖြစ်ခဲ့သည့်အလျောက် ဂင်ပိုသည် သားနားခုံထည်ဆဲဟု ဆိုရပေမည်။

ကျွန်တော်တို့က ဘယ်တော့လေယာဉ်ပေါ်တက်မည်လဲမေးရာ ကယ်လီက အချိန် ရှိပါသေးတယ်ဟု ခပ်အေးအေးဖြေလေသည်။

သူတို့နှစ်ဦးက အေးအေးဆေးဆေးဆို၍ ကျွန်တော်တို့အားလုံးသည် ပိုပြီးအေး သွားကြသည်။ မွန်ဂိုလီးယားက မိတ်ဆွေကြီးနှစ်ဦးဆိုလျှင် အနားမှာတောင်မရှိတော့။ လှစ်ခနဲပျောက်သွားကြလေပြီ။ မစ္စတာသမ်တို့ ဗီယက်နမ်နှစ်ဦးကတော့ ခန်းမတစ်နေရာရှိ ကွန်ပျူတာစင်ကလေးသို့သွားကာ အခမဲ့ပေးသောအင်တာနက်ကို သုံးနေသည်။ သူ့နောက် မှာ မလေးရှားသူမာရီနီက သုံးဖို့စာငံနေသည်။ ကျွန်တော်က ပလတ်စတစ်ထိုင်ခုံတန်း ကလေးမှာ ကိုမင်းနိုင်စိုးနှင့်အတူ ထိုင်နေလိုက်သည်။

‘မြန်မြန်လုပ်၊ ထကြ၊ ထကြ၊ သွားကြရအောင်’

ကယ်လီက ကျွန်တော်တို့ဆီ အူယားဖားယားပြေးလာပြောသောကြောင့် ကျွန် တော်တို့ စကားပြောခန်းရပ်လိုက်ရသည်။ စောစောက သူပဲ အေးအေးဆေးဆေးပြောခဲ့ သည်။ ယခုမြန်မြန်ဖြစ်ပြန်ပြီ။ သူတို့ကိုမော့ကြည့်လိုက်တော့ ဟိုခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ လေယာဉ်

ဝန်ထမ်းအမျိုးသမီးတစ်ဦးက စိတ်ပူပင်ပုံဖြင့် လက်ယပ်ခေါ်နေသည်ကို မြင်လိုက်ရသည်။ မွန်ဂိုလီးယားကကိုလူထွားကြီးနှစ်ယောက် ဘယ်နေရာမှာ သွားမော့နေကြသလဲမသိ။ ဗစ်ကီက သူတို့နာမည်ခေါ်ကာ မေးနေသည်။ တော်သေးသည်။ သူတို့က ထောင့်ချိုးတစ်နေရာမှ ဘွားခနဲပေါ်လာသဖြင့် ဟာရီးအပ်(မြန်မြန်)ဟု လှမ်းအော်ပြောကြသည်။

ကျွန်တော်လည်း လက်ထဲကအိတ်ကြီးတစ်အိတ်ဆွဲ၊ ကင်မရာအိတ်လွယ်ကာ လေယာဉ်ဆင်းရာစင်္ကြံတစ်လျှောက် မာရသွန်ရတော့သည်။ ဘေးနားမှာလည်း ကမ္ဘောဒီးယားမှ မိတ်ဆွေလင်မယားမှာ သူတို့၏ ဝိုင်ဖိုင်ခန္ဓာကြီးများကို မနည်းသယ်ကာ ပြေးနေကြရရှာသည်။ ထွက်ခွာစင်္ကြံတစ်လျှောက်လုံး ချစ်ကြည်ရေးမီဒီယာအဖွဲ့သားတွေအားလုံး အပြေးပြိုင်ပွဲဝင်နေကြသလားထင်ရအောင် ပြေးနေကြရတော့သည်။ ခက်သည်က ခြေညှပ်ဖိနပ်ပါးဖြင့်ပြေးရလျှင် တော်သေးသည်။

ယခုတော့ ဘွတ်တွေရွတ်တွေနှင့်ဆိုတော့ တော်တော်ပြေးရခက်သည်။ အရေးထဲလမ်းတစ်လျှောက်မှာ စကားပြောစက်ကိုင်ထားသော ကိုရီးယားလေကြောင်းမှ ဝန်ထမ်းမမတွေက ကျွန်တော်တို့ကိုလက်ယပ်ခေါ်ကာ မြန်မြန်ပြေးလုပ်နေကြသည်။ တစ်ယောက်လည်းမဟုတ်၊ နှစ်ယောက်လည်းမဟုတ်။ သူတို့ကြည့်ရသည်မှာ အပြေးပြိုင်ပွဲစည်းကြပ်ခိုင်တွေလား ထင်ရလေသည်။

ကျွန်တော့်မှာ ပြေးလို့မောရသည့်အထဲ သူတို့က အတင်းအကျပ်ဖိအားပေးပိုပြေးခိုင်းတော့ မောလည်းမောစိတ်လည်းတိုလာရာ ပြေးနေတုန်းပင် လွန်ခဲ့သည့်အနှစ်(၂၀)ခန့်

သာယာလှပသော ယိုဆူးဆိပ်ကမ်းနှင့်မြို့။

က ဝန်ထမ်းပေါက်စဘဝ ဖောင်ကြီးသင်တန်းတက်ခဲ့ရသည်ကို ကြံကြံဖန်ဖန်သတိရလာ ပြန်သည်။ အဲသည်တုန်းက လေးလသင်တန်းမှာ စစ်သင်တန်းပါတက်ရသည်။ တစ်ရက် မှာ ကျွန်တော်တို့က တိုက်ပွဲသင်ခန်းစာသင်ယူရသည်။ ထိုသင်ခန်းစာအရ ကျွန်တော်တို့မှာ ပြေးရလွှားရ၊ ဝပ်ရ၊ တောင်ကုန်းပေါ်ပြေးတက်ရနှင့် အတော်မောလှသည်။ မောရသည် အထဲမှာ ဝမ်းလျားထိုးမှောက်ရွှေလျားရင်း အမောဖြေကာ ဖြည်းဖြည်းချင်းတက်နေခိုက် အနားမှ သင်တန်းဆရာကြီးတစ်ဦးက လေသံမာမာဖြင့် 'ဘာဖြစ်လို့နားနေသလဲ၊ တက်၊ မြန်မြန်တက်' ဟု မာန်သဖြင့် ဒေါသဖြစ်ခဲ့ရပုံကို နှိုင်းယှဉ်သတိရသွားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အိတ်စရေးဖြတ်သည့်နေရာမှာ ခပ်သွက်သွက်ဖြတ်ရင်း လေယာဉ်ပေါ်အားလုံး ဝရန်းသုဉ်းကားတက်ကြရသည်။ လေယာဉ်ကစက်နှိုးထားပြီး ခရီးသည်အားလုံးစုံနေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ပဲကျန်သည်။ ကျွန်တော်တို့ကို စောင့်နေပုံရလေသည်။ ကျွန်တော်နှင့် မစွတာ သမ်က လေယာဉ်ဝင်ပေါက်ရှေ့ပိုင်းမှာ ကျန်သူတွေက အနောက်ဘက်မှာထိုင်ကြသည်။ ထိုင်ရမှပဲ အမောကိုဖြေရတော့သည်။

လေယာဉ်ခရီးစဉ်က KE ၁၃၃၁ ဖြစ်သည်။ ကေအီးသည် ကိုရီးယားလေကြောင်း ၏ သင်္ကေတအမည်ဖြစ်သည်။ ဆိုးလ်ကိုလာတုန်းက ကျွန်တော်သည် အေရှားနားစီးခဲ့ရ သည်။ ယခု ကိုရီးယားလေကြောင်းလိုင်းကို စီးရမည်။ လေယာဉ်က ဘိုးအင်း ၇၃၇- ၈၀၀ဖြစ်လေသည်။ အချိန်ကိုကြည့်တော့ ကိုရီးယားစံတော်ချိန် နံနက်(၉)နာရီရှိပြီ။ ငါးဆယ့် ငါးမိနစ်လောက်စီးရမည်ဟု ပြောသည်။ ယိုဆူးမြို့လေဆိပ်ကို (၁၀)နာရီဝန်းကျင်တွင် လေယာဉ်ဆိုက်မည်ဖြစ်သည်။

'ဟိုက်ဒုကွပဲ'

တစ်ဖက်ခြမ်းထိုင်ခုံမှ မစွတာသမ်ကလှမ်းပြောသည်။ ကျွန်တော်က ဘာဖြစ်လို့လဲ မေးတော့

'ကျွန်တော့်ကုတ်အင်္ကျီ လေဆိပ်မှာကျန်ခဲ့ပြီ။ လုံခြုံရေးစစ်တော့ ချွတ်ပေးခဲ့တယ်။ ပြေးဟ၊ ပြေးဟလို့လောကြတော့ ကျွန်တော်လည်းကုတ်အင်္ကျီကို ပြန်ကောက်ယူဖို့မေ့ သွားတယ်။ လေယာဉ်မယ်ကို ပြောထားမှဖြစ်မယ်'

အင်း၊ ဗစ်ကိုတို့ကတော့ ကျွန်တော်တို့တစ်ဖွဲ့လုံးကို အမှတ်တရတွေအများကြီး ဖြစ်အောင်လုပ်လေပြီ။ မာရသွန်ပြေးခဲ့ရသည်ကလည်း အမှတ်တရ။ ဟော- အခုမစွတာ သမ်၏ အပေါ်ရုံကုတ်အင်္ကျီကြီး လေဆိပ်ထဲကျန်ခဲ့သည်ကလည်း အမှတ်တရပါလား။

ယိုဆူးမြို့သည် ကိုရီးယား၏ တောင်ဘက်စွန်းတွင်ရှိသည်။ ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်

၏ အစလည်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ တောင်တရုတ်ပင်လယ်ကိုဖြတ်ပြီး ဆိုးလ်မြို့တော် သို့ လေယာဉ်စီးလာတုန်းက ယိုဆူးကိုဝေဟင်ပေါ်မှ ဖြတ်ကျော်ခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော်သည် ယိုဆူးမြို့ကို သွားရမည်ဆိုကတည်းက ယင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး အချက်အလက်တချို့ကို လေ့လာခဲ့ရာ ယိုဆူးသည် ပင်လယ်အစားအစာနှင့် ငါးသယ်ဇာတများကြောင့် နာမည်ကျော် ကြားကြောင်း သိခဲ့ရသည်။ ထို့အပြင် ယိုဆူးတွင် ကျွန်းငယ်ကလေးပေါင်း(၃၁၇)ခုရှိရာ ကျွန်းစုကလေးများဝိုင်းရံထားသော သာယာလှပသည့် ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းမြို့ကလေးတစ် မြို့ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်မှန်းဆခဲ့ပါသည်။

ယိုဆူးမြို့၏ ထူးခြားချက်နောက်တစ်ချက်ရှိပါသေးသည်။ ယင်းမှာ မြို့သည် ပင်လယ်ကိုမေးတင်ထားသောကြောင့် ပင်လယ်လေနှင့် ရေခွေးစီးကြောင်းများသည် နွေရာ သီကို အေးမြစေသည်။ ထို့ကြောင့် အလွန်အေးသော ဆောင်းရာသီမျိုး ယိုဆူးတွင်မရှိပေ။ နွေဦးနှင့် ဆောင်းရာသီများသည် တခြားနေရာများထက် ယိုဆူးတွင် ပိုပြီးရှည်လျားနေသည်။

အထူးတန်းဆို၍ ထိုင်ရသက်သောင့်သက်သာနှင့် လေယာဉ်ဦးပိုင်းထိုင်ရသည် ကလွဲပြီး ဘာမျှသိပ်ခြားနားမှုမရှိ။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အစိုးရအရာရှိကြီးများ

ယိုဆူးမြို့တစ်နေရာကို တွေ့ရစဉ်။

အတွက် သီးသန့်နေရာပေးထားပုံရပေသည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့် ကပ်လျက်ထိုင်နေကြသူများမှာ ကိုရီးယားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် သူတို့၏ ဧည့်သည်များဖြစ်နေကြသည်။

ကိုရီးယားလေကြောင်းသည် ငါးဆယ့်ငါးမိနစ်ခရီးကို လေယာဉ်ပေါ်၌ လိမ္မော်ရည်ခွက်ကလေးတစ်ခွက်တိုက်သည်ကလွဲပြီး ဘာအစားအစာမျှမကျွေးချေ။ ဘတ်ဂျက်အဲယားလိုင်းလား ထင်မှတ်မှားရလေသည်။ ကျွန်တော်သည် မြေပြင်ရှုခင်းများကို ငေးကြည့်သည်ကို ငြီးငွေ့လာသောကြောင့် အသင့်ပါလာသော မြို့သမိုင်းကြောင်းကို ဆက်ဖတ်မိသည်။ ထိုသို့ဖတ်မိမှပဲ ယိုဆူးသည် သမိုင်းဝင်ဖြစ်ခဲ့သည်ကို သိလိုက်ရလေသည်။ အေဒီ ၅၃၈ကတည်းက Wonchon-hyeon အမည်ဖြင့် ထင်ရှားခဲ့သည်ဟု သမိုင်းတင်ထားသည်။ ၁၄၇၉ခုနှစ် ဆောင်ဂျွန်းဘုရင်လက်ထက်တွင် ယင်းနေရာ၌ ရေတပ်ဌာနချုပ်ထားရှိခဲ့သည်။

ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များအတွက် တောင်ကိုရီးယားတွင် လည်ပတ်စရာပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းယိုဆူးမြို့ကလေးကို လေယာဉ်ပေါ်မှ ကျွန်တော်လှမ်းမြင်ရပေပြီ။ ငါးဆယ့်ငါးမိနစ်ဆိုသောအချိန်သည် ရန်ကုန်နှင့်ဗန်ကောက်မျှလောက်သာရှိသည်။ ယိုဆူးလေဆိပ်ပေါ်သို့ လေယာဉ်ပျံဝဲချိန်တွင် လေယာဉ်မယ်ကလေးက မစ္စတာသမ်အနားလာပြီး -

‘ယိုဆူးလေဆိပ်ရောက်ရင် သက်ဆိုင်ရာအရာရှိကို အကြောင်းကြားပေးပါမယ်။ သူတို့က ဂင်ပိုလေဆိပ်ကို လှမ်းဆက်သွယ်ပြီး လူကြီးမင်းရဲ့ကုတ်အင်္ကျီပြန်ရအောင် ကြိုးစားပေးကြပါလိမ့်မယ်ရင်’ ဟု ပြုံးပြုံးကလေးလာပြောသည်။

တောင်ကိုရီးယားတွင် လေဆိပ်ပေါင်း(၁၅)ခုရှိရာ ယင်းတို့အထဲတွင် နိုင်ငံတကာလေဆိပ်ပေါင်း(၈)ခုနှင့် ပြည်တွင်းလေဆိပ်ပေါင်း(၇)ခုရှိသည်။ ယိုဆူးလေဆိပ်သည် ပြည်တွင်းလေဆိပ်တစ်ခုမျှသာဖြစ်လေသည်။ လေဆိပ်က အဝေးမှကြည့်လျှင် ခန်းမဆောင်ကြီးလို့ အားကစားရုံကြီးလိုတူလှသည်။ ကျွန်တော်တို့ လေဆိပ်ထဲဝင်ခရင်းမှာပဲ လေဆိပ်အရာရှိအမျိုးသားတစ်ဦးက မစ္စတာသမ်ကိုလာတွေ့သည်။ သူကအခြေအနေသိပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ဂင်ပိုလေဆိပ်ကို အကြောင်းကြားထားကြောင်း၊ အကြောင်းပြန်ကြားချက်ကို ခေတ္တစောင့်ပါရန် ပြောလေသည်။ ကျွန်တော်တို့တစ်ဖွဲ့လုံး လေဆိပ်အပြင်မထွက်သေးဘဲ စောင့်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် မလေးရှားက ဆာအတ်တစ်ယောက်က သွားလေရာမှာအိတ်တွေအများကြီးသယ်လေ့ရှိရာ ယခုလည်း သူ့အိတ်တစ်အိတ်ကို ရွေးဖို့ရာစောင့်ကြရသည်။

‘တွေ့ပြီတဲ့။ ကျွန်တော့်အင်္ကျီကိုရှာတွေ့ပြီလို့ ဂင်ပိုကလှမ်းပြောတယ်လို့ပြောတယ်။ သူတို့သိမ်းထားပေးပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီကနေဆိုးလ်ကိုပြန်လို့ ဂင်ပိုလေဆိပ်ပြန်ဝင်တဲ့အခါ ပြန်ပေးပါမယ်တဲ့။ ကျေးဇူးတင်ဖို့ကောင်းလိုက်တာ’

မစ္စတာသမ်က ကျွန်တော်တို့အနားလျှောက်လာကာ အမောတကောဖြင့်ပြောသည်။ အခုမှပဲကျွန်တော်တို့အားလုံး သက်ပြင်းချနိုင်တော့သည်။ ထိုစဉ်မှာပဲ ဆာအတ်တစ်ယောက် သူ့အိတ်ကြီးကို တွန်းလှည်းပေါ်တင်တွန်းလာကာ ရောက်လာသည်။

‘လူစုံရင် သွားကြစို့’

ဆရာမလေးဗစ်ကီကပြောသည်။ တကယ့်ဆရာမလေးတွေပဲ၊ သူတို့ကိုယ့်မိသောကြောင့် ဂင်ပိုမှာ လေယာဉ်နှင့်လွဲမည့်ကိန်း ဆိုက်လုနီးပါးဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သူတို့ကတော့ ရောက်လေရာမှာ လက်ကိုင်ဖုန်းလေးတွေနှင့်ပဲ အလုပ်လုပ်နေကြသည်။ အခုလည်းထုံးစံအတိုင်း သူတို့နှစ်ယောက်စလုံး ဖုန်းတွေတတောက်တောက်ဆက်နေပြန်သည်။

‘လေဆိပ်အပြင်မှာ ကားရောက်နေပြီတဲ့’ဟု ကယ်လ်လီက ဖုန်းချအပြီးတွင် လှမ်းပြောသည်။ သည်တစ်ခါလည်း ဆိုးလ်လေလာရေးမှာလိုပင် မိနီတတ်စံကားတစ်စီးက စောင့်နေသည်။ ယိုဆူးမြို့ကလေးသည် ကြိုထင်ထားသည့်အတိုင်းပင် သာယာလှပနေသည်။ နယ်မြို့ကလေးတစ်မြို့၏ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် ရှုခင်းနှင့်ဖြစ်လေသည်။ ကြိုတင်ဝေငှထားသည့် အစီအစဉ်များအရဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့သည် လေဆိပ်မှလေ့လာမည့် အပန်းဖြေကျွန်းစုသို့ တိုက်ရိုက်သွားကြရမည်။

ကားပေါ်ရောက်တော့ အားလုံးက မနက်ကအဖြစ်အပျက်ကို သတိရကြပြီးရယ်ကြသည်။ ဆာအတ်က ကျွန်တော်ပြေးနေရပုံကို အိုက်တင်လုပ်ပြကာ မြန်မာပြည်သားကြီးတော်တော်ထိသွားတယ်ဗျဲ့ဟု လှမ်းကျီစယ်သည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော့်ဘေးမှ လျှာထွက်လုမတတ်မောနေသည့် ကမ္ဘောဒီးယားအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်၏ ဇနီးအကြောင်းပြန်ပြောတော့ ထိုအမျိုးသမီးကြီးက ရှက်ရယ်ရယ်သည်။ သူက အင်္ဂလိပ်စကားသိပ်နားမလည်သော်လည်း ကျွန်တော်တို့ပြောဆိုနေပုံကိုကြည့်ပြီး သဘောပေါက်သွားပုံရလေသည်။

ဘာပဲပြောပြော ကားလေးထဲမှာတော့ အရယ်အသောသံများဖြင့် ဆူညံစိုပြည်သွားသည်က အမှန်ဖြစ်လေသည်။ ယိုဆူး၏ သာယာသောအလှကြောင့်လည်း ကျွန်တော်တို့ တစ်ဖွဲ့လုံး တစ်မနက်လုံးမောလာခဲ့သမျှ အမောပြေသွားရခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ တစ်ခါတစ်ခါမှာ ရယ်စရာတွေက မောစရာတွေဖြစ်သွားတတ်ပြီး တစ်ခါတစ်ခါမှာတော့ မောစရာတွေက ရယ်စရာတွေဖြစ်သွားတတ်သည့် အချိန်ကလှည့်စားလိုက်သော လောက၏မာယာကို ကျွန်တော်နားလည်ထိတွေ့လိုက်ရလေပြီ။

***

ကိုကို(ဇနီးမဲ့တက္ကသိုလ်)

ဆိုဒေါင်းကျွန်းတစ်နေရာ။

ကင်မီလီယာ၏ ချစ်ခြင်းဒဏ္ဍာရီများ

‘အခု ကျွန်မတို့ အိုဒေါင်းကျွန်းကို လေ့လာရေးသွားကြမယ်၊ အဲဒီမှာ လေ့လာချိန် တစ်နာရီရပါမယ်။ ပြီးတော့မှ နေ့လယ်စာစားကြတာပေါ့!’

ကယ်လီကပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့စီးလာသောကားလေးသည် ယိုဆူးလေ

အိုဒေါင်းကျွန်းဥယျာဉ်သို့ လေ့လာရေးလာကြသော

မူကြိုအရွယ်ကိုရိုးယားသားသားမီးမီးကလေးများ၏ ချစ်စရာရုပ်သွင်ကလေးများ။

မီဒီယာသမားများကို ရှင်းပြနေသော စည်လမ်းညွှန် ယိုဆူးမြို့သူမစ်ချိုင်း။

ဆိပ်မှ စတင်ထွက်ခွာခဲ့ပေပြီ။ ကားက နာရီဝက်လောက်စီးရမည်ဟု သူတို့ကပြောသည်။ မင်းတို့ရောက်ဖူးကြသလားဟု ကျွန်တော်ကမေးတော့ သူတို့က ဟင့်အင်းဟုခေါင်းခါသည်။ သူတို့ကလည်း ဒီခရီးသည် ပထမဦးဆုံးတဲ့။ ကျွန်တော်တို့နှင့် ဘာထူးသနည်း။ ကလေးမလေးတွေကိုတော့ အားကိုးလို့မရပြီ။

အိုဒေါင်းကျွန်းသည် ယိုဆူးလေဆိပ်၏ အရှေ့တောင်ဘက်တွင်ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ကားက လမ်းမကြီးတစ်ခုအတိုင်း အိုဒေါင်းကျွန်းသို့ ဦးတည်မောင်းနှင်နေသည်။ ပင်နီဇွဲလားကျွန်းမကြီးနှင့် အိုဒေါင်းကျွန်းတို့ကို တံတားတစ်စင်းဖြင့် ဆက်သွယ်ထားသည်။ ကျွန်တော်တို့ကားသည် ထိုတံတားပေါ်မှ ဖြတ်သန်းမောင်းနှင်လာစဉ် ပင်လယ်စိမ်းစိမ်းကြီးကို ဘွားခနဲတွေ့လိုက်ရတော့သည်။ ပင်လယ်စိမ်းစိမ်းကြီးဟုသုံးရခြင်းမှာ အကြောင်းရှိပါသည်။ ကျွန်တော်မြင်လိုက်ရသော ပင်လယ်ရေများသည် ပြာမနေဘဲ စိမ်းလဲ့နေသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

ကားပေါ်မှဆင်းလိုက်သည်နှင့် ချောမောလှပသော သက်လတ်ရွယ်အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ကားတံခါးဝတွင် ကျွန်တော်တို့ကိုဆီးကြိုနေသည်။ ပြုံးချိုသောမျက်နှာပိုင်ရှင်

ထိုအမျိုးသမီးက ကျွန်တော်တို့ကိုလာမိတ်ဆက်ပြီး သူ့နာမည်ကတ်ထုတ်ပေးသည်။ သူ့ကတ်ပြားမှနာမည်ကို ကျွန်တော်ဖတ်လိုက်သည်။ ချိုင်းဆန်းဟိတဲ့။ မစ်ချိုင်းလို့ အလွယ်တကူခေါ်လိုက်ရင် ကောင်းမည်ထင်သည်။ မစ်ချိုင်းသည် ယိုဆူးမြို့ခရီးသွားဧည့်လမ်းညွှန်တစ်ဦးဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့ အိုဒေါင်းဥယျာဉ်ကြီးကို ဝင်ရောက်လေ့လာရမည်ဖြစ်သည်။ ဥယျာဉ်ကြီး၏ဝင်ပေါက်တွင် ကိုရီးယားအက္ခရာများကို ကျောက်သားပေါ်တွင် ရေးထွင်းထားသည့် ကျောက်စာတိုင်တစ်တိုင်ကို မစ်ချိုင်းက အရင်ဆုံးပြသည်။ ထိုကျောက်စာတိုင်သည် ရှေးဂန္ထဝင်ဂီတစာသားတိုင်ဖြစ်မည်ထင်သည်။ အဘယ်ကြောင့်မူ ဧည့်လမ်းညွှန်မမက ထိုစာတိုင်ပါ ကိုရီးယားစာများကို သီချင်းအဖြစ်သီဆိုဖတ်ပြလိုက်သောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ တေးကဆွတ်ပျံ့ဖွယ်ကောင်းလှသလို သူကလည်း အဆိုပါကောင်းသဖြင့် နားထောင်လိုပင်ကောင်းသေးတော့။ ကျွန်တော်က သူ့သီချင်းအဆုံးမှာ 'တကယ့်အဆိုတော်ကြီးပါလား' ဟုပြောတော့ သူနှင့်ပါလာသော တခြားအဖော်အမျိုးသမီးက အားပါးတရရယ်

အိုဒေါင်းကျွန်းဥယျာဉ်သို့အဝင် ကုန်းအတက်လမ်းကလေး။

လေသည်။

အိုဒေါင်းကျွန်းသည် ကင်မီလီယာပန်းများဖြင့် ထင်ရှားလှသည်ဟုသိရသည်။ နွေဦးရာသီနှင့်အတူ ကင်မီလီယာပန်းနီနီတို့က အိုဒေါင်းကျွန်းကလေးတွင် ရဲရဲနီအောင် ပွင့်ကြရာနွေရာသီရောက်ပြီဆိုကာ သတင်းပေးနေသည်နှင့်ပင် တူလှသည်ဟု သူတို့ကဖွဲ့နွဲ့ ရေးသားကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကင်မီလီယာပန်းတို့၏ သင်းကြိုင်သောရနံ့တို့သည် တစ်ကျွန်းလုံးလှိုင်အောင် မွှေးပျံ့နေတော့သည်ဟုလည်း သူတို့က ဂုဏ်တင်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ရောက်သည့်အချိန်မှာ နွေဦးရာသီအလွန်ဖြစ်ရာ သူတို့ဖွဲ့သောစာများ မည်မျှ ရသမြောက်လှသည်ကို မျက်မြင်မတွေ့လိုက်ရတော့။ ကင်မီလီယာပန်းနီနီတွေကို လွဲရ လေပြီ။

ကျွန်တော်တို့သည် ကုန်းအတက်လမ်းကလေးအတိုင်း အိုဒေါင်းဥယျာဉ်သို့ ဝင် ကြသည်။ ထိုလမ်းလေးမှာ ဖိနပ်မစီးဘဲ ခြေကျင်လျှောက်ရန်အတွက် ကျွန်းမာရေးရှုထောင့်

အိုဒေါင်းကျွန်း
ဥယျာဉ်အတွင်းမှ
အထိမ်းအမှတ်
ကျောက်တိုင်ကို
တွေ့ရစဉ်။

ကိုကို(စက်မှုတက္ကသိုလ်)

အိုဒေါင်းကျွန်းဥယျာဉ်တစ်နေရာ။

မှ ဖန်တီးတည်ဆောက်ထားသော လမ်းကလေးဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ကတော့ ရှူးဖိနပ်တွေမချွတ်ကြတော့ဘဲ သည်အတိုင်းလျှောက်ကြသည်။ ကင်မီလီယာပန်းတို့ မပွင့်လန်းကြတော့သော်လည်း လမ်းဝဲယာတစ်လျှောက်လုံး ကင်မီလီယာအပင်တွေဖြင့် အံ့ဆိုင်နေလေတော့သည်။ အိုဒေါင်းကျွန်းတစ်ကျွန်းလုံးမှာ ကင်မီလီယာသစ်ပင်အိုတွေက အပင်လေးထောင်မျှရှိသည်။ အပင်တွေ၏ သက်တမ်းမှာ နှစ်ပေါင်းရာချီခဲ့ပြီဟု ခန့်မှန်းကြသည်။

အိုဒေါင်းသည် အမှန်တော့ ကျွန်းငယ်ကလေးတစ်ခုမျှသာဖြစ်လေသည်။ စတုရန်းမီတာတစ်သောင်းနှစ်ထောင်ကျော်ခန့်သာ ကျယ်ဝန်းသည်။ သို့သော် ထိုကျွန်းကလေးပေါ်သို့ ပြည်တွင်းပြည်ပခရီးသွားတွေက ရောက်လာမစေတသံသဖြစ်နေသည်။ ဒါသည်ပင်လျှင် ကိုရီးယားခရီးသွားလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများ၏ ကျွမ်းကျင်မှုများ၊ အတွေ့အကြုံများ၊ အစိုးရ၏ ထိရောက်သော ခရီးသွားဆိုင်ရာမူဝါဒများကို ပြဆိုနေပေသည်။ တောအုပ်ကလေးအတွင်းမှာ နိုင်ငံခြားခရီးသည်များကို ကျွန်တော်တို့တွေ့နေကြရသည်။

ကျွန်တော်နှင့်ဆာအတ်က နောက်ကျကျန်နေခဲ့ကြသည်။ နှစ်ယောက်စလုံးက ပီဒီယိုကင်မရာလေးများဖြင့် ဥယျာဉ်တစ်လျှောက် မှတ်တမ်းတင်နေကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အကြီးမကယ်လီကတော့ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ကို စောင့်ပေးရာသည်။ ကျန်သူတွေကတော့ အငယ်မဗစ်ကီနှင့် ဘယ်ဆီဘယ်ဝယ်ရောက်နေကြပြီမသိ။ ကယ်လီသည်

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်စလုံးအတွက် မှတ်တမ်းတင်သတင်းကား သရုပ်ဆောင်ဖြစ်မှန်း မသိ ဖြစ်လာနေသည်။ လှပသောရှုခင်းကလေးများကိုတွေ့လျှင် ကယ်လီကို ကျွန်တော်တို့ ဟိုဘက်ကနေ သည်ကိုလျှောက်လာ၊ သည်နေရာမှာ သည်လိုလုပ် စသည်ဖြင့်ခိုင်းကြသည်။ သူကလည်း ပြုံးပြုံးကြီးနှင့်ပင် ကူညီပေးရှာပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ကင်ဗီလီယာတောမှ ဝါးရုံတောထဲဝင်လာကြသည်။ လမ်းတစ် လျှောက်ငှက်ကလေးတွေအသံက ကျီကျီကျာကျာမြည်နေသည်။ ဝါးရုံတောထဲလမ်းလျှောက် လာစဉ်မှာပင် ငှက်ခါးရောင်နှင့် အဖြူစပ်ကြားငှက်ကလေးတွေက ပျံရာမှ မြေပြင်ပေါ်ဆင်း သက်လာကြသည်။ မဝေးလှသောနေရာမှ မျှော်စင်လိုလို အဆောက်အအုံကြီးတစ်ခုကို ကျွန်တော်တို့တွေ့လိုက်ကြသည်။ အနီးရောက်တော့မှ ထိုအဆောက်အအုံသည် မီးပြတိုက် တစ်ခုမှန်း သိလိုက်ရသည်။

မီးပြတိုက်အပေါ်ဆုံးထပ်သို့ ဓာတ်လှေကားဖြင့်တက်ရသည်။ ဓာတ်လှေကား တံခါးပွင့်သွားသည်နှင့် ကျွန်တော်တို့ရှေ့က သွားနှင့်ကြသောအဖွဲ့သားများကို တွေ့လိုက်ရ သည်။ မစ်ချိုင်းပါ သူတို့နှင့်အတူရှိနေသည်။ မစ်ချိုင်းက အိုဒေါင်းကျွန်းနှင့်ပတ်သက်သော ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်တစ်ပုဒ်ကို အဖွဲ့သားများအား ပြောပြနေခိုက် ကျွန်တော်တို့က ရောက်သွားခြင်း ဖြစ်ရာ သူ့ပုံပြင်ကို ကျွန်တော်နှင့်ဆာအတ်တို့ တစ်ဝက်မျှသာနားထောင်လိုက်ရသည်။

‘ကျွန်တော်တို့ကို အဲသည့်အတိုင်းပြန်ပြောပေးပါလား။ ဗီဒီယိုရိုက်ထားချင်လို့ပါ’ ဆာအတ်က မေတ္တာရပ်ခံသည်။ ဆာအတ်က နောက်ခံရှုခင်းကောင်းသောနေရာ ကိုရွေးပြီး မစ်ချိုင်းကိုထိုနေရာမှာ စကားစပြောစေသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော့်တွင် ပါလာသည့် ဒီဗီကမ်ကလေးနှင့် ချိန်လိုက်သည်။

‘အိုဒေါင်းကျွန်းနဲ့ ကင်ဗီလီယာအပင်တို့ဆက်စပ်မှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဒဏ္ဍာရီပုံပြင် တစ်ပုဒ်ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒီပုံပြင်ဟာ အင်မတန်ကျော်ကြားတဲ့ပုံပြင်ပါ။ တစ်ခါတုန်းက တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး သိပ်ချစ်ကြတဲ့လင်မယားနှစ်ယောက်ရှိတယ်တဲ့။ တစ်ရက်မှာ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဟာ ပင်လယ်ထဲကို ငါးဖမ်းထွက်သွားတဲ့အချိန်မှာ အိမ်မှာဇနီးသည်တစ်ဦး ပဲကျန်ခဲ့ပါ တယ်။ အဲဒါကိုသိတဲ့ခါးပြတွေဟာ အိမ်ကိုလာပြီး ခါးပြတိုက်ကြတယ်။ အဲဒီအပြင် ဇနီးကိုလည်း မတော်မတရားပြုကျင့်ဖို့ ကြိုးစားပါတယ်။ ဇနီးဖြစ်သူဟာ ခါးပြတွေရဲ့ရန်က လွတ်အောင်ထွက်ပြေးရင်း ပင်လယ်ထဲပြုတ်ကျပြီး ရေနစ်သေဆုံးသွားပါတယ်’

ဆာအတ်က ကင်မရာကို ရှုထောင့်ပြောင်းလိုက်သည်။ မစ်ချိုင်းက ပုံပြင်ကိုဆက် သည်။

ခင်ပွန်းက သူချစ်လှတဲ့ဇနီးကို ဒီကျွန်းတစ်နေရာမှာ မြေမြုပ်သင်္ဂြိုဟ်လိုက်ပါတယ်။ ဇနီးသည်ရဲ့မြေပုံပေါ်မှာ သိပ်မကြာခင်ပဲ အပင်လေးတစ်ပင်ပေါက်လာပါတယ်။ အဲဒီအပင်ဟာ တစ်ဖြည်းဖြည်းနဲ့ သူ့ဇနီးရဲ့ပုံသဏ္ဍာန်တူလာပါတယ်။ အဲဒီအပင်ဟာ တခြားအပင်မဟုတ်ပါဘူး။ ကင်မီလီယာအပင်ပါပဲ။ ကင်မီလီယာရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကတော့ 'ကိုယ်မင်းကို အမြဲချစ်နေမယ်'ဆိုတဲ့ သဘောပါပဲ။ ဒါကြောင့်လည်း ဒီကျွန်းကလေးဟာ ချစ်သူတို့ရဲ့ကျွန်း Lover's Island လို့ပြောရင်လည်း ရပါတယ်ရှင်'

ဟုတ်သည်ရှိ၊ မဟုတ်သည်ရှိ၊ သူပြောလိုက်သော ဇာတ်လမ်းကတော့ လွမ်းမောစရာကောင်းလှသည်။ ကျွန်တော်သည် မီးပြတိုက်မှန်နံရံကိုကျော်ကာ ခပ်လှမ်းလှမ်းရှုခင်းများကို ကြည့်လိုက်သည်။ ကျွန်းဟိုတစ်ဖက်မှာ ကျောက်တောင်ကြီးတွေကို မြင်လိုက်ရသည်။ ပင်လယ်ထဲမှာ လှေကလေးတစ်စင်းခုတ်မောင်းနေသည်။ ရေတပ်ကင်းလှည့်သင်္ဘောတစ်စင်း ကင်းလှည့်နေသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်သည် စိမ်းမြသော ပင်လယ်ပြင်ကြီးနှင့် မတ်မတ်မားမားကျောက်တောင်ကြီးများကိုကြည့်ရင်း သူ့ဇာတ်လမ်းထဲ

မိဒီယာလေ့လာရေးအဖွဲ့သားများကို ရှင်းပြနေသော ကိုရိုးယားစကားပြန်တစ်ဦး။

က ချစ်သူနှစ်ဦး၏ ပုံရိပ်များကို စိတ်ကူးနှင့်မြင်ကြည့်လိုက်သည်။ သူတို့အဖြစ်က ကိုရိုးယား
ဒရာမာကားတွေထဲက အလွမ်းဇာတ်ဝင်ခန်းတွေလိုပါပဲလား။

‘အဲဒီအပင်ကလေးတစ်ပင်ကနေ ဒီနေ့မြင်နေရတဲ့အတိုင်း ကင်မီလီယာအပင်တွေ
တစ်ပင်ပြီးတစ်ပင် ပွားလာလိုက်တာ တောအုပ်ကလေးတစ်အုပ်ဖြစ်နေခဲ့ပါပြီ’ဟု မစ်ချိုင်းက
သူ့ပုံပြင်ကို အဆုံးသတ်လိုက်လေသည်။

ကျွန်တော်သည် မစ်ချိုင်းပြောသော ကင်မီလီယာဒဏ္ဍာရီကို နားထောင်ပြီးနောက်
ကေဘီအက်စ်ဝက်ဘ်ဆိုက်ပေါ်တင်ထားသော ကင်မီလီယာပန်းတို့နှင့်ပတ်သက်သည့်
အဖွဲ့အနွဲ့စာတစ်ပိုဒ်ကို သတိရလာပါသည်။

‘ကင်မီလီယာပန်းတို့သည် ကြွေကျမြေခသည့်တိုင် လှပနေဆဲဖြစ်သည်။ ကင်မီ
လီယာသည် ချယ်ရီကြွေသလိုမျိုးလည်း မကြွေ၊ နှင်းဆီခွမ်းသလိုမျိုးလည်း မခွမ်းချေ။
ကင်မီလီယာတို့သည် ငှားငှားစွင့်စွာပွင့်နေဆဲမှာပင် မြေခကြွေကျကြသည်။ လူတွေက
ကင်မီလီယာပင်မှ ကင်မီလီယာပန်းတွေ ကြွေကျနေပုံကို မိန်းမတစ်ဦး၏ မျက်ရည်တွေစီး
ကျနေပုံနှင့် ခိုင်းနှိုင်းကြသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် လူတွေက ကင်မီလီယာကို မိန်းမတစ်ဦး၏
နှလုံးသားဟု အနက်ရသည့် ယိုယိုဆင်ဖွားဟုလည်း တင်စားခေါ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။
ကင်မီလီယာပန်းတွေ မြေသို့ကြွေကျဆင်းသက်နေသည့်အသံကိုကိ စိတ်နှလုံးကို သိမ်းကျုံး
ညှို့ငင်နိုင်စွမ်းလှလေသည်’

ကျွန်တော်တို့ခံစားချက်ကိုယ်စီဖြင့် မီးပြတိုက်ပေါ်မှ ဆင်းလာခဲ့ကြသည်။ တော
အုပ်ကလေးများကို ဖြတ်သန်းလျှောက်လာကြရင်း တစ်နေရာအရောက်မှာ အေးမြသော
လေက ပင်လယ်ဘက်မှတသုန်သုန်တိုက်ခတ်လာသည်ကို ခံစားလိုက်ရသည်။ ကြည့်လိုက်
တော့ ပင်လယ်ကမ်းစပ်ကျောက်ဆောင်လျှိုကြားထဲဆင်းသွားသည့် လှေကားထစ်ကလေး
ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ အေးမြသောပင်လယ်လေက ထိုလျှိုများအတိုင်းလှေကားထစ်
ကလေးများကို ဖြတ်သန်းတိုက်ခတ်နေခြင်းဖြစ်သည်။

‘နေရာသီမှာ နှစ်ဆယ့်လေးနာရီလုံးလုံး လေအေးတွေက ဒီလမ်းကြောင်းအတိုင်း
တိုက်နေပါတယ်။ ကျွန်မတို့က သဘာဝလေအေးပေးစက်ကြီးလို့ တင်စားခေါ်ကြပါတယ်’
မစ်ချိုင်းက လက်ညှိုးညွှန်ရင်း ရှင်းပြသည်။

ကုန်းလျှောက်လေးတစ်ခုအတိုင်း ဆင်းသွားသည့်အခါ ကလေးသံလေးတွေ
ညံ့ညံ့စိစိကြားရသည်။ ရေပန်းကြီးတစ်ခုအနားမှာ လေ့လာရေးလာနေကြသည့် မူကြိုအရွယ်
ကိုရိုးယားကလေးငယ်များကို တွေ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ အဝေးကိုကြည့်လိုက်တော့ သစ်သား

နှင့်လုပ်ထားသော ရှေးဟောင်းပုံစံလှေကြီးတစ်စင်းကို မြင်ရသည်။ ကျွန်တော်က ထိုလှေကို လက်ညှိုးညွှန်ရင်း မေးကြည့်သောအခါ မစ်ချိုင်းက . . .

ဒီလှေကြီးဟာ ကျွန်မတို့လေးစားတဲ့ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရီဆန်ရှင်းကို ဂုဏ်ပြုပြီး သူသုံးခဲ့တဲ့လှေပုံစံအတိုင်း ပြန်လည်တည်ဆောက်ထားတာပါ။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရီဆန်ရှင်းဟာ ချို့ဆွန်းမင်းဆက်ခေတ် ၁၅၄၅မှာ မွေးဖွားခဲ့ပါတယ်။ သူဟာ ၁၅၉၂နဲ့ ၁၅၉၈အတွင်းမှာ ကိုရီးယားကိုကျူးကျော်လာတဲ့ ဂျပန်တပ်တွေကို ရေကြောင်းကနေ ရွပ်ရွပ်ခွံခွံခုခံခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဒီလှေကြီးဟာ ကျွန်မတို့ကိုရီးယားပြည်သူတွေရဲ့ မျိုးချစ်စိတ်ကိုပြန်လည်နိုးကြားစေပြီး ကျွန်မတို့ဟာ ဒီလှေကြီးကို သိပ်မြတ်နိုးကြပါတယ်'ဟု ရှင်းပြပါသည်။

ထိုလှေကြီးသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရီဆန်ရှင်းတီထွင်ခဲ့သည့် နာမည်ကျော်လှေကြီးဖြစ်ပြီး ကိုရီးယားလိုခိုဘောက်ဆွန်းဟု အမည်တွင်သည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ လိပ်လှေ Turtle Boat ဟု သိရသည်။ ၂၈ပေကျယ်ပြီး ပေ ၁၁၀အလျားရှိပြီး သင်္ဘောကုန်းပတ်ကို သံပြားများဖြင့်ကာထားရာ ထိုသံပြားများသည် လိပ်ခွံနှင့်တူသဖြင့် လိပ်လှေဟုခေါ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ လှေကြီးပေါ်တွင် အမြောက်ကြီးများတင်ကာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရီဆန်ရှင်းသည် ဂျပန်ရေတပ်မှ လှေကြီးတော်တော်များများကို ဖျက်ဆီးပစ်၊ ရေထဲမြှုပ်ပစ်နိုင်ခဲ့ကြောင်းလည်း သမိုင်းရေးထားသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကိုရီးယားတို့က သူတို့၏ကျူးကျော်သူများကို အောင်ပွဲအဖြစ် ခိုဘောက်ဆွန်းလှေကြီးကို တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေမည်။

မျိုးချစ်စိတ်ကို နှိုးဆွပေးနိုင်စွမ်းသော အတိတ်သမိုင်းများ၊ အတိတ်၏အထိမ်းအမှတ်များ၊ အမှတ်တရ ဖြစ်ဖွယ်များသည် လူမျိုးတိုင်း၊ နိုင်ငံတိုင်းမှာ ရှိနေကြပါလားဟု ဆိုဒေါင်းကျွန်းငယ်ကလေးများမှမခွာခင် မိနီဘတ်စ်ကားပေါ်ပြန်အတက်မှာ တွေးမိသည်။ ကျူးကျော်စစ်ပွဲများ၏ သမိုင်းကိုပြန်ကြည့်သည့်အခါ အကျူးကျော်ခံနိုင်ငံများ၌ မျိုးချစ်စိတ်ပြင်းထန်ပြီး ထက်မြက်သွက်လက်သော ခေါင်းဆောင်ကောင်းများ အချိန်ကိုက်ပေါ်ထွန်းလာတတ်ပြီး နိုင်ငံကိုကယ်တင်နိုင်ခဲ့ကြသည့် သာဓကများစွာကို ပြေးမြင်မိသည်။

ကင်မီလီယာပန်းတို့က ရဲစွေးနီနေသည်။ ကင်မီလီယာသည် အချစ်ကြီးချစ်ကြသည့် ချစ်သူနှစ်ဦး၏ ခိုင်မြဲသောသစ္စာ၏ ပြယုဂ်အဖြစ် စောစောက ကျွန်တော်ရင်ခုန်ခဲ့သည်။ ယခုမူ ကင်မီလီယာပန်းနီနီတို့သည် ဖိုမတို့၏ အတ္တအခြေခံချစ်ခြင်းကိုမျှသာကိုယ်စားပြုရုံမက မျိုးချစ်ကြီးတစ်ဦး၏ နိုင်ငံအပေါ်ထားရှိသော ပရအခြေခံချစ်ခြင်းသစ္စာကိုပါ ကိုယ်စားပြုနေလေပြီလား ကျွန်တော်စဉ်းစားမိလိုက်ပါတော့သည်။

* * *

ဟိုးလား ဟိုးလား ယိုဆူးမှာစား

မစ်ရွှိုင်းတို့နှစ်ဦးက ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကို ဘတ်စ်ကားတံခါးပေါက်ဝအထိ လိုက်ပို့သည်။ ကားပေါ်မတက်ခင်မှာ မစ်ရွှိုင်းက အားလုံးကို ယိုဆူးမြို့ခရီးသွားသတင်းအချက်အလက် ဆိုင်ရာ လက်ကမ်းစာစောင်လေးတစ်စောင်နှင့် လေးလက်မပတ်လည်အရွယ်ခန့် လေးထောင့်ကတ်ထူအိတ်ကလေးတစ်အိတ်ကိုပေးသည်။

‘နောက်တစ်ခါလဲ လာလည်ကြပါဦးနော်’ ဟုသူတို့က နှုတ်ဆက်စကားပြောသည်။ အားလုံးက ‘မကြာခင်ပြန်လည်ဆုံတွေ့ကြပါစို့’ ဟု ပြန်လည်နှုတ်ဆက်ကြပြီး လက်ဝှေ့ယမ်းကြချိန်မှာ ဘတ်စ်ကားက ဘီးစလိမ်လေပြီ။ ကျွန်တော်သည် မစ်ရွှိုင်းပေးလိုက်သည် ကတ်ထူအိတ်ကလေးကိုဖွင့်လိုက်ရာ အထဲမှစီဒီဓာတ်ပြားအသေးလေးထွက်လာသည်။ ဓာတ်ပြားပေါ်တွင် ကိုရီးယားစာတွေနှင့်အတူ ယိုဆူးခရီးသွားလုပ်ငန်းဟူသည့် အင်္ဂလိပ်စာတစ်ကြောင်းကို ဖတ်လိုက်ရသည်။ ယိုဆူးမြို့နှင့်ပတ်သက်သည့် ခရီးသွားသတင်းအချက်အလက်များကို သူတို့က စီဒီဖြင့် အီလက်ထရွန်းနစ်ပုံစံဖန်တီးကာ ဖြန့်ဝေပေးခြင်းဖြစ်လေသည်။

‘အချိန်လည်းလင့်နေပြီ။ ကျွန်မတို့ နေ့လယ်စာစားကြရအောင်’ ဟု ကယ်လီက ကားရှေ့ခန်းမှ လှမ်းအော်ပြောသည်။ သူက ကားမောင်းသူနှင့် ကိုရီးယားလိုအပြန်အလှန် စကားပြောနေသည်။ ပြီးမှ . . . ကျွန်တော်တို့ဘက်လှည့်ကာ . . .

ကျွန်မတို့ ယိုဆူးရောက်တုန်းမှာ ဒီဒေသရဲ့အစားအစာတွေစားကြမယ်။ ကျွန်မ

ဒေါင်ဘိတ်စားသောက်ဆိုင်တွင် နေ့လယ်စာစားနေသော စာရေးသူကို တွေ့ရစဉ်။

ကားဆရာကို အဲဒီစားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်ဆိုင် မောင်းပို့ဖို့ပြောလိုက်ပြီ’
 ကားက သိပ်မမောင်းလိုက်ရဘဲ ဆိုင်တန်းရှည်ကြီးတစ်ခုအရှေ့မှာ ရပ်လိုက်
 သည်။ ကျွန်တော်တို့က ဆိုင်ထဲတန်းမဝင်သေးဘဲ လမ်းမပေါ်ရပ်ကာ မှတ်တမ်းပုံတွေရိုက်
 နေကြသေးသည်။ သတင်းသမားများအဖို့ သတင်းသည်သာ အမြဲတမ်းနံပါတ်တစ်ဖြစ်နေ
 ကြသည် မဟုတ်ပါလား။ ကျွန်တော်က ဆိုင်အမည်ကိုလှမ်းဖတ်လိုက်သည်။ ‘ဒေါင်ဘိတ်
 စားသောက်ဆိုင် Dongback Restaurant’ဟု အင်္ဂလိပ်လို နဖူးစည်းရေးထားသည်။
 စားသောက်ဆိုင်ဘေးမှာ ပင်လယ်အစားအစာများရောင်းသော ဆိုင်တန်းကလေး
 တွေ အစီအရိုရှိနေသည်။ နယ်မြို့ကလေးတစ်မြို့၏ အငွေ့အသက်၊ ကိုရီးယားရိုးရာဓလေ့
 ၏ ရနံ့ကို ကျွန်တော်တို့ခံစားလိုက်ရသည်။
 ကျန်သူတွေက စားသောက်ဆိုင်ထဲဝင်သွားကြပြီ။ ကျွန်တော်နှင့် မလေးရှားသား
 ကြီးဆာအတ်တော့ အထဲမဝင်သေးဘဲ အပြင်ကဆိုင်တန်းကလေးတွေကို လိုက်ကြည့်စပ်စု
 နေလိုက်ကြသည်။ ‘ဗစ်ကီ၊ မင်းလည်းအထဲမဝင်နဲ့ဦး’ဟု အထဲသို့ခြေလှမ်းလှမ်းနေသော
 ဗစ်ကီကို ဆာအတ်ကလှမ်းတားသည်။ ဟုတ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ကကိုရီးယားစကား

မတတ်ကြ။ သိချင်တာတွေမေးလျှင် အခက်တွေ့မည်။ ဗစ်ကီ အနားမှာရှိနေမှဖြစ်မည်။
ကျွန်တော်နှင့်ဆာအတ်က ကင်မရာလေးတွေအသင့်ပြင်ထားကြကာ ဆိုင်တစ်
ဆိုင်ရှေ့မှာ ရပ်လိုက်သည်။ ထင်သည်အတိုင်းပင် ဈေးရောင်းသောကလေးမလေးက
အင်္ဂလိပ်စကားနားမလည်။ ကျွန်တော်တို့က သိချင်တာတွေ ဗစ်ကီမှတစ်ဆင့်မေးရသည်။
သူဘာပြန်ပြောသည်ကိုလည်း ဗစ်ကီက အင်္ဂလိပ်လိုပြန်ရှင်းပြလေသည်။

‘ဒီအစားအသောက်တွေအများစုကတော့ ဒီပင်လယ်ထဲကရတာတွေပါ။ တချို့
တလေတော့ နိုင်ငံခြားကတင်သွင်းတာရှိတယ်’

ကျွန်တော်တို့အံ့အားသင့်သွားသည်။ ဘယ်နိုင်ငံကသွင်းသလဲဟု မေးမိလိုက်
ကြသည်။

‘တရုတ်နိုင်ငံကသွင်းတယ်လို့ သူကပြောတယ်’

ကျွန်တော်ပိုလို့ပင် အံ့အားသင့်ရပြန်သည်။

သားငါးတွေ အလှူပယ်ပေါကြွယ်ဝသည့် ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်း ယိုဆူးမြို့ကလေးမှာ

**ယိုဆူးက ဒေါင်ဘိတ်စားသောက်ဆိုင်မှာ ပင်လယ်ထဲကရသည့် သားငါးစိမ်းများဖြင့်
နေ့လယ်စာအတွေ့အကြုံယူနေကြသော မီဒီယာအဖွဲ့သားများ။**

ပင် ထိုအစားအသောက်အချို့ကို တရုတ်ပြည်မကြီးမှ တင်သွင်းနေဆဲဆိုသည်ကို အံ့အား
သင့်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တရုတ်နိုင်ငံသည် သူတို့ခေါင်းဆောင်ကြီးတို့နှင့်ရှောင်ဖိန်စပေးခဲ့
သည် တံခါးဖွင့်စီးပွားရေးပုံစံတွင် အတော်ကလေးအတွေ့အကြုံရှိ အတော်ကလေးခြေ
သွက်လက်သွက်ဖြစ်နေကြပြီကို ယိုဆူးမြို့ကလေးရှိ တရုတ်ပို့ကုန်အသားလွှာတွေက သက်
သေခံနေပြီဟု ကျွန်တော်တွေ့ဆင်မိလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်ရောက်ဖူးသည့် နိုင်ငံတိုင်းမှာတရုတ်ပြည်က သွင်းကုန်တွေရှိနေသည်။
ယုတ်စွအဆုံး ဟိုတလောက အမေရိကားကအလည်ပြန်လာသည် မိတ်ဆွေတစ်ဦးက
လက်ဆောင်ပစ္စည်းတစ်ခုပေးရာ ကျွန်တော်ကြည့်လိုက်တော့ မိတ်အင်ချိုင်းနားဖြစ်နေ
သည်။ တရုတ်ကြီးသည် နိုင်ငံရေးသိပ်မလုပ်တော့ဘဲ စီးပွားရေးတွေဖိလုပ်နေလေသည်။

ဆိုင်ကလေးကကျဉ်းလှသည်။ အထဲမှာ ခြေပုစားပွဲရှည်ကြီးကိုချထားရာ ကျွန်
တော်တို့က ကြမ်းပြင်တွင် တင်ပျဉ်ခွေထိုင်ကြရသည်။ ကိုရီးယားတို့၏ ရိုးရာ စားသောက်မှုပုံ
စံမှာ ဂျပန်တို့လိုပင် ကြမ်းပြင်မှာထိုင်စားရခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့မြန်မာနိုင်ငံတွင်
လည်း ထိုရိုးရာစားသောက်မှုပုံစံကို ကျေးလက်များ၌ ယနေ့တိုင်မြင်ကြရပြီး မြို့ပြများတွင်
အလှူအတန်းပွဲများလောက်သာ တွေ့ကြရတော့သည်။

ကျွန်တော်က စားစရာများမစုံခင်မှာ ဆိုင်အဝင်ဝက စားဖွယ်ရာများပြင်ဆင်ခင်း
ကျင်းပုံကို လေ့လာလိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုင်အဝင်လက်ဝဲဘက်အတွင်းခန်းကလေးထဲ
ခွင့်တောင်းဝင်လိုက်သည်။ အထဲမှာပင်လယ်ထဲက ဖမ်းပြီးကာစငါးတွေကို လတ်လတ်
ဆတ်ဆတ်မြင်ရသည်။ ထို့အပြင် ပင်လယ်ထဲက တခြားသောပင်လယ်ခရုလို အကောင်
ဗလောင်လေးတွေကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ပင်လယ်ကျောက်ပွင့်တွေကလည်း ကြာဆံချောင်း
တွေလို ဖြူလွှာနေသည်။ ယင်းကြောင့်လည်း ယိုဆူးသည် ပင်လယ်ထွက်အစားအစာများ
ဖြင့် နာမည်ကြီးနေခြင်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်သည် ပင်လယ်အစာများပြင်ဆင်ခင်း
ကျင်းပုံများကို ဗီဒီယိုကင်မရာ၊ ရုပ်သေကင်မရာတို့ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်နေလိုက်သည်။

ဟင်းလျာတွေက အတော်ကိုအမယ်များလှသည်။ တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုးရောက်လာ
သည်။ ထုံးစံအတိုင်း ကင်မိချီပင်လျှင် ဗားရှင်းသုံးမျိုးလောက်ပါပုံရသည်။ အများစုက
တော့ စောစောကမြင်ခဲ့ရသည့် ပင်လယ်ပြင်ကြီးထဲက အကောင်ဗလောင်တွေဖြစ်လေသည်။

ခက်သည်က ဟင်းလျာအားလုံးလိုလိုမှာ ဆီဖြင့်ချက်ပြုတ်ထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ
အသားစိမ်းငါးစိမ်းများဖြစ်နေသည်။ အလွန်ဆုံးမှ ရေလုံသာပြုတ်ထားပုံရလေသည်။ ဟင်း
လျာတစ်မျိုးဆိုလျှင် ငါးခေါင်းကြီးနှင့် အမြီးကြီးကို သည်အတိုင်းပင် ပန်းကန်ထဲခင်းကျင်း

ထားသည်။

‘ဒါယိုဆူးရဲ့ အထိမ်းအမှတ်ပင်လယ်စာပဲ။ ငါးစိမ်းဟင်းလျာလို့ခေါ်တယ်’ဟု ကယ်လီက ရှင်းပြသည်။

ကျွန်တော်ရှေ့တွင် မြင်နေရသော ငါးစိမ်းအလွှာဟင်းလျာကို ကိုရီးယားဘာသာဖြင့် ဟိုး Hwe သို့မဟုတ် ဟွီး Hwe ဟုခေါ်ကြောင်း သိရသည်။ ယင်းနှင့်ဆင်တူသော နောက်ဟင်းလျာတစ်မျိုးမှာ ယောက်ဟိုး Yukhoe ဟုခေါ်သော အမဲသားစိမ်းလွှာဖြစ်သည်။ ထိုအသားလွှာတွေကို ဂိုချူဂျန်းဟုခေါ်သော ကိုရီးယားရိုးရာအင်အန်ရည်တစ်မျိုးနှင့် စိမ်းစားရသည်။ ဂိုချူဂျန်းသည် ဆန်မှုန့်၊ ပဲငါးပိ၊ ဆား၊ ပန်းငရုတ်တို့ကိုပေါင်းစပ်ကာ နေပူထဲတွင် နှပ်ရပြီးမှသုံးရသော အင်အန်ရည်ဖြစ်လေသည်။

တချို့က နံနက်စောစောထကာ ငါးဈေးထဲသွားပြီး ငါးစိမ်းလွှာတွေကို စိတ်ကြိုက်ရွေးကြသည်။ တချို့ကတော့ ငါးစိမ်းစားသောက်ဆိုင်တွေရှေ့မှာ ပြထားသည့် ငါးကန်ငယ်လေးတွေထဲက ကူးခတ်နေသည့် အရှင်လတ်လတ်ငါးတွေထဲက သူတို့စိတ်ကြိုက်ရွေးစားကြသည်။ ကျွန်တော်ပန်းကန်ထဲက ငါးစိမ်းလွှာတစ်လွှာကို တူဖြင့်ညှပ်ကာ အင်အန်ရည်နှင့်

ကိုရီးယားတို့အလေးထားသည့် ငါးစိမ်းဟင်းလျာ ‘ဟိုး’ကို ခင်းကျင်းတည်ခင်းထားပုံ။

တို့က စားလိုက်သည်။ ပျော့ပျော့တွဲကြီးတစ်ခုကို ဝါးစားနေရသည်နှင့်တူသည်။ ငါးညှိနဲ့ သိပ်မရသော်လည်း ကျွန်တော်တို့မြန်မာပါးစပ်နဲ့တော့ သိပ်အဆင်မပြေလှ။

ပိုဆိုးသည်က ကျွန်တော်က အပတ်စဉ်မွေးနေ့တိုင်း သက်သတ်လွတ်စားခဲ့သည် မှာ နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်မျှရှိပြီ။ သက်သတ်လွတ်စားသူများထုံးစံအတိုင်း ဆီနှင့်ချက်ထား သောဟင်းပင်လျှင် သိပ်မကျက်လျှင် နှာခေါင်းထဲမှာ အညှိနဲ့ရလာတတ်ရာ ယခုမူငါးစိမ်း၊ သားစိမ်းတွေနှင့်ဆိုတော့ ပိုပြီးဆိုးပြီ။ သို့သော် မတတ်နိုင်။ ရန်ကုန်မှာလို ချေးများနေ၍မရ။ ကြိုက်လည်းစား မကြိုက်လည်းစားပေရော။

ဟင်းအမည်တွေက တစ်ခုပြီးတစ်ခုဆက်ချနေသည်။ အမျိုးငါးဆယ်လောက်ရှိ သည်ဟု ဗစ်ကီကပြောသည်။

‘ကျွန်တော်တို့ အဲသလောက်ဘယ်စားနိုင်မလဲ။ ထပ်မမှာပါနဲ့တော့’ဟု ကျွန် တော်ကပြောရာ ကျန်သူများကဟုတ်တယ်ဟု ပိုင်းထောက်ခံကြသည်။

ကျွန်တော်သည် နေ့လယ်စာကိုလက်စသတ်လိုက်ပြီးနောက် ကိုရီးယားတွေပင် လယ်အစားအစာကို သည်မျှလောက်ပမာဏများများစားသုံးနေသည် အလေ့အထကိုစိတ် ဝင်စားသွားသည်။ ကိုရီးယားတစ်နိုင်ငံလုံး၏ ပင်လယ်အစားအစာ အထူးသဖြင့် ငါးစား သုံးမှုသည် အတော်မြင့်မားမည်မှာ သေချာသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကိုရီးယားတို့သည် ပင်လယ်တစ်ကြောမှာ ငါးတွေကို တရစပ်ဖမ်းခဲ့ကြသည်။ အကြီးအကျယ်ဖမ်းခဲ့ကြသည်။ လိုသည်ထက်ပိုလာသဖြင့် ငါးမျိုးပြုန်းတီးမည်အခြေအနေကိုပင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့ရဖူးသည်။

ဆိုးလ်ရှိ ကနေဒါသံရုံး၏ ၂၀၀၃ခုနှစ်က သုံးသပ်ချက်အရ ကိုရီးယားအစိုးရ၏ ယခင်ကထုတ်လုပ်မှု အခြေပြုမှုဝါဒကြောင့် ကိုရီးယားငါးဖမ်းလုပ်ငန်းသည် ကမ်းရိုးတန်း တွင်မျှမက ကမ်းလွန်အထိ အလွန်အမင်းတိုးချဲ့ခဲ့သဖြင့် နိုင်ငံတကာငါးထုတ်လုပ်သူများ ၏ ဖိအားပေးမှုကြောင့် အရှိန်ပြန်သတ်ခဲ့ရကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ၁၉၉၅ခုနှစ်ခန့်မှစကာ ကိုရီး ယားနိုင်ငံ၏ပင်လယ်ငါးထုတ်လုပ်မှု တဖြည်းဖြည်းကျဆင်းလာခဲ့ကြောင်း ရေးထားသည်။

ကိုရီးယား ငါးဈေးကွက်တစ်ခုလုံး၏ လိုအပ်ချက်မှာ ၂၀၀၃စာရင်းဇယားများအရ မက်ထရစ်တန် ၂.၅သန်းခန့်ရှိရာ နိုင်ငံခြားမှ တိုးချဲ့တင်သွင်းလာနေရသည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျွန်တော်သည် စောစောကမိတ်အင်ချိုင်းနားပင်လယ်အစာနပ်ကို တွေ့ လိုက်ရခြင်းဖြစ်ပေမည်။ ၂၀၀၂ခုနှစ်က ကိုရီးယား၏ပင်လယ်စာ သွင်းကုန်တန်ဖိုးစုစုပေါင်း မှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၂ဘီလီယံရှိသည်ဟုဆိုရာ ပမာဏမသေးလှပေ။ ငါးစိမ်းရှင် ဈေးကွက်ကိုက ဒေါ်လာသန်း ၁၀၀ကျော်ရှိသည် ဟုဆိုရာမြန်မာ့ပင်လယ်ငါးပုစွန်ထုတ်ကုန်

များအတွက် ကိုရီးယားသည် အလားအလာအလွန်ကောင်းနေလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်က စဉ်းစားမိလိုက်ပါသေးသည်။

ကိုရီးယားအဏ္ဏဝါတက္ကသိုလ်၏ အကြီးတန်းသုတေသနမှူး ဒိုဟွန်းကင်မ်၏ ၂၀၀၄ခုနှစ်ကရေးသားခဲ့သည် စာတမ်းတစ်ခုက ကျွန်တော့်ယူဆချက်ကို ပိုမိုခိုင်မာသွားစေခဲ့ပါသည်။ ပညာရှင်ဒိုဟွန်းကင်မ်က ပစိဖိတ်မြောက်ပိုင်း ပင်လယ်အစားအစာဈေးကွက် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု လေ့လာချက်စာတမ်းတွင် ကိုရီးယားနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတို့၏ ဈေးကွက်ကျယ်ပြန့်လာနေမှုများကို သုံးသပ်တင်ပြထားသည်။ ထိုဒေသကြီးက ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်ကြီးတစ်ခုလုံးတွင် ဈေးကွက်အရေရာ၊ ထုတ်လုပ်မှုအရပါ ကိန်းဂဏန်းများအရ အရေးပါနေကြောင်း ရေးထားသည်။

ကိုရီးယားသည် ပင်လယ်စားကုန်များစီးပွားရေးကို အလေးထားနေသည်၊ အလျောက် ဝယ်ယူနှင့်ရောင်းသူများ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အကျိုးရှိစေပြီး ဈေးကွက်ချဲ့ထွင်နိုင်ရန် ဆိုးလ်နိုင်ငံတကာပင်လယ်စားကုန်ပွဲတော် Seoul International Seafood Show များကို

ယိုးဆူးမြို့တွင်းတစ်နေရာ။

ပုံမှန်ကျင်းပပေးနေသည်။ ၂၀၀၅ခုနှစ်မေလက တစ်ကြိမ်၊ ၂၀၀၆ခုနှစ်ဧပြီလကတစ်ကြိမ် ကျင်းပခဲ့ပြီးပြီဟုလည်း သိရသည်။ ထိုပွဲတော်များကို ကိုရီးယားငါးလုပ်ငန်းဈေးကွက်နှင့် ထုတ်လုပ်မှုနည်းစဉ်အသင်းကြီး Korea Fishery Products Marketing & Processing Association ကဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြစ်ပြီး ကိုရီးယားအစိုးရအဏ္ဏဝါရေးရာနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာနက ကူညီပံ့ပိုးပေးထားလေသည်။

ကျွန်တော်တို့မြန်မာ့ရေလုပ်ငန်းရှင်များ အဆိုပါပွဲတော်များသို့ တက်ရောက်ပြသခဲ့ခြင်းရှိမရှိ ကျွန်တော်မသိသော်လည်း မြန်မာ့ရေထွက်ကုန်များကို နိုင်ငံတကာဈေးကွက်သို့ ဈေးမှန်ဖြင့်တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ရေးအတွက် သည်လိုပွဲတော်မျိုးကို ကောင်းကောင်းအသုံးပြုဖို့လိုမည်မှာ အမှန်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် ရေထွက်ကုန်မျှသာမက တခြားသော ပြည်တွင်းထွက်ကုန်များ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်ထိုးဖောက်နိုင်ရေးမှာ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းရှင်များသို့ အချိန်မီရောက်ရှိလှည့်လည်ပေးပါသည်။

ကျွန်တော်သည် စားပွဲပြည်ဖြစ်နေသော ပင်လယ်အစားအစာများကိုကြည့်ပြီး အတွေးတွေးက အမိမြေကိုအလည်ပြန်ရောက်သွားခြင်းဖြစ်ပေသည်။ နိုင်ငံရပ်ခြားရောက်တိုင်း ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကို ပိုပြီးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေချင်သည် စိတ်တွေက အလိုလိုရောက်လာတတ်ပါသည်။ ခေတ်မီပြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝသော မြန်မာနိုင်ငံဖြစ်အောင် ကျွန်တော်တို့ အလုပ်လုပ်ကြရာမှာ အတွေးအခေါ်ပိုင်းဆိုင်ရာပြောင်းလဲမှုများကို အရင်လုပ်ကြဖို့လိုမည်လား၊ ဉာဏ်မမီတမီဖြင့် ကျွန်တော်စဉ်းစားမိလိုက်ပါသည်။

* * *

သံသေသောပေါ်စကိုနှင့် တစ်ပြည်ဝသော ကိုရီးယား

ပေါ်စကို (POSCO) ဟုခေါ်သော သံမဏိထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းကြီးကို ကျွန်တော်တို့လေ့လာရမည်ဖြစ်လေသည်။ ပေါ်စကိုသံမဏိလုပ်ငန်းကြီးသည် ကိုရီးယားတွင် ဒေသနှစ်ခု၌ စက်ရုံကြီးများတည်ထောင်ထားရှိရာ ယခုကျွန်တော်တို့သွားမည့်နေရာသည် ဝမ်ယမ်မြို့စက်ရုံဖြစ်ပါသည်။ ဝမ်ယမ်သည် ယိုဆူးမြို့၏ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင်တည်ရှိပြီး ဝမ်ယမ်နှင့် ကပ်နေသည်။

ကိုရီးယားကိုမလာခင်မှာ ကျွန်တော်ထက်အရင်လေ့လာရေးရောက်ဖူးသည့် သတင်းဆရာတစ်ဦးနှင့်တွေ့သည်။ သူက 'ခင်ဗျားတို့ကိုတော့ ပေါ်စကိုကို ခေါ်ပြလိမ့်မယ် ထင်တယ်ဗျ' ဟုပြောကတည်းက သည်နာမည်ကို သိနှင့်နေသည်။ ပေါ်စကိုသည် ကိုရီးယားတို့က နိုင်ငံခြားသားများအား ဂုဏ်ယူဝင်ကြားစွာပြုလောက်အောင် မည်မျှအောင်မြင်ကြီးကျယ်နေသည်ကို ကျွန်တော်သိချင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့စောစောပိုင်းကကြည့်ခဲ့သည့် အိုဒေါင်းကျွန်းနှင့် ယခုပေါ်စကိုရှိနေသည့် ဝမ်ယမ်စက်ရုံမြို့နှစ်ခုစလုံးသည် ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်တောင်ဘက်အစွန်းဆုံးရှိ ဂျီလန်ပြည်နယ်အတွင်း တည်ရှိသည်။

ကျွန်တော်တို့ကားက ဝမ်ယမ်စက်ရုံမြို့အတွင်းဝင်လာသည်။ မြို့က အတော်ကလေးကို သပ်သပ်ရပ်ရပ်တည်ထားရာ မြို့အကွက်အကွင်းမှာ ကျွန်တော်နှစ်လှည့်ကြာနေခဲ့ဖူးသည့် စင်ကာပူကကျူးရောင်းမြို့ကလေးနှင့်ပင် ဆင်တူနေသလားထင်ရသည်။ ကျွန်

တော်တို့ကား ဝင်းကြီးတစ်ခုအပြင်တွင် ရပ်လိုက်သည်။ ပေါ်စကိုကုမ္ပဏီရုံးချုပ် အဆောက်အဦးဖြစ်လေသည်။ ကားပေါ်မှဆင်းသည်နှင့် အသက်(၃၀)ဝန်းကျင်ခန့်ရှိ လူငယ်တစ်ဦးက လာကြိုသည်။ သူသည် လူထုဆက်ဆံရေးအရာရှိငယ်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး သူ့အမည်ကို ကျွန်တော် ယခုမမှတ်မိတော့။

သူက ခန်းမကျယ်ကြီးတစ်ခုအတွင်းတွင် ကျွန်တော်တို့ကို ပေါ်စကိုနှင့်ပတ်သက်ပြီး အကျဉ်းချုပ်ရှင်းသည်။ 'အခု ဒီမှာတော့ ဓာတ်ပုံရိုက်လိုတာရိုက်၊ ဗီဒီယိုရိုက်လိုတာရိုက်ခွင့်ပြုပါတယ်။ ပြီးရင် စက်ရုံထဲရောက်တဲ့အခါတော့ အဲဒါတွေတားမြစ်ထားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့စည်းကမ်းကို လိုက်နာကြလိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်' ဟု သူက စကားပျိုးပြီးနောက် ပေါ်စကိုသမိုင်းကြောင်းမှသည် ယနေ့မျက်မှောက်တိုင် ဖြတ်သန်းလာမှုနှင့် တိုးတက်မှုမှတ်တမ်းတင် ဗီဒီယိုကားကို ပြလေသည်။

ဗီဒီယိုကားကြည့်ပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ ထိုသူက ကားနှင့်လိုက်ပါလာကာ စက်ရုံထဲလိုက်ပြသည်။ စက်ရုံဝင်းကြီးက အတော့်ကျယ်ဝန်းလေသည်။ ကားက စက်ရုံဝင်ပေါက်လမ်းမကြီးပေါ်မောင်းနှင်ရင်း လူထုဆက်ဆံရေးအရာရှိငယ်က ကားရှေ့ခန်းတွင် မိုက်ခရိုဖုန်းဖြင့် အဆောက်အအုံတွေအကြောင်း ရှင်းပြလာသည်။ ပေါ်စကိုသည် ဝှစ်ယမ်းအပြင် ပိုဟန်တွင်လည်း သံမဏိစက်ရုံအကြီးကြီးတစ်လုံး တည်ထားသေးသည်။ ပေါ်စကိုဟုသိကြသည့် ပိုဟန်သံနှင့်သံမဏိကုမ္ပဏီကြီးသည် ပိုဟန်တွင် စတင်အခြေတည်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ယခုအခါ ကမ္ဘာပေါ်တွင် တတိယမြောက်အကြီးဆုံးသော သံမဏိထုတ်လုပ်သူအဖြစ် ရောက်ရှိနေပြီဟု သိရသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် အဆောက်အအုံတစ်ခုရှေ့အရောက်တွင် ကားပေါ်မှဆင်းလိုက်ကြသည်။ သံမဏိအလိပ်ကြီးများထုတ်လုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို ပြမလို့ပါဟု အရာရှိငယ်က ရှင်းပြသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် အရည်ကျိုထားသော သံရည်ပူကြီးများကို လောင်းချလိုက်ပုံ၊ ကွန်ဗေယာတစ်လျှောက် အဆင့်ဆင့်သယ်သွားပုံ၊ အပူချိန်ထောင်ကျော်ရှိနေသည့် သံမဏိပြားနီနီရဲရဲကြီးများကို ရေအေးများပန်းကာအအေးခံပုံ၊ ထို့နောက် နောက်ဆုံးအဆင့်မှာ သံမဏိပြားများက စက္ကူလိပ်ကြီးတွေလို အလိပ်လိုက်တစ်လိပ်ချင်း ကျလာပုံတို့ကို နည်းစဉ်အစမှအဆုံးတိုင် လိုက်ကြည့်ရသည်။ အဲသည်အစကအဆုံးအထိ လမ်းလျှောက်ရသည်ကိုက တော်တော်ဝေးရာ စက်ရုံကြီးမည်မျှကြီးသည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။

၁၉၆၈ခုနှစ်မတိုင်မီအထိ တောင်ကိုရီးယားတွင် သံမဏိစက်ရုံတစ်ရုံမျှ မတည်နိုင်သေးချေ။ ထို့ကြောင့် ထိုစဉ်က သမ္မတပတ်ချုံဟီးက နိုင်ငံစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင်

မိမိနိုင်ငံအတွင်း သံမဏိလုံလောက်ရေးနှင့် သံမဏိနှင့်ဆက်နွယ်သော ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ရေးသည် မရှိမဖြစ်ဟု ခံယူလိုက်သည်။ ထို့နောက်သံမဏိစက်ရုံတစ်ရုံ တည်ဆောက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ရာ နိုင်ငံတကာကပင် ဖြစ်ပါ့မလားဟု မယုံသံသယရှိခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုသည်။

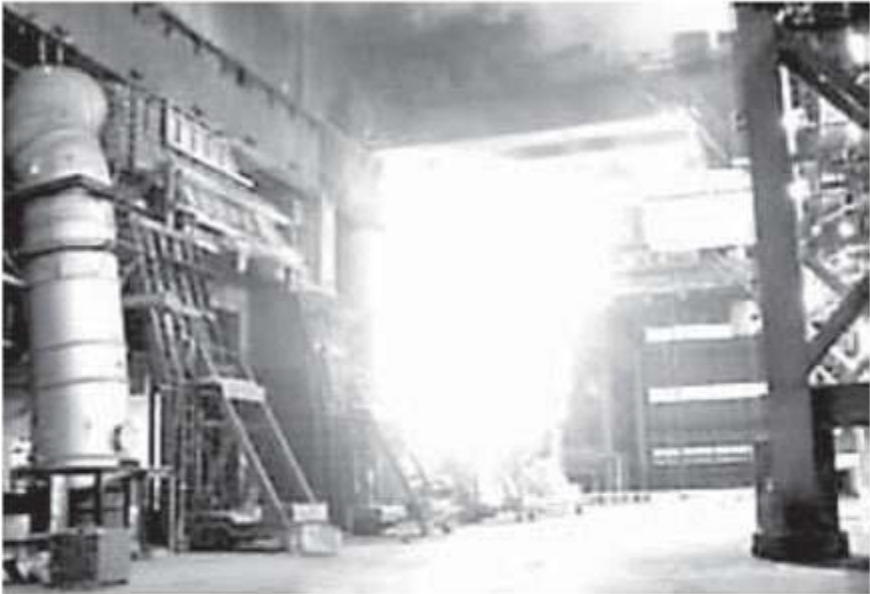
၁၉၆၈ ဧပြီလတွင် ဝန်ထမ်း ၃၉၂ ဦးနှင့် ပေါ်စကိုသံမဏိစက်ရုံကို မစ္စတာပတ်တေး ဂျွန်း၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် စတင်တည်ထောင်ရာ သုံးနှစ်အကြာ ၁၉၇၂ တွင် ထုတ်လုပ်မှုစတင်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က တောင်ကိုရီးယား-ဂျပန်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်အရ ဂျပန်နိုင်ငံက အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇၃.၇ သန်းကို ထောက်ပံ့ငွေနှင့် ချေးငွေများအဖြစ် ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ယင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် တင်းမာနေခဲ့သော ကိုရီးယား-ဂျပန်ဆက်ဆံရေးအား ပုံမှန်ပြန်ဖြစ်ရေးကြိုးပမ်းမှု၏ အကျိုးဆက်တစ်ရပ်လည်းဖြစ်လေသည်။

စတင်ထုတ်လုပ်စဉ်က ပြည်တွင်းလုံလောက်ရေးအတွက်သာ ဦးတည်ထုတ်လုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင်မှ ပြည်ပသို့တိုးချဲ့တင်ပို့နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ပေါ်စကို၏တိုးတက်မှုများသည် အဟုန်ပြင်းလှသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ပိုဟန်စက်ရုံကြီးတစ်ခုတည်းနှင့် မလုံလောက်တော့ဘဲ ယခု ကျွန်တော်တို့လေ့လာရေးရောက်နေသည့် ဝှမ်ယမ်တွင် ၁၉၈၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ၌ ထပ်မံပြီး စက်ရုံတစ်ရုံတိုးချဲ့တည်ဆောက်ခဲ့ရ

ပေါ်စကိုရုံးချုပ်အတွင်းသို့ ဝင်သွားကြသော မီဒီယာအဖွဲ့သားများ။

နီစောတို့ဌာန

ပေါ်စကိုစက်ရုံတွင် သံမဏိများထုတ်လုပ်နေပုံ။

သည်။ ဝှမ်ယမ်သံမဏိလုပ်ငန်းကြီးကို ၁၉၉၂ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလအထိ အဆင့်လေးဆင့်သတ်မှတ်ကာ တိုးချဲ့တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကုမ္ပဏီကထုတ်ပြန်သော တရားဝင်စာရင်းစယားများအရ ၂၀၀၅ခုနှစ် တစ်နှစ်လုံးတွင် သံမဏိကြမ်းများကို ပိုဟန်မှ တန်ပေါင်း ၁၃.၃သန်းနှင့် ဝှမ်ယမ်မှ ၁၆.၇သန်းထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ တခြားသော သံမဏိထုတ်ကုန်များလည်း တိုးတက်ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ရာ စာလေးမည်စိုးသဖြင့် ကိန်းဂဏန်းများကို ထပ်မံဖော်ပြလိုတော့ပါ။ ပေါ်စကိုသည် ပင်လယ်ရပ်ခြားရုံးများဖွင့်လှစ်ထားရာ အာဆီယံလေးနိုင်ငံဖြစ်သော ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှားနှင့် ဗီယက်နမ်တို့တွင် ပေါ်စကိုရုံးများရှိနေကြသည်။ မကြာသေးခင် နိုဝင်ဘာ(၂၄)ရက်က ဖတ်လိုက်ရသော ပေါ်စကို၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွင်လည်း ပေါ်စကိုသည် ဗီယက်နမ်တွင် ဒေါ်လာ ၁.၁၃ဘီလီယမ် တန်ဖိုးရှိ သံမဏိစက်ရုံကြီးကို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံတော့မည်ဖြစ်ပြီး ဗီယက်နမ်အစိုးရက ယင်းကို ခွင့်ပြုလိုက်ပြီးဟု ဖော်ပြထားသည်။ ဗီယက်နမ်သည် အာဆီယံ၏ နောက်တိုးထွန်းသစ်စ နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ရာ ပေါ်စကို၏ ယခုလိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် ဗီယက်နမ်၏ တံခါးဖွင့်စီးပွားရေး မူဝါဒများအပေါ် ကမ္ဘာ့အင်အားကြီးကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခု၏ ယုံကြည်မှုကို ပြသလိုက်ခြင်း

လည်းဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော်ကယူဆပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ပေါ်စကို၏ တိုးတက်မှုများက တောင်ကိုရီးယား၏ စီးပွားရေးကို အတိုင်းအတာကြီးကြီးမားမား အထောက်အကူပြုနေသည်ကို လေ့လာကြည့်ရှုရင်းမှပင် ပြဒါးသေတစ်ဆွေ၊ သံသေတစ်ပြည် ဝ'ဆိုသော ဆိုရိုးကို ပြေးသတ်ရလိုက်ပါသည်။ ပေါ်စကို၏ တိုးတက်မှု၊ တစ်နည်းဆိုရလျှင် တောင်ကိုရီးယားတို့၏ သံမဏိထုတ်လုပ်နိုင်မှု နည်းနာ သံသေလိုက်နိုင်ခြင်းကြောင့် ကိုရီးယားတစ်ပြည်လုံးကို ဝလင်စေလေပြီ။

အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ နိုင်ငံအလိုက်လေ့လာမှုစစ်တမ်းတစ်ခုတွင် ကိုရီးယား၏ စီးပွားရေးကို ယင်း၏ စက်မှုလုပ်ငန်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများက တွန်းအားအများကြီးပေးနိုင်ခဲ့ကြောင်း သုံးသပ်ထားသည်။ ပြည်တွင်းစက်မှုလုပ်ငန်းများကို အကြီးအကျယ်မြေတောင်မြှောက်ပေးခဲ့ခြင်းနှင့် နိုင်ငံခြားအထောက်အပံ့များကြောင့် ကိုရီးယားစက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များသည် ကိုရီးယားနိုင်ငံအတွင်းသို့ ခေတ်မီနည်းပညာများ ဆောင်ကြဉ်းယူဆောင်လာနိုင်ခဲ့ကြပြီး ယင်းနည်းပညာသစ်များကြောင့် ကိုရီးယားစက်မှုလုပ်ငန်းများ ပိုမိုတိုးတက်လာသည်ဟုလည်း အဆိုပါစစ်တမ်းတွင် ရေးထားသည်။ ဟုတ်မည်။ ကျွန်တော့်ရှေ့တွင် မြို့ကြီးတစ်မြို့အလား ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော ပေါ်စကိုစက်ရုံစုကြီးများက သက်သေခံနေလေပြီ။

၁၉၈၉တွင် ကိုရီးယားအစိုးရပိုင်းဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ပညာရှင်များသည် ဆွေးနွေးပြောကြားတစ်ခုပြုလုပ်ကာ စက်မှုနည်းပညာများအား အနာဂတ်တွင် အဆင့်မြင့်နည်းပညာသုံးစက်မှုလုပ်ငန်းများသို့ ပြောင်းလဲရေးမူဝါဒချမှတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်တွင် ကိုရီးယားစက်မှုလုပ်ငန်းသည် သမားရိုးကျပုံစံမှ ခေတ်မီအဆင့်မြင့်နည်းပညာသုံးထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်မှုပုံစံသို့ စတင်ပြောင်းလဲခဲ့ကြောင်း ယင်းစစ်တမ်းက

ဂွမ်ယမ်စက်မှုမြို့တော်တွင် အဆောက်အအုံသစ်များမှာ သပ်သပ်ရပ်ရပ်ရှိလှသည်။

မှတ်ချက်ပြုထားသည်။

တောင်ကိုရီးယားစက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် သံမဏိလုပ်ငန်း၊ မော်တော်ယာဉ်နှင့် အစိတ်အပိုင်းများထုတ်လုပ်ငန်း၊ သင်္ဘောတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း၊ အီလက်ထရွန်းနစ် ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများသည် အထူးအောင်မြင်လှပြီး ငွေရှာကောင်းနေသည်။ ကိုရီးယားသည် ပြဒါးကိုလည်းနိုင်ခဲ့ပြီ။ သံကိုလည်း နိုင်လေပြီ။

သံမဏိစက်ရုံ၏ သဘာဝကိုယ်က ရေအအေးခံစနစ်အတွက် ရေအများကြီးသုံးရ သည်။ ပေါ်စကိုက ဝှမ်းယမ်းတွင် ပင်လယ်ကမ်းစပ်၌စက်ရုံတည်ကာ ပင်လယ်ရေကို ပြုပြင်ပြီးသုံးနေသည်။ ကျွန်တော်တို့ကားလေးက စက်ရုံဝင်းအတွင်း အပြန်ခရီးအတွက် ပြေးလွှားနေသည်။ တချို့နေရာများတွင် ကာဗွန်မှုန့်များဖြင့် မှိုင်းနေသည်ကို တွေ့ရ သည်။ အနားမှ သတင်းစာဆရာတစ်ဦးက 'အဲယားပိုလူးရှင်းရှိနေတယ်ဗျ' ဟု လှမ်းပြောသည်။ သတင်းသမားများကား မျက်စိရှင်လှသည်။ မှိုင်းနေသောလေထုကိုကြည့်ပြီး လေထုညစ် ညမ်းနေသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု အနည်းငယ်ရှိနေသည်ကို တွက်ဆပြီးပြီ။

အပြန်ကားပေါ်မှာ အရာရှိလေးက မေးချင်တာမေးပါဟုပြောသည်။ ကျွန်တော်က စောစောက ကာဗွန်ငွေ့များကြောင့် ယင်းတို့ကို နေ့စဉ်ရှူရှိုက်နေရသည့် အလုပ်သမားများကို စိုးရိမ်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် 'စောစောက ကာဗွန်မှုန့်တွေ တွေ့ပါတယ်။ အဲဒါတွေရှူမိရင် ကျန်းမာရေးထိခိုက်နိုင်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ အဆုတ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ရောဂါတွေ၊ ကျွန်တော်သိချင်တာက အဲဒီအန္တရာယ်ကို ဘယ်လိုကာကွယ်မှု ပေးပါသလဲဆိုတာပါ'

'ကျွန်တော်တို့ အလုပ်သမားတွေကို အဲဒါမဖြစ်ရအောင် လိုအပ်တဲ့ကာကွယ်မှုတွေ လုပ်ပေးပါတယ်။ မျက်နှာကာတွေတပ်စေတာတို့၊ ပြီးတော့ ပုံမှန်ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးပေး တာတို့။ ဒီကနေ့အထိတော့ ပြဿနာကြီးကြီးကျယ်ကျယ်မရှိပါ'

သူကဖြေသည်။ ပြီးတော့ 'ဆရာတို့သိချင်တဲ့ တခြားမေးခွန်းတွေရှိရင် အီးမေးလ်နဲ့ ပို့ပါ။ ကျွန်တော်မသိတာတွေကို သိတဲ့လူကဖြေပေးပါလိမ့်မယ်' ဟု ပြန်ဖြေသည်။ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်းနှင့်အတူ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ၊ လုပ်သားများ၏ ကျန်းမာရေးကိစ္စများ ဒွန်တွဲပါလာသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေတစ် ဦးသည် စင်ကာပူတွင် ပီအာရ်ရ်ပြီး အစိုးရပိုင်စက်ရုံကြီးတစ်ရုံတွင် အလုပ်လုပ်သည်။ စက်ရုံသုံးစာတုပစ္စည်းများက လူကိုဥပါဒ်ပေးတတ်သဖြင့် သူတို့သည် အလုပ်ထဲမှာ အာ ကာသယာဉ်မျိုးတွေလို ခေါင်းစွပ်ကြီးတွေ၊ ဝတ်စုံကြီးတွေဝတ်ပြီး အလုပ်လုပ်ကြရသည်။

ကိုယ်ကတော့ အဆိပ်သင့်တာနည်းအောင် နေ့တိုင်းနွားနို့တစ်ခွက် အဝသောက်ရတယ် ကွဲ'ဟု သူက ကျွန်တော့်ကိုပြောပြဖူးသည်။

အရာရှိလေးကို သူ့ရုံးချုပ်တွင်ပြန်ချပေးပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့ကားက ဝှမ်းယမ်း စက်မှုမြို့အတွင်းမှ ဖြတ်မောင်းလာသည်။ တိုက်ခန်းတွေက အများကြီးဖြစ်သည်။ သည် တိုက်ခန်းတွေအများစုမှာ နေကြသူတွေကလည်း ပေါ်စကိုစက်ရုံဝန်ထမ်းများဖြစ်သည်။ သည်မြို့ကလေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဒေသခံများကျေနပ်မှုရှိအောင် ပေါ်စကိုက ငွေကုန်ကြေးကျအများကြီးခံကာ မြို့ကိုတည်ဆောက်ပေးခဲ့ရသည်ဟု စောစောကအရာရှိ လေးပြောခဲ့သည်ကို ပြန်ကြားယောင်လာသည်။ ပေါ်စကိုကြောင့် ဝှမ်းယမ်းဖွံ့ဖြိုးလာသလို ဝှမ်းယမ်းကြောင့်လည်း ပေါ်စကိုစီးပွားဖြစ်နေရသည် မဟုတ်ပါလား။

အစိုးရက ဝှမ်းယမ်း၏တိုးတက်မှုကို ထပ်ဆင့်မြှင့်သည့်အနေဖြင့် ဝှမ်းယမ်းဘေ ဒေသ အထူးစီးပွားရေးဇုန် (Gwangyang Bay Area Free Economic Zone (FEZ)) ကို တည်ဆောက်နေရာ ၂၀၁၁ခုနှစ်တွင် ပြီးမည်ဆိုသည်။ နောက်တစ်ကြိမ် ဝှမ်းယမ်းကိုလာ ဖြစ်လျှင်တော့ သည်ထက်ပိုပြီးတိုးတက်နေသောမြို့ကို ကျွန်တော်တို့မြင်ရမည်။ ဝှမ်းယမ်း ကား အလှပေါ်အယဉ်ဆင့်ပေတော့မည်။

အထူးစီးပွားရေးဇုန်များသည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အများကြီး အထောက်အကူပြုကြောင်း တရုတ်နှင့်ဗီယက်နမ်တို့က ကျွန်တော်တို့ကို အနီးဆုံးသက်သေ ပြနေသည်။

စလုပ်တုန်းကတော့ တစ်နေရာတည်းပေါ့ဗျာ။ အဲဒီနေရာလည်းအောင်မြင်ရော၊ နောက်တစ်နေရာ။ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ထပ်ဖွင့်လိုက်တော့ အခုဆို တရုတ်တစ်နိုင်ငံလုံး အထူး စီးပွားရေးဇုန်တွေနဲ့ ပြည့်နေပြီဗျာ'ဟု တရုတ်သံတမန်ကြီးတစ်ဦးက ညစာစားပွဲတစ်ခုတွင် ကျွန်တော့်ကို ပြောခဲ့သည်ကိုပါ အမှတ်ရလာပါသည်။

'သည်ကနေ့ဟာ အကောင်းဆုံးပဲ။ မနက်ဖြန်ဆို သိပ်နောက်ကျသွားလိမ့်မယ်'ဟု သော အတွေးအခေါ်တစ်ခုကို ကျွန်တော်သဘောကျဖူးသည်။ တရုတ်၊ ဗီယက်နမ်နှင့် တောင် ကိုရီးယားတို့သည် မနက်ဖြန်ကိုမစောင့်ဘဲ သည်ကနေ့များတွင် စီးပွားတည်ဆောက်နေကြ ပါလားဟု ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှ အားကျစွာ ပြောဆိုနေမိလိုက်ပါတော့သည်။

နန်ကန်ကပြောပြသော သမိုင်းရေးသည့် ပုံပြင်တစ်ပုဒ်

ကျွန်တော်သည် ပေါ်စကိုစက်မှုမြို့ကြီးကို လေ့လာပြီးနောက် ကားပေါ်မှာ စဉ်းစားခန်းဖွင့်ရင်း လိုက်ပါခဲ့သည်။ တောင်ကိုရီးယားသားတို့သည် ပြည်တွင်းစစ်ပွဲမှလူးလဲထကာ ပြာပုံဖြစ်နေသောတိုင်းပြည်ကို ပြန်လည်ထူထောင်ခဲ့သည်။ တောင်ကိုရီးယားနှင့် စီးပွားရေးအရ ရော၊ နိုင်ငံရေးအရပါ ပြိုင်ဘက်ဖြစ်သည့် ဂျပန်သည်လည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ရှုံးသဖြင့် ပြာအတိကျန်ရစ်သော မြေကြီးပေါ်တွင် ပဒေသာပင်များပေါ်စေခဲ့သည်။

သူတို့ဘာကြောင့် အောင်မြင်လာကြသနည်း။ အဖြေကို ကျွန်တော်ရှာပါသည်။ တွေ့ပါသည်။ စိတ်ဓာတ်ဖြစ်ပါသည်။ ခံယူချက်ဖြစ်ပါသည်။ များများစားစားခံယူချက်တွေ မဟုတ်ပါ။ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်စိတ်ဓာတ်ကြီးတွေ မဟုတ်ပါ။ ခေတ်နောက်ကျကျန်ရစ်သော ငါတို့နိုင်ငံ ကမ္ဘာ့အလယ်ဝင်ထည်အောင် လုပ်မည်ဟူသော တစ်ကြောင်းတည်းသော ခံယူချက်၊ တစ်ခုတည်းသော အရင်းခံစိတ်ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရ၊ ပြည်သူ၊ နိုင်ငံရေးသမားများ အားလုံးက မည်သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ရေးမပြေလည်မှုများရှိပါစေ၊ မည်သို့သော နိုင်ငံရေးရပ်တည်ချက်ကွဲလွဲမှုများရှိပါစေ ထိုခံယူချက်နှင့် အရင်းခံစိတ်တို့ကို မတိုင်ပင်ကြရဘဲ ပြိုင်တူမွေးမြူနိုင်လိုက်ကြသောကြောင့်ဟုသာ ဆိုချင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ယိုဆူးမြို့ရှိ ဆန်ချိုယွန်တော်ဝင်ဟိုတယ်တွင် တစ်ညတာတည်းခိုရမည်ဖြစ်သည်။ မိနီဘတ်စ်ကားလေးက ဆန်ချိုယွန်သို့ ဦးတည်မောင်းနှင်နေသည်။ ဆန်ချိုယွန်သည် ဥယျာဉ်မြို့ကလေးတစ်မြို့မျှဖြစ်ပြီး ဆန်ချိုယွန်တော်ဝင်ဟိုတယ်သည် စီးပွားရေး

နန်ကန်ရှေးဟောင်းကျေးရွာအဝင်တစ်နေရာ။

လုပ်ငန်းရှင်များ အများဆုံးလာရောက်တည်းခိုလေ့ရှိကြသည်ဟု သိရသည်။ ဟိုတယ်ကို ရောက်တော့ နေစောင်းလှပြီ။ အားလုံးလည်း ခရီးကြောင့်ပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေကြပြီ။ ကယ်လီ က အခန်းတွေကို စီစဉ်ပေးသည်။ ညစာကိုတော့ ဟိုတယ်အနားက ဆိုင်တစ်ဆိုင်ဆိုင်မှာ စုစားကြမည်ဟု သူကပြောသည်။

ဟိုတယ်ခန်းထဲမှာ ရေမိုးချိုးကိုယ်လက်သန့်စင်ပြီး ခဏတာမျှသာနားရသည်။ ညစာစားဖို့ ဟိုတယ်အောက်တွင် ပြန်စုကြသည်။ ဟိုတယ်မှဝန်ထမ်းတစ်ဦး၏ အကြံပေးမှု ကြောင့် ဆန်ချိုယွန်ရှိ တရုတ်စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်ကို ကျွန်တော်တို့သွားကြသည်။ ဆိုင်ကလေးကခပ်ကျဉ်းကျဉ်း တောဆိုင်ကလေးတစ်ဆိုင်နှင့် တူလှသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဝိုင်းနှစ်ဝိုင်းခွဲကာ ထိုင်ကြသည်။ မွန်ဂိုလီးယားသားကြီးနှစ်ဦးကတော့ ပါမလား။ သူတို့က တောင်ကိုရီးယားမြေကို ကျွမ်းပြီးသားများဖြစ်ရာ ဘယ်နေရာရောက်ရောက် အုပ်စုနှင့်ခွဲပြီး နှစ်ကိုယ်တော်မြေပုန်းခုတ်တတ်ကြသည်။ ယခုလည်း ဘယ်နေရာကို ခွင်တွေ့သိ၊ ခွင်တွေ့မိ နေကြသလဲမသိ။

သူတို့ဆန်က ကျွန်တော်တို့ရှမ်းပြည်နယ်ဘက်တွင်စားသော ရှမ်းဆန်နှင့် ဆင်လှ

သည်။ ကောက်ညှင်းလို စေးစေးပိုင်ပိုင်ရှိလှသည်။ ကိုရီးယားရောက်ကတည်းက ဟိုတို့တိ၊ သည်တို့တိစားနေရသဖြင့် ယခုလို ထမင်းနှင့်ဟင်းနှင့်စားရသောအခါ ကျွန်တော်အတော် စားပစ်လိုက်သည်။ ဟိုတယ်ပြန်ရောက်တော့ မြေညီထပ်ဧည့်ကြိုကောင်တာ ညာဘက်ရှိ အခန်းကလေးမှာ အင်တာနက်သုံးနိုင်သည်ဟု သိရသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ငါးယောက်တစ်ဖွဲ့ ဝင်လိုက်ကြသည်။ ကျွန်တော်၊ မလေးရှားမှ ဆာအတ်နှင့်မာရီနို၊ ပြီးတော့ ဗစ်ကီနှင့်ကယ် လီတို့ဖြစ်ကြသည်။

မာရီနိုက အရင်စသုံးသည်။ သူက သူ့အီးမေးလ်တွေစစ်နေသည်။ ပြီးတော့ သူ့ရည်းစား၏ ဝက်ဘ်ဆိုက်ကို ကျွန်တော့်တို့အားပြသည်။ သူ့ရည်းစားက မလေးရှားတွင် နာမည်ကျော်ရက်ပ်အဆိုတော်တစ်ဦးဟု သိရသည်။ နာမည်ကိုတော့ ကျွန်တော်မမေးမိ လိုက်။ မာရီနိုသည် မလေးသူပျိုဖြူချောတစ်ဦးဖြစ်ရာ သူ့ချစ်သူကောင်လေးသည်လည်း သူ့လိုပင် လူငယ်ရုပ်ချောထဲကဖြစ်သည်။ တီဗီသတင်းထောက်လုပ်ရင်း အင်တာဗျူးမိပြီး အဆိုကျော်လေးနှင့် ဖူးစာဆုံမိခြင်းဟု မာရီနိုကပြောပြသည်။

ကျွန်တော့်အလှည့်ရောက်တော့ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်ထံလာသော အီးမေးလ် တွေကို အရင်စစ်ရသည်။ ပြီးတော့ ဂူးဂဲလ်ကိုသုံးကာ မြန်မာပြည်သတင်းတွေကို ရှာရသည်။

နန်ကန်ကျေးရွာအတွင်းမှ ရှေးမူမပျက်တွေ့ရသော အိမ်လေးများ။

အွန်စောတိုငွာနေ

ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရွာသို့အောင်

သတင်းသမားပီပီ ဘာတွေထူးသလဲဆိုသည်ကို အမြဲသိချင်နေသည်။ ကျွန်တော်က အင်တာနက်ပေါ်တင်ထားသော ဖလားဝါးနယူးစ်ဂျာနယ်များကို သူတို့လေးဦးအားပြပြီး ကြွားလိုက်သေးသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ထိုအင်တာနက်အခန်းကလေးထဲတွင် ထွေရာလေးပါးပြောနေမိကြသည်။

၁၁နာရီတောင်ရှိနေပြီ။ အိပ်ကြစို့၊ မနက်စောစောထကြရမှာဟု ဗစ်ကီကသတိပေးမှ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်အခန်းကိုယ်ပြန်ကြသည်။ ဟိုတယ်ခန်းကလေးက သိပ်တော့မကျယ်လှ။ ကျွန်တော်တို့ဆီက ပြည်တွင်းဟိုတယ်အလတ်စားခန့်သာရှိသည်။ သက်တမ်းကတော့ အတော်ကြာပြီထင်သည်။ တချို့ပရိဘောဂများက ဟောင်းနွမ်းလှပြီ။ မျက်စိညောင်းပြီးအိပ်ချင်လာအောင် အိပ်ရာထဲလှဲရင်း ရုပ်မြင်သံကြားကိုဖွင့်လိုက်သည်။ ရုပ်မြင်သံကြားချန်နယ်လ်တွေအားလုံးက ကိုရီးယားရုပ်သံလိုင်းများသာ ဖြစ်နေသည်။ ကိုရီးယားစကားပြောများသာဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ဆီက ခပ်လတ်လတ်ဟိုတယ်လေးများ၌ပင် စတားရုပ်ရှင်လိုင်းတွေ စီအင်န်အင်န်တွေ ကြည့်ရသေးသည်။ သူတို့ဆီက အခမဲ့လိုင်းတွေမှာ ထိုအခပေးလိုင်းတွေထည့်မထား။ ကပ်စေးနဲ့လှသော ကိုရီးယားများပါလား။

အိပ်ရာပြောင်းလျှင် တော်တော်နှင့်အိပ်မပျော်တတ်သော ကျွန်တော့်အလေ့အထ ဆိုးကြီးက ကျွန်တော့်ကို ကောင်းကောင်းနှိပ်စက်နေသည်။ ကျွန်တော်အိပ်ရာပေါ်မှာ လူးလူးလွန်လွန်နှင့် အိပ်မပျော်နိုင်ဖြစ်နေသည်။ မနက်ဖြန်တစ်နေ့လုံး ကျွန်တော်တို့လေ့လာရေးအစီအစဉ်တွေ ရှိနေသေးသည်။

ဘယ်အချိန်က မှေးခနဲဖြစ်သွားလိုက်သလဲမသိ၊ ဟိုတယ်က အိပ်ရာနှိုးတယ်လီဖုန်းသံမြည်မှ ကျွန်တော်အိပ်ရာမှ လူးလဲထရသည်။ ကျွန်တော်တို့မိဒီယာအဖွဲ့သည် နံနက်မှာ နန်ကန်ရိုးရာကျေးရွာကလေးသို့ အလည်အပတ်သွားရမည်ဖြစ်သည်။ ဟိုတယ်မှအားလုံးချက်အောက် check-out လုပ်ကြသည်။ ကားပေါ်သို့ ပစ္စည်းပစ္စယတွေ အကုန်တင်ကြ

စာရေးသူနှင့် အစောင့်စစ်သည် ရုပ်တုကြီးတို့ အမှတ်တရ။

ကေဘီအက်စ်ရုပ်သံလိုင်းက လည်ဖြစ်အောင်လည်ကြည့်စမ်းပါဟု ညွှန်းထားသော
ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားနေရာ တစ်နေရာဖြစ်သည့် နန်ကန်ကျေးရွာမြင်ကွင်း။

သည်။ ညနေလည်ပတ်စရာပြီးလျှင် လေဆိပ်သို့ တိုက်ရိုက်တန်းဆင်းနိုင်အောင် ဖြစ်လေသည်။

ကားကလေးက နန်ကန်ရွာလေးသို့ မောင်းနှင်နေသည်။ နန်ကန်ရိုးရာကျေးလက်သည် ကေဘီအက်စ်ရပ်သံလိုင်းက လည်ဖြစ်အောင်လည်ကြည့်စမ်းပါဟု ညွှန်းထားသော ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားနေရာတစ်နေရာဖြစ်ရာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းမည်ဟု ကျွန်တော်ခန့်မှန်းနေမိပါသည်။ နန်ကန်သည် ဆန်ချိုယွန်ဥယျာဉ်မြို့ကလေးမှာပင် တည်ရှိသည်။ ဆန်ချိုယွန်၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ကောင်းကင်၏ အဆုံးအမကို နာယူခြင်းဟူသည်။ ထို့ကြောင့် ဆန်ချိုယွန်မြို့သူမြို့သားများတို့သည် သဘော မနောကောင်းကြသည်။ ရက်ရောကြ သည်ဟု ပြောလေ့ရှိကြသည်။

ဆန်ချိုယွန်မြို့လယ်မှ နန်ကန်ရိုးရာကျေးလက်အထိကားဖြင့် မိနစ် ၂၀ခန့်စီးလိုက်ရသည်။ နန်ကန်သည် ဆန်ချိုယွန်အနောက်ဘက် ၂၂ကီလိုမီတာခန့်အကွာတွင် တည်ရှိသည်။ နန်ကန်ရွာကလေး၏ မုခ်ဦးဝတွင် ကားကရပ်လေပြီ။ မုခ်ဦးဝတွင် ခရီးသည်တွေနှင့် ကားတွေဖြင့် စည်ကားနေသည်။ ကယ်လီက ဝင်ခွင့်လက်မှတ်တွေ သွားဖြတ်နေသည်။ နှုန်းထားများမှာ လူကြီးတစ်ဦးချင်း ဝမ်း ၂၀၀၀၊ အဖွဲ့လိုက်တစ်ဦးချင်း ဝမ်း ၁၅၀၀၊ ကျောင်းသားများနှင့် စစ်သားများအတွက် တစ်ဦးချင်း ဝမ်း ၁၅၀၀၊ အဖွဲ့လိုက် ဝမ်း ၁၀၀၀၊ ကလေးများ

နန်ကန်ကျေးရွာတစ်နေရာ။

အတွက် တစ်ဦးချင်း ဝမ် ၁၀၀၀၊ အဖွဲ့လိုက် ဝမ် ၅၀၀သတ်မှတ်ထားသည်။ အဖွဲ့လိုက် ဆိုသည်မှာ အနည်းဆုံးလူ ၃၀ပါသော အဖွဲ့ဟုဆိုသည်။ အမေရိကန်တစ်ဒေါ်လာလျှင် ဝမ် ၉၃၀ခန့်ရှိရာ ဒေါ်လာဖြင့်ပြန်တွက်ကြည့်နိုင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ ကိုရီးယားဧည့်လမ်းညွှန်အမျိုးသမီးတစ်ဦးပါလာကာ နန်ကန်ရွာအကြောင်း ရှင်းပြပါသည်။ ထိုရွာတွင် မုခ်ဦးလေးပေါက်ရှိသည်။ အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက် အရပ်လေးမျက်နှာတွင် တည်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ဝင်လာသောအပေါက်က တောင်ဘက် မုခ်တံခါးဖြစ်သည်။ ကိုရီးယားတို့က ဝန်ဘုခူးဟုခေါ်သည့် မြောက်ဘက်မုခ်တံခါးကြီးမှာမူ ကျားများသောင်းကျန်းသဖြင့် ကာလအတန်ကြာကတည်းက ပိတ်ထားသည်ဟု သိရသည်။ အဝတွင် ကျောက်တုံးဖြင့် ထုထားသည့် အရုပ်ပုကလေးတစ်ရုပ်ကို တွေ့သည်။ အရုပ်က ဘာရုပ်မှန်းပင်မပေါ်တော့။ ကျွန်တော်က ဧည့်လမ်းညွှန်ကိုမေးကြည့်ရာ ခွေးရုပ်ဟုဖြေသည်။

‘ဒီခွေးတွေက တစ်ရွာလုံးကိုကာကွယ်စောင့်ရှောက်နေတယ်လို့ အယူရှိကြတယ်’ သူက ဆက်ရှင်းပြသည်။

အဝင်ဝတွင် နန်ကန်ရှေးရွာကြီးနှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို ကမ္ဘာ့ထိုးထားသည်။ မုခ်တံခါးကြီးက ကျွန်တော်တို့ ကိုရီးယားရာဇဝင်ကားများတွင် မြင်ရသော ပုံစံများအတိုင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့က တံခါးဝမှ အတွင်းသို့ ဝင်မိလိုက်သည်နှင့် မိုင်းညှို့သောတောင်တန်းများနောက်ခံနှင့် ရိုးရာတဲအိမ်ကလေးများကို အစီအရိ

ဆာအတ်နှင့် စာရေးသူတို့ အမှတ်တရ။

ကမ္ဘာလှည့်
ခရီးသွားများကို
ဟန်ရေပြနေသော
ကိုရီးယား
ကျေးလက်အဘိုးအို

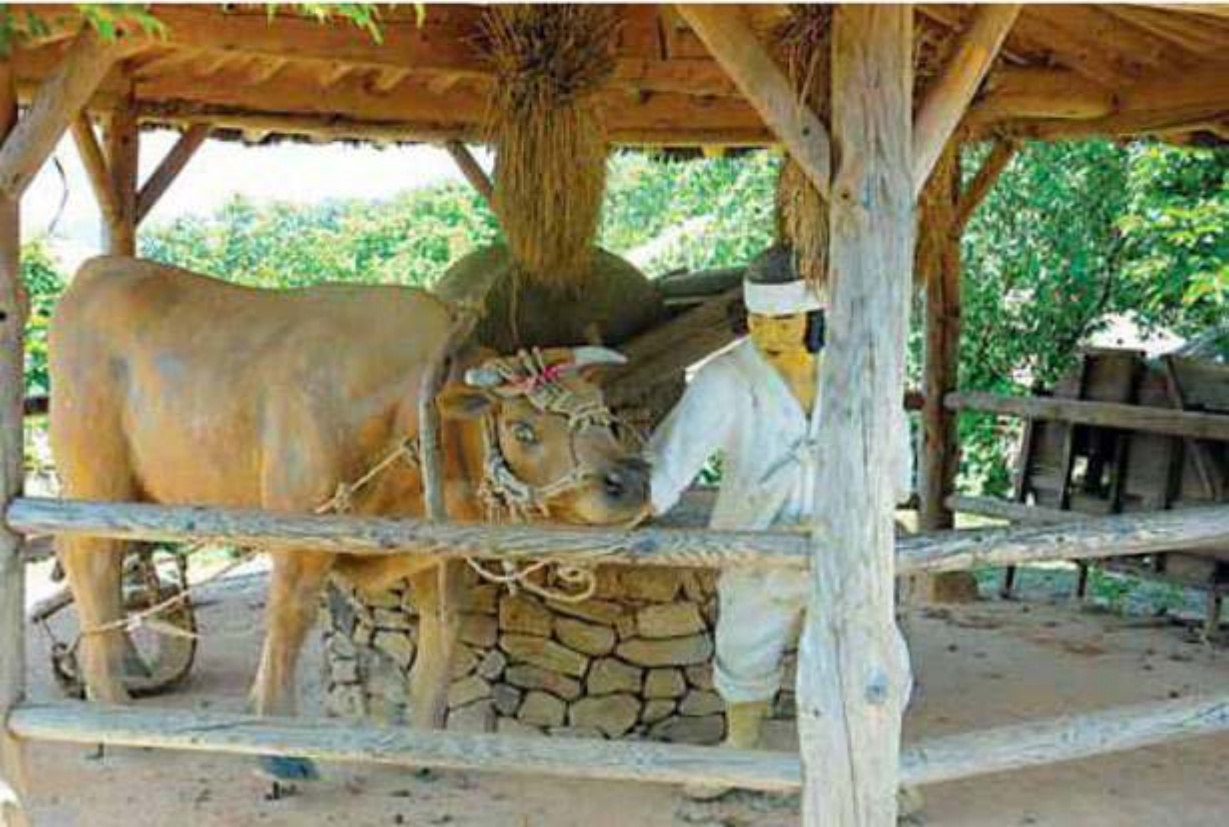
လှမ်းမြင်လိုက်ကြရသည်။ တံခါးပေါက်နှင့်ကပ်လျက်အတွင်းပိုင်းမှာ ရိုးရာလက်မှုပစ္စည်း
လေးတွေရောင်းသော ဆိုင်ကလေးနှစ်ဆိုင်သုံးဆိုင်ခန့်ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့အထဲမှ သုံး
လေးဦးခန့်က ဟိုကြည့်သည်ကြည့်နှင့်ဝယ်မည်ပြုရာ ဗစ်ကီက မျက်နှာထားဖြင့် မဝယ်ဖို့
လှမ်းတားသည်။ ဒီမှာဈေးကြီးတယ်။ မဝယ်ကြနဲ့၊ ဆိုးလ်ရောက်ရင် အဲဒီနေရာတစ်နေရာ
လိုက်ပို့ပေးမယ်။ စုံလဲစုံတယ်။ ဈေးလဲချိုတယ်ဟု ပြောသည်။ သူတို့ကိုရီးယားတွေက
လည်း မြန်မာတွေလိုပဲ စေတနာထားတတ်ပါလား။

ကိုရီးယားသီချင်းတစ်ပုဒ်က ပျံ့လွင့်လာသည်။ သီချင်းသွားကို နားထောင်ရုံမျှနှင့်

ရှေးသီချင်းတစ်ပုဒ်မှန်း သိလိုက်သည်။ ကျွန်တော်က သီချင်းလွင့်ပျံ့လာရာနေရာကို ခေါင်းငဲ့
၍ကြည့်လိုက်သည်။ ကျွန်တော်နှင့်မလှမ်းမကမ်းရှိ ရိုးရာအစားအစာရောင်းသော ဆိုင်
ကလေးမှ ကက်ဆက်ဖွင့်ထားခြင်းဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်ရောက်သွားတော့ ထိုဆိုင်
ကလေးမှာ ဗစ်ကီက ဆိုင်ရှင်နန်ကန်ရွာသူမကြီးနှင့် စကားလက်ဆုံကျနေသည်။ သီလို
သည်များကိုမေးနေသည်။ ကျွန်တော်က ဒီဗီကမ်ဖြင့် ယင်းကို မှတ်တမ်းတင်လိုက်ပါသည်။

နန်ကန်ရှေးရွာကလေးသည် ၁၃၉၂ခုမှ ၁၉၁၀ပြည့်နှစ်အထိ နှစ်ပေါင်း ၆၀၀ကျော်
ခန့်တည်ရှိခဲ့သည့် ချိုဆွန်ခေတ်၏ ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်တစ်ခုဖြစ်နေပါ
သည်။ ထိုနေရာကလေးကို ကော်ယိုခေတ်နှောင်းပိုင်း၌ ဂျပန်ပင်လယ်စားပြတိုက် မကြာ
ခဏဆိုသလို ဝင်ရောက်ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ကြသဖြင့် ၁၃၉၇ခုနှစ်တွင် အရှေ့တံတိုင်းကြီး
ကို တည်ဆောက်ကာရံခဲ့ရသည်ဟု သိရသည်။ ပထမပိုင်းတွင် မြေသားနံရံကြီးအဖြစ်
တည်ဆောက်ခဲ့သော်လည်း မှတ်တမ်းများအရ ၁၄၂၄ခုနှစ်တွင် ရွာသားများက ကျောက်
သားတံတိုင်းကြီးဖြင့် အစားထိုးပြန်လည်၍ တည်ဆောက်ခဲ့လေသည်။ လေးမီတာခန့်မြင့်

နန်ကန်ကျေးရွာအတွင်းမှ သရုပ်ဖော်မြင်ကွင်းတစ်နေရာ။

သော နံရံကြီးများကို အရပ်လေးမျက်နှာတွင်ကာရံပြီး ကျူးကျော်သူများ၏ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ခဲ့ကြပုံရလေသည်။

ကျွန်တော်သည် ရွာအဝင်ကားလမ်းမကြီးအတိုင်း လမ်းလျှောက်လာသည်။ လမ်း ဝဲယာတစ်လျှောက်မှာ သက်ငယ်မိုးထားသော အိမ်ပုကလေးများကိုမြင်ရသည်။ ကျွန်တော် တို့သည် တစ်အိမ်ဝင်တစ်အိမ်ထွက် ကြည့်ရှုလေ့လာကြသည်။ အိမ်တိုင်းလိုလိုမှာ ခြံဝင်း ကလေးနှင့်၊ စိုက်ပျိုးခင်းလေးနှင့် သီးနှံများသိမ်းသည့် ကျိုက်လေးတွေနှင့် ဖြစ်ကြသည်။ ကိုရီးယားတို့သည်လည်း အာရှတွင် ရှည်လျားသောသမိုင်းကြောင်းနှင့်အတူ နေလာခဲ့ကြ သည့် ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ရိုးရာများရှိကြသော လူမျိုးများဖြစ်ကြောင်း နန်ကန်ရွာ ကလေးကို ကြည့်ရုံမျှနှင့်ပင် သိနိုင်ပေသည်။

ရွာကလေးတွင် အခြေချနေထိုင်သူပေါင်း ၂၈၀ခန့်ရှိသည်။ တခြားကျေးရွာ ကလေးများနှင့်မတူသောအချက်မှာ နန်ကန်ရွာကလေးတွင် နေထိုင်သူတို့သည် သူတို့မြေနှင့် အိမ်များကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရရှိကြပေသည်။ သို့သော် အစိုးရကို တစ်ခုတော့ကတိကဝတ်ပြန် ပေးရသည်။ ရွာကလေးကို ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်နေရာအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသဖြင့် သူတို့နေသောမြေနှင့်အိမ်ကလေးကိုတော့ ရိုးရာမပျက် ရေရှည်တည်တံ့အောင် ထိန်းသိမ်း ပေးကြဖို့ တာဝန်ယူကြရသည်။ သက်ငယ်အမိုးများကို သူတို့က တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် အသစ် ပြန်မိုးပေးကြရသည်။ ပြီးတော့ သက်ငယ်နေရာမှာ အုတ်ကြွပ်မိုးလိုခေတ်မီအမိုးတွေ အစား ထိုးမိုးခွင့်မရှိဟု ဆိုသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် အိမ်ကလေးတစ်အိမ်ရှေ့တွင် သက်ငယ်များပျစ်နေသော အဘိုးအိုတစ်ဦးကိုမြင်ရသဖြင့် အထဲဝင်လိုက်သည်။ သူသည် ကျွန်တော်တို့လို ခရီးသွား ဧည့်သည်များ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာတစ်ခုအဖြစ် သဘာဝကျကျ လက်တွေ့သရုပ်ဆောင်နေ ခြင်းသာဖြစ်လေသည်။ အဘိုးကြီးက ကိုရီးယားကျေးလက်ဝတ်စုံကို ဝတ်ထားသည်။ သို့သော် သူ့ခေါင်းမှာတော့ ခေတ်ပေါ်နေကာမျက်မှန်တစ်လက်ကို မတင်ထားသည်ကို မြင်ရရာ အစစ်ဟန်ဆောင်ထားသော အတုတစ်ခုလို ခံစားလိုက်ရသည်။

နန်ကန်ကပြောပြသော သမိုင်းရေးသည် ပုံပြင်တစ်ပုဒ် (၂)

တစ်လမ်းဝင်တစ်လမ်းထွက်လေ့လာရင်း တစ်နေရာအရောက်မှာ စည်တော်တင်ထားသော ပြာသာဒ်ဆောင်တစ်ဆောင်ကို မြင်လိုက်ရသည်။ စည်တော်ရှိရာသို့ ကျောက်ဆစ်လှေကား ကလေးကိုတက်ပြီး သွားရသည်။ ထိုစည်တော်သည် ရွာကလေးအတွက် သတင်းအချက် အလက်များပေးရာ လူစုရာနေရာတစ်နေရာဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ထိုစည်ကြီးနှင့် မလှမ်းမကမ်း တွင် သစ်သားဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော မုခ်ဦးတစ်ခုကိုတွေ့ရသည်။ ထိုမုခ်ဦး၏ အဝင်ပေါက်မှ ဝင်လိုက်လျှင် အထဲတွင် သူ့ခေတ်သူ့အခါအရခမ်းနားခဲ့မည့် အဆောင်ကြီးတစ်ဆောင်ကို တွေ့လိုက်ကြရသည်။ မုခ်ဦး၏ ဝဲယာတွင် အစောင့်အကြပ်နှစ်ဦးက စောင့်ကြပ်နေပုံ လူ့ အရွယ်အစားအတိုင်း ရုပ်တုကြီးနှစ်ခုကို နေရာချပေးထားသည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့က ထိုအစောင့်အကြပ်ကြီးတွေနှင့်တွဲပြီး ဓာတ်ပုံရိုက်ကြသည်။

ထိုနေရာသည်ကား ဒွန်ဟွန်းအုပ်ချုပ်ရေးအဆောင်ကြီးများ ဖြစ်လေသည်။ ယင်း နေရာတွင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ တရားသူကြီးများနှင့် စစ်သူကြီးများက ရွာ၏စီမံခန့်ခွဲရေးကိစ္စ အဝဝကို ရုံးထိုင်ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ အဆောင်ကြီး၏ လက်ဝဲဘက်အခန်းမှာ တရားစီ ရင်သောအခန်းဖြစ်ပြီး လက်ယာဘက်အခန်းမှာမူ လက်ထောက်အရာရှိများ ရုံးထိုင်ခန်းဖြစ် သည်။ ကျွန်တော်သည် အဆောင်ကြီး၏ အလယ် ဟင်းလင်းပြင်နေရာသို့ တက်ကြည့်လိုက် ရာ စစ်သူကြီးတစ်ဦး၏ ပုံသဏ္ဍာန်မျိုးနှင့်တူသောလူတစ်ဦး ကုလားထိုင်မြင့်မြင့်တွင် မာန်ပါ ပါထိုင်နေသော ရုပ်တုကြီးကိုမြင်ရသည်။ သူ့ဝဲယာတွင် လက်ထောက်နှစ်ဦးက မတ်တတ်

နန်ကန်ကျေးရွာကို စောင့်ရှောက်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသော ရုပ်တုသစ်သားတိုင်များ။

ရုပ်လျက်သားပုံတူများ။ ထို့နောက်လှေကားအတက်အဆင်းတွင် ဦးညွတ်အရိုအသေပြုနေသော ကိုယ်ရံတော်နှစ်ဦး၏ ရုပ်တုများကိုတွေ့ရပြန်သည်။ ထိုရုပ်တုများ၏ ရှေ့တည့်တည့်အဆောင်ရှေ့မြေတလင်းပေါ်၌ကား ကြိုးတုပ်ခံထားရသော ရာဇဝတ်သားတစ်ဦး ခူးထောက်နေပုံရုပ်တုကို ချထားသည်။ မြင်ကွင်းမှာ ရာဇဝတ်သားတစ်ဦးအား အရာရှိကြီးတစ်ဦး၏ ရှေ့တော်မှောက်သွင်းကာ စစ်ဆေးနေပုံဟု ယူဆရပေသည်။

အဆောင်ကြီးကို မည်သည့်အချိန်က တည်ဆောက်ခဲ့သည်ကိုမူ မှတ်တမ်းများ မကျန်ရစ်ခဲ့သဖြင့် မသိရဟုဆိုသည်။ သို့သော် ဆက်စပ်မှတ်တမ်းများကိုလေ့လာကာ အနီးစပ်ဆုံးတူညီအောင် ၁၉၈၄ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ မလေးရှားတီဗီ-ချယ်နယ်လ်(၃)မှ မိတ်ဆွေကြီးဆာအတ်ကတော့ရုပ်တုကြီးများ အသက်ဝင်လှသည်ကို သဘောကျသွားပုံရသည်။ သူ၏ဗီဒီယိုကင်မရာဖြင့် အသေးစိတ်မှတ်တမ်းတင်နေလေသည်။

အုပ်ချုပ်ရေးအဆောင်ကြီးနှင့်အနီးတွင် တခြားအဆောင်များလည်းမြင်ရသည်။

ပုံစံတွေက ခပ်ဆင်ဆင်ဖြစ်ပြီး အားလုံးမှာ သစ်သားဆောင်များဖြစ်ကြသည်။ တစ်ဆောင်မှာ နန်ကန်ဧည့်ဆောင်ဖြစ်ပြီး နောက်တစ်ဆောင်မှာ ကေဆားအရာရှိဧည့်ဆောင်ဖြစ်ကြောင်း မှတ်သားရသည်။ ဧည့်ဆောင်သည် ရွာလယ်ဆောင်တစ်ခုဟုဆိုနိုင်ပြီး ရွာသားများက တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ၁၅၄၇ခုနှစ် တရားဝင်တစ်ဦးဖြစ်သူအိုဆွန်းက ဦးဆောင်တည်ဆောက်ပေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ၁၅၉၇ခုနှစ်တွင် ဂျပန်တို့ကျူးကျော်မှုကြောင့် နန်ကန်ဧည့်ဆောင်ပျက်စီးသွားခဲ့ရာ တရားဝန်ကီဟိုဘောက်က ပြန်လည်တည်ဆောက်ပေးခဲ့ပြန်သည်။ လက်ရှိမြင်ရသော အဆောင်မှာမူ ၁၈၅၇ခုနှစ်က နန်ကန်နယ်စားယီမြောင်ချီက တည်ဆောက်ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၀၉ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ယင်းအဆောင်ကို ရွာစာသင်ခန်းအဖြစ် အသုံးပြုလိုက်ရာ အတွင်းအပြင်ဗိသုကာဟန်များ ပြောင်းလဲသွားရသဖြင့် ၁၉၈၃ခုနှစ်ရောက်မှ မူလပုံစံသို့ မွမ်းမံပြုပြင်ပေးခဲ့သည်။

ဒါကတော့ ကေဆားအရာရှိဆောင်ပါ။ ဘယ်အချိန်က စဆောက်ခဲ့တယ်ဆိုတာတော့ ယခုတိုင်မသိကြရသေးဘူး။ ၁၄၅၀ပြည့်နှစ်မှာ နန်ကန်နယ်တရားဝန်က မူလပုံစံအတိုင်း ပြန်ဆောက်တယ်လို့ သိရတယ်။ ၁၅၅၇မှာတော့ တရားဝန်လီမြောင်ချီက ယခုပုံစံအတိုင်း ပြန်ဆောက်ခဲ့တာပါ။

နန်ကန်ကျေးရွာအတွင်း အဆောင်တစ်ဆောင်ရှေ့တွင် ဝစ်ကီအား အမှတ်တရတွေ့ရစဉ်။

ဧည့်လမ်းညွှန်အမျိုးသမီးက ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကို အရာရှိဆောင်ရွေ့မှာ ရှင်းပြ နေသည်။

ကေဆားအရာရှိဆောင်သည် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ အထူးသံတမန်းများနှင့် အထူး ဧည့်သည်တော်များအား လက်ခံတွေ့ရာအဆောင်ဟု ဆိုကြသည်။ အရာရှိဆောင်၏ အတွင်းတွင် သစ်သားပန်းပုထုပြီးတည်ထားသည့် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ရုပ်ပုံ ကိုယ်စားပြုထု လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ လဆန်းတစ်ရက်နေ့နှင့် လလယ် ၁၅ရက်နေ့များတွင် တရားဝန် အပါအဝင် အရာရှိအားလုံးစုရုံးရောက်ရှိလာကြရပြီး ထိုရုပ်တုရှေ့တွင် ဘုရင်မင်းမြတ်ကို မှန်းဆကာ အရိုအသေပြုကြရသည်ဟု သိထားကြသည်။

နေကပူလာပြီ။ ကျွန်တော်တို့တစ်ဖွဲ့လုံးလည်း နေ၏အပူကြောင့် ပင်ပန်းနွမ်းနယ် ချင်ကြပြီ။ သို့သော် နားလို့မဖြစ်။ ရသည်အချိန်ကလေးမှာ လေ့လာစရာတွေပြည့်စုံအောင် လေ့လာရမည်။ သို့မှသာ မိမိအတွက်အကျိုးရှိသလို ကိုရိုးယား၏ ယဉ်ကျေးမှုအခြေအနေ များကို သိစေလိုသဖြင့် ငွေကုန်ကြေးကျခံဖိတ်သည့် ကိုရိုးယားအစိုးရအဖို့လည်း ဖိတ်ရကျိုး နှပ်ပေမည်။

လျှောက်လာရင်း ရွာလယ်တစ်နေရာမှာ အထိမ်းအမှတ်ကျောက်တိုင်တစ်ခုကို မြင်လိုက်ရသည်။ အနားကဗစ်ကီကိုမေးကြည့်တော့ သူလည်းကောင်းကောင်းမသိ။ နောက်မှ ယင်းသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလင်းကျောင်းအုတ်အထိမ်းအမှတ်ဟု သိရသည်။ ၁၅၉၄ အတွင်းမွေးဖွားပြီး ၁၆၄၆တွင် သေဆုံးခဲ့သည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလင်းသည် နယ်စားကြီးအဖြစ် တာဝန်ကို ပြောင်မြောက်စွာထမ်းဆောင်ခဲ့ပေသည်။ ယင်းကိုဂုဏ်ပြုကာ နန်ကန်ရွာသူရွာ သားများက အထိမ်းအမှတ်ကျောက်တိုင်ထူပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ရွာသူရွာသားတွေက ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလင်းဟာ အသက်သာသေသွားပေမယ့် သူ့ ဝိညာဉ်ကတော့ ရှင်သန်ဆဲလို့ ယခုတိုင်ယုံကြည်နေကြပါတယ်'ဟု ဧည့်လမ်းညွှန်ကိုရိုးယား မမက ရှင်းပြသည်။

နှစ်သစ်အစ လလယ် ၁၅ရက်တိုင်းတွင် နန်ကန်ရွာသူရွာသားများသည် ထိုနေရာ သို့ စုရုံးကြကာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလင်းအား ပူဇော်ကန်တော့ပွဲ ဆင်ယင်ကျင်းပလေ့ရှိသည်။ ထိုပွဲတော်တွင် သူတို့သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလင်း၏ ဝိညာဉ်အား ရှိခိုးပူဇော်ကြပြီး ရွာကလေး အား ဆက်လက်စောင့်ရှောက်ပေးပါရန် ပန်ကြားလေ့ရှိကြသည်ဟု သိရပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလင်း၏ အမှတ်တရကျောက်တိုင်ကို ငေးကြည့်ရင်း ကိုယ့်သမိုင်းကို ကိုယ်သာရေးသည်ဟူသည့် မြန်မာတို့၏လက်သုံးစကားကို ပြေးသတိရ

လိုက်မိပါသည်။ ဟုတ်ပါသည်။ သမိုင်းကို သမိုင်းဆရာတို့က မှတ်တမ်းသာတင်ကြရပြီး ကောင်းသောသမိုင်း၊ ဆိုးရွားသော သမိုင်းလားဆိုသည်ကိုမူ ကိုယ်တိုင်ကသာ ရေးရသည်။ သို့သော် ရေးချင်သလိုလည်းရေးလို့မရ။ ကိုယ့်လုပ်ရပ်အပေါ်မှာ အလိုအလျောက်ရေးသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ကောင်းတာတွေလုပ်ခဲ့လျှင် သမိုင်းကောင်းမည်။ ထင်ရာတွေစိုင်းခဲ့လျှင် သမိုင်းညံ့မည်။ သမိုင်းရိုင်းမည်။ သမိုင်းသည် မှတ်တမ်းအဖြစ်ကျန်ရစ်ဖို့ ဆယ်စုနှစ်ချီစောင့်ရသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလင်းသည် သူနေသည့်မြေကို သူကာကွယ်သွားသည်။ စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းသွားသည်။ သာမန်မျှလောက်မဟုတ်။ လွမ်းကျန်အောင်လုပ်ပြသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သူကွယ်လွန်ပြီး နှစ်ပေါင်း ၃၆၀ခန့်အထိကြာသည့်တိုင် နှောင်းလူတို့က သူ့ကိုတသသဖြစ်ဆဲ သူ့အရည်အချင်းကို မျက်မှောက်ပြည်သူတွေက အသိအမှတ်ပြုအားထားနေဆဲဖြစ်နေသည်ကို သူ့အတွက် နှစ်လည်ဆုတောင်းပူဇော်ပွဲတွေက သက်သေထူနေလေပြီ။

ဗစ်ကီနှင့် အစောင့်စစ်သည်ရုပ်တုကြီးတို့ အမှတ်တရ။

ဆွန်စောတို့ဌာနေ

ကျွန်တော်တို့သည် တစ်နေရာအရောက်တွင် ထိပ်ပိုင်း၌ ဦးခေါင်းသဏ္ဍာန်ထွင်းထားသော သစ်သားတိုင်များစွာကို အစီအစဉ်တို့ထူထားသည်ကို အံ့အားသင့်စွာ တွေ့လိုက်ရပါသည်။ ဗစ်ကီတို့အားမေးကြည့်ရာ ယင်းတိုင်များသည် ရွာလေးကို မကောင်းဆိုးဝါးများနှောင့်ယှက်ခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးကြသည့်သူများဖြစ်ကြောင်း၊ ကိုရီးယား၏ ကျေးလက်ဒေသများတွင် ထိုအလေ့အထများ ယနေ့တိုင်ရှိနေကြောင်း သိရသည်။

‘သရဲသဘက်တွေ မနှောင့်ယှက်အောင် ထားရုံမျှမဟုတ်ဘူး။ ကောက်ပဲသီးနှံတွေ အထွက်တိုးဖို့၊ ရောဂါဘယကင်းဝေးဖို့၊ ပြီးတော့ သားယောက်ျားလေးရဖို့အထိ ဒီအရပ်တွေ ဆီမှာ လာဆုတောင်းတာမျိုးလဲ ရှိပါတယ်’ဟု ကယ်လီက ဖြည့်စွက်ရှင်းပြပါသည်။

ထိုတိုင်များသည် အရွယ်အစားအမျိုးမျိုး၊ ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးဖြင့် ဒေသအလိုက် ကွဲပြားစွာ ထူထားတတ်ကြောင်းလည်း သိရသည်။

နောက်ထပ်ဝင်ကြည့်ရသည့်အဆောင်မှာ ပြတိုက်အဆောင်ဖြစ်ပါသည်။ ပြတိုက်အဆောင်သည် ရှေးဟောင်းအဆောင်မဟုတ်။ နန်ကန်၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုလေ့များကို တစ်နေရာတည်း၌ သိရှိလေ့လာနိုင်အောင် ပြတိုက်အဖြစ် ခင်းကျင်းပြသထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ပြတိုက်အတွင်း မှန်လုံခန်းများထဲ ခင်းကျင်းထားသည့် ပလပ်စတာရုပ်များကို တစ်ခန်းချင်းအလိုက် လှည့်လည်ကြည့်ရှုမိပါသည်။ နန်ကန်တို့၏ ရိုးရာ

နန်ကန်ကျေးရွာအတွင်းမှ တရားစီရင်နေပုံ သရုပ်ဖော်ထားသည့် မြင်ကွင်း။

နန်ကန်ကျေးရွာအတွင်း စာရေးသူအမှတ်တရ။

စလေ့ လက်ထပ်မင်္ဂလာပွဲဆင်
 ယင်ကျင်းပနေပုံ သတို့သား
 သတို့သမီးပွဲရိပ်များ၊ ရင်သွေး
 ကလေး၏ ခေါင်းဆေးမင်္ဂလာ၊
 အသုဘအခမ်းအနား၊ အောက်
 မေ့ဖွယ်အခမ်းအနားများကို
 ပြသထားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့
 အပြင် နန်ကန်ရိုးရာစားဖွယ်
 များကိုလည်း စားပွဲပုဂ္ဂိုလ်ကြီး
 တွင် စနစ်တကျပြင်ဆင်ထား
 လေသည်။

ကျွန်တော်သည် ကို
 ရိုးယားတို့၏ လက်ထပ်ထိမ်း
 မြားမင်္ဂလာနှင့်ပတ်သက်ပြီး
 ဆက်လက်လေ့လာမိပါသည်။
 ကိုရိုးယားတို့၏ အမျိုးသား

တစ်ဦးနှင့် အမျိုးသမီးတစ်ဦးလက်ထပ်ကြခြင်းသည် ထိုနှစ်ဦးသာပေါင်းစပ်လိုက်ကြခြင်း
 မဟုတ်ဘဲ နှစ်ဖက်မိသားစုအသိုင်းအဝိုင်းပါ ပေါင်းစပ်လိုက်ကြခြင်းဟု လက်ခံကြပါသည်။
 ကျွန်တော်တို့နှင့် ခံယူချက်ခြင်းဆင်တူပါသည်။ ရိုးရာလက်ထပ်ပွဲများသည် ကြီးကျယ်ခမ်း
 နားပြီး အစီအစဉ်များရှည်လျားတတ်ပါသည်။ မင်္ဂလာရက်မြတ်လက်မထပ်ခင် နှစ်ဖက်မိဘ
 များသည် မင်္ဂလာစုံတွဲ၏ အနာဂတ်အတွက် ဗေဒင်ဆရာထံပြေးပြီး ဗေဒင်မေးတွက်ချက်
 တတ်သည်မှာလည်း မြန်မာတို့နှင့်ဆင်လှပါသည်။ ယင်းကြောင့်လည်း ကိုရိုးယားဒရာမာ
 ဇာတ်လမ်းတွေကို မြန်မာတွေစွဲကြသည်လားမသိ။

ချို့ဆွန်ခေတ်အတွင်းမှာမူ ဆယ်ကျော်သက်ရွယ်ကျော်သည်နှင့် အိမ်ထောင်ပြုကြ
 ရပြီး မိန်ကလေးများသည် ယောက်ျားလေးများထက် နှစ်များစွာအသက်ကြီးသူများ ဖြစ်လေ့
 ရှိကြသည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ သတို့သားသည် သတို့သမီးအိမ်တွင် ဆင်ယင်ကျင်းပသော
 မင်္ဂလာပွဲခွဲရပြီး ထိုအိမ်တွင်ပင် သုံးရက်နေရသည်။ ထို့နောက် သျှောင်နောက်ဆံထုံးပါဆို
 သလို သတို့သမီးက သတို့သား၏ မိသားစုအိမ်သို့ လိုက်ခဲ့ရပေတော့သည်။

ဒါပေမဲ့ ရိုးရာအတိုင်း မင်္ဂလာဆောင်တဲ့သူတွေကတော့ ကိုရိုးယားမှာ နည်းနည်း လာပါပြီ။ များသောအားဖြင့်တော့ ခေတ်မီမီမင်္ဂလာဆောင်လာကြတယ်။ အနောက်တိုင်း ဝတ်စုံတွေဝတ်ပြီး အနောက်တိုင်းမင်္ဂလာဆောင်ပုံမျိုး အတုခိုးကြတယ်။ ရိုးရာအတိုင်း မင်္ဂလာဆောင်တာမျိုးကိုတော့ တောတွေမှာလောက်ပဲ မြင်ရတော့တယ်'

ဗစ်ကီက ရှင်းပြပါသည်။ ဟုတ်မည်။ ကျွန်တော်သည် ဆိုးလ်မြို့တော်လမ်းများ တစ်လျှောက် ခေတ်မီစွာဝတ်စားဆင်ယင်နေသော ကာလသားသမီးတွေကိုသာ အများစုမြင် ခဲ့ရသည်။ ရိုးရာဝတ်စုံများဝတ်ထားသူများဆို၍ ရိုးရာစားသောက်ဆိုင်များရှိ စားပွဲထိုးများ နှင့် ကချေသည်များတွင်သာ မြင်ရပါသည်။ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တစ်ဖက်တွင် ရယူလိုက်နိုင် ခြင်းနှင့်အတူ တခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း ကိုရိုးယားတို့သည် သူတို့၏နှစ်များစွာ အမြစ် တွယ်ခိုင်မာလာခဲ့သည် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတချို့ကိုပါ လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးလိုက်ရသည်လား။ ကျွန်တော် အတွေးနက်မိလိုက်ပါသည်။

၂၀၀၄ခုနှစ် ကိန်းဂဏန်းများအရ ကိုရိုးယားတို့သည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် အမျိုးသား များက ၃၀.၁ နှစ်အရွယ်၊ အမျိုးသမီးများက ၂၇ .၃နှစ်အရွယ်တွင် လက်ထပ်ကြသည်။ တစ်ရက်လျှင် စုံတွဲပေါင်း ၈၃၅တွဲ လက်ထပ်ကြသည်ဟု သိရသည်။ မျက်မှောက်ခေတ် တွင်မူ ချိုဆွန်ခေတ်နှင့်မတူတော့ဘဲ ယေဘုယျအားဖြင့် အမျိုးသားများက အမျိုးသမီးများ ထက် အသက်ကြီးလေ့ရှိလာကြသည်။ အမျိုးသမီးများက သူတို့နှင့်လက်ထပ်မည့် အိမ် ထောင်ဖက်ကို မိမိထက်အသက်ကြီးသူ၊ ဥစ္စာပေါသူ၊ ပညာဂုဏ်မြင့်သူများကို ရွေးချယ်လေ့ ရှိကြပြီး အမျိုးသားက အမျိုးသမီးထက်နိမ့်ပါးနေပါက မိဘများကစီစဉ်သော လက်ထပ် မင်္ဂလာများသာ ဖြစ်လေ့ရှိလေသည်။

မင်္ဂလာဆောင်လက်ဖွဲ့များကို အများရှေ့တွင် ဖွင့်ကြည့်ခြင်းသည် မလျော်ကန် သောအပြုအမူဟု လက်ခံထားကြပြီး ကိုရိုးယားတို့သည် လက်ဆောင်ပစ္စည်းများကို မမြင် ကွယ်ရာတွင် တစ်ဦးတည်းဖွင့်ကြည့်ရသည်မှာ ဓလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပေ သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ရွှေရွှေချင်းထပ် မြတ်ဆိုသကဲ့သို့ ကိုရိုးယား၏ ဆမ်ဆောင်း၊ အယ်လ်ဂျီ၊ အက်စ်ကော၊ ဟွန်ဒေးစသည့် ချေဘိုးဟုခေါ်သော ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်းစုကြီးများ၏ သားသမီးများအပြန်အလှန် ပေးစားထိမ်းမြားပေးတတ်ကြသည်။ နိုင်ငံခြားသားများနှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ်မှုများသည်လည်း တစ်နေ့တခြားတိုးပွားလာနေသည်။ ကိုရိုးယားအမျိုး သားအများစုက တရုတ်၊ ဗီယက်နမ်နှင့် ဖိလစ်ပိုင်သူများကို ရွေးချယ်လက်ထပ်တတ်ကြပြီး ကိုရိုးယားသူများကမူ တရုတ်နှင့်ဂျပန်ကိုလူချောများကို သဘောကျတတ်ကြပြန်သည်။

ကိုရီးယားတို့သည် ခေတ်မီတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ အိမ်ထောင်ဖက်များကို ကိုယ်တိုင်စိတ်ကြိုက် နှလုံးသားနှင့်ရွေးချယ်တတ်သောအလေ့က ယနေ့အခါ ပိုများပြားလာ နေသော်လည်း အိမ်ထောင်ပြုခြင်းသည် ယောက်ျား၊ မိန်းမနှစ်ဦးတည်းအတွက်မဟုတ်၊ နှစ်ဖက်မိသားစုပေါင်းစည်းကြခြင်းဖြစ်သည်ဟူသော ရိုးရာအစွဲရှိနေဆဲဖြစ်သောကြောင့် နှစ်ဖက်မိဘများက ချွေးမရှာ၊ သမက်ရှာကာ လက်ထပ်ပေးသောပုံစံမှာလည်း ခေတ်စားနေ ဆဲဖြစ်လေသည်။ ထို့အပြင် အတိတ်တစ်ခါက ကွာရှင်းပြတ်စဲကြခြင်းဟူသည် ကြားပင် မကြားဘူးဟု ဆိုရလောက်အောင်ရှားခဲရာမှ ယနေ့အခါတွင်မူ ကွာရှင်းကြခြင်းသည် ဖြစ်ရိုး ဖြစ်စဉ်တစ်ခုလို ဖြစ်လာနေသည်ဟုဆိုသည်။ ယင်းကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကိုရီးယားလူ့အဖွဲ့ အစည်းကြီးမှခွဲထွက်ကာ ပြောင်းလဲလာနေပြီဟု သုံးသပ်နိုင်ပေသည်။

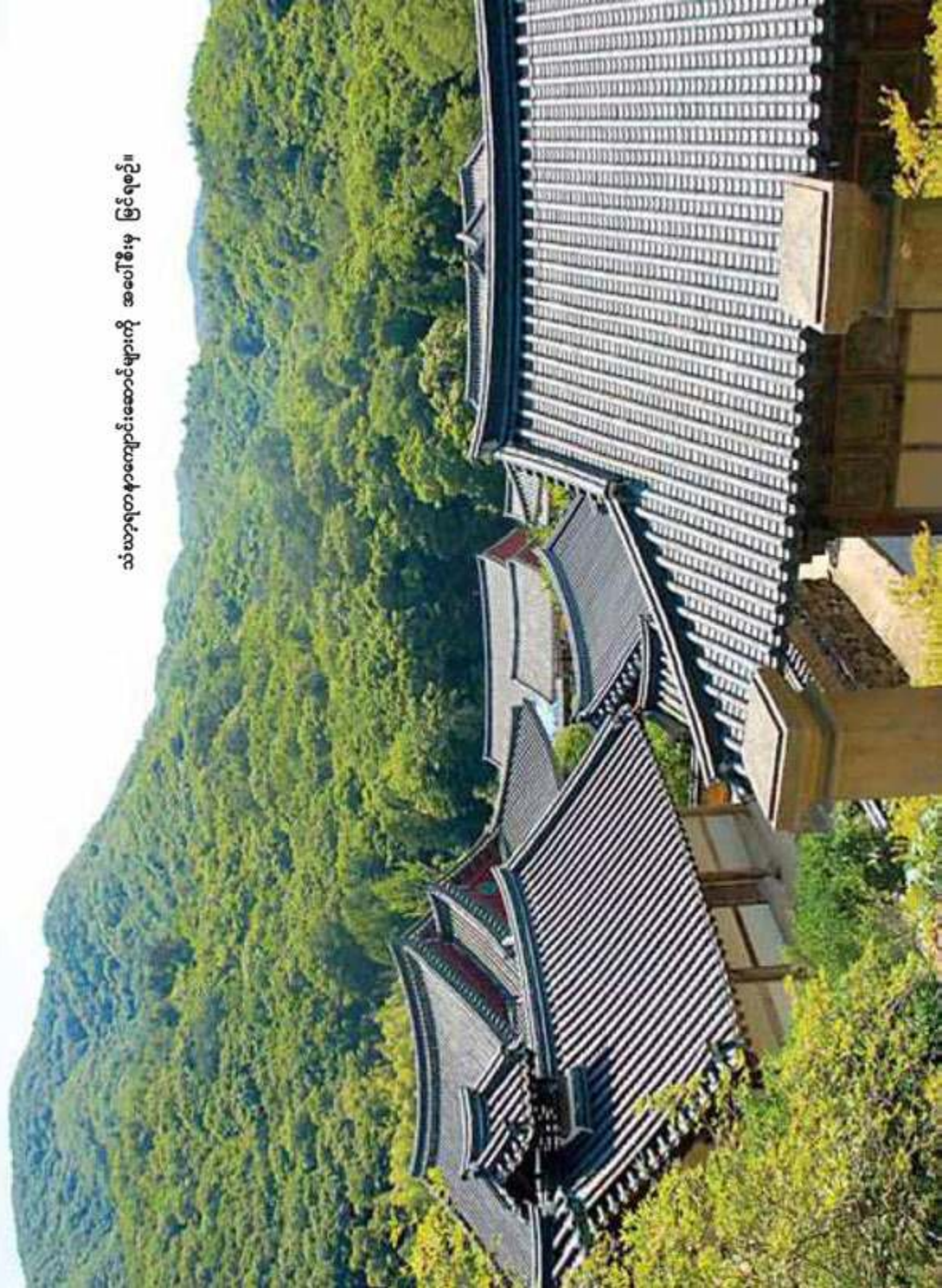
ကျွန်တော်သည် မှန်အိမ်အတွင်းက ကိုရီးယားရိုးရာလက်ထပ်မင်္ဂလာပွဲပြကွက် ခင်းကျင်းထားသည်ကိုကြည့်ရင်း ကိုရီးယားလူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံး၏ အတိတ်နှင့်မျက် မှောက်မှာ ပိုမလက်ထပ်ခြင်းဆိုသည့် လူမှုအစဉ်အလာတစ်ခုအပေါ် ပြောင်းလဲလာမှုများ၊ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု၏ ရိုက်ခတ်လာမှုများကို ဆင်ခြင်နေမိခြင်းဖြစ်သည်။ ချစ်တာပဓာနကာလ တွေက ဒဏ္ဍာရီလိုဖြစ်ခဲ့ကြပြီ။ ရုပ်ဝတ္ထုများကြီးစိုးသော မျက်မှောက်ခေတ်ကြီးမှာ ထိမ်းမြား ခြင်းအား ရုပ်ဝတ္ထုများက လွှမ်းမိုးလာနေသည်။ စင်္ကာပူမှာ ကျွန်တော်နေခဲ့စဉ်က ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်း စင်္ကာပူသားချန်က စင်္ကာပူမလေးတွေ အိမ်ထောင်ဖက်ရွေးချယ်ပုံကို ယခုလို မကျေမနပ်ပြောဖူးသည်။

‘သူတို့က လူကိုရွေးတာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီလူရဲ့နောက်မှာ စီလေးလုံး(4c) ပါမပါ ကြည့်ပြီးရွေးတာ။ စီလေးလုံးနဲ့ပြည့်စုံမှ စွဲတာကွ။ အဲဒါတွေက ဘာလဲဆိုတော့ ကား Car ငွေ Cash၊ အကြွေးဝယ်ကတ် Credit Card နဲ့ ကွန်ဒိုတိုက်ခန်း Condominum ပဲကွ’

ချန်တစ်ယောက် ဘာတွေခံခဲ့ရသလဲမသိဟု ကျွန်တော်တွေးမိပြီး ထိုစဉ်က ပြုံးခဲ့ရ ပါသေးသည်။

* * *

သံဃာ့ရတနာကျောင်းဆောင်များကို အပေါ်စီးမှ မြင်ရစဉ်။

ဆောင်ဝန်ဆာ သို့မဟုတ် သံဃာရတနာ

နန်ကန်ရိုးရာကျေးလက်မှ ကျွန်တော်တို့ကားထွက်လာတော့ မွန်းတည့်ပြီ။ ဆက်လေ့လာရမည့်နေရာက ရှေးဟောင်းဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းကြီးသို့ဟု သိထားသည်။ နန်ကန်နှင့်သိပ်မဝေးဟု ဗစ်ကီတို့ကပြောသည်။

‘အဲဒီအနီးအနားမှာပဲ ကျွန်မတို့နေ့လယ်စာစားတာပေါ့ဟု အကြီးမကယ်လီက

ဆန်လှောင်ခွက်ကြီးများအကြောင်း ရှင်းပြနေသော ကိုရိုးယားသူစကားပြန်အမျိုးသမီး။

ကားပေါ်တွင် အားလုံးကြားအောင်လှမ်းပြောသည်။ မိနစ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် ကျွန်တော်တို့စီးလာသောကားလေးသည် တောရိပ်တောင်ရိပ်တို့ဖြင့်အေးမြသော ဝင်းကြီးတစ်ခုအတွင်းဝင်ရောက်ကာ ရပ်နားလိုက်သည်။

‘ရှေ့မှာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းအဝင်ပဲ။ နီးနီးလေးပဲ။ အခု ရှေ့ကဆိုင်မှာ ကျွန်မတို့ နေ့လယ်စာစားကြမယ်’ဟု ဗစ်ကီကပြောလည်းပြော ကားပေါ်မှ ဦးဆောင်ဆင်းလေသည်။

ဆိုင်လေးက ကိုရီးယားရိုးရာဆိုင်ကလေးဖြစ်ပြီး သန့်သန့်ပြန့်ပြန့်၊ သပ်သပ်ရပ်ရပ်ကလေးဖြစ်သည်။ ထုံးစံအတိုင်း မရိုးနိုင်သေးသော ကင်မိချိုမျိုးစုံအပါအဝင် သက်သတ်လွတ်ဟင်းလျာများစားကြရသည်။ မနက်ပိုင်းမှာ လေ့လာရေးကလည်း ပင်ပန်း၊ စားလို့ကလည်းကောင်း၊ နေ့လယ်ချိန်နှင့်လည်း အချိန်ကိုက်ဆိုတော့ အားလုံးက တရေးတမော လောက်ငိုက်ချင်နေသည်။ သို့သော်မဖြစ် ကယ်လီက လောဆော်သည်။ ညနေလေယာဉ်မမီမှာကို စိုးရိမ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် အိပ်ချင်စိတ်ကိုခဏထားကာ လေ့လာရေးခရီးစဉ်အသစ်တစ်ခု စလိုက်ကြရသည်။

သံဃာ့ရတနာကျောင်းဝင်းအတွင်း တွေ့မြင်ရသော ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင်။

ကျိုစို(ခေတ်မှတ်ကျွန်းဆိုင်)

သံဃာရတနာကျောင်းဝင်းတစ်နေရာ။

ကျွန်တော်တို့ဝင်လာသည့်ဝင်းက ကိုရီးယားဗုဒ္ဓဘာသာဆောင်ဝန်ဆာရေးဟောင်းကျောင်းတော်ရာဝင်းကြီးဖြစ်လေသည်။ အဝင်တွင် မုခ်ဦးတစ်ဖက်တစ်ချက်၌ ဘီလူးရုပ်ကြီးများထုလုပ်ထားသည်။ ဘီလူးကြီးများသည် လက်ရာမြောက်လွန်းသဖြင့် ကြည့်ရသည်နှင့်ပင် ကြောက်စိတ်ဝင်လာသည်။ ဗစ်ကီက ကျွန်တော်စာရေးမည်ကို ပြောထားသဖြင့် ကျွန်တော့်အတွက် သီးသန့်ဧည့်လမ်းညွှန်ငှားပေးထားရာ ထိုဘီလူးကြီးများသည် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဝင်းအား စောင့်ကြပ်သူများဟု သိလိုက်ရသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် အလွန်သာယာလှပသော လမ်းကလေးအတိုင်း လမ်းလျှောက်ဝင်ရသည်။ လမ်းဘေးတစ်လျှောက်မှာ သစ်ပင်ကြီးတွေက မိုးထိုးနေသည်။ တချို့နေရာတွေမှာ စမ်းချောင်းလေးတွေက စီးဆင်းနေသည်။ ရင်ထဲမှာ အေးငြိမ်းသွားသည်။ ချက်ချင်းပင် အပန်းပြေသွားသည်။

‘ဟိုမှာမြင်နေရတာကတော့ နာမည်ကြီး ချိုကျီတောင်ကြီးပါပဲ’ဟု ဧည့်လမ်းညွှန်အမျိုးသမီးက ပြောသည်။

‘ဒီဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဟာ သံဃာရတနာထဲက သံဃာရတနာကိုယ်စားပြုကျောင်းတော်ကြီးဖြစ်ပါတယ်’ဟု အမျိုးသမီးက ဆက်လက်ရှင်းပြနေသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးချင်နူးသည် ယခုကျောင်းတော်ကြီးအား စတင်တည်ထောင်ခဲ့သူဖြစ်

ဆောင်ဝန်ဆာကျောင်းကြီးကို စောင့်ရှောက်သည်ဆိုသော ဘီလူးရုပ်ထုကြီးများ။

သည်။ ၁၁၉၀ပြည့်နှစ်တွင် ဘုန်းတော်ကြီးချင်းနူးသည် စိတ်တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကို လိုလားသူများအတွက် တရားဖြင့်မွေ့ပျော်စေနိုင်မည့် နေရာတစ်နေရာကို ဖန်တီးလိုသည်။ သူတို့ ခမျာ ခုနစ်နှစ်လုံးလုံး ဘုန်းကြီးကျောင်းကျဉ်းကျဉ်းကလေးထဲမှာ တရားအားထုတ်နေကြသည်။ လူတွေက တဖြည်းဖြည်းများလာပြီ။ နေရာထိုင်ခင်းကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်းနှင့် အေးချမ်းသည့်နေရာလိုလာပြီ။ ထို့ကြောင့် ဘုန်းတော်ကြီးသည် ကြိုးကြာငှက်တစ်ကောင်အား လွှတ်ပေးလိုက်သည်။ ကြိုးကြာငှက်သည် လေပေါ်တွင် စိတ်ကြိုက်ပျံဝဲပြီးနောက် နေရာတစ်နေရာသို့ ခိုနားလေသည်။ ယင်းနေရာသည် ယခုကျွန်တော်တို့ရောက်နေသော သံဃာ့ရတနာဆောင်ဝန်ဆာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းဝင်းကြီးပဲဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ကျောက်တုံးများဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော ကျောက်တံတားကလေးတစ်စင်းကို ဖြတ်လျှောက်ရသည်။ တံတားအောက်မှာ စမ်းချောင်းကလေးက ငြိမ်ငြိမ်ကလေးစီးဆင်းနေသည်။ ရေတွေက ကြည်မြဲနေသည်။ ငှက်ကလေးများ၏ တီတီကျာကျာသံစုံကလေးများကိုပင် ကြားနေရပေသည်။ တံတားပေါ်မှာ နားနေဆောင်ကလေးရှိသည်။ ထိုအဆောင်ကလေးရှိ ခုံတန်းလေးမှာထိုင်လိုက်သည်နှင့် စမ်းရေစီးသံများကိုပင် ကြားလာရပေသည်။ သာယာလှသည့်ဖြစ်ခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းအေးမြလှသည့်ဖြစ်ခြင်း။

မူလကျောင်းကြီးကတော့ အင်မတန်ကျယ်ဝန်းလှပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ၁၆ရာစုနဲ့ ကိုရီးယားစစ်ပွဲတွေအတွင်းမှာ ကြိမ်ဖန်ပေါင်းများစွာ ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရ ပြန်တည်ဆောက်ရ လုပ်ခဲ့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် မူရင်းကိုတော့ ဘယ်လိုမှ မမိနိုင်တော့ပါဘူးဟု ဧည့်လမ်းညွှန်က ရှင်းပြသည်။ ကျောက်သားတံတားကလေးကိုလွန်သည်နှင့် ကျောင်းတိုက်ကြီးတစ်တိုက်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ကိုရီးယားရိုးရာနယ်သော သစ်သားအိမ်ကြီးလို အဆောက်အအုံကြီးဖြစ် လေသည်။ ပင်မဗုဒ္ဓအဆောင်ကြီးဟု သိလိုက်ရသည်။ ကိုရီးယားတွင် ဆောင်ဝန်ဆာသည် သံဃာတော်၊ ဟေယင်ဆာသည် တရားတော်နှင့်တောင်ဒိုဆာသည် ဗုဒ္ဓကို ကိုယ်စားပြုသည် ဟုဆိုသည်။

ပင်မအဆောင်ကြီးထဲတွင် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်သုံးဆူကို ဖူးတွေ့ရသည်။ ထိုရုပ်ပွား တော်များသည် ပွင့်တော်မူပြီးသည့် ဒီပင်္ကရာဘုရားရုပ်ပွားတော်၊ စကြမုနိရုပ်ပွားတော်နှင့် အရိမေတ္တယျဘုရားရုပ်ပွားတော်တို့ဖြစ်ကြသည်ဟု ပြောပြချက်အရ သိရသည်။ ကျွန်တော် သည် ရုပ်ပွားတော်များအား ဝင်ရောက်ဦးချပြီး ဓာတ်ပုံတစ်ပုံရိုက်လိုက်သည်။ ရိုက်အပြီးမှာ

ဆောင်ဝန်ဆာကျောင်းဝင်းအတွင်းမှ စည်တော်စင်။

**ဆောင်ဝန်ဆာကျောင်းဝင်းအတွင်းမှ
ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တစ်ဆူ။**

များ၏ အဆောင်များကို တွေ့ရသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် လှေကားအတိုင်းပြေးတက်လာကြပြီး ထိုနေရာသို့ရောက်ခဲ့သော်လည်း အဆောင်များမှာ အများပြည်သူတို့အား ပြသခွင့်မပေးသဖြင့် လှေလာခွင့်မရခဲ့ပါ။ သို့သော် ထိုတောင်ကုန်းလေးပေါ်မှကြည့်လျှင် တောင်အောက်က အဆောင်လေးများနှင့်ရှုခင်းများသည် ပန်ရလှသည်။ ထို့ကြောင့် အမှတ်တရဓာတ်ပုံရိုက်ကောင်းသော နေရာဖြစ်နေလေသည်။

ကျွန်တော်သည် ဝန်းကျင်ရှုခင်းများကို တောင်ကုန်းလေးပေါ်မှ လှမ်းမျှော်ကြည့်ရင်း ရှေးခေတ်နှစ်ပေါင်းများစွာက လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု အလွန်ခေတ်နောက်ကျနေသည့် ကာလမျိုးမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းတော်ကြီးများ သည်လိုနေရာမျိုးမှာ လာရောက်သီတင်းသုံး၊ တရားအားထုတ်နိုင်ခဲ့သည်ကို လွန်စွာမှအံ့ဩမိသည့်အပြင် ဘာသာတရားအပေါ် ယုံကြည်မှုထက်သန်လှသည့်အပေါ်လည်း လေးစားကြည်ညိုမိခဲ့ရပါသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးက အနားရောက်လာပြီး ရုပ်ပွားတော်များအား ဓာတ်ပုံရိုက်ခွင့်မရှိဟုတားသဖြင့် ကင်မရာကိုသိမ်းလိုက်ရသည်။ တော်သေးသည်။ တစ်ပုံတော့ မှတ်တမ်းရသွားပြီ။

ပင်မဆောင်ကြီးနှင့်တည့်တည့်တွင်တွေ့ရသည်မှာ ပြတိုက်ဆောင်ဖြစ်လေသည်။ ဘယ်ဘက်တွင် တရားစီရင်ဆောင်၊ ညာဘက်တွင် သံဃာ့ရတနာဆောင်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအဆောင်ကြီးလေးဆောင်ဝန်းကျင်တွင် အဆောင်ငယ်ကလေးပေါင်းများစွာက ဝန်းရံထားနေပါသည်။ ပင်မဗုဒ္ဓဆောင်၏ နောက်ဘက် ပေ ၅၀ခန့်မြင့်သော တောင်စောင်းပေါ်တွင်မူ တရားထိုင်သည့်အဆောင်ကို တည်ဆောက်ထားပါသည်။ ထိုအဆောင်များအနီးတွင် ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီး

ကိုရီးယားတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာကပင် ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်းကို ကျွန်တော်မြင်နေရသော ရှေးဟောင်းသံဃာ့ကျောင်းတော်ကြီးတွေက သက်သေထူနေလေပြီ။

သမိုင်းကြောင်းအရပြောရလျှင် ကိုရီးယားသည် ဗုဒ္ဓဘာသာအယူအဆနှင့် ကွန်ဖြူးရှပ်အယူအဆတို့ ကြီးစိုးခဲ့သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာသည် အေဒီ ၃၇၂ခုနှစ် ဂိုဂါယိုမင်းဆက်ခေတ်တွင် ဘုန်းတော်ကြီးဆန်ဒိုက တရုတ်ပြည်မှ ရောက်ရှိသယ်ဆောင်လာခဲ့ရာမှ ကိုရီးယားတွင်စတင်ထွန်းကားခဲ့ကြောင်း သမိုင်းမှတ်တမ်းများတွင် ဖော်ပြထားသည်။ မင်းဆက်သုံးဆက်ခေတ်အားလုံးမှာ ဘုရင်တွေက ဗုဒ္ဓဘာသာထွန်းကားရေး ဦးစားပေးသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရားကျောင်းတော်များ၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ အမြောက်အမြား တည်ဆောက်ပေါ်ထွန်းလာခဲ့သည်။

သို့သော် ဂျိုးဆီးယွန်းခေတ်ကို စတင်တည်ထောင်သည့် ယီဆွန်ဂျိုးမင်းလက်ထက်တွင်မူ သူသည် ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုလွှမ်းမိုးမှုတို့အား ပယ်ဖျက်ကာ ယင်းနေရာတွင် ကွန်ဖြူးရှပ်ဝါဒကို အစားထိုးခဲ့သည်။ ထိုကာလများ အတွင်း ဗုဒ္ဓဘာသာပြန်လည်ထွန်းကားအောင် ကြိုးစားမှုမှန်သမျှကို ကွန်ဖြူးရှပ်ဝါဒီမင်းအာဏာပိုင် အရာရှိမင်းများက အပြင်းအထန်ကန့်ကွက်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းမှစကာ ကိုရီးယားတွင် ကွန်ဖြူးရှပ်အယူအဆ ပိုမိုခိုင်တွယ်လာခဲ့သည်ဟု ဆိုကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဆောင်ဝန်ဆာကျောင်းဝင်းအတွင်းမှ ကျောင်းဆောင်များ။

ဆောင်ခန့်ဆာကျောင်းဝင်းအတွင်း မိဒီယာအဖွဲ့သားများ အမှတ်တရ။

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့သည် တစ်နေရာအရောက်တွင် လှေကြီးသဏ္ဍာန်ထွင်းထားသော သစ်သားခွက်ကြီးများကို မြင်လိုက်ကြရသည်။

‘ဒေဒါ ဆန်လှောင်တဲ့ သစ်သားခွက်ကြီးတွေပါ။ တစ်ခွက်စီမှာ ဆန်ဂါလ်ပေါင်း ၂၅၀ဆုံပါတယ်။ ၁၇၂၄ခုနှစ်လောက်က သုံးခဲ့တာပါ။ ဘာသာရေးပွဲတော်ကိုလာကြတဲ့ ဧည့်သည်တွေစားဖို့ ရိက္ခာခွက်ကြီးတွေပါ’ ဟု ဧည့်လမ်းညွှန်အမျိုးသမီးက ရှင်းပြသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ကိုရီးယားတို့က ယခုကျောင်းတော်ကြီးကို အတိတ်တစ်ချိန်က အလွန်ကြီးကျယ်ခမ်းနားခဲ့သည်ဟု ညွှန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်က ဧည့်လမ်းညွှန်အမျိုးသမီးကို ဘာဘာသာဝင်လဲဟုစပ်စုလိုက်ရာ သူကခရစ်ယာန်ဖြစ်ကြောင်းပြောသည်။ အရေးထဲမှာ သူကသည်အလုပ်ကို ဝါသနာပါလွန်းနေခြင်းဖြစ်ပြီး သူ့အမျိုးသားမှာ ဆရာဝန်တစ်ဦးဖြစ်ကြောင်းကိုပဲ မမေးဘဲနှင့်ပြောပြနေသေးသည်။ ဗစ်ကီနှင့် ကယ်လီတို့ကိုလည်းမေးကြည့်ရာ သူတို့ကလည်း ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များဖြစ်ကြောင်း ပြောပြကြသည်။

တောင်ကိုရီးယားတွင် နိုင်ငံလူဦးရေ၏ တစ်ဝက်ကျော်ခန့်သည်သာ ဘာသာရေးသက်ဝင်ယုံကြည်ကြသူများ ဖြစ်ကြသည်ဟု သိရသည်။ ယင်းအထဲတွင်မှ ယခုအခါ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များက ၅၀ရာနှုန်းကျော်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များက လေးဆယ်ရာနှုန်း

ကျော်နှင့် ကျန်သူများမှာ တခြားသောဘာသာဝင်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါတွင် ခရစ်ယာန်ဘာသာကိုးကွယ်သူများ ပိုမိုများပြားလာနေသည်။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခြင်း၊ ထိုမှ တစ်ဖန် အနောက်တိုင်းယဉ်ကျေးမှုများက ကိုရီးယားလူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း တစ်နေ့တခြား စိမ့်ဝင်လာနေခြင်းတို့ကြောင့် ခရစ်ယာန်ဘာသာကိုးကွယ်မှုများ ပိုများလာခြင်းဟု သုတေသီတချို့က ယူဆကြကြောင်း စာတချို့တွင် ကျွန်တော်ဖတ်လိုက်ရသည်။

‘ကျွန်မထင်တာ တစ်ခုရှိတယ်။ အဲဒါဘာလဲဆိုတော့ အခုကြည့်လေ။ ကိုရီးယား ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းတော်ကြီးတွေဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းကြားထဲ သိပ်မနေတတ်ကြဘူး။ ဘုန်းတော်ကြီးတွေဟာ အခုလိုနေရာမျိုးတွေမှာ တောရဆောက်တည်ခဲ့ကြတာများတယ်။ ဟိုအရင်ခေတ်ကဆိုရင် ရှင်စဉ်းစားကြည့်လေ။ ဒီနေရာကနေ မြို့ကိုရောက်ဖို့ ဘယ်လောက်ကြာကြာသွားကြရမလဲ။ အဲဒါကြောင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ ပိုမိုကင်းကွာလာပြီး လူတွေရဲ့ ကြားမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာလွှမ်းမိုးနိုင်မှု တဖြည်းဖြည်းလျော့ကျလာတယ်လို့ ထင်မိတယ်’ ကယ်လီက သုံးသပ်ပြနေသည်။ သူပြောသည်မှာ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ သာသနာပြု

ပင်မဗုဒ္ဓအဆောင်ကြီးသို့သွားရာတွင် ဖြတ်သန်းရသောစမ်းချောင်းကလေးနှင့် သာယာလှသောရှုခင်း။

ကြသည်ဆိုရာဝယ် ဘာသာသာသနာကိုကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူတွေ များပြားမှသာ ပိုမိုစည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးနိုင်ပေမည်။ ကျွန်တော်တို့ဆီတွေတော့ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးများမှာ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိနေကြသည်။ ဘာသာသာသနာအကျိုးလုပ်ရင်း ရုပ်အကျိုးရွာအကျိုးများကိုပါ ထမ်းပေးနေသည့် ဦးပဉ္စင်းတွေအများကြီးရှိသည်။ ဟိုအရင်ကဆိုလျှင် မြန်မာတစ်ဦး၏ ပညာရေးဘဝတွင် ကနဦးဆရာများမှာ ရွာကျောင်းက ဘုန်းတော်ကြီးများဖြစ်နေပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်တို့ဆီတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်ထွန်းကားလျက်ရှိနေဆဲ။ အရှိန်အဟုန်ကောင်းနေဆဲဖြစ်လိမ့် မည်ဟု ကယ်လိုသုံးသပ်ချက်အဆုံးမှာ ကျွန်တော်က ဆက်စပ်တွေးနေမိပါသည်။

‘လှေလာတာလဲ စုံလောက်ပြီ။ ကားဆီပြန်သွားကြစို့။ တော်ကြာလေယာဉ်မမိမှ ဒီမှာ တစ်ညထပ်အိပ်နေရဦးမယ်’ဟု အငယ်မစစ်ကီက သူ့ထုံးစံအတိုင်း အသံစာစာနှင့် အော်ပြောသည်။ ကျွန်တော်သည် တောရိပ်တောင်ရိပ်ကြားမှာ တရားဓမ္မနှင့် မွေ့လျော်စရာ ကောင်းလောက်အောင် ဝန်းကျင်အခြေအနေဖြစ်နေသည့် သံဃာ့ရတနာဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းကြီးကို စိတ်တည်ငြိမ်မှုအပြည့်နှင့် ထပ်ကြည့်လိုက်သည်။ ပြီးတော့ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်အားရည်မှန်းပြီး သာသနိကအဆောက်အအုံများအား ဦးချိုရှိခိုးမိလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကို တင်ဆောင်လာသော မိနီဘတ်စ်ကားလေးက ဝှမ်းဖျားမြို့လေဆိပ်သို့ ဦးတည်မောင်းနှင်နေလေသည်။ အလာတုန်းက ယိုဆူးလေဆိပ်ထက် ယခုအပြန်ဝှမ်းဖျားက ပိုကြီးမားသည်။ ထည်ဝါသည်။ တောင်ကိုရီးယား၏မြို့ပြနှင့် နှစ်ရက်တာမျှဝေးခဲ့ပြီး အေးချမ်းသောကျေးလက်တွင် ကျွန်တော်တို့လှေလာခဲ့ရသည်။ တိုးတက်မှုနှင့်အတူ စိတ်ရှုပ်ထွေးစရာတွေက အများကြီးဖြစ်သည်။ ကျေးလက်တောနယ်မှာမူ မြို့ပြလောက်မတိုးတက်၊ မြို့ပြလိုမခမ်းနား။ သို့သော် စိတ်ငြိမ်းချမ်းသည်။ အေးဆေးသည်။ ဒါသည်ပင်လျှင် အများလက်ခံထားသည့် ယေဘုယျကျသော နိယာမတစ်ခုဖြစ်နေပြီလား မသိချေ။

နန်းတွင်းရတနာကို တူးဖော်ကြည့်ခြင်း

မနေ့ကညက ယိုဆူးကပြန်လာပြီးနောက် ခရီးပန်းပန်းနှင့်အိပ်ကောင်းခဲ့ရာ မနက်မှာ မနည်းထယူရသည်။ သည်နေ့မနက်သွားရမည့် အစီအစဉ်မှာ ကျွန်တော်တို့တစ်ဖွဲ့လုံး စိတ်ဝင်စားခဲ့သော ခရီးစဉ်ဖြစ်နေသည်။ ကိုရီးယားလို 'တေဂျန်ဂျင်း'ဟုခေါ်သည့် နန်းတွင်းရတနာ ဥယျာဉ်သာ (Dae Jang Geum Theme Park) ကို ကျွန်တော်တို့ လေ့လာကြရမည်။ အမှန်တော့ ပါခီဆိုသည့်သဘောမှာ ရွှင်မြူးဆော့ကစားစရာနေရာဖြစ်သည်။ သို့သော် တေဂျန်ဂျင်းမှာမူ ထိုသဘောကိုမဆောင်။ နာမည်ကျော်ကိုရီးယားဒရာမာတေဂျန်ဂျင်းကို ဆက်တင်ကြီးများဆောက်ကာရိုက်ကူးခဲ့သည့် ရိုက်ကွင်းနေရာဖြစ်ရာ ကျွန်တော် မြန်မာဆန်ဆန် နန်းတွင်းရတနာရိုက်ကွင်းရွာကလေးဟုသာ သုံးချင်ပါသည်။

နန်းတွင်းရတနာဆိုသည်နှင့် ကျွန်တော်တို့ဆီက ကိုရီးယားဒရာမာများကို အရူးအမူးစွဲလမ်းကြသော ပရိတ်သတ်များအားလုံးက ချစ်စဖွယ်မျက်နှာလေးနှင့် နန်းတွင်းသူလေးချွန်ဂင်အဖြစ်သရုပ်ဆောင်သည့် ကိုရီးယားမင်းသမီးချော လီယောင်အေးကို ပြေးသတိရလိုက်ကြမည်မှာ သေချာပါသည်။

နန်းတွင်းရတနာကိုရီးယားရုပ်သံဒရာမာ ဇာတ်လမ်းတွဲကို ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတွင် မြဝတီရုပ်သံမှ လပေါင်းများစွာထုတ်လွှင့်ပြသခဲ့ရာ လူကြိုက်အတော်များခဲ့ပါသည်။ အမှန်ပြောရလျှင် ထိုရုပ်သံဇာတ်လမ်းကို ရန်ကုန်မှာ ကျွန်တော်မကြည့်ခဲ့ဘူးပါ။ နာမည်ကြီးမှန်းတော့သိသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်မကြည့်ခဲ့။ ဇာတ်လမ်းတွဲစွဲသွားမှာလည်း ကျွန်တော်စိုးခဲ့

နန်းတွင်းရတနာတွင် သရုပ်ဆောင်ထားကြသည့် မင်းသားမင်းသမီးများ၏ လက်ဖဝါးပုံစံများ။

သည်။ ကျွန်တော်တို့မီဒီယာအလုပ်က ကိုယ့်ကိုကိုယ် ကိုယ်မပိုင်။ အချိန်ဇယား တိတိကျကျ ဆွဲပြီးလုပ်လို့မရ။ ထို့ကြောင့် အချိန်မှန်လာနေသော ရုပ်သံဇာတ်လမ်းတွဲတွေကိုစွဲသွားလျှင် အလုပ်ပျက်အကိုင်ပျက်ဖြစ်မည်။ အကယ်၍ အလုပ်ကိုအပျက်မခံနိုင်လျှင်ပင်လျှင် ဇာတ်လမ်းအဆက်လာနေသော ထိုအချိန်တွေမှာ အလုပ်ကို စိတ်ဖြောင့်ဖြောင့်လုပ်နိုင်မည် မဟုတ်။ အဲသည့်အခြေအနေတွေကို တွေးကြည့်မိသဖြင့် ကိုရီးယားကားတွေကို ကျွန်တော် ရှောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်နေရာမှာ သည်ဇာတ်လမ်းတွဲကို စွဲခဲ့သူတစ်ဦးဦးသာဖြစ်ပါက ပိုပြီးရင်ခုန်ပေမည်။ ကျွန်တော့်မှာ ရင်ခုန်မှုထက် သည်လိုဇာတ်ကားတွဲကို တစ်ကမ္ဘာလုံးကသူတွေ ဘာကြောင့်သည်လောက် စွဲလမ်းကြပါလိမ့်ဆိုသည်ကို သိချင်လှသည့်ပြင်းပြသော စိတ်ဝင်စားမှုက ပိုများပါသည်။

နန်းတွင်းရတနာရိုက်ကွင်းရွာကလေးသည် အမ်ဘီစီမီဒီယာလုပ်ငန်းကြီးပိုင်သော ယန်ဂျီးယဉ်ကျေးမှုတောင်ကြားတွင် တည်ရှိသည်။ ထိုယန်ဂျီးယဉ်ကျေးမှုတောင်ကြား

သည် ဂျွန်ဂျီပြည်နယ်၊ ယန်ဂျူးမြို့တွင် တည်ရှိသည်။ ဆိုးလ်မြို့အရှေ့ဘက် တစ်နာရီခန့် ကားမောင်းလိုက်သည့်အခါ ကျွန်တော်တို့ကြည့်ချင်လေ့လာချင်သော နန်းတွင်းရတနာရွာ ကလေးသို့ ရောက်ပါပြီ။

ကျွန်တော်တို့ကလည်း ကားပေါ်ကအဆင်းအနားတွင်ရပ်ထားသော ဆလွန်း ကားငယ်တစ်စီးပေါ်မှ အမျိုးသားကြီးတစ်ဦးနှင့် အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးဆင်းလာရာ မြန်မာ နှင့်တူလှသည်အထင်နှင့် ကျွန်တော်ကြည့်လိုက်မိပါသည်။ တကယ်ပင် မြန်မာအစစ်တွေ ဖြစ်နေကြသည်။ ဆရာဦးချစ်စံဝင်းနှင့် ဆရာအမျိုးသမီးအန်တီမော် (စာရေးဆရာမလမင်း အိမ်)တို့ဖြစ်နေသည်။ ဘယ်လိုကြောင့်မှန်းတော့မသိ။ နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တစ်ခါမျှမသိကျွမ်းမမြင်ဖူးကြသည့်တိုင် မြန်မာများက အချင်းချင်းမြန်မာမှန်းသိကြသည်။ သွားပုံလာပုံ၊ ပြောပုံဆိုပုံ၊ ဝတ်ပုံစားပုံကိုကြည့်ပြီး ဥရောပဝတ်စုံများဝတ်ထားလင့်ကစား အကဲခတ်နိုင်ကြသည်။ အံ့အားသင့်စရာ ဖြစ်လေသည်။

“ဘယ်တုန်းက ရောက်ကြသလဲ”ဟု ဆရာဦးချစ်စံဝင်းက မေးလေသည်။ ကျွန်

ပင်မအဆောင်ကြီးအနီးက ကမ္ဘာလှည့်ဧည့်သည်များ။

နန်းတွင်းသားအတူကြီးတစ်ဦးနှင့်အတူ စာရေးသူအမှတ်တရ။

တော်က ခရီးစဉ်ကို အကျဉ်းရုံးပြောပြလိုက်ပါသည်။ ဆရာဦးချစ်စံဝင်းတို့ဇနီးမောင်နှံ ဆိုးလ်ကိုရောက်နေသည်ကို လေဆိပ်အဝင်ကတည်းက ကျွန်တော့်ယောက်ဖတော်ကိုရဲလွင်က ပြောပြထားပြီးဖြစ်သည်။ သူတို့သည်လည်း ကျွန်တော်တို့လိုပင် ယဉ်ကျေးမှုမလှယ်ရေး အစီအစဉ်တစ်ခုဖြင့် အလည်ရောက်လာကြခြင်းဟု ကျွန်တော်သိထားနှင့်နေသည်။ သူတို့နှစ်ဦးက ကျွန်တော့်ကိုလက်ပြပြီး အဖော်ပါလာသည့် ကိုရီးယားလူငယ်မောင်နှံနှင့်အတူ ထွက်သွားကြသည်။

အဝင်ဝတွင် ၁၂ပေခန့်မြင့်သော ကြွေပြားကပ်ထားသည့် ဘုတ်ပြားတစ်ခုပေါ်တွင် လက်ဝါးပုံသဏ္ဍာန်များကို တစ်ဒါဇင်ကျော်ခန့်ကပ်ထားသည်ကို မြင်လိုက်ရသည်။ ဘေးနားမှာ ကိုရီးယားစာဖြင့်ရေးထားရာ ဘာတွေမှန်းမသိသဖြင့် အနားကဗစ်ကို ခေါ်မေးရပါသည်။

“အဲဒါနန်းတွင်းရတနာမှာ သရုပ်ဆောင်တဲ့ မင်းသားမင်းသမီးတွေရဲ့ တကယ့်လက်ဖဝါးပုံစံတွေပေါ့” ဟု ရှင်းပြသည်။ ရှင်းပြရုံနှင့်အားမရသေး။ သူက ထိုလက်ဖဝါးရာ

တစ်ခုပေါ်သို့ သူ့လက်ကို သွားပြီးထပ်ပြလိုက်သေးသည်။ ဗစ်ကီရော သရုပ်ဆောင်တဲ့အထဲ ပါလိုလားဟု တမင်တကာ ကျွန်တော်စတော့ သူကပေါ့ပေါ့ပါးပါးရယ်မောလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် အဝင်ဝတွင် ထောင်ထားသော လက်ဖဝါးရာဘုတ်ပြားကြီး၏ လက်ဝဲဘက်ရှိ လမ်းကလေးအတိုင်း ရွာကလေးသို့ လမ်းလျှောက်ဝင်လိုက်ကြပါသည်။ အနည်းငယ်မျှ လမ်းလျှောက်လိုက်သည်နှင့် ရိုက်ကွင်းရွာကလေး၏ ပင်မဂိတ်ဝကြီးကို လှမ်းမြင်လိုက်ရပါသည်။ ထိုဂိတ်ကြီး၏ အတွင်းပိုင်းမှာ နန်းတွင်းရတနာဒရာမာကြီးကို ဇာတ်ဝင်ခန်းအများဆုံးရိုက်ကူးခဲ့သော အဆောက်အအုံများကို စီကာစဉ်ကာ တွေ့နေရပါ သည်။ ဂိတ်ဝကိုဝင်လိုက်သည်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်တည့်တည့်မှာ အဆောက်အအုံကြီး တစ်ဆောင်ရှိသည်။ ယင်းကို တေဂျန်ဟုခေါ်ကြောင်း သိရသည်။ ထိုတေဂျန်အဆောက် အအုံကြီးတွင် အချက်အပြုတ်ယှဉ်ပြိုင်ပွဲများ၏ ဇာတ်ဝင်ခန်းများကို ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ဇာတ်ဝင်ခန်းတွင်ပါသော ပြကွက်တချို့ကို ဗီဒီယိုဖြင့်ပြသထားသည်။ ထို့အပြင် ဇာတ် ဝင်ခန်းတစ်ခန်းပါ ရုပ်သေဇာတ်ပုံကြီးတစ်ပုံကိုလည်း စိုက်ထူပြသထားရာ ဒရာမာကြည့်ဖူး

ကမ္ဘာလှည့်များထံမှ ငွေသုံးယူနေသော ဝတ်စုံငှားဆိုင်ကလေး။

နန်းတွင်းရတနာ၏
ဇာတ်ကောင်
သဏ္ဍာန်တူများနှင့်
စာရေးသူအမှတ်တရ။

သူများအတွက် ပြန်လည်အောက်မေ့စရာ ဖြစ်စေပေလိမ့်မည်။

နန်းတွင်းရတနာဒရာမာကို အမ်ဘီစီကုမ္ပဏီကြီးက ၂၀၀၃ခုနှစ်တွင် ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ ချိုဆွန်ခေတ် ရှေးဟောင်းရာဇဝင်ကားဖြစ်သည်။ နန်းတွင်းသမားတော်ကလေးချွန်ဂင်၏ လွမ်းမောဖွယ်ဘဝဇာတ်လမ်းအဖြစ် စိတ်ကူးရေးသားရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ချွန်ဂင်ကလေး၏ ရိုးသားမှု၊ စိတ်ရှည်သည်းခံမှု၊ စိတ်နှလုံးကောင်းမွန်မှု၊ ထက်မြက်သောအရည်အချင်း စသည်တို့ကိုအခြေပြုရင်း ထိုခေတ်က ကိုရီးယားတို့၏ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်းများ၊ နန်းတွင်းစားဖွယ်များ ပြင်ဆင်ချက်ပြုတ်ပုံများနှင့် ရှေးဟောင်းရိုးရာဆေးပညာတို့ကိုပါ တို့ထိရိုက်ကူးခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ကြည့်ဖူးကြသူတိုင်း ရင်နှင့်အောင်စွဲခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုသည်။

ပင်မအဆောင်ကြီးအနားမှာ ကမ္ဘာလှည့်တွေကို ကိုရီးယားဝတ်ရုံတွေတရုန်းရုန်းနှင့် မြင်လိုက်ရသည်။ ဇာတ်ဝင်ခန်းပါ ရိုးရာအဝတ်အစားများကိုဝတ်ဆင်ကာ ဇာတ်ပုံတွေ

တဖျတ်ဖျတ်အရိုက်ခံနေကြသည်။ သည်ဝတ်စုံတွေ ဘယ်ကရလာပါလိမ့်ဟု စဉ်းစားမိ၍ မဆုံးခင် ဝတ်ရုံတွေငှားနေသည့်ရုံလေးကို ကျွန်တော်တွေ့လိုက်ရပါသည်။

ထိုစဉ်မှာ အဆောင်အတွင်းမှာ ဘုရင်ကြီးနှင့်မိဖုရားကြီးဝတ်စုံများဖြင့် ထီးဟန်နန်းဟန်ဆန်ဆန်ပင် ကျကျနနဓာတ်ပုံအရိုက်ခံနေသူနှစ်ဦးကို တွေ့လိုက်ရရာ မိဖုရားကြီး၏ လက်လှမ်းပြန့်တ်ဆက်လိုက်မှ အန်တီမော်မှန်းသိလိုက်ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ စာရေးဆရာ ဇနီးမောင်နှံသည် အရှင်လတ်လတ်ပင် တော်ဝင်မောင်နှံအဖြစ် ဘဝကူးသွားကြလေပြီဟု ကျွန်တော်က စိတ်ထဲတွင် ကျီစယ်တွေးတွေးမိလိုက်ပါသေးသည်။

အန်တီမော်နှင့် ကျွန်တော်တို့က ရပ်ဆွေရပ်မျိုးပမာ ချစ်ခင်ရင်းနှီးခဲ့ကြသော်လည်း လေးစားအပ်သော အသက်အရွယ်နှင့် ဂုဏ်ဒြပ်များကိုငဲ့သောကြောင့် စိတ်ထဲက ကျီစယ်အတွေးများသည် ဝစီကံမမြောက်ခဲ့ပါ။ သို့သော် အန်တီမော်က ကျွန်တော်ရင်ထဲက ကျီစယ်အတွေးစကားလုံးများကို သိနေသလားထင်ရအောင် သူကပဲ စနောက်လိုက်ပါသည်။

“သားရေ . . . တို့နှစ်ယောက်လဲ အရှင်လတ်လတ် ဘဝကူးသွားကြပြီ” . . . တဲ့။

နန်းတွင်းရတနာဓာတ်ဝင်ခန်းဝတ်စုံများဝတ်၍ အရိုက်ခံနေကြသော ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားများ။

နန်းတွင်းရတနာစာတင်ခန်းများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုနေကြသော ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များ။

ဝတ်စုံတစ်စုံငုံစားခကာ ကိုရီးယားဝမ်ငွေငါးထောင်ဖြစ်သည်။ ဒေါ်လာနှင့်တွက်လျှင် ငါးဒေါ်လာ။

‘ဝတ်ရုံဝတ်ရိုက်ပါလား’ဟု ဆရာဦးချစ်စံဝင်းကပြောသည်။ ကျွန်တော်က ရယ်နေ လိုက်မိပါသည်။ တကယ်လည်း ကျွန်တော်ဝတ်ရုံကြီးတွေ ဝတ်မရိုက်ဖြစ်ခဲ့ပါ။ ပိုက်ဆံနှု မြော၍ မဟုတ်သည်ကိုတော့ ကိုယ့်ကိုကိုယ်အသိဆုံးပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ရဲလှပြီထင်ထားသော ကျွန်တော့်မှာ သည်တစ်ခါတော့ မရနိုင်ပါ။ ဝတ်ရုံကြီးတွေဝတ်ပြီး ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံရမှာကို ရှက်နေသောကြောင့် အန်တီမော်တိုလို ရတောင့်ရခဲအခွင့်အရေး တစ်ခုကို ကျွန်တော်လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးသွားရပါသည်။

ဝတ်ရုံမဝတ်ရဲသောကျွန်တော်က အမှတ်တရဖြစ်အောင် နန်းတွင်းဝတ်ရုံဝတ်ထား သော ဇာတ်ကောင်အတူတစ်ဦးနှင့်တော့ ဓာတ်ပုံတွဲရိုက်ဖြစ်လိုက်ပါသည်။ ထို့အပြင် တခြားသောဝတ်ရုံဝတ် မိသားစုတစ်စုနှင့်ပါ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံထပ်ရိုက်ခံလိုက်ပါသေးသည်။

“ဝတ်ရုံမဝတ်ဘဲ ဝတ်ပြီးသားသူတွေနဲ့တွဲရိုက်လဲ အတူတူပါပဲကွာ။ ပိုက်ဆံချွေ

တာရာရောက်တာပေါ့။ ဟု အရှက်ပြေပြောတော့ အနားမှဗီယက်နမ်သားကြီးသစ်က အားပါး တရရယ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ရုပ်သေ၊ ရုပ်ရှင်ကင်မရာနှစ်လုံးစလုံးဖြင့် ဝတ်ရုံငှား သောဆိုင်ကလေးကို တစ်လှည့်စီရိုက်ကူးနေမိပါသည်။ ဝတ်ရုံငှားကြသူအများစုမှာ နန်း တွင်းရတနာ၏ အမာခံပရိသတ်များ၊ နန်းတွင်းရတနာကို အသည်းခိုက်အောင် ချစ်သူများ ဖြစ်မည်မှာ သေချာပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့သည် ကျွန်တော်လုံးဝမသိသော ဇာတ်ကောင်များ၏ နာမည်ကိုပြောပြပြီး ဘယ်သူ့ဝတ်ရုံပေးပါ။ ဘယ်ဝါ့ဝတ်ရုံပေးပါ စသည်ဖြင့် မက်မက်မောမောကို ပိုက်ဆံပေးငှားနေကြသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော့်ဝန်းကျင်တွင် သည်းသည်းလှုပ်နေကြသော ဧည့်သည်များကိုကြည့်မိ ရာ အများစုသည် သက်လတ်ပိုင်းများဖြစ်ပြီး တရုတ်နှင့်ဂျပန်လူမျိုးများဖြစ်နေသည်။ အာရှသားများဖြစ်နေကြသည်။ အနောက်နိုင်ငံသားများ၊ ဥရောပသားများကို တစ်ဦးတစ် ယောက်မျှပင်မမြင်မိ။ အာရှသားများသည် နိုင်ငံကွဲလင့်ကစား၊ လူမျိုးကွဲလင့်ကစား ယဉ် ကျေးမှုအခြေခံတချို့ တူညီတတ်ကြသည်။ ခံစားချက်ခြင်း၊ တွေးခေါ်ပုံခြင်း၊ ယုံကြည်ပုံခြင်း ညီမျှခြင်းများ ဆွဲနိုင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် တချို့သော အတွေးအခေါ်ပညာရှင်များက

နန်းတွင်းရတနာဇာတ်ဝင်စနန်းဝတ်စုံဝတ်၍ ဇာတ်ပုံအရိုက်ခံနေကြသည့် အာရှသားခရီးသွားများ။

အရှေ့သည်အရှေ့၊ အနောက်သည်အနောက်ဟု ဆိုစကားများကို မှတ်တမ်းထားခဲ့ကြလေ သလား မသိချေ။

ကျွန်တော်သည် ဝတ်ရုံတစ်ရုံငှားလိုက်၊ ဝမ်ငါးထောင်ပေးလိုက်၊ မိနစ်ပိုင်းမျှပင် မကြာဘဲ ဓာတ်ပုံရိုက်လိုက်၊ ဝတ်ရုံပြန်အပ်ပြီး အသစ်တစ်စုံငှားလိုက်လုပ်နေကြသော ဧည့်သည်များကို တအံ့တဩပင်ငေးကြည့်နေမိပါသည်။ နန်းတွင်းရတနာ၏ အောင်မြင် မှုက မယုံကြည်နိုင်လောက်အောင်ပါပဲလား။ ကျွန်တော်တို့ အလွယ်ပြောနေကျ စကားတစ် ခွန်းနှင့်ပြောရလျှင် နန်းတွင်းရတနာအရမ်းပေါက်သွားတာပါလား။

ဆိုင်ရှင်ကတော့ အတော့်ကိုစီးပွားဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အမ်ဘီစီကုမ္ပဏီပိုင်ဆိုင်ပဲ လား။ သို့မဟုတ် ပြင်ပပုဂ္ဂလိကတစ်ဦးကို ကန်ထရိုက်ပြန်ပေးထားခြင်းလားဆိုသည်ကို တော့ ကျွန်တော်မမေးမိခဲ့ပါ။ သို့သော် မည်သူပဲဖြစ်ဖြစ် လုပ်စားတတ်သော သည်စိတ်ကူး ကလေးကိုတော့ ကျွန်တော်မချီးကျူးဘဲမနေနိုင်။ တစ်ခါငှားငါးဒေါ်လာနှင့် လူတွေကြိတ် ကြိတ်တိုး အလှူအယက်ငှားနေသည်ကို တွက်ကြည့်ပါက သူ့ထက်ကောင်းသည့် စီးပွားရေး တောင် သူ့လောက်မကောင်းဟု လူရွှင်တော်တွေပျက်လုံးကိုပါ ငှားပြောရပေလိမ့်မည်။

ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းကို မီးခိုးမဲ့စက်ရုံကြီးများဟု တင်စားခေါ်ကြသည်။

နန်းတွင်းရတနာဓာတ်ဝင်ခန်းများကို ရုပ်သေဓာတ်ပုံများဖြင့် ပြသထားပုံ။

မီးခိုးမထွက်ဘဲ တိုင်းပြည်ဝင်ငွေရှာပေးနိုင်သည့် လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေးကိစ္စ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကိစ္စ၊ လုံခြုံရေးကိစ္စဆိုသည့် ပြန်ကြည့်ရမည့် အချက်များရှိနိုင်သော်လည်း အကျိုးနှင့်အပြစ်တွင် အကျိုးကများသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးက ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းကို စောက်ချစီးပွားရှာနေကြခြင်းဖြစ်လေသည်။ သိပ်မကြာသေးခင်က နိုင်ငံတကာသတင်းတစ်ပုဒ်တွင် လက်ဝဲယိမ်းကျူးဘားလိုနိုင်ငံမျိုးမှာပင် တစ်နှစ်တစ်နှစ်ကို ခရီးသည်လေးသန်းလောက် လာနေပြီဆိုသည်ကို ဖတ်လိုက်ရရာ အဲဒါသာကြည့်ပေတော့ဟုသာ ပြောရပေတော့မည်။

ယခုလည်းကြည့် နန်းတွင်းရတနာဒရာမာဇာတ်ကား နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင် ပေါက်သွားခဲ့ခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး ကိုရီးယားတို့က ခါတော်မီနေကြပြီ။ လုပ်စားတတ်နေကြပြီ။ စိတ်ကူးကွန့်နိုင်တတ်ကြပြီ။

တိုးရ်လုပ်ငန်းဆိုသည်နှင့် ကျွန်တော်တို့က ကမ္ဘာလှည့်တွေကို လေဆိပ်မှာကြို၊ ကားပေါ်တင်၊ ဟိုတယ်ပို့၊ သွားလိုရာလိုက်ပြလောက်သာထင်နေသည်။ အမှန်မှာ ကမ္ဘာလှည့်လုပ်ငန်းသည် အကြီးကြီးဖြစ်သည်။ စောစောကပြောသည့် ပင်မလုပ်ငန်းကြီးတွေအပြင် ယင်းတို့ကို အထောက်အကူပြုသည့် ဘေးထွက်လုပ်ငန်း (supported business) တွေ အများကြီးရှိနေသည်။ ဝတ်စုံငှားဓာတ်ပုံရိုက်သည့် လုပ်ငန်းကိုပဲကြည့်ပါ။ ဘယ်လောက်အလုပ်ဖြစ်နေပါသနည်း။

ပုံတူကူးချသည်ပဲပြောပြော ကျွန်တော်ကတော့ ပုဂံလိုနေရာမျိုးမှာ အဲသည်လိုစီးပွားရေးမျိုး သွားလုပ်ချင်နေသည်။ ပုဂံဘုရားတွေနောက်ခံထားပြီး ရှေးခေတ်မြန်မာနန်းတွင်းအဝတ်အစားများဝတ်ဆင်ပြီး ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံလိုသူခရီးသွားများ အများအပြားရှိမည်မှာ သေချာပေသည်။ “ရှင်ဘုရင်ဝတ်ရုံပေးပါ”၊ “မိဖုရားကြီးဝတ်ရုံငှားပါ”၊ “စစ်သူကြီးဝတ်ရုံလိုချင်တယ်” စသည်ဖြင့် ငှားကြမည့်သူတွေ ရှိပေလိမ့်မည်။ တစ်ခါငှားလျှင် ငါးဒေါ်လာမယူဘဲ နှစ်ဒေါ်လာ၊ သုံးဒေါ်လာပဲယူဦး။ ရမည့်ဝင်ငွေကို ကျွန်တော်တွက်ကြည့်လိုက်သည်။ နည်းလှမည်မဟုတ်ပါ။

သည်စိတ်ကူးကို ကျွန်တော်က မြန်မာမိတ်ဆွေများကို ပြန်ပြောပြမိပါသည်။ ပြီးတော့ ဂျာနယ်ထုတ်စားရတာထက်တော့ အများကြီးကောင်းမှာဗျဟုပါ ရယ်မောပြောဆိုလိုက်မိရာ သူတို့က အကြံကြီးပါပေဗျဟု ကောင်းချီးညွှတ်ပေးကြလေသည်။

အဝေးမှမြင်ရသည့် နန်ကန်ကျေးရွာမြင်ကွင်း။

နန်းတွင်းရတနာကို တူးဖော်ကြည့်ခြင်း (၂)

ကျွန်တော်သည် ကိုယ့်ပိုက်ဆံကိုယ် ဖောဖောသီသီးကြီးကိုပေးကာ ရယ်မောပျော်ရွှင်နေသော ကမ္ဘာလှည့်ဇည့်သည်များကိုကြည့်ရင်း စိတ်ကူးနှင့်စီးပွားရေးလုပ်လိုက်မိခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ သည်နေရာမှာ အကြာကြီးဆက်နေ၍မဖြစ်။ ကယ်လီက တခြားနေရာဆက်သွားကြဖို့ လောဆော်နေသည်။ ပြောမည့်သာပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့တစ်ဖွဲ့လုံး ဝတ်ရုံ

နန်းတွင်းရတနာစာတံဝင်ခန်းများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုနေသည့် ခရီးသွားများ။

နန်းတွင်းရတနာဇာတ်ကားတွင် အသုံးပြုခဲ့သည့် အဆောက်အုံတစ်ခု။

ငှားဝတ်ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံကြသည့်သူတွေ တစ်ဦးမျှမရှိ။ သူများတွေရိုက်နေသည်ကို မှတ်တမ်းတင်ကြ၊ ငေးကြည့်ကြသူများသာ ဖြစ်နေသည်။ မီဒီယာသမားတွေ ကပ်စေးနည်းသည်လား၊ ရှက်ရွံ့တတ်ကြသည်လား။

ကျွန်တော်က လက်ကမ်းလွှာကလေးကို ကြည့်လိုက်သည်။ အထင်ကရအဆောက်အုံတွေကို နံပါတ်ထိုးထားသည်။ ရေတွက်ကြည့်ရာ ၂၃လုံးရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ကြည့်ဖို့ အများကြီးကျန်သေးသည်။ အခုမှ စလုံးရေစပဲ ရှိသေးပါလား။

အနားကအဆောင်တချို့ကို ကျွန်တော်လှည့်ပတ်ကြည့်ရမိသည်။ အနားမှာ ရှိဆွန်ခေတ်အချုပ်ခန်းကလေးတစ်ခုကို မြင်နေရသည်။ တဟီးဟီးတဟားဟားနှင့် အချုပ်ခန်းကလေးထဲက အသံတွေထွက်လာသဖြင့် ကြည့်မိလိုက်တော့ ဟောင်ကောင်နွယ်ဖွားတွေ ဖြစ်မည့်ပုံပေါ်သော လူတစ်စုက အချုပ်ထဲမှာပျော်နေကြသည်။ သူတို့ကိုအပြင်မှ အဖော်တစ်ဦးက ဓာတ်ပုံတွေတဖျပ်ဖျပ်ရိုက်ပေးနေသည်။ ရိုက်စရာရှားလို့ သည်လူတွေ အချုပ်ခန်းထဲဝင်အရိုက်ခံကြတယ်ဟု ကျွန်တော်က ပြုံးရင်းတွေးလိုက်မိသေးသည်။

မလှမ်းမကမ်းမြေပြင်တစ်နေရာမှာတော့ တအားအားအော်ပြီး နောက်ပြောင်နေသော ကိုရီးယားစုံတွဲတစ်တွဲကို တွေ့သည်။ ဆရာချစ်စံဝင်းတို့နှင့် အဖော်ပါလာသူများဖြစ်

ကြသည်။ ကောင်လေးကို ကောင်မလေးက မြေပြင်ပေါ်က သစ်သားခြေချုပ်ထဲ အတင်း ထည့်ခတ်နေရာ ကောင်လေးက တအားအားနှင့် အသံကုန်ဟစ်နေလေသည်။ အယူသည်း တတ်သော မြန်မာတွေသာဖြစ်ပါက အချုပ်ထဲဝင်သူတွေ၊ ခြေချုပ်ခတ်ခံသူတွေကို နိမိတ်မရှိ နမာမရှိ လုပ်ကြသူတွေဟု မေးငေါ့ကြမည်လားမသိ။ နန်းတွင်းရတနာသည် လူတွေကို သည်လောက်အထိ ရူးသွပ်သွားစေပါလား။

ကျွန်တော့်မှာ နန်းတွင်းရတနာကို ရန်ကုန်မှာ မြည်းကြည့်ကလေးပင် မကြည့်ဘူး သဖြင့် အတော်ဒုက္ခတွေ့ရသည်။ သူတို့ကတော့ ဟိုနေရာရောက်လိုက်၊ ပျော်လိုက်၊ အချင်း ချင်းစနောက်လိုက် လုပ်နေကြသော်လည်း ကျွန်တော့်မှာတော့ တစ်ခါမျှ မသိမမြင်ဘူးသည့် အစိမ်းသက်သက်တွေလို ခံစားနေရသည်။ ရောက်လေရာအဆောင်တိုင်းမှာ ဇာတ်ဝင်ဇာတ် ပုံကြီးတစ်ပုံ၊ ဇာတ်ဝင်ဗီဒီယိုများ ပြသထားသည်ကိုသာ လေ့လာမှတ်တမ်းတင်နေရတော့သည်။

တစ်နေရာအရောက်မှာ ချန်ဂင်ကလေး၏ မီးဖိုဆောင်ကလေးကို မြင်ရသည်။ ထိုနေရာတွင် ချန်ဂင်နှင့်လေဒီဟန်တို့က တော်ဝင်အချက်အပြုတ်ပြိုင်ပွဲအတွက် ပြင်ရာဆင်

နန်းတွင်းရတနာဇာတ်ဝင်ခန်းနေရာများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုနေကြသည့် ဓရီးသွားများ။

အရွယ်သဏ္ဍာန်တူထုလုပ်ထားသော ဇာတ်ကောင်များနှင့် စာရေးသူ။

ရာနေရာဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ဇာတ်ဝင်ခန်းထဲမှာသုံးသော မီးဖိုဆောင်အသုံးအဆောင်တွေကို ထိုအဆောင်ကလေးအတွင်းမှာ အစီအရိုခင်းကျင်းထားသည်။ ထို့နောက် ဆိုရာဂန်းဆိုသည့်အဆောင်ကို ဆက်လေ့လာရပါသည်။ ထိုအဆောင်မှာ ဘုရင်ကြီးအတွက် စားတော်များစီမံရသော နေရာဖြစ်လေသည်။ ထိုနေရာတွင်လည်း အစားအသောက်များကို တကယ်လားထင်ရအောင် ပုံစံတူများခင်းကျင်းထားသည်။ ဆိုရာဂန်းတွင် တော်ဝင်စားဖိုမှူးကြီးများက ချက်ပြုတ်ကြရသည်။ ယင်းအဆောင်အနီးမှာ စားဖိုမှူးချုပ်၏ အိမ်တော်ဆောင်ကိုပါ ဇာတ်ဝင်ခန်းတွင်ပါသည့်အတိုင်း ပြင်ဆင်ပြသထားသည်ကို ကြည့်ရှုခဲ့ရပါသည်။

ဝေါယာဉ်အငယ်စားလေးတစ်ခုကို မြေပြင်တွင်ချထားသည့် အဆောက်အအုံငယ်ကလေးတစ်ခုကို မျက်နှာချင်းဆိုင်တွင် တွေ့ရသည်။ ချန်ဂင်ကလေး တော်ဝင်နန်းတွင်းသမားတော်တံဆိပ်ရရှိသည့်အခါ ဆရာဖြစ်သူလေဒီဟန်(အမေဟန်)နှင့် ဖွေဖက်ကြည့်နူးကြသည့်ဇာတ်ဝင်ခန်းကို သည်အနီးတစ်ဝိုက်မှာ ရိုက်ကူးခဲ့သည်ဟု သိရပါသည်။ ဝေါယာဉ်ကလေးမှာ အတော်ပင်သေးလှရာ ဒရာမာရိုက်ကူးခဲ့စဉ်က သုံးသောယာဉ်ပဲလား၊ သို့တည်းမဟုတ် ပုံစံတူအငယ်စားလေးလား ကျွန်တော်ဝေခွဲရခက်ခဲ့ပါသေးသည်။

ထိုအဆောင်၏ ညာဘက်တွင်ရှိသော အဆောင်မှာ စာကြည့်တိုက်အဆောင်ဟု ရေးထားသည်။ ယခုနေရာတွင် ဆေးမှူးများနှင့် သူတို့၏လက်ထောက်များ ဆွေးနွေးတိုင်ပင် ခန်းများ ရိုက်ကူးခဲ့သည်ဟု တစ်ဦးကရှင်းပြသည်။

“ဒီနေရာကတော့ ဘေးဂိတ်ကြီးလို့ခေါ်ပါတယ်။ ချန်ဂင်လေးဟာ ဒီနေရာမှာ ဘုရင့်အမိန့်အရ လျှို့ဝှက်သူလျှို့ဝှက်တွေရဲ့ တိတ်တဆိတ်ခေါ်ဆောင်ခြင်းကို ခံခဲ့ရတဲ့နေရာပါ” ဟု နန်းတွင်းသမားတော်ကြည့်ခဲ့ဘူးသူ ခရီးဖော်တစ်ဦးက စာကြည့်တိုက်နှင့် မျက်နှာချင်း ဆိုင်ရှိ အဆောင်တစ်လုံးအား လက်ညှိုးညွှန်ရင်း ကျွန်တော်တို့ကို ပြောပြနေသည်။

အဆောင်ကလေးတွေက တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အနိမ့်အမြင့်စီထားသည်။ လှေကားထစ် ကလေးများအတိုင်း တက်လိုက်ဆင်းလိုက်နှင့် တစ်နေရာမှတစ်နေရာသို့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ ရောက်ကြသည်။ နောက်တွေ့ရသည့် တဲအိမ်လိုအဆောင်ကလေးကို ကျွန်တော်ဝင်လိုက် သည်။ မလေးရှားသားကြီးကိုဆာအတ်က ဘယ်အချိန်ထဲက ရောက်နှင့်နေသည်မသိ။ ထိုင်းကသတင်းထောက်ကလေးကို သူ့ကင်မရာကြီးပေးကာ မှတ်တမ်းတင်ဖီဒီယို ရိုက်ကူး

ရိုးရာဘယဆေးများရောင်းသော ဆိုင်ကလေး။

နန်းတွင်းရတနာဇာတ်ဝင်ခန်းတစ်နေရာ။

နေသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ သူတစ်လှည့်ကိုယ်တစ်လှည့်နှင့် ဆာအတ်လိုပင် ခရီးစဉ်တစ်ခုလုံး မှတ်တမ်းကျန်အောင် ရုပ်သေ၊ ရုပ်ရှင်အစုံရိုက်ကူးနေကြရသည်။

ပြန်ရောက်တာနဲ့ တီဗီသရီးမှာလွှင့်မှာကွဲဟု ရိုက်ကူးအပြီးမှာ ဆာအတ်က ကျွန်တော့်ကို လှမ်းပြောသည်။ ဤနေရာသည် သိုလှောင်ရုံကလေးတစ်ရုံဖြစ်သည်။ အထဲမှာ သိုလှောင်ရုံ၏ အောက်သိုးသိုးအနံ့ကိုပင် ရှုရှိုက်ကြရပါသည်။ ပြိုင်ဘက်တို့၏ ချောက်တွန်းမှုကြောင့် သည်နေရာကလေးမှာ ချန်ဂင်ကလေးတစ်ယောက် ရက်ပေါင်းများစွာ ပိတ်လှောင်ခံခဲ့ရသည်ဟု သိရသည်။

မလှမ်းမကမ်းတစ်နေရာတွင် စဉ်အိုးကလေးတွေ မြေမှာစီထားသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ထိုနေရာသို့ ခရီးဆက်ခဲ့ပြန်သည်။ ကလေးဘဝချန်ဂင်ဇာတ်ရုပ်လေးနှင့် ဇာတ်ဝင်ဇာတ်ပုံတစ်ပုံကို ထိုနေရာတွင် ပြသထားသည်။ ဇာတ်ပုံထဲတွင် ကလေးငယ်လေးချန်ဂင်၏ ရိုးသားဖြူစင်သော မျက်လုံးပြူးတူးတူးကလေးကိုမြင်ရရာ ချစ်ချင်စဖွယ်ဖြစ်လေသည်။ ထိုအိုးကလေးများသည် ဇာတ်လမ်းအရ ရိုးရာသနပ်များကို သိုလှောင်ရာနေရာများဟု သိလိုက်ရပါသည်။

‘ဟောဟိုနေရာမှာလဲ မီးဖိုဆောင်တစ်ခုပါလား’

မာရီနီက ပြောလည်းပြော လက်ညှိုးလည်းညွှန် သူကိုယ်တိုင်လည်း အပြေးသွားရာ ကျွန်တော်တို့က အနောက်ကလိုက်မိကြပါသည်။ စောစောကမြင်ခဲ့သော မီးဖိုဆောင်ထက် အနည်းငယ်ပိုကျယ်ဝန်းပုံရသည်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ၊ စားဖွယ်ရာများကို စားပွဲရှည်များတွင် ခင်းကျင်းထားသည်။ အစားအသောက်အစစ်တွေတော့မဟုတ်။ အထူးပြုလုပ်ထားသော အတုများသာဖြစ်နေသည်။ ချိုင်း၏ မီးဖိုဆောင်ဟုတော့ ကျွန်တော်လေ့လာသိရှိလိုက်ရပါသည်။ ဇာတ်လမ်းအရ ချန်ဂင်သည် အချက်အပြုတ်ပြိုင်ပွဲဝင်ရန် ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင် ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့သည်။ ချန်ဂင်မှာ ပျောက်ဆုံးသွားသော ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်များကို လိုက်ရှာရသည်။ သည်မီးဖိုဆောင်ကလေးမှာ ယင်းတို့ကို ပြန်တွေ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ချန်ဂင်နှင့် အမေဟန်တို့နေထိုင်ခဲ့သည့် အဆောင်ကလေးကိုလည်း မြင်လိုက်ရသည်။ လျှောက်လာရင်းနှင့် လေးထောင့်စပ်စပ်သဏ္ဍာန်ရှိ ဇရပ်အသေးလေးပုံစံအဆောက်အအုံတစ်ခုကို တွေ့ရပြန်သည်။ အနားမှ ကမ္ဘာလှည့်အတိုးကြီးတစ်

ခုန်တွင်းရတနာ၏ ကျေးလတ်ရွာကလေး။

ဦးက ကိုရီးယားနာမည်တစ်ခုကို အကျယ်ကြီးရေရွတ်လိုက်သည်။ ဘာပြောလိုက်သည်ကို ကျွန်တော်နားမလည်လိုက်ပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ လက်ထဲမှာပါလာသည့် လမ်းညွှန်ကတ် တလောက်ကိုပဲ အားကိုရဦးမည်။ သည်နေရာကလေးက ဥယျာဉ်ကလေးဖြစ်သည်။ အဆောင်ကလေးက နားနေဆောင်လေးဖြစ်မည်ထင်သည်။ နန်းတွင်းရတနာဇာတ်လမ်းတွဲ ကြီးတွင် ယခုနေရာကလေးသည် အတော်ကလေးအရေးပါခဲ့သည်။ ဇာတ်ဝင်ခန်းတော် တော်များများတွင် ထည့်သွင်းရိုက်ကူးခဲ့သည်။

လှေကားထစ်ကလေးများအတိုင်းတက်ကြည့်ရာ အဆောင်ကြီးတစ်ခုကို တွေ့ရ ပါသည်။ မိဖုရားကြီး၏ စံအိမ်တော်အဖြစ်ရိုက်ကူးခဲ့သော အဆောက်အအုံကြီးဖြစ်လေ သည်။ ထို့အပြင် ချန်ဂင်၏အိမ်တော်အဖြစ်လည်း သုံးသည်။ သည်နေရာတွင် ကျွန်တော် တစ်ခုသတိထားမိလိုက်သည်မှာ တချို့အဆောက်အအုံများကို တစ်မျိုးတည်းမျှမကဘဲ သုံးလေးမျိုးလှည့်ပတ်သုံးကာ ရိုက်ထားခြင်းကိုပဲ ဖြစ်ပါသည်။

ဆာအိုဝန်ဆိုသည့်နေရာမှာ ဘုရင်ကြီးအား စားတော်တည်ခင်းရာတွင် စစ်ဆေး ကြပ်မတ်ရသည့် နေရာဌာနဖြစ်လေသည်။ ထိုနေရာတွင် နန်းတော်ဆောင်ကြီးအတွင်းပို့ရန် စားသောက်ဖွယ်ရာများကို စားဖိုမျိုးကြီးများက ချက်ပြုတ်စီမံရသော အခန်းများကို ရိုက်ကူး ခဲ့ကြကြောင်း သိလိုက်သည်။

ထိုနေရာကိုလွန်လိုက်သည်နှင့် ကျွန်တော်တို့သည် သက်ငယ်မိုးအိမ်ပုပုကလေး များစွာကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ပြင်ဆင်ထားပုံမှာ ရွာကလေးတစ်ရွာနှင့်ပင် တူသေးတော့ သည်။ နန်းတွင်းရတနာ၏ ကျေးလက်အခန်းများစွာကို သည်နေရာမှာရိုက်ကူးခဲ့ကြသည်။ ထို့အပြင် စားဖိုဆောင်လက်ထောက်များနှင့် အမျိုးသမီးစာဖိုမျိုးများသည် နန်းတော်အတွင်း မနေကြရဘဲ နန်းတော်ကြီး၏အပြင်ဘက်တွင်နေကြရရာ သူတို့၏ နေအိမ်များအဖြစ်ပါ ရိုက်ကူးခဲ့ကြသည်ဟုဆိုသည်။

တံတားကလေးတစ်စင်းပေါ်မှ ကျွန်တော်တို့ဖြတ်လျှောက်ကြသည်။ အနောက် ဘက်ဂိတ်တံခါးဝကို ရောက်ကြပြီ။ ကျွန်တော်တို့၏ နန်းတွင်းရတနာရိုက်ကွင်းရွာကလေး လေ့လာရေးခရီး၏ အဆုံးနေရာဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်သည် အထွက်ဂိတ်တံခါးဝကြီး နှင့်အတူ ကျန်ရစ်ခဲ့သော ဆက်တင်အဆောက်အအုံကြီးများကို ဒီဗီကမ်ဖြင့် မှတ်တမ်းတင် လိုက်ပါသည်။

နာရီကိုတစ်ချက် ကျွန်တော်ကြည့်လိုက်သည်။ ဘာမျှမကြာလိုက်ဟု ထင်ခဲ့သော် လည်း နှစ်နာရီကျော်ကျော်မျှ ကြာသွားသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာတော့ ကျွန်တော့်နေရာ

တွင် ကျွန်တော်မဟုတ်ဘဲ ရန်ကုန်က နန်းတွင်းရတနာပရိတ်သတ်တစ်ဦးဦးသာဆိုလျှင် အဘယ်မျှ အမှတ်တရဖြစ်ကျန်ခဲ့မည်ကို တွေးမိလိုက်ပါသေးသည်။

အပြန်ကျမှ ဝင်ခွင့်နှုန်းထားတွေကို ကျွန်တော်ဖစ်ကီတို့အား မေးကြည့်ဖြစ်သည်။ တစ်ဦးလျှင် ကိုရီးယားဝမ်ငွေငါးထောင်ဟုသိလိုက်ရသည်။ သိပ်တော့ဈေးမကြီးလှ။ သို့သော် လာလည်ပတ်သည့်သူတွေက တသဲသဲဖြစ်ရာ ဝင်ငွေနည်းလှမည်တော့ မဟုတ်ချေ။ အမ်ဘီစီသည် မိမိအောင်မြင်ခဲ့သော ဒရာမာကားကြီးအတွက် ဂုဏ်ယူတင်ဆက်ပြသခွင့်ရလိုက်သလို ပိုက်ဆံပါရလိုက်သေးသည်။ တစ်ချက်ခုတ်နှစ်ချက်ပြတ်။ ဘယ်လောက်ကောင်းလိုက်ပါသနည်း။

ဒီနေရာမှာ နန်းတွင်းရတနာတင်မကဘူး။ အမ်ဘီစီရဲ့ တခြားရာဇဝင်ဇာတ်လမ်းတွဲတွေကိုလည်း ရိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ဥပမာ-ဆန်ဒူးနဲ့ဟတ်ဂျွန်းတို့လို ကားကြီးမျိုးတွေပေါ့ဟု ကယ်လီက ကားပေါ်အရောက်မှာ ထပ်ရှင်းပြပါသေးသည်။

ကျွန်တော်သည် ရိုက်ကွင်းရွာကလေးကို ကားပေါ်မှတစ်ဖန် ကြည့်ဖြစ်ပါသေးသည်။ သည်ရွာကလေးကို ပြပွဲလုပ်ပြရခြင်းမှာ ရည်ရွယ်ချက်တွေရှိခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ ကိုရီးယားယဉ်ကျေးမှုကို ကမ္ဘာကပိုမိုသိစေလိုခြင်းနှင့် ကိုရီးယားလှိုင်းကို ပိုမိုအရှိန်အဟုန် မြှင့်ရေးတို့ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ အောင်မြင်ပါသည်။ အမ်ဘီစီ၏ ရည်ရွယ်ချက် အောင်မြင်ပါသည်။ ကိုရီးယားအစိုးရ၏ ရည်ရွယ်ချက် အောင်မြင်ပါသည်။

မိမိ၏ယဉ်ကျေးမှုကို မြတ်နိုးစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ကမ္ဘာသို့တိုးမြှင့်နားလည်စေခြင်း၊ မိမိနိုင်ငံတိုးတက်ရေး အတွက် ပြင်းပြသောစိတ်ဓာတ်မွှေးမြှူခြင်း၊ ထိုစိတ်ဓာတ်၏ အရှိန်အဟုန်ကို ကမ္ဘာသို့တိုင် တိုးမြှင့်စိမ့်ဝင်စေခြင်းတို့သည် နိုင်ငံချစ်သောစိတ်များပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အမျိုးသားစိတ်များပင် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မူဝါဒချမှတ်သော အစိုးရ၊ ပူးပေါင်းပါဝင်ကြသော အဖွဲ့အစည်းများ၊ လှုပ်ရှားတက်ကြွကြသောပြည်သူများ တစ်သားတည်းဖြစ်လာချိန်တွင် အရာအားလုံးပြီးမြောက်နိုင်ပါလားဟု ရိုက်ကွင်းရွာကလေးမှ ကားအထွက်တွင် ကျွန်တော့်အတွေးတွေ လင်းလက်လာပါတော့သည်။

* * *

အနုဈေးခင်း သာသလေ့

နန်းတွင်းရတနာရိုက်ကွင်းရွာမှထွက်လာသော ကျွန်တော်တို့ကားကလေးသည် ဆိုးလ်မြို့လယ်သို့ ဦးတည်မောင်းနှင်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့ နေ့လယ်စာစားပြီးနောက် မွန်းလွဲပိုင်းတစ်ပိုင်းလုံး အားလပ်ချိန်ကြသည်။ လေ့လာရေးအစီအစဉ်မရှိ။ ထို့ကြောင့် ကယ်လီတို့က ကိုရီးယားရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အမှတ်တရလက်ဆောင်ပစ္စည်းများဝယ်နိုင်ရန် မြို့လယ်ပန်းခြံတစ်ခြံအနီးက ဈေးလမ်းကလေးတစ်လမ်းသို့ လိုက်ပို့ပေးသည်။

ထိုနေရာကား အင်ဆဒေါင်း Insadong ဟု ခေါ်လေသည်။ ဂျွန်နီဂုအရပ်တွင် တည်ရှိသည်။ ထိုဈေးလမ်းမကြီး၏ အမည်မှာလည်း အင်ဆဒေါင်းဖြစ်လေသည်။ လမ်းကို အစွဲပြုပြီး အမည်မှည့်ခေါ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေမည်။ ကျွန်တော်တို့ကို သူတို့နှစ်ဦးက လမ်းထိပ်တစ်နေရာတွင် စုဝေးစေသည်။

‘အချိန် ၂နာရီပေးမယ်။ ကားပေါ်ကို ၄နာရီအရောက်ပြန်လာကြပါ။ ဒီဈေးတန်းမှာ ကိုယ့်စိတ်ကြိုက် လွတ်လွတ်လပ်လပ်ဝယ်ကြပါ’

ကျွန်တော်က ဆာအတ်နှင့်အတူ ဈေးတန်းလျှောက်ဖို့ တိုင်ပင်လိုက်သည်။ ဆာအတ်က လာကွာဒီဆိုင်ဝင်ကြည့်ကြရအောင်ဟုပြောပြီး အနီးရှိဆိုင်တစ်ဆိုင်သို့ ဖျတ်ခနဲဝင်လိုက်ရာ ကျွန်တော်က သူ့နောက်က ခပ်သွက်သွက်လိုက်ယူရသည်။ လျင်ပါပေ့ မလေးသားကြီးရယ်။ ဆိုင်ကလေးက အမှတ်တရလက်ဆောင်ပစ္စည်းချည်းသက်သက်ရောင်းသော ဆိုင်ကလေးဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မြို့လယ်က စတိုးဆိုင်ကလေးသာသာ ကျယ်ဝန်း

သည်။ ကျွန်တော်ကတော့ ပထမဆုံးဆိုင်မှာ ချက်ချင်းမဝယ်ဖို့ ထုံးစံအတိုင်းစိတ်ကူးထား
သည်။ တခြားဆိုင်တွေ ကြည့်ဦးမည်။

အင်ဆဒေါင်းလမ်းမတစ်ခုလုံး နိုင်ငံခြားသားခရီးသွားများဖြင့် စည်ကားနေသည်။
ကျွန်တော်သည် တစ်ဆိုင်ဝင်တစ်ဆိုင်ထွက် လိုက်ကြည့်သည်။ ဆာအတ်ပင်ဘယ်ဆိုင်မှာ
ကျန်ခဲ့သည်မသိတော့။ ဆိုင်ကလေးတွေက တစ်ဆိုင်နှင့်တစ်ဆိုင် သိပ်ကွာလှသည်မဟုတ်။
အမှတ်တရလက်မှုလက်ရာပစ္စည်းတွေအပြင် ကိုရီးယားမင်းသား၊ မင်းသမီးပုံများ ပုံနှိပ်ထား
သည့် နာရီများ၊ သော့ချိတ်များကိုပါ ရောင်းချနေသည်။ ကိုရီးယားတို့၏ တီဗီဒရာမာလွမ်း
မိုးမှုက အနုပညာဈေးတန်းကလေးအထိ ရောက်နေပါလား။

အင်ဆဒေါင်းသည် ဆိုးလ်မြို့တော်၏ နှလုံးသားဗဟိုချက်အဖြစ် တည်လာခဲ့
သည်မှာ နှစ်ပေါင်း ၆၀၀ခန့်ရှိပြီဟု ဆိုသည်။ ၁၃၉၂မှ ၁၉၁၀အထိ ကြာညောင်းခဲ့သော
ဂျိဆွန်ခေတ်တစ်လျှောက်လုံးမှာ အင်ဆဒေါင်းသည် ယဉ်ကျေးမှုဗဟိုဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့
ကြောင့်လည်း တောင်ကိုရီးယားတို့က သည်နေရာမှာ တစ်ချိန်က ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနကို

အနုဈေးခင်းတစ်နေရာ။

ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားများဖြင့် စည်ကားနေသော အင်ဆဒေါင်းလမ်းမကြီး။

တည်ဆောက်ခဲ့ပုံရလေသည်။

တစ်နိုင်ငံလုံး၏ ရှေးဟောင်းအမှတ်တရပစ္စည်းဆိုင်စုစုပေါင်း၏ လေးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းကျော်သည် အင်ဆဒေါင်းတွင်ရှိကြောင်း သိရပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ယိုဆူးကို ရောက်စဉ်က အမှတ်တရလက်ဆောင်ပစ္စည်းတွေ ဝယ်ဖို့ပြင်သည့်အခါ ဗစ်ကီတို့က ဒီမှာ မဝယ်နဲ့၊ ဆိုးလ်ပြန်ရောက်မှဝယ်ဟု အသာလက်တို့ခွဲခြင်းဖြစ်မည်။ ‘ယူ ကိုကိုရေ . . . ဒီဈေးတန်းမှာ ရှင်စိတ်ကြိုက်သာဝယ်ပေတော့’ဟု သူတို့က ကျွန်တော်ကို စုရပ်မှာပြောခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မှထွက်ခင် အမေနှင့်ဇနီးတို့က ကိုရီးယားရိုးရာခေါင်းလောင်းကလေးတွေ ဝယ်ဖြစ်အောင် ဝယ်လာဖို့မှာထားသည်။ သည်ဈေးတန်းမှာ သူတို့လိုချင်သည်များကို ကျွန်တော်ရှာဝယ်ရမည်။

နိုင်ငံခြားသားခရီးသည်များ၏ စိတ်နှလုံးကို ရိုးရာအနုလက်ရာများဖြင့် သိမ်းကျုံးညှို့ငင်နေသော အင်ဆဒေါင်းတွင် ခရီးသည်များ နှစ်လုံးပေါက်လာကြသော်လည်း အထူးသဖြင့် နွေဦးနှင့်ဆောင်ဦးရာသီများတွင် နိုင်ငံခြားသားများအလာဆုံးဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ကျွန်တော်က ဆိုင်ကလေးတစ်ဆိုင်မှအထွက် အမှတ်တရပစ္စည်းတွေဝယ်လာသော ဆာအတ်နှင့် လမ်းပေါ်တွင်ပြန်ဆုံသည်။

‘မစ္စတာကိုကို၊ ဈေးဆစ်လို့ရတယ်ဗျ။ အားမနာတမ်းသာဆစ်။ ခေါက်ချိုးလောက်သာဆစ်’ဟု သူ့အတွေ့အကြုံကို ပြုံးပြုံးကြီးဖလှယ်သွားသည်။ ကျွန်တော်သည် တစ်ခေတ်တစ်ခါက ရန်ကုန်မြို့၊ ဆူးလေဘုရားလမ်း ပပဝင်းနှင့် ဂုဏ်ရပ်ရှင်ရုံများရှေ့မှာ မသိနား

လူမှုရေးအဖွဲ့များက ကုသိုလ်ရေးအလှူစံပွဲ ပြုလုပ်နေစဉ်။

မလည်သောသူများကို ဈေးမတန်တဆတင် အချဉ်ဖမ်းတတ်သည့် လမ်းဘေးဈေးဆိုင်ကလေးများကို ဖျတ်ခနဲသတိရလိုက်ပါသည်။ 'ဟုတ်တယ်ရှင့်။ သူတို့က ဝမ်းတစ်သောင်းခေါ်တာကို ခြောက်ထောင်နဲ့ရလာတယ်' ဟု ဆာအတ်ဘေးက ထိုင်းသတင်းစာဆရာမလေးကလည်း ထောက်ခံပြော ပြောလေသည်။

ဆိုင်ကလေးများစွာထဲတွင် စာအုပ်ဟောင်းရောင်းသော ဆိုင်ကလေးများလည်း ရှိရာ ဂျပန်နှင့်တရုတ်ခရီးသွားများက စိတ်ဝင်တစား ဝယ်ယူအားပေးတတ်ကြသည်။ အဘယ်ကြောင့်မူ အကွရာစာလုံးများက ဆင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ စာအုပ်ဟောင်းများက ရံဖန်ရံခါတွင် ဈေးသိပ်ကြီးတတ်ရာ ငွေကြေးပိုတတ်နိုင်ကြသော ဂျပန်ကမ္ဘာလှည့်များက ပိုဝယ်နိုင်ကြသည်ဟု သိရသည်။ ဈေးတွေက စာအုပ်အခြေအနေလိုက်၍ ဝမ်းတစ်သောင်းမှ သုံးသောင်းအထိ ရှိတတ်ကြသည်။ ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုနှင့် သမိုင်းဆိုင်ရာစာအုပ်များဆိုလျှင် ထုံးစံအတိုင်း ဈေးခေါ်လို့အလွန်ကောင်းလေသည်။ အင်ဆဒေါင်းက တောင်မွန်ဝန်စာအုပ်အဟောင်းဆိုင်ကလေးဆိုလျှင် မသိသူမရှိဟုဆိုကြသည်။ ထိုဆိုင်ကလေးဖွင့်ခဲ့သည်

မှာ မျိုးဆက်သုံးဆက်တိုင်ခဲ့ပြီ။ လက်ရှိဆိုင်ရှင်၏ အဘိုးခေတ်ကတည်းက ထူထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ လူတွေက အင်ဆဒေါင်း၏ ခေတ်ကိုပြောပြနေသော ထိုဆိုင်ကလေးကို စာအုပ်ဝယ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဝယ်သည်ဖြစ်စေ၊ အမှတ်တရအဖြစ် လာတတ်ကြလေသည်။

ကျွန်တော်က ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် ကိုရီးယားရိုးရာခေါင်းလောင်းသုံးလုံးကို ဝယ်ယူလိုက်ပေသည်။ ဝမ်တစ်သောင်းကျော်ဈေးခေါ်သော ထိုခေါင်းလောင်းတစ်လုံးကို ကျွန်တော်က ဝမ်ခုနစ်ထောင်မျှနှင့်ရလိုက်သည်။ ကိုရီးယားပြန်တွေက ခေါင်းလောင်းလက်ဆောင်ပေးလေ့ရှိရာ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ အိမ်အပြန်မျက်နှာပန်းတော့ အနည်းငယ်လှသွားပြီဟု တွေးမိလိုက်ပါသည်။

၁၉၉၉ခုနှစ်၊ ဧပြီလက ဗြိတိန်ဘုရင်မကြီးအယ်လစ်ဇဘက် အင်ဆဒေါင်းသို့ ဈေးဝယ်ထွက်ဖူးသည်။ ဘုရင်မကြီးကပင် အနုပညာဈေးတန်းက အနုပညာမြောက်လက်ရာများကို ချီးကျူးသွားသည်ဟု သိရသည်။ သူ့လူမျိုး၊ သူ့ယဉ်ကျေးမှုကို ကျွန်တော်လေးစားပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာတော့ မြန်မာမှုအနုလက်ရာများလောက်ပင် လက်

အင်ဆဒေါင်းလမ်းကြီးပေါ်မှ လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့၏ အလှူခံမြင်ကွင်းတစ်ခု။

ရာသိပ်မမြောက်သလို ထင်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့က သူတို့လောက် မားကက်တင်း မကောင်းသေးသောကြောင့်သာ ဖြစ်မည်။

ဟိုသည်လမ်းလျှောက်ရင်း နောက်ပြန်ဆုံရာသူမှာ ဗစ်ကီဖြစ်သည်။ ဗစ်ကီကလည်း သူ့လူတွေနှင့် ကွဲနေသည်။ ကျွန်တော်က ကိုရီးယားရောက်ကတည်းက လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ရှိမည်ထင်သဖြင့် ဗစ်ကီကိုမေးမိသည်။ ဗစ်ကီက ဟိုနားလေးမှာ အိန္ဒိယလက်ဖက်ရည်ဆိုင် တစ်ဆိုင်ရှိတယ်၊ လာလိုက်ခဲ့ဟုခေါ်သဖြင့် သူ့ကိုဆရာတင်ရသည်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ကလေးက တတိယထပ်တွင်ရှိသည်။ လှေကားကျဉ်းကျဉ်းကလေးကို တက်ရသည်။ ထပ်ခိုးသာသာအခန်းကလေးမှာ အိန္ဒိယကျေးလက်ရနံ့ကလေး ထုံသင်းအောင် ခင်းကျင်း ထားသည်။ ကိုမင်းနိုင်စိုး၊ ကျွန်တော်နှင့် ဗစ်ကီသုံးဦးမှာ ဗစ်ကီကဘာမှမသောက်၊ ကျွန်တော် တို့မြန်မာနှစ်ဦးကတော့ လက်ဖက်ရည်ကို အခမ်းမရမှာမိလိုက်ကြသည်။

မိန်းကုတောင်းကြည့်ရာ အင်္ဂလိပ်လိုစမူဆာဟု စာလုံးပေါင်းထားသည်။ 'စမူဆာ စားရအောင်ဗျာ'ဟု ကျွန်တော်က ကိုမင်းနိုင်စိုးကို အဖော်ညှိလိုက်ရာ သူကခေါင်းညိတ် သည်။ မဆိုးပါလား။ မြန်မာပြည်ကိုတော့ ခဏလောက်ပြန်ရောက်သွားတော့မည်။ လက် ဖက်ရည်နှင့် စမူဆာလာချတော့ ကျွန်တော်မြည်းကြည့်လိုက်ရာ အရသာက ကျွန်တော်တို့ ဆီက အိန္ဒိယဆိုင်တွေနဲ့ သိပ်မကွာလှ။

ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦး မြန်မြန်ကြီးတွယ်နေသည်ကို အနားကဗစ်ကီက အံ့အားတ သင့်ကြည့်နေသည်။ ကျွန်တော်က မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယတို့သည် အိမ်နီးချင်းများဖြစ်ကြရာ တစ်နိုင်ငံ၏ ယဉ်ကျေးမှု၊ စားသောက်မှုစလေ့များကို တခြားနိုင်ငံက ယဉ်ပါးနေပြီဖြစ်ကြောင်း အကျဉ်းရုံးပြီး ရှင်းပြလိုက်ပါသည်။ ဗစ်ကီက ကယ်လိုထံဖုန်းလှမ်းဆက်ပြီး ပြန်ချိန်းနေ သည်။ ကျွန်တော်တို့ကားဆီပြန်ကြဖို့ အချိန်ကနီးနေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ကို ဆိုင်မှာထားခဲ့ပြီး ပြန်သွားသည်။ ပိုက်ဆံရှင်းရန် ဘီလ်တောင်းလိုက်သည်။ ဘီလ်ကိုကြည့်လိုက်ရာ လက် ဖက်ရည်နှစ်ခွက်နှင့် စမူဆာလေးခုလောက်က ဒေါ်လာဆယ်ဒေါ်လာကျော်လောက်ကျသွား သည်။ အတိအကျကိုမမှတ်မိသော်လည်း ဟိုတယ်မှာ ရေသန့်ဘူးဖိုးရှင်းပေးခဲ့ရသည်ကို ပြေးသတိရလိုက်ပြီး ကိုရီးယားကဆော်ပြန်ပဟဟုသာ အသံတိတ်ရေရွတ်လိုက်မိသည်ကို တော့ မှတ်မိနေပါသေးသည်။

လမ်းတစ်လျှောက်မှာ လူမှုရေးအဖွဲ့များက အလှူခံပုံးများဖြင့် အလှူခံနေကြ သည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ အလှူခံကြသူများမှာ လူငယ်လူရွယ်ကျောင်းသားအရွယ် ကလေးများဖြစ်ကြသည်။ တစ်နေရာအရောက်မှာတော့ ကိုရီးယားရိုးရာတူရိယာများ တီး

မူတ်သံကြားရာ ဘာသာရေးပွဲတော်တစ်ခု လှည့်လည်လာသည်ကို မြင်လိုက်ရသည်။ ကျွန်တော်က လွယ်ထားသောဒီဇီကမ်ကို ကပျာကယာချိန်ကာ လွတ်မထွက်တမ်းမှတ်တမ်း တင်လိုက်ရပါသည်။ အဲသည်အချိန်တုန်းကတော့ ယခုလို စီတန်းလှည့်လည်လာသည်ကို ကြုံကြိုက်ရလေခြင်းဟု ကျွန်တော်ထင်ထားခဲ့သည်။ မြန်မာပြည်ပြန်ရောက်ပြီးနောက် အင် တာနက်ပေါ်တွင် အချက်အလက်အချို့ရှာကြည့်ရာ ထိုကဲ့သို့သော ပွဲတော်လှည့်လည်ပုံကို အင်ဆဒေါင်းတွင်ရိုက်ထားသော ဓာတ်ပုံများကို မြင်လိုက်ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းကဲ့သို့သောပွဲမျိုးကို ကမ္ဘာလှည့်များစိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်အောင် ပုံမှန်လှည့်လည်ပြသနေ ပါလားဟု ကျွန်တော်သဘောပေါက်သွားရပါသည်။

နောက်လမ်းချိုးတစ်ခုအရောက်မှာ အကော်ဒီယံတီးနေသံလွင့်ပျံ့လာသည်ကို ကြားလိုက်ရသည်။ အသံလာရာသို့ ကျွန်တော်လှည့်ကြည့်မိရာ အသက်ကြီးကြီးကိုရီးယား ကြီးတစ်ဦး လမ်းလယ်မှာ ခုံဖြင့်အကျအနထိုင်ကာ အကော်ဒီယံတီးနေသည်ကို မြင်လိုက် ရပါသည်။ အနားသွားပြီးကြည့်မိတော့ သူကပိုက်ဆံတောင်းနေခြင်းဖြစ်သည်။ သည်လိုမြင်

အကော်ဒီယံတီးပြီး ပိုက်ဆံတောင်းနေသူ ကိုရီးယားကြီး။

ကွင်းမျိုးကို တိုးတက်နေသည့်ကိုရီးယားတွင် မြင်လိုက်ရသည့်အတွက် အစပထမတွင်တော့ အံ့အားသင့်မိပါသည်။ သို့သော် စင်ကာပူမှာနေခဲ့စဉ်က မြေအောက်ဘူတာရုံတွေမှာ ကိုရီးယားလူကြီးလိုပင် တူရိယာတစ်မျိုးမျိုးတီးကာ ပိုက်ဆံတောင်းနေသူများကို ပြန်သတိရလိုက်တော့ သိပ်မအံ့ဩတော့ပါ။ ကျွန်တော်က နီကွန်ကင်မရာဖြင့် ခပ်သွက်သွက်ဓာတ်ပုံတစ်ပုံ ရိုက်လိုက်သည်။ ပြီးသည်နှင့် ထိုနေရာမှ ချာခနဲလှည့်ထွက်ခဲ့ပါသည်။ ပြဿနာမတက်လို သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ချမ်းသာသောနိုင်ငံများဟု သတ်မှတ်ခံရသော နိုင်ငံများတွင်ပင် သည်လိုအခြေအနေမျိုးတွေရှိနေသည်။ တိုးတက်မှုများနှင့်အတူ ဆင်းရဲချမ်းသာကွာဟမှုများကို ကြုံရတတ်စမြဲဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဆင်းရဲချမ်းသာကွာဟမှု ကျဉ်းမြောင်းစေရေးဆိုသည့် စကားမှာ ရေပန်းစားလာပြီး နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် အစိုးရများ၏ လက်သုံးစကားသဖွယ် ဖြစ်လာနေသည်ဟု ထင်မိလေသည်။ ချမ်းသာတဲ့နိုင်ငံတွေမှာ ဒေဝါလီခံရပြီဆိုရင် ကုန်းကောက်စရာမရှိအောင် မွဲတော့တာပဲဟေ့ဟု နိုင်ငံခြားပြန်တစ်ဦးပြောခဲ့သည်ကို အမှတ်ရမိသေးတော့။ ထိုစကားဘယ်လောက်မှန်သည်ကိုတော့ ကျွန်တော်မသိသော်လည်း သူတောင်းစားခွက်ပျောက်နှင့်၊ သူဌေးသင်္ဘောမှောက်ဆိုသည့် ခိုင်းနှိုင်းချက်ကိုမူ အာရုံထဲ ထင်လာပါတော့သည်။

နန်တာ (သို့မဟုတ်) ဆိုးလ်၏ မော်ဒန်အော်ပရာ

အိပ်ရာမှလန်းဆန်းနိုးထလာသည်။ ကျွန်တော်တို့ပြန်ရမည့်ရက်ကလည်း နီးသည်ထက်နီးလာပြီ။ မျက်စိနှစ်လုံးပွင့်ပွင့်ချင်းမှာ ညကကြည့်ခဲ့သော ဆိုးလ်၏ မော်ဒန်အော်ပရာပွဲကို သတိရလိုက်သည်။ သတိရလိုက်အောင်လည်း အော်ပရာက စွဲမက်စရာကောင်းလှသည်။ နန်တာ (Nanta) ဟုအမည်ပေးထားသော အဆိုပါအော်ပရာသည် ဆိုးလ်မြို့သူမြို့သားတို့၏ အသည်းနှလုံးကိုသာမက ကမ္ဘာလှည့်တို့စိတ်နှလုံးကို ညှို့ငင်ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်းရှိလှပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တောင်ကိုရီးယားအစိုးရက ကျွန်တော်တို့မီဒီယာအဖွဲ့၏ လေ့လာရေးအစီအစဉ်တွင် ဖျော်ဖြေရေးအစီအစဉ်တစ်ခုအဖြစ် ထည့်သွင်းရေးဆွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေမည်။

နန်တာသည် ချက်ပြုတ်ခြင်းဟူသော အနက်သဘောရသည်ဟု ဆိုသည်။ ကိုရီးယားတို့က နန်တာကို စကားလုံးမဲ့စင်တင်ပွဲ (Non Verbal Performance) ဟု ကြေညာသည်။ ကိုရီးယားရောက်လျှင် ကြည့်ကြည့်ကြရမည့်ပွဲဟုလည်း ခပ်ရဲရဲကြွားလုံးထုတ်ထားလိုက်သေးသည်။ ကျွန်တော်က ထိုကြော်ငြာစာသားနှစ်ကြောင်းတည်းနှင့် နန်တာကို စိတ်ဝင်စားသွားသည်။ ကယ်လီနှင့်ဗစ်ကီတို့ကလည်း သိပ်ကောင်းတဲ့ပွဲဟု ကျွန်တော်တို့ကို ထပ်ကြွားထားသေးသည်။ ကြည့်ရသေးတာပေါ့လေဟု ခပ်ပေါ့ပေါ့ကလေးတွေးမိရင်း နန်တာကပြရာ နန်တာကဇာတ်ရုံကလေးသို့ ကျွန်တော်တို့ဝင်လိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ရောက်သည့်အချိန်က နာရီဝက်ခန့်စောနေရာ ရုံတွင်းသို့မဝင်သေးဘဲ အပြင်မှာ အအေးမှာသောက်သူကသောက်၊ ပိုစတာကြီးများကို ငေးကြည့်သူကငေး

နန်တာကဇာတ်ရုံ

လုပ်နေကြရသည်။ ကျွန်တော်အတွက်ကတော့ အတော်အဆင်ပြေသွားသည်။ ကဇာတ်ရုံမှာ အများသုံးအင်တာနက်တွေ တပ်ဆင်ပေးထားသောကြောင့်ဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်က အင်တာနက်ပေါ်တက်ကြည့်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံသတင်းများကို အလွမ်းပြေဖတ်ကြည့်နေလိုက်မိပါသည်။ မြန်မာပြည်မှထွက်လာသည်မှာ ဆယ်ရက်ပင်မပြည့်ချင်သေး။ မြန်မာပြည်ကို ကျွန်တော်လွမ်းမိနေလေပြီ။

နန်တာအော်ပရာစမပြခင်မှာ စင်မြင့်နောက်ခံပိတ်ကားမှာ သတိပေးစာတန်းတစ်ခုပေါ်လာသည်။ ဓာတ်ပုံနှင့်ဗီဒီယိုရိုက်ကူးခြင်းများကို ခွင့်မပြုဟူသော စာတန်းဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်က လက်ထဲမှာ ဗီဒီယိုကင်မရာကို အသင့်ချိန်ထားပြီးဖြစ်ကာမှ ထိုစာတန်းကြောင့်ကင်မရာပါဝါခလုတ်ကို ပြန်ပိတ်လိုက်ရသည်။

ရုံတစ်ရုံလုံး အမှောင်ကျသွားသည်။ စာတန်းကလေးတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခုပေါ်လာသည်။ လက်ခုပ်တီးပါဟူသည့် စာတန်းပေါ်လာသည်။ လူတွေလက်ခုပ်တီးကြသည်။ ကျယ်ကျယ်တီးပါတဲ့။ နောက်ထပ်စာတန်းတစ်ကြောင်း၊ ပရိသတ်ထဲက လက်ခုပ်သံတွေ ပိုကျယ်လာသည်။ သည့်ထက်ပိုကျယ်ပါဦးတဲ့။ လူတွေက လက်ခုပ်နာနာတီးပေးကြပြန်သည်။ ကျွန်တော်တို့စိတ်ထဲ မြူးလာသည်။

ရယ်ကြပါတဲ့။ နောက်ထပ်စာတန်းတစ်ကြောင်း၊ တစ်ရုံလုံးဝိုင်းရယ်ပေးလိုက်ကြသည်။ ခပ်ကျယ်ကျယ်ရယ်လိုက်ပါအုံးတဲ့။ ဟား ဟား ဟား ဟားဟူသော အသံနက်ကြီးတွေ ပေါ်လာသည်။ ပိတ်ကားပေါ်ကခိုင်းသည့်အတိုင်း ကျွန်တော်တို့လိုက်လုပ်ကြသည်။ နန်တာသည် အော်ပရာအမြူးဇာတ်ဖြစ်ရာ ပွဲမစခင်ကတည်းက လူတွေကိုမြူးခိုင်းနေသည့် စိတ်ကူးကို ကျွန်တော်အတော်ကလေး သဘောကျသွားသည်။ နန်တာကို မကြည့်ရခင်မှာပင် တီထွင်မှုအသစ်အဆန်းကို အထင်ကြီးသွားသည်။

စကားမဲ့သရုပ်ဆောင်မှုများဖြစ်သည့်အပြင် စင်တင်အော်ပရာဖြစ်သည့်အတွက် လေးနက်သော အမူအရာများထက် သွက်လက်သောလှုပ်ရှားမှုများကို အသားပေးတင်ဆက်ရသည်ကို မြင်ရသည်။ ဇာတ်ဆောင်များက လှုပ်ရှားတက်ကြွလွန်းလှသည်။ ဇာတ်လမ်းအစကတည်းက နာရီကိုပြပြီး ဘယ်နှနာရီမှာ အပြီးချက်ပြုတ်ရမည့်သဘောဖြစ်ရာ ဇာတ်ဝင်ခန်းတစ်ခုချင်းစီကို အချိန်ကိုက်သရုပ်ဆောင်ရသဖြင့် အတော်မလွယ်လှသည့်အလုပ်ဖြစ်လေသည်။

ဇာတ်လမ်းမှာ စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှ ကိုစိတ်တိုမန်နေဂျာက ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော မင်္ဂလာဇည့်ခံပွဲတစ်ခုအတွက် သူ့လူတွေကို ကန့်သတ်ထားသောအချိန်တိုကလေး

နန်တာမော်ဒန်အော်ပရာမှ ဇာတ်ဝင်ခန်းတစ်ခန်း။

အတွင်း လိုချင်သည့်စားဖွယ်ရာများကို အချိန်မီချက်ပြုတ်ခိုင်းသည့် ဇာတ်ဖြစ်သည်။ တကယ့် (Real Time)အပြင် အချိန်နှင့်အကိုက်ဖြစ်သည်။ အချိန်တိုအတွင်း အပြီးချက်ပြုတ်ဖို့ ခက်ရသည့်အထဲ မန်နေဂျာကြီးက သူ့တူတော်မောင် ပေါကြောင်ကြောင်ကောင်ကိုပင် စားဖိုဆောင်ထံခေါ်လာကာ အတူဝိုင်းဝန်းချက်ပြုတ်ခိုင်းလိုက်သေးသည်။

စားဖိုမှူးတွေက သူ့တူတော်မောင်ကို သိပ်မကြိုက်လှပါ။ သို့သော် အနည်းဆုံးတော့ လက်တိုလက်တောင်းခိုင်းနိုင်သည့် သဘောထားကာ လက်ခံလိုက်ကြသည်။ ချက်ပြုတ်ကြသည့်တစ်လျှောက်လုံး သူတို့သည် အဆီအငေါ့မတည့်မှုများကို အကဆန်သော မြူးကြွသည့်လှုပ်ရှားမှုများဖြင့် သရုပ်ဖော်ရာ ကြည့်ရသူများအားလုံး တသောသောပွဲကျကြသည်။ စားဖိုမှူးအမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးတို့ကလည်း ချစ်ကြိုက်နေကြပြန်ရာ ချက်ရင်းပြုတ်ရင်း သူတို့၏ နှလုံးသားတွေ မြူးကြွလာပုံများကို ထိထိမိမိဖြင့် တဟိဟိတဟားဟားဖြစ်အောင် သရုပ်ဆောင်နိုင်ကြပြန်သည်။ တူတော်မောင်ငပေါကလည်း စားဖိုမှူးတွေကို တော်တော်ဒုက္ခပေးနေပြန်သည်။

သတ်မှတ်ထားသောအချိန်က ကုန်တော့မည်။ မန်နေဂျာကြီးက လောလည်းလော၊ စိတ်လည်းပူ၊ ပူညံ့ပူညံ့လည်းလုပ်လှပြီ။ မင်္ဂလာအခမ်းအနားအတွက် အထင်ကရ အဖြစ်ဆုံး ကိတ်မုန့်ကြီးဖုတ်ဖို့လည်း ကျန်သေးသည်။ အချိန်က သိပ်မလောက်ချင်တော့။

သည်နေရာမှာ တူတော်မောင်ပေါချာချာက အကြံပေးရာ အရူးကတစ်မူးသာဖြစ်သွားသည်။ ကိတ်မုန့်လည်းဖုတ်ပြီးပြီ။ မင်္ဂလာအခမ်းအနားလည်း ကျင်းပနိုင်လေပြီ။ မန်နေဂျာကြီးလည်း ပျော်သွားသည်။ တူတော်မောင်တစ်ယောက်လည်း မျက်နှာကောင်းရလိုက်သည်။ စားဖိုမှူးတွေလည်း အားပါးတရရယ်နိုင်မောနိုင်လေပြီ။ ဇာတ်လမ်းက သည်မျှသာဖြစ်သော်လည်း နာရီသံတစ်ချက်ချက်ကြားမှာ စစ်ဆင်ရေးတစ်ခုလို လုပ်နေကြရသည့် သူတို့အားလုံးကို ရင်မောမောနှင့်ကြည့်ကြရသည်။ ရယ်မောသည်ဆိုသည့်စကားကို ပိုပြီးသတိရလိုက်ပါသည်။ သူတို့အဖြစ်က ရယ်ရရင်းနှင့် မောနေရသည်မဟုတ်ပါလား။

ကိုရီးယားရိုးရာကျေးလက်လယ်သမား ဗုံတီးခတ်သံများအစား မီးဖိုဆောင်သုံး ဇွန်းတွေ၊ ပန်းကန်ခွက်ယောက်တွေကို တီးခေါက်သံများနှင့် ဂီတသရုပ်ဖော်ရာ ဆန်းသစ်သည်။ ဗုံတီးသံရစ်သမ်အတိုင်း ဇွန်းသံ၊ ပန်းကန်သံတွေက ဒေါင်ဒင်မြိုင်နေသည်။ သူတို့သည် သားလှီးစားများကို ခုတ်ရင်းထစ်ရင်း အပေါ်သို့ပစ်မြှောက်လိုက်ဖမ်းလိုက်၊ ဟင်းလျာများကို အိုးထဲသို့ လှမ်းပစ်လိုက်စသည့် လှုပ်ရှားမှုများကို စည်းချက်မှန်မှန်လုပ်ပြသည်။

ပရိသတ်များနှင့် နန်တာအနုပညာရှင်တို့ အော်တိုလက်မှတ်ရေးထိုးပွဲ။

အချိန်အဆက မှန်လွန်းလှလေသည်။

ပိုပြီးမြူးရသည့် ဆန်းသစ်မှုတစ်ခုရှိသေးသည်။ သူတို့သည် ချက်ပြုတ်ရာတွင် တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ပြိုင်ပြီး ချက်ကြပြုတ်ကြရာ အချိန်မီမပြီးမှာစိုးသဖြင့် ပရိတ်သတ်ထဲမှ စစ်ကူတောင်းကြရသည်။ ထိုသို့ အကူအညီတောင်းရာတွင် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးက စင်ပေါ်မှဆင်းလာကာ ပရိသတ်ထဲပြေးလာသည်။ ထို့နောက် ခုံတန်းတစ်တန်းပြီးတစ်တန်း ဟိုဟိုသည်သည်ရှာသည်။ သူတို့လိုချင်သည့်သူကို ရွေးသည်။

ကျွန်တော်ထိုင်ခုံနားရောက်လာသည်။ ကျွန်တော်က ခေါင်းကြီးငုံ့ထားလိုက်သည်။ မတော်ရွေးလိုက်ရင် စင်ပေါ်တက်ပြီး သူတို့လိုလိုက်သရုပ်ဆောင်ရမှာ ကျွန်တော်မဝံ့ရဲသေးပါ။ ကျွန်တော်ပုံစံက ဆရာမစာမေးမှာကြောက်သဖြင့် ခေါင်းကြီးငုံ့ထားသည့် မူလတန်းကျောင်းသားကလေးတစ်ဦးနှင့်ပင် တူနေသေးတော့။ တော်သေးသည်။ ကျွန်တော်တို့အတန်းကို မျက်လုံးဝှေ့ကြည့်လိုက်ပြီးနောက် လက်ညှိုးထိုးလိုက်ရာ မလေးသူမာရီနီ ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့မိဒီယာအဖွဲ့ကတော့ တစ်ယောက်ဈေးဦးပေါက်သွားလေပြီ။ မာရီနီသည် သမင်မလေးလိုပင် မြူးထူးတက်ကြွကာ စင်ပေါ်သို့အပြေးကလေးတက်သွားတော့ သည်။ သူက မလေးရှားတီဗီ(၃)၏ အစီအစဉ်တင်ဆက်သူ မင်းသမီးတစ်ပိုင်းပေပဲ။ ရဲတင်းတော့မပေါ့။

ကျွန်တော်တို့အရှေ့တန်းမှ ဥရောပနိုင်ငံသားတစ်ဦးလည်း မာရီနီလိုပင် အရွေးခံရသည်။ သူတို့နှစ်ဦးသည် စင်ပေါ်တွင် နန်တာ၏ သရုပ်ဆောင်များနှင့်အပြိုင် သရုပ်ဆောင်နိုင်ကြသည်။ မိန်းမချောကလေးမာရီနီက ပိုပြီး ထင်းနေလင်းနေ ပိုပြီး သရုပ်ဆောင်ပြောင်မြောက်နေသေးသည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့သည် မာရီနီတစ်ယောက် စင်တော်အကောက်ခံနေရပုံကိုကြည့်ပြီး အူလှိုက်သည်းလှိုက် ရယ်မောနေမိကြလေသည်။

နှုတ်ခမ်းမွေးစစနှင့် ပုကွကွမန်နေဂျာကြီးကလည်း ရယ်ရသည်။ အရပ်ရှည်ရှည်ကလန်ကလားနှင့် စားဖိုမှူးကြီးကလည်း ရယ်ရသည်။ ဆတ်ကော့လတ်ကော့နှင့် စားဖိုမှူးကြီး၏ ရည်းစား စားဖိုမှူးမကလည်း ရယ်ရသည်။ တူတော်မောင်ပေါကြောင်ကြောင်ကဆို ပိုဆိုးသေးသည်။ အချိန်က နှစ်နာရီမျှကြာမြင့်ရာ ဘယ်လိုကုန်မှန်းပင်မသိလိုက်ချေ။ နန်တာကို ကျွန်တော်သဘောကျသွားပါပြီ။ ကိုရီးယားတို့၏ အနုပညာအရည်အသွေးကိုလည်း ကျွန်တော်လေးစားသွားသည်။ အောင်မြင်မှုဟူသည် မည်သူမျှလွယ်လွယ်နှင့်မရ။ ကိုရီးယားဒရာမာများနှင့် ရုပ်ရှင်များ၏ အောင်မြင်မှုနောက်ကွယ်တွင်လည်း သူတို့၏ ထူးခြားသော အနုပညာစွမ်းရည်များရှိနေကြသည်မှာ သေချာသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ၁၉၉၇ခုနှစ်ကစကာ စင်တင်ခဲ့သော နန်တာမော်ဒန်အော်ပရာသည် ကိုရီးယားတွင်သာမက တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ ကြည့်ဖူးသည့်အရပ်ဒေသအားလုံးက နှစ်ခြိုက်အားပေးမှုခံခဲ့ရသည်။ နာမည်ကျော်ဘရော့ဒ်ဝေးဇာတ်ရုံကြီးတွင် သွားရောက်ဖျော်ဖြေခဲ့ရသည် အထိ နန်တာကအောင်မြင်ခဲ့သည်။ စင်တင်ကပြမှုက အတော်ပင်ပန်းရာ အဖွဲ့သုံးဖွဲ့ခွဲပြီး တစ်လှည့်စီဖျော်ဖြေကြရသည်။ အဖွဲ့များကို အရောင်များနှင့်ခွဲထားရာ ကျွန်တော်တို့ကြည့်ခဲ့သောအဖွဲ့မှာ အဖြူရောင်အဖွဲ့ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ကျေနပ်အားရခြင်းများစွာဖြင့် ရုံအပြင်ထွက်လာကြသည်။ နန်တာသရုပ်ဆောင်အဖွဲ့သားတွေက စားပွဲရှည်မှာတန်းစီထိုင်နေပြီး ပရိသတ်ကိုအမှတ်တရလက်မှတ်ရေးထိုးပေးနေကြသည်။ သူတို့က ပွဲပြီးတိုင်း သည်အခန်းကဏ္ဍကလေးကို အမြဲတမ်းထည့်ပေးထားသည်ဟုဆိုရရာ ပရိသတ်နှင့်ရင်းနှီးချစ်ခင်စေသည့် ကောင်းမွန်သော အစီအစဉ်ကလေးတစ်ခုဖြစ်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့မီဒီယာအဖွဲ့သားတွေလည်း ပရိသတ်နှင့် ရောယောင်တန်းစီကာ သူတို့၏လက်မှတ်ရယူလိုက်ကြသည်။

နန်တာသရုပ်ဆောင်များနှင့် မီဒီယာအဖွဲ့သားများ ကပွဲအပြီးတွင် အမှတ်တရ။

လက်မှတ်ထိုးပွဲအပြီးမှာ ကယ်လီကပြောပြသဖြင့် နန်တာကဇာတ်ရုံမန်နေဂျာက သရုပ်ဆောင်များနှင့် ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ စုပေါင်းအမှတ်တရဇာတ်ပုံရိုက်ခွင့်ပေးပါသည်။ နန်တာ၏စားဖိုမှူးများသည် ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ ရင်းရင်းနှီးနှီးပင် ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံကြသည်။

‘သိပ်ကောင်းတဲ့ပွဲပါခင်ဗျာ။ သိပ္ပံနည်းကျကျကို အနုပညာမြောက်တာဗျ။ (Scientifically artistic) ကျွန်တော်က သူတို့နှင့်လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ရင်း ချီးကျူးစကားပြောဆို လိုက်မိပါသည်။ ကိုရီးယားခရီးစဉ် တစ်လျှောက်လုံးမှာ နန်တာသည် ကျွန်တော့်အတွက် မမေ့နိုင်စရာပွဲတစ်ပွဲဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ကျွန်တော်က သိပ္ပံနည်းကျအနုပညာမြောက်သည်ဆို သောစကားကို တမင်တကာ တိတိကျကျသုံးလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် နန်တာအော်ပရာသည် အနုပညာမြောက်နေရုံမျှနှင့်မရ၊ အခန်းတိုင်းမှာ ပြကွက်တိုင်း မှာ အချိန်နှင့်ကွက်တိလုပ်ကြရသည်။ အဝင်အထွက်မှန်ဖို့ အရေးကြီးသည်။ အင်္ဂလိပ်လို ပြောရလျှင် နန်တာတွင် timing သည် အခရာကျဆုံးဖြစ်နေသည်။ ဇာတ်ညွှန်းရေးသူ၊ ဒါရိုက်တာ၊ သရုပ်ဆောင်တွေမှာ အတော်တိတိကျကျလုပ်ကြရသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ပွဲ နားသောအခါ သူတို့အားလုံး ချွေးသံတရွဲရွဲနှင့်ဖြစ်နေကြသည်။ မောပန်းနေကြသည်။ မောပန်းသော်လည်း သူတို့ပျော်ရွှင်တက်ကြွနေကြပါသည်။

ကျွန်တော့်ခုတင်ဘေးမှ တယ်လီဖုန်းသံမြည်လာမှ ကျွန်တော်သည် မနေ့ညနေက ကြည့်ခဲ့ရသော နန်တာအကြောင်း အတွေးတို့ကို ရပ်လိုက်ရသည်။ ဖုန်းကိုင်လိုက်တော့ တစ်ဖက်မှအသံရှင်မှာ ကယ်လီဖြစ်သည်။

‘ဒီနေ့ ဆမ်ဆောင်းကို သွားလေ့လာရမယ်လေ။ အောက်မှာ လူတော်တော်စုံနေပြီ။ ရှင်ဆင်းမလာသေးဘူးလား’ဟု စိတ်ပူပြီး ကျွန်တော့်ကို လှမ်းလောဆော်လိုက်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

အချိန်ကိုကြည့်လိုက်တော့ အတော်ပင်ကပ်နေပြီ။ ခပ်သွက်သွက်ပြင်ရဆင်ရတော့ မည်။ ကျွန်တော်၏ နန်တာရသအမူးလည်း ပြယ်လေပြီ။

ကမ္ဘာကိုဖောက် ပေါက်နေသော ကိုရီးယားရုပ်ရှင်များ

ကျွန်တော်သည် နန်တာအိပ်မက်မှနိုးထပြီး ဆမ်ဆောင်းကုမ္ပဏီကြီးရှိရာသို့ ဦးတည်မောင်း နှင်နေသည့် မိနီဘတ်စ်ကားလေးပေါ် လိုက်ပါစီးနင်းလိုက်ပါသည်။ ကားလေးက ဆိုးလ်မြို့ တော်မြောက်ပိုင်းမှတောင်ပိုင်းသို့ ပြေးလွှားနေသည်။ မြို့ဟောင်းမှ မြို့သစ်ရှိရာသို့ မောင်းနှင် နေသည်။ ကျွန်တော်တို့လေ့လာရသည့် နေရာအများစုမှာ ဆိုးလ်မြို့တောင်ပိုင်းမြို့သစ်များ တွင်ဖြစ်ရာ မြောက်ပိုင်းနှင့်တောင်ပိုင်းကိုခြားထားသော နာမည်ကျော်ဟန်မြစ်ကြီးကို တံတား တစ်စင်းပေါ် အမြဲတမ်းဖြတ်သန်းနေရလေသည်။ ယခုလည်း ကားက ဟန်မြစ်ပေါ်က တံတားကြီးတစ်စင်းပေါ် ဖြတ်သန်းနေပြန်ပါပြီ။

ဟန်မြစ်သည် ဆိုးလ်၏အလှတစ်ပါးဖြစ်သည်။ တံတားတွေက အပြိုင်တန်း လျက်ထိုးထားသည်မှာ အများကြီးဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့လှိုင်မြစ်ဖြတ်သော ဘုရင့်နောင် တံတား၊ ရွှေပြည်သာတံတား၊ အောင်စေယျတံတားကြီးသုံးစင်းကို ပြေးသတိရလိုက်မိသေး တော့သည်။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာက သုံးစင်းမျှသာ၊ ယခု ဟန်မြစ်ပေါ်ထိုးသော တံတားတွေ က ၂၇စင်းမျှအထိ ရှိလေသည်။

ကျွန်တော်တို့လေ့လာမည့် ဆမ်ဆောင်းအီလက်ထရွန်းနစ်သည် ဂျုန်းဂျီပြည်နယ် ဆုဝန်မြို့တွင် တည်ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့ရောက်သည်နှင့် ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်းကိုရီးယားပျိုဖြူ တစ်ဦးက ခရီးဦးကြိုပြီး ခန်းမငယ်တစ်ခုထဲသို့ ခေါ်သွားပါသည်။ ထို့နောက် ဆမ်ဆောင်း နှင့်ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်ဗီဒီယိုကားတိုလေးတစ်ကားကို စပြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ဆမ်ဆောင်းတည်ထောင်ခုံမှအစပြုကာ နောက်ဆုံးခေတ်မီနည်းပညာ သစ်တွေ တီထွင်နေသည့် အကြောင်းအရာတွေအထိ လေ့လာကြည့်ရှုခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ဆမ်ဆောင်းအီလက်ထရွန်းနစ်ရုံးချုပ်တွင် နည်းပညာအသစ် အဆန်းတီထွင်မှုများကြည့်ရမည်ဟု ထင်ထားခဲ့သည်။ သို့သော် တကယ်တမ်းကြည့်ရ သည်မှာ မကြာမီဈေးကွက်ပို့တော့မည့် လူသုံးအီလက်ထရွန်းနစ်ပစ္စည်းများသာဖြစ်နေ သည်။ ကုန်တိုက်ကြီးတစ်ခုခုက အီလက်ထရွန်းနစ်ဆိုင်တစ်ဆိုင်လောက် ဝင်ကြည့်သလို မျိုးသာ ခံစားရသည်။

မှတ်မှတ်ရရဆို၍ သူတို့ဆမ်ဆောင်းစတင်တည်ထောင်စက ထုတ်ခဲ့သော ရှေး ဟောင်းအီလက်ထရွန်းနစ်ပစ္စည်းများကို ခုနစ်အလိုက် အမြတ်တနိုးပြသထားသော ပြခန်း တစ်ခုသာ ရင်ထဲကျန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့ကို ဓာတ်ပုံရိုက်ခွင့်မပေး။ ဗီဒီယိုဆိုဝေလေဝေး။ ကိုရီးယားတို့သည် သူတို့၏နည်းပညာများကို အထူးလျှို့ဝှက်ချင်နေကြသည်လား။ လျှို့ ဝှက်လည်းသင့်ပါသည်။ နည်းပညာသည်ပင် ပိုက်ဆံဖြစ်နေသည် မဟုတ်ပါလား။ နည်း ပညာသည်ပင်လျှင် ရွှေတွင်းငွေတွင်းဖြစ်နေသည် မဟုတ်ပါလား။

ပြန်ခါနီးမှာ ကျွန်တော်တို့ကို အမှတ်တရလက်ဆောင်များပေးသည်။ ကျွန်တော် ကထုံးစံအတိုင်း အဖွဲ့ကိုယ်စားလက်ခံရယူရလေသည်။ လက်ဆောင်မှာ တန်ဖိုးကြီးကြီးမား မား အီလက်ထရွန်းနစ်ပစ္စည်းတွေမဟုတ်။ မောက်စံပက်ခဲ(အောက်ခံပြား)တစ်ခုစီသာဖြစ် လေသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ကို ဆမ်ဆောင်းကပေးလိုက်သည့် မောက်စံပက်ခဲကတော့ ထူးသည်။ ကျွန်တော်တို့လေ့လာမှုတွေမစခင်မှာ ဧည့်ကြိုခန်းမဆောင်ရှေ့ အမှတ်တရစု ပေါင်းဓာတ်ပုံအရိုက်ခံခဲ့ရပြီး မောက်စံပက်ခဲတွင် ထိုအုပ်စုအမှတ်တရပုံကို ချက်ချင်းပုံနှိပ်ကာ လက်ဆောင်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သည် ထိုမောက်စံပက်ခဲကလေးကို ယနေ့ တိုင်မသုံးရက်ဘဲ အမှတ်တရအဖြစ် သိမ်းဆည်းထားလိုက်ပါသည်။ ဆမ်ဆောင်းအီလက် ထရွန်းနစ်ကြီးကပေးလိုက်သည့် ထူးကဲသော လက်ဆောင်ကလေးမဟုတ်ပါလား။

ဆမ်ဆောင်းကထွက်လာတော့ အပြင်မှာ မိုးကသည်းနေသည်။ အစီအစဉ်အရဆို လျှင် ကျွန်တော်တို့သည် ကိုရီးယားတို့၏ ရိုးရာကျေးလက်တစ်ခုကို လေ့လာဖို့ရှိသည်။ အားလုံးက ကိုရီးယားကျေးလက်ရွာလေ့လာပြီးဖြစ်ရာ ကိုရီးယားတို့၏ ခေတ်သစ်လူနေမှု ဟန်ပန်များ၊ ဖက်ရှင်စတိုင်များကို လေ့လာလိုကြသည်။ မိန်းကလေးတွေက ရှော့ပင်ထွက် ချင်သေးတာလည်း ပါကောင်းပါမည်။ ထို့ကြောင့် ရိုးရာကျေးလက်လေ့လာရေးအစား မြို့လယ်ရှိ ခေတ်မီဈေးဝယ်ကုန်တိုက်ကြီးများကို လေ့လာကြဖို့ အစီအစဉ်ပြောင်းလိုက်ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ရောက်သွားသည့် ဈေးဝယ်ကုန်တိုက်ကြီးမှာ ခေတ်မီကုန်တိုက်ကြီး တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ဗစ်ကီတို့ကတော့ ထိုကုန်တိုက်ကြီးကို အမွမ်းတင်နေသည်။ ကျွန်တော့် အနေနှင့်ကတော့ စင်ကာပူတို့၊ ဗန်ကောက်တို့မှာရှိသော ကုန်တိုက်ကြီးများလောက် မကြီး ကျယ်၊ မစည်ကားဟု ထင်နေမိသည်။ ကျွန်တော့်အတွက် ရင်မခုန်စေတော့။ အရေးထဲမှာ ဆာအတ်က ကုန်တိုက်ကြီးရှိ ရုပ်ရှင်ရုံတွဲများပြနေသော ဟောလိဝုဒ်ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကားကို မကြည့်ရသေးဆိုကာ လက်မှတ်ဖြတ်ဝင်ကြည့်နေလိုက်သေးသည်။

တကယ့်ကို ဝင်းဒိုးရှောပင်ပဲဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်ဟိုကြည့်သည်ကြည့်လုပ်ပြီး ဘာမျှမဝယ်ဖြစ်လိုက်ပါ။ ဆိုးလ်ကနုမဖြစ်သူက ကျွန်တော့်ကို ကုန်တိုက်ကြီးတွေက ဈေး သိပ်ကြီးကြောင်းနှင့် မဝယ်ဖို့ပြောထားပြီးဖြစ်သည့်အပြင် ရန်ကုန်အပြန် လက်ဆောင်များ အတွက် သူကိုယ်တိုင်ဈေးဝယ်ထွက် လိုက်ဝယ်နေသာကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် မြေညီထပ်က ဓောင့်ဆိုင်းထိုင်ခုံတန်းလျားကလေးမှာ ထိုင်လိုက် သည်။ ကမ္ဘာဒီးယားကသုံးယောက်လည်း အနားမှာ ခြေကုန်လက်ပန်းကျနေသည့်ပုံဖြင့်

ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကောင်စီရုံးဝတွင် တွေ့ရသော ဗီယက်နမ်သားမိတ်ဆွေကြီး မစ္စတာသမ်နှင့် မိဒီယာမိတ်ဆွေတစ်ချို့။

ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ မစ္စအန်ချွန်ဆောက်။

လာထိုင်ကြသည်။ ရုပ်ရှင်ရုံထဲကထွက်လာကြမည့် ဆာအတ်တို့အဖွဲ့ကို စောင့်ရဦးမည်။ ညနေပိုင်းမှာ ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကောင်စီမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် တွေ့ရမည်။ ပြီးတော့ ချောင်ဂျီချွန်းပြတိုက်နှင့် ချောင်ဂျီချွန်းချောင်းကလေးအကြောင်း လေ့လာရမည်။ ထိုလေ့လာရေးသည် ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့၏ နောက်ဆုံးအစီအစဉ်ဖြစ်လေသည်။

ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကောင်စီသို့အရောက်တွင် ကောင်စီ၏ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ မစ်အန်ချွန်ဆောက်က ခရီးဦးကြိုကာ အစည်းအဝေးခန်းထဲသို့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကို ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ မစ်အန်ချွန်ဆောက်က ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကောင်စီအကြောင်းသာမက ကိုရီးယားရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းများ၏ မျက်မှောက်အနေအထားများကိုပါ ရှင်းပြသွားသည်။ မစ်အန်သည် အရပ်ပုယုပ်ပျပ်အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦးဖြစ်ပြီး အသက် ၄၀ကျော် ၅၀ ဝန်းကျင်ခန့်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းရပါသည်။

မစ်အန်ပြောပြသော ကိုရီးယားရုပ်ရှင်လုပ်ငန်း၏ အတိတ်သမိုင်းကြောင်းက သင်ခန်းစာယူစရာတွေ အပြည့်နှင့်ဖြစ်သည်။ ကိုရီးယားရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းသည် ၇၀နှင့် ၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတိုင်အောင် ဆိုးရွားစွာထိခိုက်မှုများရှိခဲ့ကြောင်း သိလိုက်ရသည်။ တင်းကျပ်လွန်းသော ဆင်ဆာစည်းမျဉ်းများ၊ ပြည်တွင်းရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူများကသာ ပြည်ပမှ ရုပ်ရှင်များကို ခွဲတမ်းစနစ်ဖြင့် တင်သွင်းခွင့်ပြုသည့်မှုများ စသည်တို့ကြောင့် ကိုရီးယားရုပ်ရှင်

လုပ်ငန်းသည် အလွန်ပင်လှုပ်ရှားသက်ဝင်မှုနည်းခဲ့သည်ဟု ဆိုလေသည်။

၁၉၉၃ခုနှစ်ကား ပြည်တွင်းရပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူများအတွက် အထိခိုက်ဆုံးနှစ်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ပြည်တွင်းထုတ်ဇာတ်ကားများသည် ဈေးကွက်ကြီးတစ်ခုလုံး၏ ၁၅ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်းသာရတော့သည်အထိ ကျဆင်းသွားခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ထိုအခါတွင် မျိုးဆက်သစ်ရပ်ရှင်လောကသားများက စောင့်ကြည့်အဖွဲ့တစ်ခုကို တည်ထောင်ကာ ပြည်တွင်းရပ်ရှင်များ၏ အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်ခြင်း၊ မျှတမှုမရှိသော ခွဲတမ်းစနစ်အားတိုင်တန်းခြင်း စသည်များကို ပြုလုပ်လာကြသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ထိုသူတို့သည် ပြည်တွင်းရပ်ရှင်လုပ်ငန်းတိုးတက်ရန် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် အရည်အသွေးမြင့် ရပ်ရှင်ကားကြီးများ ထုတ်လုပ်ရမည်ကို သိလာကြပြီးနောက် အဆင့်မြင့်ရပ်ရှင်ကားကြီးများ စတင်ထုတ်လုပ်လာကြသည်။ ယင်းသည် ကိုရီးယားရပ်ရှင်လောက၏ အလှည့်အပြောင်းတစ်ခုပင် ဖြစ်လေသည်။

ယင်းကဲ့သို့ ကြိုးစားမှုကြောင့် ပရိသတ်ခြောက်သန်းကျော်ကြည့်ရှုသော ရှိရီလိုရပ်ရှင်ကားကြီးမျိုးတွေ ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်လာနိုင်ကြသည်။ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်တွင် ကိုရီးယားပြည်

မီဒီယာအဖွဲ့သားများကို အမှတ်တရဓာတ်ပုံရိုက်ပေးနေသော ကိုရီးယားသူဗစ်ကီ။

တွင်းရုပ်ရှင်ဈေးကွက်သည် ၄၀ရာခိုင်နှုန်းသို့ ထိုးတက်သွားရသည်။ သို့နှင့်ပင် ၁၉၉၈တွင် သမ္မတကင်ဒေးဂျွန်းအစိုးရတက်လာသည်။ ကင်ဒေးဂျွန်းအစိုးရသည် ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းကို အထူးအားပေးခဲ့သည်။

‘မျိုးဆက်သစ်ဒါရိုက်တာတွေက လူငယ်တွေဖြစ်ကြတယ်။ သူတို့ဟာ အတွေးအခေါ်သစ်တွေနဲ့ ရုပ်ရှင်တွေကို ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်လာကြတယ်။ ကျွန်မတို့ကလဲ အထူးအားပေးပါတယ်’ဟု ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌကြီးက ပြောသည်။

‘ကျွန်မတို့ဟာ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ထောက်ပံ့မှုနဲ့ လွတ်လပ်စွာ သီးခြားရုပ်တည်နေတဲ့ အဖွဲ့ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုရီးယားရုပ်ရှင်တွေကို တိုးတက်မြှင့်တင်စေဖို့နဲ့ နိုင်ငံတကာရုပ်ရှင်ဈေးကွက်မှာ ထိုးဖောက်နိုင်ဖို့ အဓိကရည်ရွယ်လုပ်ဆောင်နေပါတယ်။ အဲသလိုလုပ်ဆောင်ရာမှာ စီမံရေးနဲ့ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ထုတ်လုပ်ရေး၊ ဖြန့်ချိရေး၊ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တင်လုပ်ငန်းနဲ့ လူ့အရင်းအမြစ်ဖော်ထုတ်ပြုစုရေးစတဲ့ ကျယ်ပြန့်တဲ့နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ ဆောင်ရွက်ပေးနေတာပါ’

မစ်အန်က ဆက်ရှင်းပြနေလေသည်။

ကျွန်တော်တို့ လေ့လာခဲ့သမျှတွင် ကိုရီးယားသည် ရုပ်ရှင်အနုပညာကို ငွေရှာကောင်းသောဈေးကွက်ကြီးတစ်ခုလို သဘောထားကာ အဖွဲ့အစည်းမျိုးစုံဖြင့် ထောက်ပံ့တွန်းအားပေး မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ အလားအလာကောင်းလျှင် အစိုးရကပင် ငွေကြေးစိုက်ထုတ်ပေးသည့်အဆင့်အထိ ရှိနေသည်။ သူတို့၏ ကြိုးစားမှုကြောင့် ကိုရီးယားဒရာမာများ ကမ္ဘာတစ်လွှားပေါက်သွားသလို ကိုရီးယားရုပ်ရှင်တို့သည်လည်း နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင် ပိုပြီးနေရာရလာကြသည်ကို မြင်ရသည်။ မနှစ်က ဟောလိဝုဒ်အထိပေါက်သွားသော The Host ရုပ်ရှင်ကိုကြည့်ပါ။ ကိုရီးယားတွေ ဘယ်လောက်ကြိုးစားထားသည်ကို သိနိုင်မည်ဖြစ်လေသည်။

‘အခုဆို ကျွန်မတို့ ကြိုးစားရကျိုးနပ်လာပါတယ်။ ကိုရီးယားပြည်သူတွေဟာ ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကားတွေကို ပိုကြည့်လာကြတယ်။ ဟိုတုန်းကတော့ ဟောလိဝုဒ်ကားတွေကိုသာကြည့်ကြရာက ပြည်တွင်းထုတ်ကားတွေကို ပိုကြိုက်လာကြတာပါ’ဟု မစ်အန်က ပြောသည်။ ဟုတ်လေသည်။ ကျွန်တော်သည် သူတို့ပေးသော စာရွက်စာတမ်းများထဲမှ ဇယားတချို့ကို လှန်လှောကြည့်ရှုလိုက်သည်။ ၁၉၉၅ခုနှစ်တွင် ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ပြည်တွင်းဈေးကွက်သည် ၂၀ ဒသမ ၄ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာရှိရာမှ နှစ်ပေါင်း ၁၀နှစ်အကြာ ၂၀၀၅ခုနှစ်တွင် ၈၀၈ ၅၉ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးတက်ရရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် တစ်နှစ်တာလုံး၏

ထိပ်တန်းဝင်ငွေအကောင်းဆုံး ၁၀ကားထဲမှာ ကိုရီးယားကားတွေက ခုနစ်ကားအထိဖြစ်လာပြီ။ ကိုရီးယားသားတွေ ကိုရီးယားဇာတ်ကားတွေကို ကြည့်ကြလေပြီ။

ကိုရီးယားဇာတ်ကားများကို နိုင်ငံရပ်ခြားသို့ တင်ပို့ရောင်းချခြင်းမှရရှိသော ဝင်ငွေများကလည်း တောက်လျှောက်ပင်တိုးတက်နေသည်။ ၁၉၉၅ခုနှစ်တွင် မဆိုစလောက် ဖြူရိုရာမှ ၂၀၀၂မှစကာ သိသာလာသည်။ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀သန်းကျော်မျှ စရသည်။ ၂၀၀၅ခုနှစ်တွင်မူ ဒေါ်လာ ၆၅သန်းမျှအထိ ဝင်ငွေရှာပေးနေပြီဟု သိရလေသည်။

‘ကျွန်မတို့ရုပ်ရှင်ကောင်စီက အာရှရုပ်ရှင်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ ဗဟိုဌာနတစ်ခုဖြစ်လာအောင် ကြိုးစားနေပါတယ်။ အခုဆို အာရှတစ်လွှားက အရည်အချင်းရှိတဲ့ ရုပ်ရှင်လောကသားတွေအတွက် သင်တန်းတွေ ပုံမှန်ပို့ချပေးနေပါတယ်’ မစ်အန်က သူတို့ဆီမှာ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်သင်တန်းတွေ၊ ဒါရိုက်တာသင်တန်းတွေ ပို့ချပေးနေကြောင်း၊ ဗီယက်နမ်၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ တရုတ်စသော နိုင်ငံများမှပင် လာရောက်တက်ကြကြောင်း ပြောသည်။ ထိုသင်တန်းအများစုမှာ စကောလားသဘောမျိုးပေးသော

ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကောင်စီတွင် အမှတ်တရ။

သင်တန်းတွေဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုလေသည်။

ကျွန်တော်က မြန်မာသင်တန်းသားတွေရော တက်ဖြစ်ကြသလားဟု မေးလိုက်ရာ သူက ယခုအထိ မြန်မာတစ်ဦးမျှ မတက်ဘူးကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံရပ်ရှင်အဖွဲ့တွေနှင့်လည်း အဆက်အသွယ်မရှိကြောင်း ပြောသည်။ ကျွန်တော်တို့မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လောက ခေါင်းပြန်မော့ ရေးအတွက် ပြောဆိုနေကြသော ယခုလိုအချိန်မှာ ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကောင်စီလိုအဖွဲ့မျိုးတွေ နှင့် ဘာကြောင့် အချိတ်အဆက်မလုပ်နိုင်ခဲ့သည်ကို ကျွန်တော်စဉ်းစားနေမိလိုက်ပါသည်။ ရန်ကုန်ပြန်ရောက်သည့်အခါတွင်တော့ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းက မိတ်ဆွေတွေ ပြီးတော့ ကျွန်တော်နှင့်ခင်သည့် ကိုမျိုးမင်း(မောင်မျိုးမင်း-ရင်တွင်းဖြစ်)တို့လို စင်ရော်ကြီး(ဒါရိုက် တာ-စင်ရော်မောင်မောင်)တို့လို မိတ်ဆွေတွေကို သည်အဆက်အသွယ်တွေ ပြောပြဦးမှဟု လည်း သတိရလိုက်ပါသေးသည်။

မစ်အန်က မြန်မာနိုင်ငံမှ သင်တန်းသားများကို ကြိုဆိုနေပါမည်ဟုလည်း အဆုံး သတ်ပြောကြားရာ ကျွန်တော်က မြန်မာပြည်ပြန်ရောက်သည့်အခါ ရုပ်ရှင်လောကသားမိတ် ဆွေတွေကို ကျွန်တော်အကြောင်းကြားလိုက်ပါမည်ဟု ဝမ်းသာအားရပြောမိလိုက်ပါသည်။ ကိုရီးယားရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းသည် ခါးသက်မှုများစွာ၊ အခက်အခဲအမျိုးမျိုးတို့ကို အတိတ်က ကြုံခဲ့ ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည်။ ယခုမူ ခေတ်စကားနှင့်ပြောရလျှင် စင်ပေါ်ရောက်နေပြီဖြစ်လေ သည်။ ကျွန်တော်တို့မြန်မာ့ရုပ်ရှင်အနုပညာလုပ်ငန်းသည်လည်း သူတို့လို ဇွဲရှိရှိ၊ အမြော် အမြင်ရှိရှိ၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအပြည့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြမည်ဆိုလျှင် ရွှေရောင် တောက်ပသော အနာဂတ်တွေရှိလာလိမ့်မည်ဟု ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကောင်စီရုံးအဆောက် အအုံမှ သူတို့ကို လက်ပြနုတ်ဆက်ထွက်ခွာစဉ်မှာပင် ကျွန်တော်တွေးနေမိပါသည်။

* * *

ပြန်လာပါဦးမည် အွန်စောတို့ဆီ

ချိုဂျီချွန်းပြတိုက်နှင့် ချောင်းလှေလာရေးသည် ကျွန်တော်တို့အာရှမီဒီယာအဖွဲ့၏ လှေလာရေးနောက်ဆုံးနေရာ ဖြစ်လေသည်။ ချိုဂျီချွန်းဆိုသည်မှာမည်ကိုက ကျွန်တော်တို့အတွက် စိမ်းနေသည်။ သို့သော် ကိုရီးယားအစိုးရက တကူးတကန့်ပြသဖို့ စီစဉ်ထားသည်ဆိုတော့ ထိုနေရာတွင် ထူးခြားချက်တစ်ခုခုရှိမည်။ ကိုရီးယားတို့အတွက် ဂုဏ်ယူစရာတစ်ခုခုရှိလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်မှန်းဆမိလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ရောက်သည့်အခါ တာဝန်ခံဖြစ်သူက ကျွန်တော်တို့ကို ခရီးဦးကြိုပြုသည်။ ထို့နောက် ပြတိုက်အတွင်းပြသထားသော ဆိုးလ်မြို့တော်၏ ပုံစံတူပီသကာပုံစံငယ်များကို တစ်ခုချင်းပြသသည်။ ချိုဂျီချောင်းကလေးသည် ဆိုးလ်မြို့တော်ကို ဖြတ်သန်းစီးဆင်းသော သမိုင်းဝင်ချောင်းကလေးတစ်စင်းဖြစ်လေသည်။ ထို့နောက် ဂျွန်ဂရမ်ချွန်ချောင်းနှင့်ပေါင်းစည်းကာ ဟန်မြစ်ထဲသို့ စီးဝင်လေသည်။ ဆိုးလ်မြို့လယ်ကို ဖြတ်သန်းစီးဆင်းနေသော ချိုဂျီချောင်းကလေးသည် ၅.၈ကီလိုမီတာရှည်လျားသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် လွန်ခဲ့သော အနှစ်လေးဆယ်ကျော်ခန့်က ချိုဂျီချောင်းကလေး ဆိုးလ်မြို့ကို ဖြတ်သန်းစီးဆင်းနေသည့် မှတ်တမ်းဝင်ဓာတ်ပုံများကို ကြည့်လိုက်ကြရသည်။

ထိုဓာတ်ပုံများသည် ဆိုးလ်၏ အတိတ်ကို ပြောပြနေလေသည်။ တစ်နည်းဆိုရလျှင် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်းလေးဆယ်ကျော်က တောင်ကိုရီးယား၏ လူနေမှုအခြေအနေကို ထင်ဟပ်ပြနေခြင်းလည်းဖြစ်လေသည်။ ထိုစဉ်က ဆိုးလ်ကိုကြည့်ရသည်မှာ ဆိုးလ်မှဟုတ်

ယခုမြင်ရသောဆိုးလ်နှင့် ယခင်ဆိုးလ်သည် အဆင့်အတန်းအလွန်ကွာလွန်းနေတော့သည်။

ပါလေစဟုပင် ထင်ယောင်မှားမိသည်။ ယခုမြင်ရသောဆိုးလ်နှင့် အဆင့်အတန်းအလွန်ကွာနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ချောင်းရေက နောက်ကျနေသည်။ ချောင်းဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်မှာ တဲအိမ်တွေက အစုတ်စုတ်အချာချာ။ ပျံကျရပ်ကွက်ကြီးတစ်ခုနှင့်ပင် တူနေသေးတော့သည်။ သူတို့က ချောင်းဟုသုံးနှုန်းသောကြောင့်သာ ချောင်းဟုပြောလိုက်ရသည်။ အမှန်မှာ ချိုဂျီသည် စမ်းချောင်းကလေးတစ်စင်းသာဖြစ်လေသည်။

ဘုကတ်၊ အင်ဝန်နှင့် နမ်တောင်တန်းများမှ မြစ်ဖျားခံကာ ဆိုးလ်မြို့ကို အရှေ့မှ အနောက်သို့ ဖြတ်သန်းစီးဆင်းသော ချိုဂျီစမ်းချောင်းကလေးသည် ဆိုးလ်၏ သင်္ကေတတစ်ခုဟုလည်း တင်စားခဲ့ကြသည်။ ချိုဂျီစမ်းချောင်းကလေးမပါလျှင် ဆိုးလ်ဟုမပြောနိုင်သလို ဆိုးလ်သည်လည်း ချိုဂျီမပါဘဲမပြည့်စုံဟု အတိတ်က ဆိုးလ်မြို့သူမြို့သားတွေက ချိုဂျီကို မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ကိုပြသခဲ့သော အတိတ်ဆိုးလ်မြို့တော်၏ ဓာတ်ပုံတွေအရ ချိုဂျီစမ်းချောင်းကလေး၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ စုတ်ချာအရပ်ဆိုးလှသော ကျူးကျော်အိမ်ရာများ၏ မြင်ကွင်းမှာ ထိုစဉ်က အာဏာပိုင်တွေအတွက် အတော်

ကလေးမသက်မသာဖြစ်ခဲ့ရပုံရလေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ထိုအိမ်ရာများကို ဖျက်သိမ်းရွှေ့ပြောင်းနေရာချရန် စီစဉ်ကြလေသည်။ နှစ်ဆယ်ရာစုအလယ်ပိုင်း ဂျပန်သိမ်းပိုက်ခံကာလတွင် ချိုဂျီချောင်းကလေးကို တချို့ တစ်ဝက်မြေဖို့ပိတ်လိုက်ကြသည်။ မြို့ပြစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ရန်ပုံငွေအခက်အခဲကြောင့် ၁၉၅၈တွင်မှ ထိုချောင်းကလေးပေါ်တွင် ချိုဂျီချွန်းလမ်းမကြီးပေါ်ထွန်းလာသည်။ ထိုလမ်းပေါ်တွင် နှစ်ထပ်အမြန်လမ်းမကြီးတစ်ခုကိုပါ ထပ်တည်ဆောက်ပြန်ရာ ၁၉၆၇တွင် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများစတင်ခဲ့ပြီး ၁၉၇၆တွင် ပြီးစီးကြောင်း တာဝန်ခံက ကျွန်တော်တို့ကိုရှင်းပြသည်။

ကိုရီးယားရဲ့ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုနဲ့အတူ ချိုဂျီချွန်းလမ်းမကြီးတစ်ဝိုက်မှာ ကြီးမားတဲ့ စီးပွားရေးရပ်ကွက်ကြီးတစ်ခု ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပါတယ်။ လမ်းမကြီးဝဲယာမှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအဆောက်အအုံကြီးတွေ အပြိုင်အရိုင်းပေါ်ထွန်းလာတယ်။ ဈေးကြီးတွေတည်ဆောက်လာခဲ့ပါတယ်။ လူတွေဟာ ဒီမြေအောက်မှာ တစ်ခါက ချိုဂျီချောင်းကလေးရှိခဲ့

ချိုဂျီချွန်းပြတိုက်အတွင်း လေ့လာကြစဉ်။

တယ်ဆိုတာကိုတောင် မေ့လာကြပါတယ် 'ဟု သူက ဆက်လက်ရှင်းပြသည်။

သို့နှင့်ပင် ၁၉၉၀ပြည့်လွန်နှစ်များအရောက်တွင် ထိုအဝေးပြေးလမ်းမကြီးမှ အက်ကွဲကြောင်းများစတင်ပေါ်လာရာ ကျွမ်းကျင်သူများကစစ်ဆေးကြရပြီး ကုန်းကျော်လမ်းမကြီး၏ ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် စိတ်ချရမှုတို့အတွက် စိုးရိမ်လာခဲ့ကြသည်။ အခြေအနေက ပိုပိုဆိုးလာရာ အကြီးစားပြုပြင်လာရသည်။ အကြီးစားပြုပြင်မှုများပြုလုပ်နေသော်လည်း ရေရှည်တည်ငြိမ်စိတ်ချရေးအတွက် စိတ်မချရသည့်အခြေအနေရှိလာရာ ယင်းအခြေအနေများက ချို့ကျချောင်းပြန်လည်ဖော်ထုတ်ရေး စိတ်ကူးအစဖြစ်လာခဲ့ကြောင်း သိလိုက်ရသည်။

၂၀၀၃ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ဆိုးလ်မြို့တော်ဝန်လီမြောင်ဘက် (ယခုတောင်ကိုရီးယားသမ္မတ)သည် ထိုစီမံကိန်းကို စတင်အကြံပြုလိုက်သည်။ စတော့မည်ဆိုသည်နှင့် မြို့တော်ဝန်လီသည် ပြဿနာပေါင်းစုံနှင့် ရင်ဆိုင်ရတော့သည်။ လမ်းမကြီးတောက်လျှောက်ရှိ လူနေအိမ်များ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ဖြိုဖျက်ရမည်ဖြစ်ရာ ထိုသူတွေ၏ ကန့်ကွက်မှုပေါင်းစုံကို ဖြေရှင်းရသည်။ မြို့တော်ဝန်သည် သူ့ရုံးခန်းတွင် ထိုသူတွေနှင့် ကြိမ်ဖန်ပေါင်းများစွာ ဆွေးနွေးရသည်။ စည်းရုံးရသည်။ ဖျောင်းဖျရသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ထိုစီမံကိန်းကြီး စတင်နိုင်လေသည်။ ၂၀၀၄ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင်မူ ချောင်းကလေးအပေါ်က လမ်းမကြီး၊ နှစ်ထပ်လမ်းမကြီးများ ဖြိုချပစ်နိုင်ရုံမျှမက ချောင်းကိုပင် ပြန်လည်ဖော်နိုင်ခဲ့လေရာ မြို့တော်ဝန်လီ၏ အကြီးကျယ်ဆုံးအောင်မြင်မှုဖြစ်ခဲ့သည်။

'အရင်တုန်းကတော့ ကိုရီးယားကို စီးပွားတည်ဆောက်ခဲ့ချိန်ဆိုတော့ ချောင်းကလေးကိုပိတ်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းတွေလုပ်ခဲ့တယ်။ ၂၀၀၃ခုနှစ်လောက်မှာ ကိုရီးယားဟာ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးနေပြီဖြစ်တယ်။ အဲဒီတော့ ဆိုးလ်ကိုသာယာလှပပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအလေးထားတဲ့ မြို့တစ်မြို့ပြန်ဖြစ်ချင်လာခဲ့တယ်။ အဲဒါဟာ ချို့ကျချောင်းပြန်လည်ဖော်ထုတ်ရေးစီမံကိန်း ဖြစ်လာခဲ့ရတာပဲ 'ဟု ပုံစံငယ်ကလေးများကိုညွှန်ပြရင်း တာဝန်ခံအရာရှိဆိုသူက ကျွန်တော်တို့ကို ဂုဏ်ယူစွာပြောပြသည်။

ထိုစီမံကိန်းသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း ၉၀၀ခန့်ကုန်ကျခဲ့ပြီး ထိုနေရာတစ်ဝိုက် ပြန်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဘီလီယံချီကာ အကုန်အကျခံတည်ဆောက်ပေးခဲ့ရသည်။ ဆိုးလ်မြို့တော်ကား ချို့ကျချောင်းကလေး၏ ခေတ်သစ်ဗိသုကာဟန်ပန်များကြောင့် ခန့်ညားလှပလာသည်။ သာယာအေးမြလာသည်။ မြို့တော်ဝန်မှာ လူကြိုက်များသူတစ်ဦးဖြစ်လာပြီး သမ္မတလောင်းအဖြစ်ပင် သတင်းပြေးလာခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဒုမြို့တော်ဝန်နှင့်အရာရှိတချို့မှာ ထိုစီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး အကျင့်ပျက်လာဘ်စားမှုများကြောင့် အရေးယူခဲ့ရရာ

မြို့တော်ဝန်လီ၏ သမ္မတဖြစ်ရေးစိတ်ကူးမှာလည်း အိပ်မက်လိုပျက်ပြယ်သွားခဲ့ရလေသည်။ (မှတ်ချက်။ ။ ယခုအခါတွင် လီမြောင်ဘက်မှာ လက်ရှိတောင်ကိုရီးယားသမ္မတဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။)

ကျွန်တော်တို့သည် ပြတိုက်၏ မှန်ပြတင်းမှ အပြင်သို့ကြည့်လိုက်ကြသည်။ ချိုဂျီချောင်းကလေးသည် ညင်သာစွာစီးဆင်းနေသည်။ ခေတ်မီသားနားသော တံတားကလေးတွေကလည်း ချောင်းအပေါ်ဖြတ်သန်းနေသည်။ ဆိုးလ်မြို့သူမြို့သားတွေအတွက် အပန်းဖြေစရာ၊ ကျန်းမာရေးအတွက် လှေကျင့်ခန်းလုပ်စရာ၊ လမ်းလျှောက်စရာ နေရာသစ်ကလေးအဖြစ် မြို့တော်ကို အကျိုးပြုနေလေပြီ။

ကျွန်တော်သည် ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့၏ ကျိုးကြောင်းဆက်စပ်နေမှု၊ ထိန်းကျောင်းညှိနှိုင်းမှုတို့ကို ချိုဂျီချောင်းပြန်လည်ဖော်ထုတ်မှု သမိုင်းမှတ်တမ်းများကို လေ့လာရင်း စဉ်းစားနေမိလိုက်လေသည်။ ထို့အပြင် စီမံကိန်းချမှတ်သူတို့တွင် မှန်ကန်သောအတွေးအခေါ်နှင့် အမြော်အမြင်များအရေးကြီးပုံကိုလည်း မြို့တော်ဝန်လီနှင့် ချိုဂျီချောင်းစီမံကိန်းတို့ကိုဆက်စပ်ပြီး ဆင်ခြင်မိလိုက်ပြန်သည်။

ချိုဂျီချွန်းပြတိုက်အတွင်း လေ့လာကြစဉ်။

ဆွန်စောတို့နှင့်

၁၉၅၀ပြည့်ဝန်းကျင်က ချိုဂျီချောင်းဝန်းကျင်အခြေအနေနှင့် ယခုချိုဂျီချောင်းဝန်းကျင်အခြေအနေတို့ကား ဦးပုညစကား အငှားသုံးရလျှင် ဥတုနှင့်ပုစွန်ဆီကဲ့သို့ အကွာကြီးကွာခြားသွားလေပြီ။ ကိုရိုးယားတို့သည် အတိတ်က သူတို့ဘယ်လောက်ဆင်းရဲခဲ့သည်ကို မှတ်တမ်းများဖြင့်ပြသခဲ့ပြီး ယခုတိုးတက်အောင် ဘယ်လိုလုပ်နိုင်ခဲ့သည်ကို ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားနေကြသည်။ အလားတူအဖြစ်မျိုးကို စင်္ကာပူတွင် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးရုံးကြီးတွင် အတိတ်က စင်္ကာပူပုံရိပ်များကို အဖြူအမည်းပုံကြီးများချဲ့ကာ ခမ်းနားစွာချိတ်ဆွဲထားပြီး မျက်မှောက်စင်္ကာပူနှင့် သိသာစွာခြားနားနေမှုကို နှုတ်နှင့်မကြားဘဲ အရပ်(ဓာတ်ပုံ)နှင့် ကြားကြသည်။

ကျွန်တော်တို့၏ ကိုရိုးယားလေ့လာရေးခရီးစဉ်ကား အောင်မြင်စွာအဆုံးသတ်ခဲ့ပါပြီ။ မနက်ဖြန်ဆို ကျွန်တော်တို့ဆိုးလ်ကိုခွဲကာ ကိုယ့်နိုင်ငံကိုယ်ပြန်ကြရမည်။ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးနေသော ဆိုးလ်၏ပုံရိပ်များကို မျက်ဝါးထင်ထင်မြင်မြင်ခဲ့ရပြီးနောက် ကိုယ့်နိုင်ငံ၊ ကိုယ့်လူမျိုးအတွက် ကောင်းတာတွေ ဆောင်ကြဉ်းသွားရပေမည်။

ဟိုတယ်ကိုပြန်ရောက်တော့ ဧည့်ခန်းမှာ စကားတွေဆက်ပြောကြသည်။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးတွဲကာ အမှတ်တရဓာတ်ပုံရိုက်ကြသည်။ ဗစ်ကီနှင့်ကယ်လီကား ငိုလေပြီ။ မလေးသူမာရီနာသည်လည်း မျက်ရည်တဝဲဝဲ။ ထိုင်းက ကလေးမလေးကလည်း ရှိုက်သံနောလာသည်။ အာရှသားတို့သည် သံယောဇဉ်ကြီးတတ်ကြသည်လား။ ကိုရိုးယားမှာ ၁၀ရက်တာ အတူသွား၊ အတူစားခဲ့ကြတော့ ခွဲကြရတော့မည်ဆိုသောအခါ ဝမ်းနည်းကြရသည်။ ကျွန်တော်သည်ပင် ရင်ထဲတစ်မျိုးကြီးဖြစ်လာသည်။

ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်ကို ရှင်က လူကြီးတစ်ယောက်လို အစစအရာရာ ကူညီခဲ့တာ သိပ်ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ တချို့ကိစ္စတွေမှာ ရှင့်ဆီက အတွေ့အကြုံတွေအများကြီးရပါတယ် 'ဟု ကိုရိုးယားသူချာတိတ်မနှစ်ယောက်က မရွှင်ပျသောမျက်နှာနှင့် ကျွန်တော့်ကို စကားလာပြောသည်။ ပြီးခဲ့သည့်နှစ်က ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ ဆီရမ်ရီရောက်တော့လည်း ကိုယ့်နိုင်ငံကိုယ်ပြန်ခါနီး သည်လိုခံစားမှုမျိုး တွေကြုံခဲ့ရသည်။ နောက်တော့လည်း တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်အဆက်အသွယ်ပြတ်သွားပြီး မေ့တော့တော့ဖြစ်ကုန်ကြမှာပဲလေဟု စိတ်ကိုတင်းရပါသည်။

၂၀၀၆ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၀ရက်မှာ ကျွန်တော်တို့ ဆိုးလ်ကိုခွဲခွာခဲ့ကြပါသည်။ တခြားသူတွေကတော့ နံနက်ပိုင်းကတည်းက ပြန်ကုန်ကြပြီ။ ကျွန်တော်တို့မြန်မာနှစ်ဦးနှင့် ထိုင်းနှစ်ဦးတို့က ညနေပိုင်းပြန်ကြရမည်။ မလေးမိတ်ဆွေကြီးဆာအတ်နှင့်မာရီနာတို့က ကျွန်တော်တို့နောက်မှ ပြန်ကြမည်ဖြစ်သည်။ လေဆိပ်ခုံတန်းလျားမှာ ထိုင်နေကြသည့် အချိန်

ကလေးမှာ ကျွန်တော်တို့ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် သိပ်စကားမပြောဖြစ်ကြတော့ပါ။
“ရှင်တို့နောက်တစ်ခါလာလည်ရင် ကျွန်မတောင် ဆိုးလ်မှာရှိချင်မှရှိတော့မှာ” ဟု လေဆိပ်
အတွင်းပိုင်းအဝင်မှာ ဗစ်ကီက နောက်ဆုံးစကားပြောသည်။ သူက ကနေဒါတွင် ကျောင်း
ဆက်တက်မည်ဟု ကျွန်တော်တို့ကို ပြောထားဖူးလေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် သူတို့နှစ်ဦးကိုနှုတ်ဆက်ပြီး လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးကောင်တာ
အတွင်းခန်းသို့ ဝင်လာကြပါသည်။ နှုတ်ဆက်ပါတယ် ကိုရီးယားက မိတ်ဆွေတွေရယ်။
ကံမကုန်သေးရင်တော့ ဆိုးလ်ကို နောက်တစ်ခေါက်တော့ ရောက်ရဦးမှာပေါ့။

တစ်နာရီခန့်အကြာတွင် ကျွန်တော်တို့စီးလာသော အေးရှားနားလေယာဉ်ကြီးက
ဆိုးလ်၏ကောင်းကင်ယံတွင် စတင်ဝဲပျံလေပြီ။ ကျွန်တော်တို့မြန်မာပြည်ရှိရာအရပ်သို့
ဦးတည်ပျံသန်းနေလေပြီ။ ကျွန်တော်သည် လေယာဉ်ပြတင်းမှ အောက်သို့ ငုံ့ကြည့်လိုက်

အတိတ်က ချိုဂျီချောင်းမြင်ကွင်း။

အွန်စောတို့ဌာနေ

သည်။ အင်ချီယွန်လေဆိပ်ကြီးမှာ အစက်အပြောက်ကလေးတစ်ခုမျှသာ သေး၍ဝေး၍ ကျန်ခဲ့လေပြီ။ နှင်းဝေသောတောင်တန်းကြီးများ ဝန်းရံထားသော ကိုရီးယားမြေသည်လည်း မကြာမီ အစက်အပြောက်ကလေးတစ်ခုမျှသာ ကျန်ခဲ့တော့မည်။

ကိုရီးယားမှာနေခဲ့ရသည့် တိုတောင်းသောကာလအတွင်း လေ့လာခဲ့ရသည်မှာ မပြည့်စုံဟုဆိုနိုင်သော်လည်း ကိုရီးယားတို့၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ လူနေမှု တို့ကို ကျွန်တော်တို့ထိ ခံစားခဲ့ရသည်။ အတန်အသင့် နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့ရသည်။ တောင်ကိုရီးယားသည် ရုပ်ဝတ္ထုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေမှုက အံ့မခန်းဖြစ်သည်။ ထိုရုပ်ဝတ္ထုများ ကို ကိုရီးယားတို့က တက်ကြွညီညွတ်သော စိတ်ဓာတ်များဖြင့် ဖန်တီးတည်ဆောက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာ သူတို့၏ အံ့မခန်းနည်းပညာများ၊ ခေတ်မီအဆောက်အအုံကြီးများ၊ မက်မောစရာဇီဝိခံပစ္စည်းများ စသည်တို့ထက် သူတို့၏မခံချင်စိတ်၊ ကိုယ့်နိုင်ငံထိပ်တန်းရောက်လိုစိတ်များက စွဲကျန်ခဲ့ပါသည်။ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ကို အဓိကတည်ဆောက်နေသည်မှာ နည်းပညာဖြင့်မဟုတ်၊ အတတ်ပညာဖြင့်မဟုတ်၊ စိတ်ဖြင့်တည်ဆောက်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ စိတ်ဖြင့်တည်ဆောက်လိုက်ရုံမျှနှင့် ကျန်သည့်ကိစ္စတွေက ကျွဲကူးရေပါဆိုသလို အလိုလိုတွဲပါလာမည် မဟုတ်ပါလား။

ကျွန်တော်သည် ပြတင်းမှအကြည့်ကိုခွာကာ ထိုင်ခုံကျောကိုမှီချလိုက်သည်။ ပြီးတော့ မျက်လုံးအစုံကိုမှိတ်လိုက်ပြီး စဉ်းစားခန်းတွေ ဝင်လိုက်မိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ လုပ်စရာတွေ အများကြီးကျန်သေးသည်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကို ခေတ်မီတိုးတက်အောင်

ကိုရီးယားလေ့လာရေးခရီးစဉ်မှ မိဒီယာသမားများ အမှတ်တရဓာတ်ပုံများ။

အများကြီးလုပ်ကြရဦးမည်။ နိုင်ငံတကာအလယ်မှာ ဝင့်ထည်သောနိုင်ငံဖြစ်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ တူညီသော၊ ခိုင်မာသော၊ ညီညွတ်သော၊ မခံချင်သောစိတ်တွေကို အများကြီးမွေးကြရဦးမည်။ ကျွန်တော်တို့၏ အနာဂတ်သည် ကျွန်တော်တို့၏ ပစ္စုပ္ပန်ပေါ်မှာ မူတည်နေသည်။ ပစ္စုပ္ပန်တွေကောင်းလျှင် အနာဂတ်တွေကောင်းလာမည်သာဖြစ်လေသည်။ ပစ္စုပ္ပန်များသည် ဟိုသူနှင့်သာဆိုင်၊ သည်သူနှင့်သာဆိုင်မဟုတ်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးနှင့် ဆိုင်နေသည်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ပိုင်နေကြပါသည်။

အွန်စောတို့ဌာနေကို ကျွန်တော်ပြန်လာချင်ပါသေးသည်။ တစ်နေ့နေ့တွင် အရောက်ကိုပြန်လာပါဦးမည်။ ထိုတစ်နေ့သည် ကျွန်တော့်မှာ ဝင့်ကြွားသောစိတ်၊ တက်ကြွသောအားမာန်များ ပြည့်လျှမ်းနေသော နေ့ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ထိုနေ့ကလေးသည်လည်း ရောက်ကိုရောက်လာလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်ယုံကြည်ပါသည်။ ယုံကြည်လိုက်ပါ အွန်စော ရေ . . .။

(ကိုရီးယားခရီးစဉ်အား အစစအရာရာစီစဉ်ပေးသော တောင်ကိုရီးယား အဖိုးရ၊ ကိုရီးယားဖောင်ဒေးရှင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကိုရီးယားသံရုံးမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် မိတ်ဆွေကြီးမစွတာချိုင်း(ကိုရီးယားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန)တို့ကို အထူးကျေးဇူးတင်ပါသည်။)

